

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

INDEX GENERALIS

[Introductio](#)

[Apostolicae Litterae](#)

[Ad Lectorem](#)

[De Confirmandis](#)

[Confirmatio uni tantum conferenda](#)

[De Ordinibus conferendis](#)

[De Clerico faciendo \(Pro pluribus\)](#)

[De minoribus Ordinibus](#)

[De Ordinatione Ostiariorum](#)

[De Ordinatione Lectorum](#)

[De Ordinatione Exorcistarum](#)

[De Ordinatione Acolythorum](#)

[De sacris ordinibus in genere](#)

[De Ordinatione Subdiaconi](#)

[De Ordinatione Diaconi](#)

[De Ordinatione Presbyteri](#)

[De Clerico faciendo \(Pro uno tantum\)](#)

[De minoribus Ordinibus uni tantum conferendis](#)

[De Ordinatione Ostiarii](#)

[De Ordinatione Lectoris](#)

[De Ordinatione Exorcistae](#)

[De Ordinatione Acolythy](#)

[De Ordinatione Subdiaconi](#)

[De Ordinatione Diaconi](#)

[De Ordinatione Presbyteri](#)

[De Consecratione Electi in Episcopum](#)

[De Pallio](#)

[De Consecratione plurium Electorum in Episcopos](#)

[De Benedictione Abbatis](#)

[De Benedictione Abbatis auctoritate apostolica](#)

[De Benedictione Abbatis auctoritate Ordinarii](#)

[De Benedictione Abbatisae](#)

[De Benedictione et Consecratione Virginum](#)

[De Benedictione et Impositione primarii Lapidis pro Ecclesia aedificanda](#)

[De Ecclesiae Dedicatione seu Consecratione](#)

[Benedictio Tobaeorum, Vasorum, et Ornamentorum Ecclesiae, et Altaris consecratorum](#)

[De Altaris Consecratione, quae fit sine Ecclesiae Dedicatione](#)

[Benedictio Tobaeorum, et Ornamentorum Altaris consecrati](#)

[De Consecratione Altaris, cujus sepulcrum Reliquiarum est in medio summitatis stipitis](#)

[De Altaris portatilis Consecratione](#)

[De Altarium portatiliu Consecratione](#)

[Formula Brevior Consecrationis Altarium Portatiliu](#)

[Pontificalis Ritus pro Baptismo Parvulorum](#)

[Pontificalis Ritus pro Baptismo Adultorum](#)

[Pontificalis Ritus pro supplendis Omissis super Infantem baptizatum](#)

[Pontificalis Ritus pro supplendis Omissis super baptizatum Adultum](#)

[Ritus Pontificalis pro celebrando Sacramento Matrimonii](#)

[De Benedictione Nuptiarum](#)

[Ritus et Formula Absolutionis et Benedictionis Pontificalis post homiliam seu sermonem infra Missae sollemnis celebratione](#)

[Ritus et Formula Benedictionis Apostolicae](#)

[Ordo Benedictionis Aquae pro Reconciliatione Ecclesiae ab Episcopo faciendae](#)

[De Coemeterii Benedictione](#)

[De Ecclesiae, et Coemeterii Reconciliatione](#)

[De Reconciliatione Coemeterii, sine Ecclesiae Reconciliatione](#)

[De Patenae et Calicis Consecratione](#)

[De Benedictione Sacerdotalium Indumentorum in genere](#)

[Benedictio specialis cujuslibet Indumenti](#)

[De Benedictione Mapparum, seu Lintheaminum sacris Altaris](#)

[De Benedictione Corporalium](#)

[De Benedictione novae Crucis](#)

[De Benedictione Crucis pectoralis](#)

[De Benedictione Imaginis B.M.V.](#)

[De Benedictione Imaginum aliorum Sanctorum](#)

[De Benedictione sacrorum Vasorum, et aliorum Ornamentorum in genere](#)

[De Benedictione Tabernaculi, sive Vasculi pro sacrosancta Eucharistia conservanda](#)

[De Benedictione Capsarum pro Reliquiis, et aliis Sanctuariis includendis](#)

[De Benedictione Signi, vel Campanae](#)

[De Benedictione et Impositione Crucis Proficiscentibus in Subsidiu, et Defensionem Fidei christianae, seu Recuperationem Terrae Sanctae](#)

[De Benedictione Armorum](#)

[De Benedictione Ensis](#)

[De Benedictione et Traditionis Vexilli bellici](#)

[De Publicatione Festorum mobilium in Epiphania Domini](#)

[De Expulsione publice Poenitentium ab Ecclesia in Feria IV Cinerum](#)

[De Reconciliatione Poenitentium, quae fit in Feria Quinta Coena Domini](#)

[De Officio in Feria Quinta Coenae Domini, cum benedicatur Oleum Catechumenorum et Infirmorum, et conficitur Chrisma](#)

[Ordo ad Synodum](#)

[Ordo Suspensionis, Reconciliationis, Depositionis, Dispensationis, Degradationis, et Restitutionis sacrorum Ordinum](#)

[Degradationis Forma](#)

[Degradatio ab Ordine Pontificali](#)

[Degradatio ab Ordine Presbyteratus](#)

[Degradatio ab Ordine Diaconatus](#)

[Degradatio ab Ordine Subdiaconatus](#)

[Degradatio ab Ordine Acolythatus](#)

[Degradatio ab Ordine Exorcistatus](#)

[Degradatio ab Ordine Lectoratus](#)

[Degradatio ab Ordine Ostiariatus](#)

[Degradatio a Prima Tonsura](#)

[Ordo Excommunicandi et Absolvendi](#)

[Ordo ad reconciliandum Apostatam, schismaticum vel Haereticum](#)

[De Itineratione Praelatorum](#)

[Ordo ad Recipiendum Processionaliter Praelatum, vel Legatum](#)

[Ordo ad visitandas Parochias](#)

[De Ecclesiae Dedicatione seu Consecratione si plura Altaria simul consecrentur](#)

[Benedictio Toblearum, Vasorum, et Ornamentorum Ecclesiae, et Altarium consecratorum](#)

[De Altarium Consecratione quae fit sine Ecclesiae Dedicatione](#)

[De Consecratione Altarium, quorum Sepulchrum Reliquiarum est in medio summitatis stipitis](#)

[Ritus benedicendi novam Ecclesiae Frontem et signum Crucis super eam ponendum](#)

[Ritus servandus in Coronatione Imaginis B. Mariae Virginis](#)

[De Benedictione et Coronatione Regis](#)

[De Benedictione et Coronatione Reginae](#)

[De Benedictione et Coronatione Reginae solius](#)

[De Benedictione et Coronatione Reginae ut regni Dominae](#)

[De Benedictione et Coronatione Regis in Consortem electi](#)

[De Benedictione novi Militis](#)

[De Creatione Militis regularis](#)

[Ordo ad recipiendum processionaliter Imperatorem](#)

[Ordo ad recipiendum processionaliter Regem](#)

[Ordo ad recipiendum processionaliter Principem magnae potentiae](#)

[Ordo ad recipiendum processionaliter Imperatricem, vel Reginam](#)

[Ordo ad recipiendum processionaliter Principissam magnae potentiae](#)

[De Officio quod post Missam solemnem pro Defunctis agitur](#)

[De Scrutinio serotino quo Antiqui utebantur antequam Electus in Episcopum consecraretur](#)

[De Barba tondenda](#)

[De Officio Psalmistatus](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Lingua Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

SUMMORUM PONTIFICUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

[General Index of Contents](#)

The Pontificale Romanum is the liturgical book which contains the rites and ceremonies commonly conducted by Bishops. The edition used here was promulgated by Popes Benedict XIV and Leo XIII, and approved by the Sacred Congregation of Rites in 1895.

This electronic version of the Pontificale Romanum has been transcribed for the internet by [David Forster](#) (of Abingdon, England) for the use of Roman Catholic traditionalists and liturgical scholars.

[Details of this Edition](#)

[Email the webmaster](#)

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Website](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

BULLA

SS. DOMINI NOSTRI

Benedicti XIV. Pont. Max.

APOSTOLICAE LITTERAE IN FORMA BREVIS DE NOVA RITUALIS,
CAEREMONIALIS EPISCOPORUM, NECNON ET ROMANI PONTIFICALLIS
EDITIONE, EX QUIBUS SELEGIMUS EA, QUAE PONTIFICALE
ROMANUM TANTUMMODO SPECTANT.

Benedictus Papa XIV.

AD PERPETUAM REI MEMORIAM.

Quam ardenti studio, incredibili sollicitudine, assidua cura, et indefesso, diuturnoque labore, adhibitis etiam accitisque undequaque viris in sacra doctrina disciplinaque Ecclesiastica versatis, aequae ac de rerum Liturgicarum peritia meritissimis, sedulam operam navaverint atque contenderint Praedecessores Romani Pontifices, ut Ritule Romanum, Caeremoniale Venerabilium Fratrum Episcoporum, et Pontificale Romanum, sive emendatis erroribus, sive correctis inordinationibus, sive ablatis inutilibus, sive restitutis necessariis, ad eam tandem formam normamque, iuxta quam de praesenti usui sunt, maximo cum omnium virorum Ecclesiasticorum commodo et utilitate redigerentur: praestat in primis intelligere ex ipsis praesertim Apostolicis in simili forma Brevis littenis eorundem Praedecessorum Nostrorum, qui post S. Pium Papam V. felicitis recordationis, Clemens VIII., Innocentius X., Paulus V., Urbanus VIII. et Benedictus XIII. ad gravissimum dignissimumque hujusmodi opus omnibus numeris absolvendum sese pro viribus addiderunt. Tenores autem memoratarum litterarum sunt, qui sequuntur: Ac primum quidem quae pro Rituali Romano statuit Paulus Papa V. Bulla incipiente, Apostolicam Sedi: Item quae pro Caeremoniali Episcoporum Clemens Papa VIII. Bulla incipiente, Cum novissime; Innocentius Papa X. Bulla incipiente, Etsi alias, quin etiam Benedictus XIII. Bulla incipiente: Licet alias; brevitate gratia hic omittuntur

Pro Pontificale vero Romano.

CLEMENS PAPA VIII. Ad perpetuam rei memoriam.

Ex quo in Ecclesia Dei multa, tum a sacris Conciliis, tum a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris, ad Dei gloriam augendam, et ad Catholicae fidei unitatem ubique retinendam, pie ac sapienter instituta sunt, nihil magis iidem Pontifices Praedecessores nostri curandum sibi esse statuerunt, quam ut communes Ecclesiastici muneris rationes ad propriam normam, servata antiquitatis auctoritate, revocarent.

Hac sollicitudine impulsus fel. rec. Pius Papa V. Praedecessor noster formulam primam psallendi Horas Canonicas et celebrandi Missas, varie prius constitutam, et a nonnullis Praedecessoribus nostris restitui et instaurari coeptam, ad unam pariter formam, Romano Breviario ac Missali propterea summo studio ac diligentia edito, redigendam curavit. Atque hoc sane consilio alii Romani Pontifices, qui eundem Pium praecesserunt, Pontificales etiam caeremonias ac ritus, quibus ejusdem Catholicae Ecclesiae Praesules in suorum munerum functione uterentur, certis similiter forma et modo praefinitis, in Romanum Pontificale retulerunt.

Caeterum, quia eadem Caeremoniarum ac Rituum formulae ibi expressae, postea, sive diuturnitatis injuria, sive Typographorum negligentia, sive alia de causa in ipso Pontificali partim immutatae, partim corruptae, veteris instituti atque auctoritatis gratiam magna ex parte amiserant; idcirco necessaria res visa est, ut eadem formulae in sacris Praesulum Ecclesiasticorum muneribus servandae, recuperato prioris integritatis statu, omnino restituerentur, et ab omnibus praescripta forma aliqua ratione observarentur.

Nos igitur ad summum Apostolatus apicem, meritis licet imparibus, eVecti, praedictorum Romanorum Pontificum Praedecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, omni cura et sollicitudine adnitendum Nobis esse duximus, ut errores, qui quidem nec pauci, nec leves in idem Pontificale, depravatis passim locis, irrepserant, quam accuratissime tollerentur.

Idem enim Pontificale corrupti et mendosi voluminis speciem adeo praeseferebat, ut (multis dictionibus, hinc inde partim in unam contractis, partim una in plures distincta, partim iisdem male ac perperam collocatis et trajectis, partem denique ipso orationis sensu mutato) dubium esset, quibus tandem officiis, vel laudibus iidem Ecclesiae Praesules divinum Numen prosequerentur; praeterquam quod in rubricis etiam sparsim turbata ordinis serie dispositis, tanta erat varietas et obscuritas, ut multis in locis rectene se haberent, opinione magis, quam iudicio esset statuendum.

Hanc ergo ad rem, tam cum Ecclesiae cultu officioque nostro conjunctam, tamque eorum, qui pro impositi oneris debito sacris Ecclesiae muneribus vacare debent, concordiae et unitati congruentem examinandam et absolvendam, piis quibusdam atque insignibus viris, diu multumque in Pontificalibus caeremoniis et ritibus versatis, negotium dedimus, dictum Pontificale undequaque corrigendi et restituendi, necnon quicumque ad exactam illius editionem spectare viderentur, perquirendi et praestandi.

Cumque apud eos paterna hortatione ad hoc opus maturandum quotidie fere uteremur, re tota tandem ad nos perlata, et in hanc quae nunc editur, formam redacta, singulari Dei benignitate (neque enim aliter accipimus) Pontificale Romanum tandem restitutum et absolutum est, atque ita ex omni parte dispositum (quod ii etiam, qui negotio ac muneri huic praefuere, confirmarunt) ut nihil ab antiquis Pontificalium codicibus, qui tum in clarioribus Urbis Ecclesiis, tum in nostra Vaticana Bibliotheca, ac

denique in quibusdam aliis insignibus locis asservantur, alienum aut discrepans irreperit.

Ad quam operam in vetustis libris inter se conferendis, strenue ac fideliter navatam, id commodi quoque accessit, quod ii, qui ea in re industriam collocarunt, ex gravissimis scriptoribus eos demum auctores, qui omnium probatissimi haberentur, secuti fuerint, quodque ambiguis omnibus ac dubiis rebus praetermissis, eas dumtaxat, quae essent in veteris Pontificalis volumine comprehensae, delegerint, iis tamen exceptis, quae ad Romanum Pontificem attinebant, quod nimirum in Caeremoniali Sanctae Romanae Ecclesiae sunt expressae.

Ex rubricis vero multis detractis, quae exactiore methodo in librum Caeremoniarum Episcoporum sunt relata, plerisque etiam, uti necessitatis ratio postulabat, adjectis, et praeterea non paucis quibusdam in melius commutatis, clariusque expositis, ac denique cantu plano in aptiorem modulationis formam (permultis syllabis, pro temporum natura, ubi ratio eas produci et corripi postulabat, contra quam prius in antiquo Pontificali expressum erat, magis apposite extensis, vel contractis) a viris ejus rei peritis, ad hoc jussu nostro delectis, diligenter redacto, opus jam absolutum probavimus, et Romae edi, editumque divulgari mandavimus.

Ut autem ipsius operis labor finem eum, ob quem est susceptus, sortiatur, utque posthac in omnibus et singulis Ecclesiis uno eodemque modo caeremoniae et ritus Pontificales observentur; Motu proprio, et ex certa scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula Pontificalia in hunc usque diem in quibuscumque terrarum orbis partibus impressa et approbata, et quibusvis privilegiis Apostolicis munita, et decretis ac clausulis roborata, per praesente supprimimus, et abolemus, eorumque usum in posterum universis Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Militiis, Ordinibus, et locis, atque etiam omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, et aliis Ecclesiarum Praelatis, caeterisque omnibus et singulis Personis Ecclesiasticis, saecularibus, et regularibus utriusque sexus interdiciamus et prohibemus; et hoc nostrum Pontificale sic restitutum et reformatum in omnibus universi terrarum orbis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, et locis etiam exemptis, si quae sunt, recipi et observari praecipimus.

Statuentes: Pontificale praedictum nullo unquam tempore in toto vel in parte mutandum, vel ei aliquid addendum, aut omnino detrahendum esse, ac quascumque personas, quae Pontificalia munera exercere, vel alias, quae in dicto Pontificali continentur, facere aut exsequi debent, ad ea peragenda et praestanda, ex hujus Pontificalis praescripto et ratione, teneri, neminemque ex iis, quibus ea exercendi, et faciendi munus impositum est, nisi formulis, quae hoc ipso Pontificali continentur, servatis satisfacere posse.

Onnibus igitur et singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, et caeteris Ecclesiarum Praelatis, necnon aliis quibuscumque Personis Ecclesiasticis, saecularibus et regularibus utriusque sexus, ad quas id spectat, praecipimus ac mandamus, ut omissis, quae sic suppressimus et abolevimus, caeteris omnibus Pontificalibus, hoc Nostrum in suis Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Ordinibus, Militiis, Dioecesibus et locis praedictis recipiant, illoque posthac perpetuo utantur. Caeterum ut praesentes litterae omnibus plenius innotescant, mandamus illas ad valvas Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, et Cancellarite Apostolicae et in acie Campi Florae publicari earumque exemplar de more affigi.

Volumusque praeterea, et motu atque auctoritate similibus decernimus, ut qui in Romana Curia sunt praesentes, lapsis duobus mensibus; qui vero intra Montes, octo: et qui ultra ubique locorum degunt,

duodecim integre excursis, vel alias ubi venalium hujus Pontificalis voluminum notitiam et facultatem habuerint, sacras caeremonias et ritus in eodem Pontificali praescriptos, juxta illius modum et normam, in quibuscumque actibus exercere, et observare teneantur.

Ipsarum autem litterarum exempla, manu Notarii publici, et sigillo alicujus Personae in Ecclesiastica dignitate constitutae, aut illius Curiae obsignata, vel in ipsis voluminibus, absque praedicto, vel alia quopiam adminiculo Romae impressa, eam ubique locorum et gentium fidem faciant, quam praesentes facerent, si essent exhibitae, vel ostensae.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die X. Februarii MDXCVI. Pontificatus nostri anno quinto.

M. Vestrius Barbianus.

Ac laudatus URBANUS VIII. Ad perpetuam rei memoriam.

Quamvis alias fel. record. Clemens Papa Octavus Praedecessor Noster, Pontificale Romanum tunc multis et non levibus erroribus scatens, piorum atque insignium virorum in Pontificalibus caeremoniis et ritibus versatorum opera undequaque corrigi et restitui curaverit: attamen successu temporis compertum est, plurimos errores denuo in Pontificale hujusmodi, Typographorum inscitia, seu incuria, aliave de causa irrepsisse.

Unde curae nostrae Pastoralis esse rati sumus, ad novam ejusdem Pontificalis, quod Caeremoniarum et rituum, quibus Catholici Antistites in suorum munerum functione uti debent, norma existit, correctionem animum appellere. Idcirco, ut idem Pontificale denuo typis quam emendatissime auctoritate nostra ederetur, emendationem errorum, qui in illud, ut praefertur, irreperunt, nonnullis Venerabilibus Fratibus nostris S.R.E. Cardinalibus, et aliis viris doctrina et pietate conspicuis, Pontificalium Caeremoniarum et rituum peritis, commisimus, quorum opera cum Pontificale praedictum ab oninibus, quibus scatebat, mendis et erroribus accuratissime repurgatum fuerit, Nos, ne tam exacta Cardinalium, et aliorum praedictorum hac in re industria et diligentia optato frustretur effectum, mandavimus dilecto filio Andreo Brogiotto, Typographum nostrae Apostolicae Praefecto, procuracionem emendati Pontificalis hujusmodi elegantibus typis, et insigni forma in lucem edendi: quod exemplar, qui posthac Pontificale Romanum impresserint, sequi omnes teneantur.

Extra Urbem vero nemini licere volumus idem Pontificale in posterum typis excudere, aut evulgare, nisi facultate in scriptis accepta ab Inquisitoribus haereticae pravitatis, siquidem inibi fuerint; sin minus, ab locorum Ordinariis.

Quod si quis quacumque forma contra praescriptum hoc Pontificale Romanum, aut Typographus impresserit, aut noviter impressum Bibliopola vendiderit, extra ditionem nostram Ecclesiasticam excommunicationis latae sententiae poenae subjaceant, a qua, nisi a Romano Pontifice (praeterquam in mortis articulo constituti) absolvi nequeant; in alma vero Urbe ac reliquo statu Ecclesiastico commorantes, quingentorum ducatorum auri de Camera ac amissionis librorum et typorum omnium eidem Camerae applicandorum poenas, absque alia declaratione, irremissibiliter incurrant; et

nihilominus Pontificalia sine praedicta facultate impressa aut evulgata, eo ipso prohibita censeantur.

Inquisitores vero, locorumque Ordinarii facultatem hujusmodi non prius concedant, quam Pontificale tam ante, quam post impressionem cum hoc ipso exemplari auctoritate nostra vulgato diligenter contulerint, et nihil in iis additum detractumque cognoverint: in ipsa autem facultate, cujus exemplum in fine, aut initio cujuscumque Pontificalis impressum semper addatur, mentionem manu propria faciant absolutae hujusmodi collationis, repertaeque inter utrumque Pontificale conformationis, sub poena Inquisitoribus privationis suorum officiorum, ac inhabilitatis ad illa et alia in posterum obtinenda: Ordinariis vero locorum, suspensionis a Divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiae; eorum vero Vicariis privationis Officiorum et beneficiorum suorum, et inhabilitatis ad illa et alia in posterum obtinenda necnon excommunicationis absque alia declaratione incurrendae. Injungimus autem Nuntiis nostris ubique locorum degentibus, ut huic negotio diligenter invigilent cunctaque ad praescriptum hujus voluntatis nostrae confici curent.

Non obstantibus licentiis, indultis, et privilegiis Pontificalia imprimendi quibuscumque Typographis per Nos, seu Romanos Pontifices Praedecessores nostros hucusque concessis, quae per praesentes expresse revocamus, et revocata esse volumus; necnon constitutionibus, et ordinationibus generalibus et specialibus in contrarium praemissorum quomodocumque editis, confirmatis, et approbatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, et expressa mentio habenda esset, tenores hujusmodi praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscumque.

Volumus autem ut praesentium litterarum nostrarum exemplaribus, etiam in ipsis Pontificalibus impressis, vel manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo alicujus Personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si essent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die xvii. Junii MDCXLIV. Pontificatus nostri anno vigesimo primo.

M.A. Maraldus.

Quoniam autem Nos pro paterna caritate vehementer cupientes, ut Christi fidelibus in articulo mortis constitutis, quoad fieri posset, universis Apostolica Benedictio nostro nomine impertiretur, et Plenaria omnium peccatorum suorum Indulgentia elargiretur, per alias nostras sub plumbo litteras anno Incarnationis Dominicae MDCCXLVII. Nonis Aprilis Pontificatus Nostri anno septimo datas, omnibus Ecclesiarum Antistitibus hujusmodi facultatem sub certis modo et forma expressam tribuimus, atque insimul formulam Benedictionis et Indulgentiae hujusmodi dandae praescripsimus, quemadmodum Encyclicam etiam nostram Epistolam die xix. mensis Martii anno MDCCXLIV. ad dilectos filios Generales Ordinum Regularium, quibus a Sancta Sede indulta vel indulgenda erat facultas Pontificiam Benedictionem effundendi super populum statis diebus, scripseramus super modo et ritu, quibus praedicta Benedictio danda est.

Praeterea ad nonnullas lites et controversias exortas e medio tollendas itidem per alias nostras in simili forma Brevis litteras confirmaveramus leges et instituta Caeremonialia jussu nostro edita pro

Provinciarum Praesidibus, Gubernatoribus, Praelatis, et Apostolicis Vicelegatis, quae sunt tenoris sequentis.

Omittitur Bulla Benedicti XIV. incipiens Quod Apostolus, *de Caeremoniali disserens.*

Insuper formulam itidem Benedictionis, et Traditionis Pallii ac jurisjurandi a Procuratoribus absentium Archiepiscoporum antequam a dilecto Filio nostro S.R.E. Cardinali Diacono idem Pallium accipiant, ipsorum Archiepiscoporum nomine praestandi per nostram Constitutionem die xij. mensis Augusti anno MDCCXLVIII. sub plumbo expeditam statuimus.

Porro accedit ad haec methodus quoque Scholae Sacrorum Rituum in Gregoriano Collegio Romano hujus almae Urbis nostrae Nobis approbantibus institutae non sine uberi per hoc tempus in Sacris Ritibus addiscendis profectu, aliarumque ad instar ejusdem Scholae, alibi jam erectarum, vel erigendarum: quae methodus multis in libris, et praecipue in decimo operum nostrorum volumine Romanae editionis reperitur inserta, plurimumque a Nobis commendatur, eamque plurimum studiosis Sacrorum Rituum prodesse compertum est.

Ea propter cum Nobis a quamplurimis supplicatum fuerit, ut typis iterum reimprimendi Rituale Romanum, Caeremoniale Episcoporum, et Pontificale Romanum hujusmodi, et non solum in iisdem antedicta omnia a Nobis statuta addendi, verum etiam nostro jussu in lucem emittendi, licentiam de Apostolica benignitate et auctoritate concedere et indulgere dignaremur: Nos itaque probe scientes, et experientia edocti quantum prosit, ut in uno volumine simul collecta ad manus sint ea omnia, quae sparsim ac divisim impressa inveniuntur, et considerantes quantam hujusmodi collectio utilitatem memoratae Scholae Liturgicae ita Collegio Societatis Jesu ejusdem almae Urbis nostrae a Nobis institutae, aliisque ubique locorum erectis afferre possit, Apostolica auctoritate tenore praesentium communibus tot insignium Virorum ac Praesulum votis, et supplicationibus benigne annuentes, facultatem tribuimus et impartimur ut Rituale Romanum, Caeremoniale Episcoporum, ac Pontificale Romanum sub iisdem modo et forma, quibus de praesenti impressa reperiuntur, et usui sunt, una simul cum omnibus et singulis, quae, ut, superius relatam est, a nobis praescripta, ordinata, et publici etiam juris facta sunt, necnon cum saepe dicta methodo Scholae Sacrorum Rituum in Operibus nostris jam editis inserta jussu nostro, non obstantibus quibuscumque in contrarium facientibus, typis reimprimantur, et in lucem emittantur.

Datum Romae apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die xxv. Martii anno MDCCLII, Pontificatus nostri anno duodecimo.

Cajetanus Amatus.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

AD LECTOREM DE RECUSO PONTIFICALI

Vos, o Pontifices, vos o sacra nomina Mystae,
Atque Sacerdotes, vario quos ordine Divum
Mancipat obsequiis ultro jurata voluntas:
Quos votum, exortisque ligat pia regula vitae,
Huc animum, huc oculos. Vobis heic sancta laborat
Relligio, et Latii sancit decreta Senatus
Multa docens, et quos praescribit Romula ritus
Infula, et antiquum templorum insistere morem.

Vos decet, officii quoscumque sacrata professi
Secta vocat, Sanctas animum informare per artes,
Atque vices Sacrorum, et debita munera templis,
Ac sibi praescriptam populis impendere curam;
Illic cuncta patent seu vos praescribere munus,
Seu praestare juvat. Jam primo in limine libri
Rore sacro puerum, et ligni sudantis olivo
Praesul, et inscriptam perducit Chrismate frontem,
Invictumque animum, obnixamque in praelia praestat
Cuncta fidem. Post haec majores inserit annos
Ordinibus: tonsis illos ad prima capillis
Templa vovens: alios, si fani janua poscit
Excubias, sacrisve vocat pia cura legendis:
Sive truces genios, et conjurata nocentum
Agmina possessis lustrali carmine membris
Exturbare opus est, cerave liquente coruscas
Ferre faces, at pendentes accendere lychnos.
Sunt et quos jam prima gradus ad munera poscunt
Magna ministeria et ritus praestare potentes.
Inter sacra Deum, circumque altaria stantes,
Dum sacros latices, et mystica liba Sacerdos
Immolat, atque suo sistit se victima Patri
Filius; aligeris numquam o concessa potestas

Coelitibus; nec quos gentis primaeva Parentes
Saecla tulere alias, quamvis de sanguine claro
Abramidum, et Regnatoris simulacra futuri.

Jamque suum jus omne, potestatemque regendi
Conferet, unanimi si quem suffragia voto
Optavere sibi, populisque praeesse tuendis
Pontificem, longum solemnes stabit ad aras
Multa precans, sacroque caput lustrabit olivo,
Et pastoralis gemma donabit et auro,
Connubio jungens stabili, sponsaeque dicabit
Jam proprium. Seu cum Tarpejo a Praesule munus
Ramum, augustum, ingens, humerosque ac pectora circum
Pallia rite dabit. Nunc quos exercita virtus
Coenobii, tonsaeque vocat custodia gentis,
Multa super votis, super officioque fideli
Multa monens, manibus capiti bene fausta precatur
Impositis, mitraeque etiam facit esse potentem.
Seu quas virgineis Matres imponere septis
Est opus, optantique datur Antistita turbae.

Inde novum molitur opus, solemnia Regum
Auspicia, et primos ternplis attollere fascis.
Ecce gravi Rex incessu procedit, et aras
Suppliciter venerans, regno sua jura pacisci,
Constantesque animos in relligione Piorum
Annuit, atque humeros oleo dextramque perunctus
Accipit oblatum Mystis cingentibus ense,
Et sceptri decus, et radiantia tempora circum,
Imperii specimen, gemmeo diademata textu.

Jam cum prima novo signant fundamina templo,
Attolluntque Crucem, sacrata in veste Sacerdos
Spargens rore levi, sacraeque aspergine lymphae
Lustrabitque locum, fundetque precantia vota,
Ac silicem inscriptum faustis pro more sequetur
Ominibus, stabilemque petet per saecula sedem.
Sed cum delubri se jam fastigia coelo
Extulerint, et digna Dei domus auspice stabit,
Quid memorem rursus longo celebrata paratu
Prima loci auspicia, et solemnes ordine ritus,
Jejunasque preces, olei, et libamina sacri,
Et super aurato lucentes stipite ceras,
Inspersosque solo cineres, inscriptaque signa.
Praesul ubi arcanas voces, tacitusque precatus
Fundit humi incumbens, ac verba potentia dicit?

Idem corporibus terram designat humandis,
Constituitque Cruces, triplicemque in vertice figit
Hinc atque inde facem: nebulam fumantis acerrae
Interea, Arabiumque focis adolebit odorem.
At cum templa scelus, saevique licentia ferri
Polluit impulsu tetro, furiisque nefandae
Tisiphones, cessitque animo reverentia Divum:
Concipit ille preces, offensaque Numina terris
Conciliat, redditque sacrae sua munia sedi,
Atque profanatos delubro instaurat honores.

Nunc aureos calices, et gemmea vasa dicabit
Usum in Sacrorum, et nostris gestamina Mystis:
Et vestes auro rigidas ac linea texa,
Puraque sternendis mantilia devovet aris;
Auratasque cruces, simulacraque sancta Deorum
Spargens rore super: nec non quae pendula summis
Turribus aera sonant, queis dat Carnpania nomen,
Nolaque Paulino quondam sub praesule felix:
Telaque in infidos vibranda potentius hostes,
Et clypeum et lorica hamis auroque tralicem;
Sicubi vel gentes stimulis coelestibus actas
Isacidum tractus, Solymamque reposcere bello,
Atque Saracenam Syrio de limite pestem
Exturbare procul pelagi trans aequora suasit
Relligionis amor; tunc aurea segmina textu
Quadrifido, insutamque humeros ac pectora circum
Multa crucem precibus, nec non lustralibus undis
Prosequitur, laetosque vovet post bella triumphos,
Elataque manu candentia signa coruscans
Mittit in infidos Superis praeuntibus hostes,
Et certam fausto jam concipit omine palmam.

Sed neque, qui superest, pigeat decurrere campum.
En tibi suggestu Praesul sublimis ab alto
Usque recurrentes fastos sacrosque quotannis
Evulgare dies, coetu auscultante Piorum,
Ingreditur, seu quo jejunia tempore nobis
Esuriem indicunt, totasque adsistere luces
Impransos, donec pronos in caerula currus
Sol invergit, et emerito mox ingruit orbi;
Seu qua luce redux ad vitae lumina Christus
Moerentes socios, orbumque reviset ovile.
Quid cum justa reos damnante Antistite sontes
Poena premit, clausique gemunt ad limina templi
Moesta cohors, scelerum dum longa piacula solvunt

Impositos Cilicum textus, setasque rigentes
Tergemino nexu, et nodosa cannabe cincti:
Dum rursum admissis sacra ad communia Praesul
Defletam eximit perfecto tempore labem
Supplicibus, cunctaque animos a sorde piavit?

Hinc disces quo more oleum mortalibus aegris
Ante parat; seu forte aliquis natalibus undis
Lustrandus primo sistit se ad limina templi:
Seu jam tinctus aquis, interque adscriptus amicos
Christiadum coetus firmari ad cuncta rogabit
Dura fidem, sacri ceromati unguine frontem.
Et signo crucis inscriptus. Post agmina Praesul
Longa Sacerdotum, magnis conventibus actis
Cogit, et officii cunctos praescripta tuendi
Multa monens, iterumque iterumque hortatibus ambit.
Aut cessatores urgens ad pensa ministros,
Ignavosve docens. Sed jam quo crimina ritu
Punirique reos leges sanxere sacrorum,
Perlege: sive malos sacris communibus arcent,
Officiique vices certis cessare diebus
Praecipiant, et Mysta gradu periturus ab alto
Dejicitur, sacrique gerens insignia cultus,
Paulatim ereptas vestes, ac tegmina membris
Exuit infelix, tota et traducitur urbe.

Caetera quid memorem, cum Praesul ovilia primum
Et populos (si cura recens commissa reposcet)
Laetus adit, primos Cleri excepturus honores.
Seu cum Romulea longe legatur ab urbe
Purpurea de gente aliquis, populosque remotos,
Quos procul innumeris circumerrat flexibus ingens
Sequana, Parisiasque subit solemnibus arces
Auspiciis; vel quos diti Tagus ambit arena,
Vistulave, et longis tendit qua Sarmata campis:
Aut ubi rex fluviorum haud uno nomine notus
Ister in Arctoum praeceps evolvitur aequor
Regna per et Latio fidos sub Praesule fines,
Queis non relligio fallax, promptumque novandi
Ingenium ritus animis excussit avorum.
Hinc et scire licet, Reges cum templa subibunt,
Imperiique potens se magnam Augustus ad urbem
Sistet ovans, prope Teutonico comitante Senatu:
Aut proceres, aut magnanimo de sanguine Regum
Femina pilentis Divorum in mollibus aedes
Accedet venerans, quantos sacer ordo paratus

Molitur, qualique praeit solennia pompa
Obvius Antistes coetu stipante suorum.

Vade, liber, numquam simili procedere cultu
Ante datum: te cinnabari minioque rubentem
Laetius, et leges ornat Rubrica sacratas;
Exigua tu magnarum compendia rerum
Mole capis, quali numquam retro ante vel usu,
Vel studio, supraque notis inscripta legendi
Praescribit vox quaeque modum, quem longa tenorem
Exigit, utque brevis celeri se syllaba flatu
Prioripit accelerans, se subducitque legenti.

At te quis meritum curis pro talibus ornet
Laudibus, aut dignos, nam quae tibi gratia plausus
Rite ferat, cujus studiis ingentibus olim
Ordo Sacerdotum mores insistit avitos
Sanctius, et cunctis orandi pensa diebus
Noster inoffenso decurrit tramite Clerus?
Nunc et Pontifices curis insignibus ipsos
Obstrinxisse juvat, quorum solennia sacra
Auspice te, retractat opus, propriasque Tiarae,
Te curante, vices cultu meliore tuentur.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE CONFIRMANDIS

Pontifex infantes, pueros, vel alios sacri baptismatis unda perfusos, confirmare volens, paratus supra rochetum, vel, si sit Regularis, supra superpelliceum, amictu, stola, pluviali albi coloris, et mitra, accedit ad faldistorium ante medium altaris, aut in alio convenienti loco sibi paratum; et in eo sedens, renibus altari, et facie populo versis, baculum Pastoralem in sinistra tenens, populum coram se stantem admonet, quod nullus alius, nisi solus Episcopus, Confirmationis ordinarius minister est.

Nullus confirmatus debet reconfirmari.

Nullus, qui non sit confirmatus, potest esse in confirmatione patrinus, nec pater, aut mater, maritus, aut uxor.

Nullus excommunicatus, interdictus, vel gravioribus facinoribus alligatus, aut christianae fidei rudimentis non edoctus, ingerat se ad percipiendum hoc Sacramentum, vel ad tenendum confirmandum.

Adulti deberent prius peccata confiteri, et postea confirmari, vel saltem de mortalibus, si in ea inciderint, conterantur.

Hoc Sacramento contrahitur spiritualis cognatio, impediens matrimonium contrahendum, et dirimens jam contractum; quae cognatio confirmantem, et confirmatum, illiusque patrem, et matrem, ac tenentem non egreditur.

Nullus praesentet nisi unum, aut duos, non plures, nisi aliter necessitas suadeat, arbitrio Episcopi.

Confirmandi deberent esse jejuni.

Confirmato debet ligari frons, et sic manere quousque Chrisma desiccetur, vel extergatur.

Proinde, unusquisque confirmandus portet lineam vittam mundam, cum qua ligetur caput.

Nullus confirmatus discedat, nisi benedictione accepta, quam Pontifex post omnium confirmationem

dabit.

Infantes per paternos ante Pontificem confirmare volentem teneantur in brachiis dextris. Adulti vero, seu alii majores ponant pedem suum super pedem dextrum patrini sui. Et ideo, neque masculi feminis patrini, neque feminae masculis matrinae esse deberent.

Quibus per ordinem ante Pontificem dispositis, Pontifex sedens lavat manus, deinde deposita mitra surgit, et stans versa facie ad confirmandos, junctis ante pectus manibus, confirmandis genua flectentibus, et manus ante pectus junctas tenentibus, dicit:

Spiritus Sanctus superveniat in vos, et virtus Altissimi custodiat vos a peccatis.

R. Amen.

Deinde signans se manu dextra a fronte ad pectus signo crucis, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum et terram.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo

Tunc extensis versus confirmandos manibus, dicit:

Oremus.

Omnipotens sempiternus Deus, qui regenerare dignatus es hos famulos tuos ex aqua, et Spiritu Sancto; quique dedisti eis remissionem omnium peccatorum; emitte in eos septiformem Spiritum tuum Sanctum Paraclitum de coelis. R. Amen.

Spiritum sapientiae, et intellectus. R. Amen.

Spiritum consilii, et fortitudinis. R. Amen.

Spiritum scientiae, et pietatis. R. Amen.

Adimple eos Spiritu timoris tui, et consigna eos signo Cru + cis Christi, in vitam propitiatus aeternam. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Pontifex sedens super faldistorium praedictum, vel etiam, si multitudo confirmandorum id exegerit, dispositis illis per ordinem super gradus presbyterii, vel alibi, Pontifex stans cum mitra, illos confirmat per ordinem genuflexos, et uno ordine confirmato, illi surgunt, et alii genuflectunt, et confirmantur, et sic usque in finem. Et Pontifex inquirat sigillatim de nomine cujuslibet confirmandi, sibi per patrum, vel matrem flexis genibus praesentati, et summitate pollicis dextrae manus Chrismate intincta, dicit:

N. Signo te signo Cru + cis: quod dum dicit, producit pollice signum crucis in frontem illius: deinde prosequitur:

Et confirmo te Chrismate salutis: In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. R. Amen.

Deinde leviter eum in maxilla caedit, dicens: Pax tecum.

Omnibus confirmatis, Pontifex tergit cum mica panis, et lavat pollicem, et manus super pelvim.

Deinde aqua lotionis cum pane fundatur in piscinam sacrarii. Iterum dum lavat manus, cantatur sequens Antiphona, vel legitur a ministris, quod etiam in similibus servari debet.

Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis, a templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

V. Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto.

R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona Confirma hoc, Deus.

Qua repetita, Pontifex deposita mitra surgit, et stans versus ad altare, junctis ante pectus manibus, dicit:

V. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

R. Et salutare tuum da nobis.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Deinde junctis adhuc ante pectus manibus, et omnibus confirmatis devote genua flectentibus, dicit:

Oremus.

Deus, qui Apostolis tuis Sanctum dedisti Spiritum et per eos, eorumque successores, caeteris fidelibus tradendum esse voluisti; respice propitius ad humilitatis nostrae famulatum, et praesta; ut eorum corda, quorum frontes sacro Chrismate delinivimus, et signo sanctae Crucis signavimus, idem Spiritus Sanctus in eis superveniens, templum gloriae suae dignanter inhabitando perficiat. Qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivis, et regnas Deus, in saecula saeculorum. R. Amen.

Deinde dicit:

Ecce sic benedicetur omnis homo, qui timet Dominum.

Et vertens se ad confirmatos, faciens super eos signum crucis, dicit:

Bene + dicat vos Dominus ex Sion, ut videatis bona Jerusalem omnibus diebus vitae vestrae, et habeatis vitam aeternam. R. Amen.

Expedita itaque Confirmatione, Pontifex sedens, accepta mitra, patrinis et matrinis annuntiat, quod instruant filios suos bonis moribus, quod fugiant mala, et faciant bona, et doceant eos Credo in Deum, et Pater Noster, et Ave, Maria, quoniam ad hoc sunt obligati.

Hoc Sacramentum potest conferri minus solemniter quocumque die, hora, et loco, ex causa ad arbitrium Episcopi.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

CONFIRMATIO UNI TANTUM CONFERENDA

Parentur vas sacri Chrismatis super pelvim una cum gossipio, gremiale ex tela alba, vas ad abluendum manus cum suo mantili, medulla panis, et vitta linea munda.

Pontifex supra rochetum, vel, si sit Regularis, supra superpelliceum paratus amictu, cruce pectorale, stola et pluviali albi coloris, cum mitra simplici et baculo pastorali, vel si hoc Sacramentum minus solemniter conferatur, quacumque die, scilicet, hora, et loco, ex causa ad arbitrium Episcopi; indutus, ut supra, sine tamen pluviali, accedit ad faldistorium ante medium altaris, si sit in aliqua Capella, aut in alio convenienti loco sibi paratum, et sedens brevi sermone alloquitur adstantes et confirmandum; explanans eis effectus hujus Sacramenti, et conditiones ad illud valide, ac licite suscipiendum requisitas.

Quo facto, lavat manus: deinde, deposita mitra surgit, et versa facie ad confirmandum ante se genuflexum, junctis manibus dicit:

Spiritus Sanctus superveniat in te, et virtus Altissimi custodiat te a peccatis. **R.** Amen.

Deinde signans se manu dextera a fronte ad pectus signo crucis, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum et terram.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Tunc extensis versus confirmandum manibus, dicit:

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui regenerare dignatus es hunc famulum tuum (vel hanc famulam tuam) ex aqua, et Spiritu Sancto, quique dedisti eis remissionem omnium peccatorum: emitte in eum (vel in eam) septiformem Spiritum tuum Sanctum Paraclitum de coelis. **R.** Amen.

Spiritum sapientiae, et intellectus. **R.** Amen.

Spiritum consilii, et fortitudinis. **R.** Amen.

Spiritum scientiae, et pietatis. **R.** Amen.

Adimple eum (**vel** eam) Spiritu timoris tui, et consigna eum (**vel** eam) signo Cru + cis Christi, in vitam propitiatus aeternam. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Pontifex, accepta mitra, sedet in faldistorio, imponitur ei gremiale album, et baculum accipit in sinistra; confirmandus vero coram eo genuflexus, si fuerit infans per patrinum vel matrinum stantem tenetur sub brachio dextero; si autem fuerit adultus, aut alius major, ponat pedem suum super pedem dextrum patrini sui. Et ideo, neque masculus feminae patrinus, neque femina masculo matrina esse deberet.

Deinde, inquisito confirmandi nomine, et summitate pollicis dexteræ manus Chrismate intincta, Pontifex confirmat eum, dicens:

N. Signo te signo Cru + cis:

Et dum hoc dicit, imposita manu dextera super caput confirmandi, producit pollice signum Crucis in frontem illius, deinde prosequitur:

Et confirmo te Chrismate salutis: In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Deinde leviter eum in maxilla caedit dicens: Pax tecum.

Uctione peracta, patrinus vel matrina confirmati frontem, per ministrum jam extersam, ligat vitta linea munda; et Pontifex, deposito baculo pastorali, tergit cum mica panis, et lavat pollicem et manus super pelvim, et aqua lotionis cum pane funditur in piscinam sacrarii.

Interim dum lavat manus, cantatur vel legitur a ministris sequens Antiphona:

Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis a templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona; qua repetita, Pontifex, deposita mitra, surgit, et stans versus ad altare, junctis ante pectus manibus, dicit:

V. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

R. Et salutare tuum da nobis.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui Apostolis tuis Sanctum dedisti Spiritum et per eos, eorumque successores caeteris fidelibus tradendum esse voluisti; respice propitiatus ad humilitatis nostrae famulatum, et praesta, ut illius cor, cujus frontem sacro Chrismate delinivimus, et signo sanctae Crucis signavimus, idem Spiritus Sanctus in eo (**vel** in ea) superveniens, templum gloriae suae dignanter inhabitando perficiat. Qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivis, et regnas Deus, in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde dicit:

Ecce sic benedicetur omnis homo, qui timet Dominum.

Et vertens se ad confirmatum, sinistra accipit pastorale, et dextera manu faciens super eum signum Crucis, dicit:

Bene + dicat te Dominus ex Sion, ut videatis bona Jerusalem omnibus diebus vitae tuae, et habeas vitam aeternam. **R.** Amen.

Expedita itaque Confirmatione, Pontifex sedens, accepta mitra, patrino, vel matrinae annuntiat, quod filium suum instruat bonis moribus, quod fugiat mala, et faciat bona, et doceat eum Credo in Deum, et Pater Noster, et Ave, Maria, quoniam ad hoc est obligatus.

Mox sacris exiit: et vadunt in pace omnes.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ORDINIBUS CONFERENDIS

Quando Episcopus ordinationem facere disposuerit, omnes, qui ad sacrum ministerium accedere voluerint, feria quarta ante ipsam ordinationem, vel quando Episcopo videbitur, ad civitatem evocentur. Episcopus autem a Sacerdotibus, at aliis prudentibus viris, peritis divinae legis, ac in ecclesiasticis functionibus exercitatis, sibi adscitis, ordinandorum genus, personam, aetatem, institutionem, mores, doctrinam, et fidem diligenter investiget, et examinet.

Nullus ad Subdiaconatus Ordinem ante vigesimum secundum, ad Diaconatus ante vigesimum tertium, ad presbyteratus ante vigesimum quintum aetatis suae annum promoveatur. Sciant tamen Episcopi non singulos, in ea aetate constitutos, debere ad hos Ordines assumi, sed dignos dumtaxat at quorum probata vita senectus sit. Regulares quoque, nec in minori aetate, nec sine diligenti Episcopi examine ordinentur.

Prima Tonsura non initientur, qui Sacramentum Confirmationis non susceperint, et fidei rudimenta edocti non fuerint; quique legere, et scribere nesciant, et de quibus probabilis conjectura non sit, eos non saecularis iudicii fugiendi fraude, sed ut Deo fidelem cultum praestent, hoc vitae genus elegerint.

Ad minores Ordines promovendi bonum a Parocho, et a magistro scholae, in qua educantur, testimonium habeant. Hi vero, qui ad singulos majores erunt assumendi, per mensem ante ordinationem Episcopum adeant, qui Parocho, aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, ut nominibus, ac desiderio eorum, qui volent promoveri, publice in Ecclesia propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, aetate, moribus et vita a fide dignis diligenter inquirat, et litteras testimoniales, ipsam inquisitionem factam continentes, ad ipsum Episcopum quamprimum transmittat.

Minores Ordines iis, qui saltem Latinam linguam intelligant, per temporum interstitia, nisi aliud Episcopo magis expedire videretur, conferantur; ut eo accuratius, quantum sit hujus disciplinae pondus, possint edoceri, ac in unoquoque munere, juxta praecriptum Episcopi, se exercent, idque in ea, cui adscripti erunt, Ecclesia, nisi forte ex causa studiorum absint; atque ita de gradu in gradum ascendant, ut in eis cum aetate vitae meritum, et doctrina major accrescat. Quod et bonorum morum exemplum, et assiduum in Ecclesia ministerium, atque major erga Presbyteros, et superiores Ordines reverentia, et crebrior, quam antea, Corporis Christi Communio maxime comprobabunt. Cumque hinc ad altiores gradus, et sacratissima mysteria sit ingressus, nemo iis initietur, quem non scientiae spes majoribus Ordinibus dignum ostendat. Hi vero non nisi post annum a susceptione postremi gradus

minorum Ordinum, ad sacros Ordines promoveantur; nisi necessitas, aut Ecclesiae utilitas, iudicio Episcopi, aliud exposcat.

Subdiaconi, et Diaconi ordinentur, habentes bonum testimonium, et in minoribus Ordinibus jam probati, ac litteris, et iis, quae ad Ordinem exercendum pertinent, instructi. Qui sperent, Deo auctore, se continere posse; Ecclesiis, quibus adscribentur, inserviant; sciantque maxime decere, si saltem diebus Dominicis et solemnibus, cum altari ministraverint, sacram Communionem perceperint. Promoti ad sacrum Subdiaconatus Ordinem, si per annum saltem in eo non sint versati, ad altiorem gradum, nisi aliud Episcopo videatur ascendere non permittantur. Duo sacri Ordines non eodem die, etiam regularibus, conferantur.

Qui pie, et fideliter in ministeriis anteactis se gesserint, et ad Presbyteratus Ordinem assumuntur, bonum habeant testimonium; et hi sint, qui non modo in Diaconatu, ad minus annum integrum, nisi, ob Ecclesiae utilitatem, ac necessitatem, aliud Episcopo videretur, ministraverint; sed etiam ad populum docendum ea, quae scire omnibus necessarium est ad salutem, ac administranda Sacramenta, diligenti examini praecedente, idonei comprobentur; atque ita pietate, et castis moribus conspicui, ut praeclarum bonorum operum exemplum, et vitae monita ab eis possint exspectari.

Illegitimi sine dispensatione Apostolica, ad sacros Ordines promoveri non possunt, ad minores tamen possunt ex dispensatione sui Episcopi ordinarii: neque etiam furiosi, amentes, servi, homicidae, irregulares, insigni corporis vitio deformes, aut manci ordinari possunt.

Examinentur de Ordine, in quo sunt constituti, et quando, et a quo illum receperunt.

Ecclesiae utilitatem, ac necessitatem, aliud Episcopo videretur, ministraverint; sed etiam ad populum docendum ea, quae scire omnibus necessarium est ad salutem, ac administranda Sacramenta, diligenti examini praecedente, idonei comprobentur; atque ita pietate, et castis moribus conspicui, ut praeclarum bonorum operum exemplum, et vitae monita ab eis possint exspectari.

Illegitimi sine dispensatione Apostolica, ad sacros Ordines promoveri non possunt, ad minores tamen possunt ex dispensatione sui Episcopi ordinarii: neque etiam furiosi, amentes, servi, homicidae, irregulares, insigni corporis vitio deformes, aut manci ordinari possunt.

Examinentur de Ordine, in quo sunt constituti, et quando, et a quo illum receperunt.

Clericus saecularis, quamvis alias sit idoneus moribus, scientia, et aetate, ad sacros Ordines non promoveatur, nisi prius legitime constet eum beneficium ecclesiasticum, quod sibi ad victum honeste sufficiat, pacifice possidere. Id vero beneficium resignare non possit, nisi facta mentione, quod ad illius beneficii titulum sit promotus, neque ea resignatio admittatur, nisi constito quod aliunde vivere commode possit, et aliter facta resignatio nulla sit. Patrimonium vero, vel pensionem obtinentes ordinari posthac non possint, nisi illi, quos Episcopus iudicaverit assumendos pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum suarum, eo quoque prius perspecto, patrimonium illud, vel pensionem vere ab eis obtineri, taliaque esse, quae eis ad vitam sustentandam satis sint: atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut extinguere, vel remitti nullatenus possint, donec beneficium ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant, unde vivere possint.

Advertat diligenter Pontifex, cum Ordines confert, ne in expressione formarum, vel collatione instrumentorum ipsorum Ordinum deficiat; frequenter Pontificale respiciat, et mature procedat. Moneat ordinandos, quod instrumenta, in quorum traditione character imprimitur, tangant. Secretas morose dicat, ut ordinati ad Sacerdotium possint illas cum eo dicere: debent enim ex consuetudine concelebrare, et etiam consecrationis proferre.

Tempora ordinationum sunt: Sabbato in omnibus Quatuor Temporibus, Sabbatum ante Dominicam de Passione, et Sabbatum Sanctum.

Clericatus, seu prima Tonsura, quocumque die, hora, et loco conferri potest.

Minores vero Ordines possunt dari singulis Dominicis et festivis diebus duplicibus ex praecepto, ubicumque; in mane tamen.

Ordinandi omnes debent in Ecclesia se praesentare, cum tonsura, habitu, et paramentis Ordini suo convenientibus, et candelis in manu accensis. Et cum a notario Episcopi nominati fuerint, respondeant, **Adsum**, et accedant ad locum ordinationis, secundum ordinem descriptionis.

Advertat quoque Pontifex, quod si unus tantum sit per eum ad quemcumque Ordinem promovendus, illum admoneat, et alloquatur, non in plurali, ut textus dicit, sed in singulari.

In Sabbatis Quatuor Temporum, in quibus fiunt ordinationes generales, Tonsurae fieri debent post **Kyrie, eleison**. Deinde, dicta prima Lectione, ordinantur Ostiarii. Post secundam Lectionem, Lectores. Post tertiam, Exorcistae. Post quartam, Acolythi. Post quintam, Subdiaconi. Finita Epistola, Diaconi. Et demum ante ultimum versum Tractus, vel infra Octavam Pentecostes, ante ultimum versum Sequentiae, ordinantur Presbyteri.

Si ordinationes fiant in Sabbato ante Dominicam de Passione, quia unica tantum dicitur Lectio, Tonsurae debent fieri immediate post Introitum. Omnes minores Ordines post **Kyrie, eleison**. Subdiaconi immediate post Collectam. Diaconi post Epistolam. Presbyteri ante ultimum versum Tractus.

Idem servetur, quandocumque dantur Ordines sacri extra tempora, ex dispensatione Apostolica. Quod si fiat inter Pascha et Pentecosten, Presbyteri ordinantur ante ultimum Versum. Si inter Pentecosten et Septuagesimam, ordinantur ante **V. Alleluja**. Et antequam ad collationem Ordinum procedatur, legitur mandatum Apostolicum, sive supplicatio; cujus vigore Pontifici facultas conceditur ordinandi; quibus lectis, dicit Pontifex, **Deo gratias**, et ad ordinationem procedit.

Si vero Sabbato Sancto ordinationes fiant, Officium incipitur a prima prophetia, et continuatur, prout in Ordinario, usque ad Litanias inclusive, in quibus dicto, **Ut omnibus fidelibus**, etc. surgit ab accubitu Pontifex, et conversus ad ordinandos, eos benedicit, prout post Litanias infra ponitur. Deinde perficiuntur Litaniae, et Pontifex facit Confessionem, et dicto **Kyrie, eleison**, pro Missa, ordinat ad primam Tonsuram. Tum dicit, **Gloria in excelsis Deo**, etc. quo dicto, ordinat ad quatuor minores Ordines. Deinde dicit Orationem ordinariam, cum alia pro ordinandis, quibus dictis, ordinat

ad Subdiaconatum. Tum dicitur Epistola, et ea dicta, ordinat Diaconos. Dicitur deinde Alleluja, cum suo Versu, et prima pars Tractus, quibus dictis, ordinat Presbyteros, post quorum ordinationem dicitur Versus, Tractus, Evangelium, et alia, prout in Ordinario.

Quando autem Pontifex extra Missarum solemnities promoturus aliquos ad primam Tonsuram, vel ad quatuor minores Ordines, sufficit quod habeat stolam supra rochetum, vel supra superpelliceum (si sit Regularis) et mitram simplicem. Cum autem est celebraturus pro sacris Ordinibus conferendis, habere debet sandalia, et omnia paramenta Pontificalia, et dicere Psalmum, *Quam dilecta*, etc.

Ordinationes sacrorum Ordinum, statutis a jure temporibus, ac in Cathedrali Ecclesia, vocatis, praesentibusque ad id Ecclesiae Canonicis, publice celebrentur: si autem in alio dioecesis loco praesente Clero loci, dignior, quantum fieri poterit, Ecclesia semper audeatur.

Cum igitur ordinationes faciendae sunt, per Sacristam, seu alium, ad quem spectat, praeparantur omnia, quae necessaria sunt pro Missa Pontificali. Et demum, cum tempus ordinationis instat, hora competenti, Pontifex cappa magna indutus, Capellano illum post eum deferente, venit ad Ecclesiam ubi Ordinationes fieri debent, et accedens ante altare, genuflexus ibidem aliquamdiu orat. Deinde vadit ad sedem, ubi paramenta capere consuevit, vel, si non sit in Ecclesia sua, ad faldistorium, ad cornu Epistolae sibi paratum, ubi sedens accipit omnia paramenta Pontificalia coloris temporis convenientis, et mitram simplicem, dicens Psalmum, *Quam dilecta*, etc.

Pontifex sic paratus, baculum Pastoralem in sinistra tenens, accedit ad gradus altaris, ubi depositis baculo et mitra, facta altari reverentia cum profunda capitis inclinatione, facit cum ministris Confessionem. Interim cantatur a choro Introitus, et Kyrie, eleison. Finita Confessione, Pontifex ascendit ad altare, illud in medio osculatur, et textum Evangelii ad sinistram; incensat altare more solito, resumit mitram, et revertitur ad sedem, seu ad faldistorium, ad cornu Epistolae, ubi, deposita mitra, et versa facie ad Altare, oblato sibi per ministrum libro, ex eo legit Introitum, et Kyrie, eleison; quibus dictis, sedet cum mitra, donec perficiatur a choro ultimum Kyrie, eleison. Quo finito, surgit Pontifex, et cum mitra ad faldistorium, ante medium altaris sibi praeparatum accedit, et in illo sedet, renibus altari versis. Tum Archidiaconus vocat omnes ordinandos, dicens: *Accedant omnes, qui ordinandi sunt.*

Quibus ante altare coram Pontifice genuflexis, et in modum coronae dispositis, Archidiaconus publice interrogat omnes, si sint aliqui, qui forte non sint confirmati; quia non debent ad ordinationem accedere, nisi prius confirmentur. Et, si aliqui confirmandi erunt, tunc depositis Pontifex annulis, et chirothecis, lavat manus, reassumit annulos, et confirmat, prout habebetur supra folio primo; vel si non erunt aliqui confirmandi, palam interdicat per unum ex suis, sub his verbis:

Reverendissimus in Christo Pater, et Dominus, Dominus **N.** Dei, et Apostolicae Sedis gratia Episcopus **N.** sub excommunicationis poena praecipit, et mandat omnibus, et singulis, pro suscipiendis Ordinibus hic praesentibus, ne quis forsan eorum irregularis, aut alias a jure, vel ab homine excommunicatus, interdictus, suspensus, spurius, infamis, aut alias a jure prohibitus, sive ex aliena dioecesi oriundus, sine licentia sui Episcopi, aut non descriptus, examinatus, approbatus, et nominatus, ullo pacto audeat ad suscipiendos Ordines accedere. Et quod nullus ex ordinatis discedat, nisi Missa finita, et benedictione Pontificis accepta.

Demum ad ordinationem procedat.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Lingua Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE CLERICO FACIENDO

Clericus fieri potest etiam extra Missarum solemnia quocumque die, hora, et loco.

Pro Clericis ordinandis, parentur forfices pro incidendis capillis, et bacile pro illis imponendis. Et quilibet ordinandorum habere debet suum superpelliceum super brachium sinistrum, et candelam in manu dextra. Et vocantur omnes tonsurandi nominatim, et sigillatim per notarium, et quilibet respondet, Adsum.

Quibus ante altare coram Pontifice in faldistorio cum mitra sedente genuflexis, Pontifex surgit cum mitra, et dicit:

- V. Sit nomen Domini benedictum.
R. Ex hoc nunc, et usque in saeculum.
V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.
R. Qui fecit caelum et terram.

Oremus, fratres charissimi, Dominum nostrum Jesum Christum, pro his famulis suis, qui ad deponendum comas caputum suorum pro ejus amore festinant, ut donet eis Spiritum Sanctum, qui habitum religionis in eis in perpetuum conservet, et a mundi impedimento, ac saeculari desiderio corda eorum defendat; ut sicut immutantur in vultibus, ita dextra manus ejus virtutis tribuat eis incrementa, et ab omni caecitate spirituali et humana oculos eorum aperiat, et lumen eis aeternae gratiae concedat. Qui vivit et regnat cum Deo Patre in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

Post haec, sedente Pontifice, schola inchoat et prosequitur Antiphonam, et Psalmum.

Tu es, Domine, qui restitues haereditatem meam mihi.

Psalmus 15.

Conserva me, Domine, quoniam speravi in te: * dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus: * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Repetitur tota Antiphona Tu es, Domine.

Incepto Psalmo, Pontifex cum forficibus incidit unicuique extremitates capillorum in quatuor locis, videlicet, in fronte, in occipitio, et ad utramque aurem, deinde in medio capitis aliquot crines capillorum, et in bacile deponit; et quilibet, cum tondetur, dicit:

Dominus pars haereditatis meae, et calicis mei: tu es, qui restitues haereditatem meam mihi.

Omnibus tonsis, mitra deposita, surgit Pontifex, et stans versus ad illos, dicit:

Oremus.

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus, ut hi famuli tui, quorum hodie comas caputum pro amore divino deposuimus, in tua dilectione perpetuo maneant; et eos sine macula in sempiternum custodias. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tunc schola inchoat, et prosequitur Antiphonam sequentem. Qua incepta, Pontifex sedet cum mitra:

Hi accipient benedictionem a Domino, et misericordiam a Deo salutari suo: quia haec est generatio quaerentium Dominum.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitudo ejus: * orbis terrarum, et universi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * et super flumina praeparavit eum.

Quis acendet in montem Domini: * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus, et mundo corde: * qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino, * et misericordiam a Deo salutari suo.

Haec est generatio quaerentium eum: * quaerentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit rex gloriae.

Quis est iste rex gloriae? * Dominus fortis et potens, Dominus potens in proelio.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit rex gloriae.

Quis est iste rex gloriae? * Dominus virtutum ipse est rex gloriae.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde repetitur tota Antiphona, Hi accipient, etc.

Qua finita, surgit sine mitra Pontifex, et ad altare conversus, dicit: Oremus.

Et Ministri dicunt: Flectamus genua. R. Levate.

Et mox ad tonsos genuflexos versus Pontifex, dicit:

Adesto, Domine, supplicationibus nostris, et hos famulos tuos bene + dicere dignare, quibus in tuo sancto nomine habitum sacrae religionis imponimus: ut, te largiente, et devoti in Ecclesia tua persistere, et vitam percipere mereantur aeternam. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tunc Pontifex sedet cum mitra, et accipiens in manu superpelliceum, dicit singulis:

Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est, in justitia et sanctitate veritatis.

Et mox imponit illud cuilibet, repetendo, Induat te, etc. immittens usque ad scapulas; et immediate trahens, si unum tantum sit superpelliceum; sicque facit usque ad ultimum, qui eo totaliter induitur; si vero quisque suum superpelliceum habeat, singuli totaliter induuntur.

Quo expedito, sine mitra surgit Pontifex, et versus ad illos dicit:

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, propitiare peccatis nostris, et ab omni servitute saecularis habitus hos famulos tuos emunda: ut dum ignominiam saecularis habitus deponunt, tua semper in aevum gratia perfruantur: ut sicut similitudinem coronae tuae eos gestare facimus in capitibus, sic tua virtute haereditatem subsequi mereantur aeternam in cordibus: Qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde sedet cum mitra Pontifex, et alloquitur eos sub his verbis:

Filii charissimi, animadvertere debetis, quod hodie de foro Ecclesiae facti estis, et privilegia clericalia sortiti estis; cavete igitur, ne propter culpas vestras illa perdatis; et habitu honesto, bonisque moribus atque operibus Deo placere studeatis. Quod ipse vobis concedat per Spiritum Sanctum suum. **R.** Amen.

Tunc, suggerente Archidiacono, Ordinati redeunt ad loca sua.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE MINORIBUS ORDINIBUS

Quatuor minores Ordines dari possunt extra Missarum solemnias, diebus Dominicis, et Festivis duplicibus, sed in mane tantum.

Ordinandi omnes ad quatuor minores Ordines esse debent superpelliceis induti, cum candela in manu dextera.

[De Ordinatione Ostiariorum](#)

[De Ordinatione Lectorum](#)

[De Ordinatione Exorcistarum](#)

[De Ordinatione Acolythorum](#)

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ORDINATIONE OSTIARIORUM

Pro Ostiariis ordinandis parentur claves Ecclesiae.

Pontifex, Clericis ordinatis, surgit et cum mitra ad sedem, seu ad faldistorium, in cornu Epistolae revertitur; ubi deposita mitra, et ad altare conversus, oblato sibi libro, cantat primam Collectam, deinde sedet, reassumit mitram, et cantatur prima Lectio. Interim accedunt duo Capellani, cum libro, et candela ante Pontificem, qui sedens cum mitra, ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus finitis, surgit Pontifex, et cum mitra ad faldistorium ante medium altaris sibi praeparatum proficiscitur, et in illo sedet renibus altari versis. Archidiaconus vocat ordinandos, dicens: Accedant qui ordinandi sunt ad officium Ostiariorum.

Et mox notarius singulos nominatim vocat, et quilibet respondet: Adsum.

Omnibus in superpelliceis cum candelis in manibus coram Pontifice genuflexis, Pontifex admonet illos, dicens:

Suscepturi, filii charissimi, officium Ostiariorum, videte, quae in domo Dei agere debeatis, Ostiarium oportet percutere cymbalum, et campanam; aperire Ecclesiam, et sacrarium; et librum aperire ei, qui praedicat. Providete igitur, ne per negligentiam vestram, illarum rerum, quae intra Ecclesiam sunt, aliquid depereat: certisque horis domum Dei aperiatis fidelibus; et semper claudatis infidelibus. Studete etiam, ut, sicut materialibus clavibus Ecclesiam visibilem aperitis, et clauditis, sic et invisibilem Dei domum, corda scilicet fidelium, dictis, et exemplis vestris claudatis diabolo, et aperiatis Deo: ut divina verba, quae audierint, corde retineant, et opere compleant, quod in vobis Dominus perficiat per misericordiam suam.

Hae admonitiones non fiunt Cardinalibus, neque electis Episcopis.

Deinde Pontifex accipit et tradit omnibus claves Ecclesiae, quas successive manu dextera singuli tangant, Pontifice dicente:

Sic agite, quasi reddituri Deo rationem pro iis rebus, quae his clavibus recluduntur.

Post haec Archidiaconus, sive alius Archidiaconi vice fungens, ducit eos ad ostium Ecclesiae, et facit illos claudere et aperire; tradit etiam eis funem campanarum, faciens eos campanas pulsare; deinde

illos reducit ad Pontificem; quibus coram Pontifice genua flectentibus, stans cum mitra Pontifex versus ad ipsos ordinatos, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecemur, ut hos famulos suos bene + dicere dignetur, quos in officium Ostiariorum eligere dignatus est: ut sit eis fidelissima cura in domo Dei diebus ac noctibus, ad distinctionem certarum horarum, ac invocandum nomen Domini, adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum, mitra deposita, stans Pontifex, et conversus ad altare, dicit: Oremus.

Et Ministri subjungunt: Flectamus genua. **R.** Levate.

Et statim versus ad illos genuflexos, stans sine mitra, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene + dicere dignare hos famulos tuos in officium Ostiariorum, ut inter janitores Ecclesiae tuo pareant obsequio, et inter electos tuos partem tuae mereantur habere mercedis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Post haec ordinati, suggerente Archidiacono, redeunt ad loca sua.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ORDINATIONE LECTORUM

Pro Lectoribus ordinandis paretur libri Lectionum.

Ostiaariis ordinatis, Pontifex reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium in cornu Epistolae. Interim cantatur primum Graduale, vel primum Alleluia si sit infra Octavam Pentecostes; et Pontifex sedens cum mitra, oblato sibi libro, et candela, legit dictum Graduale, vel Alleluia. Quibus dictis, surgit, deposita mitra, et versus ad altare cantat secundam Collectam. Tum sedet, reassumpta mitra, et cantatur secunda Lectio. Interim accedunt duo Capellani cum libro, et candela ante Pontificem, qui sedens cum mitra ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad faldistorium ante medium altaris positum, ubi sedet cum mitra, et Lectores vocantur per Archidiaconum, hoc modo:

Accedant qui ordinandi sunt ad officium Lectorum.

Et mox nominantur per notarium, ut supra dictum est.

Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Electi, filii charissimi, ut sitis Lectores in domo Dei nostri, officium vestrum agnoscite, et implete. Potens est enim Deus, ut augeat vobis gratiam perfectionis aeternae. Lectorem siquidem oportet legere ea quae (vel ei qui) praedicat: et lectiones cantare; et benedicere panem, et omnes fructus novos. Studete igitur verba Dei, videlicet Lectiones sacras, distincte et aperte, ad intelligentiam, et aedificationem fidelium absque omni mendacio falsitatis proferre; ne veritas divinarum Lectionum incuria vestra ad instructionem audientium corrumpatur. Quod autem ore legitis, corde credatis, atque opere compleatis; quatenus auditores vestros, verbo pariter et exemplo vestro, docere possitis. Ideoque, dum legitis, in alto loco Ecclesiae stetis, ut ab omnibus audiamini, et videamini, figurantes positione corporali, vos in alto virtutum gradu debere conversari; quatenus cunctis, a quibus audimini, et videmini, caelestis vitae formam praebeatis; quod in vobis Deus impleat per gratiam suam.

Deinde Pontifex accipit et tradit omnibus codicem, de quo lecturi sunt, quem manu dextera tangunt, dicens:

Accipite, et estote verbi Dei relatores, habituri, si fideliter et utililiter impleveritis officium vestrum, partem cum iis, qui verbum Dei bene administraverunt ab initio.

Quibus expeditis, et illis genuflexis, Pontifex stans cum mitra versus ad eos, dicit:

Oremus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos in Ordinem Lectorum dignatur assumere, bene + dictionem suam clementer effundat, quatenus distincte legant, quae in Ecclesia Dei legenda sunt, et eadem operibus impleant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium suum, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex, mitra deposita, stans conversus ad altare, dicit: Oremus.

Et Ministri subjungunt: Flectamus genua. **R.** Levate.

Deinde conversus ad ordinatos genuflexos, dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene + dicere dignare hos famulos tuos in officium Lectorum, ut assiduitate lectionum instructi sint, atque ordinati, et agenda dicant, et dicta opere impleant, ut in utroque sanctae Ecclesiae exemplo sanctitati suae consulant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Postea, suggerente Archidiacono, redeunt ordinati ad loca sua.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ORDINATIONE EXORCISTARUM

Pro Exorcistis ordinandis paretur liber exorcismorum, ejus loco dari potest Pontificale, vel Missale.

Lectoribus ordinatis, Pontifex reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, in cornu Epistolae, ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro, et candela, legit secundum Graduale, vel secundum Alleluia, si sit infra Octavam Pentecostes. Interim cantatur a choro ipsum Graduale, vel Alleluia. Quo finito, surgit Pontifex deposita mitra, et versus ad altare cantat tertiam Collectam. Tum sedet, reassumpta mitra, et cantatur tertia Lectio. Interim accedunt duo Capellani cum libro, et candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, revertitur ad faldistorium ante altare, et sedet cum mitra. Exorcistae vero vocantur per Archidiaconum modo consueto, dicentem: Accedant, qui ordinandi sunt ad officium Exorcistarum.

Et ipsi singulatim nominantur per notarium, ut prius dictum est.

Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Ordinandi, filii charissimi, in officium Exorcistarum, debetis noscere quid suscipitis. Exorcistam etenim oportet abjicere daemones; et dicere populo ut, qui non communicat, det locum; et aquam in ministerio fundere. Accipitis itaque potestatem imponendi manum super energumenos, et per impositionem manuum vestrarum, gratia Spiritus Sancti, et verbis exorcismi pelluntur spiritus immundi a corporibus obsessis. Studete igitur, ut, sicut a corporibus aliorum daemones expellitis, ita a mentibus et corporibus vestris omnem immunditiam, et nequitiam ejiciatis: ne illis succumbatis, quos ab aliis, vestro ministerio, effugatis. Discite per officium vestrum vitiis imperare; ne in moribus vestris aliquid sui juris inimicus valeat vindicare. Tunc etenim recte in aliis daemonibus imperabitis, cum prius in vobis eorum multimodam nequitiam superatis. Quod vobis Dominus agere concedat per Spiritum suum Sanctum.

Post haec Pontifex accipit, et tradit omnibus librum, in quo scripti sunt exorcismi, cujus loco tradi potest Pontificale, vel Missale, quem manu dextera singuli tangunt, Pontifice dicente:

Accipite, et commendate memoriae, et habete potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive catechumenos.

Postea vero, omnibus devote genuflexis, Pontifex cum mitra stans, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, supplices deprecemur, ut hos famulos suos bene + dicere dignetur in officium Exorcistarum; ut sint spirituales imperatores, ad abjiciendos daemones de corporibus obsessis, cum omni nequitia eorum multiformi. Per Unigenitum Filium suum Dominum nostrum Jesum Christum, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tunc conversus ad altare, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et Ministri subjungunt: Flectamus genua. **R.** Levate.

Et mox conversus ad ordinatos genuflexos, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene + dicere dignare hos famulos tuos in officium Exorcistarum; ut per impositionem manuum, et oris officium, potestatem, et imperium habeant, spiritus immundos coercendi; ut probabiles sint medici Ecclesiae tuae, gratia curationum, virtuteque caelesti confirmati. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Post haec, suggerente Archidiacono, redeunt ad loca sua.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ORDINATIONE ACOLYTHORUM

Pro Acolythis ordinandis parentur candelabrum cum cereo exstincto, et urceolus vacuus pro vino, pro Sacramento.

Exorcistis ordinatis, Pontifex, reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, in cornu Epistolae, ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro, et candela, legit tertium Graduale, vel tertium Alleluia, si sit infra Octavam Pentecostes. Interim a choro cantatur ipsum Graduale, vel Alleluia. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mitra, et versus ad altare cantat quartam Collectam. Tum sedet, reassumpta mitra, et cantatur quarta Lectio. Interim accedunt duo Capellani cum libro, et candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad faldistorium, ante altare, ubi sedet cum mitra. Acolythi vero vocantur per Archidiaconum: Accedant qui ordinandi sunt ad officium Acolythorum.

Et mox nominantur per notarium, ut supra.

Quibus coram Pontifice cum candelis in manibus genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Suscepturi, filii charissimi, officium Acolythorum, pensate quod suscipitis. Acolythum etenim oportet ceroferarium ferre: luminaria Ecclesiae accendere; vinum et aquam ad Eucharistiam ministrare. Studete igitur susceptum officium digne implere. Non enim Deo placere poteritis, si lucem Deo manibus praeferentes, operibus tenebrarum inserviatis, et per hoc aliis exempla perfidiae praebeatis. Sed sicut Veritas dicit: Luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, et glorificent Patrem vestrum, qui in caelis est. Et sicut Apostolus Paulus ait: In medio nationis pravae et perversae, lucete sicut luminaria in mundo, verbum vitae continentes. Sint ergo lumbi vestri praecincti, et lucernae ardentes in manibus vestris, ut filii lucis sitis. Abjiciatis opera tenebrarum, et induamini arma lucis. Eratis enim aliquando tenebrae, nunc autem lux in Domino. Ut filii lucis ambulate. Quae sit vero ista lux, quam tantopere inculcat Apostolus, ipse demonstrat subdens: Fructus enim lucis est, in omni bonitate, et justitia, et veritate. Estote igitur solliciti in omni justitia, bonitate, et veritate, ut et vos, et alios, et Dei Ecclesiam illuminetis. Tunc etenim in Dei sacrificio digne vinum suggeretis et aquam, si vos ipsi Deo sacrificium, per castam vitam, et bona opera, oblatis fueritis. Quod vobis Dominus concedat per misericordiam suam.

Post haec Pontifex accipit, et tradit omnibus candelabrum cum candela exstincta, quod successive

manu dextera singuli tangant, Pontifice dicente:

Accipite ceroferarium, cum cereo, et sciatis vos ad accendenda Ecclesiae luminaria mancipari, in nomine Domini. **R. Amen.**

Tum accipit, et tradit eis urceolum vacuum, quem similiter tangere debent, dicens communiter omnibus:

Accipite urceolum, ad suggerendum vinum, et aquam in Eucharistiam sanguinis Christi, in nomine Domini. **R. Amen.**

Postea, eis genuflexis permanentibus, Pontifex stans cum mitra versus ad eos, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecemur, ut hos famulos suos bene + dicere dignetur in ordine Acolythorum: quatenus lumen visibile manibus praeferentes, lumen quoque spirituale moribus praebeant: adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo, et Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Tum Pontifex ad altare se convertens, deposita mitra et stans dicit: Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua. **R. Levate.**

Et mox Pontifex conversus ad eosdem genuflexos, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui per Jesum Christum, Filium tuum Dominum nostrum, et Apostolos ejus in hunc mundum lumen claritatis tuae misisti, quique, ut mortis nostrae antiquum aboleres chirographum, gloriosissimae illum crucis vexillo affigi, ac sanguinem, et aquam ex latere illius pro salute generis humani effluere voluisti, bene + dicere dignare hos famulos tuos in officium Acolythorum, ut ad accendendum lumen Ecclesiae tuae, et ad suggerendum vinum, et aquam ad conficiendum sanguinem Christi Filii tui in offerenda Eucharistia, sanctis altaribus tuis fideliter subministrent. Accende, Domine, mentes eorum, et corda ad amorem gratiae tuae, ut illuminati vultu splendoris tui, fideliter tibi in sancta Ecclesia deserviant. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui ad Moysen, et Aaron locutus es, ut accenderentur lucernae in tabernaculo testimonii, bene + dicere dignare hos famulos tuos: ut sint Acolythi in Ecclesia tua. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, fons lucis, et origo bonitatis, qui per Jesum Christum Filium tuum, lumen verum, mundum illuminasti, ejusque passionis mysterio redemisti, bene + dicere dignare hos famulos tuos, quos in officium Acolythorum consecramus, poscentes clementiam tuam, ut eorum mentes, et lumine scientiae illustres, et pietatis tuae rore irriges; ut ita acceptum ministerium, te auxiliante, peragant, qualiter ad aeternam remunerationem pervenire mereantur. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Post haec, suggerente Archidiacono, ordinati redeunt ad loca sua.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE SACRIS ORDINIBUS IN GENERE

Sacri, et majores Ordines sunt, Subdiaconatus, Diaconatus, et Presbyteratus, ad quos ordinati omnes debent communicare, ideo parentur, pro eorum numero, hostiae parvae consecrandae.

[De Ordinatione Subdiaconi](#)

[De Ordinatione Diaconi](#)

[De Ordinatione Presbyteri](#)

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ORDINATIONE SUBDIACONI

Pro ordinatione Subdiaconorum parentur Calix vacuus, cum Patena superposita, Urceoli cum manutergio, et liber Epistolarum.

Acolythis ordinatis, Pontifex reassumpta mitra accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium in cornu Epistolae, ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro, et candela, legit quartum Graduale, vel quartum Alleluia, si sit infra Octavam Pentecostes; interim a choro cantatur ipsum Graduale, vel Alleluia. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mitra, et versus ad altare cantat quintam Collectam.

Tum sedet, reassumpta mitra, et cantatur quinta Lectio. Interim accedunt duo Capellani cum libro, et candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad sedem suam, ante medium altaris; et Archidiaconus versus ad Ordinandos, dicit: Accedant qui ordinandi sunt Subdiaconi.

Et notarius unumquemque illorum vocat, dicens:

N. ad titulum Ecclesiae N.

N. ad titulum patrimonii sui.

Frater N. professus ordinis N. ad titulum paupertatis.

Et sic de aliis: et quilibet vocatus, dicit Adsum, et accedit versus Episcopum.

Debet autem quilibet ordinandorum in Subdiaconum indutus esse amictu, non tamen super caput, alba et cingulo, habere manipulum in manu sinistra, tunicellam super brachio sinistro, et candelam in manu dextera.

Omnibus autem in Subdiaconos ordinandis competenti spatio coram Pontifice stantibus, Pontifex cum mitra sedens admonet eos, (nisi omnes sint Religiosi, quia tunc ista admonitio omittitur) dicens:

Filii dilectissimi, ad sacrum Subdiaconatus Ordinem promovendi, iterum atque iterum considerare debetis attente, quod onus hodie ultro appetitis. Hactenus enim liberi estis, licetque vobis, pro arbitrio ad saecularia vota transire; quod si hunc Ordinem susceperitis, amplius non licebit a proposito resilire, sed Deo, cui servire, regnare est, perpetuo famulari, et castitatem illo adjuvante, servare oportebit, atque in Ecclesiae ministerio semper esse mancipatos. Proinde, dum tempus est, cogitate, et, si in sancto proposito perseverare placet, in nomine Domini, huc accedite.

Illis tunc accedentibus, et coram Pontifice genuflexis, Archidiaconus vocat ceteros ordinandos, dicens: Accedant qui ordinandi sunt Diaconi, et Presbyteri.

Quibus accedentibus, Archidiaconus ordinat eos, videlicet, Diaconandos paratos amictu, alba, cingulo, et manipulo, stolam in manu sinistra, dalmaticam super brachium sinistrum, et candelam in manu dextera tenentes, contra cornu Epistolae altaris, faciebus altari versis; et Presbyterandos paratos amictu, alba, cingulo, manipulo, stola in modum Diaconi, planetam super brachium sinistrum, mappulam albam manu sinistra, et candelam dextera tenentes contra faciem Pontificis, ac medium altaris, faciebus similiter altari versis. Quibus sic ordinatis, Pontifex mitra in capite tenens procumbit super faldistorium, in superiori gradu, sive plano altaris paratum, et omnes Ordinandi in locis super tapetia prosternunt se; ministri vero, et alii adstantes, genuflectunt; et schola inchoat Litanias, choro respondente; vel si officium fiat sine cantu, Pontifex dicit, ministris, et Capellanis respondentibus:

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genetrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo Virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphael, ora pro nobis.

Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora pro nobis.

Sancte Andrea, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Joannes, ora pro nobis.

Sancte Thoma, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Philippe, ora pro nobis.

Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.

Sancte Matthaeae, ora pro nobis.

Sancte Simon, ora pro nobis.

Sancte Thaddaeae, ora pro nobis.

Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistæ, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancti Fabiane et Sebastiane, orate pro nobis.
Sancti Joannes et Paule, orate pro nobis.
Sancti Cosma et Damiane, orate pro nobis.
Sancti Gervasi et Protasi, orate pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes et Levitæ, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Eremitæ, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.
Sancta Catharina, ora pro nobis.
Sancta Anastasia, ora pro nobis.
Omnes Sanctæ Virgines et Viduæ, orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine.
Ab ira tua, libera nos, Domine.
A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.

Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.

Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.

A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.

A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.

A flagello terraemotus, libera nos, Domine.

A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.

A morte perpetua, libera nos, Domine.

Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.

Per adventum tuum, libera nos, Domine.

Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.

Per baptismum et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.

Per crucem et passionem tuam, libera nos, Domine.

Per mortem et sepulturam tuam, libera nos, Domine.

Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.

Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.

Per adventum Spiritus sancti Paracliti, libera nos, Domine.

In die iudicii, libera nos, Domine.

Peccatores, te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Dominum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Regibus et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.

Ut animas nostras, fratrum, propinquorum, et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.

Ut fructus terrae dare et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Postquam autem dictum fuerit in Litanis: Ut omnibus fidelibus defunctis, etc. **R.** Te rogamus, audi nos, **surgit Pontifex cum mitra ab accubitu, et se ad ordinandos vertens, et baculum Pastoralem in sinistra manu tenens, ordinandis prostratis manentibus, dicit:**

Ut hos electos bene + dicere digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit: Ut hos electos bene + dicere et sancti + ficare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Tertio dicit: Ut hos electos bene + dicere, sancti + ficare, et conse + crare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Tum iterum super faldistorium procumbit, schola perficiendi Litanias: Ut nos exaudire digneris, usque ad finem.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Christe, audi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Quibus finitis, Pontifex surgens cum mitra, sedet super faldistorium ante medium altaris, et Archidiaconus dicit alta voce: Recedant in partem, qui ordinandi sunt Diaconi, et Presbyteri.

Quibus ad aliquem locum idoneum, unde Pontificem, celebrantem videre possint transeuntibus, ad ordinationem Subdiaconorum proceditur. Illis itaque coram Pontifice, per ordinem, in modum coronae, genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Adepturi filii dilectissimi, officium Subdiaconatus, sedulo attendite quale ministerium vobis traditur: Subdiaconum enim oportet aquam ad ministerium altaris praeparare: Diacono ministrare; pallas altaris, et corporalia abluere; Calicem, et Patenam in usum sacrificii eidem offerre. Oblationes quae veniunt in altare, panes propositionis vocantur. De ipsis oblationibus tantum debet in altare poni, quantum populo possit sufficere, ne aliquid putridum in sacrario remaneat. Pallae, quae sunt in substratorio altaris, in alio vase debent lavari, et in alio corporales pallae. Ubi autem corporales pallae lotae fuerint, nullum aliud linteamen debet lavari, ipsaque lotionis aqua in baptisterium debet vergi. Studete itaque, ut ista visibilia ministeria, quae diximus, nitide et diligentissime complentes, invisibilia horum exemplo perficiatis. Altare quidem sanctae Ecclesiae ipse est Christus, teste Joanne, qui in Apocalypsi sua altare aureum se vidisse perhibet, stans ante thronum, in quo, et per quem, oblationes fidelium Deo Patri consecrantur. Cujus altaris pallae et corporalia sunt membra Christi, scilicet fideles Dei, quibus Dominus, quasi vestimentis pretiosis circumdatur, ut ait Psalmista: Dominus regnavit, decorem indutus est. Beatus quoque Joannes in Apocalypsi vidit Filium hominis praecinctum zona aurea, id est, sanctorum caterva. Si itaque humana fragilitate contingat in aliquo fideles maculari, praebenda est a vobis aqua coelestis doctrinae, qua purificati, ad ornamentum altaris, et cultum divini sacrificii redeant. Estote ergo tales, qui sacrificiis divinis, et Ecclesiae Dei, hoc est Corpori Christi, digne servire valeatis, in vera et Catholica fide fundati; quoniam, ut ait Apostolus: Omne quod non est ex fide, peccatum est, schismaticum est, et extra unitatem Ecclesiae est. Et ideo, si usque nunc fuistis tardi ad Ecclesiam, amodo debetis esse assidui. Si usque nunc somnolenti, amodo vigiles. Si usque nunc ebriosi, amodo sobrii. Si usque nunc inhonesti, amodo

casti. Quod ipse vobis praestare dignetur, qui vivit, et regnat Deus in saecula saeculorum. **R. Amen.**

Deinde Pontifex accipit, et tradit omnibus Calicem vacuum, cum patena vacua superposita, quem successive manu dextera singuli tangunt, Pontifice dicente:

Videte cujus ministerium vobis traditur; ideo vos admoneo, ut ita vos exhibeatis, ut Deo placere possitis.

Et Archidiaconus accipit, et tradit eis urceolos cum vino, et aqua, ac bacile cum manutergio, quae omnia similiter tangere debent.

Postea surgit Pontifex, et versus ad populum stans cum mitra, dicit:

Oremus.

Oremus Deum, ac Dominum nostrum, fratres charissimi, ut super hos servos suos, quos ad Subdiaconatus officium vocare dignatus est, infundat bene + dictionem suam, et gratiam: ut in conspectu ejus fideliter servientes, praedestinata Sanctis praemia consequantur, adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Tum deposita mitra, conversus ad altare Pontifex, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Et mox Pontifex versus ad ordinandos genuflexos, dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene + dicere dignare hos famulos tuos, quos ad Subdiaconatus officium eligere dignatus es; ut eos in sacrario tuo sancto strenuos sollicitosque coelestis militiae instituas excubitores, sanctisque altaribus tuis fideliter subministrent: et requiescat super eos Spiritus sapientiae, et intellectus; Spiritus consilii, et fortitudinis; Spiritus scientiae et pietatis; et repleas eos Spiritu timoris tui; et eos in ministerio divino confirmes, ut obediens facto, ac dicto parentes, tuam gratiam consequantur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Tum Pontifex sedens, accepta mitra, amictum, qui in collo ordinandorum jacet, imponit super caput singulis, dicens:

Accipe amictum, per quem designatur castigatio vocis: In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R. Amen.**

Tum immittit manipulum in sinistrum brachium cuilibet, dicens:

Accipe manipulum, per quem designantur fructus bonorum operum. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R. Amen.**

Post haec induit quemlibet tunica, et si tantum unica sit, immittit illam cuilibet solum usque ad scapulas, ac retrahens, postremum totaliter induit, dicens cuilibet:

Tunica jucunditatis, et indumento laetitiae induat te Dominus. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et

Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Postea accipit, et tradit omnibus librum Epistolarum, manu dextera ipsum simul tangentibus, dicens:
Accipite librum Epistolarum, et habete potestatem legendi eas in Ecclesia sancta Dei, tam pro vivis,
quam pro defunctis. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Omnibus expeditis, suggerente Archidiacono, Ordinati redeunt ad loca sua; unus tamen de noviter ordinatis, tunica indutus, dicet Epistolam suo tempore.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ORDINATIONE DIACONI

Subdiaconis ordinatis, Pontifex reassumpta mitra accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, ad cornu Epistolae; ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro et candela, legit Hymnum **Benedictus es, vel Alleluia, cum versu Benedictus es, si sit infra Octavam Pentecostes. Interim cantatur a choro dictus Hymnus, vel Alleluia, cum suo versu, ut supra. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mitra, et versus ad altare, dicit in competenti tono Gloria in excelsis Deo, si sit infra Octavam Pentecostes, quod dum a choro perficitur, sedet cum mitra. Quo finito, deposita mitra, surgit, et versus ad populum dicit Pax vobis, vel Dominus vobiscum, si Gloria in excelsis non sit dicendum, et conversus ad altare Orationem Missae diei, cum Oratione pro Ordinatis et Ordinandis, sub uno Per Dominum nostrum, videlicet:**

Oratio.

Exaudi, quaesumus Domine, supplicum preces, et devoto tibi pectore famulantes perpetua defensione custodi: ut nullis perturbationibus impediti, liberam servitutem tuis semper exhibeamus officiis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat, etc.

Finita Oratione, sedet Pontifex, reassumpta mitra, et oblato sibi libro et candela, legit Epistolam. Interim per unum ex Subdiaconis noviter Ordinatis cantatur Epistola. Qua finita, surgit Pontifex, et accedit ad faldistorium ante altare cum mitra, et ibi sedet.

Promovendi vero ad Ordinem Diaconatus per Archidiaconum vocantur, dicendo:
Accedant, qui Ordinandi sunt ad Diaconatum.

Et mox singulatim nominantur per Notarium, nulla tamen facta mentione de titulo. Eis igitur amictu, alba, cingulo, et manipulo paratis, ac stolam in sinistra manu, et candelam in dextera, ac dalmaticam super brachium sinistrum tenentibus, et in modum coronae coram Pontifice genuflexis, Archidiaconus offerens illos Pontifici, dicit:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hos praesentes Subdiaconos ad onus Diaconii ordinetis.

Pontifex interrogat dicens: Scis illos dignos esse?

Respondet Archidiaconus: Quantum humana fragilitas nosse sinit, et scio, et testificor ipsos dignos esse ad hujus onus officii.

Et Pontifex dicit: Deo gratias.

Et ad eorum Ordinationem procedit. In primis Pontifex cum mitra sedens, clero et populo annuntiat, dicens:

Auxiliante Domino Deo, et Salvatore nostro Jesu Christo, eligimus hos praesentes Subdiaconos in ordinem Diaconii. Si quis habet aliquid contra illos, pro Deo, et propter Deum cum fiducia exeat, et dicat; verumtamen memor sit conditionis suae.

Et facta aliquali mora, Pontifex convertens sermonem suum ad Ordinandos, admonet eos, dicens:

Provehendi, filii dilectissimi, ad Leviticum ordinem cogitare magnopere ad quantum gradum Ecclesiae ascenditis. Diaconum enim oportet ministrare ad altare, baptizare, et praedicare. Sane in veteri lege ex duodecim una Tribus Levi electa est, quae speciali devotione tabernaculo Dei, ejusque sacrificiis, ritu perpetuo deserviret. Tantaque dignitas ipsi concessa est, quod nullus, nisi ejus stirpe, ad divinum illum cultum atque officium ministraturus assugeret; adeo, ut grandi quodam privilegio haereditatis, et Tribus Domini esse mereretur, et dici: quorum hodie, filii dilectissimi, et nomen et officium tenetis, quia in ministerium tabernaculi testimonii, id est Ecclesiae Dei, eligimini in Levitico officio, quae semper in procinctu posita, incessabili pugna contra inimicos dimicat, unde ait Apostolus: Non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem, sed adversus principes et potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiae, in caelestibus. Quam Ecclesiam Dei, veluti tabernaculum, portare et munire debetis ornatu sancto, praedicatu divino, exemplo perfecto. Levi quippe interpretatur additus, sive assumptus. Et vos, filii dilectissimi, qui ab haereditate paterna nomen accipitis, estote assumpti a carnalibus desideriis, a terrenis concupiscentiis, quae militant adversus animam; estote nitidi, mundi, puri, casti, sicut decet ministros Christi, et dispensatores mysteriorum Dei; ut digne addamini ad numerum Ecclesiastici gradus, ut haereditas et Tribus amabilis Domini esse mereamini. Et quia comministri et cooperatores estis Corporis et Sanguinis Domini, estote ab omni illecebra carnis alieni, sicut ait Scriptura: Mundamini, qui fertis vasa Domini. Cogitate beatum Stephanum, merito praecipuae castitatis ab Apostolis ad officium istud electum. Curate, ut, quibus Evangelium ore annuntiat, vivis operibus exponatis, ut de vobis dicatur: Beati pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bona. Habete pedes vestros calceatos Sanctorum exemplis, in praeparatione Evangelii pacis: Quod vobis Dominus concedat per gratiam suam. **R.** Amen.

Deinde, si non sint Ordinati Subdiaconi, Ordinandi omnes prosternunt se, ubi genuflectebant; et Pontifice ante faldistorium suum genuflectente, dicuntur Litaniae, et Ordinandi per Pontificem benedicuntur, prout supra in Ordinatione Subdiaconali dictum est.

Post haec Ordinandis ab accubitu surgentibus, genuflexis tamen manentibus, Pontifex, sedens in faldistorio cum mitra, intelligibili voce alloquitur clerum et populum, dicens:

Commune votum, communis oratio prosequatur, ut hi totius Ecclesiae prece, qui ad Diaconatus ministerium praeparantur. Leviticae bene + dictionis ordine clarescant, et spirituali conversatione praefulgentes, gratia sanctificationis eluceant: Praestante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat Deus in saecula saeculorum. **R.** Amen

Deinde surgens cum mitra Pontifex, stans versus ad Ordinandos, dicit, alta voce legendo:

Oremus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos ad officium Diaconatus dignatur assumere, benedictionis suae gratiam clementer effundat, eisque consecrationis indultae propitius dona conservet, et preces nostras clementer exaudiat: ut, quae nostro gerenda sunt ministerio, suo benignus prosequatur auxilio; et quos sacris mysteriis exsequendis pro nostra intelligentia credimus offerendos, sua bene + dictione sanctificet et confirmet. Per Unigenitum Filium suum Dominum nostrum Jesum Christum, qui cum eo et Spiritu sancto vivit et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde, deposita mitra, extensis manibus ante pectus, dicit:

V. Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, honorum dator, ordinumque distributor, atque officiorum dispositor; qui in te manens innovas omnia, et cuncta disponis, per verbum, virtutem, sapientiamque tuam Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, sempiterna providentia praeparas, et singulis quibusque temporibus aptanda dispensas. Cujus corpus, Ecclesiam videlicet tuam, caelestium gratiarum varietate distinctam, suorumque connexam distinctione membrorum, per legem mirabilem totius compaginis unitam, in augmento templi tui crescere, dilatarique largiris; sacri muneris servitum trinis gradibus ministrorum nomini tuo militare constituens, electis ab initio Levi filiis, qui in mysticis operationibus domus tuae fidelibus excubiis permanentes, haereditatem benedictionis aeternae sorte perpetua possiderent. Super hos quoque famulos tuos, quaesumus Domine, placatus intende, quos tuis sacris altaribus servituros in officium Diaconatus suppliciter dedicamus. Et nos quidem, tam quam homines divini sensus et summae rationis ignari, horum vitam, quantum possumus aestimamus. Te autem, Domine, quae nobis sunt ignota non transeunt, te occulta non fallunt. Tu cognitor es secretorum, tu scrutator es cordium. Tu horum vitam caelesti poteris examinare iudicio, quo semper praevaleres, et admissa purgare, et ea, quae sunt agenda, concedere.

Hic solus Pontifex manum dexteram extendens, ponit super caput cuilibet Ordinando: et nullus alius, quia non ad Sacerdotium, sed ad ministerium consecrantur, dicens singulis:

Accipe Spiritum sanctum, ad robur, et ad resistendum diabolo, et tentationibus ejus: In nomine

Domini.

Postea prosequitur in primo tono, extensam tenens manum dexteram, usque in finem Praefationis.

Emitte in eos, quaesumus Domine, Spiritum sanctum, quo in opus ministerii tui fideliter exequendi septiformis gratiae tuae munere roborentur. Abundet in eis totius forma virtutis, auctoritas modesta, pudor constans, innocentiae puritas, et spiritualis observantia disciplinae. In moribus eorum praecepta tua fulgeant, ut suae castitatis exemplo imitationem sanctam plebs acquirat; et bonum conscientiae testimonium praeferentes, in Christo firmi et stabiles perseverent, dignisque successibus de inferiori gradu per gratiam tuam capere potiora mereantur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen ut a circumstantibus possit audiri.

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Post haec Pontifex sedet cum mitra cuilibet Ordinando ante se genuflexo, stolam quam singuli in manu habent, imponit successive super humerum sinistrum, dicens singulis:

Accipe stolam + candidam de manu Dei: adimple ministerium tuum: potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam suam: Qui vivit, et regnat in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Faciens supra quemlibet eorum signum Crucis, et Ministri reflectent capita stolae, et alligent sub brachio dextro.

Post haec Pontifex accipiens dalmaticam, induit ea quemlibet successive usque ad humeros; et sic fit usque ad ultimum, quem ea totaliter induit; et hoc, si una tantum sit dalmatica: si vero quilibet suam habet, tunc singulos sua totaliter induit, dicens cuilibet:

Induat te Dominus indumento salutis, et vestimento laetitiae, et dalmatica justitiae circumdet te semper: In nomine Domini. **R.** Amen.

Postremo Pontifex accipit, et tradit omnibus librum Evangeliorum, quem manu dextera tangunt, dicens:

Accipe potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, tam pro vivis, quam pro defunctis: In nomine Domini. **R.** Amen.

Quo facto, Pontifex stans ad altare conversus, dicit, sine mitra: Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Et vertens se ad Ordinatos, dicit:

Exaudi, Domine, preces nostras, et super hos famulos tuos Spiritum tuae bene + dictionis emitte: ut caelesti munere ditati, et tuae majestatis gratiam possint acquirere, et bene vivendi aliis exemplum praebere. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Oremus.

Domine sancte, Pater fidei, spei, et gratiae, et profectuum remunerator, qui in caelestibus et terrenis, Angelorum ministeriis ubique dispositis, per omnia elementa voluntatis tuae diffundis effectum, hos quoque famulos tuos spirituali dignare illustrare affectu: ut tuis obsequiis expediti, sanctis altaribus tuis ministri puri accrescant; et indulgentia tua puriores, eorum gradu, quos Apostoli tui in septenarium numerum, beato Stephano duce ac praevio, Spiritu sancto auctore, elegerunt, digni existant, et virtutibus universis, quibus tibi servire oportet, instructi, tibi complacent. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde, cum tempus fuerit, aliquis de noviter Ordinatis dalmatica indutus, dicit Evangelium. Ordinati autem statim, suggerente Archidiacono, redeunt ad loca sua.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ORDINATIONE PRESBYTERI

Pro Ordinatione Presbyterorum parentur oleum catechumenorum; Calix cum vino, et aqua; Patena, et Hostia desuper posita; medulla panis, et bacile eum buccali pro manibus abluendis, quas singuli ad suas mappulas extergunt.

Diaconis ordinatis, Pontifex ad sedendum in sede sua; vel in faldistorio in plano juxta cornu Epistolae accedit, et cantatur Tractus, usque ad ultimum Versum exclusive; quod si sit infra Octavam Pentecostes, Tractus, et Sequentia usque ad ultimum Versum exclusive. Interim accedunt duo Capellani eum libro, et candela ante Pontificem, qui ex eo legit ipsum Tractum, et Sequentiam, usque ad ultimum versum exclusive. Deinde Pontifex cum mitra revertitur ante altare, ubi sedet super faldistorium.

Tunc Archidiaconus vocat ordinandos voce intelligibili dicens:

Accedant qui ordinandi sunt ad ordinem Presbyteratus.

Et mox nominatim leguntur per notarium, prout supra dictum est, nulla tamen de titulo facta mentione.

Tunc illi more Diaconorum parati, amictu, alba, cingulo, stola, et manipulo, tenentes planetas super brachium sinistrum complicatas, et in manu dextera candelas, ac mappulas albas pro ligandis et lavandis manibus, ad Pontificem accedunt, et coram eo in modum coronae se disponunt.

Tunc Archidiaconus praesentat ordinandos Pontifici, dicens:

Reverendissime pater, postulat sancta mater Ecclesia catholica, ut hos praesentes Diaconos ad onus Presbyterii ordinetis.

Et Pontifex interrogat, dicens: Scis illos esse dignos?

Respondet Archidiaconus:

Quantum humana fragilitas nosse sinit, et scio, et testifcor ipsos dignos esse ad hujus onus officii.

Pontifex dicit: Deo gratias.

Et annuntiat clero, et populo, dicens:

Quoniam, fratres charissimi, rectori navis, et navigio deferendis eadem est, vel securitatis ratio, vel communis timoris, par eorum debet esse sententia, quorum causa communis existit. Neque enim fuit frustra a Patribus institutum, ut de electione illorum, qui ad regimen altaris adhibendi sunt, consulatur etiam populus: quia de vita, et conversatione praesentandi quod nonnumquam ignoratur a pluribus, scitur a paucis, et necesse est, ut facilius ei quis obedientiam exhibeat ordinato, cui assensum praebuerit ordinando. Horum siquidem Diaconorum in Presbyteros, auxiliante Domino, ordinandorum conversatio (quantum mihi videtur) probata, et Deo placita, existit, et digna (ut arbitror) ecclesiastici honoris augmento. Sed ne unum fortasse, vel paucos, aut decipiat assensio, vel fallat affectio, sententia est expetenda multorum. Itaque quid de eorum actibus aut moribus noveritis, quid de merito sentiatis, libera voce pandatis; et his testimonium Sacerdotii magis pro merito, quam affectione aliqua, tribuatis. Si quis igitur habet aliquid contra illos, pro Deo, et propter Deum, cum fiducia exeat, et dicat; verumtamen memor sit conditionis sua.

Postea Pontifex, facta aliqua mora, convertens sermonem suum ad ordinandos admonet eos, dicens:

Consecrandi, filii dilectissimi, in Presbyteratus officium, illud digne suscipere, ac susceptum laudabiliter exsequi studeatis. Sacerdotem etenim oportet offerre, benedicere, praeesse, praedicare, et baptizare. Cum magno quippe timore ad tantum gradum ascendendum est, ac providendum, ut coelestis sapientia, probi mores, et diuturna iustitiae observatio ad id electos commendent. Unde Dominus praecipiens Moysi, ut septuaginta viros de universo Israel in adiutorium suum eligeret, quibus Spiritus Sancti dona divideret, suggestit: Quos tu nosti, quod senes populi sunt. Vos siquidem in septuaginta viris, et senibus signati estis; si per Spiritum septiformem, Decalogum legis custodientes, probi, et maturi in scientia similiter, et opere eritis. Sub eodem quoque mysterio, et eadem figura in novo Testamento Dominus septuaginta duos elegit, ac binos ante se in praedicationem misit; ut doceret verbo simul, et facto, ministros Ecclesiae suae, fide et opere debere esse perfectos; seu geminae dilectionis, Dei scilicet et proximi, virtute fundatos. Tales itaque esse studeatis, ut in adiutorium Moysi, et duodecim Apostolorum, Episcoporum videlicet catholicorum, qui per Moysen, et Apostolos figurantur, digne, per gratiam Dei, eligi valeatis. Hac certe mira varietate Ecclesia sancta circumdatur, ornatur, et regitur: cum alii in ea Pontifices, alii minoris ordinis Sacerdotes, Diaconi, et Subdiaconi, diversorum ordinum viri consecrantur; et ex multis, et aeternae dignitatis membris unum Corpus Christi efficitur. Itaque, filii dilectissimi, quos ad nostrum adiutorium fratrum nostrorum arbitrium consecrandos elegit, servate in moribus vestris, castae et sanctae vitae integritatem. Agnoscite quod agitis: imitamini quod tractatis; quatenus mortis Dominicae mysterium celebrantes, mortificare membra vestra a vitiis, et concupiscentiis omnibus procuretis. Sit vestra spiritualis medicina populo Dei; sit odor vitae vestrae delectamentum Ecclesiae Christi; ut praedicatione, atque exemplo aedificatis domum, id est, familiam Dei, quatenus nec nos de vestra profectione, nec vos de tanti officii susceptione damnari a Domino, sed remunerari potius mereamur. Quod ipse nobis concedat per gratiam suam. **R.** Amen.

Si non sint factae ordinationes Subdiaconorum, vel Diaconorum, dicuntur Litaniae, ut supra in ordinatione Subdiaconorum dictum est.

Post haec surgunt omnes, et ordinandis coram Pontifice binis, et binis successive genuflectentibus,

Pontifex stans ante faldistorium suum cum mitra, et nulla Oratione, nulloque cantu praemissis, imponit simul utramque manum super caput cujuslibet ordinandi successive, nihil dicens. Idemque faciunt post eum omnes Sacerdotes, qui adsunt, quorum tres, aut plures, planetis vel saltem cum stolis parati, si commode fieri potest, esse deberent.

Quo facto, tam Pontifex, quam Sacerdotes, tenent manus dexteram extensas super illos. Et Pontifex stans cum mitra, dicit:

Oremus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos ad Presbyterii munus elegit, coelestia dona multiplicet; et quod ejus dignatione suscipiunt, ipsius consequantur auxilio. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Pontifex, deposita mitra, conversus ad altare, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Et mox conversus ad ordinandos, dicit:

Exaudi nos, quaesumus, Domine Deus noster et super hos famulos tuos bene + dictionem Sancti Spiritus, et gratiae Sacerdotalis infunde virtutem: ut, quos tuae pietatis aspectibus offerimus consecrandos, perpetua muneris tui largitate prosequaris. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus.

Tunc, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Sursum corda

R. Habemus ad Dominum.

Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, honorum auctor et distributor omnium dignitatum; per quem proficiunt universa, per quem cuncta firmantur, amplificatis semper in melius naturae rationalis incrementis, per ordinem congrua ratione dispositum. Unde et Sacerdotales gradus, atque officia Levitarum, Sacramentis mysticis instituta creverunt: ut cum Pontifices summos regendis populis praefecisses, ad eorum societatis et operis adjumentum, sequentis ordinis viros et secundae dignitatis eligeres. Sic in eremo per septuaginta virorum prudentium mentes, Moysi spiritum propagasti; quibus ille adjutoribus usus, in populo innumeras multitudines facile gubernavit. Sic et in Eleazarum et Ithamarum filios Aaron paternae plenitudinis abundantiam transfudisti, ut ad hostias salutare, et frequentioris officii Sacramenta, ministerium sufficeret Sacerdotum. Hac providentia, Domine, Apostolis Filii tui Doctores fidei comites addidisti, quibus illi orbem totum secundis praedicationibus

impleverunt. Quapropter infirmitati quoque nostrae, Domine, quaesumus, haec adjumenta largire; qui quanto fragiliores sumus, tanto his pluribus in digemus. Da, quaesumus, omnipotens Pater, in hos famulos tuos Presbyterii dignitatem; innova in visceribus eorum Spiritum sanctitatis; ut acceptum a te, Deus, secundi meriti munus obtineant, censuramque morum ex exemplo suae conversationis insinuent. Sint providi cooperatores ordinis nostri; eluceat in eis totius forma justitiae, ut bonam rationem dispensationis sibi creditae reddituri, aeternae beatitudinis praemia consequantur.

Quod sequitur, legat submissa voce, ita tamen quod a circumstantibus audiri possit.

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum **R.** Amen.

Pontifex sedet, accepta mitra, et reflectit orarium, sive stolam ab humero sinistro cujuslibet, capiens partem, quaeretro pendet, et imponens super dexterum humerum, aptat eam ante pectus, in modum crucis, singulis dicens:

Accipe jugum Domini; jugum enim ejus suave est, et onus ejus leve.

Postea imponit cuilibet successive casulam usque ad scapulas, quam quilibet teneat super humeros complicatam, a parte anteriori deorsum dependentem, singulis dicens:

Accipe vestem Sacerdotalem, per quam charitas intelligitur: potens est enim Deus, ut augeat tibi charitatem, et opus perfectum. **R.** Deo gratias.

Surgit Pontifex sine mitra, et omnibus genua flectentibus, dicit:

Deus sanctificationum omnium auctor, cujus vera consecratio, plenaque benedictio est, tu, Domine, super hos famulos tuos, quos ad Presbyterii honorem dedicamus, munus tuae bene + dictionis infunde: ut gravitate actuum, et censura vivendi probent se seniores, his instituti disciplinis, quas Tito et Timotheo Paulus exposuit; ut in lege tua die ac nocte meditantes, quod legerint, credant; quod crederint, doceant; quod docuerint, imitentur; justitiam, constantiam, misericordiam, fortitudinem, ceterasque virtutes in se ostendant; exemplo praebeant; admonitione confirmant; ac purum et immaculatum ministerii sui donum custodiant; et in obsequium plebis tuae, panem et vinum in corpus et sanguinem Filii tui immaculata benedictione transformant; et inviolabili charitate in virum perfectum, in mensuram aetatis plenitudinis Christi, in die justitiae et aeterni judicii Dei, conscientia pura, fide vera, Spiritu Sancto pleni resurgant. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tunc Pontifex sine mitra ante altare conversus, flexis genibus incipit alta voce, schola prosequente, Hymnum:

Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratis,
Quae tu creasti, pectora.

Surgit Pontifex, et facit ut in fine Hymni habetur, interim schola prosequitur Hymnum: qui, si propter ordinandorum multitudinem necesse fuerit, repetatur, omisso primo Versu:

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternae dexteræ,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus.
Ductore sic te praevio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In saeculorum saecula.
Amen.

Dicto primo Versu, surgit Pontifex, et sedet in faldistorio cum mitra, et depositis chirothecis, et annulo Pontificali reassumpto, ponitur ei gremiale, sive mappula super gremium, et singuli ordinandi successive coram eo genua flectunt; et Pontifex cum oleo catechumenorum inungit unicuique ambas manus simul junctas, in modum crucis, producendo cum pollice suo dextero in dictum oleum intincto duas lineas, videlicet, a pollice dexteræ manus usque ad indicem sinistrae, et a pollice sinistrae usque ad indicem dexteræ, unguendo mox totaliter palmas, dicens, dum quemlibet inungit:

Consecrare, et sanctificare digneris, Domine, manus istas per istam unctionem, et nostram bene + dictionem. **R.** Amen.

Pontifex producit manu dextera signum crucis super manus illius quem ordinat, et prosequitur:

Ut quaecumque benedixerint, benedicantur, et quaecumque consecraverint, consecrentur, et sanctificentur, in nomine Domini nostri Jesu Christi.

Et quilibet ordinandus respondet: Amen.

Tum Pontifex claudit, seu jungit manus cuilibet successive, quas sic consecratas aliquis ministrorum Pontificis albo panniculo lineo simul, videlicet, dexteram super sinistram alligat; et mox unusquisque ad suum redit; et sic clausas, et alligatas manus tenet. Omnium manibus unctis, et consecratis, Pontifex pollicem mica panis tergit; tum tradit cuilibet successive Calicem cum vino, et aqua, et Patenam superpositam cum Hostia, et ipsi illam accipiunt inter indices et medios digitos, et cuppam Calicis et Patenam simul tangunt, Pontifice singulis dicente:

Accipe potestatem offerre sacrificium Deo, Missasque celebrare, tam pro vivis, quam pro defunctis. In nomine Domini. **R.** Amen.

His peractis, Pontifex lavat manus cum medulla panis, et aqua lotionis hujusmodi projicitur in sacrarium; deinde cum mitra revertitur ad sedem suam, vel ad faldistorium in cornu Epistolae, in plano sibi paratum, ubi sedet cum mitra. Et chorus cantat ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae, sive Alleluia. Interim accedunt duo Capellani ante Pontificem cum libro et candela, qui ex eo legit dictum ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae, sive Alleluia, legit etiam secrete **Munda cor meum**, etc. atque Evangelium.

Interea unus ex Diaconis noviter ordinatis accedit ad altare cum textu Evangelii ante pectus, et dicit: **Munda cor meum**, etc. et cantat Evangelium. Interim parantur per ministros Hostiae super altare, pro numero Ordinatorum in ordinibus sacris, qui omnes communicare debent, et proceditur in Missa ordine solito. Interea dum Offertorium cantatur, vel etiam prius, ordinati Sacerdotes poterunt lavare manus suas cum medulla panis, et aqua bene mundare, atque extergere mappulis illis, quibus ligatae erant, et aqua ablutionis hujusmodi projiciatur in sacrarium.

Pontifex vero, Offertorio lecto, accepta mitra, vadit ad faldistorium ante medium altaris, et ibi sedens accipit Offertorium ab omnibus ordinatis, qui omnes accedunt bini, et bini ad Pontificem, coram quo genuflexi offerunt illi singulas candelas accensas, et osculantur ejus manum; primo Presbyteri, tum Diaconi successive, et alii suo ordine.

Accepto singulorum Offertorio, Pontifex lavat manus, et surgit sine mitra, ac tollitur faldistorium et prosequitur Missam.

Presbyteri vero ordinati, post Pontificem, vel hinc et inde, ubi magis commodum erit, in terra genuflexi habeant libros coram se, dicentes: **Suscipe sancte Pater**, etc. et omnia alia de Missa, prout dicit Pontifex: qui tamen bene advertat, quod Secretas morose dicat, et aliquantulum alte, ita ut ordinati Sacerdotes possint secum omnia dicere, et praesertim verba consecrationis, quae dici debent eodem momento per ordinatos, quo dicuntur per Pontificem. Secreta pro ordinatis, quae dicitur cum Secreta Missae diei sub uno **Per Dominum**, etc.

Tuis, quaesumus Domine, operare mysteriis, ut haec tibi munera dignis mentibus offeramus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Cum Pontifex dixerit orationem, Domine Jesu Christe, Qui, etc. osculatur altare, et dat primo ex ordinatis cujuslibet ordinis sacri ad eum succesive accedenti, et altare prius ad dexteram Pontificis deosculanti, pacem, dicens Pax tecum. Cui ille respondet: Et cum spiritu tuo.

Et quilibet illorum dat sequenti sui ordinis secum ordinato, et ille alteri, et sic usque ad ultimum continuatur. Si autem ordinatorum parvus sit numerus, Pontifex poterit dare pacem singulis.

Tum accedunt ordinati ad supremum gradum altaris, bini et bini. Pontifex vero ponit plures Hostias consecratas super Patenam, quam ori cujuslibet communicandi supponit, et singulos communicat, cuilibet dicens:

Postquam vero Pontifex se communicaverit, et totum Sanguinem sumpserit, priusquam digitos abluat, accedunt ante altare Presbyteri, deinde Diaconi, tandem Subdiaconi; quibus ordinate dispositis, et genuflexis, Pontifex, facta reverentia Sacramento, et aliquantulum versus cornu Evangelii se retrahens, ad eos se convertit, et singuli ex Diaconis et Subdiaconis tantum dicunt submissa voce:

Confiteor Deo omnipotenti, beatae Mariae semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Joanni baptistae, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, et tibi, pater: qua peccavi nimis cogitatione, verbo, et opere, mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaellem Archangelum, beatum Joannem baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te, pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Et si Officium fiat in cantu, unus de noviter ordinatis illud cantat.

Et, Pontifex stans capite detecto, versus ad eos dicit intelligibili voce, nisi Officium fiat in cantu:

Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris, perducatur vos ad vitam aeternam. R. Amen.

Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum vestrorum, tribuat vobis omnipotens, et misericors Dominus. R. Amen.

Et manu dextra signum crucis super eos communiter producit. Presbyteri ante communionem non dicunt Confessionem, nec datur eis Absolutio, quia concelebrant Pontifici, propterea si non sunt alii ordinati, Confessio et Absolutio praedictae omittuntur.

Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat te in vitam aeternam.

Quilibet respondet: Amen.

Et priusquam communionem sumat, manum Pontificis Hostiam tenentem osculatur.

Unus ministrorum Pontificis stat juxta cornu Epistolae altaris Calicem habens, non illum cum quo Pontifex celebravit, sed alium cum vino, et mappulam mundam in manibus, ad quem singuli communicati accedunt, et se purificant, os extergunt, et ad partem se locant.

Omnibus communicatis, Pontifex extergit Patenam super Calicem suum, super eum digitos abluit, sumit ablutionem, accipit mitram, et lavat manus.

Pontifex, lotis manibus, mitra deposita, stans in cornu Epistolae altaris, versus ad illud inchoat in cantu, schola prosequente, Responsorium, quod a Septuagesima usque ad Pascha dicitum sine Alleluia.

Jam non dicam vos servos, sed amicos meos, quia omnia cognovistis quae operatus sum medio vestri, alleluia. * Accipite Spiritum Sanctum in vobis paraclitum. * Ille est, quem Pater mittet vobis, alleluia.

V. Vos amici mei estis, si feceritis, quae ego praecipio vobis. * Accipite Spiritum Sanctum in vobis paraclitum.

V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. * Ille est, quem Pater mittet vobis, alleluia.

Incepto Responsorio, Pontifex, accepta mitra, vertit se ad Presbyteros ordinatos, qui ante altare coram ipso stantes profitentur fidem, quam praedicaturi sunt, dicentes:

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, Creatorem coeli et terrae. Et in Jesum Christum, Filium ejus unicum Dominum nostrum. Qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus: descendit ad inferos: tertia die resurrexit a mortuis: ascendit ad caelos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde venturus est judicare vivos, et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum; sanctam Ecclesiam Catholicam; Sanctorum communionem; remissionem peccatorum; carnis resurrectionem, vitam aeternam. Amen.

Quo finito. Pontifex cum mitra sedens super faldistorium ante medium altaris, imponit ambas manus super capita singulorum coram eo genuflectentium, dicens cuilibet:

Accipe Spiritum Sanctum, quorum remiseris peccata, remittuntur eis; et quorum retinueris, retenta sunt.

Deinde explicans casulam, quam unusquisque habet super humeros complicatam, induit illa quemlibet, singulis dicens:

Stola innocentiae induat te Dominus.

Et mox unusquisque iterum ad Pontificem accedit et genuflexus ponit manus suas junctas inter manus Pontificis dicentis cuilibet, si suus est Ordinarius:

Promittis mihi, et Successoribus meis reverentiam, et obedientiam?

Et ille respondet: Promitto.

Si vero Pontifex non est suus Ordinarius, cum manus eorum inter suas tenet, ut praefertur, dicit singulis Presbyteris saecularibus: Promittis Pontifici Ordinario tuo, etc. Singulis vero Regularibus Pro Praelato Ordinario tuo, etc.

Promittis Pontifici (vel Praelato) Ordinario tuo pro tempore existenti reverentiam, et obedientiam?

Et ille respondet: Promitto.

Tunc Pontifex tenens manus illius inter suas, osculatur unumquemque, dicens: Pax Domini sit semper tecum.

Et ille respondet: Amen.

His expletis, et eis ad ordinem suum reversis, Pontifex sedens cum mitra, et baculo, admonet eos, dicens:

Quia res, quam tractaturi estis, satis periculosa est, filii dilectissimi, moneo vos, ut diligentur totius Missae ordinem, atque Hostiae consecrationem, ac fractionem, et communionem, ab aliis jam doctis Sacerdotibus discatis, priusquam ad celebrandum Missam accedatis.

Pontifex surgit cum mitra, et baculo, et Presbyteris coram eo adhuc genuflexis benedicit, dicens voce competenti:

Benedictio Dei omnipotentis Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti descendat super vos; ut sitis benedicti in ordine sacerdotali; et offeratis placabiles Hostias pro peccatis, atque offensionibus populi omnipotenti Deo, cui est honor, et gloria per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Post haec Pontifex, deposita mitra, et amoto faldistorio, convertitur ad altare, prosequitur Missam, et cantatur Communio; et dicitur haec Postcommunio pro ordinatis sub uno Qui vivis, cum Postcommunionem Missae diei.

Postcommunio.

Quos tuis, Domino, reficis Sacramentis, continuis attolle benignus auxiliis; ut tuae redemptionis effectum et mysteriis capiamus, et moribus: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde dicitur Benedicamus Domino, vel Ite, Missa est, prout tempus requirit, et per Pontificem, Placeat tibi sancta Trinitas, etc.

Quo dicto Pontifex, accepta mitra, et baculo Pastoralis, dat benedictionem solitam, dicens Sit nomen Domini benedictum, etc.

Tum sedet, et alloquitur ordinatos sub his verbis

Filii dilectissimi, diligenter considerate Ordinem per vos susceptum, ac onus humeris vestris impositum; studete sancte et religiose vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gratiam suam possitis acquirere: quam ipse vobis per suam misericordiam concedere dignetur.

Singuli ad primam Tonsuram, **vel** ad quatuor minores Ordines promoti, dicite semel septem Psalmos poenitentiales, cum Litanis, Versiculis, et Orationibus. Ad Subdiaconatum, **vel** Diaconatum, Nocturnum **talibus** diei. Ad Presbyteratum vero ordinati post primam vestram Missam, tres alias Missas, videlicet, unam de Spiritu Sancto, aliam de beata Maria semper Virgine, tertiam pro fidelibus defunctis dicite, et omnipotentem Deum etiam pro me orate.

Quod illi devote suscipiunt, et respondent se facturos.

Tum Pontifex convertit se ad altare, et dicit submissa voce:

Dominus vobiscum.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem. In principio, **etc.**

Signat altare, et se; et revertitur ad sedem, vel ad faldistorium, ubi exiit sacris vestibus. Ordinati etiam ad Presbyteratum dicunt idem Evangelium, et in loco convenienti sacras vestes deponunt, et cum eis alii ordinati.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE CLERICO FACIENDO PRO UNO TANTUM

Pro Clerico ordinando parentur forfices ad incidendos capillos, bacile pro illis imponendis, et gremiale lineum album super gremium Pontificis tempore tonsurae tenendum.

Si extra Missarum solemnities, quocumque scilicet die, hora et loco minus solemniter Tonsura conferatur, Pontifex supra rochetum, vel, si sit Regularis, supra superpelliceum, amictu, cruce pectorali, stola alba, et mitra simplici indutus, accedens ad faldistorium ante medium altaris, si sit in Capella seu in alio loco convenienti sibi paratum, sedet.

Vel is immediate ante, vel post Missam privatim celebratam conferatur, Pontifex, deposito manipulo, casula tamen retenta, vel ea pariter exutus, accipit mitram simplicem, et accedens ad faldistorium ante medium altaris positum, sedens.

Vel denique si Tonsuram tantum in privatae Missae celebratione, cum mitra simplici; aut etiam cum aliquo ex majoribus Ordinibus intra Missarum solemnities pontificaliter paratus conferat Episcopus: In Missa de Sabbato ante Dominicam Passionis, et in aliis Missis, in quibus non dicitur Gloria in excelsis, post Introitum, Tonsura conferri debet. In Missis vero de Quatuor Temporibus, de Sabbato Sancto, et in aliis Missis in quibus dicitur Gloria in excelsis, dicto, Kyrie, eleison, ad Tonsuram proceditur.

Pontifice igitur sedente in faldistorio, vocatur Tonsurandus nominatim, qui respondens Adsum, accedit; et, facta profunda reverentia Pontifici, genuflectit coram illo, habens suum superpelliceum super brachium sinistrum, et candelam in manu dextera.

Mox surgit Pontifex cum mitra, et dicit:

V. Sit nomen Domini benedictum.

R. Ex hoc nunc, et usque in saeculum.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum et terram.

Oremus, fratres charissimi, Dominum nostrum Jesum Christum, pro hoc famulo suo, qui ad deponendum comas capitis sui pro ejus amore festinat, ut donet eis Spiritum sanctum, qui habitum religionis in eo in perpetuum conservet, et a mundi impedimento ac saeculari desiderio corda eorum

defendat: ut sicut immutatur in vultu, ita dextera manus ejus virtutis ei tribuat incrementa, et ab omni caecitate spirituali, et humana oculos eius aperiat, et lumen ei aeternae gratiae concedat. Qui vivit et regnat cum Deo Patre in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

Post haec, sedente Pontifice, schola seu ministri inchoant et prosequitur Antiphonam, et Psalmum sequentes.

Tu es, Domine, qui restitues haereditatem meam mihi.

Psalmus 15.

Conserva me, Domine, quoniam speravi in te: * dixi Domino: Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificavit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatae sunt infirmitates eorum: * postea acceleraverunt.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus: * nec memor ero nominum eorum per labia mea.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Repetitur Antiphona Tu es, Domine.

Incepto Psalmo, extenditur supra gremium Pontificis mantile album, et Pontifex cum forcibus incidit Tonsurando extremitates capillorum in quatuor locis videlicet: in fronte, in occipito, et ad utramque aurem, deinde in medio capitis aliquot crines capillorum, et in bacile deponit, ducende eo qui tondetur:

Dominus pars haereditatis meae, et calicis mei: tu es qui restitues haereditatem meam mihi.

Tonso Clerico, Pontifex, depositis gremiali et mitra, surgit, et stans versus ad illum, dicit:

Oremus.

Præsta, quæsumus, omnipotens Deus, ut hic famulus tuus, cujus hodie comas capitis pro amore divino deposuimus, in tua dilectione perpetuo maneat, et eum sine macula in sempiternum custodias. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tunc schola seu ministri inchoant et prosequitur Antiphonam et Psalmum sequentes; qua incepta, Pontifex sedet cum mitra:

Hic accipiet benedictionem a Domino, et misericordiam a Deo salutari suo: quia haec est generatio quaerentium Dominum.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitudo ejus: * orbis terrarum, et universi qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * et super flumina præparavit eum.

Quis acendet in mentem Domini: * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus et mundo corde: * qui non accepit in vanum animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino, * et misericordiam a Deo salutari suo.

Haec est generatio quaerentium eum, * quaerentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus fortis et potens, Dominus potens in proelio.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus virtutum ipse est Rex gloriae.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Repetitur Antiphona, Hi accipiet, etc.

Qua finita, Pontifex, deposita mitra, surgit, et conversus ad altare, dicit: Oremus.

Et Ministri dicunt: Flectamus genua. R. Levate.

Et Pontifex versus ad Tonsum, adhuc genuflexum, dicit:

Adesto, Domine, supplicationibus nostris, et hunc famulum tuum bene + dicere dignare, cui in tuo sancto nomine habitum sacrae religionis imponimus: ut, te largiente, et devotus in Ecclesia tua persistere, et vitam percipere mereatur aeternam. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Tunc Pontifex sedet cum mitra, et accipiens in manu superpelliceum, Tonsum totaliter induit, dicens: Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est, in justitia et sanctitate veritatis.

Quo expedito, Pontifex, deposita mitra, surgit, et, versus ad illum dicit:

Oremus.

Omnipotens, sempiternus Deus, propitiare peccatis nostris, et ab omni servitute saecularis habitus hunc famulum tuum emunda: ut, dum ignominiam saecularis habitus deponit, tua semper in aevum gratia perfruatur: ut sicut similitudinem coronae tuae eum gestare facimus in capite, sic tua virtute haereditatem subsequi mereatur aeternam in corde: Qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Deinde Pontifex, accepta mitra, sedet et Clericum sic alloquitur:

Fili charissime, animadvertere debes, quod hodie de foro Ecclesiae factus sis, et privilegia clericalia sis sortitus. Cave igitur, ne propter culpam tuam illa perdas; et habitu honesto, bonisque moribus, atque operibus Deo placere studeas: Quod ipse tibi concedat per Spiritum Sanctum suum.

R. Amen.

Et si nullus alius ordo conferatur, subdit:

Dic semel septem Psalmos poenitentiales cum Litanias, Versiculis, et Orationibus, et omnipotentem Deum etiam pro me ora.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE MINORIBUS ORDINIBUS UNI TANTUM CONFERENDIS

Si extra Missarum solemnia, Dominicis scilicet et festivis diebus duplicibus in mane tantum, minus solemniter conferantur, Pontifex supra rochetum, vel, si sit Regularis, supra superpelliceum amictu, cruce pectorali, stola alba, et mitra simplici indutus, accedens ad faldistorium ante medium altaris sibi paratum, sedet.

Vel, si immediate ante vel post Missam privatim celebratam conferatur, Pontifex, deposito manipulo, sine casula, vel cum ea, et mitra simplici, accedens ad faldistorium, sedet.

Vel denique si minores tantum Ordines in privata Missae celebratione, cum mitra simplici, aut etiam cum aliquo ex majoribus Ordinibus intra Missarum solemnia pontificaliter paratus conferat Episcopus: In Missa de Sabbato ante Dominicam Passionis, et in aliis Missis, in quibus non dicitur Gloria in excelsis, post Kyrie, eleison, omnes minores Ordines conferantur. In Missis vero de Sabbato Sancto, et in aliis Missis, in quibus dicitur Gloria in excelsis, eo dicto, ad quatuor minores Ordines proceditur. In Missis autem de Quatuor Temporibus, dicta prima Lectione, ordinatur Ostiarius, post secundam Lectionem Lector, post tertiam Exorcista, post quartam Acolythus.

Ordinandus ad quatuor minores Ordines esse debet superpelliceo indutus, cum candela in manu dextera.

[De Ordinatione Ostiarii](#)

[De Ordinatione Lectoris](#)

[De Ordinatione Exorcistae](#)

[De Ordinatione Acolythis](#)

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ORDINATIONE OSTIARII

Pro Ostiario parentur claves Ecclesiae, vel Capellae, in aliqua pelvicula, et tintinnabulum, si non adsint campanae.

Pontifex ante medium altaris in faldistorio sibi parato sedet, renibus altari versis, et Archidiaconus, aut alius minister, vocat Ordinandum, dicens:

Accedat, qui ordinandus est ad officium Ostiariorum.

Mox Notarius appellat eum nomine suo, qui respondens Adsum accedit, et, facta profunda Pontifici reverentia, genuflectit coram eo. Tum Pontifex illum admonet, dicens:

Suscepturus, fili charissime, officium Ostiariorum, vide quae in domo Dei agere debeas: Ostiarium oportet percutere cymbalum et campanam; aperire Ecclesiam et sacrarium; et librum aperire ei, qui praedicat. Provide igitur, ne per negligentiam tuam, illarum rerum, quae intra Ecclesiam sunt, aliquid depereat; certisque horis domum Dei aperias fidelibus, et semper claudas infidelibus. Stude etiam, ut sicut materialibus clavibus Ecclesiam visibilem aperis et claudis, sic et invisibilem Dei domum, corda scilicet fidelium, dictis et exemplis tuis claudas diabolo, et aperias Deo; ut divina verba, quae audierint, corde retineant, et opere compleant, quod tibi Dominus perficiat per misericordiam suam.

Hujusmodi admonitiones non fiunt Cardinali, neque Episcopo electo.

Deinde claves Ecclesiae, quas manu dextera tangit Ordinandus, ei traduntur a Pontifice dicente: Sic age, quasi redditurus Deo rationem pro iis rebus, quae his clavibus recluduntur.

Post haec Archidiaconus, sive alius vices ejus tenens, ducit eum ad ostium Ecclesiae, aut Capellae, et facit illum claudere et aperire; tradit etiam illi Archidiaconus funem campanarum, faciens eum campanas, aut, illarum defectu, campanulum pulsare; deinde reducit illum ad Pontificem. Mox deposito gremiali, surgit Pontifex, et stans cum mitra versus ad ipsum coram se genuflectentem, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecemur, ut hunc famulum suum bene + dicere dignetur, quem in officium Ostiariorum eligere dignatus est: ut sit ei fidelissima cura in domo Dei diebus ac noctibus, ad distinctionem certarum horarum, ac invocandum nomen Domini, adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per

omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Tum, mitra deposita, stat Pontifex, et conversus ad altare, dicit: Oremus.

Ministri subjungunt: Flectamus genua. R. Levate.

Et statim vertens se ad Ostiarium genuflexum, stans sine mitra, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene + dicere dignare hunc famulum tuum in officium Ostiariorum: ut inter janitores Ecclesiae tuo pareat obsequio, et inter electos tuos partem tuae mereatur habere mercedis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Si hic tantum Ordo conferatur, et collatio hujusmodi facta fuerit extra Missam, Pontifex statim sedet cum mitra, et Ordinatam alloquitur ut infra: si vero id egerit intra Missam privatim celebratam, data benedictione, sedens ut supra, admonet eum sub his verbis:

Fili dilectissime, diligenter considera Ordinem per te susceptum, ac onus humeris tuis impositum; stude sancte, et religiose vivere atque omnipotenti Deo placere, ut gratiam suam possis acquirere; quam ipse tibi per suam misericordiam concedere dignetur.

Dic semel septem Psalmos poenitentiales cum Litaniis, Versiculis, et Orationibus, et omnipotentem Deum etiam pro me ora.

Si vero simul cum ipso Ordine collata fuerit Tonsura, admonet eum, ut infra post Ordinationem Acolythy.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ORDINATIONE LECTORIS

Pro Lectore ordinando paretur liber Lectionum.

Pontifex in faldistorio ante medium altaris posito, reassumpta mitra sedet; tum Archidiaconus, vel alius, vocat lectorem hoc modo:

Accedat qui Ordinandus est ad officium Lectorum.

Mox illum per Notarium, ut supra, nominatum et coram Pontifice genuflexum Pontifex admonet, dicens:

Electus, fili charissime, ut sis Lector in domo Dei nostri, officium tuum agnoscite, et imple. Potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam perfectionis aeternae. Lectorem siquidem oportet legere ea quae (vel ei qui) praedicat, et lectiones cantare, et benedicere panem, et omnes fructus novos. Stude igitur verba Dei, videlicet Lectiones sacras, distincte et aperte, ad intelligentiam, et aedificationem fidelium, absque omni mendacio falsitatis proferre; ne veritas divinarum lectionum incuria tua ad instructionem audientium corrumpatur. Quod autem ore legis, corde credas atque opere compleas; quatenus auditores tuos verbo pariter et exemplo tuo docere possis. Ideoque, dum legis, in alto loco Ecclesiae stes, ut ab omnibus audiaris et videaris, figurans positione corporali te in alto virtutum gradu debere conversari; quatenus cunctis a quibus audiris, et videris, caelestis vitae formam praebeas: quod in te Deus impleat per gratiam suam.

Deinde Pontifex accipit et tradit Ordinandem Codicem de quo lecturus est, quem manu dextera tangit, dicens:

Accipe, et esto verbi Dei relator, habiturus, si fideliter et humiliter impleveris officium tuum, partem cum iis, qui verbum Dei bene administraverunt ab initio.

Tum Pontifex cum mitra surgit, et stans versus ad illum adhuc genuflexum, dicit:

Oremus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hunc famulum suum, quem in Ordinem Lectorum dignatur assumere, bene + dictionem suam clementer effundat: quatenus legat distincte quae in Ecclesia Dei legenda sunt, et eadem operibus impleat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium suum: qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Tum Pontifex, mitra deposita, stans conversus ad altare, dicit: Oremus.

Ministri subjungunt: Flectamus genua. R. Levate.

Deinde vertens se ad Ordinatam genuflexum, dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene + dicere dignare hunc famulum tuum in officium Lectoris, ut assiduitate Lectionum instructus sit atque ordinatus, et agenda dicat, et dicta opere impleat, ut in utroque sanctae Ecclesiae exemplo sanctitati suae consulat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Et si hic tantum Ordo conferatur, admonet eum ut supra, sedens cum mitra.

Si vero plures uni tantum Ordines fuerint collati, illum alloquitur ut infra post Ordinationem Acolythati.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ORDINATIONE EXORCISTAE

Pro Exorcista ordinanda paretur liber Exorcismorum, cujus loco dari potest Pontificale, vel Missale.

Pontifice in faldistorio ante medium altaris posito sedente cum mitra, vocatur Exorcista per Archidiaconum, aut alium, modo consueto: Accedat, qui Ordinandus est ad officium Exorcistarum.

Mox illum per Notarium, ut supra, nominatum, et coram Pontifice genuflexum admonet Pontifex, dicens:

Ordinandus, fili charissime, in officium Exorcistarum, noscere debes quid suscipis. Exorcistam etenim oportet abjicere daemones, et dicere populo, ut, qui non communicat, det locum; et aquam in ministerio fundere. Accipis itaque potestatem imponendi manum super energumenos, et per impositionem manuum tuarum, gratia Spiritus Sancti et verbis exorcismi, pelluntur spiritus immundi a corporibus obsessis. Stude igitur, ut sicut a corporibus aliorum daemones expellis, ita ab animo tuo et corpore omnem immunditiam et nequitiam ejicias; ne illi succumbas, quem ab aliis tuo effugas ministerio. Disce per officium tuum vitiis imperare; ne in tuis moribus aliquid sui juris inimicus valeat vindicare. Tunc etenim recte in aliis daemonibus imperabis, cum prius in teipso eorum multimodam superas nequitiam: quod tibi Dominus agere concedat per Spiritum suum Sanctum.

Post haec Pontifex accipit, et tradit ei librum Exorcismorum, vel illius loco Pontificale, seu Missale, et dum Ordinandus librum tangit manu dextera, dicit Pontifex:

Accipe, et commenda memoriae, et habe potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive catechumenos.

Mox surgit Pontifex, et stans cum mitra conversus ad illum adhuc genuflexum, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, supplices deprecemur, ut hunc famulum suum bene + dicere dignetur in officium Exorcistarum: ut sit spiritualis imperator, ad abjiciendos daemones de corporibus obsessis, cum omni nequitia eorum multiformi. Per Unigenitum Filium suum Dominum nostrum Jesum Christum : qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum conversus ad altare, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri subdunt: Flectamus genua. **R.** Levate.

Et conversens se ad Ordinatam genuflexum, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene + dicere dignare hunc famulum tuum in officium Exorcistarum, ut per impositionem manuum et oris officium, potestatem et imperium habeat spiritus immundos coercendi; ut probabilis sit medicus Ecclesiae tuae gratia curationum virtuteque coelesti confirmatus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Et si hic tantum Ordo conferatur, admonet eum ut supra, sedens cum mitra.

Si vero plures minores Ordines eidem collati fuerint, Pontifex hortatur illum ut infra post collationem Acolythatus.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ORDINATIONE ACOLYTHI

Pro Acolyθο ordinando paretur Candelabrum cum cereo exstincto, et urceolus pro vino vacuus.

Pontifex in faldistorio ante medium altaris, reassumpta mitra, sedet; tum Archidiaconus, vel alius locum ejus tenens, Acolythum vocat, dicens:

Accedat, qui ordinandus est ad officium Acolythorum.

Mox illum nominantum, ut supra, et genuflexum, admonet Pontifex, dicens:

Suscepturus, fili charissime, officium Acolythorum, pensa quod suscipis. Acolythum etenim oportet ceroferarium ferre; luminaria Ecclesiae accendere; vinum et aquam ad Eucharistiam ministrare. Stude igitur susceptum officium digne implere. Non enim Deo placere poteris, si lucem Deo manibus praeferens, operibus tenebrarum inservias, et per hoc aliis exempla perfidiae praebeas. Sed sicut Veritas dicit: Luceat lux tua coram hominibus, ut videant opera tua bona, et glorificent Patrem tuum, qui in caelis est. Et sicut Apostolus Paulus ait: In medio nationis pravae et perversae, luceas sicut luminaria in mundo, verbum vitae continens. Sint ergo lumbi tui praecincti, et lucernae ardentes in manibus tuis, ut sis filius lucis. Abjicias opera tenebrarum, et induaris arma lucis. Eras enim aliquando tenebrae, nunc autem lux in Domino, ut filius lucis ambula. Quae sit vero ista lux, quam tantopere inculcat Apostolus, ipse demonstrat, subdens: Fructus enim lucis est in omni bonitate, et justitia, et veritate. Esto igitur sollicitus in omni justitia, bonitate, et veritate, ut te, et alios, et Dei Ecclesiam illumines. Tunc etenim in Dei sacrificio digne vinum suggeres et aquam, si tu ipse Deo sacrificium, per castam vitam et bona opera oblatu fueris: Quod tibi Dominus concedat per misericordiam suam.

Post haec accipit et tradit Pontifex Acolyθο candelabrum cum candela exstincta, quod ipse manu dextera tangit, Pontifice dicente:

Accipe ceroferarium cum cereo, et scias te ad accendenda Ecclesiae luminaria mancipari, in nomine Domini. **R.** Amen.

Tunc accipit, et tradit ei urceolum vacuum, quem similiter tangere debet Acolythus, et dicit Pontifex: Accipe urceolum, ad suggerendum vinum et aquam in Eucharistiam sanguinis Christi, in nomine Domini. **R.** Amen.

Postea stans Pontifex stans cum mitra versus ad eum genuflexum, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecemur, ut hunc famulum suum bene + dicere dignetur in Ordine Acolythorum: quatenus lumen visibile manibus praeferens, lumen quoque spirituale moribus praebet: Adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Tum Pontifex, deposita mitra, convertit se ad altare, et stans dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Et mox Pontifex conversus ad Acolythum genuflexum, subdit:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, et Apostolos ejus in hunc mundum lumen claritatis tuae misisti; quique, ut mortis nostrae antiquum aboleres chirographum, gloriosissimae illum Crucis vexillo affigi, ac sanguinem et aquam ex latere illius pro salute generis humani effluere voluisti: bene + dicere dignare hunc famulum tuum in officium Acolythorum; ut, ad accendendum lumen Ecclesiae tuae, et ad suggerendum vinum et aquam ad conficiendum Sanguinem Christi Filii tui in offerenda Eucharistia, sanctis altaribus tuis fideliter subministret. Accende, Domine, cor ejus et mentem ad amorem gratiae tuae, ut illuminatus vultu splendoris tui, fideliter tibi in sancta Ecclesia deserviat. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui ad Moysen et Aaron locutus es, ut accenderentur lucernae in tabernaculo testimonii: benedicere dignare hunc famulum tuum ut sit Acolythus in Ecclesia tua. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, fons lucis et origo bonitatis, qui per Jesum Christum Filium tuum, lumen verum, mundum illuminasti, ejusque passionis mysterio redemisti: bene + dicere dignare hunc famulum tuum, quem in officium Acolythorum consecramus, poscentes clementiam tuam, ut ejus mentem, et lumine scientiae illustres, et pietatis tuae rore irriges; ut ita acceptum ministerium, te auxiliante, peregat, qualiter ad aeternam remunerationem pervenire mereatur. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde, si Ordinatio peracta fuerit extra Missam, Pontifex, accepta mitra, sedet; et ad minores Ordines promotum monet, ut infra: si vero intra Missam, post datam benedictionem sedens cum mitra, eum tunc alloquitur:

Fili dilectissime, diligenter considera Ordines per te susceptos, ac onus humeris tuis impositum; stude sancte et religiose vivere, atque omnipotenti Deo placere ut gratiam suam possis acquirere, quam ipse tibi per suam misericordiam concedere dignetur.

Dic semel septem Psalmos poenitentiales cum Litaniis, Versiculis, et Orationibus, et omnipotentem Deum etiam pro me ora.

Quod ille devote suscipit, et promittit se facturum. Tandem, si collatus fuerit hic tantum Ordo, admonet eum, ut supra.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ORDINATIONE SUBDIACONI

Pro Subdiacono parentur Calix vacuus cum Patena superposita similiter vacua, urceoli vino et aqua pleni super pelviculam, una cum manutergio, et liber Epistolarum. Parentur etiam Hostia parva, et velum oblongum coloris albi pro Communione.

Pontifex omnibus paramentis pontificalibus coloris temporis, et officio convenientis pro Missa necessario celebranda, indutus, ut Subdiaconatus Ordinem conferat in Missis de Quatuor Temporibus, dicta quinta Lectione: in Missis vero de Sabbatis ante Dominicam Passionis, aut Resurrectionis Domini, aut, ex dispensatione Apostolica, in Missis de festivo die duplici, vel de Dominicis, dicta Collecta cum Oratione pro Ordinandis sub una conclusione: et factis Commemorationibus, si quae sit faciendae; accedit cum mitra, ad faldistorium ante medium altaris sibi paratum, et sedet.

Et si fuerit extra Tempora, antequam ad collationem Ordinis procedatur, legitur mandatum Apostolicum, sive supplicatio, cujus vigore eidem Pontifici facultas conceditur ordinandi; quibus lectis, dicit Pontifex Deo gratias, et ad Ordinationem procedit.

Tum Archidiaconus, aut illius locum tenens, vocat Ordinandum, et dicit:
Accedat, qui Ordinandus est Subdiaconus.

Deinde Notarius sub una ex triplici formula convenienti eum vocat, dicens:

N. ad titulum Ecclesiae N.
vel N. ad titulum patrimonii sui,
vel Frater N. professus Ordinis N. ad titulum paupertatis.

Ordinandus vero, quisque sit, respondet: Adsum, et accedit versus Episcopum, quem profunda reverentia salutatur.

Debet autem Ordinandus in Subdiaconum indutus esse amictu (non tamen super caput, sed ita circa collum dimisso, ut facile possit supra cervicem reduci); item alba, et cingulo: habere etiam debet manipulum in manu sinistra tunicellam coloris albi super brachio item sinistro, et candelam in manu dextera.

Eum itaque sic paratum competenti spatio coram Pontifice stantem, ille cum mitra, sedens admonet, dicens:

Fili charissime, ad sacrum Subdiaconatus Ordinem promovendus, iterum atque iterum considerare debes attente, quod onus hodie ultro appetis. Hactenus enim liber es, licetque tibi, pro arbitrio ad saecularia vota transire; quod si hunc Ordinem susceperis, amplius non licebit a proposito resilire, sed Deo, cui servire regnare est, perpetuo famulari; et castitatem, illo adjuvante, servare oportebit; atque in Ecclesiae ministerio semper esse mancipatum. Proinde, dum tempus est, cogita, et, si in sancto proposito perseverare placet, in nomine Domini huc accede.

Haec admonitio non fit Religiosis.

Illo tunc accedente, et genua flectente coram Pontifice, si sit alius ad altiorem Ordinem promovendus, Archidiaconus vocat eum, dicens: Accedat qui ordinandus est Diaconus vel Presbyter.

Mox Subdiaconandus super tapete se prosternit contra cornu Evangelii altaris, facie altari versa; Diaconandus autem, si adsit, contra cornu Epistolae; et Presbyterandus contra medium altaris, faciebus similiter altari versis. Pontifex vero cum mitra super pulvinum genuflectit ante faldistorium, et schola inchoa, vel si officium fiat sine cantu, Pontifex ipse incipit Litanias dicens:

LITANIAE

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genetrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo Virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphael, ora pro nobis.

Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora pro nobis.

Sancte Andrea, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Joannes, ora pro nobis.
Sancte Thoma, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Philippe, ora pro nobis.
Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.
Sancte Matthaeae, ora pro nobis.
Sancte Simon, ora pro nobis.
Sancte Thaddaeae, ora pro nobis.
Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancti Fabiane et Sebastiane, orate pro nobis.
Sancti Joannes et Paule, orate pro nobis.
Sancti Cosma et Damiane, orate pro nobis.
Sancti Gervasi et Protasi, orate pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.

Sancta Catharina, ora pro nobis.

Sancta Anastasia, ora pro nobis.

Omnes Sanctæ Virgines et Viduae, orate pro nobis.

Omnes Sancti et Sanctæ Dei, intercedite pro nobis.

Propitius esto, parce nobis, Domine.

Propitius esto, exaudi nos, Domine.

Ab omni malo, libera nos, Domine.

Ab omni peccato, libera nos, Domine.

Ab ira tua, libera nos, Domine.

A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.

Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.

Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.

A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.

A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.

A flagello terraemotus, libera nos, Domine.

A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.

A morte perpetua, libera nos, Domine.

Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.

Per adventum tuum, libera nos, Domine.

Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.

Per baptismum et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.

Per crucem et passionem tuam, libera nos, Domine.

Per mortem et sepulturam tuam, libera nos, Domine.

Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.

Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.

Per adventum Spiritus sancti Paracliti, libera nos, Domine.

In die iudicii, libera nos, Domine.

Peccatores, te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Dominum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Regibus et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.

Ut animas nostras, fratrum, propinquorum, et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.

Ut fructus terrae dare et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Pontifex surgit cum mitra, et baculum Pastoralem in sinistra tenens, conversus ad Ordinandum, si fuerit solus, dicit:

Primo: Ut hunc Electum bene + dicere digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Secundo: Ut hunc Electum bene + dicere et sancti + ficare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Tertio: Ut hunc Electum bene + dicere, sancti + ficare, et conse + crare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Si autem pluribus diversos Ordines conferat Pontifex supradictam benedictionem dabit in plurali dicens:

Primo: Ut hos Electos bene + dicere digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Secundo: Ut hos Electos bene + dicere et sancti + ficare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Tertio: Ut hos Electos bene + dicere, sancti + ficare, et conse + crare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Deinde reddito baculo Pastoralis, rursus ante faldistorium genuflectit Pontifex, et perficiuntur Litaniae:

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Christe, audi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Quibus finitis, surgens Pontifex cum mitra sedet ut supra; si vero sit aliquis alius infra eadem Missarum solemniam Ordinandus, alta voce dicit Archidiaconus, aut Capellanus, vices illius gerens: Recedat in partem qui ordinandus est Diaconus, et Presbyter.

Tum Pontifex Subdiaconandum ante se genuflexum admonet, dicens:

Adepturus, fili dilectissime, officium Subdiaconatus, sedulo attende quale ministerium tibi traditur:

Subdiaconum enim oportet aquam ad ministerium altaris praeparare: Diacono ministrare; pallas altaris et corporalia abluere; Calicem et Patenam in usum sacrificii eidem offerre. Oblationes, quae veniunt in altare, panes propositionis vocantur. De ipsis oblationibus tantum debet in altare poni, quantum populo possit sufficere, ne aliquid putridum in sacrario remaneat. Pallae, quae sunt in substratorio altaris, in alio vase debent lavari, et in alio corporales pallae. Ubi autem corporales pallae lotae fuerint, nullum aliud linteamen debet lavari, ipsaque lotionis aqua in baptisterium debet vergi. Stude itaque, ut ista visibilia ministeria, quae diximus, nitide et diligentissime complens, invisibilia horum exemplo perficias. Altare quidem sanctae Ecclesiae ipse est Christus, teste Joanne qui in Apocalypsi sua altare aureum se vidisse perhibet, stans ante thronum, in quo, et per quem oblationes fidelium Deo Patri consecrantur. Cujus altaris pallae et corporalia sunt membra Christi, scilicet fideles Dei, quibus Dominus, quasi vestimentis pretiosis circumdatur, ut ait Psalmista: Dominus regnavit, decorem indutus est. Beatus quoque Joannes in Apocalypsi vidit Filium hominis praecinctum zona aurea, id est, Sanctorum caterva. Si itaque humana fragilitate contingat in aliquo fideles maculari, praebenda est a te aqua caelestis doctrinae, qua purificati, ad ornamentum altaris, et cultum divini sacrificii redeant. Estote ergo tales, qui sacrificiis divinis et Ecclesiae Dei, hoc est, Corpori Christi digne servire valeas, in vera et catholica fide fundati: quoniam, ut ait Apostolus: Omne quod non est ex fide, peccatum est, schismaticum est, et extra unitatem Ecclesiae est. Et ideo, si usque nunc fuisti tardi ad Ecclesiam, amodo debes esse assiduus. Si usque nunc somnolentus, amodo vigil. Si usque nunc ebriosus, amodo sobrius. Si usque nunc inhonestus, amodo castus: Quod ipse tibi praestare dignetur, qui vivit et regnat Deus in saecula saeculorum.

R. Amen.

Deinde Pontifex adhuc sedens accipit, et Ordinando Calicem vacuum tradit cum patena vacua superposita, quem ille manu dextera tangit, Pontifice interim dicente:

Vide cujus ministerium tibi traditur: ideo te admoneo ut ita te exhibeas, ut Deo placere possis.

Et Archidiaconus, vel illius vices gerens, accipit et tradit ei urceolos cum vino et aqua, ac bacile cum manutergio; quae omnia similiter Ordinandus tangere debet.

Postea surgit Pontifex, et versus ad populum stans cum mitra, dicit:

Oremus.

Oremus Deum ac Dominum nostrum, fratres charissimi, ut super hunc servum suum, quem ad Subdiaconatus officium vocare dignatus est, infundat bene + dictionem suam et gratiam: ut in conspectu ejus fideliter serviens, praedestinata Sanctis praemia consequatur, adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Tum deposita mitra, conversus ad altare Pontifex, dicit: Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Mox Pontifex versus ad Ordinandum genuflexum, dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, bene + dicere dignare hunc famulum tuum, quem ad Subdiaconatus officium eligere dignatus es: ut eum in sacrario tuo sancto strenuum sollicitumque caelestis militiae instituas excubitozem, sanctisque altaribus tuis fideliter subministret; et requiescat super eum Spiritus sapientiae et intellectus, Spiritus consilii et fortitudinis, Spiritus scientiae et pietatis; et repleat eum Spiritu timoris tui; et eum in ministerio divino confirmes, ut obediens facto, ac dicto parens, tuam gratiam consequatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Tum Pontifex sedens, cum mitra, accipit amictum qui in collo Ordinandi jacet imponitque super caput ejus, dicens:

Accipe amictum, per quem designatur castigatio vocis. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti.

R. Amen.

Tum immittit Pontifex manipulum in sinistrum brachium ejusdem dicens:

Accipe manipulum, per quem designantur fructus bonorum operum. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti.

R. Amen.

Post haec Tunica illum totaliter induit, dicens:

Tunica jucunditatis, et indumento laetitiae induat te Dominus. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti.

R. Amen.

Postea tradit illi librum Epistolarum, quem tangit manu, dicente interim Pontifice:

Accipe librum Epistolarum, et habe potestatem legendi eas in Ecclesia sancta Dei, tam pro vivis, quam pro defunctis: In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti.

R. Amen.

His peractis, Archidiacono suggerente, Subdiaconus surgit et facta Pontifici profunda reverentia, redit ad locum suum, et genuflectit. Tum Pontifex surgit, et accedit, si Missa legatur, ad cornu Epistolae, ubi, deposita mitra, illam prosequitur: si vero Missa dicatur in cantu, vadit ad sedem seu ad faldistorium; et suo loco et tempore a Subdiacono novo cantatur Epistola; et si adsit aliquis alius, confert Diaconatum vel Presbyteratum, ut infra.

Lecto autem Offertorio, Pontifex, accepta mitra, in faldistorio, ante medium altaris posito, sedet: mox Subdiaconus candelam accensam dextra sustinens, sinistra pectori admota, accedit; tum facta Pontifici profunda reverentia, genuflectit, ejusque manum dexteram, dum tradit candelam, osculatur: deinde surgit, et facta iterum reverentia, redit ad locum suum. Facta Oblatione, Pontifex anulum et chirotecas deponis, et lotis manibus, resumit anulum, et surgit: sublatoque faldistorio, accedit ante medium altaris, ubi, deposita mitra, prosequitur Missam; Secreta diei dicitur cum Secreto pro Ordinato sub unico Per Dominum, etc. non omissis aliis Secretis, quae sunt dicendae.

Dum Pontifex dicit Orationem, Domine Jesu Christe, qui dixisti, etc. Subdiaconus accedit ad

dexteram Pontificis, et Oratione dicta, uterque simul osculatur altare; Subdiaconus tamen non ponit manus super altare, sed eas ante pectus plicatas retinet, (quod et de Diacono intelligendum est) et conversa facie ad invicem, Pontifex dat osculum pacis Subdiacono, dicens: **Pax tecum.** Cui ille respondit: **Et cum spiritu tuo.** Tum Subdiaconus, facta ante et post profunda reverentia Pontifici, et genuflexione SS. Sacramento, vadit ad locum suum.

Postquam vero Pontifex se communicaverit, et totum Sanguinem sumpserit, priusquam se purificet, Palla Calix tegitur, et ultra medium Corporalis ex parte Evangelii, non extra ipsum, collocatur. Tum Pontifex supponit Patenam Hostiae, qua communicandus est Ordinatus; qui ante medium altaris accedens, genuflexus dicit intelligibili voce: **Confiteor Deo,** etc. quo absoluto, Pontifex, facta genuflexione SS. Sacramento, surgit et aliquantulum se retrahit ad cornu Evangelii; et versus ad Ordinatum, junctis manibus, dicit, licet unicus sit communicandus:

Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perducatur vos ad vitam aeternam. **R.**
Amen.

Indulgentiam, + absolutionem, et remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens et misericors Dominus. **R.** Amen.

Tum accedit Ordinatus ad supremum altaris gradum, ubi genuflexus, et communicaturus mappulam recipit; Pontifex vero versus ad altare, facit genuflexionem SS. Sacramento; deinde surgens, sinistra Patenam, dextera vero Hostiam reverenter accipit, quam aliquantulum elevatam tenet super Patenam, et conversus ad Ordinatum in medio altaris, dicit:

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi.

Mox ter subjungit:

Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea.

Et accedens, Ordinate porrigit SS. Sacramentum, faciens cum eo signum crucis super Patenam, et simul dicens:

Corpus + Domini nostri Jesu Christi custodiat te in vitam aeternam.

Et Ordinatus respondens **Amen,** manum Pontificis Hostiam tenentem osculatur, et communionem reverenter sumit, ori ejus supposita Patena. Deinde unus ministrorum purificat illum Calice, aut alio vase cum vino ad hoc destinato; et cum Ordinatus os ad mappulam extersit, redit ad locum suum.

Haec omnia simili modo servabuntur in Ordinatione Diaconi, si ipse solus fuerit ordinatus.

Communionem peracta, Pontifex colligit fragmenta cum Patena, quam super Calicem suum extergit, et purificationem sumit, cum digitorum ablutione; quo facto, mitram accipit, et lavat manus, quibus extersis, statim deposita mitra, stans in cornu Epistolae, Missam prosequitur, Postcommunionem diei, Ordinati Postcommunionem adjuncta; sub uno **Per Dominum,** nec omittit alias si quae faciendae sint commemorationes.

Data Benedictione, ut moris est, et reddito baculo Pastoralis, sedet Pontifex in faldistorio ante medium

altaris posito: mox Ordinatus accedit, qui facta profunda Pontifici reverentia, genuflectit; tum his verbis Subdiaconum aut Diaconum alloquitur Pontifex, dicens;

Fili dilectissime, diligenter considera Ordinem per te susceptum, ac onus humeris tuis impositum: stude sancte et religiose vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gratiam suam possis acquirere, quam ipse tibi per misericordiam suam concedere dignetur. Ad Subdiaconatum (vel ad Diaconatum) ordinate, dic Nocturnum **tal**is diei; et omnipotentem Deum etiam pro me ora.

Quod ille reverenter suscipit ac promittit se facturum.

Attamen, si pluribus unicuique diversus Ordo collatus fuerit, admonet eos simul, ut habetur infra expleta Ordinatione Presbyteri.

Tum surgit Pontifex, et amoto faldistorio, convertit se ad cornu Evangelii, ubi, deposita mitra, dicit: Dominus vobiscum. **Deinde**, Initium sancti Evangelii secundum Joannem. In principio erat Verbum, et signat tabellam in qua est Evangelium; aut si deficiat signat altare et se. Mox acceptis mitris et baculo, prosequitur, factaque Cruci debita reverentia in infimo gradu altaris, revertitur ad sedem suam, vel ad faldistorium, ubi exiit sacris vestibibus. Si vero aliud Evangelium sit dicendum, illud in cornu Evangelii totum legit, eoque dicto, recedit ut prius.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ORDINATIONE DIACONI

Pro Diacono paretur liber Evangeliorum, Hostia parva, ac velum album pro Communione.

Pontifex omnibus paramentis pontificalibus, coloris tempori et officio convenientis, ad Missam necessario celebrandum indutus, ut Ordinationem Diaconatus conferat, in Dominicis, aut festivis diebus ex dispensatione apostolica, aut statutis a jure temporibus, dicta Orationi diei cum sequenti collecta pro Ordinando:

Exaudi, quaesumus Domine, supplicum preces, et devoto tibi pectore famulantes perpetua defensione custodi: ut nullis perturbationibus impediti, liberam servitatem tuis semper exhibeamus officiis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Quae semper dicitur sub uno Per Dominum etc. et factis aliis Commemorationibus, si quae sint faciendae, legit Epistolam: qua finita, accedens ad faldistorium ante medium altaris paratum, sedet cum mitra.

Et, si hujusmodi Ordinis collatio fiat extra tempora, legitur primo loco Mandatum apostolicum, ut dictum est supra.

Interim promovendus ad Ordinem Diaconatus per Archidiaconum, aut illius locum tenentem, vocatur, dicendo:

Accedat, qui Ordinandus est ad Diaconatum.

Mox Ordinandus indutus jam amictu, alba, cingulo, et manipulo, ac stolam in sinistra manu, dalmaticam vero coloris albi supra brachium sinistrum, et candelam in dextera tenens, per Notarium nominatus accedit, et, facta Pontifici profunda reverentia, genuflectit.

Tum Archidiaconus illum offerens Pontifici, sub his verbis loquitur, dicens:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hunc praesentem Subdiaconum ad onus Diaconii ordinetis.

Pontifex interrogat dicens: Scis illum dignum esse?

Respondet Archidiaconus: Quantum humana fragilitas nosse sinit, et scio, et testificor ipsum dignum esse ad hujus onus officii.

Mox Pontifex dicit: Deo gratias.

Et ad ejus Ordinationem procedit. In primis Pontifex sedens cum mitra, Clero populoque annuntiat, dicens:

Auxiliante Domino Deo, et Salvatore nostro Jesu Christo, eligimus hunc praesentem Subdiaconum in ordinem Diaconii. Si quis habet aliquid contra illum, pro Deo, et propter Deum cum fiducia exeat, et dicat; verumtamen memor sit conditionis suae.

Et facta aliquali morula, Pontifex convertit sermonem suum ad Ordinandum, admonet eum, dicens:

Provehendus, fili dilectissime, ad Leviticum ordinem, cogita magnopere ad quantum gradum Ecclesiae ascendis. Diaconum enim oportet ministrare ad altare, baptizare, et praedicare. Sane in veteri lege ex duodecim una Tribus Levi electa est, quae speciali devotione tabernaculo Dei, ejusque sacrificiis, ritu perpetuo deserviret. Tantaque dignitas ipsi concessa est, quod nullus, nisi ejus stirpe, ad divinum illum cultum atque officium ministraturus assugeret; adeo, ut grandi quodam privilegio haereditatis, et Tribus Domini esse mereretur, et dici: quorum hodie, fili dilectissime, et nomen et officium tenes, quia in ministerium tabernaculi testimonii, id est Ecclesiae Dei, eligeris in Levitico officio, quae semper in procinctu posita, incessabili pugna contra inimicos dimicat, unde ait Apostolus: Non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem, sed adversus principes et potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiae, in caelestibus. Quam Ecclesiam Dei, veluti tabernaculum, portare et munire debes ornatu sancto, praedicatu divino, exemplo perfecto. Levi quippe interpretatur additus, sive assumptus. Et tu, fili dilectissime, qui ab haereditate paterna nomen accipis, esto assumptus a carnalibus desideriis, a terrenis concupiscentiis, quae militant adversus animam; esto nitidus, mundus, purus, castus, sicut decet ministrum Christi, et dispensatorem mysteriorum Dei; ut digne addaris ad numerum Ecclesiastici gradus, ut haereditas et Tribus amabilis Domini esse merearis. Et quia comministrus et cooperator es Corporis et Sanguinis Domini, esto ab omni illecebra carnis alienus, sicut ait Scriptura: Mundamini, qui fertis vasa Domini. Cogita beatum Stephanum, merito praecipuae castitatis ab Apostolis ad officium istud electum. Cura, ut, quibus Evangelium ore annuntias, vivis operibus exponas, ut de te dicatur: Beati pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bona. Habe pedes vestros calceatos Sanctorum exemplis, in praeparatione Evangelii pacis: Quod tibi Dominus concedat per gratiam suam. **R.** Amen.

Deinde, si non sit Ordinatus Subdiaconus, Ordinandus Diaconus se prosternit ad cornu Epistolae, vel ubi genuflectebat.

Presbyterandus vero, si adsit, vocatus, ut supra in Ordinatione Subdiaconi dictum est, procumbit ad ejus dexteram super tapete. Pontifex autem cum mitra ante faldistorium suum genuflectens supra pulvinum, recitat Litanias, vel schola cantat eas, si officium fiat in cantu, et suo loco, Ordinandus per Pontificem benedicetur, ut supra habetur.

Postea Ordinando ab accubitu surgente, genuflexo tamen manente, Presbyterandus admonitus redit ad locum suum, et Pontifex sedens in faldistorio cum mitra, intelligibili voce alloquitur Clerum et populum, dicens:

Commune votum, communis oratio prosequatur, ut hic totius Ecclesiae prece, qui ad Diaconatus ministerium praeparantur. Leviticae bene + dictionis ordine clarescat, et spirituali conversatione praefulgens, gratia sanctificationis eluceat: praestante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat Deus in saecula saeculorum. **R.** Amen

Deinde surgens cum mitra Pontifex, stans versus ad Ordinandum, dicit, alta voce legendo:

Oremus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hunc famulum suum, quem ad officium Diaconatus dignatur assumere, benedictionis suae gratiam clementer effundat, eisque consecrationis indultae propitius dona conservet, et preces nostras clementer exaudiat: ut, quae nostro gerenda sunt ministerio, suo benignus prosequatur auxilio; et quem sacris mysteriis exsequendis pro nostra intelligentia credimus offerendum, sua bene + dictione sanctificet et confirmet. Per Unigenitum Filium suum Dominum nostrum Jesum Christum, qui cum eo et Spiritu sancto vivit et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde, deposita mitra, et extensis ante pectus manibus, dicit in tono Praefationis, si officium fiat in cantu:

V. Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere: Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, honorum dator, ordinumque distributor, atque officiorum dispositor; qui in te manens innovas omnia, et cuncta disponis, per verbum, virtutem, sapientiamque tuam Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, sempiterna providentia praeparas, et singulis quibusque temporibus aptanda dispensas. Cujus corpus, Ecclesiam videlicet tuam, caelestium gratiarum varietate distinctam, suorumque connexam distinctione membrorum, per legem mirabilem totius compaginis unitam, in augmento templi tui crescere, dilatarique largiris; sacri muneris servitatem trinis gradibus ministrorum nomini tuo militare constituens, electis ab initio Levi filiis, qui in mysticis operationibus domus tuae fidelibus excubiis permanentes, haereditatem benedictionis aeternae sorte perpetua possiderent. Super hunc quoque famulum tuum, quaesumus Domine, placatus intende, quem tuis sacris altaribus servituum in officium Diaconatus suppliciter dedicamus. Et nos quidem, tam quam homines divini sensus et summae rationis ignari, horum vitam, quantum possumus, aestimamus. Te autem, Domine, quae nobis sunt ignota non transeunt, te occulta non fallunt. Tu cognitor es secretorum, tu scrutator es cordium. Tu horum vitam caelesti poteris

examinare iudicio, quo semper praeuales, et admissa purgare, et ea, quae sunt agenda, concedere.

Hic solus Pontifex extensam manum dexteram ponit super caput Ordinandi: dicens:

Accipe Spiritum sanctum, ad robur, et ad resistendum diabolo, et tentationibus ejus: In nomine Domini.

Deinde prosequitur, ut prius, extensam tenens manum dexteram versus Ordinandum usque in finem Praefationis.

Emitte in eum, quaesumus Domine, Spiritum sanctum, quo in opus ministerii tui fideliter exequendi septiformis gratiae tuae munere roboretur. Abundet in eo totius forma virtutis, auctoritas modesta, pudor constans, innocentiae puritas, et spiritualis observantia disciplinae. In moribus ejus praecepta tua fulgeant, ut suae castitatis exemplo imitationem sanctam plebs acquirat; et bonum conscientiae testimonium praeferens, in Christo firmus et stabilis perseveret, dignisque successibus de inferiori gradu per gratiam tuam capere potiora mereatur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen ut a circumstantibus possit audiri.

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Post haec Pontifex sedens cum mitra, Ordinando ante se genuflexo porrigit osculandam Crucem, sin medio stolae positam, ac ipsam stolam imponit super humerum ejus sinistrum, dicens:

Accipe stolam + candidam de manu Dei: adimple ministerium tuum: potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam suam: Qui vivit, et regnat in saecula saeculorum. **R. Amen.**

Faciens supra Ordinandum signum Crucis, aliquis vero minister reflectet capita stolae, et alligabit sub brachio dextero.

Deinde Pontifex accipiens Dalmaticam ea totaliter induit Ordinandum, dicens:

Induat te Dominus indumento salutis, et vestimento laetitiae, et dalmatica justitiae circumdet te semper: In nomine Domini. **R. Amen.**

Postremo Pontifex accipit, et Ordinando tradit librum Evangeliorum, quem manu dextera tangit, dicens:

Accipe potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, tam pro vivis, quam pro defunctis: In nomine Domini. **R. Amen.**

Quo facto, Pontifex, stans sine mitra ad altare conversus, dicit: Oremus.

Et Ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Deinde vertens se ad Ordinatam, dicit:

Exaudi, Domine, preces nostras, et super hunc famulum tuum Spiritum tuae bene + dictionis emitte: ut caelesti munere ditatus, et tuae majestatis gratiam possit acquirere, et bene vivendi aliis exemplum praebere. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Oremus.
Domine sancte, Pater fidei, spei, et gratiae, et profectuum remunerator, qui in caelestibus et terrenis Angelorum ministeriis ubique dispositis, per omnia elementa voluntatis tuae diffundis effectum, hunc quoque famulum tuum spirituali dignare illustrare affectu: ut tuis obsequiis expeditus, sanctis altaribus tuis minister purus accrescat; et indulgentia tua purior, eorum gradu, quos Apostoli tui in septenarium numerum, beato Stephano duce ac praevio, Spiritu sancto auctore, elegerunt, dignus existat, et virtutibus universis, quibus tibi servire oportet, instructus, tibi complacant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

His peractis, Archidiacono suggerente, Diaconus surgit, factaque Pontifici profunda reverentia, redit ad locum suum, ibique genuflectit; et suo loco, si officium fiat in cantu, concinet Evangelium.

Pontifex item surgit, et si Missa legatur, vadit ad cornu Epistolae, ubi, deposita mitra, illam prosequitur; si vero cantetur, redit ad sedem, seu faldistorium: et suo loco, et tempore, si adsit, ordinat Presbyterum. Diaconum autem tam in offerendo candelam, quam in recipiendo Pacem et Communionem, gerit se ut dictum est supra. Excepto tamen, quod, si simul adfuerit alius Ordinatus in Subdiaconum, Diaconus debet semper, et in omnibus actibus illum praecedere, et cantare etiam debet Confiteor, ante Communionem, quando Missa fiat in cantu.

Data benedictione, Episcopus admonet Ordinatam in Diaconum, ut supra, et si fuerint plures, sed diversi, ut infra post Ordinationem Presbyteri.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ORDINATIONE PRESBYTERI

Pro Presbytero ordinando paretur oleum Catechumenorum; calix cum vino, et aqua; patena, et hostia desuper posita; medulla panis, et bacile eum buccali, et manutergiis pro manibus abluendis tam pro Episcopo, quam pro Ordinando: stolae saltem tres coloris convenientis pro impositione manuum super caput Promovendi a tribus saltem Presbyteris facienda; gremiale lineum album: hostia parva, et velum pro communione.

Pontifex omnibus, paramentis Pontificalibus, coloris tempori, et officio convenientis pro Missa necessario celebranda, indutus, ut Ordinem Presbyteratus conferat: In Missis de Quatuor Temporibus, et ex Indulto summi Pontificis, in Dominicis ac Festivis diebus a Dominica Septuagesimae usque ad Pascha exclusive, ante ultimum Versum Tractus: in Sabbato vero infra Octavam Pentecostes, et in Festis quae habent Sequentiam, ante ultimum sequentiae Versum: in Dominicis autem, et in Festivis diebus per annum, et per Adventum ante Versum Alleluja, accipit mitram, et accedens ad faldistorium ante medium altaris sibi paratum, sedens.

Et si fuerit extra Tempora, ante omnia legitur Mandatum Apostolicum, ut dictum est supra.

Interim ad Ordinem Presbyteratus promovendum more more Diaconorum paratum, amictu, alba, cingulo, stola, et manipulo, habentem planetam coloris albi complicatam super brachium sinistrum, et in manu dextera candelam, ac mappulam albam pro ligandis et tergendis manibus, illius locum tenens, vocat illum, dicens:

Accedat qui ordinandus est ad ordinem Presbyteratus.

Mox Ordinandus per Notarium nominatus respondens Adsum, accedit, et facta Pontifici profunda reverentia, genuflectit.

Tunc Archidiaconus illum offerens Pontifici, sub his verbis loquitur, dicens:

Reverendissime pater, postulat sancta mater Ecclesia catholica, ut hunc praesentem Diaconum ad onus Presbyterii ordinetis.

Et Pontifex interrogat, dicens: Scis illum esse dignum?

Respondet Archidiaconus:

Quantum humana fragilitas nosse sinit, et scio, et testificor ipsum dignum esse ad hujus onus officii.

Pontifex dicit: Deo gratias.

Et annuntiat clero, et populo, dicens:

Quoniam, fratres charissimi, rectori navis, et navigio deferendis eadem est, vel securitatis ratio, vel communis timoris, par eorum debet esse sententia, quorum causa communis existit. Neque enim fuit frustra a Patribus institutum, ut de electione illorum, qui ad regimen altaris adhibendi sunt, consulatur etiam populus: quia de vita, et conversatione praesentandi quod nonnumquam ignoratur a pluribus, scitur a paucis, et necesse est, ut facilius ei quis obedientiam exhibeat ordinato, cui assensum praebuerit ordinando. Hujus siquidem Diaconi in Presbyterum, auxiliante Domino, ordinandi conversatio (quantum mihi videtur) probata, et Deo placita, existit, et digna (ut arbitror) ecclesiastici honoris augmento. Sed ne unum fortasse, vel paucos, aut decipiat assensio, vel fallat affectio, sententia est expetenda multorum. Itaque quid de ejus actibus aut moribus noveritis, quid de merito sentiatis, libera voce pandatis; et his testimonium Sacerdotii magis pro merito, quam affectione aliqua, tribuatis. Si quis igitur habet aliquid contra illum, pro Deo, et propter Deum, cum fiducia exeat, et dicat; verumtamen memor sit conditionis sua.

Postea Pontifex, aliqua interjecta morula, convertens sermonem suum ad Ordinandum admonet eum, dicens:

Consecrandus, fili dilectissimus, in Presbyteratus officium, illud digne suscipere, ac susceptum laudabiliter exsequi studeas. Sacerdotem etenim oportet offerre, benedicere, praeesse, praedicare, et baptizare. Cum magno quippe timore ad tantum gradum ascendendum est, ac providendum, ut coelestis sapientia, probi mores, et diuturna justitiae observatio ad id electos commendent. Unde Dominus praecipiens Moysi, ut septuaginta viros de universo Israel in adjutorium suum eligeret, quibus Spiritus Sancti dona divideret, suggestit: Quos tu nosti, quod senes populi sunt. Tu siquidem in septuaginta viris, et senibus signatus es; si per Spiritum septiformem, Decalogum legis custodiens, probus, et maturus in scientia similiter, et opere eris. Sub eodem quoque mysterio, et eadem figura in novo Testamento Dominus septuaginta duos elegit, ac binos ante se in praedicationem misit; ut doceret verbo simul, et facto, ministros Ecclesiae suae, fide et opere debere esse perfectos; seu geminae dilectionis, Dei scilicet et proximi, virtute fundatos. Tales itaque esse studeas, ut in adjutorium Moysi, et duodecim Apostolorum, Episcoporum videlicet catholicorum, qui per Moysen, et Apostolos figurantur, digne, per gratiam Dei, eligi valeas. Hac certe mira varietate Ecclesia sancta circumdatur, ornatur, et regitur: cum alii in ea Pontifices, alii minoris ordinis Sacerdotes, Diaconi, et Subdiaconi, diversorum ordinum viri consecrantur; et ex multis, et aeternae dignitatis membris unum Corpus Christi efficitur. Itaque, fili dilectissime, quem ad nostrum adjutorium fratrum nostrorum arbitrium consecrandum elegit, serva in moribus tuis, castae et sanctae vitae integritatem. Agnosce quod agis: imitare quod tractas; quatenus mortis Dominicae mysterium celebrans, mortifica membra tua a vitiis, et concupiscentiis omnibus procures. Sit tua spiritualis medicina populo Dei; sit odor vitae tuae delectamentum Ecclesiae Christi; ut praedicatione, atque exemplo aedificatis domum, id est, familiam Dei, quatenus nec nos de tua provectione, nec tu de tanti officii susceptione damnari a Domino, sed remunerari potius mereamur. Quod ipse nobis concedat per gratiam suam. **R.** Amen.

Deinde, si non sit Ordinatus Subdiaconus vel Diaconus, Ordinandus Presbyter se prosternit ad cornu Evangelii, vel ubi genuflectebat: Pontifex vero cum mitra ante faldistorium suum genuflectit supra pulvinum, et cantores inchoat, vel ipse recitat Litanias; et Presbyterandum benedicit, prout, dictum est, ubi de Ordinatione Subdiaconi.

Post haec Ordinando ab accubitu surgente, et ante Pontificem genuflexo manente, Pontifex, cum mitra, stans ante faldistorium suum, simul utramque manum super Ordinandi caput imponit, nihil dicens: idemque faciunt post eum omnes presbyteri praesentes, vel saltem tres superpelliceo et stola a colla pendente parati. Quo facto, tam Pontifex quam Sacerdotes tenent dexteras manus extensas super illum, dum solus Pontifex stans cum mitra, dicit:

Oremus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hunc famulum suum, quem ad Presbyterii munus elegit, coelestia dona multiplicet; et quod ejus dignatione suscipit, ipsius consequatur auxilio. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Pontifex, deposita mitra, conversus ad altare, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Et mox vertens se ad Ordinandum dicit:

Exaudi nos, quaesumus, Domine Deus noster et super hunc famulum tuum bene + dictionem Sancti Spiritus, et gratiae Sacerdotalis infunde virtutem: ut, quos tuae pietatis aspectibus offerimus consecrandum, perpetua muneris tui largitate prosequaris. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus.

Tum, extensis manibus ante pectus, dicit in tono praefationis, si Officium fiat in cantu:

Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, honorum auctor et distributor omnium dignitatum; per quem proficiunt universa, per quem cuncta firmantur, amplificatis semper in melius naturae rationalis incrementis, per ordinem congrua ratione dispositum. Unde et Sacerdotales gradus, atque officia Levitarum, Sacramentis mysticis instituta creverunt: ut cum Pontifices summos regendis populis praefecisses, ad eorum societatis et operis adjumentum, sequentis ordinis viros et secundae dignitatis eligeres. Sic in eremo per septuaginta virorum prudentium mentes, Moysi spiritum propagasti; quibus ille adjutoribus usus, in populo innumeras multitudines facile gubernavit. Sic et in Eleazarum et

Ithamarum filios Aaron paternae plenitudinis abundantiam transfudisti, ut ad hostias salutare, et frequentioris officii Sacramenta, ministerium sufficeret Sacerdotum. Hac providentia, Domine, Apostolis Filii tui Doctores fidei comites addidisti, quibus illi orbem totum secundis praedicationibus impleverunt. Quapropter infirmitati quoque nostrae, Domine, quaesumus, haec adjumenta largire; qui quanto fragiliores sumus, tanto his pluribus in digemus. Da, quaesumus, omnipotens Pater, in hunc famulum tuum Presbyterii dignitatem; innova in visceribus ejus Spiritum sanctitatis; ut acceptum a te, Deus, secundi meriti munus obtineat, censuramque morum ex exemplo suae conversationis insinuet. Sit providus cooperatores ordinis nostri; elucet in eo totius forma justitiae, ut bonam rationem dispensationis sibi creditae redditurus, aeternae beatitudinis praemia consequatur.

Quod sequitur, legat submissa voce, ita tamen quod a circumstantibus audiri possit:

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum **R.** Amen.

His dictis, Pontifex sedet et, accepta mitra, reflectit orarium sive stolam ab humero sinistro Ordinandi, capiens partem, quae retro pendet, et imponens super dexterum humerum, aptat eam ante pectus, in modum crucis, singulis dicens:

Accipe jugum Domini; jugum enim ejus suave est, et onus ejus leve.

Postea imponit Ordinando casulam usque ad scapulas, quae tamen remanere debet super humeros complicata, a parte anteriori deorsum dependens, et interim dicit:

Accipe vestem Sacerdotalem, per quam charitas intelligitur: potens est enim Deus, ut augeat tibi charitatem, et opus perfectum. **R.** Deo gratias.

Surgit Pontifex sine mitra, et Ordinando genuflexo, dicit:

Deus sanctificationum omnium auctor, cujus vera consecratio, plenaque benedictio est, tu, Domine, super hunc famulum tuum, quem ad Presbyterii honorem dedicamus, munus tuae bene + dictionis infunde: ut gravitate actuum, et censura vivendi probet se seniore, his institutus disciplinis, quas Tito et Timotheo Paulus exposuit; ut in lege tua die ac nocte meditans, quod legerit, credat; quod crederit, doceat; quod docuerit, imitetur; justitiam, constantiam, misericordiam, fortitudinem, ceterasque virtutes in se ostendat; exemplo praebeat; admonitione confirmet; ac purum et immaculatum ministerii sui donum custodiat; et in obsequium plebis tuae, panem et vinum in corpus et sanguinem Filii tui immaculata benedictione transformet; et inviolabili charitate in virum perfectum, in mensuram aetatis plenitudinis Christi, in die justitiae et aeterni judicii Dei, conscientia pura, fide vera, Spiritu Sancto pleni resurgat. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tunc Pontifex sine mitra conversus ad altare, intonat, si Officium fiat, in cantu, alias intelligibili voce, incipit sequentem Hymnum:

Veni Creator Spiritus,

Mentes tuorum visita,
Imple superna gratis,
Quae tu creasti, pectora.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternae dexterae,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus.
Ductore sic te praevio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In saeculorum saecula.
Amen.

Et statim genuflectit super pulvinum ante faldistorium, ministris cum astantibus prosequentibus usque ad finem.

Finita prima stropha, surgit Pontifex, et sedet in faldistorio ante medium altaris et assumpta mitra, deponit anulum et chirothecas, resumit anulum, et ponitur ei gremiale sive mappula super gremium a ministro, et Ordinandus, accedens, facta profunda reverentia coram eo, genuflectit; et Pontifex cum Oleo Catechumenorum inungit ipsi ambas manus simul junctas, in modum crucis, producendo cum pollice suo dextero in dictum Oleum intincto duas lineas, videlicet a pollice dexterae manus usque ad indicem sinistrae; et a pollice sinistrae usque ad indicem dexterae, unguendo mox totaliter palmas, dicens:

Consecrare, et sanctificare digneris, Domine, manus istas per istam unctionem, et nostram bene + dictionem. **R.** Amen.

Pontifex producit manu dextera signum crucis super manus illius quem ordinat, et prosequitur:

Ut quaecumque benedixerint benedicantur, et quaecumque consecraverint consecrentur, et sanctificentur, in nomine Domini nostri Jesu Christi.

Tunc Ordinandus respondet: Amen.

Deinde Pontifex claudit, sed jungit illi manus, quas sic consecratas aliquis ministrorum Pontificis albo panniculo lineo simul, videlicet dexteram super sinistram, alligat.

Mox Pontifex, pollice mica panis exterso, sumit et Ordinando tradit Calicem cum vino et aqua, et Patenam superpositam cum Hostia, quae omnia ille accipit inter indices et medios digitos, cuppam Calicis et Patenam simul tangens, non disjunctis manibus, et Pontifex interim dicit:

Accipe potestatem offerre sacrificium Deo, Missasque celebrare, tam pro vivis, quam pro defunctis. In nomine Domini. **R.** Amen.

His peractis, Ordinandus surgit, et facta Pontifici profunda reverentia, paululum recedit et genuflectit; Pontifex vero, amoto annulo, lavat manus cum mica panis, et aqua lotionis hujusmodi projicitur in sacrarium: tum acceptis chirothecis et annulo, surgit et accedit ad sedem, vel faldistorium, si Missa fiat in cantu, alias ad cornu Epistolae, usque ad Offertorium. Interim ordinatus Sacerdos stans lavat manus cum medulla panis, et aqua bene mundatas, extergit linteo illo quo erant ligatae, vel alia mappula, et aqua lotionis hujusmodi projicitur in sacrarium; tum genuflectit.

Pontifex autem, lecto Offertorio, accepit mitram, et in faldistorio ante medium altaris posito sedet. Mox Ordinatus candelam accensam dextera sustinens, sinistra pectori admota accedit: et facta profunda reverentia, genuflectit, ac Pontificis manum dexteram, dum tradit candelam, osculatur: deinde surgit, et facta iterum reverentia, paululum retrocedens genuflectit; si vero aliquis sit ordinatus Diaconus, aut Subdiaconus, eadem observat ad oblationem accedens.

Facta oblatione, Pontifex anulum et chirothecas deponit, et lotis manibus resumit anulum, et surgit; tum sublato faldistorio, accedit ante medium altaris, ubi, deposita mitra, prosequitur Missam.

Sacerdos autem ordinatus post Pontificem genuflexus habeat coram se librum Missale, supra scabellum loctum, dicens: Suscipe sancte Pater, etc. et omnia alia de Missa, prout dicit Pontifex, qui bene advertat ut Secretas morose, et aliquantulum alte dicat; ita ut ordinatus Sacerdos possit secum omnia dicere et, praesertim verba consecrationis, quae dici debent eodem momento per Ordinatum, quo dicuntur per Pontificem.

Secreta pro Ordinato, quae dicitur cum Secreta Missae diei sub uno Per Dominum, etc.

Tuis, quaesumus Domine, operare mysteriis, ut haec tibi munera dignis mentibus offeramus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum dicit alias Secretas, si quae dicendae sint.

Dicta ratione, Domine Jesu Christe, qui dixisti, etc. Ordinatus accedat ad dexteram Pontificis, et ambo simul osculantur altare, positus manibus super illud et conversa facie ad invicem, Pontifex dat osculum pacis Ordinato dicens: Pax tecum. Cui ille respondet: Et cum spiritu tuo. Tum Ordinatus facta ante et post profunda reverentia Pontifici, et genuflexione SS. Sacramento, vadit ad locum suum. Si vero sit aliquis Subdiaconus, aut Diaconus ordinatus, eodem ritu pacem a Pontifice recipit; primum Diaconus, mox Subdiaconus, qui manus non super altare, sed ante pectus plicatas tenere debent.

Postquam autem Pontifex se communicaverit, et totum Sanguinem sumpserit, priusquam Altaria gradum accedit, et genuflexus mappulum recipit ad Communionem sumendam. Interim Pontifex, Hostia consecrata, supra Patenam posita, genuflectit, surgit, ac Patenam sinistra, Hostiam vero dextera reverenter accipiens, simul dicens:

Corpus + Domini nostri Jesu Christi custodiat te in vitam aeternam. Et respondet: Amen.

Tum manum Pontificis Hostiam tenentem osculatur, et communionem reverenter sumit, ori suo supposita Patena. Deinde unus ministrorum purificat Presbyterum Calice ad hoc destinato, vel eo potius quem paulo ante tetigerat, ex quo vinum cum aqua paratum in purificatione exhaurit.

Si aliquis Subdiaconus, aut Diaconus ordinatus fuerit, ad Communionem accedit, eo ritu quo dictum est supra in Ordinatione Subdiaconi. Communionem peracta, Pontifex colligit fragmenta cum Patena, quam super Calicem suum extergit, purificationem sumit, et digitorum ablutionem. Quo facto, accipit mitram et lavat manus; quibus extersis, statim deposita mitra, stans in cornu Epistolae versus ad illud, inchoat, ministris prosequentibus, Responsorium, quod a Septuagesima usque ad Pascha dicitur sine Alleluia.

Jam non dicam vos servos, sed amicos meos, quia omnia cognovistis quae operatus sum medio vestri, alleluia. * Accipite Spiritum Sanctum in vobis paraclitum. * Ille est, quem Pater mittet vobis, alleluia. V. Vos amici mei estis, si feceritis, quae ego praecipio vobis. * Accipite Spiritum Sanctum in vobis paraclitum.

V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. * Ille est, quem Pater mittet vobis, alleluia.

Incepto Responsorio, Pontifex, accepta mitra, vertit se ad Presbyterum ordinatum, qui ante altare coram ipso stans profitetur fidem quam praedicaturus est, dicens:

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, Creatorem coeli et terrae. Et in Jesum Christum, Filium ejus unicum Dominum nostrum. Qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus: descendit ad inferos: tertia die resurrexit a mortuis: ascendit ad caelos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde venturus est judicare vivos, et

mortuos. Credo in Spiritum Sanctum; sanctam Ecclesiam Catholicam; Sanctorum communionem; remissionem peccatorum; carnis resurrectionem, vitam aeternam. Amen.

Quo finito. Pontifex cum mitra sedens super faldistorium ante medium altaris, imponit ambas manus super capita illius coram se genuflexi, dicens illi:

Accipe Spiritum Sanctum, quorum remiseris peccata, remittuntur eis; et quorum retinueris, retenta sunt.

Deinde explicans casulam, quam Ordinatus habet complicatam super humeros, et induit illum, dicens: Stola innocentiae induat te Dominus.

Tum Ordinatus adhuc genuflexus ponit manus suas junctas inter manus Pontificis, interim dicens:

Si suus sit Ordinarius.

Promittis mihi, et Successoribus meis reverentiam, et obedientiam?

Et ille respondet: Promitto.

Si vero Pontifex non est suus Ordinarius, cum manus ejus inter suas tenet, ut praefertur, dicit:

Presbyteris saecularibus: Promittis Pontifici Ordinario tuo, reverentiam et obedientiam?

Sacerdoti vero Regulari: Promittis Praelato Ordinario tuo, etc.

Promittis Pontifici (vel Praelato) Ordinario tuo pro tempore existenti reverentiam, et obedientiam?

Et ille respondet: Promitto.

Tunc Pontifex, adhuc tenens manus illius inter suas, osculatur ipsum, dicens:

Pax Domini sit semper tecum.

Et ille respondet: Amen.

His expletis, Pontifex sedens cum mitra et baculo admonet eum, dicens:

Quia res, quam tractaturus es, satis periculosa est, fili dilectissime, moneo te, ut diligenter totius Missae ordinem, atque Hostiae consecrationem, ac fractionem, et communionem, ab aliis jam doctis Sacerdotibus discas, priusquam ad celebrandum Missam accedas.

Pontifex surgit cum mitra et baculo, et Presbytero coram se adhuc genuflexo benedicit, dicens voce competenti:

Benedictio Dei omnipotentis Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti descendat super te; ut sis

benedictus in ordine sacerdotali; et offeras placabiles Hostias pro peccatis, atque offensionibus populi omnipotenti Deo, cui est honor, et gloria per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Post haec, depositis baculo et mitra, et amoto faldistorio, convertitur ad altare, et prosequitur Missam, dicens in cornu Epistolae Communionem; et Postcommunione Missae diei adjungitur sub una conclusione sequens.

Postcommunio.

Quos tuis, Domino, reficis Sacramentis, continuis attolle benignus auxiliis; ut tuae redemptionis effectum et mysteriis capiamus, et moribus: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde aliae Postcommuniones, si quae sint dicendae. Tum Pontifex subjungit: Ite, Missa est, vel Benedicamus Domino, prout tempus requirit; post haec: Placeat tibi sancta, etc.

Quo dicto, Pontifex, accepta mitra, subdit: Sit nomen Domini benedictum, et alios V.: tum, accepto Pastoralis baculo, dat solitam benedictionem.

Qua concessa et reddito baculo, sedet Pontifex et ordinatum Sacerdotem sub his verbis alloquitur:

Fili dilectissime, diligenter considera Ordinem per te susceptum, ac onus humeris tuis impositum; stude sancte et religiose vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gratiam suam possis acquirere: quam ipse tibi per suam misericordiam concedere dignetur.

Dic, post primam tuam Missam, tres alias Missas, videlicet, unam de Spiritu Sancto, aliam de beata Maria semper Virgine, tertiam pro fidelibus Defunctis, et omnipotentem Deum etiam pro me ora.

Quod illi devote suscipit, et respondet se facturum.

Verum si pluribus Ordines, sed singulis diversum, contulerit, his verbis eos universim alloquetur Pontifex dicens:

Filii dilectissimi, diligenter considerate Ordinem per vos susceptum, ac onus humeris vestris impositum; studete sancte et religiose vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gratiam suam possitis acquirere: quam ipse vobis per suam misericordiam concedere dignetur.

Tum ad singulos ista singulariter dicit:

Clerico: Ad primam Tonsuram, Promote:

vel

IV. Minoribus initiato: Ad minores Ordines, Promote:

Dic semel septem Psalmi Poenitentiales cum Litaniis, Versiculis et Orationibus.

Subdiacono: Ad Subdiaconatum, Ordinate:

vel

Diacono: Ad Diaconatum, Ordinate:

Dic Nocturnum **talis diei**.

Sacerdoti: Ad Presbyteratum vero, Ordinate:

Post primam tuam Missam dic tres alias Missas, videlicet, unam de Spiritu Sancto, aliam de beata Maria semper Virgine, tertiam pro fidelibus Defunctis.

Et omnipotentem Deum etiam pro me orate.

Quod illi devote suscipiunt, et respondent se facturos.

Tum surgit Pontifex, et, amoto faldistorio convertit se ad cornu Evangelii, ubi, deposita mitra, dicit intelligibili voce:

Dominus vobiscum.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem. In principio erat Verbum, etc. signat tabellam in qua est Evangelium, aut (si deficiat) signat altare, et se. Mox, acceptis mitra et baculo, prosequitur; factaque Cruci debita reverentia in infimo gradu altaris, revertitur ad sedem vel ad faldistorium, ubi exiit sacris vestibibus. Si aliud Evangelium sit dicendum, illud dicit in cornu Evangelii, eoque dicto, recedit, ut dictum est.

Ordinatus etiam ad Presbyteratum dicunt idem Evangelium, et in loco convenienti sacras vestes deponit; et cum eo alii ordinati, si forte adfuerint.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE CONSECRATIONE ELECTI IN EPISCOPUM

Nemo consecrari debet, nisi prius constet Consecratori de commissione consecrandi, sive per litteras Apostolicas, si sit extra curiam, sive per commissionem vivae vocis oraculo, a Summo Pontifice Consecratori factam, si Consecrator ipse sit Cardinalis.

Statuta die consecrationis, quae debet esse Dominica, vel Natalitium Apostolorum, vel etiam festiva, si Summus Pontifex hoc specialiter indulserit: et tam Consecrator, quam Electus conveniens est, ut praecedenti die jejurent.

Consecratio, si extra curiam Romanam fiat, in Ecclesia, ad quam promoti fuerint, aut in provincia, si commode fieri poterit, celebretur.

In Ecclesia, ubi fiet consecratio, ornantur duae capellae, major pro Consecrante, et minor pro Electo. Et in majori quidem, super altari parato, ut est moris, erit crux in medio, et ad minus quatuor candelabra. In terra ad gradus altaris erunt tapetia strata, super quibus procumbit Electus, sed Consecrator, et alii genuflectent.

Paratur etiam in loco propinquo et congruo credentia pro Consecratore, super quam erit mappa munda, duo candelabra; vasa ad abluendum manus cum suis mantilibus; vas cum aqua benedicta, et aspersorio; thuribulum cum navicella, cochleari, et incenso, si Officium fit in cantu, alias non; ampullae cum vino, et aqua pro sacrificio; Calix, hostiaria cum hostiis; medulla panis pro abstergendis manibus; sanctum Chrisma.

Item paramenta omnia Pontificalia, coloris tempori et officio Missae convenientis, videlicet, sandalia, amictus, alba, cingulum, crux pectoralis, stola, tunicella, dalmatica, chirothecae, planeta, mitra auriphrygiata, annulus Pontificalis, baculus Pastoralis, manipulus, et gremiale.

Item paratur faldistorium ornatum pro Consecratore; et tres sedes pro Electo, et duobus Episcopis assistantibus; Missale et Pontificale. Consecrator habeat tres Capellanos ad minus, cum superpelliceis, et duos scutiferos ad credentiam.

In capella vero minore pro Electo, quae a majore debet esse distincta, paratur altare cum cruce, et duos candelabris, et super illud Missale, et Pontificale; ac paramenta omnia Pontificalia albi coloris,

ut supra pro Consecratore numerata sunt; et ultra illa, pluviale album, et prope altare credentia minor cum mappa munda, et vasis ad abluendum manus, et medulla panis ad extergendum manus, et caput.

Ponuntur etiam octo mappulae ex duabus cannis panni linei subtilis, per medium scissis in longitudinem, quarum duae sint longitudinis sex palmorum quaelibet, aliae vero sex aequalis sint quantitatis. Et candelae saltem octo, unius librae quaelibet, quarum quatuor super altare Consecrantis, duae super ejus credentiam, et duae super altare Electi ponuntur.

Annulus cum gemma benedicendus, et Electo tradendus, pecten eburneus. Et pro Offertorio intortitia duo, quatuor librarum quodlibet, duo panes magni, et duo barilia vini; panes et barilia ormentur, duo, videlicet, videantur argentea, et duo aurea, hinc et inde insignia Consecratoris, et Electi habentia, cum capello, vel cruce, vel mitra pro cujusque gradu et dignitate.

Adsint duo ad minus Episcopi assistentes, qui induuntur rochetto, et si sint Regulares, superpelliceo, amictu, stola pluviali, quae cum reliquis paramentis sint coloris tempori et officio Missae congruentis, et mitra simplici alba, et quisque habeat suum Pontificale.

Hora igitur competenti Consecrator, Electus, assistentes Episcopi, et alii, qui consecrationi interesse debent, ad Ecclesiam conveniunt, et Consecrator, facta oratione ante altare, ascendit ad sedem, si sit in Ecclesia sua, vel accedit ad faldistorium in capella sua, juxta cornu Epistolae praeparatum, et ibi de more paratur. Electus vero cum assistentibus Episcopis vadit ad capellam suam, et ibi capit paramenta opportuna, videlicet, si Missa cantatur, amictum, albam, cingulum, stolam in modum Sacerdotis, et pluviale. Si vero Officium legitur, poterit, antequam dicta paramenta accipiat, capere sandalia et legere Psalm. *Quam dilecta*, etc. Assistentes etiam Episcopi interim sua paramenta praedicta capiunt. Omnibus itaque paratis, Consecrator accedit ante altare, et ibi in medio sedet super faldistorium, vertens renes altari. Electus vero cum suo bireto ducitur sic paratus, medius inter assistentes sibi Episcopos paratos, et mitratos, et cum ante Consecratorem pervenerit, nudato capite, illud profunde inclinando, ei reverentiam facit, assistentes vero Episcopi eidem cum mitra caput aliquantulum inclinant.

Tum sedent in sedibus suis, ante Consecratorem, hoc modo: Electus contra faciem Consecratoris, ita ut inter eos sit competens distantia. Antiquior Episcopus assistens ad dexteram Electi, junior ad sinistram; ita tamen, quod ipsi Assistentes ad alterutrum facies vertant. Cum sic locati fuerint, et aliquantulum quieverint, surgunt, Electus sine bireto, et assistentes Episcopi sine mitris, et senior Assistantium versus ad Consecratorem dicit:

Reverendissime pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hunc praesentem Presbyterum ad onus Episcopatus sublevetis.

Consecrator dicit: Habetis mandatum Apostolicum?

Respondet Episcopus senior Assistantium: Habemus.

Consecrator dicit: Legatur.

Tum notarius Consecratoris accipiens mandatum de manu Episcopi assistentis, legit a principio ad

finem. Interim sedent omnes, tectis capitibus. Mandato per notarium perlecto, Consecrator dicit:
Deo gratias.

Vel, si consecratio fit vigore litterarum Apostolicarum, per quas etiam juramenti per Electum praestandi receptio Consecratori committitur, litteris ipsis lectis, antequam Consecrator aliud dicat, Electus de sede sua veniens coram Consecratore genuflectit; et legit juramentum de verbo ad verbum, juxta tenorem commissionis praedictae praestandum, in hunc modum, videlicet:

FORMA JURAMENTI.

Ego **N.** Electus Ecclesiae **N.** ab hac hora in antea fidelis, et obediens ero beato Petro Apostolo, sanctaeque Romanae Ecclesiae et Domino nostro, Domino **N.** Papae **N.** suisque Successoribus canonice intransibus. Non ero in consilio, aut consensu, vel facto, ut vitam perdant, aut membrum, seu capiantur mala captione, aut in eos violenter manus quomodolibet ingerantur, vel injuriae aliquae inferantur, quovis quaesito colore. Consilium vero, quod mihi credituri sunt, per se, aut Nuntios suos, seu litteras, ad eorum damnum, me sciente, nemini pandam. Papatum Romunum, et Regalia sancti Petri, adjutor eis ero ad retinendum, et defendendum, salvo meo ordine, contra omnem hominem. Legatum Apostolicae Sedis ineundo et redeundo honorifice tractabo, et in suis necessitatibus adjuvabo. Jura, honores, privilegia, et auctoritatem sanctae Romanae Ecclesiae, Domini nostri Papae, et Successorum praedictorum, conservare, defendere, augere, et promovere curabo. Neque ero in consilio, vel facto, seu tractatu, in quibus contra ipsum Dominum nostrum, vel eandem Romanam Ecclesiam, aliqua sinistra, vel praejudicialia personarum, juris, honoris, status, et potestatis eorum machinentur. Et si talia a quibuscumque tractari, vel procurari novero, impediam hoc pro posse: et quanto citius potero, significabo eidem Domino nostro vel alteri, per quem possit ad ipsius notitiam pervenire. Regulas sanctorum Patrum, decreta, ordinationes seu dispositiones, reservationes, provisiones, et mandata Apostolica, totis viribus observabo, et faciam ab aliis observari. Haereticos, schismaticos, et rebelles eidem Domino nostro, vel Successoribus praedictis, pro posse persequar, et impugnabo. Vocatus ad synodum, veniam, nisi praepeditus fuero Canonica praepeditione. Apostolorum limina singulis trienniis personaliter per me ipsum visitabo; et Domino nostro, ac Successoribus praefatis, rationem reddam de toto meo pastoralis officio, ac de rebus omnibus ad meae Ecclesiae statum, ad cleri et populi disciplinam, animarum denique, quae meae fidei traditae sunt, salutem, quovis modo pertinentibus: et vicissim mandata Apostolica humiliter recipiam, et quam diligentissime exsequar. Quod si legitimo impedimento detentus fuero, praefata omnia adimplebo per certum Nuntium ad hoc speciale mandatum habentem, de gremio mei Capituli, aut alium in dignitate ecclesiastica constitutum, seu alias personatum habentem: aut, his mihi deficientibus, per dioecesanum Sacerdotem; et clero deficiente omnino, per aliquem alium Presbyterum saecularem, vel regularem, spectatae probitatis, et religionis, de supradictis omnibus plene instructum. De hujusmodi autem impedimento docebo per legitimas probationes ad sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem proponentem in Congregatione sacri Concilii, per supradictum Nuntium transmittendas.

Possessiones vero ad mensam meam pertinentes non vendam, nec donabo, neque impignorabo, nec de novo infeudabo, vel aliquo modo alienabo, etiam cum consensu Capituli Ecclesiae meae, inconsulto Romano Pontifice. Et si ad aliquam alienationem devenero, poenas in quadam super hoc edita constitutione contentas, eo ipso incurrere volo.

Consecrator in gremio suo librum Evangeliorum ambabus manibus apertum tenens, inferiore parte libri Electo versa, ab eo praestationem hujusmodi juramenti recipit, Electo adhuc coram eo genuflexo dicente: Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Et ipsum textum Evangeliorum ambabus manibus tangente, tum, non prius, dicit Consecrator: Deo gratias.

Ad hoc tempus singulorum trienniorum tenentur omnes Patriarchae, Primate, Archiepiscopi, atque Episcopi Itali, videlicet, vel ex Italicis insulis, unde in Italiam commodius trajici potest: veluti Siculi, Sardi, Corsi, et alii adjacentium provinciarum Italiae, atque etiam Dalmatiae et Graecarum, quae e regione ipsius Italiae, et Siciliae oris sunt.

Ad tempus singulorum quadrienniorum Germani, Galli, Hispani, Belgae, Bohemi, Hungari, Poloni, Angli, Scoti, Iberni, et ceteri omnes, qui in Europa sunt citra mare Germanicum, et Balticum, atque omnium Insularum maris Mediterranei.

Ad tempus singulorum quinquenniorum, qui intra Europae fines sunt his provinciis remotiores, atque etiam Africani littoribus nostris adversi, atque insularum maris Oceani, Septentrionalis, et Occidentalis Europae, atque Africae, citra continentem novi orbis, tam qui nunc sunt, quam qui ad Catholicam fidem per misericordiam Dei aliquando redierint.

Ad tempus singulorum decenniorum Asiatici, et qui extra Asiam, et in aliis novis terris Orientalibus, Meridionalibus, Occidentalibus, et Septentrionalibus, tam in Insulis, quam in Continentibus, et denique in quibuslibet mundi partibus existentes.

Deinde Electo, et Assistentibus in locis suis (ut dictum est) sedentibus, Consecrator intelligibili voce legit sequentem examinationem, quae legi debet semper, sicut jacet, in singulari, etiam si plures simul examinentur. Assistentes vero Episcopi submissa voce dicunt quaecumque dixerit Consecrator, et omnes debent tunc mitras tenere, et sedere.

EXAMEN.

Antiqua sanctorum Patrum institutio docet, et praecipit, ut is qui ad Episcopatus ordinem eligitur, antea diligentissime examinetur cum omni charitate, de fide sanctae Trinitatis: et interrogetur de diversis causis, et moribus, quae huic regimini congruunt, ac necessaria sunt retineri secundum Apostoli dictum: Manus nemini cito imposueris. Et ut etiam is, qui ordinandus est, erudiat, qualiter sub hoc regimine constitutum oporteat conversari in Ecclesia Dei; et ut irreprehensibiles sint, qui ei manus ordinationis imponunt. Eadem itaque auctoritate et praecepto, interrogamus te, dilectissime frater, charitate sincera, si omnem prudentiam tuam, quantum tua capax est natura, divinae Scripturae sensibus accommodare volueris.

Tum Electus aliquantulum assurgens, detecto capite, respondet: Ita ex toto corde volo in omnibus consentire, et obedire.

Et hoc servabit ad omnes alias responsiones sequentes. Et si plures Electi fuerint, successive quisque

sic respondet.

Interrogat Consecrator.

Vis ea, quae ex divinis Scripturis intelligis, plebem, cui ordinandus es, et verbis docere, et exemplis?

R. Volo.

Interrogatio.

Vis traditiones orthodoxorum Patrum, ac Decretales sanctae et Apostolicae Sedis constitutiones veneranter suscipere, docere, ac servare? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis beato Petro Apostolo, cui a Deo data est potestas ligandi, ac solvendi; ejusque Vicario Domino nostro, Domino **N.** Papae **N.** suisque Successoribus, Romanis Pontificibus, fidem, subjectionem, et obedientiam, secundum canonicam auctoritatem, per omnia exhibere? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis mores tuos ab omni malo temperare, et quantum poteris, Domino adjuvante, ad omne bonum commutare? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis castitatem, et sobrietatem cum Dei auxilio custodire, et docere? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis semper in divinis esse negotiis mancipatus, et a terrenis negotiis, vel lucris turpibus alienus quantum te humana fragilitas consenserit posse? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis humilitatem, et patientiam in teipso custodire et alios similiter docere? **R.** Volo.

Interrogatio.

Vis pauperibus, et peregrinis, omnibusque indigentibus esse propter nomen Domini affabilis, et misericors? **R.** Volo.

Tunc dicit ei Consecrator:

Haec omnia, et caetera bona tribuat tibi Dominus, et custodiat te, atque corroboret in omni bonitate.

Et respondent omnes: Amen.

Interrogatio.

Credis, secundum intelligentiam, et capacitatem sensus tui, sanctam Trinitatem, Patrem, et Filium et Spiritum Sanctum, unum Deum omnipotentem, totamque in sancta Trinitate Deitatem, coessentialem, consubstantialem, coaeternam, et coomnipotentem, unius voluntatis, potestatis, et majestatis, creatorem omnium creaturarum, a quo omnia, per quem omnia, et in quo omnia, quae sunt in coelo, et in terra, visibilia, et invisibilia, corporalia, et spiritualia?

R. Assentio, et ita credo.

Interrogatio.

Credis singulam quamque in sancta Trinitate personam unum Deum, verum, plenum, et perfectum?

R. Credo.

Interrogatio.

Credis ipsum Filium Dei, Verbum Dei aeternaliter natum de Patre, consubstantialem, coomnipotentem et coaequalem per omnia Patri in divinitate, temporaliter natum de Spiritu Sancto ex Maria semper Virgine, cum anima rationali, duas habentem natiuitates, unam ex Patre aeternam, alteram ex Matre temporalem, Deum verum, et hominem verum, proprium in utraque natura, atque perfectum, non adoptivum, nec phantasmaticum, sed unicum, et unum Filium Dei in duabus, et ex duabus naturis, sed in unius personae singularitate, impassibilem, et immortalem divinitate, sed in humanitate pro nobis, et pro salute nostra passum vera carnis passione, et sepultum, ac tertia die resurgentem a mortuis vera carnis resurrectione; die quadragesimo post resurrectionem cum carne, qua resurrexit, et anima ascendisse ad coelum, et sedere ad dexteram Patris; inde venturum iudicare vivos, et mortuos; et redditurum unicuique secundum opera sua, sive bona fuerint, sive mala? **R.** Assentio, et ita per omnia credo.

Interrogatio.

Credis etiam Spiritum Sanctum, plenum, et perfectum, verumque Deum, a Patre et Filio procedentem, coaequalem, et coessentialem, coomnipotentem, et coaeternum per omnia Patri, et Filio? **R.** Credo.

Interrogatio.

Credis hanc sanctam Trinitatem, non tres Deos, sed unum Deum omnipotentem, aeternum, invisibilem, et incommutabilem? **R.** Credo.

Interrogatio.

Credis sanctam, catholicam, et apostolicam, unam esse veram Ecclesiam, in qua unum datur verum baptisma, et vera omnium remissio peccatorum? **R.** Credo.

Interrogatio.

Anathematizas etiam omnem haeresim, extollentem se adversus hanc sanctam Ecclesiam catholicam? **R.** Anathematizo.

Interrogatio.

Credis etiam veram resurrectionem ejusdem carnis, quam nunc gestas, et vitam aeternam? **R.** Credo.

Interrogatio.

Credis etiam novi, et veteris Testamenti, legis, et Prophetarum, et Apostolorum, unum esse auctorem Deum, ac Dominum omnipotentem? **R.** Credo.

Postea Consecrator dicit:

Haec tibi fides augeatur a Domino, ad veram, et aeternam beatitudinem, dilectissime frater in Christo.

Et respondent omnes: Amen.

Expleto itaque examine, praefati assistentes Episcopi ducunt Electum ad Consecratorem, coram quo genuflexus, ejus manum reverenter osculatur. Tunc Consecrator, deposita mitra, cum ministris ad altare conversus, facit, solito more, Confessionem, Electo a sinistris ejus manente: et omnes Episcopi ante sedes suas stantes faciunt similiter Confessionem cum Capellanis suis. Facta itaque Confessione, Consecrator ascendit ad altare, et osculatur illud, et Evangelium in Missa dicendum; et incensat altare, more solito. Deinde vadit ad sedem suam, vel faldistorium, procedit in Missa usque ad Alleluia, sive ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae exclusive.

Si vero Missa legitur, osculato altari, et Evangelio omissa incensatione, omnia praedicta legit in altari, et illis dictis, sive Missa legatur, sive cantetur, redit cum mitra ad sedendum in faldistorio, quod ante medium altaris sibi reponitur.

Episcopi vero assistentes ducunt Electum ad capellam suam, et ibi deposito pluviali, Acolythy induunt illum sandalia, ipso Psalmos, et Orationes consuetas legente, prius illa non acceperit. Tum accipit crucem pectoralem, et stola ei aptatur, ut ab humeris dependeat. Deinde tunicella, dalmatica, casula, et manipulo induitur; quibus indutus accedit ad suum altare, ubi stans in medio medius inter Episcopos assistentes, detecto capite legit totum Officium Missae, usque ad Alleluia, sive ultimum Versum Tractus vel Sequentiae exclusive; nec vertit se ad populum cum dicit, Dominus vobiscum, ut in aliis Missis fieri solet.

Propter Ordinationes Episcoporum numquam mutatur Officium diei; dicitur tamen post Collectam diei pro Officio Consecrationis, Collecta pro Electo, sub uno Per Dominum nostrum, etc.

Oratio.

Adesto supplicationibus nostris, omnipotens Deus, ut quod humilitatis nostrae gerendum est ministerio, tuae virtutis impleatur effectum. Per Dominum nostrum Jesum, Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Finito Graduali, si Alleluia dicitur, alioquin dicto Tractu vel Sequentia, usque ad ultimum Versum exclusive, Consecrator accedit ad faldistorium ante medium altaris, et ibi sedet cum mitra; assistentes vero Episcopi iterum ducunt Electum ad Consecratorem, cui Electus, deposito bireto, caput profunde inclinans humilem reverentiam facit: Assistentes vero cum mitris se aliquantulum inclinantes, etiam Consecratorem venerantur. Tum sedent omnes, ut prius; et Consecrator sedens cum mitra, versus ad illum, dicit:

Episcopum oportet judicare, interpretari, consecrare, ordinare, offerre, baptizare, et confirmare.

Deinde omnibus surgentibus, Consecrator stans cum mitra, dicit ad circumstantes:

Oremus, fratres charissimi, ut huic Electo utilitati Ecclesiae providens benignitas omnipotentis Dei gratiae suae tribuat largitatem. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et mox Consecrator ante faldistorium suum, et assistentes Episcopi ante sedes suas cum mitris

procumbunt; Electus vero prosternit se a sinistris Consecratoris; ministri etiam, atque alii omnes genuflectunt.

Tum cantor, vel, si officium fit legendo, Consecrator incipit Litanias:

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphael, ora pro nobis.

Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora pro nobis.

Sancte Andrea, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Joannes, ora pro nobis.

Sancte Thoma, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Philippe, ora pro nobis.

Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.

Sancte Matthaeae, ora pro nobis.

Sancte Simon, ora pro nobis.

Sancte Thadaee, ora pro nobis.

Sancte Mathia, ora pro nobis.

Sancte Barnaba, ora pro nobis.

Sancte Luca, ora pro nobis.

Sancte Marce, ora pro nobis.

Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.

Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.

Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.

Sancte Stephane, ora pro nobis.

Sancte Laurenti, ora pro nobis.

Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastiane, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.
Sancta Catharina, ora pro nobis.
Sancta Anastasia, ora pro nobis.
Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine.
Ab ira tua, libera nos, Domine.
A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.
Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.
Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.
A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.
A flagello terraemotus, libera nos, Domine.
A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.
A morte perpetua, libera nos, Domine.
Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.
Per adventum tuum, libera nos, Domine.

Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.

Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.

Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.

Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.

Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.

Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.

Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.

In die iudicii, libera nos, Domine.

Peccatores, te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Dominum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.

Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.

Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Postquam autem dictum fuerit Ut omnibus fidelibus, defunctis, etc. **R.** Te rogamus, audi nos.

Consecrator ab accubitu surgens, ad Electum conversus, baculum Pastoralem cum sinistra tenens, dicit sub voce Litaniarum, primo:

Ut hunc praesentem Electum bene + dicere digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit:

Ut hunc praesentem Electum bene + dicere, et sancti + ficare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Tertio dicit:

Ut hunc praesentem Electum bene + dicere, et sancti + ficare, et conse + crare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Producendo semper signum crucis super illum; idemque faciunt, et dicunt assistentes Episcopi, genuflexi tamen permanentes.

Deinde iterum procumbit Consecrator; et cantor, seu ipse, qui prius dixit, eas prosequitur usque ad

finem.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Quibus finitis, surgunt omnes, et Consecratore ante faldistorium suum cum mitra stante, Electus coram eo genuflectit.

Tum Consecrator, accepto libro Evangeliorum, illum apertum, adjuvantibus Episcopis assistentibus, nihil dicens, imponit super cervicem, et scapulas Electi, ita quod inferior pars libri cervicem capitis Electi tangat, littera ex parte inferiori manente, quem unus ex Capellanis Electi, post ipsum genuflexus, quousque liber ipse eidem Electo in manus tradendus sit, continue sustinet.

Deinde Consecrator et assistentes Episcopi ambabus manibus caput consecrandi tangunt dicentes: Accipe Spiritum Sanctum.

Quo facto, Consecrator stans, deposita mitra dicit:

Propitiare, Domine, supplicationibus nostris, et inclinato super hunc famulum tuum cornu gratiae sacerdotalis, bene + dictionis tuae in eum effunde virtutem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus:

Deinde, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, honor omnium dignitatum, quae gloriae tuae sacris famulantur ordinibus. Deus, qui Moysen famulum tuum secreti familiaris affatu, inter caetera coelestis documenta culturae, de habitu quoque indumenti sacerdotalis instituens, electum Aaron mystico amictu vestiri inter sacra jussisti, ut intelligentiae sensum de exemplis priorum caperet

secutura posteritas, ne eruditio doctrinae tuae ulli deesset aetati. Cum et apud veteres reverentiam ipsa significationum species obtineret, et apud nos certiora essent experimenta rerum, quam aenigmata figurarum. Illius namque Sacerdotii anterioris habitus, nostrae mentis ornatus est, et Pontificalem gloriam non jam nobis honor commendat vestium, sed splendor animarum. Quia et illa, quae tunc carnalibus blandiebantur obtutibus, ea potius, quae in ipsis erant, intelligenda poscebant. Et idcirco huic famulo tuo, quem ad Sacerdotii ministerum elegisti, hanc, quaesumus, Domine, gratiam largiaris, ut quidquid illa velamina in fulgore auri, in nitore gemmarum, et in multimodi operis varietate signabant, hoc in ejus moribus actibusque clarescat. Comple in Sacerdote tuo ministerii tui summam, et ornamentis totius glorificationis instructum, coelestis unguenti rore sanctifica.

Si in Romana curia fit Consecratio, Subdiaconus Apostolicus, vel unus ex Capellanis Pontificis ligat caput Electi cum una ex longioribus mappulis, de octo superius dictis, et Consecrator, flexis genibus, versus ad altare incipit, caeteris prosequentibus, Hymnum:

Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratis,
Quae tu creasti, pectora.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternae dexterae,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus.
Ductore sic te praevio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In saeculorum saecula.
Amen.

Finito primo Versu, surgit Pontifex; et sedet in faldistorio ante medium altaris; capit mitram; deponit annulum et chirotecas; resumit annulum, et imponitur ei gremiale a ministris. Tum pollicem suum dextrum intingit in sanctum Chrisma, et caput Electi coram se genuflexi inungit, formans primo signum crucis per totam coronam, deinde reliquum coronae liniendo, interim dicens:
Ungatur, et consecratur caput tuum coelesti benedictione, in ordine Pontificali.

Et producens manu dextera tertio signum crucis super caput Electi, dicit:
In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.
V. Pax tibi.
R. Et cum spiritu tuo.

Et si plures sint consecrandi, hoc in persona cujuslibet singulariter repetit.

Expleta unctione Pontifex pollicem cum medulla panis paululum abstergit; et finito Hymno praedicto, deposita mitra, surgit, et in pristina voce prosequitur, dicens:

Hoc, Domine, copiose in caput ejus influat, hoc in oris subjecta decurrat; hoc in totius corporis extrema descendat, ut tui Spiritus virtus et interiora ejus repleat, et exteriora circumtegat. Abundet in eo constantia fidei, puritas dilectionis, sinceritas pacis. Sint speciosi munere tuo pedes ejus ad evangelizandum pacem, ad evangelizandum bona tua. Da ei, Domine, ministerium reconciliationis in verbo, et in factis, in virtute signorum et prodigiorum. Sit sermo ejus, et praedicatio, non in persuasibilibus humanae sapientiae verbis, sed in ostensione spiritus et virtutis. Da ei, Domine, claves regni coelorum ut utatur, non gloriatur potestate, quam tribuis in aedificationem, non in destructionem. Quodcumque ligaverit super terram, sit ligatum et in coelis, et quodcumque solverit super terram, sit solutum et in coelis. Quorum retinuerit peccata, retenta sint, et quorum remiserit, tu remittas. Qui maledixerit ei, sit ille maledictus, et qui benedixerit ei, benedictionibus repleatur. Sit fidelis servus, et prudens, quem constituas tu, Domine, super familiam tuam, ut det illis cibum in tempore opportuno, et exhibeat omnem hominem perfectum. Sit sollicitudine impiger, sit spiritu fervens, oderit superbiam, humilitatem ac veritatem diligit, neque eam umquam deserat, aut laudibus aut timore superatus. Non ponat lucem tenebras, nec tenebras lucem: non dicat malum bonum, nec bonum malum. Sit sapientibus et insipientibus debitor; ut fructum de profectu omnium consequatur. Tribuas ei, Domine, cathedram Episcopalem, ad regendum Ecclesiam tuam, et plebem sibi commissam. Sis ei auctoritas, sis ei potestas, sis ei firmitas. Multiplica super eum bene + dictionem et gratiam tuam: ut ad exorandam semper misericordiam tuam tuo munere idoneus et tua gratia possit esse devotus.

Deinde submissa voce dicit legendo, ita quod a circumstantibus audiri possit:

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen

Post haec Consecrator inchoat, schola prosequente Antiphonam:

Unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron, quod descendit in oram vestimenti ejus: mandavit Dominus benedictionem in saeculum.

Psalmus 132.

Ecce quam bonum, et quam jucundum: * habitare fratres in unum.

Sicut unguentum in capite: * quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Quod descendit in oram vestimenti ejus: * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.

Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem: * et vitam usque in saeculum.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen..

Deinde repetitur tota Antiphona Unguentum, etc.

Incepta Antiphona ante Psalmum, imponitur ad collum Electi alia ex longioribus mappullis, de octo supradictis. Consecrator sedet; accipit mitram; et Electo ante ipsum genuflexo inungit ambas manus simul junctas cum Chrismate in modum Crucis, producendo cum pollice suo dextero intincto duas lineas; videlicet a pollice dexterae manus usque ad indicem sinistrae, et a pollice sinistrae usque ad indicem dexterae; et mox inungat totaliter palmas Electi, dicens:

Ungantur manus istae de oleo sanctificato, et Chrismate sanctificationis, sicut unxit Samuel David Regem, et Prophetam, ita ungantur, et consecrentur.

Et producens manu dextera ter signum crucis super manus Electi, dicit:

In nomine Dei Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, facientes imaginem sanctae crucis Salvatoris nostri Jesu Christi, qui nos a morte redemit, et ad regna coelorum perduxit. Exaudi nos, pie Pater omnipotens, aeternae Deus; et praesta, ut, quod te rogamus, exoremus. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Et prosequitur sedens:

Deus, et Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te ad Pontificatus sublimari voluit dignitatem, ipse te Chrismate, et mysticae delibutionis liquore perfundat, et spiritualis bene + dictionis ubertate foecundet; quidquid bene + dixeris, benedicatur; et quidquid sanctificaveris, sanctificetur; et consecratae manus istius, vel pollicis impositio cunctis proficiat ad salutem. R. Amen.

Praemissis itaque expeditis, Consecratus jungit ambas manus, et dexteram super sinistram tenet, et eas imponit mappulae a collo dependenti. Consecrator vero abstergit paululum cum medulla panis pollicem; et, deposita mitra, surgit: et benedicit baculum Pastoralem, si non sit benedictus, dicens:

Oremus.

Sustentator imbecillitatis humanae, Deus, bene + dic baculum istum; et quod in eo exterius

designatur, interius in moribus hujus famuli tui, tuae propitiationis clementia, operetur. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Deinde illum aspergit aqua benedicta.

Tum sedens, accepta mitra, solus tradit illum Consecrato coram eo genuflexo, capienti ipsum inter indices, et medios digitos, manibus non disjunctis, Consecratore dicente:

Accipe baculum Pastoralis officii; ut sis in corrigendis vitiis pie saeviens, iudicium sine ira tenens, in fovendis virtutibus auditorum animos demulcens, in tranquillitate severitatis censuram non deserens. **R. Amen.**

Quo facto, deposita mitra, surgit Consecrator, et benedicit anulum, si non sit prius benedictus, dicens:

Oremus.
Creator, et conservator humani generis, dator gratiae spiritualis, largitor aeternae salutis, tu, Domine, emitte bene + dictionem tuam super hunc anulum; ut quicumque hoc sacrosanctae fidei signo insignitus incesserit, in virtute coelestis defensionis ad aeternam vitam sibi proficiat. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Tum aspergit ipsum anulum aqua benedicta, sedet cum mitra et solus anulum in digitum annularem dexteræ manus Consecrati immittit, dicens:

Accipe anulum fidei scilicet signaculum: quatenus sponsam Dei, sanctam videlicet Ecclesiam, intemerata fide ornatus, illibate custodias. **R. Amen.**

Tum Consecrator accipit librum Evangeliorum de scapulis Consecrati; et, adjuvantibus ipsum Episcopis assistentibus, tradit eum clausum Consecrato, tangenti illum sine apertione manuum, dicens:

Accipe Evangelium, et vade, praedica populo tibi commisso; potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam suam, qui vivit et regnat in saecula saeculorum. **R. Amen.**

Demum Consecrator recipit Consecratum ad osculum pacis; similiter et assistentes Episcopi singuli, dicentes ipsi Consecrato: Pax tibi.

Et ipse respondet singulis: Et cum spiritu tuo.

Tunc Consecratus, medius inter assistentes Episcopos, redit ad capellam suam, ubi abstergitur ei sedenti caput cum medulla panis, et cum panno mundo; deinde cum pectine mundantur, et complanantur capilli; postea lavat manus. Consecrator vero in faldistorio manus lavat. Deinde procedit in Missa usque ad Offertorium inclusive. Idem facit Consecratus in capella sua.

Dicto Offertorio, Consecrator sedet cum mitra in faldistorio, ante medium altaris. Et Consecratus veniens ex sua capella, inter assistentes Episcopos medius, coram Consecratore genuflectit, et illi offert duo intortitia accensa, duos panes, et duo burilia vino plena, et Consecratoris praedicta recipientis manum reverente osculatur.

Deinde Consecrator lavat manus, et accedit ad altare; Consecratus etiam ad posterius cornu Epistolae altaris ejusdem accedit: et ibi stans medius inter Episcopos assistentes ante se habens Missale suum, simul cum Consecratore dicit, et facit omnia, prout in Missali.

Et ponatur una Hostia consecranda pro Consecrante, et Consecrato, et vinum consecrandum, in Calice, sufficiens pro utroque.

Secreta sequens dicitur cum Secreta Missae diei sub uno Per Dominum.

Secreta.

Consecrator dicit:

Suscipe, Domine, munera, quae tibi offerimus pro hoc famulo tuo: et propitius in eo tua dona custodias. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Consecratus dicit:

Suscipe, Domine, munera, quae tibi offerimus pro me famulo tuo; et propitius in me tua dona custodias. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Infra actionem.

Consecrator dicit:

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae, sed et cunctae familiae tuae, quam tibi offerimus, etiam pro hoc famulo tuo, quem ad Episcopatus ordinem promovere dignatus es, quaesumus, Domine, ut placatus accipias, et propitius in eo tua dona custodias; ut, quod divino munere consecutus est divinis effectibus exsequatur: diesque nostros in tua pace disponas: atque ab aeterna damnatione nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Consecratus dicit:

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae, sed et cunctae familiae tuae, quam tibi offerimus, etiam pro me famulo tuo, quem ad Episcopatus ordinem promovere dignatus es, quaesumus, Domine, ut placatus accipias, et propitius in me tua dona custodias; ut, quod divino munere consecutus sum, divinis effectibus exsequar: diesque nostros in tua pace disponas; atque ab aeterna damnatione nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Dicta Oratione Domine Jesu Christe, qui, etc. per Consecratorem et Consecratum, Consecratus accedit ad dexteram Consecratoris, et ambo osculantur altare; tum Consecrator dat pacem

Consecrato, dicens: Pax tecum.

Cui respondet Consecratus: Et cum spiritu tuo.

Et dat eam Assistentibus suis, seniori primo, tum alteri, singulis dicens: Pax tibi.

Et illi sibi respondent: Et cum spiritu tuo.

Deinde postquam Consecrator corpus Domini sumpserit, non totum sanguinem sumit, sed solum partem ejus cum particula hostiae in Calicem missa. Et priusquam se purificet, communicat Consecratum ante se in eodem cornu capite inclinato stantem, et non genuflectentem, prius de corpore, tum de sanguine, deinde purificat se, postea Consecratum. Tum abluit digitos super Calicem, et sumit etiam abluionem; et, assumpta mitra, lavat manus.

Interim Consecratus cum assistentibus accedit ad posteriorem partem alterius cornu altaris, videlicet Evangelii, et ibi prosequitur Missam, Consecrator in cornu Epistolae.

Postcommunio, quae dici debet cum Postcommunionem diei, sub uno Per Dominum.

Plenum, quaesumus, Domine, in nobis remedium tuae miserationis operare: ac tales nos esse perfice propitius et sic fove, ut tibi in omnibus placere valeamus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde dicto, Ite, Missa est, vel Benedicamus Domino, prout tempus requirit, Consecrator dicto in medio altaris Placeat, etc. accepta ibidem mitra, si non sit Archiepiscopus, et in sua provincia, stans versus ad altare, populo solemniter benedicit, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, etc.

Data benedictione, reponitur faldistorium ante medium altaris, et Consecrator cum mitra in eo sedet: Consecratus vero parvum biretum in capite tenens coram eo genuflectit. Tum Consecrator, deposita mitra, surgit et benedicit mitram, si non sit benedicta, dicens:

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, cujus praeclara bonitas est, et virtus immensa, a qua omne datum optimum et omne donum perfectum, totiusque decoris ornamentum, bene + dicere, et sancti + ficare dignare hanc mitram hujus famuli tui Antistitis capiti imponendam. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et mox eam aspergit aqua benedicta; deinde sedens cum mitra, adjuvantibus ipsum assistentibus Episcopis, imponit eam capiti Consecrati, dicens:

Imponimus, Domine, capiti hujus Antistitis et agonistae tui galeam munitiois et salutis, quatenus decorata facie, et armato capite, cornibus utriusque Testamenti terribilis appareat adversariis veritatis; et, te ei largiente gratiam, impugnator eorum robustus existat, qui Moysi famuli tui faciem ex tui

sermonis consortio decoratam, lucidissimis tuae claritatis ac veritatis cornibus insignisti: et capiti Aaron Pontificis tui tiaram imponi iussisti. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde, si chirothecae non sint benedictae, surgit Consecrator mitra deposita, et eas benedicit, dicens:

Oremus.

Omnipotens Creator, qui homini ad imaginem tuam condito manus discretionis insignitas, tamquam organum intelligentiae, ad recte operandum dedisti: quas servari mundas praecepisti, ut in eis anima digne portaretur, et tua in eis digne consecrarentur mysteria, bene + dicere, et sancti + ficare dignare manuum haec tegumenta; ut quicumque ministrorum tuorum sacrorum Pontificum his velare manus suas cum humilitate voluerit, tam cordis, quam operis ei munditiam tua misericordia subministret. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et aspergit eas aqua benedicta. Tunc extrahitur Consecrator annulus Pontificalis; deinde sedet Consecrator, et accepta mitra, adjuvantibus assistentibus Episcopis, imponit illas manibus Consecrati, dicens:

Circumda, Domine, manus hujus ministri tui munditia novi hominis, qui de coelo descendit, ut quemadmodum Jacob dilectus tuus, pelliculis hoedorum operis manibus, paternam benedictionem, oblato patri cibo, potuque gratissimo, impetravit, sic et iste, oblata per manus suas hostia salutari, gratiae tuae benedictionem impetrare mereatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui in similitudinem carnis peccati tibi pro nobis obtulit semetipsum. **R.** Amen.

Et statim imponit ei annulum Pontificalem. Tum surgit Consecrator, et accipit Consecratum per manum dexteram, et primus ex assistentibus Episcopis per sinistram, et intronizat eum, ponendo ipsum ad sedendum in faldistorio, de quo surrexit Consecrator; vel, si id fiat in Ecclesia propria Consecrati, intronizat eum in sede Episcopali consueta; et Consecrator tradit ei baculum Pastoralem in sinistra.

Deinde versus ad altare Consecrator, deposita mitra, stans incipit, caeteris usque ad finem prosequentibus, Hymnum:

Te Deum laudamus.

Te Dominum confitemur.

Te aeternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, * tibi coeli et universae potestates.

Tibi Cherubim et Seraphim * incessabili voce proclamant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus * Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt coeli et terra * majestatis gloriae tuae.

Te gloriosus * Apostolorum chorus,

Te Prophetarum * laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.

Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia.

Patrem * immensae majestatis.
Venerandum tuum verum * et unicum Filium.
Sanctum quoque * paraclitum Spiritum.
Tu Rex gloriae * Christe.
Tu Patris * sempiternus es Filius.
Tu ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum.
Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna coelorum.
Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.
Judex crederis * esse venturus.
Te ergo, quaesumus, tuis famulis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti.
Aeterna fac cum Sanctis tuis * in gloria numerari.
Salvum fac populum tuum, Domine, * et benedic haereditati tuae.
Et rege eos, * et extolle illos usque in aeternum.
Per singulos dies * benedicimus te.
Et laudamus nomen tuum in saeculum, * et in saeculum saeculi.
Dignare, Domine, die isto * sine peccato nos custodire.
Miserere nostri, Domine, * miserere nostri.
Fiat misericordia tua, Domine, super nos; * quemadmodum speravimus in te.
In te, Domine, speravi; * non confundar in aeternum.

Incepto Hymno, Consecratus ducitur ab assistentibus Episcopis cum mitris per Ecclesiam; et omnibus benedicit, Consecratore interim apud altare sine mitra stante in eodem loco. Cum vero Consecratus reversus fuerit ad sedem suam, seu faldistorium, iterum sedet, quousque finiatur Hymnus praedictus; Assistentes deponunt mitras, et stant apud Consecratorem.

Finito Hymno, Consecrator stans sine mitra apud sedem, seu faldistorium a parte dextera Consecrati dicit: vel si Officium cantatur, incipit, schola prosequente, Antiphonam:

Firmetur manus tua, et exaltetur dextera tua: justitia et iudicium praeparatio sedis tuae.
Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto: Sicut erat in principio, et nunc et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Et repetitur tota Antiphona; qua finita, Consecrator dicit

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, omnium fidelium pastor, et rector, hunc famulum tuum, quem Ecclesiae tuae praeesse voluisti, propitius respice: da ei, quaesumus, verbo et exemplo, quibus praestit proficere; ut ad vitam, una cum grege sibi credito, perveniat sempiternam. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

His dictis, Consecrator, detecto capite, manet ad cornu Evangelii altaris, apud quem Assistentes stant

sine mitris.

Consecratus vero surgit, et accedens cum mitro, et baculo Pastoralis ante medium altaris, versus ad illud, signans se cum pollice dexteræ manus ante pectus, dicit:

V. Sit nomen Domini benedictum.

R. Ex hoc nunc et usque in saecula.

Deinde faciens signum crucis a fronte ad pectus, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

Tum elevans, ac jungens manus, et caput inclinans, dicit:

Benedicat vos omnipotens Deus.

Et cum dixerit Deus, vertit se ad populum et tertio super eum signans benedicit, dicens:

Pa + ter, et Fi + lius, et Spiritus + Sanctus. R. Amen.

Tum Consecrator accipit mitram, stans, in cornu Evangelii, versa facie ad cornu Epistolæ: apud quem etiam stant Assistentes cum mitris; Consecratus vero accedit ad cornu Epistolæ altaris; et ibidem cum mitra, et baculo genuflexus, versus ad Consecratorem, dicit cantando:

Ad multos annos.

Deinde accedens ante medium altaris, ubi iterum, ut prius genuflexus, dicit altius cantando:

Ad multos annos.

Postea accedit ad pedes Consecratoris, ubi tertio genuflexus, ut supra, iterum altius cantando dicit:

Ad multos annos.

Tum Consecrator recipit eum surgentem ad osculum pacis; et similiter faciunt assistentes Episcopi, qui Consecratum cum mitra, et baculo Pastoralis incedentem, et Evangelium sancti Joannis, In principio erat Verbum, etc. dicentem, post reverentiam cruci super altare factam, inter se medium ducentes, ad suam capellam revertuntur, ad se exuendum sacris vestibus, et interim dicit Antiphonam Trium puerorum, et Canticum Benedicite, etc. Consecrator vero, pacis osculo, ut praemittitur, Consecrato dato, dicit submissa voce:

Dominus vobiscum.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

In principio erat Verbum, etc.

Signat altare, et se; et facta similiter cruci reverentia, apud sedem vel faldistorium deponit sacras vestes, interim etiam dicens Antiphonam Trium puerorum, et Canticum Benedicite, etc. quibus depositis, Consecratus Consecratori, et Assistentibus suis pro more gratias agit; et vadunt in pace omnes.

Quando Electus in Patriarcham, vel Archiepiscopum consecratur, forma praemissa in omnibus observatur: sed per hujusmodi consecrationem non assumit sibi nomen Patriarchae, vel

Archiepiscopi, quod per traditionem Pallii dumtaxat sibi attribuitur, usque ad quam dicitur Electus, etiam post consecrationem praedictam, prout infra dicetur. Electus vero in Episcopum, cum primum consecratus est, Episcopus vocatur, non Electus.

In anniversario consecrationis Episcopi dicitur Missa ut in Missali Romano.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE PALLIO

Cum Pallium a Sede Apostolica mittitur, Pontifex, cui res ipsa committitur, statuta die cum Electo convenit in Ecclesia sua, si commode fieri potest, vel alia Ecclesia suae dioecesis, vel provinciae magis commoda, in qua Missarum solemnities peragantur. Et, facta communione per celebrantem, Pallium reponitur supra medium altaris extensum, et serico, in quo involutum portatum fuit, coopertum. Deinde peractis Missarum solemnities, Pontifex indutus amictu, stola, pluviali, et mitra, sedens ante altare super faldistorio, capit juramentum fidelitatis, nomine Sedis Apostolicae, ab ipso Electo, omnibus Pontificalibus paramentis, ac si celebraturus esset, mitra tamen et chirotecis demptis, induto, anto se genuflexo, juxta formam per litteras Apostolicas traditam.

FORMA JURAMENTI.

Ego **N.** Electus Ecclesiae **N.** ab hac hora in antea fidelis, et obediens ero beato Petro Apostolo, sanctaeque Romanae Ecclesiae et Domino nostro, Domino **N.** Papae **N.** suisque Successoribus canonice intransibus. Non ero in consilio, aut consensu, vel facto, ut vitam perdant, aut membrum, seu capiantur mala captione, aut in eos violenter manus quomodolibet ingerantur, vel injuriae aliquae inferantur, quovis quaesito colore. Consilium vero, quod mihi credituri sunt, per se, aut Nuntios suos, seu litteras, ad eorum damnum, me sciente, nemini pandam. Papatum Romanum, et Regalia sancti Petri, adjutor eis ero ad retinendum, et defendendum, salvo meo ordine, contra omnem hominem. Legatum Apostolicae Sedis ineundo et redeundo honorifice tractabo, et in suis necessitatibus adjuvabo. Jura, honores, privilegia, et auctoritatem sanctae Romanae Ecclesiae, Domini nostri Papae, et Successorum praedictorum, conservare, defendere, augere, et promovere curabo. Neque ero in consilio, vel facto, seu tractatu, in quibus contra ipsum Dominum nostrum, vel eandem Romanam Ecclesiam, aliqua sinistra, vel praejudicialia personarum, juris, honoris, status, et potestatis eorum machinentur. Et si talia a quibuscumque tractari, vel procurari novero, impediam hoc pro posse: et quanto citius potero, significabo eidem Domino nostro vel alteri, per quem possit ad ipsius notitiam pervenire. Regulas sanctorum Patrum, decreta, ordinationes seu dispositiones, reservationes, provisiones, et mandata Apostolica, totis viribus observabo, et faciam ab aliis observari. Haereticos, schismaticos, et rebelles eidem Domino nostro, vel Successoribus praedictis, pro posse persequar, et impugnavo. Vocatus ad synodum, veniam, nisi praepeditus fuero Canonica praepeditione. Apostolorum limina singulis trienniis personaliter per me ipsum visitabo; et Domino nostro, ac

Successoribus praefatis, rationem reddam de toto meo pastoralis officio, ac de rebus omnibus ad meae Ecclesiae statum, ad cleri et populi disciplinam, animarum denique, quae meae fidei traditae sunt, salutem, quovis modo pertinentibus: et vicissim mandata Apostolica humiliter recipiam, et quam diligentissime exsequar. Quod si legitimo impedimento detentus fuero, praefata omnia adimplebo per certum Nuntium ad hoc speciale mandatum habentem, de gremio mei Capituli, aut alium in dignitate ecclesiastica constitutum, seu alias personatum habentem: aut, his mihi deficientibus, per dioecesanum Sacerdotem; et clero deficiente omnino, per aliquem alium Presbyterum saecularem, vel regularem, spectatae probitatis, et religionis, de supradictis omnibus plene instructum. De hujusmodi autem impedimento docebo per legitimas probationes ad sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem proponentem in Congregatione sacri Concilii, per supradictum Nuntium transmittendas.

Possessiones vero ad mensam meam pertinentes non vendam, nec donabo, neque impignorabo, nec de novo infeudabo, vel aliquo modo alienabo, etiam cum consensu Capituli Ecclesiae meae, inconsulto Romano Pontifice. Et si ad aliquam alienationem devenero, poenas in quadam super hoc edita constitutione contentas, eo ipso incurrere volo.

Expleto juramento ab Electo, dictus Pontifex in gremio suo librum Evangeliorum ambabus manibus apertum tenens, inferiore parte libri Electo versa, ab eo praestationem hujusmodi juramenti recipit, et Electo adhuc coram eo genuflexo, dicente:

Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Tunc Pontifex respondit: Deo gratias.

Juramento praestito, Pontifex surgit cum mitra, et Pallium de altari accipit, et illud super humeros Electi adhuc ante se genuflexi imponit, dicens:

Ad honorem omnipotentis Dei, et beatae Mariae semper Virginis, ac beatorum Apostolorum Petri, et Pauli, Domini nostri **N.** Papae **N.** et sanctae Romanae Ecclesiae, nec non Ecclesiae **N.** tibi commissae, tradimus tibi Pallium de corpore beati Petri sumptum, in quo est plenitudo Pontificalis officii, cum Patriarchalis (**vel** Archiepiscopalis) nominis appellatione; ut utaris eo intra Ecclesiam tuam certis diebus, qui exprimuntur in privilegiis ab Apostolica Sede concessis. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Quo dato, Pontifex, detecto capite, vadit ad cornu Evangelii altaris, et Patriarcha, vel Archiepiscopus surgit cum Pallio; et ascendens ad altare, crucem suam ante se habens, si sit in Ecclesia sua, vel alia suae dioecesis, vel provinciae, detecto capite benedicit populo solemniter, dicens: Sit nomen Domini, etc.

Qua benedictione data, dimissis in Ecclesia paramentis, omnes ad sua revertuntur.

Et, quia Pontificalis officii plenitudo confertur per Pallium, antequam obtinuerit quis Pallium, licet sit consecratus, non sortitur nomen Patriarchae, Primatis, aut Archiepiscopi; et non licet ei Episcopus consecrare; nec convocare Concilium; nec Chrisma conficere; neque Ecclesias dedicare; nec Clericos ordinare, etiam si Pallium in alia Ecclesia habuisset, cum oporteat petere novum Pallium.

Potest tamen, quando vult, Missam sine Pallio, et sandaliis celebrare.

Potest etiam hujusmodi consecrationes ante Pallii receptionem alteri committere, dummodo non sit in mora petendi Pallium.

Neque ante habitum Pallium potest Electus ante se crucem deferre, sed tantum postea.

Nec potest Patriarcha, vel Archiepiscopus uti Pallio extra suum Patriarchatum, vel provinciam, et non omni tempore, sed tantum in Ecclesiis, in Missarum solemniis, in Festis praecipuis, non in processionibus, neque in Missis pro defunctis; et quia Pallium est personale, ideo accommodari non potest; neque in morte alicui relinqui; sed Patriarcha, vel Archiepiscopus, cum eo sepeliri debet.

DIES QUIBUS PALLIO UTI POTEST PATRIARCHA, SIVE ARCHIEPISCOPUS, SUNT HI:

Nativitas Domini nostri Jesu Christi.

Sancti Stephani Protomartyris.

Sancti Joannis, Apostoli et Evangelistae.

Circumcisio Domini.

Epiphania Domini.

Dominica in Palmis.

Feria quinta in Coena Domini.

Sabbatum sanctum.

Dominica Resurrectionis cum duobus sequentibus diebus.

Dominica in Albis.

Ascensio Domini.

Dominica Pentecostes.

Festum Corporis Christi.

Festivitates quinque beatae Mariae semper Virginis, Purificationis, Annuntiationis, Assumptionis, Nativitas, et Immaculatae Conceptionis.

Nativitas Sancti Joannis Baptistae.

Festum Sancti Joseph, 19 martii.

Festum omnium Sanctorum.

Festivitates omnium Apostolorum.

Dedicationes Ecclesiarum.

Principales Festivitates Ecclesiae suae.

Ordinationes Clericorum.

Consecrationes Episcoporum, Abbatum et Virginum.

Dies anniversarius Dedicationis Ecclesiae, et Consecrationis suae.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE CONSECRATIONE PLURIUM ELECTORUM IN EPISCOPOS

Episcopi non debent consecrari, nisi prius constet Consecratori de commissione ejus consecrandi, sive per litteras Apostolicas, si sit extra curiam, sive per commissionem vivae vocis oraculo, a Summo Pontifice Consecratori factam, si Consecrator ipse sit Cardinalis.

Dies habendae consecrationis debet esse Dominica, vel Natalitium sanctorum Apostolorum, vel etiam festiva, si Summus Pontifex hoc specialiter indulserit: et tam Consecrator, quam Electi conveniens est, ut praecedenti die jejunent.

Consecratio, si extra curiam Romanam fiat, in Ecclesia, ad quam dignior ex Electis consecrandis promotus fuerit, aut in illius provincia, si commode fieri poterit, celebretur.

In Ecclesia, ubi fiet consecratio, ornantur duae capellae, major pro Consecrante, et minor pro Electis. Et in majori quidem, super altari parato, ut est moris, erit crux in medio, sex candelabra, aut ad minus quatuor. In terra ad gradus altaris erunt tapetia strata, super quibus procumbunt Electi; sed Consecrator, et alii genuflectent.

Paratur etiam in loco propinquo, et congruo credentia pro Consecratore, super quam erit mappa munda; duo candelabra; vasa ad abluendum manus, cum suis mantilibus; vas cum aqua benedicta, et aspersorio; thuribulum cum navicella, cochleari, et incenso, si Officium fit in cantu, alias non; ampullae cum vino, et aqua pro sacrificio; Calix, hostiaria cum hostiis; medulla panis pro abstergendis manibus; sanctum Chrisma.

Item paramenta omnia Pontificalia, coloris tempori et officio Missae convenientis, videlicet, sandalia, amictus, alba, cingulum, crux pectoralis, stola, tunicella, dalmatica, chirothecae, planeta, mitra auriphrygiata, annulus Pontificalis, baculus Pastoralis, manipulus, et gremiale.

Item paratur non unum tantum faldistorium ornatum pro Consecratore, sed et alia, quae opus fuerint, pro inthronizandis Electis in fine. Parantur etia sedes pro ipsis Electis, et duobus Episcopis assistentibus: libri Missales, et Pontificales. Consecrator habeat tres Capellanos ad minus cum superpelliceis, et duos scutiferos ad credentiam.

In capella vero minore pro Electis, quae a majore debet esse distincta, paratur altare cum cruce, et

quatuor, aut saltem duobus candelabris; et super illud disponantur pro unoquoque Electo, ut singuli proprias habeant, infrascriptae res.

Missale, et Pontificale, ac paramenta omnia Pontificalia albi coloris, ut supra pro Consecratore numerata sunt; et ultra illa, pluviale album pro quolibet: et prope altare alia credentia cum mappa munda, vasis ad abluendum manus, et medulla panis ad extergendum manus, et caput.

Ponuntur etiam pro unoquoque ex Electis octo mappulae ex duabus cannis panni linei subtilis, per medium scissis in longitudinem, quarum duae sint longitudinis sex palmorum quaelibet, aliae vero sex, aequalis sint quantitatis. Et duodecim candelae, aut saltem octo, unius librae quaelibet, quarum sex aut quatuor super altare Consecrantis, duae super ejus credentiam, et quatuor, aut duae super altare Electorum ponuntur.

Parentur etiam Annuli cum gemma benedicendi, et Electis tradendi; ac pectines eburnei. Et quilibet Electus pro Offertorio habere debet intortitia duo, quatuor librarum quodlibet, duos panes magnos, et duo barilia vini; panes et barilia ornentur: duo, videlicet, videantur argentea, et duo aurea, hinc et inde insignibus Consecratoris, suisque propriis ornata, cum capello vel cruce, vel mitra pro cujusque gradu, et dignitate.

Adsint duo ad minus Episcopi assistentes, qui induuntur rochetto, et si sint Regulares, superpelliceo, amictu, stola pluviali, (quae cum reliquis paramentis sint coloris tempori et officio Missae congruentis), et mitra simplici alba, et quisque habeat suum Pontificale, et duos Capellanos superpelliceis indutos.

Hora igitur competenti Consecrator, Electi, assistentes Episcopi, et alii, qui consecrationi interesse debent, ad Ecclesiam conveniunt, et Consecrator, facta oratione ante altare, ascendit ad sedem, si sit in Ecclesia sua, vel accedit ad faldistorium in capella sua, juxta cornu Epistolae praeparatum, et ibi de more paratur. Electi vero cum assistentibus Episcopis vadunt ad proprium capellam, et ibi capiunt paramenta opportuna, videlicet: si Missa cantatur, amictum, albam, cingulum, stolam in modum Sacerdotis, et pluviale. Si vero Officium legitur, poterunt, antequam dicta paramenta accipiat, capere sandalia et legere Psalm. **Quam dilecta**, etc. Assistentes etiam Episcopi interim sua paramenta praedicta capiunt.

Omnibus itaque paratis, Consecrator accedit ante altare, et ibi in medio sedet super faldistorium vertens renes altari. Consecrandi autem, bireti tecti, ducuntur sic parati, medii inter assistentes sibi Episcopos paratos, et mitratos; et cum ante Consecratorem pervenerint, nudato capite, illud profunde inclinando, ei reverentiam faciunt, assistentes vero Episcopi eidem cum mitra caput aliquantulum inclinant.

Tum sedent in sedibus suis ante Consecratorem, hoc modo: Electi contra faciem Consecratoris, ita ut inter eos, et Consecrator ipsum sit competens distantia. Antiquior Episcopus assistens ad dexteram Electorum, junior ad sinistram; ita tamen, quod ipsi Assistentes ad alterutrum facies vertant. Cum sic locati fuerint, et aliquantulum quieverint, surgunt, Electi sine bireto, et assistentes Episcopi sine mitris, et senior Assistentium versus ad Consecratorem dicit:

Reverendissime pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hos praesentes Presbyteros ad

onus Episcopatus sublevetis.

Consecrator dicit: Habetis mandatum Apostolicum?

Respondet Episcopus senior Assistentium: Habemus.

Consecrator dicit: Legatur.

Tum notarius Consecratoris accipiens mandatum de manu senioris Episcopi assistentis legit a principio ad finem. Interim sedent omnes, tectis capitibus. Mandato per notarium perlecto, Consecrator dicit: Deo gratias.

Vel, si consecratio fit vigore litterarum Apostolicarum, per quas etiam juramenti per Electos praestandi receptio Consecratori committitur, litteris ipsis lectis, antequam Consecrator aliud dicat; omnes Electi de sedibus suis venientes coram Consecratore genuflectunt; et legit juramentum de verbo ad verbum, juxta tenorem commissionis praedictae praestandum, in hunc modum, videlicet:

FORMA JURAMENTI.

Ego **N.** Electus Ecclesiae **N.** ab hac hora in antea fidelis, et obediens ero beato Petro Apostolo, sanctaeque Romanae Ecclesiae et Domino nostro, Domino **N.** Papae **N.** suisque Successoribus canonice intransibus. Non ero in consilio, aut consensu, vel facto, ut vitam perdant, aut membrum, seu capiantur mala captione, aut in eos violenter manus quomodolibet ingerantur, vel injuriae aliquae inferantur, quovis quaesito colore. Consilium vero, quod mihi credituri sunt, per se, aut Nuntios suos, seu litteras, ad eorum damnum, me sciente, nemini pandam. Papatum Romunum, et Regalia sancti Petri, adjutor eis ero ad retinendum, et defendendum, salvo meo ordine, contra omnem hominem. Legatum Apostolicae Sedis ineundo et redeundo honorifice tractabo, et in suis necessitatibus adjuvabo. Jura, honores, privilegia, et auctoritatem sanctae Romanae Ecclesiae, Domini nostri Papae, et Successorum praedictorum, conservare, defendere, augere, et promovere curabo. Neque ero in consilio, vel facto, seu tractatu, in quibus contra ipsum Dominum nostrum, vel eandem Romanam Ecclesiam, aliqua sinistra, vel praejudicialia personarum, juris, honoris, status, et potestatis eorum machinentur. Et si talia a quibuscumque tractari, vel procurari novero, impediam hoc pro posse: et quanto citius potero, significabo eidem Domino nostro vel alteri, per quem possit ad ipsius notitiam pervenire. Regulas sanctorum Patrum, decreta, ordinationes seu dispositiones, reservationes, provisiones, et mandata Apostolica, totis viribus observabo, et faciam ab aliis observari. Haereticos, schismaticos, et rebelles eidem Domino nostro, vel Successoribus praedictis, pro posse persequar, et impugabo. Vocatus ad synodum, veniam, nisi praepeditus fuero Canonica praepeditione. Apostolorum limina singulis (trienniis*, vel quadrienis*, vel quinquenniis*, vel decenniis*) personaliter per me ipsum visitabo; et Domino nostro, ac Successoribus praefatis, rationem reddam de toto meo pastoralis officio, ac de rebus omnibus ad meae Ecclesiae statum, ad cleri et populi disciplinam, animarum denique, quae meae fidei traditae sunt, salutem, quovis modo pertinentibus: et vicissim mandata Apostolica humiliter recipiam, et quam diligentissime exsequar. Quod si legitimo impedimento detentus fuero, praefata omnia adimplebo per certum Nuntium ad hoc speciale mandatum habentem, de gremio mei Capituli, aut alium in dignitate ecclesiastica constitutum, seu alias personatum habentem: aut, his mihi deficientibus, per dioecesanum Sacerdotem; et clero

deficiente omnino, per aliquem alium Presbyterum saecularem, vel regularem, spectatae probitatis, et religionis, de supradictis omnibus plene instructum. De hujusmodi autem impedimento docebo per legitimas probationes ad sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalem proponentem in Congregatione sacri Concilii, per supradictum Nuntium transmittendas.

Possessiones vero ad mensam meam pertinentes non vendam, nec donabo, neque impignorabo, nec de novo infeudabo, vel aliquo modo alienabo, etiam cum consensu Capituli Ecclesiae meae, inconsulto Romano Pontifice. Et si ad aliquam alienationem devenero, poenas in quadam super hoc edita constitutione contentas, eo ipso incurrere volo.

Consecrator in gremio suo librum Evangeliorum ambabus manibus apertum tenens, inferiore parte libri Electis versa, ab eis praestationem hujusmodi juramenti recipit. Et primus omnium is, qui legit illud, adhuc genuflexus, et ipsum textum Evangeliorum ambabus manibus tangere, dicit: Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Mox successive alii omnes Electi unus post alium similiter genuflexi, et librum, ut supra tangentes jurant.

Et ego N. Electus Ecclesiae N. juro in omnibus, et per omnia, ut supra, in forma juramenti jam lecta, facere, et observare pro Ecclesia N. mihi commissa. Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Tum et non prius, Consecrator dicit: Deo gratias.

* Ad hoc tempus singulorum trienniorum tenentur omnes Patriarchae, Primate, Archiepiscopi, atque Episcopi Itali, videlicet, vel ex Italicis insulis, unde in Italiam commodius trajici potest: veluti Siculi, Sardi, Corsi, et alii adjacentium provinciarum Italiae, atque etiam Dalmatiae et Graecarum, quae e regione ipsius Italiae, et Siciliae oris sunt.

* Ad tempus singulorum quadrienniorum Germani, Galli, Hispani, Belgae, Bohemi, Hungari, Poloni, Angli, Scoti, Iberni, et ceteri omnes, qui in Europa sunt citra mare Germanicum, et Balticum, atque omnium Insularum maris Mediterranei.

* Ad tempus singulorum quinquenniorum, qui intra Europae fines sunt his provinciis remotiores, atque etiam Africani littoribus nostris adversi, atque insularum maris Oceani, Septentrionalis, et Occidentalis Europae, atque Africae, citra continentem novi orbis, tam qui nunc sunt, quam qui ad Catholicam fidem per misericordiam Dei aliquando redierint.

* Ad tempus singulorum decenniorum Asiatici, et qui extra Asiam, et in aliis novis terris Orientalibus, Meridionalibus, Occidentalibus, et Septentrionalibus, tam in Insulis, quam in Continentibus, et denique in quibuslibet mundi partibus existentes.

Deinde surgunt Electi, et cum Assistantibus in locis suis (ut dictum est) sedent tectis capitibus. Consecrator vero intelligibili voce legit sequentem examinationem, quae legi debet semper, sicut jacet, in singulari. Assistentes autem Episcopi submissa voce dicunt quaecumque dixerit

Consecrator, et omnes debent tunc mitras tenere, et sedere.

EXAMEN.

Antiqua sanctorum Patrum institutio docet, et praecipit, ut is qui ad Episcopatus ordinem eligitur, antea diligentissime examinetur cum omni charitate, de fide sanctae Trinitatis: et interrogetur de diversis causis, et moribus, quae huic regimini congruunt, ac necessaria sunt retineri secundum Apostoli dictum: Manus nemini cito imposueris. Et ut etiam is, qui ordinandus est, erudiatur, qualiter sub hoc regimine constitutum oporteat conversari in Ecclesia Dei; et ut irreprehensibiles sint, qui ei manus ordinationis imponunt. Eadem itaque auctoritate et praecepto, interrogamus te, dilectissime frater, charitate sincera, si omnem prudentiam tuam, quantum tua capax est natura, divinae Scripturae sensibus accommodare volueris.

Tum Electus aliquantulum assurgent nudatis capitibus: et unusquisque separatim ab altero successive respondet:

Ita ex toto corde volo in omnibus consentire, et obedire.

Et hoc idem servabitur ad omnes alias responsiones sequentes.

Interrogat Consecrator.

Vis ea, quae ex divinis Scripturis intelligis, plebem, cui ordinandus es, et verbis docere, et exemplis?

R. Volo.

Interrogatio.

Vis traditiones orthodoxorum Patrum, ac Decretales sanctae et Apostolicae Sedis constitutiones veneranter suscipere, docere, ac servare? R. Volo.

Interrogatio.

Vis beato Petro Apostolo, cui a Deo data est potestas ligandi, ac solvendi; ejusque Vicario Domino nostro, Domino N. Papae N. suisque Successoribus, Romanis Pontificibus, fidem, subjectionem, et obedientiam, secundum canonicam auctoritatem, per omnia exhibere? R. Volo.

Interrogatio.

Vis mores tuos ab omni malo temperare, et quantum poteris, Domino adjuvante, ad omne bonum commutare? R. Volo.

Interrogatio.

Vis castitatem, et sobrietatem cum Dei auxilio custodire, et docere? R. Volo.

Interrogatio.

Vis semper in divinis esse negotiis mancipatus, et a terrenis negotiis, vel lucris turpibus alienus quantum te humana fragilitas consenserit posse? R. Volo.

Interrogatio.

Vis humilitatem, et patientiam in teipso custodire et alios similiter docere? R. Volo.

Interrogatio.

Vis pauperibus, et peregrinis, omnibusque indigentibus esse propter nomen Domini affabilis, et misericors? **R.** Volo.

Tunc dicit ei Consecrator:

Haec omnia, et caetera bona tribuat tibi Dominus, et custodiat te, atque corroboret in omni bonitate.

Et respondent omnes: Amen.

Interrogatio.

Credis, secundum intelligentiam, et capacitatem sensus tui, sanctam Trinitatem, Patrem, et Filium et Spiritum Sanctum, unum Deum omnipotentem, totamque in sancta Trinitate Deitatem, coessentialem, consubstantialem, coaeternam, et coomnipotentem, unius voluntatis, potestatis, et majestatis, creatorem omnium creaturarum, a quo omnia, per quem omnia, et in quo omnia, quae sunt in coelo, et in terra, visibilia, et invisibilia, corporalia, et spiritualia?

R. Assentio, et ita credo.

Interrogatio.

Credis singulam quamque in sancta Trinitate personam unum Deum, verum, plenum, et perfectum?

R. Credo.

Interrogatio.

Credis ipsum Filium Dei, Verbum Dei aeternaliter natum de Patre, consubstantialem, coomnipotentem et coaequalem per omnia Patri in divinitate, temporaliter natum de Spiritu Sancto ex Maria semper Virgine, cum anima rationali, duas habentem natiuitates, unam ex Patre aeternam, alteram ex Matre temporalem, Deum verum, et hominem verum, proprium in utraque natura, atque perfectum, non adoptivum, nec phantasmaticum, sed unicum, et unum Filium Dei in duabus, et ex duabus naturis, sed in unius personae singularitate, impassibilem, et immortalem divinitate, sed in humanitate pro nobis, et pro salute nostra passum vera carnis passione, et sepultum, ac tertia die resurgentem a mortuis vera carnis resurrectione; die quadragesimo post resurrectionem cum carne, qua resurrexit, et anima ascendisse ad coelum, et sedere ad dexteram Patris; inde venturum iudicare vivos, et mortuos; et redditurum unicuique secundum opera sua, sive bona fuerint, sive mala? **R.** Assentio, et ita per omnia credo.

Interrogatio.

Credis etiam Spiritum Sanctum, plenum, et perfectum, verumque Deum, a Patre et Filio procedentem, coaequalem, et coessentialem, coomnipotentem, et coaeternum per omnia Patri, et Filio? **R.** Credo.

Interrogatio.

Credis hanc sanctam Trinitatem, non tres Deos, sed unum Deum omnipotentem, aeternum, invisibilem, et incommutabilem? **R.** Credo.

Interrogatio.

Credis sanctam, catholicam, et apostolicam, unam esse veram Ecclesiam, in qua unum datur verum baptisma, et vera omnium remissio peccatorum? **R.** Credo.

Interrogatio.

Anathematizas etiam omnem haeresim, extollentem se adversus hanc sanctam Ecclesiam catholicam? **R.** Anathematizo.

Interrogatio.

Credis etiam veram resurrectionem ejusdem carnis, quam nunc gestas, et vitam aeternam? **R.** Credo.

Interrogatio.

Credis etiam novi, et veteris Testamenti, legis, et Prophetarum, et Apostolorum, unum esse auctorem Deum, ac Dominum omnipotentem? **R.** Credo.

Postea Consecrator dicit:

Haec tibi fides augeatur a Domino, ad veram, et aeternam beatitudinem, dilectissime frater in Christo.

Et respondent omnes: Amen.

Expleto itaque examine, praefati assistentes Episcopi ducunt Electos ad Consecratorem, coram quo quilibet e Consecrandis succesive genuflexus, ejus manum reverenter osculatur. Tunc Consecrator, deposita mitra, cum ministris ad altare conversus, facit, solito more, Confessionem, Electis ab ejus sinistra aliquantulum retro manentibus, et respondentibus: et omnes Episcopi ante sedes suas stantes faciunt similiter Confessionem cum Capellanis suis. Facta itaque Confessione, Consecrator ascendit ad altare, et osculatur illud, et Evangelium in Missa dicendum, et incensat altare, more solito. Deinde vadit ad sedem suam, vel faldistorium, procedit in Missa usque ad **Alleluia**, sive ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae exclusive.

Si autem Missa legitur, osculato altari, et Evangelio, omissa incensatione, omnia praedicta legit in altari, et illis dictis, sive Missa legatur; sive cantetur, redit cum mitra ad sedendum in faldistorio, quod ante medium altaris sibi reponitur.

Episcopi vero assistentes ducunt Electos ad propriam capellam ubi depositis pluvialibus, Acolythy induunt eos, legentes Psalmos, et Orationes consuetas, sandalia: si prius illa non acceperit. Tum eis imponitur crux pectoralis, et stola ei aptatur, ut ab humeris dependeat. Deinde tunicella, dalmatica, casula, et manipulo induuntur: quibus induti accedunt ad proprium altare, medii inter Episcopos assistentes, ubi stant in medio, et detectis capitibus legunt totum Officium Missae, usque ad **Alleluia**, sive ultimum Versum Tractus vel Sequentiae exclusive: nec vertunt se ad populum cum dicunt: **Dominus vobiscum**, ut in aliis Missis fieri solet.

Propter Ordinationes Episcoporum numquam mutatur Officium diei; dicitur tamen post Collectam diei pro Officio Consecrationis, Collecta pro Electis, sub uno **Per Dominum nostrum**, etc.

Oratio.

Adesto supplicationibus nostris, omnipotens Deus, ut quod humilitatis nostrae gerendum est ministerio, tuae virtutis impleatur effectum. Per Dominum nostrum Jesum, Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Finito Graduali, si Alleluia dicitur, alioquin dicto Tractu vel Sequentia usque ad ultimum Versum, exclusive, Consecrator accedit ad faldistorium ante medium altaris, et ibi sedet cum mitra; assistentes vero Episcopi iterum ducunt Electum ad Consecratorem, cui Electi, deposito bireto, caput profunde inclinantes, humilem reverentiam faciunt: Assistentes tamen cum mitris se aliquantulum inclinantes, etiam Consecratorem venerantur. Tum sedent omnes, ut prius; et Consecrator sedens cum mitra, versus ad illos, dicit:

Episcopum oportet iudicare, interpretari, consecrare, ordinare, offerre, baptizare, et confirmare.

Deinde omnibus surgentibus, Electi deponunt biretum; Consecrator vero, et Assistentes, stantes cum mitra, dicunt ad populum:

Oremus, fratres charissimi, ut his Electis utilitati Ecclesiae providens benignitas omnipotentis Dei gratiae suae tribuat largitatem. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Et mox Consecrator ante faldistorium suum, et assistentes Episcopi ante sedes suas cum mitris procumbunt; Electi vero prosternunt se a sinistris Consecratoris; ita tamen, ut eidem prior illorum proximior sit: Ministri etiam, atque alii omnes genuflectunt.

Tum cantor, vel, si officium fit legendo, Consecrator incipit Litanias:

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphael, ora pro nobis.

Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora pro nobis.

Sancte Andrea, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Joannes, ora pro nobis.
Sancte Thoma, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Philippe, ora pro nobis.
Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.
Sancte Matthaeae, ora pro nobis.
Sancte Simon, ora pro nobis.
Sancte Thadaee, ora pro nobis.
Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastiane, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronymus, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.

Sancta Catharina, ora pro nobis.

Sancta Anastasia, ora pro nobis.

Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.

Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.

Propitius esto, parce nobis, Domine.

Propitius esto, exaudi nos, Domine.

Ab omni malo, libera nos, Domine.

Ab omni peccato, libera nos, Domine.

Ab ira tua, libera nos, Domine.

A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.

Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.

Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.

A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.

A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.

A flagello terraemotus, libera nos, Domine.

A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.

A morte perpetua, libera nos, Domine.

Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.

Per adventum tuum, libera nos, Domine.

Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.

Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.

Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.

Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.

Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.

Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.

Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.

In die iudicii, libera nos, Domine.

Peccatores, te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Dominum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.

Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.

Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Consecrator ab accubitu surgens, ad Electos conversus, baculum Pastoralem cum sinistra tenens, dicit sub voce Litaniarum, primo:

Ut hos praesentes Electos bene + dicere digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit:

Ut hos praesentes Electos bene + dicere, et sancti + ficare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Tertio dicit:

Ut hos praesentes Electos bene + dicere, et sancti + ficare, et conse + crare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Producendo semper signum crucis super illos; idemque faciunt, et dicunt assistentes Episcopi, genuflexi tamen permanentes.

Deinde iterum procumbit Consecrator; et cantor, seu ipse, qui prius dixit, eas prosequitur usque ad finem.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Quibus finitis, surgunt omnes, et Consecratore ante faldistorium suum cum mitra stante, Electi coram eo genuflectunt.

Tum Consecrator, accepto libro Evangeliorum, illum apertum, adjuvantibus Episcopis assistentibus, nihil dicens, imponit super cervicem, et scapulas dignioris Electi; ita quod inferior pars libri cervicem capitis Electi tangat, littera ex parte inferiori manente, quem unus ex Capellanis praefati Electi, post ipsum genuflexus, quousque liber ipse eidem Electo in manus tradendus sit, continue sustinet.

Deinde Consecrator et assistentes Episcopi ambabus manibus caput Consecrandi tangunt dicentes: Accipe Spiritum Sanctum.

Et hoc tam in libri, et manuum impositione, quam in verborum prolatione super quolibet Consecrando singulariter agunt, ac repetunt.

Quo facto, Consecrator stans, deposita mitra dicit:

Propitiare, Domine, supplicationibus nostris, et inclinato super hos famulos tuos cornu gratiae sacerdotalis, bene + dictionis tuae in eos effunde virtutem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus:

Deinde, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, honor omnium dignitatum, quae gloriae tuae sacris famulantur ordinibus. Deus, qui Moysen famulum tuum secreti familiaris affatu, inter caetera coelestis documenta culturae, de habitu quoque indumenti sacerdotalis instituens, electum Aaron mystico amictu vestiri inter sacra jussisti, ut intelligentiae sensum de exemplis priorum caperet secutura posteritas, ne eruditio doctrinae tuae ulli deesset aetati. Cum et apud veteres reverentiam ipsa significationum species obtineret, et apud nos certiora essent experimenta rerum, quam aenigmata figurarum. Illius namque Sacerdotii anterioris habitus, nostrae mentis ornatus est, et Pontificalem gloriam non jam nobis honor commendat vestium, sed splendor animarum. Quia et illa, quae tunc carnalibus blandiebantur obtutibus, ea potius, quae in ipsis erant, intelligenda poscebant. Et idcirco his famulis tuis, quos ad Sacerdotii ministerum elegisti, hanc, quaesumus, Domine, gratiam largiaris; ut quidquid illa velamina in fulgore auri, in nitore gemmarum, et in multimodi operis varietate signabant, hoc in eorum moribus actibusque clarescat. Comple in Sacerdotibus tuis ministerii tui summam, et ornamentis totius glorificationis instructos coelestis unguenti rore sanctifica.

Si in Romana curia fit Consecratio, Subdiaconus Apostolicus, vel unus ex Capellanis Pontificis ligat caput uniuscujusque Electi cum una ex longioribus mappulis, de octo superius dictis, et Consecrator, stans, versus ad altare, incipit, ac statim genuflectit, prosequentibus caeteris , Hymnum:

Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratis,
Quae tu creasti, pectora.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,

Digitus paternae dexteræ,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus.
Ductore sic te praevio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In saeculorum saecula.
Amen.

Finita prima stropha, surgit Pontifex, et sedet in faldistorio ante medium altaris; capit mitram; deponit annulum et chirotecas; resumit annulum, et imponitur ei gremiale a ministris.

Tum pollicem suum dextrum intingit in sanctum Chrisma, et caput prioris Electi coram se genuflexi inungit, formans primo signum crucis per totam coronam, deinde reliquum coronae liniendo, interim dicens:

Ungatur, et consecratur caput tuum coelesti benedictione, in ordine Pontificali.

Et producens manu dextera tertio signum crucis super caput Electi, dicit:
In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

V. Pax tibi.

R. Et cum spiritu tuo.

Et hoc in persona cujuslibet Electi singulariter facit ac repetit.

Expleta unctione Pontifex pollicem cum medulla panis paululum abstergit; et finito Hymno praedicto, deposita mitra surgit; et in pristina voce prosequitur, manibus similiter extensis ante pectus, dicens:
Hoc, Domine, copiose in caput eorum influat; hoc in oris subjecta decurrat; hoc in totius corporis extrema descendat, ut tui Spiritus virtus et interiora eorum repleat, et exteriora circumtegat. Abundet

in eis constantia fidei, puritas dilectionis, sinceritas pacis. Sint speciosi munere tuo pedes eorum ad evangelizandum pacem, ad evangelizandum bona tua. Da eis, Domine, ministerium reconciliationis in verbo, et in factis, in virtute signorum et prodigiorum. Sit sermo ejus, et praedicatio, non in persuasibilibus humanae sapientiae verbis, sed in ostensione spiritus et virtutis. Da eis, Domine, claves regni coelorum ut utantur, non glorientur potestate, quam tribuis in aedificationem, non in destructionem. Quodcumque ligaverint super terram, sit ligatum et in coelis; et quodcumque solverint super terram, sit solutum et in coelis. Quorum retinuerint peccata, retenta sint, et quorum remiserint, tu remittas. Qui maledixerit eis, sit ille maledictus, et qui benedixerit eis, benedictionibus repleatur. Sint fideles servi, et prudentes, quos constituas tu, Domine, super familiam tuam, ut dent illis cibum in tempore opportuno, et exhibeant omnem hominem perfectum. Sint sollicitudine impigri, sint spiritu ferventes, oderint superbiam, humilitatem ac veritatem diligant, neque eam umquam deserant, aut laudibus aut timore superati. Non ponant lucem tenebras, nec tenebras lucem: non dicant malum bonum, nec bonum malum. Sint sapientibus et insipientibus debitores; ut fructum de profectu omnium consequantur. Tribuas eis, Domine, cathedram Episcopalem, ad regendum Ecclesiam tuam, et plebem sibi commissam. Sis eis auctoritas, sis eis potestas, sis eis firmitas. Multiplica super eos bene + dictionem et gratiam tuam: ut ad exorandam semper misericordiam tuam tuo munere idonei et tua gratia possint esse devoti.

Deinde jungens manus, submissa voce dicit legendo, ita quod a circumstantibus audiri possit:

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen

Post haec Consecrator inchoat, schola prosequente Antiphonam:

Unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron, quod descendit in oram vestimenti ejus: mandavit Dominus benedictionem in saeculum.

Psalmus 132.

Ecce quam bonum, et quam jucundum: * habitare fratres in unum.

Sicut unguentum in capite: * quod descendit in barbam, barbam Aaron.

Quod descendit in oram vestimenti ejus: * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.

Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem: * et vitam usque in saeculum.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde repetitur tota Antiphona Unguentum in capite, etc.

Incepta Antiphona ante Psalmum, imponitur ad collum cujuslibet Electi alia ex longioribus mappullis, de octo supradictis. Consecrator sedet; accipit mitram, et digniori Electo ante ipsum genuflexo inungit ambas manus simul junctas cum Chrismate in modum Crucis, producendo cum pollice suo dextero intincto duas lineas; videlicet a pollice dexteræ manus usque ad indicem sinistrae, et a pollice sinistrae usque ad indicem dexteræ; et mox inungat totaliter palmas Electi, dicens: Ungantur manus istae de oleo sanctificato, et Chrismate sanctificationis, sicut unxit Samuel David

Regem, et Prophetam, ita ungantur, et consecrentur.

Et producens manu dextera ter signum crucis super manus praefati Electi, dicit:

In nomine Dei Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, facientes imaginem sanctae crucis Salvatoris nostri Jesu Christi, qui nos a morte redemit, et ad regna coelorum perduxit. Exaudi nos, pie Pater omnipotens, aeternae Deus; et praesta, ut, quod te rogamus, exoremus. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Et prosequitur sedens:

Deus, et Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te ad Pontificatus sublimari voluit dignitatem, ipse te Chrismate, et mysticae delibutionis liquore perfundat, et spiritualis bene + dictionis ubertate foecundet; quidquid bene + dixeris, benedicatur; et quidquid sanctificaveris, sanctificetur; et consecratae manus istius, vel pollicis impositio cunctis proficiat ad salutem. **R. Amen.**

Praemissis itaque expeditis, Consecratus jungit ambas manus, et dexteram super sinistram tenet, et eas imponit mappulae a collo dependenti; et trahit se in partem.

Tum accedunt alii successive Consecrandi unus post alterum, et Pontifex supra quemlibet eorum hoc idem facit, ac repetit.

Omnium manibus unctis, Consecrator abstergit paululum cum medulla panis pollicem; et, deposita mitra surgit, et conversus ad altare benedicit baculos Pastorales, (si non sint benedicti) dicens:

Oremus.

Sustentator imbecillitatis humanae, Deus, bene + dic baculos istos; et quod in eo exterius designatur, interius in moribus horum famulorum tuorum, tuae propitiationis clementia, operetur. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Deinde illos aspergit aqua benedicta.

Tum sedens, accepta mitra, solus tradit Consecratis coram se geuflexis, unicuique suum proprium baculum jam benedictum; et Consecrati illum capiunt, ac tenent inter indices, et medios digitos, manibus non disjunctis: Consecratore singulariter singulis successive dicente:

Accipe baculum Pastoralis officii, ut sis in corrigendis vitiis pie saeviens, iudicium sine ira tenens, in fovendis virtutibus auditorum animos demulcens, in tranquillitate severitatis censuram non deserens. **R. Amen.**

Quo facto, deposita mitra, surgit iterum Consecrator, et vertens se ad altare benedicit annulos, (si non sint prius benedicti) dicens:

Oremus.

Creator, et conservator humani generis, dator gratiae spiritualis, largitor aeternae salutis, tu, Domine, emitte bene + dictionem tuam super hos annulos; ut quicumque hoc sacrosanctae fidei signo insignitus incesserit, in virtute coelestis defensionis ad aeternam vitam sibi proficiat. Per Christum

Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum aspergit ipsos annulos aqua benedicta, sedet cum mitra et solus annulum in digitum annularem dexteræ manus singulorum Consecratorum successive immittit, cuilibet dicens:

Accipe annulum, fidei scilicet signaculum: quatenus sponsam Dei, sanctam videlicet Ecclesiam, intemerata fide ornatus, illibate custodias. **R.** Amen.

Mox Consecrator, adjuvantibus Episcopis Assistentibus, accipit librum Evangeliorum de scapulis dignioris Consecrati, et eum tradit clausum eidem Consecrato, tangenti illum sine apertione manuum, dicens:

Accipe Evangelium, et vade, prædica populo tibi commisso; potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam suam, qui vivit et regnat in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Demum Consecrator recipit dictum digniorem Consecratum ad osculum pacis; ac similiter faciunt assistentes Episcopi; singuli dicentes ipsi Consecrato: **Pax tibi.**

Et ipse respondet singulis: **Et cum spiritu tuo.**

Tunc dignior Consecratus surgit, et retrahit se in partem, donec successive in singulis aliis Consecratis haec omnia supra præscripta per Consecratorem, et assistentes Episcopos eodem prorsus modo repetantur et fiant.

Tandem his omnibus expeditis, Consecrati, medii inter assistentes Episcopos, redeunt ad propriam capellam, ubi eis consedentibus abstergitur caput cum medulla panis, et cum panno mundo; deinde cum pectine mundantur, et complanantur capilli; postea lavant manus.

Consecrator vero in suo faldistorio manus lavat, et resumat chirothecas, et annulum. Deinde procedit in Missa usque ad Offertorium inclusive; quod faciunt etiam Consecrati in propria capella.

Dicto Offertorio, Consecrator sedet cum mitra in faldistorio, ante medium altaris. Et Consecrati veniunt e propria capella, inter assistentes Episcopos medii, coram Consecratore: Et eorum quilibet (consedentibus interim aliis) successive genuflectit ante illum, eique offert duo intortitia accensa, duos panes, et duo burilia vino plena, et Consecratoris prædicta recipientis manum reverente osculatur.

Peracta oblatione, Consecrator annulum, et chirothecas deponit, et lotis manibus resumat annulum: deposita mitra surgit, et accedit ad altare, ubi prosequitur Missam, Consecrati etiam ad posterius cornu Epistolæ altaris ejusdem accedunt: et ibi stantes medii inter Episcopos assistentes, ita se disponunt, ut dignior eorum proximior sit ipsi Consecratori; ultimus autem postremum locum in eodem cornu prope candelabra occupet, et habentes ante se Missalia simul cum Consecratore dicunt et faciunt omnia, prout in Missali.

Pro Consecrante, et Consecratis una tantum ponatur Hostia consecranda et vinum consecrandum, in Calice, sufficiens pro omnibus.

Secreta sequens dicitur cum Secreta Missae diei sub uno Per Dominum.

Secreta.

Per Consecratorem:

Suscipe, Domine, munera, quae tibi offerimus pro his famulis tuis: et propitius in eis tua dona custodias. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Unusquisque vero e Consecratis pro se ipso dicit:

Suscipe, Domine, munera, quae tibi offerimus pro me famulo tuo; et propitius in me tua dona custodias. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Infra actionem.

Dicit Consecrator:

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae, sed et cunctae familiae tuae, quam tibi offerimus, etiam pro his famulis tuis, quos ad Episcopatus ordinem promovere dignatus es, quaesumus, Domine, ut placatus accipias, et propitius in eis tua dona custodias; ut, quod divino munere consecuti sunt, divinis effectibus exsequantur: diesque nostros in tua pace disponas: atque ab aeterna damnatione nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Quilibet autem Consecratus dicit:

Hanc igitur oblationem servitutis nostrae, sed et cunctae familiae tuae, quam tibi offerimus, etiam pro me famulo tuo, quem ad Episcopatus ordinem promovere dignatus es, quaesumus, Domine, ut placatus accipias, et propitius in me tua dona custodias; ut, quod divino munere consecutus sum, divinis effectibus exsequar; diesque nostros in tua pace disponas; atque ab aeterna damnatione nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Dicta Oratione Domine Jesu Christe, qui, etc. per Consecratorem et Consecratos, Consecrator osculatur altare, quod Consecrati ad ejus dexteram accedentes, unus post alium, similiter osculantur; et Consecrator dat illis successive pacem, singulis dicens: Pax tecum.

Cui quilibet e Consecratis respondet: Et cum spiritu tuo.

Et illam ordinatim defert Assistentibus sibi Episcopis, seniori primum, tum alteri, unicuique dicens: Pax tibi.

Et illi respondent ei: Et cum spiritu tuo.

Communione tempore, Consecrator reponit supra corporale dimidiam partem Hostiae consecratae, et alteram reverenter sumit; et postquam corpus sumpserit, non totum sanguinem haurit, sed solum partem ejus cum particula hostiae in Calicem missa; et priusquam se purificet, dividens illam dimidiam Hostiae partem, ut supra reservatam, in frustula, quod opus habuerit, communicat Consecratos ante se in eodem cornu capite inclinato stantes, et non genuflectentes, prius de corpore, tum de sanguine. Deinde purificat se, postea Consecratos. Tum abluit digitos super Calicem, et sumit etiam abluitionem; et, assumpta mitra, lavat manus.

Interim Consecrati cum assistentibus Episcopis accedunt ad posteriorem partem alterius cornu altaris, videlicet Evangelii, locantes se, ut dictum est supra; et ibi proseguuntur Missam, Consecrator in cornu Epistolae.

Postcommunio, quae dici debet cum Postcommunionem diei, sub uno Per Dominum.

Plenum, quaesumus, Domine, in nobis remedium tuae miserationis operare: ac tales nos esse perfice propitius et sic fove, ut tibi in omnibus placere valeamus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde dictis per Consecratorem, et Consecratos, Ite, Missa est, vel Benedicamus Domino, prout tempus requirit, ac Placeat tibi, etc. Consecrator accepta mitra, si non sit Archiepiscopus, et in sua provincia, stans in medio versus ad altare, populo solemniter benedicturus, dicit: Sit nomen Domini benedictum, etc.

Data benedictione, reponitur faldistorium ante medium altaris, et Consecrator cum mitra in eo sedet. Consecrati vero parvum biretum in capite tenentes coram eo genuflectunt.

Tunc Consecrator, deposita mitra, surgit; et conversus ad altare benedicit mitras, si non sint benedictae, dicens:

Oremus.
Domine Deus, Pater omnipotens, cujus praeclara bonitas est, et virtus immensa, a qua omne datum optimum et omne donum perfectum, totiusque decoris ornamentum, bene + dicere, et sancti + ficare dignare has mitras horum famulorum tuorum Antistitum capitibus imponendas. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et mox eas aspergit aqua benedicta.

Deinde sedens cum mitra, adjuvantibus ipsum assistentibus Episcopis, singulorum Consecratorum capiti propriam imponit, cuilibet dicens:

Imponimus, Domine, capiti hujus Antistitis et agonistae tui galeam munitiois et salutis, quatenus decorata facie, et armato capite, cornibus utriusque Testamenti terribilis appareat adversariis veritatis; et, te ei largiente gratiam, impugnator eorum robustus existat, qui Moysi famuli tui faciem ex tui sermonis consortio decoratam, lucidissimis tuae claritatis ac veritatis cornibus insignisti: et capiti Aaron Pontificis tui tiaram imponi jussisti. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde, si chirothecae non sint benedictae, surgit Consecrator, mitra deposita, et eas benedicit, dicens:
Oremus.

Omnipotens Creator, qui homini ad imaginem tuam condito manus discretionis insignitas, tamquam organum intelligentiae, ad recte operandum dedisti: quas servari mundas praecepisti, ut in eis anima digne portaretur, et tua in eis digne consecrarentur mysteria, bene + dicere, et sancti + ficare dignare manuum haec tegumenta; ut quicumque ministrorum tuorum sacrorum Pontificum his velare manus suas cum humilitate voluerit, tam cordis, quam operis ei munditiam tua misericordia subministret. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et aspergit eas aqua benedicta.

Tunc extrahitur unicuique Consecrato annulus Pontificalis. Consecrator autem sedet, et accepta mitra, adjuvantibus assistentibus Episcopis, imponit illas jam benedictas manibus cujuslibet Consecrati, dicens singulis:

Circumda, Domine, manus hujus ministri tui munditia novi hominis, qui de coelo descendit, ut quemadmodum Jacob dilectus tuus, pelliculis hoedorum opertis manibus, paternam benedictionem, oblato patri cibo, potuque gratissimo, impetravit, sic et iste, oblata per manus suas hostia salutari, gratiae tuae benedictionem impetrare mereatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui in similitudinem carnis peccati tibi pro nobis obtulis semetipsum. **R.** Amen.

Et statim imponit eis annulum Pontificalem. Tum surgit Consecrator, et per ministros locantur in medio altaris supra suppedaneum alis faldistoria. Consecratum accipit Consecratum per manum dexteram: et primus ex assistentibus Episcopis per sinistram, et intronizat eum, si id fiat in Ecclesia propria dignioris Consecrati, in sede Episcopali consueta; sin autem inthronizat eum, ponenda ipsum ad sedendum in faldistorio, de quo surrexit Consecrator; caeteri autem Consecrati eodem modo per Consecratorem, et primum Assistentem ponuntur ad sedendum super alia faldistoria; et solus Consecrator tradit unicuique eorum baculum Pastoralem in sinistra.

Deinde versus ad altare Consecrator, deposita mitra, stans incipit, caeteris usque ad finem prosequentibus:

Hymnum

Te Deum laudamus.

Te Dominum confitemur.

Te aeternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, * tibi coeli et universae potestates.

Tibi Cherubim et Seraphim * incessabili voce proclamant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus * Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt coeli et terra * majestatis gloriae tuae.

Te gloriosus * Apostolorum chorus,

Te Prophetarum * laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.

Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia.
Patrem * immensae majestatis.
Venerandum tuum verum * et unicum Filium.
Sanctum quoque * paraclitum Spiritum.
Tu Rex gloriae * Christe.
Tu Patris * sempiternus es Filius.
Tu ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum.
Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna coelorum.
Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.
Judex crederis * esse venturus.
Te ergo, quaesumus, tuis famulis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti.
Aeterna fac cum Sanctis tuis * in gloria numerari.
Salvum fac populum tuum, Domine, * et benedic haereditati tuae.
Et rege eos, * et extolle illos usque in aeternum.
Per singulos dies * benedicimus te.
Et laudamus nomen tuum in saeculum, * et in saeculum saeculi.
Dignare, Domine, die isto * sine peccato nos custodire.
Miserere nostri, Domine, * miserere nostri.
Fiat misericordia tua, Domine, super nos; * quemadmodum speravimus in te.
In te, Domine, speravi; * non confundar in aeternum.

Incepto Hymno, Consecrati ducuntur ab assistentibus Episcopis cum mitris per Ecclesiam, et omnibus benedicunt: Consecratore interim apud altare sine mitra stante in eodem loco. Cum vero Consecrati ad sedem, et faldistoria respective fuerint, iterum sedent quousque finiatur Hymnus praedictus; Assistentes deponunt mitras, et stant apud Consecratorem.

Finito Hymno, Consecrator stans sine mitra apud altare ad dexteram Consecratorum, in cornu scilicet Evangelii, versa facie ad populum dicit: vel si Officium cantatur, incipit, schola prosequente, Antiphonam:

Firmetur manus tua, et exaltetur dextera tua: justitia et iudicium praeparatio sedis tuae.
Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto: Sicut erat in principio, et nunc et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Et repetitur tota Antiphona; qua finita, Consecrator dicit

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, omnium fidelium pastor, et rector, hos famulos tuos, quos Ecclesiae tuae praeesse voluisti, propitius respice: da eis, quaesumus, verbo et exemplo, quibus praesunt proficere; ut ad vitam, una cum grege sibi credito, perveniant sempiternam. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

His dictis, Consecrator, detecto capite, manet ad cornu Evangelii altaris, apud quem Assistentes similiter stant sine mitris.

Consecrati vero surgunt, et removentibus ministris de medio altaris faldistoria, dignior eorum accedens cum mitra, et baculo Pastoralis ante medium altaris, versus ad illud, signans se cum pollice dexteræ manus ante pectus, dicit:

V. Sit nomen Domini benedictum.

R. Ex hoc nunc et usque in saecula.

Deinde faciens signum crucis a fronte ad pectus, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

Tum elevans, ac jungens manus, et caput inclinans, dicit:

Benedicat vos omnipotens Deus.

Et cum dixerit Deus, vertit se ad populum et tertio super eum signans benedicit, dicens:

Pa + ter, et Fi + lius, et Spiritus + Sanctus. R. Amen.

Caeteri autem Consecrati successive post eum similiter faciunt; et postquam omnes eodem modo, et forma populo benedixerint, Consecrator accipit mitram, stans in cornu Evangelii versa facie ad cornu Epistolæ, apud quem etiam stant Assistentes cum mitris; Consecrati vero post datam benedictionem accedunt ad cornu Epistolæ altaris, et ibidem quilibet eorum separatim ab aliis cum mitra, et baculo genuflexus, versus ad Consecratorem, dicit cantando:

Ad multos annos.

Deinde accedens ante medium altaris, ubi iterum, ut prius genuflexus, dicit altius cantando:

Ad multos annos.

Postea accedit ad pedes Consecratoris, ubi tertio genuflexus, ut supra, iterum altius cantando dicit:

Ad multos annos.

Et continuo Consecrator recipit eum surgentem ad osculum pacis: et similiter faciunt assistentes Episcopi.

His ab unoquoque eorum ordinatim peractis, Episcopi assistentes eosdem Consecratos cum mitra, et baculo Pastoralis incedentes, et Evangelium sancti Joannis, In principio erat Verbum, etc. dicentes, post reverentiam cruci super altare factam, inter se medios ducentes, ad propriam capellam revertuntur. Consecrator vero, pacis osculo, ut praemittitur, Consecratis dato, dicit submissa voce: Dominus vobiscum.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

In principio erat Verbum, etc.

Signat altare, et se; et facta similiter cruci reverentia, apud sedem vel faldistorium deponit sacras

vestes.

Interim tam Consecrator quam Consecrati, dum ipsi quoque sacris se exuunt indumentis, recitant submissa voce Antiphonam Trium puerorum, et Canticum Benedicite, etc.

Tandem Consecrati ad Consecratorem accedentes eidem, et Assistentibus suis, pro more, gratias agunt; et vadunt in pace omnes.

Quando Electus in Patriarcham, vel Archiepiscopum consecratur, forma praemissa in omnibus observatur: sed per hujusmodi consecrationem non assumit sibi nomen Patriarchae, vel Archiepiscopi, quod per traditionem Pallii dumtaxat sibi attribuitur, usque ad quam dicitur Electus, etiam post consecrationem praedictam, prout infra dicitur. Electus vero in Episcopum, cum primum consecratus est, Episcopus vocatur, non Electus.

In anniversario consecrationis Episcopi dicitur Missa ut in Missali Romano.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE ABBATIS

In primis Benedicendus provideat de mandato Apostolico, benedictionem sibi impendendam Pontifici committente.

Deinde statuta die benedictionis, quae debet esse Dominica, vel festiva, tam ipse Pontifex, quam Electus, convenit quod die praecedenti jejunent.

In Ecclesia, ubi benedictio fiet, ornantur duae capellae, major pro Pontifice, minor pro Electo. In majori quidem super altari parato, ut est moris, erit crux in medio, et ad minus quatuor candelabra. In terra ad gradus altaris erunt tapetia strata.

Paratur etiam in loco congruo credentia pro Pontifice, super quam erit mappa munda, duo candelabra, vasa ad abluendum manus cum suis mantilibus; vas cum aqua benedicta, et aspersionario; thuribulum cum navicella, cochleari, et incenso; ampullae pro vino, et aqua pro sacrificio; Calix, hostiaria cum hostiis.

Item paramenta omnia Pontificalia coloris tempori et officio Missae convenientis, videlicet: sandalia, amictus, alba, cingulum, crux pectoralis, stola, tunica, dalmatica, chirothecae, planeta, mitra auriphrygiata, annulus Pontificalis, baculus Pastoralis, et manipulus.

Item paratur faldistorium ornatum pro Pontifice, et tria scabella, pro Electo, et duobus Abbatibus assistantibus, Missale, et Pontificale. Pontifex habeat Capellanos ad minus, cum superpelliceis, et duos scutiferos ad credentiam. In capella vero minore, quae a majori debet esse distincta, paratur cum cruce, et duobus candelabris, et super illud Missale, et Pontificale, ac paramenta omnia Pontificalia albi coloris, ut supra pro Pontifice numerata sunt. Et hoc, si Abbas benedicendus sit de mitra. Si vero non sit de mitra, parantur tantum paramenta Sacerdotalia, et ultra illa, pluviale album; prope altare sit credentia minor cum mappa munda, et vasis ad abluendum manus. Ponuntur etiam quinque mappulae aequalis mensurae, factae ex una canna cum dimidia panni linei subtilis, et candelae octo, unius librae quaelibet, quarum quatuor super altare Pontificis, duae super ejus credentiam, et duae super altare Electi ponuntur. Annulus cum gemma benedicendus, et Electo tradendus; vestes monasticae, seu regulares, et pro Offertorio intortitia duo, quatuor librarum quodlibet, duo panes magni, et duo barilia vini; panes, et barilia ornentur, duo videlicet videantur argentea, et duo aurea, hinc et inde insignia Pontificis, et Monasterii, seu Electi habentia, cum capello, vel cruce, vel mitra pro cujusque gradu, et

dignitate.

Adsint duo Abbates assistentes, qui sint induti superpelliceo, stola, pluviali, et mitra simplici alba.

Hora igitur competenti Pontifex, Electus, Assistentes, et alii, qui benedictioni interesse debent, ad Ecclesiam conveniunt, et Pontifex, facta oratione ante altare, ascendit ad sedem, si sit in Ecclesia sua, vel accedit ad faldistorium in capella sua, juxta cornu altaris Epistolae praeparatum, et ibi de more paratur. Interim etiam Abbates assistentes sua paramenta praadicta capiunt. Quibus sic paratis, Pontifex sedet cum mitra super faldistorium, ante medium altaris sibi paratum; Electus vero in habitu suo quotidiano medius inter Abbates assistentes paratos et mitratos, Pontifici cum debitis reverentiis presentatur, atque eidem mandatum Apostolicum traditur. Quo publice lecto, per Pontificis notarium, Electus genuflectit ante Pontificem, qui surgit, deposita mitra, et super eum dicit Orationes sequentes, nisi jam sit professus,

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, indulgentiae Pater, qui severitatem tuae districtiois temperans, indulgisti ne filius portet iniquitatem patris; et qui mira dispensatione etiam malis bene utens, tuae dignationis gratiam per eos frequenter operaris, quasumus clementiam tuam, ut huic famulo tuo non obsistat, quod habitum religionis, per nos, tanta ac tali re indignos, accipit; sed ministerium, quod exterius per nos exhibetur, tu interius per donum Spiritus Sancti exsequaris. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Oremus.

Deus, qui per coaeternum Filium tuum cuncta creasti, quique mundum peccatis inveteratum per mysterium sanctae incarnationis ejus renovare dignatus es: te suppliciter exoramus, ut ejusdem Domini nostri gratia, super hunc famulum tuum abrenuntiationem saeculi profitentem clementer respicere digneris; per quam in spiritu suae mentis renovatus, veterem hominem cum actibus suis exuat; et novum, qui secundum Deum creatus est, induere mereatur. Per eundem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui es via, sine qua nemo venit ad Patrem, quaesumus clementiam tuam, ut hunc famulum tuum a carnalibus desideriis abstractum, per iter disciplinae regularis deducas, et qui peccatores vocare dignatus es, dicens: Venite ad me omnes, qui laboratis, et onerati estis, et ego vos reficiam: praesta ut haec vox invitationis tu ita in eo convalescat, quatenus peccatorum onera deponens, et quam dulcis es gustans, tua refectio sustentari mereatur. Et sicut attestari de ovibus tuis dignatus es, agnosce eum inter oves tuas: ut ipse te agnoscat, et alienum non sequatur, sed te; neque audiat vocem aliorum, sed tuam, qua dicit: Qui mihi ministrat, me sequatur. Qui vivis et

regnas, Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Oremus.

Sancte Spiritus, qui te Deum, ac Dominum mortalibus revelare dignatus es, immensam tuae pietatis gratiam postulamus; ut, sicut ubi vis, spiras, sic et huic famulo tuo affectum devotionis indulgeas. Et quoniam tua sapientia est conditus, tua quoque providentia gubernetur. Quem juxta tibi consuetam gratiam unctio tua de omnibus doceat: et per intercessionem sancti **N.** quem praecipuum hujus sanctae institutionis legislatorem dedisti, nec non et aliorum Sanctorum, ad quorum nomina professionem facit, eum a vanitate saeculi veraciter converte. Et sicut es omnium peccatorum remissio, ita deprimentes impietatis colligationes in eo dissolve; et ad observantiam hujus sancti propositi fac eum ita certatim fervere, ut in tribulationibus et angustiis, tua indeficienti consolatione valeat respirare; ut juste, et pie, per veram humilitatem, atque obedientiam in fraterna charitate fundatus, quod, te donante, hodie promittit, felici perseverantia compleat. Quod ipse praestare digneris, qui cum Deo Patre, sanctoque unigenito Filio ejus Domino nostro Jesu Christo, vivis et gloriaris, Deus, per infinita saecula saeculorum.

R. Amen.

Deinde benedicuntur vestes, que nove afferuntur, et tenentur per unum ex ministris Electi coram Pontifice, qui stans sine mitra, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui tegumen nostrae mortalitatis induere dignatus es, obsecramus immensam tuae largitatis abundantiam, ut hoc genus vestimenti, quod sancti Patres ad innocentiae, vel humilitatis indicium abrenuntiantes seculo ferre sanxerunt, tu ita bene + dicere digneris, ut hic famulus tuus, qui hoc indutus fuerit vestimento, te quoque induere mereatur. Qui vivis et regnas, Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Et aspergit vestes cum aqua benedicta. Post haec Pontifex sedet cum mitra, et exiit Electum veste saeculari, dicens:

Exuat te Dominus veterem hominem, cum actibus suis.

Et mox induit illum habitum monasticum dicens:

Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est, in justitia, et sanctitate veritatis.

Tunc, deposita mitra, surgit Pontifex, et dicit

Oremus.

Deus misericors, Deus clemens, cui cuncta bona placent, sine quo nihil boni inchoatur, nihilque boni perficitur; adsint nostris humillimis precibus tuae pietatis aures: et hunc famulum tuum, cui in tuo

sancto nomine habitum sacrae religionis imponimus, a mundi impedimento, vel saeculari desiderio defende; et concede ei, ut in hoc sancto proposito devotus persistere, et remissione peccatorum percepta, ad electorum tuorum valeat pervenire consortium. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.
R. Amen.

Quibus dictis, sedet Pontifex, et imponitur illi mitra, et electus, professionem emissurus, junctis ante pectus manibus, coram eo genuflexus, dicit:

Suscipe me, Domine, secundum eloquium tuum, et vivam; et non confundas me ab expectatione mea.

Circumstantibus, vel Monachis, si sit in suo monasterio, respondentibus:

Suscepimus, Deus, misericordiam tuam, in medio templi tui.

V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Et hoc ter, tam per Electum quam per circumstantes, repetitur. Deinde Electus ante altare et Pontificem se prosternit in terram, et dicuntur sequentes Psalmi per Pontificem sedentem cum mitra, circumstantibus respondentibus.

Psalmus 47.

Magnus Dominus, et laudabilis nimis * in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.
Fundatur exultatione universae terrae mons Sion: latera Aquilonis, civitas Regis magni.
Deus in domibus ejus cognoscetur: * cum suscipiet eam.
Quoniam ecce reges terrarum congregati sunt * convenerunt in unum.
Ipsi videntes sic admirati sunt, conturbati sunt, commoti sunt: * tremor apprehendit eos.
Ibi dolores ut parturientis: * in spiritu vehementi conteres naves Tharsis.
Sicut audivimus, sic vidimus in civitate Domini virtutum, in civitate Dei nostri * Deus fundavit eam in aeternam.
Suscepimus, Deus, misericordiam tuam: * in medio templi tui.
Secundum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fines terrae: * justitia plena est dextera tua.
Laetetur mons Sion, et exsultent filiae Judae: * propter judicia tua, Domine.
Circumdate Sion, et complectimini eam: * narrate in turribus ejus.
Ponite corda vestra in virtute ejus, * et distribuite domos ejus: ut enarretis in progenie altera.
Quoniam hic est Deus, Deus noster in aeternum, et in saeculum saeculi: * ipse reget nos in saecula.
Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 50.

Miserere mei Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.
Et secundum multitudinem miserationum tuarum: * dele iniquitatem meam.
Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.
Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum judicaris.
Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.
Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.
Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.
Auditui meo dabis gaudium et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.
Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.
Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.
Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.
Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.
Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.
Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea justitiam tuam.
Domine labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.
Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies.
Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.
Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta: * tunc inponent super altare tuum vitulos.
Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 132.

Ecce quam bonum, et quam jucundum: * habitare fratres in unum.
Sicut unguentum in capite: * quod descendit in barbam, barbam Aaron.
Quod descendit in oram vestimenti ejus: * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.
Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem: * et vitam usque in saeculum.
Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Quibus finitis, Pontifex, deposita mitra, surgit et dicit:

Pater noster.

- V. Et ne nos inducas in tentationem.
- R. Sed libera nos a malo.
- V. Salvum fac servum tuum, Domine.
- R. Deus meus, sperantem in te.
- V. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.
- R. Et de Sion tuere enm.
- V. Nihil proficiat inimicus in eo.
- R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
- V. Domine, exaudi orationem meam.
- R. Et clamor meus ad te veniat.
- V. Dominus vobiscum.
- R.. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui non vis mortem peccatoris, sed per poenitentiam, et emendationem, vitam semper inquiris; te suppliciter deprecamur, ut huic famulo tuo saecularibus actibus renuntianti, large tuae pietatis gratiam infundere digneris: quatenus castris tuis insertus, ita tibi militando, statum vitae praesentis percurrere valeat, ut bravium aeternae remunerationis, te donante, percipiat. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

His dictis, sedet Pontifex, et mitram accipit; ac coram eo genuflexus Electus emittens professionem, ex praescripto cujusque congregationis, in charta scriptam, quam in manibus tenet, et legit.

Qua lecta, ponit chartam ipsam super altare; et iterum, ut prius, genuflectit coram Pontifice incipiente et schola prosequente, Antiphonam:

Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis, a templo sancto tuo quod est in Jerusalem.

Qua dicta, Pontifex adhuc cum mitra sedens, accipit eum in congregationem, et societatem aliorum Monachorum sui ordinis, dicens:

Omnes, quamvis per gratiam Baptismi fratres simus in Christo, et unum Patrem habeamus in coelo, si ejus praeceptis, prout possumus, obsequimur, procul dubio tunc maxime unimur, quando orationibus, et beneficiis invicem nos copulamur: quemadmodum in primitiva Ecclesia sancti Patres, quibus cor unum, et anima una erat, fecisse leguntur, quorum plures Christi amore mente accensi, possessiones, et facultates rerum vendentes, congregatis in unum pretiis, ad Apostolos ferebant gaudentes. Quae Apostoli accipientes, tribuebant omnibus, prout opus erat. Sicque iste nihilominus, Deo inspirante, eorum exemplo commonitus, religiosorum ordinis sancti **N.** optat conjungi consortiis. Idcirco damus ei communem societatem vivendi cum illis, quantum a Domino possumus promereri, et nostrum est largiri: quatenus cum electis a remuneratore omnium bonorum valeat praemia repromissa percipere, prestante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Qua dicta, Pontifex, et omnes Monachi praesentes, recipiunt eum ad osculum pacis.

Deinde Electus vadit ad capellam suam, in qua paratur amictu, alba, cingulo, et stola in modum Presbyteri, ac pluviali; et associatus medius inter duos Abbates indutos superpelliceo, stola, pluviali, et mitra simplici, si benedicendus sit de mitra, alias inter Priorem, et seniore, aut duos seniores Religiosos sui, si adsunt, aut alterius monasterii, indutos superpelliceo, et pluviali, ducitur ad Pontificem in faldistorio ante altare sedentem, cui, deposito bireto, se humiliter inclinans facit reverentiam: Assistentes etiam, detectis capitibus, illa inclinantes, Pontificem venerantur. Tum sedent omnes eo ordine, prout in consecratione Episcopi supra dictum est. Et, postquam pium quieverint, surgunt omnes, capitibus detectis, et senior Assistentium, stans detecto capite versus ad Pontificem dicit: Adest, etc. ut infra.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE ABBATIS AUCTORITATE APOSTOLICA

Adest, reverendissime Pater, Electus monasterii **N.** ordinis sancti **N.** dioecesis **N.** quem ad vestram reverendissimam Paternitatem, ex parte conventus ejusdem monasterii, duximus praesentandum, humiliter postulantes a vobis, ut ipsum in Abbatem dicti monasterii, Auctoritate Apostolica commissa, dignemini ordinare.

Pontifex interrogat eos, dicens: Habetis mandatum Apostolicum? **Respondet ille:** Habemus. **Pontifex dicit:** Legatur.

Tunc notarius Pontificis accipiens mandatum a praesentante, illud legit a principio usque ad finem. Interim omnes sedent, tectis capitibus. Quo totaliter perlecto Pontifex dicit: Deo gratias.

Vel si benedictio fit vigore litterarum Apostolicarum, per quas etiam juramenti receptio committitur, litteris lectis, antequam Pontifex aliquid dicat, Electus de scabello suo veniens, coram Pontifice genuflectit, et legit juramentum de verbo ad verbum, juxta formam juramenti prout infra.

Ego **N.** Electus monasterii **N.** ordinis sancti **N.** dioecesis **N.** ab hac hora in antea fidelis, et obediens ero beato Petro Apostolo, sanctaeque Romanae Ecclesiae, et Domino nostro Domino **N.** Papae **N.** suisque successoribus canonice intransibus. Non ero in consilio, aut consensu, vel facto, ut vitam perdant, aut membrum: seu capiantur mala captione; aut in eos violenter manes quomodolibet ingerantur; vel injuriae aliqua inferantur quovis quaesito colore. Consilium vero, quod mihi credituri sunt, per se, aut Nuntios suos, seu litteras, ad eorum damnum, me sciente, nemini pandam. Papatum Romanum, et Regalia sancti Petri adjutor eis ero ad retinendum, et defendendum, salvo meo ordine, contra omnem hominem. Legatum Apostolicae Sedis in eundo, et redeundo honorifice tractabo, et in suis necessitatibus adjuvabo. Jura, honores, privilegia, et auctoritatem sanctae Romanae Ecclesiae, Domini nostri Papae, et successorum praedictorum, conservare, defendere, augere, et promovere curabo. Neque ero in consilio, vel facto, seu tractatu, in quibus contra ipsum Dominum nostrum, vel eandem Romanam Ecclesiam aliqua sinistra, vel praejudicialia personarum, juris, honoris, status, et potestatis eorum machinentur. Et, si talia a quibuscumque tractari, vel procurari novero, impediam hoc pro posse: et quanto citius potero, significabo eidem Domino nostro, vel alteri, per quem possit ad ipsius notitiam pervenire. Regulas sanctorum Patrum, decreta, ordinationes, seu dispositiones, reservationes, provisiones, et mandata Apostolica, totis viribus observabo, et faciam ab aliis observari. Haereticos, schismaticos, et rebelles eidem Domino nostro, vel successoribus praedictis pro posse persequar, et impugnabo. Vocatus ad synodum, veniam, nisi praepeditus fuero canonica

praepeditione. Possessiones vero ad monasterium meum pertinentes non vendam, nec donabo, neque impignorabo, nec de novo infeudabo, vel aliquo modo alienabo, etiam cum consensu conventus monasterii mei, inconsulto Romano Pontifice. Et si ad aliquam alienationem devenero, poenas in quadam super hoc edita constitutione contentas, eo ipso incurrere volo.

Quo per eum lecto, Pontifex supra gremium suum librum Evangeliorum apertum tenens, inferiori parte libri Electo versa, ab eo praestationem hujusmodi juramenti recipit, Electo dicente: Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Et textum Evangeliorum ambabus manibus tangente, tum, non prius, dicit Pontifex: Deo gratias.

Deinde Electo et Assistentibus sedentibus, Pontifex intelligibili voce legit sequens examen: Antiqua sanctorum Patrum institutio docet, et praecipit, ut is, qui ad regimen animarum eligitur, examinari, et interrogari debeat de diversis causis, et moribus, quae huic regimini congruunt, ac necessaria sunt. Eadem igitur auctoritate, te, frater charissime, interrogamus.

Interrogatio.

Vis tuum sanctum propositum, et sancti **N.** regulam observare, tibi que subjectos, ut id ipsum faciant, diligenter instruere?

Electus assurgens, detecto capite, ad istam, et ad omnes alias interrogationes sequentes respondet: Volo.

Interrogatio.

Vis mores tuos ab omni malo temperare, et quantum, adjuvante Domino, poteris, ad omne bonum commutare? **Electus respondet.** Volo.

Interrogatio.

Vis castitatem, sobrietatem, humilitatem, et patientiam, cum Dei adjutorio, in te ipso custodire, subditosque tuos talia docere? **Electus respondet.** Volo.

Interrogatio.

Vis res monasterii tibi commissi fideliter custodire, et in usus Ecclesiae, fratrum, pauperum, et peregrinorum distribuere? **Electus respondet.** Volo.

Interrogatio.

Vis sanctae matri Ecclesiae Romanae, ac Sanctissimo Domino nostro **N.** Summo Pontifici, ejusque successoribus fidem, subjectionem, obedientiam, et reverentiam devote, et fideliter per omnia perpetuo exhibere? **Electus respondet.** Volo.

Si vero Benedicendus exemptus non est, neque auctoritate Apostolica, sed ab ordinario suo Pontifice benedicatur, post praedictas omnes interrogationes subjungitur etiam sequens, quae alias omittitur, quando Benedicendus est ab ordinaria jurisdictione exemptus.

Interrogatio.

Vis sanctae Ecclesiae N., nominando Ecclesiam Patriarchalem, Metropolitanam, seu Cathedralem, cujus Praelati jurisdictioni electus Abbas, seu ejus monasterium subjecti existunt, mihi que ejusdem Patriarchae vel Archiepiscopo, vel Episcopo, et meis successoribus fidem, subjectionem, obedientiam, et reverentiam, devote, et fideliter perpetuo exhibere? **Electus respondet.** Volo.

Si autem benedicendus Abbas, non exemptus auctoritate Apostolica, ab alio, quam Ordinario suo, Pontifice benedicatur, Pontifex benedictionem ei impensurus, loco interrogationis proxime positae, ommissa, sequentem subjungit, dicens: Vis sanctae Ecclesiae N. nominando Ecclesiam Patriarchalem, Metropolitanam, seu Cathedralem, cujus Pontificis jurisdictioni electus Abbas, seu ejus monasterium subjecti existunt, illiusque Patriarchae aut Archiepiscopo, vel Episcopo, ac suis successoribus fidem, subjectionem, obedientiam, et reverentiam, devote, et fideliter perpetuo exhibere? **Electus respondet.** Volo.

Subjungit Pontifex:

Haec omnia, et cetera bona tribuat tibi Dominus, et custodiat te, atque corroboret in omni bonitate. **Electus respondet:** Amen.

Tunc Electus ante Pontificem genuflexus osculatur ejus manum. Deinde deposita mitra, surgit Pontifex, et stans versus ad altare, facit Confessionem, Electo a sinistris sibi respondente. Qua finita, Pontifex ascendens ad altare, osculatur illud, et Evangelium in Missa dicendum; atque incensat altare more solito; deinde accedit ad sedem suam; et procedit in Missa ad Alleluia, sive ultimum Versum Tractus; vel Sequentiae exclusive. Si vero Missa legitur, osculato altari, et Evangelio, ommissa incensatione, omnia praedicta leguntur in altari.

Electus vero vadit cum Assistentibus ad capellam suam; ubi deposito pluviali, accipit sandalia, dicens Psalmos consuetos ante Missam; Tum accipit crucem pectoralem; et aptatur ei stola ut ab humeris dependeat; deinde sumit tunicellam, dalmaticam, planetam, et manipulum, et hoc, si ex privilegio mitra uti possit; qua si uti sibi licet, et prius sit professus, ac Missa legatur, potest accipere sandalia, et dicere Psalmum *Quam dilecta*, etc. ac paramenta omnia Sacerdotalia capere, dempta planeta, cujus loco accipit pluviale; ante inchoationem officii, eo tempore, quo Pontifex eum benedicturus Pontificalia paramenta recipit. Si vero non sit de mitra, deposito pluviali, et retenta Stola in modum Presbyteri, accipit planetam tantum. Qua indutus, stans in altari suo medius inter Assistentes, prosequitur Missam usque ad Alleluia, si dicitur; sive ultimum Versum Tractus vel Sequentiae exclusive. Et cum dicit, Dominus vobiscum, non se debet ad populum vertere.

Missa dicitur de die cum Collecta pro Electo sub uno Per Dominum, cum Collecta diei:

Oratio.

Pontifex dicit: Concede, quaesumus, Domine, huic famulo tuo, ut praedicando, et exercendo quae recta sunt, per exemplum bonorum operum animos suorum instruat subjectorum; et aeternae remunerationis mercedem a te piissimo Pastore percipiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat et in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Electus vero dicit: Concede, quaesumus, Domine, mihi famulo tuo, ut praedicando; et exercendo quae recta sunt, per exemplum bonorum operum animos meorum instruam subjectorum; et aeternae rei mercedem a Pastore percipiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Dicto Graduali, si Alleluia est dicendum, alioquin dicto etiam Tractu, vel Sequentia usque ad ultimum Versum exclusive, Pontifex sedet cum mitra in faldistorio sui ante altare, et ante eum reducitur Electus per assistentes; et facta Pontifici reverentia, ut prius, surgit Pontifex, et genuflexus cum mitra procumbit faldistorio suo.

Assistentes genuflectunt ante scabella. Electus vero ad sinistram Pontificis prosternit se. Tunc cantores incipiunt, choro respondente, vel, si non sint cantores et chorus, dicit Pontifex, caeteris sibi respondentibus, Antiphonam:

Ne reminiscaris, * Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum, neque vindictam sumas de peccatis nostris, Domine, Deus noster.

Psalmus 6

Domine, ne in furore tuo arguas me: * neque in ira tua corripias me.

Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum: * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde: * et tu Domine usquequo?

Convertere, Domine, et eripe animam meam: * salvum me fac propter misericordiam tuam.

Quoniam non est in morte qui memor sit tui: * in inferno autem quis confitebitur tibi.

Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum: * in lacrimis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est a furore oculus meus: * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discedite a me, omnes qui operamini iniquitatem: * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam: * Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei: * convertantur, et erubescant valde velociter.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 31

Beati, quorum remissae sunt iniquitates: * et quorum tecta sunt peccata.

Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum: * nec est in spiritu ejus dolus.

Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea: * dum clamarem tota die.

Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua: * conversus sum in aerumna mea, dum configitur spina.

Delictum meum cognitum tibi feci: * et injustitiam meam non abscondi.

Dixi: confitebor adversum me injustitiam meam Domino: * et tu remisisti impietatem peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis sanctus: * in tempore opportuno.

Verumtamen in diluvio aquarum multarum: * ad eum non approximabunt.

Tu es refugium meum a tribulatione, quae circumdedit me: * exultatio mea, erue me a circumdantibus me.

Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac, qua gradieris: * firmabo super te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus, et mulus: * quibus non est intellectus.

In camo, et fraeno maxillas eorum constringe: * qui non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris: * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.

Laetamini in Domino, et exultate, iusti: * et gloriamini omnes recti corde.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 37

Domine, ne in furore tuo arguas me: * neque in ira tua corripias me.

Quoniam sagittae tuae infixae sunt mihi: * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne mea a facie irae tuae: * non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meae supergressae sunt caput meum: * sicut onus grave gravatae sunt super me.

Putruerunt, et corruptae sunt cicatrices meae: * a facie insipientiae meae.

Miser factus sum et curvatus sum usque ad finem: * tota die contristatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus: * et non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum, et humiliatus sum nimis: * rugiebam a gemitu cordis mei.

Domine, ante te omne desiderium meum: * et gemitus meus a te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea: * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.

Amici mei, et proximi mei: * adversum me appropinquaverunt, et steterunt.

Et qui juxta me erant, de longe steterunt: * et vim faciebant, qui quaerebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates: * et dolos tota die meditabantur.

Ego autem tamquam surdus non audiebam: * et sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens: * et non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te, Domine, speravi: * tu exaudies me, Domine Deus meus.

Quia dixi: nequando supergaudeant mihi inimici mei: * et dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum: * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo: * et cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt, et confirmati sunt super me: * et multiplicati sunt qui oderunt me inique.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi: * quoniam sequebar bonitatem.

Ne derelinquas me, Domine Deus meus: * ne discesseris a me.

Intende in adiutorium meum: * Domine, Deus salutis meae.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 50

Miserere mei, Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum: * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum judicaris.
Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.
Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta, et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.
Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.
Auditui meo dabis gaudium, et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.
Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.
Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.
Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.
Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.
Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.
Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea justitiam tuam.
Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.
Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicias.
Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.
Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 101

Domine, exaudi orationem meam: * et clamor meus ad te veniat.
Non avertas faciem tuam a me: * in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.
In quacumque die invocavero te: * velociter exaudi me.
Quia defecerunt sicut fumus dies mei: * et ossa mea sicut cremium aruerunt.
Percussum est ut foenum, et aruit cor meum: * quia oblitus sum comedere panem meum.
A voce gemitus mei: * adhaesit os meum carni meae.
Similis factus sum pellicano solitudinis: * factus sum sicut nycticorax in domicilio.
Vigilavi: * et factus sum sicut passer solitarius in tecto.
Tota die exprobrabant mihi inimici mei: * et qui laudabant me, adversum me jurabant.
Quia cinerem tamquam panem manducabam: * et potum meum cum fletu miscebam.
A facie irae et indignationis tuae: * quia elevans allisisti me.
Dies mei sicut umbra declinaverunt: * et ego sicut foenum arui.
Tu autem, Domine, in aeternum permanes: * et memoriale tuum in generationem et generationem.
Tu exurgens misereberis Sion: * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.
Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus: * et terrae ejus miserebuntur.
Et timebunt Gentes nomen tuum, Domine: * et omnes reges terrae gloriam tuam.
Quia aedificavit Dominus Sion: * et videbitur in gloria sua.
Respexit in orationem humilium: * et non sprexit precem eorum.
Scribantur haec in generatione altera: * et populus, qui creabitur, laudabit Dominum.
Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dominus de caelo in terram aspexit.
Ut audiret gemitum compeditorum: * ut solveret filios interemptorum.
Ut annuntiet in Sion nomen Domini: * et laudem suam in Jerusalem.
In conveniendo populos in unum: * et reges ut serviant Domino.
Respondit ei in via virtutis suae: * paucitatem dierum meorum nuntia mihi.

Ne revoces me in dimidio dierum meorum: * in generationem et generationem anni tui.
Initio tu, Domine, terram fundasti: * et opera manuum tuarum sunt coeli.
Ipsi peribunt, tu autem permanes: * et omnes sicut vestimentum veterascent.
Et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.
Filii servorum tuorum habitabunt: * et semen eorum in saeculum dirigetur.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 129

De profundis clamavi ad te, Domine: * Domine, exaudi vocem meam.
Fiant aures tuae intendentes: * in vocem deprecationis meae.
Si iniquitates observaveris, Domine: * Domine, quis sustinebit?
Quia apud te propitiatio est: * propter legem tuam sustinui te, Domine.
Sustinuit anima mea in verbum ejus: * speravit anima mea in Domino.
A custodia matutina usque ad noctem: * speret Israel in Domino.
Quia apud Dominum misericordia: * et copiosa apud eum redemptio.
Et ipse redimet Israel: * ex omnibus iniquitatibus ejus.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 142

Domine, exaudi orationem meam, auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua: * exaudi me in tua justitia.
Et non intres in iudicium cum servo tuo: * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.
Quia persecutus est inimicus animam meam: * humiliavit in terra vitam meam.
Collocavit me in obscuris sicut mortuos saeculi: * et anxius est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.
Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: * in factis manuum tuarum meditabar.
Expandi manus meas ad te: * anima mea sicut terra sine aqua tibi.
Velociter exaudi me, Domine: * defecit spiritus meus.
Non avertas faciem tuam a me: * et similis ero descendentibus in lacum.
Auditam fac mihi mane misericordiam tuam: * quia in te speravi.
Notam fac mihi viam, in qua ambulem: * quia ad te levavi animam meam.
Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi: * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.
Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Domine, vivificabis me in aequitate tua.
Educes de tribulatione animam meam: * et in misericordia tua disperdes inimicos meos.
Et perdes omnes, qui tribulant animam meam: * quoniam ego servus tuus sum.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona:

Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum, neque vindictam sumas de peccatis nostris, Domine, Deus noster.

Et subjunguntur immediate Litaniae.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphael, ora pro nobis.

Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora pro nobis.

Sancte Andrea, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Joannes, ora pro nobis.

Sancte Thoma, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Philippe, ora pro nobis.

Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.

Sancte Matthaeae, ora pro nobis.

Sancte Simon, ora pro nobis.

Sancte Thadaee, ora pro nobis.

Sancte Mathia, ora pro nobis.

Sancte Barnaba, ora pro nobis.

Sancte Luca, ora pro nobis.

Sancte Marce, ora pro nobis.

Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.

Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.

Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.

Sancte Stephane, ora pro nobis.

Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastiane, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronymus, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.
Sancta Catharina, ora pro nobis.
Sancta Anastasia, ora pro nobis.
Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine.
Ab ira tua, libera nos, Domine.
A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.
Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.
Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.
A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.
A flagello terraemotus, libera nos, Domine.
A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.
A morte perpetua, libera nos, Domine.
Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.

Per adventum tuum, libera nos, Domine.

Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.

Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.

Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.

Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.

Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.

Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.

Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.

In die iudicii, libera nos, Domine.

Peccatores, te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Domnum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.

Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.

Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Surgit ab accubitu Pontifex; et in manum sinistram accipit baculum Pastoralem, et conversus ad Electum dicit:

Ut hunc praesentem Electum bene + dicere digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Deinde dicit:

Ut hunc praesentem Electum bene + dicere, et sancti + ficare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Producendo singulis vicibus super Electum manu dextera signum crucis; et mox redit ad accubitum, et perficiuntur Litaniae.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Quibus finitis, Pontifex deposita mitra, surgit, et stans versus ad Electum prostratum manentem, dicit:

Pater noster, etc.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Salvum fac servum tuum, Domine.

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

V. Hic accipiet benedictionem a Domino.

R. Et misericordiam a Deo salutari suo.

V. Memor esto congregationis tuae.

R. Quam possedisti ab initio.

V. Dominus custodiat introitum tuum, et exitum tuum.

R. Ex hoc nunc et usque in saeculum.

V. Dominus custodiat te ab omni malo.

R. Custodiat animam tuam Dominus.

V. Domine Deus virtutum, converte nos.

R. Et ostende faciem tuam, et salvi erimus.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Concede, quaesumus, omnipotens Deus, affectui nostro tuae miserationis effectum; et hunc famulum tuum, quem ad regimen animarum eligimus, gratiae tuae dono prosequere; ut, te largiente, cum ipsa tibi nostra electione placeamus. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Cunctorum bonorum institutor Deus, qui per Moysen famulum tuum, ad gubernandas Ecclesias praepositos instituisti, tibi supplices fundimus preces, teque devotis mentibus exoramus; ut hunc famulum tuum, quem communis electio famulorum tuorum Abbatem ovium tuarum esse constituit, protectionis tuae gratia munire digneris; sicque regere subditas, commendatasque oves concedas, ut cum illis omnibus regna coelorum adipiscatur, quatenus te, Domine, opitulante, Apostolicis jugiter fultus doctrinis, centesimo cum fructu laetus introeat portas paradisi; atque a te, Domine, collaudante audire mereatur: Euge, serve bone et fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, super multa te constituam, intra in gaudium Domini tui. Quod ipse praestare digneris, qui vivis, et regnas Deus.

Tum surgit Electus, et ante Pontificem genuflectit, et Pontifex extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, affluentem spiritum tuae bene + dictionis super hunc famulum tuum, nobis orantibus, propitius infunde.

Hic Pontifex imponit ambas manus extensas, digitis non disjunctis, super caput Electi; et eas sic tenet, dicens:

Ut qui per nostrae manus impositionem hodie Abbas constituitur, sanctifi + catione tua dignus, a te electus permaneat; et numquam postmodum a tua gratia separetur indignus.

Hic Pontifex amovet manus de capite Electi, ac eas ante pectus extensas tenens, dicit:

Suscipiat, te Domine, largiente, hodie in bono opere perseverantiam, in adversis constantiam, in tribulationibus tolerantiam, in jejuniis desiderium, in impietatibus misericordiam, in humilitate principatum, in superbia odium, in fide dilectionem, in doctrina pervigilantiam, in castitate continentiam, in luxuria abinentiam, in varietatibus moderationem, in moribus doctrinam. Te tribuente, Domine, talis in hoc ministerio perseveret, qualis Levita electus ab Apostolis sanctus Stephanus meruit perdurare. Totam ab hac die mundanam conversationem despiciat: tu a Domine bene + dictione largiente, contemnat praesentia, diligat coelestia, desideret sempiterna. Sit exemplum et forma justitiae, ad gubernandam regendamque Ecclesiam tuam fideliter; ut speculator idoneus inter suos collegas semper efficiatur. Sit magni consilii, industria censurae, et efficaci a disciplinae. Ita, te Domine tribuente, in omnibus mandatis tuis sine reprehensione tibi mundo corde serviens, ut ad bravium supernae vocationis, multiplicato foenore, cum centesimo fructu, coronaque justitiae, ad coelestium thesaurorum dona tua perveniat.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus intelligi possit.

Praestante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde dicit:

Oremus.
Deus, cui omnis potestas, et dignitas famulatur, da huic famulo tuo prosperum suae dignitatis effectum, in qua semper te timeat, tibi que jugiter placere contendat. Per Christum Dominum nostrum.
R. Amen.

Oremus.
Omnium, Domine, fons bonorum, justorumque proventuum munerator; tribue, quaesumus, huic famulo tuo adeptam bene gerere dignitatem; et a te sibi praestitam bonis operibus comprobare. Per

Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Exaudi, Domine, preces nostras, quas in conspectu tuae majestatis super hunc famulum tuum fundimus, qui vice tui nominis ad gubernationem ovium tuarum statuitur; ut eum respicere, et interveniente beato **N.** bene + dicere digneris, et qui ad redemptionem, et protectionem nostram de coelo descendisti, et mundo te verum, et summum Pastorem exhibuisti, dicens: Ego sum pastor bonus; te invocamus, te suppliciter deprecamur, ut huic famulo tuo, quem pastoralis officii culmen subire voluisti, tua bonitas adsit, et bene + dictio, omnibus diebus vitae suae. Protege eum, Domine, et defende ab omnibus visibilium, et invisibilium adversitatibus inimicorum; dirige gressus ejus in viam pacis, et justitiae; et largire tuarum dona virtutum, justitiam, temperantiam, fortitudinem, prudentiam, charitatem, sobrietatem, patientiam, longanimitatem, constantiam insuperabilem, fidem non fictam, spem inconcussam, mentem devotam, humilitatem perfectam, intelligentiam rectam, benignitatem, modestiam, unanimitatem, pacem, concordiam, castitatem, abstinentiam, vigilantiam, discretionem, rectitudinem, scientiam, pietatem, consilium, et in cunctis actibus bonis inviolatam perseverantiam. Aufer, Domine Jesu Christe, ab eo, quidquid pravum, et distortum est, quidquid saluti contrarium, quidquid animae nocivum; superbiam, jactantiam, vanam gloriam, elationem, et quidquid ad ultimum tibi displicens esse potest. Circumda eum interius, et exterius tuae protectionis auxilio; ut, te defensore, sit tutus; te protegente, securus; te docente, sciens. Ostende ei viam, per quam ambulet; tribue ei thesaurum sapientiae, ut sciat, et habeat unde nova et vetera proferat. Fac eum in omnibus tua sequi vestigia et de sua ministracione gaudium bonum ut post hujus saeculi excursum, cum ante tribunal tuum venerit, cum multiplici fructu animarum, illud ei praemium largiaris cum omnibus, quos tibi praesentabit, quod fidelibus dispensatoribus tuis, pro tuo nomine laborantibus in terris, te promisisti daturum esse in coelis. Qui cum Patre, et Spiritu vivis, et regnas Deus, in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Postea sedens Pontifex, accepta mitra, dat ei ambabus manibus tangenti, et recipienti regulam, dicens:

Accipe regulam a sanctis Patribus traditam ad regendum, custodiendumque gregem tibi a creditum, quantum Deus ipse te confortaverit, et fragilitas humana permiserit. Accipe gregis Domini paternam providentiam, et animarum procuracionem, et per divinae legis incedendo praecepta, sis ei dux ad coelestis haereditatis pascua, adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde, deposita mitra, surgit Pontifex, et stans benedicit baculum Pastorem, si non sit benedictus, dicens:

Oremus.

Sustentator imbecillitatis humanae, Deus, bene + dic baculum istum; et quod in eo exterius designatur, interius in moribus hujus famuli tui, propitiacionis tuae clementia operetur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde aspergit illum aqua benedicta. Tum sedens accipit mitram: et stans tradit baculum Abbati coram se genuflexo ambabus manibus illum capienti dicens:

Accipe baculum Pastoralis officii, quem praeferas catervae tibi commissae: ut sis in corrigendis vitiis pie saeviens; et cum iratus fueris, misericordiae memor eris.

Deinde, deposita mitra, surgit Pontifex, et benedicit anulum, si non sit benedictus, dicens:

Oremus.

Creator, et conservator humani generis, dator gratiae spiritualis, largitor aeternae salutis; tu, Domine, emitte bene + dictionem tuam super hunc anulum; ut quicumque hoc sacrosanctae fidei signo insignitus incesserit, in virtute coelestis defensionis, ad aeternam sibi proficiat salutem. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Post haec aspergit anulum aqua benedicta; sedet cum mitra, et anulum in digitum annularem dexteræ manus Abbatis immittit, dicens:

Accipe anulum, fidei scilicet signaculum; quatenus sponsam Dei, sanctam videlicet Ecclesiam, intemerata fide ornatus, illibate custodias.

Tum, deposita mitra, surgit Pontifex, et stans versus ad illum coram se genuflexum, dicit:

Oremus.

Te, omnipotens et piissime Domine, deprecamur, hunc famulum tuum propitius intueri; ut, gratia tua auxiliante, in sua, subjectorumque conversatione praecepta sanctae regulae efficaciter studeat adimplere, ut una cum commisso sibi grege perpetua potiatur beatitudine. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

His expeditis, Pontifex accipit Abbatem ad osculum pacis. Idem faciunt Assistentes. Tum surgens Pontifex accedit ad altare, si Missa legitur: si vero cantatur, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, et ibi prosequitur Missam usque ad Offertorium inclusive.

Abbas autem redit cum Assistentibus ad capellam suam, et ibi in altari suo similiter Missam prosequitur usque ad Offertorium inclusive; quo dicto, Pontifex sedet ante altare in faldistorio cum mitra, et Abbas ante eum medius inter Assistentes reducitur, coram eo genuflexus, offert ei duo intortitia accensa, duos panes, et duo barilia vino plena, et Pontificis praedicta recipientis manum reverenter osculatur; surgit Abbas; Pontifex vero lavat manus, et accedit ad altare, ac prosequitur Missam, Abbas vero ante scabellum, super quod coram se habeat Missale in loco convenienti, medius inter Assistentes suos genuflexus, legit totam Missam, exceptis verbis consecrationis, quae non proferet.

Pro Abbate benedicto, cum Secreta diei sub uno Per Dominum,

Per Pontificem dicitur:

Secreta. Munera nostra, quaesumus Domine, suscipe placatus; et hunc famulum tuum semper, et ubique misericorditer protege. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen

Per Abbatem dicitur:

Secreta. Munera, quaesumus, Domine, suscipe placatus, et me famulum tuum semper, et ubique misericorditer protege. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen

Dicta Oratione, Domine Jesu Christe, qui, etc. per Pontificem, et Abbatem, Abbas accedit ad altare, ad

dexteram Pontificis, et ambo osculantur altare. Tum Pontifex dat pacem Abbati, dicens: Pax tecum.

Cui Abbas respondet: Et cum Spiritu tuo.

Et redit ad suum scabellum, et dat pacem Assistentibus suis, primum seniori, tum alteri, singulis dicens: Pax tecum. Et illi respondent: Et cum spiritu tuo.

Deinde postquam Pontifex se de Corpore, et Sanguine (quem totum sumere debet) communicaverit, et antequam se purificet, communicat Abbatem genuflexum de Corpore tantum. Tum Pontifex, accepta mitra, lavat manus; et prosequitur Missam usque ad finem. Abbas etiam in scabello suo Missam perficit.

Postcommunio, quae dicitur sub uno Per Dominum, cum Postcommunione diei.

Per Pontificem dicitur:

Postcommunio.

Haec nos communio, Domine, purget a crimine; et hunc famulum tuum benigna pietate conservet. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Per Abbatem dicitur:

Postcommunio.

Haec nos communio, Domine, purget a crimine: et me famulum tuum benigna pietate conservet. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Pontifex in fine dat benedictionem solemnem; qua data, si Abbas est de mitra, reponitur faldistorium ante medium altaris, et Pontifex cum mitra in eo sedet, Abbas vero biretum in capite tenens coram eo genuflectit. Tunc: Pontifex, deposita mitra, surgit, et benedicit mitram, si non sit benedicta, dicens: Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, cujus praeclara bonitas est, et virtus immensa; a quo omne datum optimum et omne donum perfectum, totiusque decoris ornamentum, bene + dicere, et sancti + ficare dignare hanc mitram hujus famuli tui Abbatis capiti imponendam. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et mox eam aspergit aqua benedicta, deinde cum mitra, imponit eam capiti Abbatis, dicens:

Imponimus, Domine, capiti hujus famuli tui Abbatis galeam munitiois et salutis, quatenus decorata facie, et armato capite, cornibus utriusque Testamenti terribilis appareat adversariis veritatis; et, te ei largiente gratiam, impugnator eorum robustus existat, qui Moysi famuli tui faciem ex tui sermonis consortio decoratam, lucidissimis tuae claritatis ac veritatis cornibus insignisti: et capiti Aaron Pontificis tui tiaram imponi jussisti. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde, si chirothecae non sint benedictae, surgit Pontifex, mitra deposita, et eas benedicit, dicens: Oremus.

Omnipotens Creator, qui homini ad imaginem tuam condito manus discretione insignitas, tamquam

organum intelligentiae, ad recte operandum dedisti: quas servari mundas praecepisti, ut in eis digne portaretur, et tua in eis digne consecrarentur mysteria, bene + dicere, et sancti + ficare dignare haec tegumenta; ut quicumque ministrorum tuorum sacrorum Pontificum his velare manus suas cum humilitate voluerit, tam cordis, quam operis ei munditiam tua misericordia subministret. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et aspergit eas aqua benedicta. Deinde, accepta mitra, sedet et imponit illas manibus Abbatis, extracto prius illi annulo Pontificali, dicens:

Circumda, Domine, manus hujus ministri tui munditia novi hominis, qui de coelo descendit, ut quemadmodum Jacob dilectus tuus, pelliculis haedorum opertis manibus, paternam benedictionem, oblato patri cibo, potuque gratissimo, impetravit, sic et iste, oblata per manus suas hostia salutari, gratiae tuae benedictionem impetrare mereatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui in similitudinem carnis peccati tibi pro nobis obtulit semetipsum. **R.** Amen.

Et statim imponit ei anulum. Si Abbas non sit de mitra, omnia, quae post benedictionem, finita Missa, per Pontificem datam, posita sunt, praetermittuntur. Tum Pontifex mitram in capite tenens, campanis pulsantibus, si sit in monasterio Abbatis, ducit illum etiam mitram in capite tenentem, si sit de mitra, ad chorum; et statuens eum in sede praedecessoris sui, et dans ei baculum Pastoralem in manu sinistra, dicit:

Accipe plenam, et liberam potestatem regendi hoc monasterium, et congregationem ejus, et omnia quae ad illius regimen interius et exterius, spiritualiter et temporaliter pertinere noscuntur.

Si vero benedictio fit extra monasterium suum, Pontifex statuit illum in faidistorio, quo ipse usus est, ante medium altaris posito, dicens:

Sta in justitia et sanctitate, et tene locum a Deo tibi delegatum, potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam suam.

Et Abbas, si non sit de mitra, biretum sibi ipsi reponit. Deinde Pontifex stans a dextris Abbatis, versus ad altare, mitra deposita, incipit Hymnum, schola, vel clericis prosequentibus:

Te Deum laudamus.

Te Dominum confitemur.

Te aeternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, * tibi coeli et universae potestates.

Tibi Cherubim et Seraphim * incessabili voce proclamant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus * Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt coeli et terra * majestatis gloriae tuae.

Te gloriosus * Apostolorum chorus,

Te Prophetarum * laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.

Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia.

Patrem * immensae majestatis.

Venerandum tuum verum * et unicum Filium.

Sanctum quoque * paraclitum Spiritum.

Tu Rex gloriae * Christe.

Tu Patris * sempiternus es Filius.

Tu ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna coelorum.

Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.

Judex crederis * esse venturus.

Te ergo, quaesumus, tuis famulis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti.

Aeterna fac cum Sanctis tuis * in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, * et benedic haereditati tuae.

Et rege eos, * et extolle illos usque in aeternum.

Per singulos dies * benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in saeculum, * et in saeculum saeculi.

Dignare, Domine, die isto * sine peccato nos custodire.

Miserere nostri, Domine, * miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos; * quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi; * non confundar in aeternum.

Et manet sine mitra apud sedem usque ad finem Hymni.

Dicto primo Versu, surgit Abbas, si sit de mitra, et circuiens per Ecclesiam, associatus a suis Assistentibus cum mitris, benedicit populo: rediens ad sedem, seu faldistorium, in quo sedet, et si sit in suo monasterio, recipit omnes monachos suos ad manus, et oris osculum, qui tamen omnes prius ei reverentiam exhibeant. Si vero non sit de mitra, manet sedens in sede, seu faldistorio, cooperto capite a principio Hymni praedicti usque ad illius finem et recipit omnes monachos suos ad osculum, ut supra. Finito Hymno, stans sine mitra, a dextris Abbatis cum mitra, si sit de mitra, alioquin cum bireto, sedentis, super eum:

V. Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

R. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

V. Salvum fac servum tuum, Domine.

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine, preces nostras, et super hunc famulum tuum spiritum tuae bene + dictionis emitte; ut coelesti munere ditatus, et tuae majestatis gratiam possit acquirere, et bene vivendi aliis exemplum praebere. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

His dictis, Pontifex, accepta mitra, vadit ad cornu Evangelii altaris, apud quem stant Assistentes cum mitris. Abbas vero, si sit de mitra, surgit cum mitra, et baculo Pastoralis, et accedens ante medium altaris, populo solemniter benedicit, dicens: **Sit nomen, etc.**

Postea accedit ad cornu Epistolae altaris et ibidem cum mitra, et baculo genuflexus, versus ad Pontificem, dicit cantando: **Ad multos annos.**

Si vero non sit de mitra, omisa benedictione, dicit: **Ad multos annos**, ut supra dictum est; quo dicto, Pontifex recipit eum surgentem ad osculum pacis. Idem faciunt Assistentes, qui deinde Abbatem, Evangelium sancti Joannis, **In principio erat Verbum, etc.** dicentem, inter se medium ad ejus capellam reducunt cum mitra, si ea utitur, et baculo Pastoralis incedentem. Pontifex vero pacis osculo, ut praemittitur, Abbati dato, dicit submissa voce:

Dominus vobiscum.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem, etc.

Signat altare, et se: et apud sedem, vel faldistorium deponit sacras vestes. Quibus depositis, Abbas Pontifici, et Assistentibus, pro more, gratias agit; et vadunt in pace.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE ABBATIS AUCTORITATE ORDINARII

Benedicendus Abbas, si non sit provisus a Sede apostolica, sed per Ordinarium suum, aut ejus auctoritate benedicatur, die statuto pro ejus benedictione, ordinantur omnia, quae supra in benedictione Abbatis, auctoritate apostolica, posita sunt.

Deinde Pontifex accipit omnia Pontificalia paramenta, et sedet cum mitra in faldistorio, ante medium altaris praeparato.

Electus vero in sua capella indutus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali, ac sandaliis, si illis ex privilegio uti possit, et Missa legenda sit, ducitur medius inter duos Abbates assistentes, superpelliceo, stola, pluviali, et mitra indutos, Si sint ad hoc privilegiati, coram Pontifice; cui facta reverentia debita, Electus prosternit se in terram ante medium altaris; et Pontifex, deposita mitra, surgit, et incipit, schola prosequente, Antiphonam:

Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis, a templo sancto tuo quod est in Jerusalem.

Qua finita, incipit, et dicit cum Assistentibus usque ad finem Psalmum sequentem, quo incepto, sedet cum mitra.

Psalmus 67.

Exsurgat Deus, et dissipentur inimici ejus: * et fugiant qui oderunt eum, a facie ejus.

Sicut deficit fumus, deficiant: * sicut fluit cera a facie ignis, sic pereant peccatores a facie Dei.

Et justii epulentur, et exsultent in conspectu Dei: * et delectentur in laetitia.

Cantate Deo, psalmum dicite nomini ejus: * iter facite ei, qui ascendit super occasum: Dominus nomen illi.

Exsultate in conspectu ejus, * turbabuntur a facie ejus: patris orphanorum, et iudicis viduarum.

Deus in loco sancto suo: * Deus qui inhabitare facit unius moris in Domo.

Qui educit vinctos in fortitudine, * similiter eos, qui exasperant, qui habitant in sepulcris.

Deus cum egredereris in conspectu populi tui: * cum pertransires in deserto.

Terra mota est, etenim coeli distillaverunt a facie Dei Sinai: * a facie Dei Israel,

Pluviam voluntariam segregabis, Deus, hereditati tuae: * et infirmata est, tu vero perfecisti eam.

Animalia tua habitabunt in ea: * parasti in dulcedine tua pauperi, Deus.

Dominus dabit verbum evangelizantibus: * virtute multa.

Rex virtutum dilecti, dilecti: * et speciei domus dividere spolia.

Si dormiatis inter medios cleros pennae columbae deargentatae, * et posteriora dorsi ejus in pallore auri.

Dum discernit coelestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulatus, mons pinguis: * ut quid suspicamini montes coagulatos?

Mons in quo beneplacitum est Deo habitare in eo: * etenim Dominus habitabit in finem.

Currus Dei decem millibus multiplex, millia laetantium: * Dominus in eis in Sina in Sancto.

Ascendisti in altum: cepisti captivitatem: * accepisti dona in hominibus.

Etenim non credentes, * inhabitare Dominum Deum.

Benedictus Dominus die quotidie: * prosperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.

Deus noster, Deus salvos faciendi: et Domini Domini exitus mortis.

Verumtamen Deus confringet capita inimicorum suorum: * verticem capilli perambulantium in delictis suis.

Dixit Dominus: Ex Basan convertam, * convertam in profundum maris.

Ut intingatur pes tuus in sanguine: * lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso.

Viderunt ingressus tuos, Deus, * ingressus Dei mei: regis mei qui est in sancto.

Praevenerunt principes conjuncti psallentibus, * in medio juvenularum tympanistiarum.

In Ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel.

Ibi Benjamin adolescentulus: * in mentis excessu.

Principes Juda, duces eorum: * principes Zabulon, principes Nephthali.

Manda Deus virtuti tuae: * confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

A templo tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: * ut excludant eos, qui probati sunt argento.

Dissipa gentes, quae bella volunt: venient legati ex Aegypto: * Aethiopia praeveniet manus ejus Deo.

Regna terrae cantute Deo: * psallite Domino.

Psallite Deo, qui ascendit super coelum coeli: * ad orientem.

Ecce dabit voci suae vocem virtutis, date gloriam Deo super Israel, * magnificentia ejus, et virtus ejus in nubibus.

Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem, et fortitudinem plebi suae, * benedictus Deus.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona Confirma, etc. Tum deposita mitra surgit Pontifex, et stans versus ad Electum, dicit:

V. Salvum fac servum tuum, Domine.

R. Deus meus sperantem in te.

V. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

V. Memor esto congregationis tuae.

R. Quam possedisti ab initio.

V. Domine, exaudi orationem

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterna Deus, qui facis mirabilia magna solus, praetende super hunc famulum tuum, et super congregationes illi commissas spiritum gratiae salutaris; et, ut in veritate tibi placeat, perpetuum ei rorem benedictionis infunde. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Actiones nostras, quaesumus, Domine, aspirando praeveni, et adjuvando proseguere; ut cuncta nostra oratio, et operatio a te semper incipiat, et per te coepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde surgit Electus, et una cum Assistentibus coram Pontifice genuflectit: et prior Assistentium dicit Pontifici:

Adest, reverendissime Pater, Electus monasterii **N.** quem ad vestram reverendissimam Patemitatem ex parte conventus ejusdem monasterii duximus praesentandum, humiliter postulantes a vobis, ut ipsum in Abbatem dicti monasterii dignemini ordinare.

Tunc Pontifex interrogat eos, dicens:

Scitis illum esse dignum? **R.** Scimus, et testificamur ipsum dignum esse.

Interrogatio.

Fuit ejus electio canonice, et concorditer celebrata? **R.** Fuit.

Pontifex dicit: Deo gratias.

Quo dicto, surgunt omnes, et sedent in suis scabellis, et Pontifex proseguitur examen, dicens: Antiqua sanctorum Patrum, etc. et omnia alia fiunt.

prout supra in benedictione Abbatis auctoritate Apostolica posita sunt.

Finito examine, et manu Pontificis per Electum postulata, idem Electus ante Pontificem genuflexus, tam se tenens schedulam scriptam, et suo pendenti sigillo sigillatam, debita fidelitatis juramentum Pontifici, Ordinario suo, praestat in hunc modum:

Ego **N.** monasterii **N.** ordinandus Abbas promitto coram Deo, et Sanctis ejus, et hac solemni fratrum congregatione, fidelitatem, dignamque subjectionem, obedientiam, et reverentiam matri meae Ecclesiae **N.** nominando Ecclesiam cujus jurisdictioni ordinariae subjectus existit, tibi que **N.** Domino meo, ejusdem Ecclesiae Patriarchae, **vel** Archiepiscopo, **aut** Episcopo, et successoribus tuis, secundum sacrorum Canonum instituta, et prout praecipit inviolabilis auctoritas Pontificum Romanorum.

Deinde librum Evangeliorum, quem Pontifex super genua sua tenet apertum, inferiori parte ejusdem libri Electo versa, quem ipse Electus, ambabus manibus supra scripturam positus, tangit dicens:

Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Tum schedulam ipsam Pontifici tradit; qui illa recepta et mitra deposita, surgit, et facit Confessionem, et proceditur in omnibus et per omnia prout supra ordinatum est.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE ABBATISSAE

Electa in Abbatissam, et confirmata, benedici debet in die Dominico, vel aliis, quibus consecrantur virgines, si non est prius consecrata, et velata; alioquin fieri potest qualibet die, hoc modo: Pontifex paratus omnibus Pontificalibus ornamentis apud altare majus paratum cum sua credentia, et rebus consuetis procedit in Missa usque ad Alleluia, si dicitur; sive ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae exclusive. Interim, Electa in veste sua audiat Missam in choro quae dici debet de die, cum Collecta pro Electa, sub uno Per Dominum, ut infra, per Pontificem celebrantem.

Oratio.

Da, quaesumus, Domine, huic famulae tuae, quam virginitatis honore dignatus es decorare, inchoati operis consummatum effectum, et ut perfectam tibi offerat plenitudinem, initia sua perducere mereatur ad finem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Dicto Graduali, seu Tractu, vel Sequentia, usque ad ultimum Versum exclusive, Pontifex accedit ad faldistorium ante medium altaris, et ibi sedet cum mitra. Electa vero e monasterio egressa, associata a duabus matronis senioribus, ac velo ante faciem demisso, Pontifici praesentata, coram eo genuflexa, in manibus habens schedulam scriptam, et suo pendenti sigillo sigillatam, debitae fidelitatis juramentum praestat Pontifici suo ordinario, in hunc modum:

Ego **N.** monasterii **N.** ordinanda Abbatissa promitto coram Deo, et Sanctis ejus, et hac solemniter sororum congregatione, fidelitatem, dignamque subjectionem, obedientiam, et reverentiam, matri meae Ecclesiae **N.** nominando Ecclesiam, cujus jurisdictioni ordinariae subjecta existit, tibi que **N.** Domino meo, ejusdem Ecclesiae Patriarchae, vel Archiepiscopo, aut Episcopo, et successoribus tuis, secundum sacrorum Canonum instituta, et prout praecipit inviolabilis auctoritas Pontificum Romanorum.

Si vero fuerit exempta, ita praestabit juramentum:

Ego **N.** monasterii **N.** ordinis Sancti **N.** dioecesis **N.** ab hac hora in antea, fidelis, et obediens ero beato Petro Apostolo, sanctaeque Romanae Ecclesiae, et Domino nostro Domino **N.** Papae **N.** suisque successoribus canonice intransibus, et tibi, vel pro tempore existenti meae religionis Superiori, secundum regulam sancti Patris nostri **N.** et praedicti Ordinis constitutiones.

Deinde librum Evangeliorum, quem Pontifex super genua sua tenet apertum, inferiori parte ejusdem libri Electae versa, quem ipsa Electa, ambabus manibus supra scripturam positus, tangit dicens:

Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Tum schedulam ipsam Pontifici tradit, qui surgit cum mitra, et super faldistorium procumbit. Electa vero prosternit se super tapete ad ejus sinistram; et chorus dicat Litanias:

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphael, ora pro nobis.

Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora pro nobis.

Sancte Andrea, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Joannes, ora pro nobis.

Sancte Thoma, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Philippe, ora pro nobis.

Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.

Sancte Matthaeae, ora pro nobis.

Sancte Simon, ora pro nobis.

Sancte Thadaee, ora pro nobis.

Sancte Mathia, ora pro nobis.

Sancte Barnaba, ora pro nobis.

Sancte Luca, ora pro nobis.

Sancte Marce, ora pro nobis.

Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.

Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.

Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.

Sancte Stephane, ora pro nobis.

Sancte Laurenti, ora pro nobis.

Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastiane, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.
Sancta Catharina, ora pro nobis.
Sancta Anastasia, ora pro nobis.
Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine.
Ab ira tua, libera nos, Domine.
A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.
Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.
Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.
A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.
A flagello terraemotus, libera nos, Domine.
A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.
A morte perpetua, libera nos, Domine.
Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.
Per adventum tuum, libera nos, Domine.

Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.

Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.

Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.

Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.

Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.

Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.

Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.

In die iudicii, libera nos, Domine.

Peccatores, te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Dominum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.

Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.

Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Pontifex surgit cum mitra, et baculum Pastoralem in sinistra tenens, versus ad Electam dicit:

Ut hanc praesentem Electam bene + dicere digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Deinde dicit:

Ut hanc praesentem Electam bene + dicere, et sancti + ficare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Tum iterum procumbit, et perficiuntur Litaniae.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Quibus finitis, surgit Pontifex, Electa adhuc prostrata manente; et stans versus ad illam, deposita mitra, dicit:

Pater noster, etc.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Salvam fac ancillam tuam, Domine.

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eam.

V. Haec accipiet benedictionem a Domino.

R. Et misericordiam a Deo salutari suo.

V. Memor esto congregationis tuae.

R. Quam possedisti ab initio.

V. Dominus custodiat introitum tuum, et exitum tuum.

R. Ex hoc nunc, et usque in saeculum.

V. Dominus custodiat te ab omni malo.

R. Custodiat animam tuam Dominus.

V. Domine Deus virtutum, converte nos.

R. Et ostende faciem tuam, et salvi erimus.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Concede, quaesumus, omnipotens Deus, affectui nostro tuae miserationis effectum; et hanc famulam tuam, quam ad regimen animarum eligis, gratiae tuae dono proseguere; ut, te largiente, ipsa tibi nostra electione placeamus. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oremus.

Cunctorum bonorum institutor Deus, qui per Moysen famulum tuum, ad gubernandas Ecclesias praepositos instituisti, tibi supplices fundimus preces, teque devotis mentibus exoramus; ut hanc famulam tuam, quam communis electio famularum tuarum Abbatissam ovium tuarum esse constituit, protectionis tuae gratia munire digneris; sicque regere subditas, commendatasque oves concedas, ut cum illis omnibus regna coelorum adipiscatur; quatenus te, Domine, opitulante, apostolicis jugiter fulta Doctrinis, centesimo cum fructu laeta introeat portas paradisi, atque a te, Domine, collaudante audire mereatur: Euge serve bone, et fidelis, quia in pauca fuisti fidelis, super multa te constituam, intra in gaudium Domini tui. Quod ipse praestare digneris, qui vivis et regnas Deus:

His dictis, Electa surgit, et ante Pontificem genuflectit, qui proseguitur, manus ante pectus extensas tenens, dicens:

Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

R. Gratias agamus Domino Deo nostro.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeteme Deus, affluentem spiritum tuae bene + dictionis super hanc famulam tuam, nobis orantibus, propitius infunde.

Pontifex imponit ambas manus extensas, digitis tamen non disjunctis, super caput Electae, et eas sic tenet, proseguendo:

Ut quae per nostrae manus impositionem hodie Abbatissa constituitur, sanctifi + catione tu digna, a te electa permaneat; et nunquam postmodum a tua gratia separetur indigna.

Pontifex amovet manes de capite Electae, proseguens, ante pectus eas extensas tenens:

Suscipiat, te Domine, largiente, hodie in bono opere perseverantiam, in adversis constantiam, in tribulationibus tolerantiam, in jejuniis desiderium, in impietatibus misericordiam, in humilitate principatum, in superbia odium, in fide dilectionem, in Doctrina pervigilantiam, in castitate continentiam, in luxuria abinentiam, in varietatibus moderationem, in moribus doctrinam. Te auxiliante, Domine, talis in hoc ministerio perseveret, qualis Levita electus ab Apostolicis sanctus Stephanus meruit perdurare. Totam ab hac die mundanam conversationem despiciat: tua, Domine, bene + dictione largiente, contemnat praesentia, diligat coelestia, desideret sempiterna. Sit exemplum et forma justitiae, ad gubernandam regendamque Ecclesiam tuam fideliter; ut speculatrix idonea inter suas collegas semper efficiatur. Sit magni consilii, industria censurae, et efficacia disciplinae. Ita, te, Domine, tribuente, in omnibus mandatis tuis sine reprehensione tibi mundo corde serviens, ut ad bravium supernae vocationis, multiplicato foenore, cum centesimo fructu, coronaque justitiae, ad coelestium thesaurorum dona tua perveniat.

Quod sequitur dicit submissa voce, ita tamen, quod a circumstantibus audiatur.

Praestante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivit, et regnat in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex adhuc sine mitra, ut supra, stans dicit:

Oremus.

Deus, cui omnis potestas, et dignitas famulatur, da huic famulae tuae prosperum suae dignitatis effectum, in qua semper te timeat, tibi que jugiter placere contendat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Omnium, Domine, fons bonorum, justorumque provectorum munerator, tribue, quaesumus, huic famulae tuae adeptam bene gerere dignitatem, et a te sibi praestitam bonis operibus comprobare. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Concede, quaesumus, omnipotens Deus, famulae tuae, ut ostendendo, et exercendo quae recta sunt,

per exemplum bonorum operum animas suarum instruat subjectarum: et aeternae remunerationis mercedem a te piissimo Pastore percipiat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Domine Deus omnipotens, qui sororem Moysi Mariam, praeaeuntem cum ceteris mulieribus, inter aequoreas undas cum tympanis et choris, laetam ad littus maris venire fecisti, te supplices deprecamur, pro hac fidei famula tua, quae hodie super universas sibi subditas Abbatissa constituitur; ut ita monastica, **vel** canonica norma tueatur cunctas famulas tuas sibi commissas, quatenus ad aeternam gloriam, te auxiliante, cum omnibus illis introeat laeta, ibique exsultans cum Angelis, canens cantica nova sequatur Agnum quocumque ierit, Jesum Christum Dominum nostrum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum sedet Pontifex, accepta mitra, et tradit Abbatissae, coram se genuflexae, in manibus regulam, dicens:

Accipe regulam a sanctis Patribus traditam, ad regendum, custodiendumque gregem tibi a Deo commissum, quantum Deus ipse te confortaverit, et fragilitas humana permiserit. Accipe gregis Dominici maternam providentiam, et animarum procuracionem, et per divinae legis incedendo praecepta, sis ei dux ad coelestis hereditatis pascua, adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus, in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde, si prius, dum erat monialis, non fuit velata, Pontifex, deposita mitra, surgit, et benedicit velum, quod per unum ex ministris coram eo tenetur, dicens:

Suppliciter te, Domine, rogamus, ut super hanc vestem ancillae tuae capiti imponendam, bene + dictio tua benigna descendat; et sit vestis haec benedicta, consecrata, immaculata et sancta. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Caput omnium fidelium, Deus, et totius corporis salvator, hoc operimentum velaminis, quod famula tua propter tuum, tuaeque Genitricis beatissimae Virginis Mariae amorem suo capiti est impositura, dextera tua sancti + fica; et hoc, quod per illud mystice datur intelligi, tua semper custodia, corpore pariter, et animo incontaminato custodiat; ut, quando ad perpetuam Sanctorum remunerationem venerit, cum prudentibus et ipsa virginibus praeparata, te perducente, ad sempiternae felicitatis nuptias introire mereatur. Qui vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde aspergit velum ipsum aqua benedicta; tum sedens, accepta mitra, imponit illud super caput Abbatissae: ita ut dependeat super scapulas, et ante pectus, et usque ad oculos, sic dicens:

Accipe velamen sacrum, quo cognoscaris mundum contempsisse, et te Christo Jesu veraciter, humiliterque, toto cordis annisu, sponsam perpetualiter subdidisse, qui te ab omni malo defendat, et ad vitam perducatur aeternam. **R.** Amen.

Si vero Abbatissa prius velata fuit, omittuntur praedicta. His finitis, surgunt omnes, et Pontifex procedit in Missa; quam Abbatissa in loco ad partem audit. Incepto a choro Offertorio, et per Pontificem lecto, sedet Pontifex in faldistorio ante medium altaris, accepta mitra; et Abbatissa, praecedentibus eam duobus famulis duo intortitia accensa portantibus venit de loco suo, associata a duabus matronis, et coram Pontifice genuflectit, ac ei successive dicta duo intortitia offert, et Pontificis ea recipientis manus osculatur; tum ad locum suum revertitur.

Pontifex vero manus lavat, surgit, deposita mitra et Missam prosequitur.

Secreta.

Oblatis hostiis, quaesumus, Domine, praesenti famulae tuae perseverantiam perpetuae virginitatis accommoda; ut apertis januis, summi Regis adventu, regnum coeleste cum laetitia mereatur intrare. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Postquam Pontifex se communicaverit, Abbatism communicet. Tum, accepta mitra, lavet manus inde prosequitur Missam usque ad benedictionem exclusive.

Postcommunio.

Respice, Domine, famulae tuae tibi debitam servitatem, ut inter humanae fragilitatis incerta, nullis adversitatibus opprimatur, quae de tua protectione confidit. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Dicto, Ite, Missa est, vel Benedicamus Domino, et Placeat, etc.

Pontifex cum mitra intronizat Abbatissam in sede sit in proprio monasterio, dicit:

Accipe plenam, et liberam potestatem regendi hoc monasterium, et congregationem ejus, et omnia, quae ad illius regimen interius et exterius spiritualiter et temporaliter pertinere noscuntur.

Si vero benedictio fit extra monasterium suum, Pontifex dicit:

Sta in justitia, et sanctitate, et tene locum a Deo tibi delegatum; potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam suam.

Tunc Pontifex stans a dextris Abbatissae, versus ad altare, mitra deposita, incipit cantando, schola prosequente, Hymnum:

Te Deum laudamus.

Te Dominum confitemur.

Te aeternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, * tibi coeli et universae potestates.

Tibi Cherubim et Seraphim * incessabili voce proclamant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus * Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt coeli et terra * majestatis gloriae tuae.

Te gloriosus * Apostolorum chorus,

Te Prophetarum * laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.

Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia.

Patrem * immensae majestatis.

Venerandum tuum verum * et unicum Filium.

Sanctum quoque * paraclitum Spiritum.

Tu Rex gloriae * Christe.

Tu Patris * sempiternus es Filius.

Tu ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna coelorum.

Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.

Judex crederis * esse venturus.

Te ergo, quaesumus, tuis famulis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti.

Aeterna fac cum Sanctis tuis * in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, * et benedic haereditati tuae.

Et rege eos, * et extolle illos usque in aeternum.

Per singulos dies * benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in saeculum, * et in saeculum saeculi.

Dignare, Domine, die isto * sine peccato nos custodire.

Miserere nostri, Domine, * miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos; * quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi; * non confundar in aeternum.

Et dicitur totus, et Pontifex manet sine mitra apud sedem usque ad finem Hymni. Interim dum cantatur Hymnus, Abbatissa revertitur ad monasterium, associata, ut supra, et a monialibus senioribus excipitur intra portam, atque ad chorum perducitur, ubi moniales omnes faciunt ei reverentiam, singulariter genuflexae ante illam, et recipiuntur ab ea benigne ad osculum. Finito Hymno, Pontifex stans sine mitra, sedente Abbatissa in sede sua in choro, super eam dicit:

V. Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

R. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

V. Salvum fac ancillam tuam, Domine.

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Esto ei, Domine, Turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Nihil proficiat inimicus in ea.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Famulam tuam, Domine, custodia munit pietatis, ut virginitatis sanctae propositum, quod, te inspirante, suscepit, te protegente, illaesum custodiat. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde Pontifex, assumpta mitra, benedicit solemniter populo, dicens: Sit nomen Domini, etc.

Et benedictione data, vadunt omnes in pace.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE ET CONSECRATIONE VIRGINUM

Benedictio, et consecratio Virginum fieri debet in Epiphania Domini, vel in Albis Paschalibus, aut in Natalitiis Apostolorum, seu in Dominicis diebus. Die vero praecedenti, hora vespertina, vel etiam mane, antequam Pontifex ad Missam se parat, in loco convenienti, praesentantur ei Virgines benedicendae; qui de earum aetate, et proposito singulariter singulas, videlicet, an annum vigesimum quintum compleverint, si voluntatem, et propositum servandae virginitatis habeant, diligenter inquirunt; et insuper seorsum cum qualibet de vita, et conscientia, et carnis integritate. Quo facto, super altari in cornu Epistolae locantur pro Virginibus benedicendis vestes, vela, annuli, et torques, sive coronae, tempore suo Virginibus tradenda. Deputantur paranymphae matronae seniores, et propinquae earum, quae Virgines associant, et praecedunt, collocant, ac deducunt ad Pontificem, et reducunt. Ordinatur etiam in Ecclesia papilio, aut alius locus conveniens paratur, in quo Virgines ipsae conveniunt, et suo tempore se vestiunt benedictis vestibus. Post haec, hora congrua, Pontifex paratus omnibus Pontificalibus paramentis, procedit more consueto ad Missam, et in ea usque ad Alleluia, sive ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae exclusive.

Missa dicitur de die, cum Collecta pro Virginibus, sub uno Per Dominum.

Oratio

Da, quaesumus, Domine, his famulabus tuis, quas virginitatis honore dignatus es decorare, inchoati operis consummatum effectum; et, ut perfectam tibi offerant plenitudinem, initia sua perducere mereantur ad finem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Dicto Graduali, Tractu, vel Sequentia, usque ad ultimum Versum exclusive, Pontifex sedet cum mitra super faldistorium, ante medium altaris praeparatum. Virgines vero in vestibus, quibus in monasterio usae sunt, sine velis, sine mantellis, et sine cucullis e monasterio egressae, associatae singulae a duabus matronis senioribus, et propinquis, ac velis ante faciem demissis, Ecclesiam ingrediuntur; et Archipresbyter superpelliceo et pluviali indutus cantat competenti voce hanc Antiphonam: Prudentes virgines, aptate vestras lampades, ecce sponsus venit, exite obviam ei.

Virgines vero audientes vocem Archipresbyteri, et accendentes cereos suos, progrediuntur binae, et binae, Archipresbyter vero praecedens statuit eas extra chorum, ut facies ad altare majus vertant, et

Pontificem coram altari sedentem possint videre, et ipse eas. Tunc idem Archipresbyter in parte Virginum stans, dicit competenti voce, in tono lectionis, ad Pontificem, Virginibus genuflectentibus:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia catholica, ut has praesentes Virgines dignemini benedicere, et consecrare, ac Domino nostro Jesu Christo, summi Dei Filio, desponsare.

Pontifex interrogat, dicens: Scis illas dignas esse?

Respondet Archipresbyter: Quantum humana fragilitas nosse sinit, credo et testificor illas dignas esse.

Tunc Pontifex adhuc sedens cum mitra, dicit ad circumstantes:

Auxiliante Domino Deo, et Salvatore nostro Jesu Christo, eligimus has praesentes Virgines benedicere, et consecrare, ac Domino nostro Jesu Christo, summi Dei Filio, desponsare.

Deinde Pontifex vocat Virgines in cantu, dicens: Venite.

Virgines respondent: Et nunc sequimur.

Surgentes mox seriatim veniunt usque ad introitum chori, exterius tamen genua flectentes.

Tunc Pontifex eas secundo altius vocat in cantu, dicens: Venite.

Virgines surgentes respondent, similiter in cantu, dicentes: Et nunc sequimur in toto corde.

Deinde useque ad medium chori procedunt, et ibi genua flectunt. Tunc Pontifex tertio altius vocat eas, in cantu, dicens:

Venite, filiae, audite me, timorem Domini docebo vos.

Virgines vero surgentes respondent cantantes Antiphonam:

Et nunc sequimur in toto corde, timemus te, et quaerimus faciem tuam videre, Domine, ne confundas nos, sed fac nobis juxta mansuetudinem tuam, et secundum multitudinem misericordiae tuae.

Et praemissa cantantes Virgines, magis appropinquantes ascendunt in Presbyterium; ubi omnes coram Pontifice genuflectunt; et capita profunde, quasi usque ad terram, inclinant. Deinde singulae successive caput aliquantulum erigentes, cantant etiam hunc Versum:

Suscipe me, Domine, secundum eloquium tuum, ut non dominetur mei omnis injustitia.

Quo per singulas dicto, surgunt omnes, et a matronis praedictis seriatim ordinantur, stantes ibidem in modum coronae coram Pontifice, congruo tamen spatio distantes ab eo. Tunc Pontifex hortatur illas publice ad amplectendum, et servandum sanctae virginitatis propositum: et mox interrogat eas palam, et communiter dicens:

Vultis in sanctae virginitatis proposito perseverare?

Et singulae respondent: Volumus.

Tunc unaquaeque sigillatim genuflectit coram eo; et immissis manibus junctis inter ambas manus Pontificis, Pontifex interrogat quamlibet dicens:
Promittis te virginitatem perpetuo servare?

Respondet illa: Promitto.

Et Pontifex dicit: Deo gratias.

Illa vero osculatur manus Pontificis, surgitque, et ad suum locum revertitur et genuflectit. Omnibus autem sic per ordinem expeditis, et ad sua loca reversis, et genuflexis, Pontifex communiter omnes interrogat, dicens:

Vultis benedici, et consecrari, ac Domino nostro Jesu Christo, summi Dei Filio, desponsari?

Respondent omnes: Volumus.

Post haec Pontifex ante altare super faldistorium procumbit cum mitra; et ministri hinc, et inde genuflectunt; Virgines vero post Pontificem super tapetia, in modum coronae, se prosternunt: et cantores incipiunt, et prosequuntur Litanias.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphael, ora pro nobis.

Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora pro nobis.

Sancte Andrea, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Joannes, ora pro nobis.
Sancte Thoma, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Philippe, ora pro nobis.
Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.
Sancte Matthaeae, ora pro nobis.
Sancte Simon, ora pro nobis.
Sancte Thadaee, ora pro nobis.
Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastiane, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronymus, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.
Sancta Catharina, ora pro nobis.
Sancta Anastasia, ora pro nobis.

Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine
Ab ira tua, libera nos, Domine.
A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.
Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.
Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.
A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.
A flagello terraemotus, libera nos, Domine.
A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.
A morte perpetua, libera nos, Domine.
Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.
Per adventum tuum, libera nos, Domine.
Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.
Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.
Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.
Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.
Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.
Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.
Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.
In die iudicii, libera nos, Domine.
Peccatores, te rogamus, audi nos.
Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.
Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.
Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Domnum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.
Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.
Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Et postquam dictum fuerit, Ut omnibus fidelibus, etc. et a choro responsum: R. Te rogamus, audi nos. Pontifex surgit cum mitra, et vertens se ad Virgines prostratas, tenens baculum Pastoralem in sinistra, in pristino tono dicit, primo:

Ut praesentes ancillas tuas bene + dicere digneris. R. Te rogamus, audi nos.

Ut praesentes ancillas tuas bene + dicere, et sancti + ficare digneris. R. Te rogamus, audi nos.

Quibus dictis, Pontifex redit ad accubitum, cantoribus Litanias, ubi dimiserant, reassumentibus, et perficientibus.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Quibus finitis, surgunt omnes, et dicitur Hymnus:

Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratis,
Quae tu creasti, pectora.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternae dexterae,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,

Pacemque dones protinus.
Ductore sic te praevio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In saeculorum saecula.
Amen.

Pontifice, sine mitra ante altare genuflexo, incipiente, et choro illum prosequente usque in finem: primo Versu dicto, Pontifice surgente et usque ad finem ejusdem Hymni sine mitra stante. Hymno dicto, Virgines ad papilionem, seu ad alium locum idoneum proximiorum, ad hoc ordinatum, revertuntur. Pontifex vero coram altari stans, deposita mitra, benedicit Virginum vestes, dicens:

V. Dominus vobiscum.
R. Et cum Spiritu tuo.

Oremus.
Deus aeternorum bonorum fidelissime promissor, certissime persolutor, qui vestimentum salutis et indumentum aeternae jucunditatis tuis fidelibus promisisti, clementiam tuam suppliciter exoramus, ut haec indumenta, humilitatem cordis, et contemptum mundi significantia, quibus famulae tuae sancto visibiliter sunt informandae proposito, propitius bene + dicas; ut beatae castitatis habitum, quem, te inspirante, suscipiunt, te protegente, custodiant; et quas venerandae vestibus promissionis induis temporaliter, beata facias immortalitate vestiri. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Oremus.
Domine Deus, bonarum virtutum dator, et omnium benedictionum largus infusor, te obnixis precibus deprecamur, ut has vestes bene + dicere, et sancti + ficare digneris, quas famulae tuae pro indicio cognoscendae religionis induere se volunt; ut inter reliquas feminas tibi cognoscantur dicatae. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.
Exaudi, omnipotens Deus, preces nostras; et has vestes, quas famulae tuae ad seipsas operiendas exposcunt, uberrimae benedictionis imbre perfunde, sicut perfudisti oram vestimentorum Aaron benedictione unguenti, profluentis a capite in barbam; et sicut benedixisti vestes omnium religiosorum tibi per omnia placentium, ita eas bene + dicere, et sancti + ficare digneris: ac praest, clementissime Pater, ut supradictis famulabus tuis sint hae vestes salutis protectio, hae cognitio religionis, hae initium sanctitatis, hae contra omnia tela inimici robusta defensio, ut centesimi

muneris opulentia, perseverante continentia, ditentur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et vestes aqua benedicta aspergit; quae portantur Virginibus ad locum, ad quem divertunt; ubi dimissis quotidianis vestibus, induunt benedictas.

Pontifex autem stans, ut supra, benedicit vela Virginum, dicens:

Oremus.
Suppliciter te, Domine, rogamus, ut super has vestes ancillarum tuarum capitibus imponendas, bene + dictio tua benigna descendat; et sint hae vestes benedictae, consecratae, immacolatae, et sanctae. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.
Caput omnium fidelium, Deus, et totius corporis salvator, haec operimenta velaminum, quae famulae tuae propter tuum, tuaeque Genitricis beatissimae Virginis Mariae amorem suis capitibus sunt impositurae, dextera tua sancti + fica: et hoc, quod per illa mystice datur intelligi, tua semper custodia, corpore pariter, et animo incontaminato custodiant; ut quando ad perpetuam Sanctorum remunerationem venerit, cum prudentibus et ipsae virginibus praeparatae, te perducente, ad sempiternae felicitatis nuptias introire mereantur. Qui vivis, et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Et vela ipsa aqua benedicta aspergit.

Post haec stans adhuc, ut supra, Pontifex benedicit annulos, dicens:

Oremus.
Creator, et conservator humani generis, dator gratiae spiritualis, et largitor humanae salutis; tu, Domine, emitte bene + dictionem tuam super hos annulos; ut, quae eos gestaverint, coelesti virtute munitae, fidem integram, fidelitatemque sinceram teneant; sicut sponsae Christi virginitatis propositum custodiant, et in castitate perpetua perseverent. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et aqua benedicta eos aspergit.

Tum stans adhuc sine mitra Pontifex, benedicit torques, sive coronas, dicens:

Oremus.
Bene + dic, Domine, ornamenta ista, et praesta, per invocationem tui nominis, ut quaecumque ea portaverint, si tibi fideliter servierint, coronam, quam illa designat, in coelo percipere mereantur. Qui in Trinitate perfecta vivis, et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde eas aqua benedicta aspergit.

His expletis, Virgines, benedictis vestibus, exceptis velis, indutae, binae et binae, seriatim redeunt ad Pontificem, cantantes Responsorium:

Regnum mundi, et omnem ornatum saeculi contempsi propter amorem Domini nostri Jesu Christi: * Quem vidi, quem amavi, in quem credidi, quem dilexi. **V.** Eructavit cor meum verbum bonum, dico ego opera mea regi. * Quem vidi, quem amavi, in quem credidi, quem dilexi.

Tum disponuntur a paranymphis ante altare genuflexae coram Pontifice, in modum coronae, vultibus demissis: Pontifex vero surgit, mitra deposita, et versus ad eas, dicit:

Oremus.

Respice, Domine, propitius super has famulas tuas, ut sanctae virginitatis propositum, quod, te inspirante, susceperunt, te gubernante, custodiant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

Deinde dicit competenti voce, extensis manibus ante pectus, Praefationem:

Per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, castrorum corporum benignus habitator, et incorruptarum Deus amator animarum. Qui humanam substantiam, in primis hominibus diabolica fraude vitiatam, ita in Verbo tuo, per quod omnia facta sunt, reparas, ut eam non solum ad primae originis innocentiam revoces, sed etiam ad experientiam aeternorum bonorum, quae novo in saeculo sunt habenda, perducas; et obstrictos adhuc conditione mortalium, jam ad similitudinem provehas Angelorum. Respice, Domine, super has famulas tuas, quae in manu tua continentiae suae propositum collocantes, tibi devotionem suam offerunt, a quo et ipsae vota assumpserunt. Quomodo enim animus mortali carne circumdatus, legem naturae, libertatem licentiae, vim consuetudinis, et stimulos aetatis evinceret, nisi tu, Deus, per liberum arbitrium hunc in eis amorem virginitatis clementer accenderes, tu hanc cupiditatem in earum cordibus benignus aleres, tu fortitudinem ministrares. Effusa namque in omnes gentes gratia tua, ex omni natione, quae sub coelo est, in stellarum innumerabilem numerum, novi Testamenti heredibus adoptatis, inter ceteras virtutes, quas filiis suis non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, sed de Spiritu Sancto tuo genitis indidisti, etiam hoc donum in quas mentes de largitatis tuae fonte defluxit, ut cum honorem nuptiarum nulla interdicta minuisset, ac super sanctam conjugium nuptialis benedictio permaneret, existerent tamen sublimiores animae, quae in viri, ac mulieris copula fastidirent connubium, concupiscerent Sacramentum, nec imitarentur, quod nuptiis agitur, sed diligerent quod nuptiis praenotatur. Agnovit auctorem suum beata virginitas, et aemula integritatis angelicae, illius thalamo, illius cubiculo se devovit, qui sic perpetuae virginitatis est sponsus, quemadmodum perpetuae virginitatis est filius. Implorantibus ergo auxilium tuum, Domine, et confirari se benedictionis tuae consecratione cupientibus, da protectionis tuae munimen, et regimen, ne hostis antiquus, qui excellentiora studia

subtilioribus infestat insidiis, ad obscurandam perfectae continentiae palam, per aliquam mentis serpat incuriam, et rapiat de proposito virginum, quod etiam moribus decet inesse nupturam. Sit in eis, Domine, per donum Spiritus tui prudens modestia, sapiens benignitas, gravis lenitas, casta libertas. In charitate ferveant, et nihil extra te diligant. Laudabiliter vivant, laudarique non appetant. Te in sanctitate corporis, te in animae suae puritate glorificent. Amore te timeant, Amore tibi serviant. Tu eis sis honor, tu gaudium, tu voluntas; tu in moerore solatium; tu in ambiguitate consilium; tu in injuria defensio; in tribulatione patientia; in paupertate abundantia, in jejunio cibus; in infirmitate medicina. In te habeant omnia, quem diligere appetant super omnia, per te, quod sunt professae, custodiant. Scrutatori pectorum non corpore placiturae, sed mente, transeant in numerum puellarum sapientum, ut coelestem Sponsum, virtutum accensis lampadibus, cum oleo praeparationis expectent, nec turbatae improvise Regis adventu, sed securae, cum lumine, et praecedentium Virginum choro junctae, jucundanter occurrant: et ne excludantur cum stultis, se regalem januam cum sapientibus Virginibus, licenter introeant, et in Agni tui perpetuo comitatu probabiles mansura castitate permaneant. Quatenus centesimi fructus, dono virginitatis decorari, te donante, mereantur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo; ita tamen quod a circumstantibus audiatur:

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, incipit, schola prosequente, Responsorium:

Veni, electa mea, et ponam in te thronum meum. * Quia concupivit rex speciem tuam. **V.** Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam. * Quia concupivit rex speciem tuam.

Incepto Responsorio, sedet Pontifex cum mitra, et eo finito, surgunt Virgines; et duae primae ex eis praesentantur a paranympis Pontifici, coram quo humiliter genua flectunt, cantantes simul Antiphonam:

Ancilla Christi sum, ideo me ostendo servilem habere personam.

Qua dicta, Pontifex interrogat illas palam, dicens:

Vultis persistere in sancta virginitate, quam professae estis?

Et illae simul respondent: Volumus.

Tum Pontifex imponit velum super caput cujuslibet quod dependeat super scapulas, et super pectus, et usque ad oculos, singulis dictis:

Accipe velamen sacrum, quo cognoscaris mundum contempsisse, et te Christo Jesu veraciter humiliterque, toto cordis annisu, sponsam perpetualiter subdidisse, qui te ab omni malo defendat, et ad vitam perducatur aeternam. **R.** Amen.

Ambabus velatis, ambae simul genuflexae, ut erant, cantant hanc Antiphonam:

Posuit signum in faciem meam, ut nullum praeter eum amatorem admittam.

Quo facto, reducuntur a matronis praedictis ad loca ordinis sui, ubi prius erant; et aliae duae, quae post illas in ordine sequuntur, praesentantur Pontifici, coram quo simili modo genua flectunt, cantant,

et velantur, ut primae. Omnibus autem sic velatis, deposita mitra, surgit Pontifex, et stans versus ad illas, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Famulas tuas, Domine, tuae custodia munit pietatis, ut virginitatis sanctae propositum, quod, te inspirante, susceperunt, te protegente, illaesum custodiant. Qui vivis, et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, vocat Virgines, incipiens Antiphonam, schola prosequente:

Desponari, dilecta, veni, hiems transiit, turtur carnit, vineae florentes redolent.

Qua incepta, sedet Pontifex cum mitra, et ea finita, illae, quae primae venerant ad recipiendum velum, praesentantur Pontifici a matronis praedictis, eo modo, et ordine, sicut prius. Tunc Pontifex accipiens anulum cum dextera sua, et dexteram manum virginiscum sinistra manu sua, et mittens anulum ipsum digito annulari dexterae manus Virginis, desponsat illas Jesu Christo, dicens singulis: Desponso te Jesu Christo, Filio summi Patris, qui te illaesam custodiat. Accipe ergo anulum fidei, signaculum Spiritus Sancti, ut sponsa Dei voceris, et si ei fideliter servieris, in perpetuum coroneris. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. R. Amen.

Quo facto, ambae simul genuflexae, decantant Antiphonam:

Ipsi sum desponsata, cui Angeli serviunt, cuius pulchritudinem sol et luna mirantur.

Qua cantata, reducuntur a matronis praedictis ad loca sua, et aliae duae, quae illas sequuntur in ordine, praesentantur Pontifici, coram quo genuflectunt, cantant, et desponsantur, modo praemisso. Omnibus ergo sic seriatim desponsatis, et ad loca sua reductis, omnes genuflexae simul levant in altum, et ostendunt dexteram manus cantantes hanc Antiphonam:

Annulo suo subarravit me Dominus meus Jesus Christus, et tamquam sponsam decoravit me corona.

Deinde Pontifex cum mitra surgit, et stans versus ad illas, dicit:

Bene + dicat vos Conditor coeli, et terrae, Deus Pater omnipotens, qui vos eligere dignatus est ad beatae Mariae Matris Domini nostri Jesu Christi consortium; ut integram, et immaculatam virginitatem, quam professae estis, coram Deo, et Angelis ejus conservetis; propositum teneatis; castitatem diligatis; patientiam custodiatis; ut coronam virginitatis accipere mereamini. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Post haec Pontifex cum mitra stans, iterum vocat illas in cantu inchoans, schola prosequente, hanc Antiphonam:

Veni, Sponsa Christi, accipe coronam, quam tibi Dominus praeparavit in aeternum.

Incepta Antiphona, sedet Pontifex cum mitra, et ea finita, praesentantur ei a paranympis duae primae Virgines, ut prius, coram eo genuflexae. Ipse autem torquem, sive coronam accipiens, imponit capiti

cujuslibet Virginis, seriatim singulis dicens:

Accipe coronam virginalis excellentiae, ut sicut per manus nostras coronaris in terris, ita a Christo gloria, et honore coronari merearis in coelis. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et mox ambae simul decantant hanc Antiphonam:

Induit me Dominus cyclade auro texta, et immensis monilibus ornavit me.

Qua cantata, reducuntur a matronis praedictis ad loca sua; et aliae praesentantur, quae simili modo genuflectunt, cantant, et coronantur. Omnibus coronatis, et ad loca sua reductis, et stantibus, Pontifex deposita mitra surgit, et stans versus ad illas, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Da, quaesumus, omnipotens Deus, ut hae famulae tuae, quae pro spe retributionis aeternae tibi Domino Deo desiderant consecrari, plena fide, animoque in sancto proposito permaneant. Tribue eis, Domine, humilitatem, castitatem, obedientiam, charitatem et omnium bonorum operum quantitatem: ut ad meritum aeternae gloriae possint pervenire. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde omnibus simul genua flectentibus, Pontifex stans, ut prius, sine mitra, dicit hanc Orationem.

Oremus.

Te invocamus, Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, super has famulas tuas, quae tibi voverunt pura mente, mundoque corde servire; ut eas sociare digneris inter illos centum quadraginta quatuor millia, qui virgines permanserunt, et se cum mulieribus non coinquinaverunt; in quorum ore dolus non est inventus; ita et has famulas tuas facias permanere immaculatas usque in finem. Per Immaculatum Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Qua finita, Virgines surgentes, simul cantant Antiphonam:

Ecce, quod concupivit, jam video, quod speravi, jam teneo: illi sum juncta in coelis, quem in terris posita, tota devotione dilexi.

Post haec Pontifex, junctis ante pectus manibus, dicit super illas, stantes humiliter inclinatas, benedictionem.

Deus, plasmator corporum, afflator animarum, qui nullam spem aetatem, nullum sexum reprobas, nullam conditionem gratia tua ducis indignam, sed omnium aequalis creator es, et redemptor, tu has famulas tuas, quas ex omni numero gregis, ut bonus pastor, ad conservandam coronam perpetuae virginitatis, et castimoniam animae eligere dignatus es, tuae protectionis scuto circumtege, et ad omne opus virtutis et gloriae, magistrante sapientia, praepara, ut vincentes carnis illecebras, et illicita connubia recusantes, insolubilem Filii tui Domini nostri Jesu Christi copulam mereantur. His petimus, Domine, arma suggeras, non carnalia, sed Spiritus virtute potentia, ut, te muniente, earum

sensus et membra, in earum corporibus, et animabus non possit dominari peccatum; ac sub tua gratia vivere cupientibus, nihil sibi defensor malorum, et inimicus bonorum de his vasis nomini tuo consecratis praevaleat vindicare. Omnem etiam nocivum calorem imber gratiae tuae coelestis extinguat, lumen vero perpetuae castitatis accendat; facies pudica scandalis non pateat, neque incautis occasionem tribuat negligentia delinquendi. Sitque in eis casta virginitas; sint ornatae pariter, et armatae fide integra, spe certa, charitate sincera; ut, praeparato animo ad continentiam, virtus tanta praestetur, quae superet diaboli universa figmenta; et contemnendo praesentia, futura sectentur; jejunia epulis carnalibus praeferant; lectiones sacras et orationes convivii et potationibus anteponant; ut orationibus pastae, et eruditionibus expletae, illuminatae vigiliis, opus gratiae virginalis exercent. His igitur virtutum armis has tuas famulas interius exteriusque communiens, praesta, inoffensum cursum virginitatis implere. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, stans dicit sequentem benedictionem super illas genuflexas.

Benedicat vos Deus Pa + ter, et Fi + lius, et Spiritus + Sanctus omni benedictione spirituali; ut manentes semper incorruptae, inviolatae, et immacolatae, sub vestimento sanctae Mariae, Matris Domini nostri Jesu Christi, requiescat suer vos spiritus septiformis gratiae, spiritus sapientiae et intellectus, spiritus consilii et fortitudinis, spiritus scientiae, et pietatis: et repleat vos spiritus timoris Domini, fragiles solidet, invalidasque confirmet, pietate allevet, et mentes regat, vias dirigat, cogitationes sanctas instituat, actus probet, opere perficiat, charitate aedificet, sapientia illuminet, castitate muniat, scientia instruat, fide firmet, in virtute multiplicet, in sanctitate sublimet, ad patientiam praeparet, ad obedientiam subdat, sobrias protegat, et pudicas: in infirmitate visitet, in dolore relevet, in tentatione custodiat, in prosperitate temperet, in iracundia mitiget, in iniquitate emindet, infundat gratiam, remittat offensam, tribuat disciplinam. Ut his, et similibus virtutibus fultae, et sanctis operibus illustratae, illa semper studeatis agere, quae digna fiant remuneratione. Illum habeatis testem, quem habiturae estis iudicem; et vos aptetis, ut praefulgentem gestetis in manu lampadem, intraturae sponsi thalamum, occurratis cum gaudio, et nihil in vobis reperiat foetidum, nihil sordidum, nihil occultum, nihil corruptum, nihil inhonestum, sed niveas, et candidas animas, corporaque lucida, atque splendida; ut, cum ille dies tremendus remunerationis justorum, retributionisque malorum advenerit, non inveniat in vobis ultrix flamma, quod urat, sed divina pietas, quod coronet; quas jam in hoc saeculo conversatio religiosa mundavit, ut ad tribunal aeterni Regis ascensurae, celsaque palatia, cum iisdem mereamini habere protectionem, qui sequuntur Agnum, et cantant canticum novum sine cessatione, illic percepturae praemium post laborem, semperque maneatis in viventium regione. Atque ipse benedicat vos de coelis, qui per crucis passionem humanum genus es dignatus venire in terris redimere, Jesus Christus Dominus noster, qui cum aeterno Patre, et Spiritu Sancto in unitate perfecta vivit, et regnat Deus, in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex sedens cum mitra, publica voce anathema ponit, ne quis eas a divino servitio, quae vexillo castitatis subjectae sunt, abducat; nullus earum bona surripiat, sed ea cum quiete possideant, in hanc formam:

Auctoritate omnipotentis Dei, et beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus, firmiter, et sub interminatione anathematis inhibemus, ne quis praesentes virgines, seu sanctimoniales a divino servitio, cui sub vexillo castitatis subjectae sunt, abducat, nullus earum bona surripiat, sed ea cum quiete possideant. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, maledictus sit in domo, et extra

domum; maledictus in civitate, et in agro; maledictus vigilando, et dormiendo; maledictus manducando, et bibendo; maledictus ambulando, et sedendo; maledicta sint caro ejus, et ossa, et a planta pedis usque ad verticem non habeat sanitatem. Veniat super illum maledictio hominis, quam per Moysen in lege filiis iniquitatis Dominus permisit. Deleantur nomen ejus de libro viventium, et cum justis non scribatur. Fiat pars et hereditas ejus cum Cain fratricida, cum Dathan, et Abiron, cum Anania, et Saphira, cum Simone mago, et Juda proditore, et cum eis, qui dixerunt Deo: Recede a nobis, semitam viarum tuarum nolumus. Pereat in die judicii; devoret eum ignis perpetuus cum diabolo, et angelis ejus, nisi restituerit, et ad emendationem venerit. Fiat, fiat.

Tum dicitur Alleluia, sive ultimus Versus Tractus, vel Sequentiae, et cetera usque ad Offertorium inclusive, Virginibus in ordine suo manentibus.

Offertorio dicto, singulae Virgines consecratae, velatis capitibus, ad manus Pontificis in faldistorio ante medium altaris cum mitra sedentis, offerunt, coram eo genuflexae, quaelibet candelam accensam.

Interim parantur pro eis tot hostiae consecrandae, quot sunt ipsae numero. Facta oblatione, Pontifex cum mitra sedens lavat manus; deinde, deposita mitra, surgit, et prosequitur Missam, more consueto.

Secreta.

Oblatis hostiis, quaesumus, Domine, praesentibus famulabus tuis perseverantiam perpetuae virginitatis accommoda; ut apertis januis, summi Regis adventu, regnum coeleste cum laetitia mereantur intrare. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Postquam Pontifex se de Corpore, et Sanguine communicaverit, tum accedunt ad supremum gradum altaris Virgines ipsae binae et binae, et ibidem genuflectunt; Pontifex vero singulas communicat, et omnibus communicatis, ipsae Virgines ante altare, ut in Missa fuerunt genuflexae, simul cantant Antiphonam:

Mel et lac ex ejus ore suscepti, et sanguis ejus ornavit genas meas.

Interim Pontifex ablutionem sumit; tum accepta mitra, stans lavat manus, deinde perficit Missam.

Postcommunio.

Deus, qui habitaculum tuum in corde pudico fundasti, respice super has famulas tuae, et quae castigationibus assiduis postulant, tua consolatione percipiant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Missa finita, Pontifex dat benedictionem solemnem.

Et quia in nonnullis monasteriis est consuetudo, quod loco Diaconissatus Virginibus consecratis datur facultas incipiendi horas canonicas, et legendi Officium in Ecclesia, Pontifex stans ante altare sine mitra, Virginibus consecratis coram eo genuflexis, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, Domine, preces nostras, et super has famulas tuas spiritum tuum bene + dictionis emitte; ut coelesti munere ditatae, et tuae majestatis gratiam possint acquirere, et bene vivendi aliis exemplum praeberere. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum sedet Pontifex, accepta mitra, et tradit Breviarium illis, ambabus manibus ipsum tangentibus, dicens:

Accipite librum, ut incipiatis horas canonicas, et legatis Officium in Ecclesia. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Surgit Pontifex, mitra deposita, et conversus ad altare incipit Hymnum Te Deum laudamus, quem chorus prosequitur usque ad finem.

Te Deum laudamus.

Te Dominum confitemur.

Te aeternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, * tibi coeli et universae potestates.

Tibi Cherubim et Seraphim * incessabili voce proclamant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus * Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt coeli et terra * majestatis gloriae tuae.

Te gloriosus * Apostolorum chorus,

Te Prophetarum * laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.

Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia.

Patrem * immensae majestatis.

Venerandum tuum verum * et unicum Filium.

Sanctum quoque * paraclitum Spiritum.

Tu Rex gloriae * Christe.

Tu Patris * sempiternus es Filius.

Tu ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna coelorum.

Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.

Judex crederis * esse venturus.

Te ergo, quaesumus, tuis famulis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti.

Aeterna fac cum Sanctis tuis * in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, * et benedic haereditati tuae.

Et rege eos, * et extolle illos usque in aeternum.

Per singulos dies * benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in saeculum, * et in saeculum saeculi.

Dignare, Domine, die isto * sine peccato nos custodire.

Miserere nostri, Domine, * miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos; * quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi; * non confundar in aeternum.

Et eo finito, duae ex choro dicunt:

V. Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

Respondet chorus:

R. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

Et Pontifex stans in cornu Epistolae altaris, conversus ad altare, ex libro ibidem super altari posito, dicit:

Actiones nostras, quaesumus, Domine, aspirando praeveni, et adjuvando proseguere; ut cuncta nostra oratio, et operatio a te semper incipiat, et per te coepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Post haec Virgines consecratae revertuntur ad portam monasterii, ubi Pontifex eas coram se genuflexas praesentat Abbatissae similiter genuflexae dicens:

Vide, quomodo istas consecratas Deo serves, et repraesentes immaculatas; redditura pro eis rationem, ante tribunal sponsi earum, venturi iudicis.

Tum Pontifex redit ad Ecclesiam, dicens:

Dominus vobiscum.

Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

In principio, **etc.**

Et sacris vestibus depositis, vadit in pace.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE ET IMPOSITIONE PRIMARII LAPIDIS PRO ECCLESIA AEDIFICANDA

Nemo Ecclesia aedificet, priusquam Pontificis iudicio locus et atrium designentur, et quid ad luminaria, quid ad rectoris, ministrorumque stipendia sufficiat, quidque ad Ecclesiae dotem pertineat, definiatur; et per eum, vel ejus auctoritate, per Sacerdotem crux in loco figatur, et lapis primarius in fundamento ponatur. Pridie igitur lignea crux in loco, ubi debet esse altare, figatur. Sequenti vero die, lapis in Ecclesiae fundatione ponendus, qui debet esse quadratus et angularis, benedici debet hoc modo. Pontifex paratus supra rochettum, vel, si sit regularis, supra superpelliceum, amictu, alba, cingulo, stola, et pluviali albi coloris, et mitra simplici, et baculum Pastoralem in sinistra tenens, stans, cum mitra, in loco ubi Ecclesia est fundanda, benedicit sal, et aquam, dicens:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

Exorcizo te, creatura salis, per Deum + vivum, per Deum + verum, per Deum + sanctum, per Deum, qui te per Eliseum Prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquae; ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium; et sis omnibus sumentibus te sanitas animae et corporis; et effugiat, atque discedat a loco, in quo aspersum fueris, omnis phantasia et nequitia vel versutia diabolicae fraudis, omnisque spiritus immundus, adjuratus per eum qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen

Deinde, depositis baculo Pastorali et mitra, junctis manibus dicit:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Immensam clementiam tuam, omnipotens aeternae Deus, humiliter imploramus, ut hanc creaturam salis, quam in usum generis humani tribuisti, bene + dicere, et sancti + ficare tua pietate digneris; ut sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis; et quidquid ex eo tactum vel respersum fuerit, careat omni immunditia omnique impugnatione spiritualis nequitiae. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula

saeculorum. **R.** Amen.

Tum acceptis mitra et baculo Pastoralis, super aquam absolute dicit:

Exorcizo te, creatura aquae, in nomine Dei Pa + tris omnipotentis, et in nomine Jesu Christi Fi + lii ejus Domini nostri, et in virtute Sancti + Spiritus, ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, et ipsum inimicum eradicare et explantare valeas, cum angelis suis apostaticis, per virtutem ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen

Deinde, depositis baculo Pastoralis et mitra, junctis manibus dicit:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.
Deus, qui ad salutem humani generis maxima quaeque Sacramenta in aquarum substantia condidisti, adesto propitius invocationibus nostris, et elemento huic multimodis purificationibus praeparato, virtutem tuae bene + dictionis infunde; ut creatura tua mysteriis tuis serviens, ad abjiciendos daemones, morbosque pellendos, divinae gratiae sumat effectum; ut quidquid in domibus, vel in locis fidelium, haec unda resperserit, careat omni immunditia, liberetur a noxa: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens: discedant omnes insidiae latentis inimici, et si quid est quod aut incolumitati habitantium invidet, aut quieti, aspersione hujus aquae effugiat; ut salubritas per invocationibus defensa. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Pontifex mittit sal in aquam, in modum crucis, dicendo semel:

Commixtio salis, et aquae pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.
Deus, invictae virtutis auctor, et insuperabilis imperii rex ac semper magnificus triumphator, qui adversae dominationis vires reprimis, qui inimici rugientis saevitiam superas, qui hostiles nequitas potenter expungas, te, Domine, trementes, et supplices deprecamur, ac petimus, ut hanc creaturam salis, et aquae dignanter aspicias, benignus illustres, pietatis tuae rore sanctifices: ut ubicumque fuerit aspersa, per invocationem sancti tui nominis, omnis infestatio immundi spiritus abigatur, terrorque venenosi serpentis procul pellatur, et praesentia Sancti Spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus, ubique adesse dignetur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex accipit mitram, et schola cantat Antiphonam et Psalmum sequentes. Interim dum ea cantantur, Pontifex cum mitra, aspergit locum, ubi crux posita est, cum aqua per eum benedicta.

Antiphona.

Signum salutis pone, Domine Jesu Christe, in loco isto, et non permittas introire Angelum percutientem.

Psalmus 83

Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! * concupiscit et deficit anima mea in atria Domini. Cor meum, et caro mea * exsultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua, Domine virtutum: * Rex meus, et Deus meus.

Beati, qui habitant in domo tua, Domine: * in saecula saeculorum laudabunt te.

Beatus vir, cujus est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: * videbitur Deus deorum in Sion.

Domine, Deus virtutum, exaudi orationem meam: * auribus percipe Deus Jacob.

Protector noster aspice, Deus: * et respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis tuis: * super millia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei: * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam et veritatem diligit Deus: * gratiam et gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: * Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Finitis Antiphona et Psalmo praedictis, Pontifex stans versus ad locum per eum aspersum, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Domine Deus, qui licet coelo et terra non capiaris, domum tamen dignaris habere in terris, ubi nomen tuum jugiter invocetur; locum hunc, quaesumus, beatae Mariae semper Virginis, et beati **N.**

(nominando Sanctum, vel Sanctam, in cujus honorem, ac nomen fundabitur Ecclesia) omniumque Sanctorum intercedentibus meritis, sereno pietatis tuae intuitu visita, et per infusionem gratiae tuae ab omni inquinamento purifica, purificatumque conserva, et qui dilecti tui David devotionem in filii sui Salomonis opere complevisti, in hoc opere desideria nostra perficere dignere, effugiantque omnes hinc nequitiae spirituales. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Post haec stand adhuc sine mitra, Pontifex benedicit primarium lapidem, dicens:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Sit nomen Domini benedictum.

R. Ex hoc nunc et usque in saeculum.

V. Lapidem quem reprobaverunt aedificantes.

R. Hic factus est in caput anguli.

V. Tu es Petrus.

R. Et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam.

V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper: et in saecula saeculorum. Amen.

Oremus.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui es verus omnipotens Deus, splendor et imago aeterni Patris, et vita aeterna, qui es lapis angularis, de monte sine manibus abscissus, et immutabile fundamentum; hunc lapidem collocandum in tuo nomine confirma: et tu, qui es principium et finis, in quo principio Deus Pater ab initio cuncta creavit, sis, quaesumus, principium, et incrementum, et consummatio ipsius operis, quod debet ad laudem et gloriam tui nominis inchoari. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis, et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, bene + dicere dignare hunc lapidem in fundamentum Ecclesiae, in honorem sancti **N.** Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, lapidem probatum, angularem, pretiosum, in fundamento fundatum, de quo dicit Apostolus: Petra autem erat Christus: Qui tecum et cum Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tunc aspergit lapidem ipsum aqua benedicta, et accepto cultro, per singulas partes sculpsit in eo signum crucis, dicens:

In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti.

Quo facto, dicit:

Oremus.

Benedic, Domine, creaturam istam lapidis, et praesta per invocationem sancti nominis tui, ut quicumque ad hanc Ecclesiam aedificandam pura mente auxilium dederint, corporis santitatem, et animae medelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde ponitur in terram aliquod tapete, et desuper faldistorium, super quod Pontifex, accepta mitra, accumbit.

Tum dicuntur Litaniae usque ad finem:

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.
Pater de coelis Deus, miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.
Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.
Sancta Maria, ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.
Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.
Sancte Michael, ora pro nobis.
Sancte Gabriel, ora pro nobis.
Sancte Raphael, ora pro nobis.
Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.
Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora pro nobis.
Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.
Sancte Petre, ora pro nobis.
Sancte Paule, ora pro nobis.
Sancte Andrea, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Joannes, ora pro nobis.
Sancte Thoma, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Philippe, ora pro nobis.
Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.
Sancte Matthaeae, ora pro nobis.
Sancte Simon, ora pro nobis.
Sancte Thadaee, ora pro nobis.
Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastiane, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.

Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.
Sancta Catharina, ora pro nobis.
Sancta Anastasia, ora pro nobis.
Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine
Ab ira tua, libera nos, Domine.
A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.
Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.
Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.
A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.
A flagello terraemotus, libera nos, Domine.
A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.
A morte perpetua, libera nos, Domine.
Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.
Per adventum tuum, libera nos, Domine.
Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.
Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.
Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.
Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.
Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.
Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.
Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.
In die iudicii, libera nos, Domine.
Peccatores, te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Dominum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.

Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.

Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Finitis Litaniis Pontifex deposita mitra surgit, et stans versus ad primarium lapidem, dicit:

Oremus.
Actiones nostras, quaesumus, Domine, aspirando praeveni, et adjuvando proseguere; ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te coepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.**
Amen.

Deinde, parato caemento, et caementario assistente, Pontifex cum mitra inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Mane surgens Jacob * erigebat lapidem in titulum, fundens oleum desuper, votum vovit Domino: vere locus iste sanctus est, et ego nesciebam.

Psalmus 126.

Nisi Dominus aedificaverit domum: * in vanum laboraverunt qui aedificant eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem: * frustra vigilat qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem surgere: * surgite postquam sederitis, qui manducatis panem doloris.

Cum dederit dilectis suis somnum: * ecce hereditas Domini filii; merces, fructus ventris.

Sicut sagittae in manu potentis: * ita filii excussorum.

Beatus vir qui implevit desiderium suum ex ipsis: * non confundetur cum loquetur inimicis suis in porta.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Quo dicto, Pontifex stans cum mitra tangit, et ponit ipsum primarium lapidem in fundamento, dicens:

In fide Jesu Christi collacamus lapidem istum primarium in hoc fundamento: In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, ut vigeat vera fides hic, et timor Dei, fraternaque dilectio, ut sis hic locus destinatus orationi, et ad invocandum, et laudandum nomen ejusque Domini nostri Jesu Christi, qui cum Patre et cum Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Interim caementarius locat ipsum lapidem cum caemento, postea Pontifex spargit super lapidem aquam benedictam, dicens:

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalmus 50

Miserere mei, Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum: * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta, et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium, et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea justitiam tuam.

Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicies.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Quo dicto, Pontifex spargit aquam benedictam per omnia fundamenta, si sunt aperta: si non sunt aperta, circuit aspergendo fundamenta Ecclesiae designata, hoc modo:

Incipiens aspergere, et circuire, inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

O quam metuendus est locus iste! * vere non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta coeli.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis: * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te: * civitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylonis: * scientium me.

Ecce alienigenae, et Tyrus, et populus Aethiopum: * hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundavit eam Altissimus?

Dominus narrabit in scripturis populorum, et principum: * horum, qui fuerunt in ea.

Sicut laetantium omnium: * habitatio est in te.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Et repetitur Antiphona. Interim aspergendo procedit usque ad tertiam partem fundamentorum apertorum, seu designatorum, ubi subsistit, et repetita Antiphona, Pontifex stans ibidem, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Omnipotens, et misericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam prae ceteris gratiam contulisti, ut quidquid in tuo nomine digne perfecteque ab eis agitur, a te fieri credatur: quaesumus immensam clementiam tuam, ut quidquid modo visitaturi sumus, visites; et quidquid benedicturi sumus, benedicas; sitque ad nostrae humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis, fuga daemonum, Angeli pacis ingressus. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Pax aeterna * ab Aeterno huic domui. Pax perennis, Verbum Patris, sit pax huic domui. Pacem pius Consolator huic praestet domui.

Interim Pontifex, accepta mitra, aspergendo procedit usque ad aliam tertiam partem fundamentorum apertorum, seu designatorum, ibidem subsistens; et finita Antiphona, stans cum mitra, dicit:

Omnipotentem Deum, fratres charissimi, in cujus domo multae sunt mansiones, supplices deprecemur, ut locum istum nomini suo aedificandum per serenissimam pietatem suam bene + dicere, sancti + ficare, et conse + crare dignetur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui

tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Bene fundata est * domus Domini supra firmam petram.

Psalmus 121.

Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi: * In domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri: * in atriis tuis, Jerusalem.

Jerusalem, quae aedificatur ut civitas: * cujus participatio ejus in idipsum.

Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini: * testimonium Israel ad confitendum nomini Domini.

Quia illic sederunt sedes in iudicio: * sedes super domum David.

Rogate quae ad pacem sunt Jerusalem: * et abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tua: * et abundantia in turribus tuis.

Propter fratres meos, et proximos meos, * loquebar pacem de te.

Propter domum Domini, Dei nostri: * quaesivi bona tibi.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Et repetitur Antiphona.

Interim Pontifex aspergendo procedit per ultimam tertiam partem fundamentorum apertorum, seu designatorum, revertens ad locum, in quo lapidem imposuit; ubi repetita Antiphona, stans deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Deus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum aeternum majestati tuae condis habitaculum, da aedificationi tuae incrementa coelestia; ut quod te jubente fundatur, te largiente perficiatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Subsequenter Pontifex ibidem stans sine mitra, inchoat, schola prosequente, Hymnum:

Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratis,
Quae tu creasti, pectora.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternae dexterae,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus.
Ductore sic te praevio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In saeculorum saecula.
Amen.

Quo inchoato, Pontifex genuflectit usque ad finem primi versus. Tunc surgit, stans detecto capite usque ad finem Hymni, quo finito, dicit:

Descendat, quaesumus, Dominus Deus noster, Spiritus tuus Sanctus super hanc domum aedificandam, qui et dona nostra, et populi tui, in ea sanctificet, et ipsius corda dignanter emundet. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.
Deus, qui in omni loco dominationis tuae clemens ac benignus dedicator assistis, exaudi nos, quaesumus, et concede, ut inviolabilis hujus loci permaneat constructio; et beneficia tui muneris, universitas fidelium quae tibi supplicat, percipere mereatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Hoc facto, accepta mitra, Pontifex, si placet, sedens ibidem in faldistorio, exhortatur populum ad contribuendum pro structura Ecclesiae novae, et aliis opportunis. Deinde dat benedictionem solemnem, dicens: **V.** Sit nomen Domini benedictum, etc.

Et in fine concedit indulgentias. His expletis, si velit, parat se ad celebrandum Missam in dicto loco,

de Sancto in cuius nomine Ecclesia fundatur.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ECCLESIA DEDICATIONE SEU CONSECRATIONE

Ecclesiarum consecratio quamvis omni die de jure fieri possit, decentius tamen in Dominicis diebus, vel Sanctorum solemnitatibus fit.

Quando autem Ecclesia fuerit dedicanda, debet Archidiaconus praenuntiare clero, et populo, quibus est Ecclesia consecranda; ut priusquam consecratur, jejunent. Nam Pontifex consecrans, et qui petunt sibi Ecclesiam consecrari, praecedenti die jejunare debent.

Sane sero ante diem dedicationis, Pontifex parat Reliquias in altari consecrando includendas, ponens eas in decenti et mundo vasculo, cum tribus granis thuris; ponit etiam in eo chartulam de pergamento, scriptam sub hac forma:

MDCCCC etc.... die N. mensis N. Ego N. Episcopus N. consecravi Ecclesiam, et altare hoc, in honorem sancti N. et Reliquias sanctorum Martyrum N. et N. in eo inclusi, et singulis Christi fidelibus, hodie unum annum, et in die anniversario consecrationis hujusmodi ipsam visitantibus quadraginta dies de vera indulgentia, in forma Ecclesiae consueta concessi.

Sigillans ipsum vasculum diligenter, et illud in honesto et mundo loco, vel sub tentorio ante fores Ecclesiae consecrandae parato ponens, et super ornatum feretrum decenter collocans, cum duobus candelabris, et luminaribus ardentibus.

Celebrandaeque sunt vigiliae ante Reliquias ipsas, et canendi Nocturni, et Matutinae Laudes, in honorem Sanctorum, quorum Reliquiae sunt recondendae imagines vero, cruces et alia ipsa nocte remaneant in Ecclesia consecranda.

Parantur etiam in Ecclesia, quae ad dedicationem ipsius Ecclesiae et altaris sunt necessaria, videlicet sanctum Chrisma in vasculo, et ampulla; Oleum sanctum Catechumenorum, etiam in vasculo, et ampulla; duae librae thuris, cujus medietas sit in granis; thuribulum cum navicula, et cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas cum cineribus, pro quantitate Ecclesiae; vas cum sale; vas vini; aspersorium factum de herba hyssopi; mantilia ex tela grossa, ad extergendam mensam altaris, quoties expedierit; coopertura linea cerata, ad mensuram altaris, pro quolibet altari consecrando; quinque cruces parvae etiam pro quolibet altari consecrando, factae de candelis cerae subtilibus; aliquae spatulae lignae parvae, ad abradendum de altari combustiones candelarum, et thuris; vas in quo ipsae rasurae deponantur; calx, arena, sive tegula trita ad faciendum caementum, pro liniendo sepulcro Reliquiarum, et junctura mensae altaris cum stipite; caementarius qui hoc agat; duo intortitia accensa, quae semper praecedant Pontificem, quocumque ierit; vasa cum aqua, ad abluendas manus Pontificis; et medulla panis, ac mantilia, pro extergendis manibus; duae librae bombycis, pro extergendis crucibus unctis, quae fiunt in parietibus Ecclesiae, et in stipite altaris; duo vasa

cum aqua benedicenda, unum extra Ecclesiam, et aliud intus in presbyterio; tobaleae novae mundaе, et vasa, atque ornamenta ad cultum Dei, et Ecclesiae, et altaris, postquam consecrata fuerint, pertinentia, benedicenda.

Item, depingantur in parietibus Ecclesiae intrinsecus per circuitum duodecim cruces, circa decem palmos super terram, videlicet tres pro quolibet ex quatuor parietibus. Et ad caput cujuslibet crucis figatur unus clavus, cui affigatur una candela unius unciae. Scala, super quam ascendens Pontifex possit attingere ipsas duodecim cruces.

Fontes Ecclesiae in quibus conservatur aqua benedicta, vacui sint, et bene mundi. Et provideatur, quod Ecclesia possit exterius libere circumire.

Pontifex mane in suo habitu quotidiano venit ad Ecclesiam; ordinat in Ecclesia consecranda, quad ordinanda sunt; et ejus jussu accenduntur praemissae duodecim candelae; et faldistorium ornatum ponitur supra tapete in medio Ecclesiae; et mox Pontifex exit ab Ecclesia, cunctis inde exire jussis, uno tantum Diacono amictu, alba, cingulo, et stola albi coloris parato intus remanente; et Ecclesiae fores clauduntur.

Tunc Pontifex cum clero, et populo accedit ad locum, ubi pridie Reliquiae positae fuerunt, et ibi incipit, et dicit voce submissa cum clericis septem Psalmos Poenitentiales cum Antiphona Ne reminiscaris, Domine, induens interim amictum, albam, cingulum, stolam, et pluviale albi coloris, accipiens mitram simplicem in capite, et baculum Pastoralem in manu sinistra. Alter quoque Diaconus paratus similiter amictu, alba, cingulo, et stola albi coloris; Subdiaconus etiam amictum, albam, et cingulum indutus, Acolythi, et alii ministri superpelliceis parati adsint.

Antiphona. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum: neque vindictam sumas de peccatis nostris.

Psalmus 6.

Domine, ne in furore tuo arguas me: * neque in ira tua corripas me.
Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum: * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.
Et anima mea turbata est valde: * et tu Domine usquequo?
Convertere, Domine, et eripe animam meam: * salvum me fac propter misericordiam tuam.
Quoniam non est in morte qui memor sit tui: * in inferno autem quis confitebitur tibi.
Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum: * in lacrimis meis stratum meum rigabo.
Turbatus est a furore oculus meus: * inveteravi inter omnes inimicos meos.
Discedite a me, omnes qui operamini iniquitatem: * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.
Exaudivit Dominus deprecationem meam: * Dominus orationem meam suscepit.
Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei: * convertantur, et erubescant valde velociter.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 31

Beati, quorum remissae sunt iniquitates: * et quorum tecta sunt peccata.
Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum: * nec est in spiritu ejus dolus.
Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea: * dum clamarem tota die.
Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua: * conversus sum in aerumna mea, dum configitur spina.
Delictum meum cognitum tibi feci: * et injustitiam meam non abscondi.

Dixi: confitebor adversum me iniquitiam meam Domino: * et tu remisisti impietatem peccati mei.
Pro hac orabit ad te omnis sanctus: * in tempore opportuno.
Verumtamen in diluvio aquarum multarum: * ad eum non approximabunt.
Tu es refugium meum a tribulatione, quae circumdedit me: * exultatio mea, erue me a circumdantibus me.
Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac, qua gradieris: * firmabo super te oculos meos.
Nolite fieri sicut equus, et mulus: * quibus non est intellectus.
In camo, et fraeno maxillas eorum constringe: * qui non approximant ad te.
Multa flagella peccatoris: * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.
Laetamini in Domino, et exultate, iusti: * et gloriamini omnes recti corde.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 37

Domine, ne in furore tuo arguas me: * neque in ira tua corripias me.
Quoniam sagittae tuae infixae sunt mihi: * et confirmasti super me manum tuam.
Non est sanitas in carne mea a facie irae tuae: * non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum.
Quoniam iniquitates meae supergressae sunt caput meum: * sicut onus grave gravatae sunt super me.
Putruerunt, et corruptae sunt cicatrices meae: * a facie insipientiae meae.
Miser factus sum et curvatus sum usque ad finem: * tota die contristatus ingrediebar.
Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus: * et non est sanitas in carne mea.
Afflictus sum, et humiliatus sum nimis: * rugiebam a gemitu cordis mei.
Domine, ante te omne desiderium meum: * et gemitus meus a te non est absconditus.
Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea: * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.
Amici mei, et proximi mei: * adversum me appropinquaverunt, et steterunt.
Et qui juxta me erant, de longe steterunt: * et vim faciebant, qui quaerebant animam meam.
Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates: * et dolos tota die meditabantur.
Ego autem tamquam surdus non audiebam: * et sicut mutus non aperiens os suum.
Et factus sum sicut homo non audiens: * et non habens in ore suo redargutiones.
Quoniam in te, Domine, speravi: * tu exaudies me, Domine Deus meus.
Quia dixi: nequando supergaudeant mihi inimici mei: * et dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt
Quoniam ego in flagella paratus sum: * et dolor meus in conspectu meo semper.
Quoniam iniquitatem meam annuntiabo: * et cogitabo pro peccato meo.
Inimici autem mei vivunt, et confirmati sunt super me: * et multiplicati sunt qui oderunt me inique.
Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi: * quoniam sequebar bonitatem.
Ne derelinquas me, Domine Deus meus: * ne discesseris a me.
Intende in adjutorium meum: * Domine, Deus salutis meae.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 50

Miserere mei, Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.
Et secundum multitudinem miserationum tuarum: * dele iniquitatem meam.
Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.
Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.
Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum judicaris.
Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta, et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.
Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.
Auditui meo dabis gaudium, et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.
Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.
Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.
Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.
Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.
Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.
Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea justitiam tuam.
Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.
Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicias.
Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.
Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 101.

Domine, exaudi orationem meam: * et clamor meus ad te veniat.
Non avertas faciem tuam a me: * in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.
In quacumque die invocavero te: * velociter exaudi me.
Quia defecerunt sicut fumes dies mei: * et ossa mea sicut cremium aruerunt.
Percussum est ut foenum, et aruit cor meum: * quia oblitus sum comedere panem meum.
A voce gemitus mei: * adhaesit os meum carni meae.
Similis factus sum pellicano solitudinis: * factus sum sicut nycticorax in domicilio.
Vigilavi: * et factus sum sicut passer solitarius in tecto.
Tota die exprobrabant mihi inimici mei: * et qui laudabant me, adversum me jurabant.
Quia cinerem tamquam panem manducabam: * et potum meum cum fletu miscebam.
A facie irae et indignationis tuae: * quia elevans allisisti me.
Dies mei sicut umbra declinaverunt: * et ego sicut foenum arui.
Tu autem, Domine, in aeternum permanes: * et memoriale tuum in generationem et generationem.
Tu exurgens misereberis Sion: * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.
Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus: * et terrae ejus miserebuntur.
Et timebunt Gentes nomen tuum, Domine: * et omnes reges terrae gloriam tuam.
Quia aedificavit Dominus Sion: * et videbitur in gloria sua.
Respexit in orationem humilium: * et non sprexit precem eorum.
Scribantur haec in generatione altera: * et populus, qui creabitur, laudabit Dominum.
Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dominus de caelo in terram aspexit.
Ut audiret gemitum compeditorum: * ut solveret filios interemptorum.
Ut annuntiet in Sion nomen Domini: * et laudem suam in Jerusalem.
In conveniendo populos in unum: * et reges ut serviant Domino.
Respondit ei in via virtutis suae: * paucitatem dierum meorum nuntia mihi.
Ne revoces me in dimidio dierum meorum: * in generationem et generationem anni tui.
Initio tu, Domine, terram fundasti: * et opera manuum tuarum sunt coeli.
Ipsi peribunt, tu autem permanes: * et omnes sicut vestimentum veterascent.
Et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.
Filii servorum tuorum habitabunt: * et semen eorum in saeculum dirigetur.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 129.

De profundis clamavi ad te, Domine: * Domine, exaudi vocem meam.
Fiant aures tuae intendentes: * in vocem deprecationis meae.
Si iniquitates observaveris, Domine: * Domine, quis sustinebit?
Quia apud te propitiatio est: * propter legem tuam sustinui te, Domine.
Sustinuit anima mea in verbum ejus: * speravit anima mea in Domino.
A custodia matutina usque ad noctem: * speret Israel in Domino.
Quia apud Dominum misericordia: * et copiosa apud eum redemptio.
Et ipse redimet Israel: * ex omnibus iniquitatibus ejus.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 142.

Domine, exaudi orationem meam, auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua: * exaudi me in tua justitia.
Et non intres in iudicium cum servo tuo: * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.
Quia persecutus est inimicus animam meam: * humiliavit in terra vitam meam.
Collocavit me in obscuris sicut mortuos saeculi: * et anxius est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.
Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: * in factis manuum tuarum meditabar.
Expandi manus meas ad te: * anima mea sicut terra sine aqua tibi.
Velociter exaudi me, Domine: * defecit spiritus meus.
Non avertas faciem tuam a me: * et similis ero descendentibus in lacum.
Auditam fac mihi mane misericordiam tuam: * quia in te speravi.
Notam fac mihi viam, in qua ambulem: * quia ad te levavi animam meam.
Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi: * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.
Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Domine, vivificabis me in aequitate tua.
Educes de tribulatione animam meam: * et in misericordia tua disperdes inimicos meos.
Et perdes omnes, qui tribulant animam meam: * quoniam ego servus tuus sum.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Antiphona. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum: neque vindictam sumas de peccatis nostris.

Septem Psalmis expletis, redit Pontifex cum ministris ante fores Ecclesiae consecrandae, et parato ibi alio super tapete faldistorio, Pontifex deposito baculo Pastoralis, et stans sine mitra inchoat, et schola prosequitur, Antiphonam:

Adesto Deus unus * omnipotens, Pater, Filius, et Spiritus Sanctus.

Deinde dicit, stans eodem modo:

Oremus.

Actiones nostras, quaesumus, Domine, aspirando praeveni, et adjuvando proseguere; ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te coepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Qua dicta, Pontifex, accepta mitra, procumbit supra faldistorium ibidem praeparatum, et cantores incipiunt Litanias sequentes:

LITANIAS

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphael, ora pro nobis.

Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora pro nobis.

Sancte Andrea, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Joannes, ora pro nobis.

Sancte Thoma, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Philippe, ora pro nobis.

Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.

Sancte Matthaeae, ora pro nobis.

Sancte Simon, ora pro nobis.

Sancte Thadaee, ora pro nobis.

Sancte Mathia, ora pro nobis.

Sancte Barnaba, ora pro nobis.

Sancte Luca, ora pro nobis.

Sancte Marce, ora pro nobis.

Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.

Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.

Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.

Sancte Stephane, ora pro nobis.

Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastianae, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.
Sancta Catharina, ora pro nobis.
Sancta Anastasia, ora pro nobis.
Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine
Ab ira tua, libera nos, Domine.
A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.
Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.
Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.
A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.
A flagello terraemotus, libera nos, Domine.
A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.
A morte perpetua, libera nos, Domine.
Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.
Per adventum tuum, libera nos, Domine.
Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.
Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.
Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.

Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.

Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.

Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.

Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.

In die iudicii, libera nos, Domine.

Peccatores, te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Dominum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.

Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.

Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Tunc surgens Pontifex ab accubitu, et stans cum mitra, benedicit ibidem aquam, et sal:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

Exorcizo te, creatura salis, per Deum + vivum, per Deum + verum, per Deum + sanctum, per Deum, qui te per Eliseum Prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquae; ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium; et sis omnibus sumentibus te sanitas animae et corporis; et effugiat, atque discedat a loco, in quo aspersionem fueris, omnis phantasia et nequitia vel versutia diabolicae fraudis, omnisque spiritus immundus, adjuratus per eum qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen

Deinde, depositis baculo Pastoralis et mitra, junctis manibus dicit:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Immensam clementiam tuam, omnipotens aeternae Deus, humiliter imploramus, ut hanc creaturam salis, quam in usum generis humani tribuisti, bene + dicere, et sancti + ficare tua pietate digneris; ut sit omnibus summentibus salus mentis et corporis; et quidquid ex eo tactum vel respersum fuerit, careat omni immunditia omnique impugnatione spiritualis nequitiae. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum acceptis mitra et baculo Pastoralis, super aquam absolute dicit:

Exorcizo te, creatura aquae, in nomine Dei Pa + tris omnipotentis, et in nomine Jesu Christi Fi + lii ejus Domini nostri, et in virtute Sancti + Spiritus, ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, et ipsum inimicum eradicare et explantare valeas, cum angelis suis apostaticis, per virtutem ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen... **R.** Amen

Deinde, depositis baculo Pastoralis et mitra, junctis manibus dicit:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oremus.

Deus, qui ad salutem humani generis maxima quaeque Sacramenta in aquarum substantia condidisti, adesto propitius invocationibus nostris, et elemento huic multimodis purificationibus praeparato, virtutem tuae bene + dictionis infunde; ut creatura tua mysteriis tuis serviens, ad abjiciendos daemones, morbosque pellendos, divinae gratiae sumat effectum; ut quidquid in domibus, vel in locis fidelium, haec unda resperserit, careat omni immunditia, liberetur a noxa: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens: discedant omnes insidiae latentis inimici, et si quid est quod aut incolumitati habitantium invidet, aut quieti, aspersione hujus aquae effugiat; ut salubritas per invocationem sancti tui nominis expedita, ab omnibus sit impugnationibus defensa. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Pontifex mittit sal in aquam, in modum crucis, dicendo semel:

Commixtio salis, et aquae pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, invictae virtutis auctor, et insuperabilis imperii rex ac semper magnificus triumphator, qui adversae dominationis vires reprimis, qui inimici rugientis saevitiam superas, qui hostiles nequitas potenter expungas, te, Domine, trementes, et supplices deprecamur, ac petimus, ut hanc creaturam salis, et aquae dignanter aspicias, benignus illustres, pietatis tuae rore sanctifices: ut ubicumque fuerit aspersa, per invocationem sancti tui nominis, omnis infestatio immundi spiritus abigatur, terrorque venenosi serpentis procul pellatur, et praesentia Sancti Spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus, ubique adesse dignetur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Expleta aquae benedictione, Pontifex stans sine mitra, aspergit se, et circumstantes cum illa, inchoans, schola prosequente, Antiphonam:

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Qua incepta, imposita sibi mitra, stans ante fores Ecclesiae, praecedentibus ipsum duobus Acolythis cum candelis accensis, incipit circuire ad manum dexteram, procedens cum clero, et populo, et aspergens cum ipsa aqua forinsecus parientes Ecclesiae, in superiori parte eorum, et coemeterium, dicens semper:

In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti.

Interim, finita dicta Antiphona, schola cantat Responsorium:

Fundata est domus Domini super verticem montium, et exaltata est super omnes colles, et venient ad eam omnes gentes, * Et dicent: Gloria tibi, Domine.

V. Venientes autem venient cum exultatione, portantes manipulos suos. * Et dicent: Gloria tibi, Domine.

Expleto circuitu, Pontifex perveniens ante ostium, stans ibidem versus ad ostium, depositis aspersione et mitra, dicit: Oremus.

Et ministri, seu Diaconus: Flectamus genua. R. Levate.

Omnipotens sempiternae Deus, qui in omni loco dominationis tuae totus assistis, totus operaris; adesto supplicationibus nostris, et hujus domus, cujus es fundator, esto protector; nulla hic nequitia contrariae potestatis obsistat, sed virtute Spiritus Sancti operante, fiat hic tibi semper purum servitium, et devota libertas. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Quo dicto, Pontifex, acceptis mitra et baculo Pastoralis, ad ostium Ecclesiae appropinquans, percutit illud semel cum inferiori parte ejusdem baculi Pastoralis, superliminare, dicens intelligibili voce:

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales, et introibit Rex gloriae.

Diaconus intus existens dicit alta voce:

Quis est iste rex gloriae?

Pontifex respondet:

Dominus fortis, et potens: Dominus potens in praelio.

Deinde Pontifex ...

In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti.

Interim schola cantat Responsorium:

Benedic, Domine, domum istam, quam aedificavi nomini tuo. Venientium in loco isto: * Exaudi preces in excelso solio gloriae tuae.

V. Domine, si conversus fuerit populus tuus et egerit poenitentiam, veniensque oraverit in loco isto. * Exaudi preces in excelso solio gloriae tuae.

Expleto circuitu Pontifex perveniens ante ostium, stans, ibidem versus ad illud, deponit aspersionem et mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Omnipotens sempiternus Deus, qui per Filium tuum, angularem scilicet lapidem, duos ex diverso venientes, ex circumcissione et praepotio parietes, duosque greges ovium sub uno eodemque pastore unisti; da famulis tuis per haec nostrae devotionis officia indissolubile vinculum charitatis, ut nulla divisione mentium, nullaque perversitatis varietate sequestrentur, quos sub unius regimine pastoris unus grex continet, uniusque, te custode, ovilis septa concludunt. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Tum acceptis mitra et baculo Pastoralis, appropinquans iterum ad ostium, percutit secundo, cum eodem baculo Pastoralis, superliminare, dicens simili voce, ut prius:

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales, et introibit Rex gloriae.

Diaconus intus existens, dicit:

Quis est iste rex gloriae?

Pontifex respondet:

Dominus fortis, et potens: Dominus potens in praelio.

Deinde, deposito baculo Pastoralis et accepto aspersionem, circuit tertio Ecclesiam cum clero, et populo, incipiens ad sinistram manum, proceditque aspergens exterius cum eadem aqua parietes in media parte eorum, id est, circa altitudinem faciei suae, et coemeterium, dicens semper:

In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti.

Interim schola cantat Responsorium:

Tu, Domine universorum, qui nullam habes indigentiam, voluisti templum tuum fieri in nobis. * Conserva domum istam immaculatam in aeternum, Domine.

V. Tu elegisti, Domine, domum istam ad invocandum nomen tuum in ea, ut esset domus orationis et obsecrationis populo tuo. * Conserva domum istam immaculatam in aeternum, Domine.

Expleto cantu, et circuitu, cum Pontifex pervenerit ante ostium, stans ibidem versus ad illud, depositis aspersione et mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Omnipotens, et misericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam prae ceteris gratiam contulisti, ut quidquid in tuo nomine digne perfecteque ab eis agitur, a te fieri credatur: quaesumus immensam clementiam tuam, ut quidquid modo visitaturi sumus, visites; et quidquid benedicturi sumus, benedicas; sitque ad nostrae humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis, fuga daemonum, Angeli pacis ingressus. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Tum acceptis mitra et baculo Pastoralis, appropinquans tertio ostium Ecclesiae, percutit iterum superliminare cum eodem baculo Pastoralis, dicens:

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales, et introibit Rex gloriae.

Diaconus intus existens, dicit:

Quis est iste rex gloriae?

Pontifex, et universus clerus respondent:

Dominus virtutum ipse est Rex gloriae.

Adjicientes: Aperite. Aperite. Aperite.

Pontifex facit crucem super liminare in ostio cum inferiore parte baculi Pastoralis, dicens:

Ecce cru + cis signum, fugiant phantasmata cuncta.

Et aperto ostio, intrat Ecclesiam solus cum ministris, clericis, et choro, et caementariis, qui collocare et linire debent lapidem super sepulcrum Reliquiarum, et mensam altaris, si est remota, aut separata a stipite, dimisso ab extra clero, et populo, et clauso Ecclesiae ostio post eos. Ingressus autem Pontifex Ecclesiam, dicit intelligibili voce: Pax huic domui.

Et Diaconus, qui est intus, respondet: In introitu vestro.

Et omnes dicunt: Amen.

Tum schola, sive cantores cantant Antiphonam:

Pax aeterna ab Aeterno huic domui. Pax perennis, Verbum Patris, sit pax huic domui. Pacem pius Consolator huic praestet domui.

Qua dicta, cantant etiam sequentem Antiphonam:

Zachae, festinans descende, * quia hodie in domo tua oportet me manere. At ille festinans descendit, et suscepit illum gaudens in domum suam. Hodie huic domui salus Deo facta est, alleluia.

Haec dum cantantur, Pontifex procedit usque ad medium Ecclesiae, ubi faldistorium paratum est; et expletis praedictis Antiphonis, depositis baculo et mitra, flexis ibi genibus, versus ad altare majus inchoat, schola prosequente, Hymnum:

Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratis,
Quae tu creasti, pectora.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternae dexteræ,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus.
Ductore sic te praevio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In saeculorum saecula.
Amen.

Finito primo versu, surgit Pontifex, et stat usque ad finem, sine mitra.

Interim unus ex ministris spargit cinerem per pavementum Ecclesiae, in modum crucis, faciendo ex eo lineas duas, quamlibet latitudinis fere unius palmi; unam ab angulo Ecclesiae ad sinistram manum per principalem portam intrantis, ad angulum transversum illius, id est, dexteram intrantis, ad caput Ecclesiae; et aliam ab

angulo Ecclesiae ad dexteram manum intrantis, ad angulum transversum illius, id est, sinistram ipsius, ad caput Ecclesiae; vel si Ecclesia sit magna, fieri possunt lineae viginti quatuor Areolae aequali spatio distantes, ex cinere; et loco secundae, viginti tres.

Finito Hymno, Pontifex accepta mitra, accumbit super faldistorium, et schola iterum incipiet et prosequitur Litanias sequentes, in quibus suo loco nominetur bis Sanctus ille, in cuius honore et nomine Ecclesia, vel altare dedicatur; et illi, quorum Reliquiae in eo includuntur:

LITANIAE

Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de coelis Deus, miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.
Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.
Sancta Maria, ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.
Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.
Sancte Michael, ora pro nobis.
Sancte Gabriel, ora pro nobis.
Sancte Raphael, ora pro nobis.
Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.
Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora pro nobis.
Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.
Sancte Petre, ora pro nobis.
Sancte Paule, ora pro nobis.
Sancte Andrea, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Joannes, ora pro nobis.
Sancte Thoma, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Philippe, ora pro nobis.
Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.
Sancte Matthaeae, ora pro nobis.
Sancte Simon, ora pro nobis.
Sancte Thadaee, ora pro nobis.
Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.

Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastianae, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronymus, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.
Sancta Catharina, ora pro nobis.
Sancta Anastasia, ora pro nobis.
Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine.
Ab ira tua, libera nos, Domine.
A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.
Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.
Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.
A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.
A flagello terraemotus, libera nos, Domine.
A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.
A morte perpetua, libera nos, Domine.
Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.
Per adventum tuum, libera nos, Domine.
Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.
Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.

Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.

Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.

Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.

Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.

Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.

In die iudicii, libera nos, Domine.

Peccatores, te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Dominum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.

Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.

Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Pontifex ab accubitu surgit, et baculum Pastoralem in sinistra tenens, dicit in eodem tono: Ut locum istum visitare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit: Ut in eo Angelorum custodiam deputare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Deinde dexteram in altum extendens, producit communiter super Ecclesiam, et altare consecrandum, ter successive signum crucis, dicens primo:

Ut ecclesiam, et altare hoc, ad honorem tuum, et nomen sancti **N.** consecranda bene + dicere digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit: Ut ecclesiam, et altare hoc, ad honorem tuum, et nomen sancti **N.** consecranda bene + dicere, et sancti + ficare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Tertio dicit: Ut ecclesiam, et altare hoc, ad honorem tuum, et nomen sancti **N.** consecranda bene + dicere, et sancti + ficare, et conse + crare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Quo facto, deposito baculo Pastoralis, iterum accumbit super faldistorium, schola Litanias resumente, et perficiente:

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Finitis Litaniis Pontifex ab accubitu surgit, deposita mitra, et stans ibidem versus ad altare majus, dicit intelligibili voce: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Praeveniat nos, quaesumus, Domine, misericordia tua, et intercedentibus omnibus Sanctis tuis, voces nostras clementia tuae propitiationis anticipet. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Alia Oratio.

Oremus.

Magnificare, Domine Deus noster, in Sanctis tuis, et hoc in templo tibi adificato appare, ut qui cuncta in filiis adoptionis operaris, ipse semper in tua haereditate lauderis. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Finitis Orationibus, schola incipit, et prosequitur Antiphonam:

O quam metuendus est locus iste: vere non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta coeli.

Canticum Zachariae. Lucae 1

Benedictus Dominus Deus Israel: * quia visitavit et fecit redemptionem plebis suae.

Repetitur tota Antiphona post singulum Versum.

Et erexit cornu salutis nobis: * in domo David pueri sui.

Sicut locutus est per os Sanctorum, * qui a saeculo sunt, prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis nostris, * et de manu omnium, qui oderunt nos.

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris: * et memorari testamenti sui sancti.

Jusjurandum, quod juravit ad Abraham patrem nostrum, * daturum se nobis.

Ut sine timore, de manu inimicorum nostrorum liberati, * serviamus illi.

In sanctitate et justitia coram ipso, * omnibus diebus nostris.

Et tu puer, Propheta Altissimi vocaberis: * praeibis enim ante faciem Domini parare vias ejus.

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus, * in remissionem peccatorum eorum.

Per viscera misericordiae Dei nostri: * in quibus visitavit nos oriens ax alto.

Illuminare his, qui in tenebris, et in umbra mortis sedent: * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

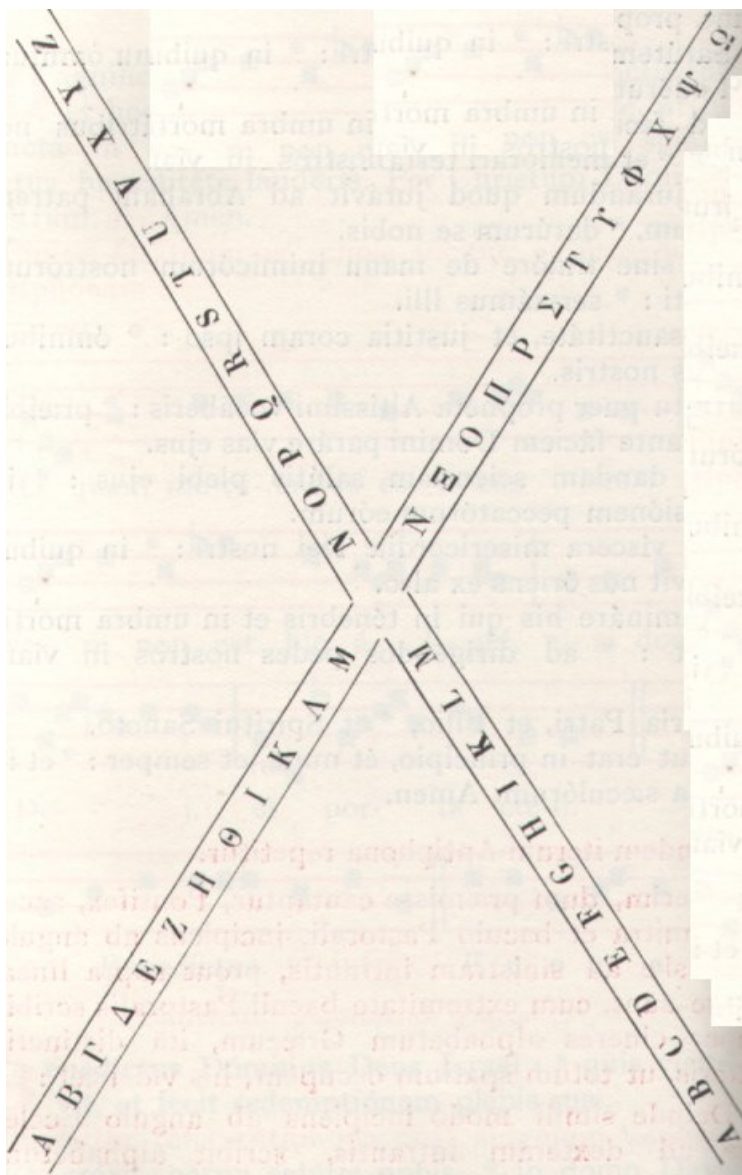
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Tandem iterum Antiphona repetitur.

Interim, dum praemissa cantantur, Pontifex, acceptis mitra et baculo Pastoralis, incipiens ab angulo Ecclesiae ad sinistram intrantis, prout supra lineae factae sunt, cum extremitate baculi Pastoralis scribit super cineres alphabetum Graecum, ita distinctis litteris, ut totum spatium occupent, his videlicet:

Deinde simili modo incipiens ab angulo Ecclesiae ad dexteram intrantis, scribit alphabetum Latinum super cineres distinctis litteris, his videlicet:

Post haec Pontifex cum mitra accedit versus altare majus consecrandum, et distans ab illo, spatio congruenti, depositis baculo et mitra, genuflexus, competenti voce dicit:

Deus, in adjutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice surgente, Chorus respondet:

Domine, ad adjuvandum me festina.

Tum Pontifex stans sine mitra in eodem loco, dicit:

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Chorus respondet:

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: et in saecula saeculorum. Amen.

Et id eisdem modo et loco, secundo, et tertio fit, voce semper altius elevata.

Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra, benedicit aliam aquam cum sale, cinere, et vino, incipiens absolute exorcismum salis:

Exorcizo te, creatura salis, in nomine Domini nostri Jesu Christi, qui Apostolis suis ait: Vos estis sal terrae, et per Apostolum dicit: Sermo vester semper in gratia sale sit conditus; ut sancti + ficeris ad consecrationem hujus Ecclesiae, et altaris, ad expellendas omnes daemonum tentationes; et omnibus, qui ex te sumpserint, sis animae, et corporis tutamentum, sanitas, protectio, et confirmatio salutis. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde, deposita mitra, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, qui hanc gratiam coelitus sali tribuere dignatus es, ut ex illo possint universa condiri, quae hominibus ad escam procreasti, bene + dic hanc creaturam salis, ad effugandum inimicum; et ei salubrem medicinam immitte, ut proficiat sumentibus ad animae et corporis sanitatem. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum assumpta mitra, dicit absolute exorcismum aquae:

Exorcizo te, creatura aquae, in nomine Dei Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, ut repellas diabolum a termino justorum, ne sit in umbraculis hujus Ecclesiae, et altaris. Et tu, Domine Jesu Christe, infunde Spiritum Sanctum in hanc Ecclesiam tuam, et altare; ut proficiat ad sanitatem corporum, animarumque adorantium te, et magnificetur nomen tuum in gentibus: et increduli corde convertantur ad te, et non habeant alium Deum, praeter te Dominum solum, qui venturus es judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde, deposita mitra, dicit:

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, statutor omnium elementorum, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum elementum hoc aquae in salutem humani generis esse voluisti, te supplices deprecamur,

ut, exauditis orationibus nostris, eam tuae pietatis aspectu sanct + fices; atque ita omnium spirituum immundorum ab ea recedat incursio, ut ubicumque fuerit in nomine tuo aspersa, gratia tuae benedictionis adveniat, et mala omnia, te propitiante, procul recedant. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum stans sine mitra, dicit super cineres:

Benedictio cinerum.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, parce poenitentibus, propitiare supplicantibus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de coelis, qui bene + dicat, et sanct + ficet hos cineres, ut sint remedium salubre omnibus nomen sanctum tuum humiliter implorantibus, ac semetipsos pro conscientia delictorum suorum accusantibus, ante conspectum divinae clementiae tuae facinora sua deplorantibus, vel serenissimam pietatem tuam suppliciter obnixequae flagitantibus; et praesta, per invocationem sanctissimi nominis tui, ut quicumque eos super se asperserint, pro redemptione peccatorum suorum, corporis sanitatem et animae tutelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum Pontifex accipit sal, et miscet cineri in modum crucis, dicens:

Commixtio salis, et cineris pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Deinde accipiens pugillum de mistura salis, et cinerum in modum crucis, ter immittit in aquam, qualibet vice dicens:

Commixtio salis, cineris, et aquae pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Deinde stans sine mitra, dicit super vinum.

Benedictio vini.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui in Cana Galilaeae ex aqua vinum fecisti, quique es vitis vera, multiplica super nos misericordiam tuam; et bene + dicere, et sancti + ficare digneris hanc creaturam vini, ut ubicumque fustum fuerit, vel aspersum, divinae id benedictionis tuae opulentia repleatur, et sanctificetur. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis, et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde mittit, in modum crucis, vinum in aquam ipsam, dicens:

Commixtio vini, salis, cineris et aquae pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, creator et conservator humani generis, et dator gratiae spiritualis, ac largitor aeternae salutis, emitte Spiritum Sanctum tuum super hoc vinum cum aqua, sale, et cinere mixtum; ut armatum coelestis defensione virtutis, ad consecrationem hujus Ecclesiae et altaris tui proficiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex, assumpta mitra, dicit absolute super aquam praedictam:

Sancti + ficare per verbum Dei unda coelestis: sancti + ficare aqua calcata Christi vestigiis; quae montibus pressa non clauderis; quae scopulis illisa non frangeris; quae terris diffusa non deficis. Tu sustines aridam, tu portas montium pondera, nec demergeris; tu coelorum vertici contineris; tu circumfusa per totum, lavas omnia, nec lavis. Tu fugientibus populis Hebraeorum in molem durata constricta es: tu rursus alsis resoluta vorticibus Nili accolas perdis, et hostilem globum freto saeviente persequeris: una, eademque es salus fidelibus, et ultio criminosis. Te per Moysen percussa rupes evomuit, neque abdita cautibus latere potuisti, cum majestatis imperio jussa prodires: tu gestata nubibus imbre jucundo arva foecundas. Per te, aridis aestu corporibus, dulcis ad gratiam, salutaris ad vitam potus infunditur: tu intimis scaturiens venis, aut spiritum inclusa vitalem, aut succum fertilem praestas, ne siccatis exinanita visceribus solemnes neget terra proventus: per te initium, per te finis exsultat; vel potius ex Deo est, tuum ut terminum nesciamus; aut tuorum, omnipotens Deus, cujus virtutum non nescii, dum aquarum merita promimus, operum insignia praedicamus. Tu benedictionis auctor, tu salutis origo: te suppliciter deprecamur ac quaesumus, ut imbrem gratiae tuae super hanc domum cum abundantia tuae bene + dictionis infundas; bona omnia largiaris; prospera tribuas; adversa repellas; malorum facinorum daemonem destruas; Angelum lucis amicum, bonorum provisorem defensoremque constituas. Domum in tuo nomine coeptam, te adiutore perfectam, bene + dictio tua in longum mansuram confirmet. Tuum haec fundamenta praesidium, culmina tegumentum, ostia introitum, penetralia mereantur accessum. Sit per illustrationem vultus tui utilitas hominum, stabilitas parietum.

Tum Pontifex accedit ad ostium Ecclesiae, et cum extremitate baculi Pastoralis facit crucem in parte superiori, et aliam in parte inferiori intrinsecus.

Quo facto, deposito baculo, stans ibidem prosequitur, dicens:

Sit positae crux invicta luminibus; utrique postes gratiae tuae inscriptione signentur; ac per multitudinem propitiationis tuae visitoribus domus sit pax cum abundantia, sobrietas cum modestia, redundantia cum misericordia. Inquietudo omnis et calamitas longe recedant. Inopia, pestis, morbus, languor, incursusque malorum spirituum tua semper visitatione discedant; ut tua fusa in hoc loco visitationis gratis extensos ejus terminos et atria circumacta percurrat; sitque per cunctos ejus angulos ac recessus hujus gurgitis purificatio per lavacrum; ut semper hic laetitia quietis, gratia hospitalitatis, abundantia frugis, reverentia religionis, copiaque sit salutis. Et, ubi invocatur sanctum nomen tuum, bonorum omnium succedat copia, malorum

tentamenta procul effugiant: et mereamur habere nobiscum Angelum pacis, castitatis, charitatis, ac veritatis, qui semper ab omnibus malis nos custodiat, protegat, et defendat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde redit ad dictum locum, ubi aquam benedixit, et stans ibidem versus ad altare majus, mitram in capite tenens, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, in cujus domo mansiones multae sunt, supplices deprecemur, ut habitaculum istud bene + dicere, et custodiri dignetur, per aspersionem hujus aquae cum vino, sale, et cinere mixtae. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium suum, qui cum eo vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Post haec Pontifex procedit ad altare cum mitra; et ibidem inchoat, schola prosequente, Antiphonam sequentem:

CONSECRATIO ALTARIS

Advertendum quod, si plura altaria in eadem Ecclesia tunc fuerint consecranda, Pontifex eosdem actus, et caeremonias facit, sub eisdem verbis, in singularis altaribus successive, sicut facit in primo altari.

Introibo ad altare Dei: * ad Deum qui laetificat juventutem meam.

Psalmus 42

Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta, * ab homine iniquo, et doloso erue me.

Repetitur tota Antiphona post singulum Versum, si necesse fuerit.

Quia tu es, Deus, fortitudo mea: * quare me repulisti? et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?
Emitte lucem tuam et veritatem tuam: * ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus: * quare tristis es, anima mea? et quare conturbas me?
Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, et Deus meus.

Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona praedicta repetitur.

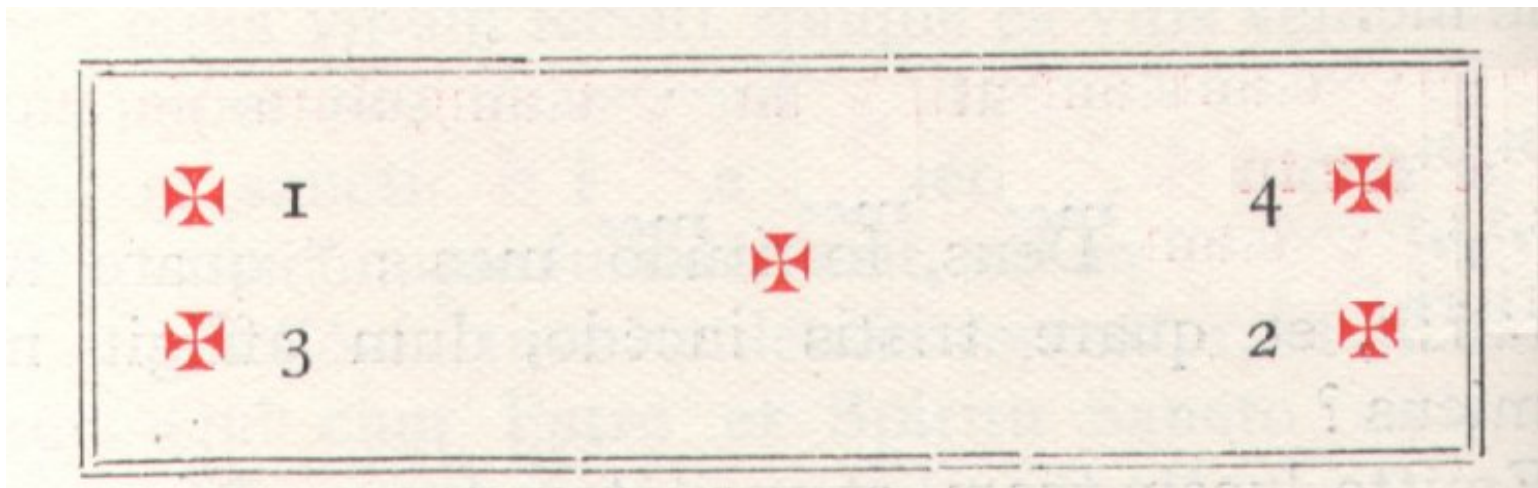
Incepta prima Antiphona, Pontifex, retenta mitra, stans ante altare intingit pollicem dexteræ manus in aqua praedicta, ultimo per eum benedicta, et cum eo, et aqua hujusmodi facit crucem in medio tabulae altaris, dicens:

Sancti + ficetur hoc altare, in honorem Dei omnipotentis, et gloriosae Virginis Mariae, atque omnium sanctorum, et ad nomen ac memoriam sancti **N.** In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba praemissa Sancti + ficetur hoc altare, etc.

Facit autem primam crucem in dextera parte posteriori altaris, id est, ubi legitur Evangelium, secundam in sinistra parte anteriori transversa primae, tertiam in dextera anteriori, quartam in sinistra posteriori tertiae transversa in hunc modum:

Quo facto, et finitis Antiphona, et Psalmo praedictis, Pontifex stans ibidem, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Singulare illud propitiatorium in altare crucis pro nobis redimendis oblatum, in cuius praefiguratione Patriarcha Jacob lapidem erexit in titulum, quo fieret sacrificium, et portae coeli desuper aperiretur oraculum; supplices tibi, Domine, preces fundimus, ut lapidis hujus expolitam materiam, supernis sacrificiis imbuendam, ipse tuae ditari sanctificationis ubertate praecipias, qui quondam lapideis legem scripsisti in tabulis. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oratione expleta, Pontifex circuit septies tabulam altaris, aspergens eam et stipitem, de aqua praedicta ultimo per eum benedicta, cum aspersorio de herba hyssopi facto, hoc modo. Stans enim ante medium altaris inchoat Antiphonam, et schola prosequitur:

Asperges me, * Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum: *dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.

Interim Pontifex, accepta mitra, circuit altare, illudque aspergit, et redit ad locum ante medium altaris, unde discesserat.

Finitis dictis Versibus, Pontifex ibidem stans cum mitra inchoat secundo, ut prius, Antiphonam:

Asperges me,

Et schola prosequitur: Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.

Interim Pontifex circuit secundo, aspergitque et redit, ut prius; et finitis Versibus, stans cum mitra ut supra inchoat tertio, Antiphonam:

Asperges me,

Et schola prosequitur: Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta, et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium, et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.

Interim Pontifex circuit tertio, aspergitque et redit, ut prius; et finitis Versibus, stans cum mitra ut supra inchoat quarto, Antiphonam:

Asperges me,

Et schola prosequitur: Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.

Interim Pontifex circuit quarto, aspergitque et redit, ut prius; et finitis Versibus, stans cum mitra ut supra inchoat quinto, Antiphonam:

Asperges me,

Et schola prosequitur: Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea justitiam tuam.

Interim Pontifex circuit quinto, aspergitque et redit, ut prius; et finitis Versibus, stans cum mitra ut supra inchoat sexto, Antiphonam:

Asperges me,

Et schola prosequitur: Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.
Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicias.

Interim Pontifex circuit sexto, aspergitque et redit, ut prius; et finitis Versibus, stans cum mitra ut supra inchoat septimo, Antiphonam:

Asperges me,

Et schola prosequitur: Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.
Tunc acceptabis sacrificium iustitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Et non dicitur Gloria Patri.

Interim Pontifex circuit septimo, aspergitque et redit, ut supra.

Subsequenter circuit ter Ecclesiam interius, tantum aspergendo parietes ejus cum praedicta aqua benedicta, hoc modo:

Finitis dictis Versibus, et septimo circuitu per Pontificem, ut supra, facto, schola cantat Antiphonam:

Haec est domus Domini firmiter aedificata: bene fundata est super firmam petram.

Psalmus 121.

Laetatus sum in his, quae dicta sunt mihi: * In domum Domini ibimus.
Stantes erant pedes nostri: * in atriis tuis, Jerusalem.
Jerusalem, quae aedificatur ut civitas: * cujus participatio ejus in idipsum.
Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini: * testimonium Israel ad confitendum nomini Domini.
Quia illic sederunt sedes in iudicio: * sedes super domum David.
Rogate quae ad pacem sunt Jerusalem: * et abundantia diligentibus te.
Fiat pax in virtute tua: * et abundantia in turribus tuis.
Propter fratres meos, et proximos meos, * loquebar pacem de te.
Propter domum Domini, Dei nostri: * quaesivi bona tibi.

Et non dicitur Gloria Patri.

Interim incepta Antiphona praedicta, Pontifex cum mitra, incipiens retro altare majus, procedit ad dexteram partem, circuiens intrinsecus Ecclesiam, et parietes illius; aspergit eam a parte inferiori, juxta terram, rediens usque ad locum retro altare, unde discessit: quo facto, ac finitis Antiphona, et Psalmo praedictis, schola cantat Antiphonam:

Exsurgat Deus, et dissipentur inimici ejus, et fugiant qui oderant eum a facie ejus.

Psalmus 67.

In ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel.
Ibi Benjamin adulescentulus, * in mentis excessu.
Principes Juda, duces eorum: * principes Zabulon, principes Neptali.
Manda, Deus, virtuti tuae: * confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.
A templo tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.
Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: * ut excludant eos, qui probati sunt argento.
Dissipa gentes, quae bella volunt: venient legati ex Aegypto: * Aethiopia praeveniet manus ejus Deo.
Regna terrae, cantate Deo: * psallite Domino:
Psallite Deo, qui ascendit super coelum coeli, * ad Orientem.
Ecce dabit voci suae vocem virtutis, date gloriam Deo super Israel, * magnificentia ejus, et virtus ejus in nubibus.
Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem, et fortitudinem plebi suae, * benedictus Deus.

Et non dicitur Gloria Patri.

Interim Pontifex secundo, per eandem viam circuiens, aspergit parietes Ecclesiae in modo, id est, circa altitudinem faciei suae, rediens usque ad locum unde discessit: quo facto, ac finitis Antiphona, et Psalmo praedictis, schola cantat Antiphonam:

Qui habitat in adiutorio Altissimi, * in protectione Dei caeli commorabitur.

Psalmus 90.

Dicit Domino: Susceptor meus es tu, et refugium meum: * Deus meus sperabo in eum.
Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium, * et a verbo aspero.
Scapulis suis obumbrabit tibi: * et sub pennis ejus sperabis.
Scuto circumdabit te veritas ejus: * non timebis a timore nocturno.
A sagitta volante in die, a negotio perambulante in tenebris: * ab incursu et daemonio meridiano.
Cadent a latere tuo mille, et decem millia a dextris tuis: * ad te autem non appropinquabit.
Verumtamen oculis tuis considerabis: * et retributionem peccatorum videbis.
Quoniam tu es, Domine, spes mea: * altissimum posuisti refugium tuum.
Non accedet ad te malum: * et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.
Quoniam angelis suis mandavit de te: * ut custodiant te in omnibus viis tuis.
In manibus portabunt te: * ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.
Super aspidem et basiliscum ambulabis: * et conculcabis leonem et draconem.
Quoniam in me speravit, liberabo eum: * protegam eum quoniam cognovit nomen meum.
Clamabit ad me, et ego exaudiam eum: * cum ipso sum in tribulatione: eripiam eum et glorificabo eum.
Longitudine dierum replebo eum: * et ostendam illi salutare meum.

Et non dicitur Gloria Patri.

Interim Pontifex tertio circuit Ecclesiam incipiens a sinistra parte; et aspergit parietes illius, altius quam secundo, rediens ad locum, unde discessit.

Quo facto, adhuc mitram in capite tenens aspergit cum praedicta aqua pavementum Ecclesiae per medium, incipiens ante altare, usque ad portam principalem, deinde per transversum, de uno pariete ad alium.

Interim schola cantat tres sequentes Antiphonas cum suis Versiculis:

Domus mea, domus orationis vocabitur. **V.** Narrabo nomen tuum fratribus meis, in medio Ecclesiae laudabo te. **sine Gloria.**

Alia Antiphona.

Domine, dilexi decorem domus tuae. **V.** Et locum habitationis gloriae tuae. **sine Gloria.**

Alia Antiphona.

Non est hic aliud nisi domus Dei, et porta coeli.

Dictis Antiphonis praedictis, et aspersione, ut praemittitur, facta, Pontifex stans cum mitra in medio Ecclesiae versus ad altare majus, inchoat, et schola prosequitur, Antiphonam:

Vidit Jacob scalam, * summitas ejus coelos tangebatur, et descendentes Angelos, et dixit: Vere locus iste sanctus est.

Dum cantatur Antiphona praedicta, Pontifex stans cum mitra in medio Ecclesiae aspergit aquam per pavimentum, versus Orientem, Occidentem Aquilonem, et Austrum.

Finita Antiphona, Pontifex, deposita mitra, stans ibidem in medio Ecclesiae, conversus ad portam principalem, dicit competenti voce: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Deus, qui loca nomini tuo dicanda sanctificas, effunde super hanc orationis domum gratiam tuam; ut ab omnibus hic nomen tuum invocantibus, auxilium tuae misericordiae sentiatur. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Tum ibidem stans, adhuc conversus ut prius, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Deus sanctificationum, omnipotens dominator, cujus pietas sine fine sentitur; Deus, qui coelestia simul et terrena complecteris, servans misericordiam tuam populo tuo ambulanti ante conspectum gloriae tuae: exaudi preces servorum tuorum; ut sint oculi tui aperti super domum istam die ac nocte: hanc quoque basilicam in honore sanctae et victoriosissimae crucis, et memoriam sancti tui **N.** sacris mysteriis institutam clementissimus dedi + ca; miseratus illu + stra, proprio splendore clari + fica omnemque hominem venientem adorare te in hoc loco placatus admitte, propitius respicere dignare, et propter nomen tuum magnum, et manum tuam fortem, et brachium tuum excelsum, in hoc tabernaculo tuo supplicantes libens protege, dignanter exaudi, aeterna defensione conserva; ut semper felices, semperque in tua religione laetantes, constanter in sanctae Trinitatis confessione, fide Catholica perseverent. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

Deinde stans adhuc conversus, ut prius, ibidem extensis manibus ante pectus dicit Praefationem:

Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, adesto precibus nostris, adesto Sacramentis, adesto etiam piis famulorum tuorum laboribus, nobisque misericordiam tuam poscentibus. Descendat quoque in hanc Ecclesiam tuam, quam sub invocatione sancti nominis tui, in honorem sanctae Crucis, in qua coaeternus tibi Filius tuus Dominus noster Jesus Christus pro redemptione mundi pati dignatus est, et memoriam Sancti tui **N.** nos indigni consecramus, Spiritus Sanctus tuus, septiformis gratiae ubertate redundans; ut quotiescumque in hac domo tua sanctum nomen tuum fuerit invocatum, eorum, qui te invocaverint, a te pio Domino preces exaudiantur. O beata et sancta Trinitas, quae omnia purificas, omnia mundas, et omnia perornas. O beata majestas Dei, quae cuncta implet, cuncta contines, cuncta disponis. O beata et sancta manus Dei, quae omnia sanctificas, omnia benedicis, omnia locupletas. O sancte Sanctorum Deus, tuam clementiam humillima devotione deprecamus, ut hanc Ecclesiam tuam, per nostrae humilitatis famulatum, in honorem sanctae et victoriosissimae Crucis, et memoriam Sancti tui **N.** puri + ficare, bene + dicere, et conse + crare perpetua sanctificationis ubertate digneris. Hic quoque Sacerdotes sacrificia tibi laudis offerant; hic fideles populi vota persolvant; hic peccatorum onera solvantur, fidelesque lapsi reparentur. In hac ergo, quaesumus, Domine, domo tua Spiritus Sancti gratia aegroti sanentur; infirmi recuparentur; claudi curentur; leprosi mundentur; caeci illuminentur; daemonia ejciantur. Cunctorum hic debilium incommoda, te, Domine, annuente, pellantur, omniumque vincula peccatorum absolvantur. Ut omnes, qui hoc templum beneficia juste deprecaturi ingrediuntur, cuncta se impetrasse laetentur; ut concessa misericordia, quam precantur, perpetuo miserationis tuae munere gloriantur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo ita tamen, quod a circumstantibus audiri possit:

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Praefatione finita, Pontifex, accepta mitra, procedit ante altare, et ibi cum praemissa aqua benedicta facit maltam, seu caementum, quod mox, deposita mitra, stans ibidem benedicit, dicens:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Summe Deus, qui summa, et media, imaque custodis, qui omnem creaturam intrinsecus ambiendo concludis, sancti + fica, et bene + dic has creaturas calcis, et sabuli. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Caementum benedictum reservatur, sed residuum aquae benedictae funditur ad basim, sive pedem stipitis altaris per circuitum.

Pontifex deinde procedit processionaliter cum cruce et clero ad locum in quo Reliquiae nocte praeterita conservatae fuerunt; et defertur Chrisma usque ad fores Ecclesiae; sed priusquam locum ipsum ingrediatur,

stans ab extra, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Aufer a nobis, Domine, cunctas iniquitates nostras; ut ad Sancta Sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde Pontifex, accepta mitra, locum ipsum cum Presbyteris, et clero ingrediente, schola cantat Antiphonas sequentes:

O quam gloriosum est regnum, in quo cum Christo gaudent omnes Sancti, amicti stolis albis, sequuntur Agnum quocumque ierit.

Alia Antiphona.

Movete vos, Sancti Dei, de mansionibus vestris, ad loca festinate, quae vobis parata sunt.

Alia Antiphona.

Ecce populus custodiens iudicium, et faciens veritatem, in te speraverunt, Domine, usque in aeternum.

Alia Antiphona.

Via Sanctorum facta est recta, et iter eorum praeparatum est.

Psalmus 94.

Venite, exsultemus Domino: * jubilemus Deo salutari nostro.

Praeoccupemus faciem eius in confessione: * et in psalmis jubilemus ei.

Quoniam Deus magnus Dominus: * et rex magnus super omnes deos.

Quoniam non repellet Dominus plebem suam, * quia in manu eius sunt omnes fines terrae, et altitudines montium ipse conspicit.

Quoniam ipsius est mare, et ipse fecit illud: * et aridam fundaverunt manus ejus.

Venite, adoremus, et procidamus ante Deum: * ploremus coram Domino, qui fecit nos, quia ipse est Dominus Deus noster.

Nos autem populus ejus: * et oves pascuae ejus.

Hodie si vocem eius audieritis, * nolite obdurare corda vestra.

Sicut in exacerbatione; * secundum diem temptationis in deserto.

Ubi temptaverunt me patres vestri: * probaverunt et viderunt opera mea.

Quadraginta annis proximus fui generationi huic: * et dixi: Semper hi errant corde.

Ipsi vero non cognoverunt vias meas, quibus juravi in ira mea: * si introibunt in requiem meam.

Et non dicitur Gloria Patri, vel, si magis placet, omissis omnibus praemissis Antiphonis cum Psalmo, schola cantat Responsorium de illo Sancto, cujus ipsae Reliquiae. Interim Pontifex manet stans juxta Reliquias. Finitis autem Antiphonis cum Psalmo, vel Responsorio praedictis, Pontifex stans ibidem coram Reliquiis, detecto capite, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Fac nos, quaesumus, Domine, sanctorum tuorum tibi specialiter dedicata membra digne contingere, quorum patrocinia cupimus incessanter habere. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, imponit incensum in thuribulo, et fit processio, hoc ordine. Procedunt duo ceroferarii cum luminaribus, deinde crux, tum clerus cantans Antiphonas subsequentes; post hos, Sacerdotes portantes feretrum cum Reliquiis, et juxta eos thuriferarius continuo Reliquias ipsas incensans, et immediate ante Reliquias ipsas praecedant aliqua intortitia, deinde Pontifex paratus cum suis ministris.

Processione igitur locum ipsum exeunte, Pontifex inchoat primam Antiphonam, schola ipsam et omnes alias sequentes prosequente:

Cum jucunditate exhibitis, * et cum gaudio deducemini: nam et montes et colles exsiliunt, exspectantes vos cum gaudio, alleluia.

Alia Antiphona.

Surgite, Sancti Dei, de mansionibus vestris, loca sanctificate, plebem benedicite, et nos homines peccatores in pace custodite.

Alia Antiphona.

Ambulate Sancti Dei, ingredimini in civitatem Domini, aedificata est enim vobis Ecclesia nova, ubi populus adorare debet majestatem Domini.

Alia Antiphona.

Istorum est enim regnum coelorum, qui contempserunt vitam mundi, et pervenerunt ad praemia regni, et laverunt stolas suas in sanguine Agni.

Eis igitur ad Ecclesiae consecrandae fores pervenientibus, priusquam ingrediantur, dimissa ante fores Ecclesiae schola Antiphonas praedictas cantante, Pontifex, praecedentibus ipsum duobus ceroferariis, cruce, thuriferario, et Sacerdotibus feretrum Reliquiarum portantibus, circuit Ecclesiam cum ipsis Reliquiis, populo sequente, et clamante:

Kyrie, eleison.

Quo facto Pontifex sedens cum mitra in faldistorio, ante fores Ecclesiae ad id parato, brevi sermone populum alloquitur.

Quanta, fratres charissimi, Ecclesiis, et Deo dicatis locis habenda sit reverentia, canones, et leges, et universalis religiosus fidelium cultus declarat. Nullibi enim quam in sacris basilicis, Domino offerri sacrificium debet. Praecipiente siquidem Domino per Moysen, tabernaculum cum mensa, atque altari, et aereis vasis, utensilibusque consecratum est ad divinum cultum explendum; ipsum quoque tabernaculum non solum sacrasse, sed oleo quoque linivisse legimus. In ipso autem tabernaculo non alii, quam sancti Sacerdotes, et Levitae vestibus sacris ornati Sacramenta tractabant, et pro populo oblationes offerebant. Postmodum tam Reges Hebraeorum suum templum, quam Romani christiani principes basilicas a se constructas summa in veneratione habuerunt; immunesque ab omni vulgari strepitu, et negotio esse

voluerunt; ut domus orationis ad aliud nullum commercium, atque usum accommodaretur. Eamque privilegii, et immunitatis praerogativam habere voluerunt; ut si quis temerarie sacrilegas manus apposisset, gravissimis suppliciis afficeretur. Non enim justum visum est, domum Dei altissimi temerariis praesumptionibus expositam esse, nec latronum (juxta verbum Veritatis) speluncam esse. Locus est salutis, portus naufragantibus, ad quem de tempestatibus anchora jacitur. Hanc beneficia petituri adeunt, et justae eorum preces exaudiuntur. Capitalium criminum rei ad hanc fugientes, impunitatem facti, implorantibus Sacerdotibus, accipiunt. Magna ergo veneratione sacratas Domino basilicas adeatis, fratres charissimi, mundi facinoribus Domino oblationes cordis vestri offeratis. De quibus basilicis haec una est, cui **N.** et **N.** Summi Pontifices privilegia concesserunt, quam vos aedificari fecistis, (**vel N.** aedificari fecit) et nobis humiliter supplicastis, (**vel supplicavit**) ut eam consecrate dignaremur. Nos autem vestris (**vel suis**) honestis supplicationibus inclinati, eam in honorem omnipotentis Dei, beatae Mariae semper Virginis, et omnium Sanctorum, ac memoriam sancti **N.** dedicamus; et in ejus altari Reliquias sanctorum **N.** et **N.** Deo propitio, poni decrevimus, et in altari **N.** vel in loco **N.** sunt corpora, vel Reliquiae sanctorum **N.** et **N.** quae (**vel quas**) qui devote visitaverit, indulgentiam **N.** per **N.** concessam obtinebit. Vos insuper moneo, fratres charissimi, ut decimas quae sunt divina tributa, integre Ecclesiis et Sacerdotibus persolvatis. Has sibi Dominus ad universalis domini signum reservavit. Audite sanctum Augustinum: Decimae tributa sunt egentium animarum. Quod si decimas dederis, non solum abundantiam fructuum recipies, sed etiam sanitatem corporis, et animae consequeris. Non igitur Dominus Deus praemium postulat, sed honorem. Deus enim noster, qui dignatus est totum dare, decimam a nobis dignatus est recipere, non sibi, sed nobis sine dubio profuturam. Sed si tardius dare peccatum est, quanto pejus est non dedisse? De militia, de negotio, de artificio redde decimas. Cum enim decimas dando, et terrena et coelestia possis praemia promereri, quare pro avaritia duplici benedictione fraudaris? Haec est enim Dei justissima consuetudo, ut si tu illi decimam non dederis, tu ad decimam revoceris. Dabis impio militi, quod non vis dare Sacerdoti; et hoc tollit fiscus, quod non accipit Christus. Revertimini ad me, inquit Dominus apud Prophetam, et revertar ad vos. Et dixistis: In quo revertemur? Si affiget homo Deum, quia vos configitis me. Et dixistis: In quo configimus te? In decimis, et in primitiis. Et in penuria vos maledicti estis, et me vos configitis gens tota. Inferte omnem decimam in horreum, et sit cibus in domo mea, et probate me super hoc, dicit Dominus: si non aperuero vobis cataractas coeli, et effudero vobis benedictionem usque ad abundantiam, et increpabo pro vobis devorantem, et non corrumpet fructum terrae vestrae; nec erit sterilis vinea in agro, dicit Dominus exercituum. Et beatos vos dicent omnes gentes: eritis enim vos terra desiderabilis, dicit Dominus exercituum. Evitanda est itaque Domini indignatio, solvendae decimae, et tributa divina persolvenda, nec pro temporali comodo amittenda sunt secutura bona, quae expectantur. Memores ergo haec accipite, fratres charissimi, et intellecta pro desiderio complete, ut aeterna pro temporalibus accipere beneficia mereamini.

Archidiaconus legat sequentia duo decreta sacrosancti Concilii Tridentini.

Sessione 22 Cap. XI - De Reformat.

Si quem clericorum, vel laicorum, quacumque is dignitate, etiam imperiali, aut regali praefulgeat, in tantum malorum omnium radix cupiditas occupaverit, ut alicujus Ecclesiae, seu cujusvis saecularis, vel regularis beneficii, Montium pietatis, aliorumque piorum locorum jurisdictiones, bona, census, ac jura etiam feudalia, et emphiteutica, fructus, emolumenta, seu quascumque obventiones, quae in ministrorum, et pauperum necessitates converti debent, per se, vel per alios, vi vel timore incusso, seu etiam per suppositas personas clericorum, aut laicorum, seu quacumque arte, aut quocumque quaesito colore, in proprios usus convertere, illosque usurpare praesumpserit, seu impedire; ne ab us, ad quos jure pertinent, percipiantur; is anathemati tamdiu subjaceat, quamdiu jurisdictiones, bona, res, jura, fructus, et redditus, quos occupaverit, vel qui ad eum quomodocumque etiam ex donatione suppositae personae pervenerint, Ecclesiae, ejusque administratori, sive beneficiato, integre restituerit, ac deinde a Romano Pontifice absolutionem obtinuerit. Quod si ejusdem Ecclesiae patronus fuerit, etiam jure patronatus, ultra praedictas poenas, eo ipso privatus existat. Clericus

vero, qui nefandae fraudis, et usurpationis hujusmodi fabricator seu consentiens fuerit, eisdem poenis subjaceat, nec non quibuscumque beneficiis privatus sit, et ad quaecumque alia beneficia inhabilis efficiatur; et a suorum ordinum executione, etiam post inte gram satisfactionem et absolutionem, sui Ordinarii arbitrio suspendatur.

Conc Trid. Sessione 25 Cap. XII - De Reformat.

Non sunt ferendi, qui variis artibus decimas Ecclesiis obvenientes, subtrahere moliuntur, aut qui ab aliis solvendas temere occupant, et in rem suam vertunt, cum decimarum solutio debita sit Deo: et qui eas dare noluerint aut dantes impediunt, res alienas invadunt. Praecipit igitur sancta Synodus omnibus, cujuscumque gradus, et conditionis sint, ad quos decimarum solutio spectat, ut eas ad quas de jure tenentur, in posterum Cathedrali, aut quibus cumque aliis Ecclesiis, vel personis, quibus legitime debentur, integre persolvant. Qui vero eas aut subtrahunt, aut impediunt, excommunicentur, nec ab hoc crimine, nisi plena restitutione secuta, absolvan tar. Hortatur dehinc omnes et singulos pro christiana charitate, debitoque erga Pastores suos munere, ut de bonis sibi a Deo collatis, Episcopis et Parochis, qui tenuioribus praesunt Ecclesiis, large subvenire ad Dei laudem, atque ad Pastorum suorum, qui pro eis invigilant, dignitatem tuendam, non graventur.

Postea Pontifex ad fundatorem dicat:

Scias, frater charissime, quoniam non permittunt jura, Ecclesias sine ministris, ac dote consecrari. Quemadmodum enim dos matrimonium consequitur, sic et ad sustentationem ministrorum facultates necessariae sunt. Ea itaque ratione, frater charissime, scire volumus, quot Sacerdotes, et clericos, et qualem eis honorem vis exhibere, et de quo Ecclesiam dotare proponis. Et, ut intelligas, qualem tibi, atque heredibus tuis honorem, et commoditatem exhibet Ecclesia, scias, ut gratitudinem ipsam ad fundatores ostendat, quod a sanctis Patribus statutum est, in diei dedicationis anniversario solemni, fundatores et eorum haeredes in processionibus primos esse debere; et si casu ad egestatem pervenerint, grata recordatione, Ecclesia fundatoris piam liberalitatem recognoscit.

Qui ad interrogata, prout sibi placuerit, respondet: de quo fiat publicum instrumentum, si numerus clericorum, honor, et dos sufficiens fuerit.

Tunc fundator ipse, et plebs profitentur se jussa Pontificis implecturos. Deinde Pontifex jubet Deum deprecari pro eo, qui Ecclesiam construxit, et dotavit, et pro eo, qui eam consecrari petiit; et concedit illis partem in omnibus bonis, quae ibi fieri continget.

Quo facto, Pontifice sic sedente, antequam quis Ecclesiam ingrediatur, schola cantat Responsorium:

Erit mihi Dominus in Deum, et lapis iste, quem exi in titulum, vocabitur domus Dei, et de universis quae dederis mihi, * Decimas et hostias pacificas offeram tibi. **V.** Si reversus fuero ad domum patris mei.*
Decimas et hostias pacificas offeram tibi.

Tum Pontifex, deposita mitra, surgit; et versus ad ostium Ecclesiae, ibidem stans dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Domum tuam, quaesumus, Domine, clementer ingredi; et in tuorum cordibus fidelium perpetuam tibi construe mansionem; et praesta, ut domus haec, quae tua subsistit dedicatione solemnis, tua fiat habitatione

sublimis. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Qua Oratione finita, Pontifex, accepta mitra, priusquam ingrediatur, intingit pollicem dexteræ manus in santum Chrisma, et cum eo, in modum crucis, signat ostium Ecclesiae exterius, dicens:

In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Porta sis benedicta, sanctificata, consecrata, consignata, et Domino Deo commendata; porta sis introitus salutis, et pacis; porta sis ostium pacificum, per eum, qui se ostium appellavit, Jesum Christum Dominum nostrum, qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Quo dicto, Presbyteri elevant feretrum Reliquiarum, et ingrediendo Ecclesiam cum clero et populo processionaliter, Pontifex cum mitra incipit, et schola prosequitur, Antiphonam:

Ingridimini Sancti Dei, * praeparata est enim a Domino habitatio sedis vestrae: sed et populus fidelis cum gaudio insequitur iter vestrum; ut oretis pro nobis majestatem Domini. Alleluia.

Alia Antiphona.

Gaudent in coelis animae Sanctorum, qui Christi vestigia sunt secuti; et quia pro ejus amore sanguinem suum fuderunt, ideo cum Christo exsultant sine fine.

Interim processionaliter vadunt per Ecclesiam. Cum pervenerint ad altare, in quo Reliquiae sunt condendae, Reliquiis ipsis cum feretro prope altare positis, et luminaribus juxta illas ardentibus, Pontifex stans cum mitra ante altare, inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Exsultabunt Sancti * in gloria, et laetabuntur in cubilibus suis.

Psalmus 149.

Cantate Domino canticum novum: * laus ejus in ecclesia sanctorum.
Laetetur Israel in eo, qui fecit eum: * et filii Sion exsultent in rege suo.
Laudent nomen ejus in choro: * in tympano, et psalterio psallant ei.
Quia beneplacitum est Domino in populo suo: * et exaltabit mansuetos in salutem.
Exsultabunt sancti in gloria: * laetabuntur in cubilibus suis.
Exaltationes Dei in gutture eorum: * et gladii ancipites in manibus eorum.
Ad faciendam vindictam in nationibus: * increpationes in populis.
Ad alligandos reges eorum in compedibus: * et nobiles eorum in manicis ferreis.
Ut faciant in eis iudicium conscriptum: * gloria haec est omnibus sanctis ejus.

Psalmus 150.

Laudate Dominum in sanctis ejus: * laudate eum in firmamento virtutis ejus.
Laudate eum in virtutibus ejus: * laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.
Laudate eum in sono tubae: * laudate eum in psalterio, et cithara.
Laudate eum in tympano, et choro: * laudate eum in cordis, et organo.
Laudate eum in cymbalis benesonantibus: laudate eum in cymbalis jubilationis: * omnis spiritus laudet Dominum.

Et non dicitur Gloria Patri, sed repetitur Antiphona. Qua dicta, Pontifex, deposita mitra, versus ad altare dicit:

Oremus.

Deus, qui in omni loco dominationis tuae clemens ac benignus dedicator assistis, exaudi nos, quaesumus, et concede, ut inviolabilis permaneat hujus loci consecratio; et beneficia tui muneris, universitas fidelium quae tibi supplicat, percipere mereamur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, et cum eo signat confessionem, id est, sepulcrum altaris, in quo Reliquiae sunt reponendae, in quatuor angulis, faciens in singulis crucis, et dicens:

Conse + cretur, et sancti + ficetur hoc sepulcrum. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax huic domui.

Deinde deposita mitra, recondit veneranter vasculum ipsum cum Reliquiis, et aliis, prout hesternæ die per eum fuit sigillatum, in sepulcro altaris; quibus reconditis, Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Sub altare Dei, * sedes accepistis Sancti Dei, intercedite pro nobis ad Dominum Jesum Christum. V. Exsultabunt Sancti in gloria. R. Et laetabuntur in cubilibus suis.

Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona repetitur.

Interim dum praemissa cantantur, Pontifex sine mitra thurificat Reliquias inclusas.

Quo facto, imposita sibi mitra, accipit tabulam seu lapidem cum quo debet claudi sepulcrum, in manum sinistram; et pollicem dexteræ manus intingit in sanctum Chrisma; et cum eo facit in medio dictæ tabulae sive lapidis, de subtus, signum crucis, dicens:

Conse + cretur, et sancti + ficetur haec tabula, (vel hic lapis) per istam unctionem, et Dei benedictionem. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Et mox linit cum caemento, ponit, et coaptat tabulam seu lapidem super sepulcrum, claudens illud, et inchoans, schola prosequente, Antiphonam:

Sub altare Dei, * audivi voces occisorum dicentium: Quare non defendis sanguinem nostrum: Et acceperunt divinum responsum: Adhuc sustinete modicum tempus, donec impleatur numerus fratrum vestrorum.

Alia Antiphona.

Corpora Sanctorum in pace sepulta sunt: et vivent nomina eorum in aeternum. V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper: et in saecula saeculorum. Amen.

Post haec Pontifex, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Deus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum aeternum majestati tuae condidisti habitaculum, da aedificationi tuae incrementa coelestia; et praesta, ut quorum hic Reliquias pio amore complectimur, eorum semper meritis

adjuvemur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tunc accepta mitra, Pontifice prius incipiente, caementarii cum caemento benedicto firmant ipsam tabulam, seu lapidem super sepulcrum; deinde Pontifex intingit iterum pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, et cum eo format signum crucis super eadem tabulam, sive lapidem, dicens:

Signe + tur, et sancti + ficetur hoc altare. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Tum imponit incensum in thuribulum, dicens:

Ab illo benedicaris, in cuius honore cremaberis. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Et dextera manu producit desuper signum crucis, et deposita mitra, inchoat, schola prosequente, cantum:

Stetit Angelus * juxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua, et data sunt ei incensa multa: Et ascendit fumus aromatum in conspectu Dei. Alleluia.

Interim cum mitra thrurificat altare undique ad dexterum, et sinistrum latus, ante, et desuper, donec praemissus cantus finiatur; quo finito, stans coram altari sine mitra, dicit:

Oremus.

Dirigatur oratio nostra, quaesumus, Domine, sicut incensum in conspectu tuo, et copiosa beneficia christianus populus assequatur; ut quicumque tibi in hoc altari sacranda libamina devotus obtulerit, vel sacrata susceperit; et vitae subsidia praesentis accipiat, et remissionem omnium peccatorum pariter consequatur, et gratiam sempiternae redemptionis percipiat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Post haec Pontifex, accepta mitra, sedet, et ministri extergunt mensam altaris cum linteo mundo, et mox Pontifex thrurificat super illam in modum crucis, in medio, et in quatuor ejus cornibus; quo facto, Pontifex ponit iterum incensum in thuribulo, et illud benedicit, ut supra, videlicet, Ab illo benedicaris, etc. ac tradit uni Sacerdoti superpelliceo induto, qui continue altare circuit incensando, donec consecratio perficiatur, excepto eo tempore, quo Pontifex illud incensat; tunc enim Pontifici thuribulum praesentat; et per Pontificem thrurificato, illud iterum accipit, et, ut prius, incensat.

Tum Pontifex adhuc cum mitra stans inchoat, schola prosequente, Responsorium:

Dirigatur * oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine. **V.** Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quod dum cantatur, Pontifex circuit ter altare ad dexteram continue thrurificando.

Finita incensatione Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Erexit Jacob * lapidem in titulum fundens oleum desuper: votum vovit Deo Jacob.

Psalmus 83.

Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! * concupiscit et deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum, et caro mea * exsultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua, Domine virtutum: * Rex meus, et Deus meus.

Beati, qui habitant in domo tua, Domine: * in saecula saeculorum laudabunt te.

Beatus vir, cujus est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: * videbitur Deus deorum in Sion.

Domine, Deus virtutum, exaudi orationem meam: * auribus percipe Deus Jacob.

Protector noster aspice, Deus: * et respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis tuis: * super millia.

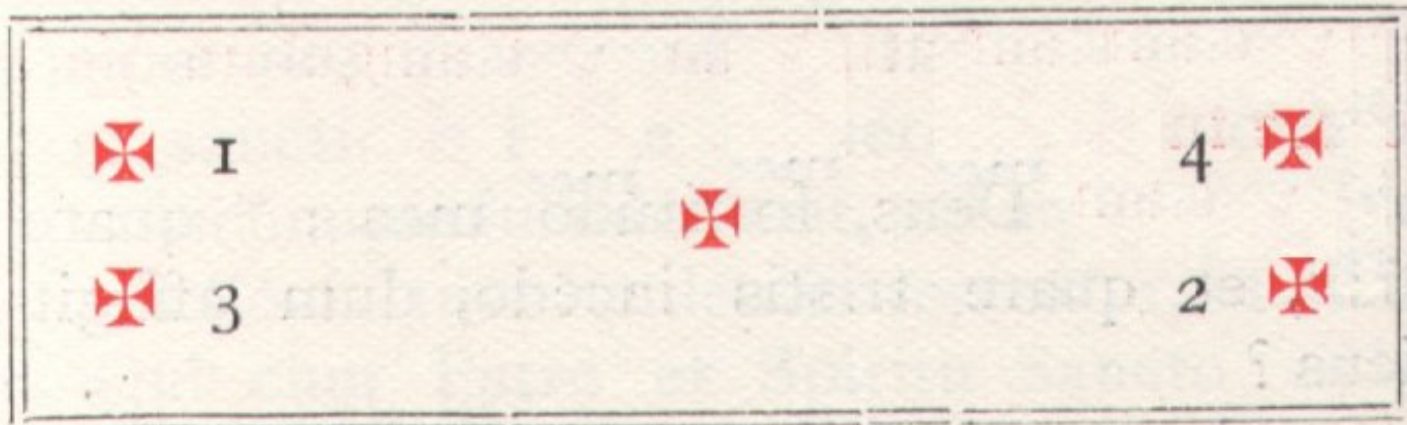
Elegi abjectus esse in domo Dei mei: * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam et veritatem diligit Deus: * gratiam et gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: * Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona repetitur.

Dum Antiphona, et Psalmus praedicti cantantur, Pontifex stans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Catechumenorum, et cum eo facit quinque cruces, videlicet in medio altaris, et quatuor ejus cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta, videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextero posteriori, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori, hoc ordine:

Dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti + ficetur et conse + cretur lapis iste. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, in honorem Dei, et gloriosae Virginis Mariae, atque omnium Sanctorum, ad nomen, et memoriam sancti **N**. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote altare incensante, imposito et benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra inchoat, schola prosequente, Responsorium:

Dirigatur * oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine. **V**. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit semel altare ad dexteram, thurificando illud; deinde restituto thuribulo Sacerdoti, et Responsorio finito, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Adsit, Domine, misericordiae tuae ineffabilis pietas, et super hunc lapidem opem tuae bene + dictionis, et virtutem tuae unctionis infunde; ut, te largiente, referat praemium quisquis intulerit votum. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oratione finita, Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Mane surgens Jacob * erigebat lapidem in titulum, fundens oleum desuper, votum vovit Domino: vere locus iste sanctus est, et ego nesciebam.

Psalmus 91.

Bonum est confiteri Domino: * et psallere nomini tuo, Altissime.

Ad annuntiandum mane misericordiam tuam: * et veritatem tuam per noctem.

In decachordo, psalterio: * cum cantico, in cithara.

Quia delectasti me, Domine, in factura tua: * et in operibus manuum tuarum exsultabo.

Quam magnificata sunt opera tua, Domine! * nimis profundae factae sunt cogitationes tuae.

Vir insipiens non cognoscat: * et stultus non intelligat haec.

Cum exorti fuerint peccatores sicut foenum: * et apparuerint omnes, qui operantur iniquitatem.

Ut intereant in saeculum saeculi: * tu autem Altissimus in aeternum, Domine.

Quoniam ecce inimici tui, Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt: * et dispergentur omnes, qui operantur iniquitatem.

Et exaltabitur sicut unicornis cornu meum: * et senectus mea in misericordia uberi.

Et despexit oculus meus inimicos meos: * et in insurgentibus in me malignantibus audiet auris mea.

Justus, ut palma florebit: * sicut cedrus Libani multiplicabitur.

Plantati in domo Domini, * in atriis domus Dei nostri florebut.

Adhuc multiplicabuntur in senecta uberi: * et bene patientes erunt, ut annuntient:

Quoniam rectus Dominus, Deus noster: * et non est iniquitas in eo.

Et non dicitur Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, facit iterum quinque cruces cum pollice de eodem oleo Catechumenorum, in eisdem locis altaris, et eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti + ficetur et conse + cretur lapis iste. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, in honorem Dei, et gloriosae Virginis Mariae, atque omnium Sanctorum, ad nomen, et memoriam sancti **N.** Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote altare incensante, imposito et benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra inchoat iterum, schola prosequente, Responsorium:

Dirigatur * oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine. **V.** Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quo incepto, circuit iterum semel altare ad dexteram, illud incensando; quo facto, restituto thuribulo Sacerdoti, et Responsorio finito, Pontifex, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Adesto, Domine, dedicationi hujus mensae tuae, et in eam, quae a nobis indignis sancto linita est oleo, bene + dictionis et sancti + ficationis tuae virtutem, et consecrationem infunde. Qui vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

Omnipotens sempiternae Deus, altare hoc, quod in honorem tuum, et in memoriam sancti tui **N.** nos indigni consecramus, virtute tuae benedictionis sanctifica; et omnibus te hic invocantibus, atque in te sperantibus, auxilii tui munus ostende; ut huic altari imposita munera semper accepta fieri digneris: et in eo Sacramentorum virtus, et votorum semper obtineatur effectus. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Qua finita, Pontifex incipit, schola prosequente, Antiphonam:

Unxit te Deus, * Deus tuus, oleo laetitiae prae consortibus tuis.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego opera mea Regi.

Lingua mea calamus scriptionis, * velociter scribentis.

Speciosus forma prae filiis hominum, diffusa est gratia in labiis tuis: * propterea benedixit te Deus in aeternum.

Accingere gladio tuo circa femur tuum, * potentissime,

Speciem tuam et pulchritudinem tuam * intende, prospere procede, et regna.

Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam: * et deducet te mirabiliter dextera tua.

Sagittae tuae acutae, populi sub te cadent, * in corda inimicorum Regis.

Sedes tua, Deus, in saeculum saeculi: * virga directionis virga regni tui.

Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem: * propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo laetitiae prae consortibus tuis.

Myrrha, et gutta, et casia a vestimentis tuis, a domibus eburneis: * ex quibus delectaverunt te filiae regum in honore tuo.

Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato: * circumdata varietate.

Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam: * et obliviscere populum tuum, et domum patris tui.

Et concupiscet Rex decorem tuum: * quoniam ipse est Dominus Deus tuus, et adorabunt eum.

Et filiae Tyri in muneribus * vultum tuum deprecabuntur: omnes divites plebis.

Omnis gloria ejus filiae Regis ab intus, * in fimbriis aureis circumamicta varietatibus.

Adducentur Regi virgines post eam: * proximae ejus afferentur tibi.

Afferentur in laetitia et exultatione: * adducentur in templum Regis.

Pro patribus tuis nati sunt tibi filii: * constitues eos principes super omnem terram.

Memores erunt nominis tui: * in omni generatione et generationem.

Propterea populi confitebuntur tibi in aeternum: * et in saeculum saeculi.

Et non dicitur Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, iterum facit quinque cruces de sancto Chrismate cum pollice dexteræ manus in medio tabulae altaris, et in quatuor ejus angulis, ordine supra posito, ad quamlibet crucem dicens:

Sancti + ficetur et conse + cretur lapis iste. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, in honorem Dei, et gloriosae Virginis Mariae, atque omnium Sanctorum, ad nomen, et memoriam sancti **N**. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote incensante, imposito et benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra inchoat, schola prosequente, Responsorium:

Dirigatur * oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine. **V**. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit semel altare ad sinistram, illud incensans, ut prius; quo incensato, restituto thuribulo Sacerdoti, et Antiphona finita, Pontifex, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R**. Levate.

Descendat, quaesumus, Domine Deus noster, Spiritus tuus Sanctus super hoc altare, qui et dona nostra, et populi tui in eo sanctificet, et sumentium corda dignanter emundet. Per Christum Dominum nostrum. **R**. Amen.

Qua dicta, Pontifex inchoat, et schola prosequitur Antiphonam:

Sanctificavit * Dominus tabernaculum suum: quia haec est domus Dei, in quo invocabitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dominus.

Psalmus 45.

Deus noster refugium, et virtus: * adjutor in tribulationibus, quae invenerunt nos nimis.
Propterea non timebimus dum turbabitur terra: * et transferentur montes in cor maris.
Sonuerunt, et turbatae sunt aquae eorum: * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.
Fluminis impetus laetificat civitatem Dei: * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.
Deus in medio ejus, non commovebitur: * adjuvabit eam Deus mane diluculo.
Conturbatae sunt gentes, et inclinata sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.
Venite, et videte opera Domini, quae posuit prodigia super terram: * auferens bella usque ad finem terrae.
Arcum conteret, et confringet arma: * et scuta comburet igni.
Vacate, et videte quoniam ego sum Deus: * exaltabor in gentibus, et exaltabor in terra.
Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.

Et non dicitur Gloria Patri.

Interim dum Antiphona, et Psalmus praedicti dicuntur, Pontifex, accepta mitra, fundit, et spargit de oleo Catechumenorum, et Chrismate pariter super altare, illud manu dextera confricans, liniens et perungens.

Quo facto, incipit, schola prosequente, Antiphonam:

Ecce odor filii mei, * sicut odor agri pleni, cui benedicit Dominus: crescere te faciat Deus meus, sicut arenam maris: et donet tibi de rore coeli benedictionem.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis: * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.
Gloriosa dicta sunt de te: * civitas Dei.
Memor ero Rahab, et Babylonis: * scientium me.
Ecce alienigenae, et Tyrus, et populus Aethiopum: * hi fuerunt illic.
Numquid Sion dicit: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundavit eam Altissimus?
Dominus narrabit in scripturis populorum, et principum: * horum, qui fuerunt in ea.
Sicut laetantium omnium: * habitatio est in te.

Et non dicitur Gloria Patri.

Finito Psalmo, Pontifex stans cum mitra, dicit:

Lapidem hunc, fratres charissimi, in quo unguentum sacrae unctionis effunditur, ad suscipienda populi sui vota, et sacrificia, oremus ut Dominus noster benedicat, et consecret, et quod est unctum a nobis, sit unctum in nomine ejus; ut plebis vota suscipiat, et altari per sacram unctionem perfecto, dum propitiationem sacrorum imponimus, ipsi propitiatores Dei esse mereamur. Per Jesum Christum Dominum nostrum, qui cum eo et Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Quo dicto, inchoat Antiphonam, schola ipsam et Psalmum ac sequentia Responsoria prosequente.

Antiphona.

Lapides pretiosi * omnes muri tui, et turres Jerusalem gemmis aedificabuntur.

Psalmus 147.

Lauda, Jerusalem, Dominum: * lauda Deum tuum, Sion.
Quoniam confortavit seras portarum tuarum: * benedixit filiis tuis in te.
Qui posuit fines tuos pacem: * et adipe frumenti satiat te.
Qui emittit eloquium suum terrae: * velociter currit sermo ejus.
Qui dat nivem sicut lanam: * nebulam sicut cinerem spargit.
Mittit crystallum suum sicut buccellas: * ante faciem frigoris ejus quis sustinebit?
Emittet verbum suum, et liquefaciet ea: * flabit spiritus ejus, et fluent aquae.
Qui annuntiat verbum suum Jacob: * justitias, et judicia sua Israel.
Non fecit taliter omni nationi: * et judicia sua non manifestavit eis.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde dicitur Responsorium:

Haec est Jerusalem civitas illa magna coelestis, ornata tamquam sponsa Agni. * Quoniam tabernaculum facta est, alleluia. **V.** Portae ejus non claudentur per diem; nox enim non erit in ea. * Quoniam tabernaculum facta est, alleluia.

Aliud Responsorium.

Plateae tuae, Jerusalem, sternentur auro mundo, alleluia: et cantabitur in te canticum laetitiae, alleluia: * Et

per omnes vicos tuos ab universis dicetur, alleluia, alleluia. **V.** Luce splendida fulgebis, et omnes fines terrae adorabunt te. * Et per omnes vicos tuos ab universis dicetur, alleluia, alleluia.

Incepta Antiphona, interim dum ipsa, et Psalmus, ac Responsoria praedicta cantantur, Pontifex cum mitra incipiens retro altare, et procedens ad ejus dexteram inungit Chrismate cum pollice dextero singulas duodecim cruces in parietibus Ecclesiae depictas, ad unamquamque crucem dicens:

Sancti + ficetur et conse + cretur hoc templum. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, in honorem Dei, et gloriosae Virginis Mariae, atque omnium Sanctorum, ad nomen, et memoriam sancti **N.** Pax tibi.

Et peruncta qualibet cruce, mox accepto thuribulo, illam incensat triplici ductu.

His peractis, Pontifex ad altare revertitur, ac stans cum mitra, et thurificans super illud, inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Aedificavit Moyses * altare Domino Deo, offerens super illud holocausta et immolans victimas, fecit sacrificium vespertinum in odorem suavitatis Domino Deo, in conspectu filiorum Israel.

Qua finita, stans adhuc cum mitra, dicit:

Dei Patris omnipotentis misericordiam supplices imploremus, fratres charissimi, ut altare hoc sacrificiis spiritualibus imbuendum, nostrae vocis exoratus officio praesenti bene + dictione sanctificet, atque in eo semper oblationes famulorum suorum studio sanctae devotionis impositas bene + dicere, et sancti + ficare dignentur; et spirituali placatus incenso precibus familiae suae promptus exauditor assistat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde benedicit incensum super altare cremandum, stans ibidem, deposita mitra, dicens:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine, Deus omnipotens, qui assistit exercitus Angelorum cum tremore, quorum servitium spirituale et igneum esse cognoscitur; dignare respicere, bene + dicere, et sancti + ficare hanc creaturam incensi, ut omnes languores omnesque infirmitates, atque insidiae inimici odorem ejus sentientes effugiant, et separentur a plasmate tuo, quod pretioso Filii tui sanguine redemisti, ut numquam laedatur a morsu iniqui serpentis. Per eumdem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta, et accepta mitra, format propria manu ex ipso incenso quinque cruces, quamlibet de quinque granis, super illa quinque loca altaris, in quibus cruces de aqua, et oleo, ac Chrismate factae prius fuerunt; et super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela, ad mensuram crucis de granis incensi factae, et cujuslibet crucis capita accenduntur, ut cum ipsis thus comburatur, et cremetur.

Omnibus autem crucibus accensis, Pontifex, deposita mitra, flexis coram altare genibus, inchoat, schola

prosequente:

Alleluia.

V. Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium: et tui amoris in eis ignem accende.

Nisi consecratio fiat inter Dominicam Septuagesimae, et festum Paschae Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi: quia tunc, omisso Alleluia, dicitur Versus tantum. Quo dicto, surgit Pontifex stans ibidem versus ad altare sine mitra, et schola cantat Antiphonas duas sequentes.

Antiphona.

Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini de manu Angeli.

Alia Antiphona.

Stetit Angelus juxta aram templi habens thuribulum aureum in manu sua, et data sunt ei incensa multa: Et ascendit fumus aromatum in conspectu Dei.

Sine Alleluia. Quibus finitis, Pontifex adhuc stans ante altare sine mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, clemens, et propitius preces nostrae humilitatis exaudi, et respice ad hujus altaris tui holocaustum, quod non igne visibili probetur, sed infusum Sancti Spiritus tui gratia in odorem suavitatis ascendat, et legitime se sumentibus Eucharistia medicabilis fiat, ad vitamque proficiat sempiternam. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Post haec, combustis candelis, et thure, cineres illius combustionis per unum ex ministris cum spatulis ligneis abraduntur, et collecti in aliquo vase projiciuntur in sacrarium. Interim Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris, versus ad altare, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Deus omnipotens, in cujus honorem, ac beatissimae Virginis Mariae, et omnium Sanctorum, ac nomen et memoriam sancti tui N. nos indigni altare hoc consecramus, clemens et propitius preces nostrae humiliatatis exaudi, et praesta, ut in hac mense sint libamina tibi accepta, sint grata, sint pingua, et Sancti Spiritus tui semper rore perfusa; ut omni tempore hoc in loco supplicantis tibi familiae tuae anxietates releves, aegritudines cures, preces exaudias, vota suscipias, desiderata confirmes, postulata concedas. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus.

Deinde eodem modo stans dicit mediocri voce, extensis manibus ante pectus, Praefationem hanc:

Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus: Et, ut propensiori cura, et attentiori famulatu tibi servitutis officia deferamus, hoc praesertim tempore, quo religiosarum mentium habitum ultra parietum ornatum delegisti, templum istud, in quo Sancti tui **N.** mentio habetur, bene + dicere, et sancti + ficare digneris: per cujus sacram reverentiam et honorem, sacratissimo nomini tuo hoc altare dedicamus. Hujus igitur, Domine, efflagitatus precibus, dignare hoc altare coelesti sancti + ficatione perfundere, et bene + dicere. Assistant Angeli claritatis, et Sancti Spiritus illustratione perfulgeat. Sit illius quoque apud te gratiae, cujus fuit illud quod Abraham, pater fidei, in nostrae figuram redemptionis, filium immolaturus extruxit; quod Isaac in conspectu tuae majestatis instituit; quod Jacob Dominum magna videns visione erexit; ut hic orantes exaudias; hic oblata sancti + fices; hicque superposita bene + dicas; hic quoque benedicta distribuas. Sit ergo Ecclesiae tuae titulus sempiternus, sit mensa coelesti spiritualique convivio praeparata. Tu igitur, Domine, proprio ore tuo hostias super eam impositas bene + dicito, et benedictas suscipito. Ac nobis omnibus tribue, ut participatione earum vitam acquiramus sempiternam.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiatur.

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Praefatione finita, Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Confirma hoc Deus, * quod operatus es in nobis a templo sancto tuo quod est in Jerusalem, alleluia.

Psalmus 67.

Exsurgat Deus, et dissipentur inimici ejus, * et fugiant qui oderunt eum, a facie eius.
Sicut defecit fumes, deficient: * sicut fluit cera a facie ignis, sic pereant peccatores a facie Dei.
Et justi epulentur, et exsultent in conspectu Dei: * et delectentur in laetitia.
Cantate Deo, psalmum dicite nomini ejus: * iter facite ei, qui ascendit super occasum: Dominus nomen illi.
Exsultate in conspectu eius: * turbabuntur a facie ejus, patris orphanorum, et iudicis viduarum.
Deus in loco sancto suo: * Deus qui habitare facit unius moris in domo.
Qui educit vinctos in fortitudine, * similiter eos, qui exasperant, qui habitant in sepulcris.
Deus cum egredereris in conspectu populo tui, * cum pertransires in deserto:
Terra mota est, etenim coeli distillaverunt a facie Dei Sinai, * a facie Dei Israel.
Pluviam voluntariam segregabis, Deus, hereditati tuae: * et infirmata est, tu vero perfecisti eam.
Animalia tua habitabunt in ea: * parasti in dulcedine tua pauperi, Deus.
Dominus dabit verbum evangelizantibus, * virtute multa.
Rex virtutum dilecti, dilecti: * et speciei domus dividere spolia.
Si dormiatis inter medios clericos, pennae columbae deargentatae, * et posteriora dorsi eius in pallore auri.
Dum discernit coelestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.
Mons coagulatus, mons pinguis: * ut quid suspicamini montes coagulatos?
Mons, in quo beneplacitum est Deo habitare in eo: * etenim Dominus habitabit in finem.
Currus Dei decem millibus multiplex, millia laetantium: * Dominus in eis in Sina in sancto.
Ascendisti in altum, cepisti captivitatem: * accepisti dona in hominibus:
Etenim non credentes, * inhabitare Dominum Deum.
Benedictus Dominus die quotidie: * prosperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.

Deus noster, Deus salvos faciendi: * et Domini, Domini exitus mortis.
Verumtamen Deus confringet capita inimicorum suorum: * verticem capilli perambulantium in delictis suis.
Dixit Dominus: ex Basan convertam, * convertam in profundum maris:
Ut intingatur pes tuus in sanguine: * lingua canum tuorum ex inimicis, ab ipso.
Viderunt ingressus tuos Deus, * ingressus Dei mei: Regis mei qui est in sancto.
Praevenerunt principes conjuncti psallentibus, * in medio juvenularum tympanistiarum.
In ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel.
Ibi Benjamin adolescentulus, * in mentis excessu.
Principes Juda, duces eorum: * principes Zabulon, principes Neptali.
Manda, Deus, virtuti tuae: * confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.
A templo tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.
Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: * ut excludant eos, qui probati sunt argento.
Dissipa gentes, quae bella volunt: venient legati ex Aegypto: * Aethiopia praeveniet manus ejus Deo.
Regna terrae, cantate Deo: * psallite Domino:
Psallite Deo, qui ascendit super coelum coeli, * ad Orientem.
Ecce dabit voci suae vocem virtutis, date gloriam Deo super Israel, * magnificentia ejus, et virtus ejus in nubibus.
Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem, et fortitudinem plebi suae, * benedictus Deus.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto facit crucem in fronte altaris, nihil dicens. Quo facto, ac praedictis Antiphona, et Psalmo finitis, deposita mitra, dicit:

Oremus.
Majestatem tuam, Domine, humiliter imploramus, ut altare hoc sacrae unctionis libamine ad suscipienda populi tui munera inunctum potenter bene + dicere, et sancti + ficare digneris; ut quod nunc a nobis indignis, sub tui nominis invocatione, in honorem beatissimae Virginis Mariae, et omnium Sanctorum, atque in memoriam sancti tui **N.** sacrosancti Chrismatis unctione delibutum est, placeat tibi, atque altare maneat perpetuum; ut quidquid deinceps super illud oblatum sacrumve fuerit, dignum tibi fiat holocaustum; atque omnium hic offerentium sacrificia a te pio Domino benigne suscipiantur et per ea vincula peccatorum nostrorum absolvantur; maculae deleantur; veniae impetrentur; gratiae acquirantur: quatenus una cum Sanctis, et Electis tuis vitam percipere mereamur aeternam. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto inungit in modum crucis conjunctiones mensae, seu tabulae altaris, et tituli, sive stipitis, quatuor angulis, quasi illa conjungens, ad singulas cruces, dicens:

In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Deinde deposita mitra, dicit:

Oremus.
Supplices te deprecamur, omnipotens aeternae Deus, per unigenitum Filium tuum Dominum nostrum Jesum Christum, ut altare hoc sanctis usibus praeparatum, coelesti bene + dictione sanctifices; et, sicut Melchisedech Sacerdotis praecipui oblationem dignatione mirabili suscepisti, ita imposita huic novo altari munera, semper accepta ferre digneris; ut populus, qui in hanc Ecclesiae domum sanctam convenient, per haec libamina coelesti sanctificatione salvatus, animarum quoque suarum salutem perpetuam consequatur.

Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Post haec Subdiaconi abstergunt diligenter cum mantilibus telae grossae mensam altaris; et Pontifex accedit ad sedem suam juxta altare, in qua cum mitra sedens fricat bene manus cum medulla panis, ac lavat, et exstersit. Quo facto, Subdiaconis, seu Acolythis praesentantibus ipsi Pontifici tobaleas novas, et mundas, vasa, et ornamenta ad cultum Dei et Ecclesiae, ac altaris consecratorum pertinentia, Pontifex, deposita mitra, surgit, et stans, illa benedicit, dicens:

BENEDICTIO TOBALEARUM, VASORUM, ET ORNAMENTORUM ECCLESIAE, ET ALTARIS CONSECRATORUM

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens, et misericors Deus, qui ab initio utilia et necessaria hominibus creasti, templaque manu hominum facta nomini tuo sancto dicari, tuaeque habitationis loca vocari voluisti, quique per famulum tuum Moysen vestimenta Pontificalia, et Sacerdotalia, seu Levitica, et alia quaeque diversi generis ornamenta ad cultum et decorem tabernaculi et altaris tui fieri decrevisti; exaudi propitius preces nostras, et omnia haec diversarum specierum ornamenta, in usum hujus Ecclesiae tuae et altaris ad honorem et gloriam tuam praeparata, purificare bene + dicere, sancti + ficare, et conse + crare per nostrae humilitatis servitium digneris, ut divinis cultibus et sacris mysteriis apta existant, hisque confectioni Corporis et Sanguinis Jesu Christi Filii tui Domini nostri Jesu Christi Filii tui Domini nostri dignis pareatur famulatibus. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde aspergit illa aqua benedicta; tum ministri ponunt super altare Chrimale, sive pannum lineum ceratum, ad mensuram altaris factum; deinde vestiunt altare tobaleis, et ornamentis benedictis, ponentes desuper crucem, et alia ornamenta.

Interim Pontifex stans ibidem inchoat Antiphonam primam, schola ipsam ac alias Antiphonas sequentes, et Responsoria cum suis Versibus, et Psalmis prosequente.

Antiphona.

Circumdate, Levitae, * altare Domini Dei, vestite vestimentis albis, estote, et vos, canentes hymnum novum, dicentes, Alleluia.

V. Mirabilis Deus in Sanctis suis, et sanctus in omnibus operibus suis.

V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Alia Antiphona.

Circumdate Sion, * et complectimini eam, narrate in turribus ejus. **V.** Magnus Dominus et laudabilis nimis, in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.

Deinde dicitur Responsorium.

Induit Dominus tunica jucunditatis, et imposuit tibi coronam. * Et ornavit te ornamentis sanctis.

V. Luce splendida fulgebis, et omnes fines terrae adorabunt coram te. * Et ornavit te ornamentis sanctis.

Nationes ex longinquo ad te venient, et munera deferentes adorabunt Dominum; et terram tuam in sanctificatione habebunt, et nomen magnum tuum invocabunt. * Et ornavit te ornamentis sanctis.

V. Benedicti erunt, qui te aedificaverunt, tu autem laetaberis in filiis tuis, quoniam omnes benedicentur, et congregabuntur ad Dominum. * Et ornavit te ornamentis sanctis.

V. Benedicti erunt, qui te aedificaverunt, tu autem laetaberis in filiis tuis, quoniam omnes benedicentur, et congregabuntur ad Dominum. * Et ornavit te ornamentis sanctis.

Et non dicitur Gloria Patri, sed sequens Antiphona cantatur.

In velamento alarum tuarum protege nos, Domine, et in laude tua gloriemur.

Psalmus 62.

Deus, Deus meus, * ad te de luce vigilo.

Sitivit in te anima mea, * quam multipliciter tibi caro mea.

In terra deserta, et invia, et inaquosa: * sic in sancto apparui tibi, ut viderem virtutem tuam, et gloriam tuam.

Quoniam melior est misericordia tua super vitas: * labia mea laudabunt te.

Sic benedicam te in vita mea: * et in nomine tuo levabo manus meas.

Sicut adipe et pinguedine repleatur anima mea: * et labiis exultationis laudabit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te: * quia fuisti adjutor meus.

Et in velamento alarum tuarum exultabo, adhaesit anima mea post te: * me suscepit dextera tua.

Ipsi vero in vanum quaesierunt animam meam, introibunt in inferiora terrae: * tradentur in manus gladii, partes vulpium erunt.

Rex vero laetabitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo: * quia obstructum est os loquentium iniqua.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Finito Psalmo, Pontifex, deposita mitra, ascendit ad altare, et facta cruci super altari positae reverentia, incipit, schola prosequente, Antiphonam:

Omnis terra * adoret te Deus, et psallat tibi, psalmum dicat nomini tuo, Domine.

Interim, dum Antiphona cantatur, Pontifex incensat altare in modum crucis: et Antiphona finita, Pontifex eam reincipit, et schola prosequitur; et interim iterum ipse Pontifex super altare in modum crucis incensat, quod et tertio facit; quo facto stans ante medium altaris, dicit:

Oremus.

Descendat, quaesumus, Domine Deus noster, Spiritus tuus Sanctus super hoc altare, qui et dona nostra, et populi tui in eo sanctificet, et sumentium corda dignanter emundet. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Omnipotens sempiternae Deus, altare hoc nomini tuo dedicatum coelestis virtutis benedictione sancti + fica; et

omnibus in te sperantibus auxilii tui munus ostende; ut hic Sacramentorum virtus, et votorum obtineatur effectus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

Quo dicto, Pontifex accedit ad sacristiam, sive sacrarium, ubi deposito pluviali, si celebrare voluerit, quod conveniens est, accipit sandalia, dicens Psalmum **Quam dilecta**, cum aliis; deinde, lotis manibus, accipit omnia paramenta Pontificalia albi coloris. Interim ornatur Ecclesia, et luminaria super altari; et credentia, atque alibi, ubi placuerit, accenduntur.

Tunc exit Pontifex Missam celebraturus. Si vero fatigatus nimis celebrare noluerit, facit Missam solemniter per aliquem Sacerdotem celebrari.

Missa dicitur prout in Missali, in ipsa die Dedicacionis Ecclesiae.

In fine Pontifex dat benedictionem solemnem, dicens: **Sit nomen Domini benedictum**, etc, et Indulgentias supra declaratas. Quibus publicatis, revertitur ad sacristiam, ubi depositis sacris vestibus, vadit in pace.

Dein cineres per Ecclesiam aspersi, in quibus litterae Graecae et Latinae scriptae sunt, per ministros Ecclesiae tolluntur, et Ecclesia totaliter mundatur.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ALTARIS CONSECRATIONE, QUAE FIT SINE ECCLESIAE DEDICATIONE

Ecclesiarum consecratio quamvis omni die de jure fieri possit, decentius tamen in Dominicis diebus, vel Sanctorum solemnitatibus fit. Sane sero ante diem dedicationis, Pontifex parat Reliquias in altari consecrando includendas, ponens eas in decenti et mundo vasculo, cum tribus granis thuris; ponit etiam in eo chartulam de pergamento, scriptam sub hac forma:

MDCCCC etc.... die N. mensis N. Ego N. Episcopus N. consecravi Ecclesiam, et altare hoc, in honorem sancti N. et Reliquias sanctorum Martyrum N. et N. in eo inclusi, et singulis Christi fidelibus, hodie unum annum, et in die anniversario consecrationis hujusmodi ipsam visitantibus quadraginta dies de vera indulgentia, in forma Ecclesiae consueta concessi.

Sigillans ipsum vasculum diligenter, et illud in honesto et mundo loco ponens, cum duobus candelabris, et luminaribus ardentibus. Celebrandaeque sunt vigiliae ante Reliquias ipsas, et canendi Nocturni, et Matutinae Laudes, in honorem Sanctorum, quorum Reliquiae sunt recondendae.

Parantur etiam in Ecclesia, quae ad altaris consecrationem sunt necessaria, videlicet sanctum Chrisma in vasculo, et ampulla; oleum sanctum Catechumenorum, etiam in vasculo, et ampulla; una libra thuris, cujus medietas sit in granis; thuribulum cum navicula, et cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas aquae plenum, quod in presbyterio ponitur; vas cum cineribus; vas cum sale; vas vini; aspersorium factum de herba hyssopi; mantilia ex tela grossa, ad extergendam mensam altaris consecrandi; quinque cruces parvae factae de candelis cerae subtilibus; aliquae spatulae lignae parvae, ad abradendum de altari combustiones candelarum, et thuris; vas in quo ipsae rasurae deponantur; calx, arena, sive tegula trita ad faciendum caementum, pro liniendo sepulcro Reliquiarum, et junctura mensae altaris cum stipite; caementarius qui hoc agat; duo intortitia accensa, quae semper praecedant Pontificem, quocumque ierit; vasa cum aqua, ad abluendas manus Pontificis; et medulla panis, ac mantilia, pro extergendis manibus; bombyx pro extergenda cruce, quae fit in stipite altaris; tobaleae novae mundae; et vasa, atque ornamenta ad cultum Dei, et altaris, postquam consecratum fuerit, pertinentia benedicenda.

Pontifex mane in suo habitu quotidiano venit ad Ecclesiam; et sedens in sede ad dexteram, vel in faldistorio ad sinistram altaris consecrandi, incipit, et dicit voce submissa cum clericis septem Psalmos Poenitentiales cum Antiphona *Ne reminiscaris, Domine*. Induens interim amictum, albam, cingulum, stolam, et pluviale albi coloris, accipiens mitram simplicem in capite, et baculum Pastoralem in manu sinistra.

Antiphona. *Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum: neque vindictam sumas de peccatis nostris.*

Psalmus 6

Domine, ne in furore tuo arguas me: * neque in ira tua corripas me.
Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum: * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.
Et anima mea turbata est valde: * et tu Domine usquequo?
Convertere, Domine, et eripe animam meam: * salvum me fac propter misericordiam tuam.
Quoniam non est in morte qui memor sit tui: * in inferno autem quis confitebitur tibi.
Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum: * in lacrimis meis stratum meum rigabo.
Turbatus est a furore oculus meus: * inveteravi inter omnes inimicos meos.
Discedite a me, omnes qui operamini iniquitatem: * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.
Exaudivit Dominus deprecationem meam: * Dominus orationem meam suscepit.
Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei: * convertantur, et erubescant valde velociter.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 31

Beati, quorum remissae sunt iniquitates: * et quorum tecta sunt peccata.
Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum: * nec est in spiritu ejus dolus.
Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea: * dum clamarem tota die.
Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua: * conversus sum in aerumna mea, dum configitur spina.
Delictum meum cognitum tibi feci: * et injustitiam meam non abscondi.
Dixi: confitebor adversum me injustitiam meam Domino: * et tu remisisti impietatem peccati mei.
Pro hac orabit ad te omnis sanctus: * in tempore opportuno.
Verumtamen in diluvio aquarum multarum: * ad eum non approximabunt.
Tu es refugium meum a tribulatione, quae circumdedit me: * exsultatio mea, erue me a circumdantibus me.
Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac, qua gradieris: * firmabo super te oculos meos.
Nolite fieri sicut equus, et mulus: * quibus non est intellectus.
In camo, et fraeno maxillas eorum constringe: * qui non approximant ad te.
Multa flagella peccatoris: * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.
Laetamini in Domino, et exultate, justi: * et gloriamini omnes recti corde.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 37

Domine, ne in furore tuo arguas me: * neque in ira tua corripas me.
Quoniam sagittae tuae infixae sunt mihi: * et confirmasti super me manum tuam.
Non est sanitas in carne mea a facie irae tuae: * non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum.
Quoniam iniquitates meae supergressae sunt caput meum: * sicut onus grave gravatae sunt super me.
Putruerunt, et corruptae sunt cicatrices meae: * a facie insipientiae meae.
Miser factus sum et curvatus sum usque ad finem: * tota die contristatus ingrediebar.
Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus: * et non est sanitas in carne mea.
Afflictus sum, et humiliatus sum nimis: * rugiebam a gemitu cordis mei.
Domine, ante te omne desiderium meum: * et gemitus meus a te non est absconditus.
Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea: * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.
Amici mei, et proximi mei: * adversum me appropinquaverunt, et steterunt.
Et qui juxta me erant, de longe steterunt: * et vim faciebant, qui quaerebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates: * et dolos tota die meditabantur.
Ego autem tamquam surdus non audiebam: * et sicut mutus non aperiens os suum.
Et factus sum sicut homo non audiens: * et non habens in ore suo redargutiones.
Quoniam in te, Domine, speravi: * tu exaudies me, Domine Deus meus.
Quia dixi: nequando supergaudeant mihi inimici mei: * et dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt
Quoniam ego in flagella paratus sum: * et dolor meus in conspectu meo semper.
Quoniam iniquitatem meam annuntiabo: * et cogitabo pro peccato meo.
Inimici autem mei vivunt, et confirmati sunt super me: * et multiplicati sunt qui oderunt me inique.
Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi: * quoniam sequebar bonitatem.
Ne derelinquas me, Domine Deus meus: * ne discesseris a me.
Intende in adjutorium meum: * Domine, Deus salutis meae.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 50

Miserere mei, Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.
Et secundum multitudinem miserationum tuarum: * dele iniquitatem meam.
Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.
Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.
Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum judicaris.
Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.
Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta, et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.
Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.
Auditui meo dabis gaudium, et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.
Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.
Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.
Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.
Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.
Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.
Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea justitiam tuam.
Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.
Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicies.
Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.
Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 101

Domine, exaudi orationem meam: * et clamor meus ad te veniat.
Non avertas faciem tuam a me: * in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.
In quacumque die invocavero te: * velociter exaudi me.
Quia defecerunt sicut fumus dies mei: * et ossa mea sicut cremium aruerunt.
Percussum est ut foenum, et aruit cor meum: * quia oblitus sum comedere panem meum.
A voce gemitus mei: * adhaesit os meum carni meae.
Similis factus sum pellicano solitudinis: * factus sum sicut nycticorax in domicilio.

Vigilavi: * et factus sum sicut passer solitarius in tecto.
Tota die exprobrabant mihi inimici mei: * et qui laudabant me, adversum me jurabant.
Quia cinerem tamquam panem manducabam: * et potum meum cum fletu miscebam.
A facie irae et indignationis tuae: * quia elevans allisisti me.
Dies mei sicut umbra declinaverunt: * et ego sicut foenum arui.
Tu autem, Domine, in aeternum permanes: * et memoriale tuum in generationem et generationem.
Tu exurgens misereberis Sion: * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.
Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus: * et terrae ejus miserebuntur.
Et timebunt Gentes nomen tuum, Domine: * et omnes reges terrae gloriam tuam.
Quia aedificavit Dominus Sion: * et videbitur in gloria sua.
Respexit in orationem humilium: * et non sprexit precem eorum.
Scribantur haec in generatione altera: * et populus, qui creabitur, laudabit Dominum.
Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dominus de caelo in terram aspexit.
Ut audiret gemitum compeditorum: * ut solveret filios interemptorum.
Ut annuntiet in Sion nomen Domini: * et laudem suam in Jerusalem.
In conveniendo populos in unum: * et reges ut serviant Domino.
Respondit ei in via virtutis suae: * paucitatem dierum meorum nuntia mihi.
Ne revoces me in dimidio dierum meorum: * in generationem et generationem anni tui.
Initio tu, Domine, terram fundasti: * et opera manuum tuarum sunt coeli.
Ipsi peribunt, tu autem permanes: * et omnes sicut vestimentum veterascent.
Et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.
Filii servorum tuorum habitabunt: * et semen eorum in saeculum dirigetur.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 129

De profundis clamavi ad te, Domine: * Domine, exaudi vocem meam.
Fiant aures tuae intendentes: * in vocem deprecationis meae.
Si iniquitates observaveris, Domine: * Domine, quis sustinebit?
Quia apud te propitiatio est: * propter legem tuam sustinui te, Domine.
Sustinuit anima mea in verbum ejus: * speravit anima mea in Domino.
A custodia matutina usque ad noctem: * speret Israel in Domino.
Quia apud Dominum misericordia: * et copiosa apud eum redemptio.
Et ipse redimet Israel: * ex omnibus iniquitatibus ejus.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 142

Domine, exaudi orationem meam, auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua: * exaudi me in tua justitia.
Et non intres in iudicium cum servo tuo: * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.
Quia persecutus est inimicus animam meam: * humiliavit in terra vitam meam.
Collocavit me in obscuris sicut mortuos saeculi: * et anxius est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.
Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: * in factis manuum tuarum meditabar.
Expandi manus meas ad te: * anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me, Domine: * defecit spiritus meus.
Non avertas faciem tuam a me: * et similis ero descendentibus in lacum.
Auditam fac mihi mane misericordiam tuam: * quia in te speravi.
Notam fac mihi viam, in qua ambulem: * quia ad te levavi animam meam.
Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi: * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.
Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Domine, vivificabis me in aequitate tua.
Educes de tribulatione animam meam: * et in misericordia tua disperdes inimicos meos.
Et perdes omnes, qui tribulant animam meam: * quoniam ego servus tuus sum.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Antiphona. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum: neque vindictam sumas de peccatis nostris.

Sicque paratus, septem Psalmis expletis, Pontifex cum ministris accedit coram altari consecrando; ubi deposito baculo Pastoralis, et stans sine mitra inchoat, et schola prosequitur, sequentem Antiphonam; quae una cum omnibus aliis Antiphonis et Responsoriis in hujusmodi consecratione cantandis habetur sub notis, supra in Consecratione altaris, quae fit in Ecclesiae Dedicatione, ubi est recurrendum, si Officium Consecrationis hujusmodi fit in cantu.

Adesto, Deus, unus omnipotens, Pater, Filius, et Spiritus Sanctus.

Deinde dicit, stans eodem modo:

Oremus.
Actiones nostras, quaesumus, Domine, aspirando praeveni, et adjuvando prosequere; ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te coepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Qua dicta, Pontifex, accepta mitra, procumbit supra faldistorium ibidem praeparatum, et cantores incipiunt Litanias, vel cantoribus deficientibus, Pontifex eas legit, in quibus suo loco nominetur bis Sanctus ille, in cuius honore, et nomine dedicatur ipsum altare, et illi, quorum Reliquiae in eo includuntur.

LITANIAE

Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de coelis Deus, miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.
Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.
Sancta Maria, ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.
Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.
Sancte Michael, ora pro nobis.
Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphael, ora pro nobis.
Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.
Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora pro nobis.
Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.
Sancte Petre, ora pro nobis.
Sancte Paule, ora pro nobis.
Sancte Andrea, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Joannes, ora pro nobis.
Sancte Thoma, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Philippe, ora pro nobis.
Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.
Sancte Matthaeae, ora pro nobis.
Sancte Simon, ora pro nobis.
Sancte Thadaee, ora pro nobis.
Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastiane, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.

Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.
Sancta Catharina, ora pro nobis.
Sancta Anastasia, ora pro nobis.
Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine
Ab ira tua, libera nos, Domine.
A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.
Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.
Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.
A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.
A flagello terraemotus, libera nos, Domine.
A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.
A morte perpetua, libera nos, Domine.
Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.
Per adventum tuum, libera nos, Domine.
Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.
Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.
Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.
Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.
Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.
Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.
Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.
In die iudicii, libera nos, Domine.
Peccatores, te rogamus, audi nos.
Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.
Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.
Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Dominum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.
Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.
Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Pontifex ab accubitu surgit, et baculum Pastoralem in sinistra tenens, dexteram in altum extendens, producit communiter super aram, et stipitem altaris consecrandi ter successive signum crucis, dicens primo:

Ut altare hoc ad honorem tuum, et nomen sancti **N.** consecranda bene + dicere digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit: Ut altare hoc ad honorem tuum, et nomen sancti **N.** consecranda bene + dicere, et sancti + ficare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Tertio dicit: Ut altare hoc ad honorem tuum, et nomen sancti **N.** consecranda bene + dicere, et sancti + ficare, et conse + crare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Quo facto, deposito baculo Pastoralis, iterum accumbit super faldistorium, et perficiuntur Litaniae.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Quibus finitis, ab accubitu surgit, et cum mitra accedit versus altare consecrandum, et distans ab illo spatio congruenti, deposita mitra, genuflexus dicit cantando, si in cantu fit officium, alioquin competenti voce dicit sine notis quod etiam in omnibus aliis sequentibus observatur.

Deus, in adiutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice surgente, Chorus seu ministri respondent:

Domine, ad adjuvandum me festina.

Tunc Pontifex stans sine mitra in eodem loco, dicit:

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Chorus seu ministri respondent:

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: et in saecula saeculorum. Amen.

Sine Alleluia. Et id eisdem modo et loco, secundo, et tertio fit, voce semper altius elevata. Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra, benedicit aliam aquam cum sale, cinere, et vino, incipiens absolute

exorcismum salis:

Exorcizo te, creatura salis, in nomine Domini nostri Jesu Christi, qui Apostolis suis ait: Vos estis sal terrae, et per Apostolum dicit: Sermo vester semper in gratia sale sit conditus; ut sancti + ficeris ad consecrationem hujus Ecclesiae, et altaris, ad expellendas omnes daemonum tentationes; et omnibus, qui ex te sumpserint, sis animae, et corporis tutamentum, sanitas, protectio, et confirmatio salutis. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde, deposita mitra, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, qui hanc gratiam coelitus sali tribuere dignatus es, ut ex illo possint universa condiri, quae hominibus ad escam procreasti, bene + dic hanc creaturam salis, ad effugandum inimicum; et ei salubrem medicinam immitte, ut proficiat sumentibus ad animae et corporis sanitatem. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum assumpta mitra, dicit absolute exorcismum aquae:

Exorcizo te, creatura aquae, in nomine Dei Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, ut repellas diabolum a termino justorum, ne sit in umbraculis hujus Ecclesiae, et altaris. Et tu, Domine Jesu Christe, infunde Spiritum Sanctum in hanc Ecclesiam tuam, et altare; ut proficiat ad sanitatem corporum, animarumque adorantium te, et magnificetur nomen tuum in gentibus: et increduli corde convertantur ad te, et non habeant alium Deum, praeter te Dominum solum, qui venturus es judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde, deposita mitra, dicit:

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, statutor omnium elementorum, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum elementum hoc aquae in salutem humani generis esse voluisti, te supplices deprecamur, ut, exauditis orationibus nostris, eam tuae pietatis aspectu sanct + fices; atque ita omnium spirituum immundorum ab ea recedat incursio, ut ubicumque fuerit in nomine tuo aspersa, gratia tuae benedictionis adveniat, et mala omnia, te propitiante, procul recedant. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum stans sine mitra, dicit super cineres:

Benedictio cinerum.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiternae Deus, parce poenitentibus, propitiare supplicantibus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de coelis, qui bene + dicat, et sanct + ficet hos cineres, ut sint remedium salubre omnibus nomen sanctum tuum humiliter implorantibus, ac semetipsos pro conscientia delictorum suorum accusantibus, ante conspectum divinae clementiae tuae facinora sua deplorantibus, vel serenissimam pietatem tuam suppliciter obnixequae flagitantibus; et praesta, per invocationem sanctissimi nominis tui, ut quicumque eos super se aspserint, pro redemptione peccatorum suorum, corporis sanitatem et animae tutelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum Pontifex accipit sal, et miscet cineri in modum crucis, dicens:

Commixtio salis, et cineris pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Deinde accipiens pugillum de mistura salis, et cinerum in modum crucis, ter immittit in aquam, qualibet vice dicens:

Commixtio salis, cineris, et aquae pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Deinde stans sine mitra, dicit super vinum.

Benedictio vini.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui in Cana Galilaeae ex aqua vinum fecisti, quique es vitis vera, multiplica super nos misericordiam tuam; et bene + dicere, et sancti + ficare digneris hanc creaturam vini, ut ubicumque fustum fuerit, vel aspersum, divinae id benedictionis tuae opulentia repleatur, et sanctificetur. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis, et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde mittit, in modum crucis, vinum in aquam ipsam, dicens:

Commixtio vini, salis, cineris et aquae pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiternus Deus, creator et conservator humani generis, et dator gratiae spiritualis, ac largitor aeternae salutis, emitte Spiritum Sanctum tuum super hoc vinum cum aqua, sale, et cinere mixtum; ut armatum coelestis defensione virtutis, ad consecrationem hujus Ecclesiae et altaris tui proficiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Post haec Pontifex procedit ad altare cum mitra; et ibidem inchoat, schola prosequente, Antiphonam sequentem:

Introibo ad altare Dei: * ad Deum qui laetificat juventutem meam.

Psalmus 42

Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta, * ab homine iniquo, et doloso erue me.

Repetitur tota Antiphona post singulum Versum, si necesse fuerit.

Quia tu es, Deus, fortitudo mea: * quare me repulisti? et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?
Emitte lucem tuam et veritatem tuam: * ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus: * quare tristis es, anima mea? et quare conturbas me?
Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, et Deus meus.

Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona praedicta repetitur.

Incepta prima Antiphona, Pontifex, retenta mitra, stans ante altare intingit pollicem dexteræ manus in aqua praedicta, per eum benedicta, et cum eo, et aqua hujusmodi facit crucem in medio tabulae altaris, dicens:

Sancti + ficetur hoc altare, in honorem Dei omnipotentis, et gloriosae Virginis Mariae, atque omnium sanctorum, et ad nomen ac memoriam sancti **N**. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba praemissa Sancti + ficetur hoc altare, etc.

Facit autem primam crucem in dextera parte posteriori altaris, id est, ubi legitur Evangelium, secundam in sinistra parte anteriori transversa primae, tertiam in dextera anteriori, quartam in sinistra posteriori tertiae transversa in hunc modum:

Quo facto, et finitis Antiphona, et Psalmo praedictis, Pontifex stans ibidem, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Singulare illud propitiatorium in altari crucis pro nobis redimendis oblatum, in cuius praefiguratione Patriarcha Jacob lapidem erexit in titulum, quo fieret sacrificium, et portae coeli desuper aperiretur oraculum; supplices tibi, Domine, preces fundimus, ut lapidis hujus expolitam materiam, supernis sacrificiis imbuendam, ipse tuae ditari sanctificationis ubertate praecipias, qui quondam lapideis legem scripsisti in tabulis. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oratione expleta, Pontifex circuit septies tabulam altaris, aspergens eam, et stipitem de aqua praedicta cum cinere et vino benedicta, cum aspersorio de herba hyssopi facto, hoc modo. Stans cum mitra ante medium altaris inchoat Antiphonam, et schola prosequitur:

Asperges me, * Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum: * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.

Interim Pontifex, accepta mitra, circuit altare, illudque aspergit, et redit ad locum ante medium altaris, unde discesserat.

Finitis dictis Versibus, Pontifex ibidem stans cum mitra inchoat secundo, ut prius, Antiphonam:

Asperges me,

Et schola prosequitur: Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.

Interim Pontifex circuit secundo, aspergitque et redit, ut prius; et finitis Versibus, stans cum mitra, ut supra inchoat tertio, Antiphonam:

Asperges me,

Et schola prosequitur: Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta, et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium, et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.

Interim Pontifex circuit tertio, aspergitque et redit, ut prius; et finitis Versibus praedictis, stans cum mitra ut supra, inchoat quarto:

Asperges me,

Et schola prosequitur: Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.

Et interim Pontifex circuit quarto, aspergitque et redit, ut prius; et finitis Versibus praedictis, stans cum mitra ut supra, inchoat quinto:

Asperges me,

Et schola prosequitur: Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea justitiam tuam.

Interim Pontifex circuit quinto, aspergitque et redit, ut prius; et finitis Versibus praedictis, stans cum mitra ut supra inchoat sexto:

Asperges me,

Et schola prosequitur: Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicies.

Interim Pontifex circuit sexto, aspergitque et redit, ut prius; et finitis Versibus, stans cum mitra ut supra, inchoat septimo:

Asperges me,

Et schola prosequitur: Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Et non dicitur Gloria Patri.

Interim Pontifex circuit septimo, aspergitque et redit, ut supra.

Quo facto, Pontifex stans sine mitra ante medium altaris, dicit:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui es visibilium rerum omnium et invisibilium conditor, et cunctarum sanctificationum consecrator, ad dedicationem hujus Dominicae mensae adesse dignare; et quae sacro oleo, et Chrismate a nobis indignis est linienda, et benedicenda, tuae sancti + ficationis in eam infunde virtutem et consecrationem; ut omnes qui ad eam te deprecaturi accesserint, tuae propitiationis auxilium sentiant. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde ibidem cum praemissa aqua benedicta facit maltam, seu caementum, quod mox, deposita mitra, stans ibidem benedicit, dicens:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Summe Deus, qui summa, et media, imaque custodis, qui omnem creaturam intrinsecus ambiendo concludis, sancti + fica, et bene + dic has creaturas calcis, et sabuli. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Caementum benedictum reservatur, sed residuum aquae benedictae funditur ad basim, sive pedem stipitis altaris per circuitum: Pontifex deinde procedit processionaliter cum cruce et clero ad locum in quo nocte praeterita conservatae Reliquiae fuerunt; sed priusquam locum ipsum ingrediatur, stans ab extra, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Aufer a nobis, Domine, cunctas iniquitates nostras; ut ad Sancta Sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Ingressus vero sine mitra, stans juxta, et versus ad Reliquias, dicit:

Fac nos, quaesumus, Domine, sanctorum tuorum tibi specialiter dedicata membra digne contingere, quorum

patrocinia cupimus incessanter habere. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Qua dicta, Pontifex sine mitra accipit reverenter vasculum Reliquiarum: tum, accepta mitra, portat eas solemniter et processionaliter ad altare consecrandum; vel, si sint super feretrum, per Sacerdotes ferri facit, inchoans, schola prosequente, Antiphonam:

Cum jucunditate exhibitis, * et cum gaudio deducemini: nam et montes et colles exsiliunt, exspectantes vos cum gaudio, alleluia.

Poterit deinde etiam dici, si expedierit, sequens Responsorium.

Surgite, Sancti Dei, de mansionibus vestris, loca sanctificate, plebem benedicite, * et nos homines peccatores in pace custodite.

V. Ambulate Sancti Dei, ingredimini in civitatem Domini, aedificata est enim vobis Ecclesia nova, ubi populus adorare debet majestatem Domini.

Cumque pervenerit prope ipsum altare, deponit eas reverenter cum luminaribus super feretrum vel aliquam tabulam honeste ibidem paratam, luminaribus juxta illas ardentibus, et mox Pontifex cum mitra stans ante altare, inchoat, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Exsultabunt Sancti * in gloria, et laetabuntur in cubilibus suis.

Psalmus 149.

Cantate Domino canticum novum: * laus ejus in ecclesia sanctorum.
Laetetur Israel in eo, qui fecit eum: * et filii Sion exsultent in rege suo.
Laudent nomen ejus in choro: * in tympano, et psalterio psallant ei.
Quia beneplacitum est Domino in populo suo: * et exaltabit mansuetos in salutem.
Exsultabunt sancti in gloria: * laetabuntur in cubilibus suis.
Exaltationes Dei in gutture eorum: * et gladii ancipites in manibus eorum.
Ad faciendam vindictam in nationibus: * increpationes in populis.
Ad alligandos reges eorum in compedibus: * et nobiles eorum in manicis ferreis.
Ut faciant in eis iudicium conscriptum: * gloria haec est omnibus sanctis ejus.

Psalmus 150.

Laudate Dominum in sanctis ejus: * laudate eum in firmamento virtutis ejus.
Laudate eum in virtutibus ejus: * laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.
Laudate eum in sono tubae: * laudate eum in psalterio, et cithara.
Laudate eum in tympano, et choro: * laudate eum in cordis, et organo.
Laudate eum in cymbalis benesonantibus: laudate eum in cymbalis jubilationis: * omnis spiritus laudet Dominum.

Et non dicitur Gloria Patri, sed repetitur Antiphona Exsultabunt. Qua dicta, Pontifex, deposita mitra, versus ad altare dicit:

Oremus.
Deus, qui in omni loco dominationis tuae clemens ac benignus dedicator assistis, exaudi nos, quaesumus, et

concede, ut inviolabilis permaneat hujus loci consecratio; et beneficia tui muneris, universitas fidelium quae tibi supplicat, percipere mereamur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et mox Pontifex, accepta mitra, signat cum pollice dexteræ manus de Chrismate confessionem, id est, sepulcrum altaris, in quo Reliquiae sunt repondendae, in quatuor angulis, faciens in singulis signum crucis, et dicens dum unamquamque crucem facit:

Conse + cretur, et sancti + ficetur hoc sepulcrum. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax huic domui.

Deinde deposita mitra, recondit ibi vasculum cum Reliquiis, et aliis in eo inclusis veneranter, inchoans, seu schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Sub altare Dei sedes accepistis Sancti Dei, intercedite pro nobis ad Dominum Jesum Christum. **V.** Exsultabunt Sancti in gloria. **R.** Et laetabuntur in cubilibus suis.

Et non dicitur Gloria Patri, sed repetitur Antiphona. Interim dum praemissa dicuntur, Pontifex sine mitra, imposito et benedicto incenso in thuribulo, et illo a Diacono accepto, thurificat Reliquias inclusas: quo facto, imposita sibi mitra, accipiens lapidem seu tabulam cum qua debet claudi sepulcrum, facit cum pollice crucem de Chrismate in medio ejus de subtus, dicens:

Conse + cretur, et sancti + ficetur haec tabula, (vel hic lapis) per istam unctionem, et Dei benedictionem. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Et mox ponit, et coaptat tabulam seu lapidem super sepulcrum, claudens illud, et inchoans, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Sub altare Dei audivi voces occisorum dicentium: Quare non defendis sanguinem nostrum: Et acceperunt divinum responsum: Adhuc sustinete modicum tempus, donec impleatur numerus fratrum vestrorum.

Alia Antiphona.

Corpora Sanctorum in pace sepulta sunt: et vivent nomina eorum in aeternum. **V.** Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. **R.** Sicut erat in principio, et nunc, et semper: et in saecula saeculorum. Amen.

Post haec Pontifex, deposita mitra, dicit:

Oremus.
Deus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum aeternum majestati tuae condidisti habitaculum, da aedificationi tuae incrementa coelestia; et praesta, ut quorum hic Reliquias pio amore complectimur, eorum semper meritis adjuvemur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tunc accepta mitra, Pontifice prius incipiente, caementarii cum caemento benedicto firmant ipsam tabulam, seu lapidem super sepulcrum; deinde Pontifex facit crucem desuper ex Chrismate, cum pollice dexteræ manus, dicens:

Signe + tur, et sancti + ficetur hoc altare. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Tum deposita mitra, inchoat, schola seu ministris prosequentibus Antiphonam:

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua, et data sunt ei incensa multa: Et ascendit fumes aromatum in conspectu Dei. Alleluia.

Interim cum mitra thurificat altare undique ad dexterum, et sinistrum latus, ante, et desuper, donec praemissus cantus finiatur; quo finito, stans coram altari sine mitra, dicit:

Oremus.

Dirigatur oratio nostra, quaesumus, Domine, sicut incensum in conspectu tuo, et copiosa beneficia christianus populus assequatur; ut quicumque tibi in hoc altari sacrandam libamina devotus obtulerit, vel sacrata susceperit; et vitae subsidia praesentis accipiat, et remissionem omnium peccatorum pariter consequatur, et gratiam sempiternae redemptionis percipiat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Post haec Pontifex, accepta mitra, sedet, et ministri extergunt mensam altaris cum linteo mundo, et mox Pontifex thurificat super illam in modum crucis, in medio, et in quatuor ejus cornibus; quo facto, Pontifex ponit iterum incensum in thuribulo, et illud benedicit, ut supra, videlicet, Ab illo benedicaris, etc. ac tradit uni Sacerdoti superpelliceo induto, qui continue altare circuit incensando, donec consecratio perficiatur, excepto eo tempore, quo Pontifex illud incensat; tunc enim Pontifici thuribulum praesentat; et per Pontificem thurificato, illud iterum accipit, et, ut prius, incensat. Tum Pontifex adhuc cum mitra stans inchoat, schola seu ministris prosequentibus, Responsorium:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine. **V.** Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quod dum cantatur, Pontifex circuit ter altare ad dexteram continue thurificando. Finita incensatione Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Erexit Jacob lapidem in titulum fundens oleum desuper: votum vovit Deo Jacob.

Psalmus 83.

Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! * concupiscit et deficit anima mea in atria Domini.

Et repetitur Antiphona post singulum Versum.

Cor meum, et caro mea * exsultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua, Domine virtutum: * Rex meus, et Deus meus.

Beati, qui habitant in domo tua, Domine: * in saecula saeculorum laudabunt te.

Beatus vir, cujus est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: * videbitur Deus deorum in Sion.

Domine, Deus virtutum, exaudi orationem meam: * auribus percipe Deus Jacob.

Protector noster aspice, Deus: * et respice in faciem Christi tui.

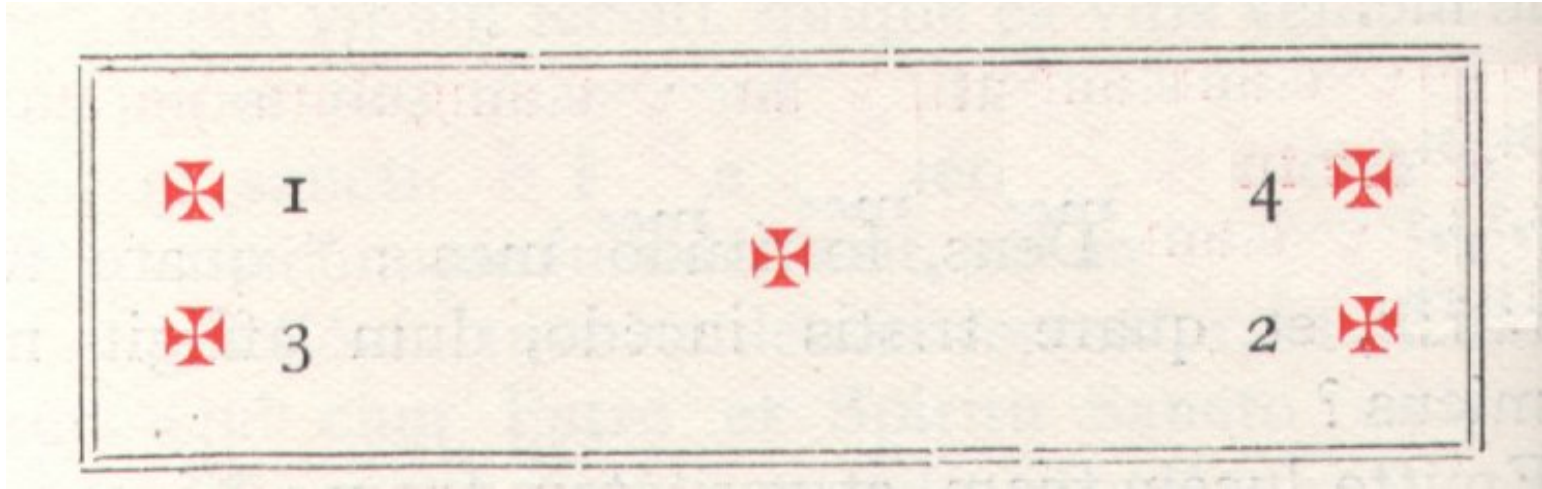
Quia melior est dies una in atriis tuis: * super millia.

Elegi abjectus esse in domo Dei mei: * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam et veritatem diligit Deus: * gratiam et gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: * Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona repetitur. Dum Antiphona, et Psalmus praedicti dicuntur, Pontifex stans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Catechumenorum, et cum eo facit quinque cruces, videlicet in medio altaris, et quatuor ejus cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta, videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextero posteriori, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori, hoc ordine:

Dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti + ficetur et conse + cretur lapis iste. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, in honorem Dei, et gloriosae Virginis Mariae, atque omnium Sanctorum, ad nomen, et memoriam sancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote altare incensante, imposito et benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra inchoat, schola seu ministris prosequentibus, Responsorium:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine. V. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit semel altare ad dexteram, thurificando illud; deinde restituto thuribulo Sacerdoti, et Responsorio finito, sine mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Adsit, Domine, misericordiae tuae ineffabilis pietas, et super hunc lapidem opem tuae bene + dictionis, et virtutem tuae unctionis infunde; ut, te largiente, referat praemium quisquis intulerit votum. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oratione finita, Pontifex inchoat, et schola seu ministri prosequuntur, Antiphonam:

Mane surgens Jacob erigebat lapidem in titulum, fundens oleum desuper, votum vovit Domino: vere locus iste sanctus est, et ego nesciebam.

Psalmus 91.

Bonum est confiteri Domino: * et psallere nomini tuo, Altissime.

Et repetitur Antiphona post singulum Versum.

Ad annuntiandum mane misericordiam tuam: * et veritatem tuam per noctem.

In decachordo, psalterio: * cum cantico, in cithara.

Quia delectasti me, Domine, in factura tua: * et in operibus manuum tuarum exsultabo.

Quam magnificata sunt opera tua, Domine! * nimis profundae factae sunt cogitationes tuae.

Vir insipiens non cognoscat: * et stultus non intelliget haec.

Cum exorti fuerint peccatores sicut foenum: * et apparuerint omnes, qui operantur iniquitatem.

Ut intereant in saeculum saeculi: * tu autem Altissimus in aeternum, Domine.

Quoniam ecce inimici tui, Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt: * et dispergentur omnes, qui operantur iniquitatem.

Et exaltabitur sicut unicornis cornu meum: * et senectus mea in misericordia uberi.

Et despexit oculus meus inimicos meos: * et in insurgentibus in me malignantibus audiet auris mea.

Justus, ut palma florebit: * sicut cedrus Libani multiplicabitur.

Plantati in domo Domini, * in atriis domus Dei nostri florebut.

Adhuc multiplicabuntur in senecta uberi: * et bene patientes erunt, ut annuntient:

Quoniam rectus Dominus, Deus noster: * et non est iniquitas in eo.

Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona repetitur. Interim Pontifex, accepta mitra, facit iterum quinque cruces cum pollice de eodem oleo Catechumenorum, in eisdem locis altaris, et eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti + ficetur et conse + cretur lapis iste. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, in honorem Dei, et gloriosae Virginis Mariae, atque omnium Sanctorum, ad nomen, et memoriam sancti **N**. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote altare incensante, imposito et benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra inchoat iterum, schola seu ministris prosequentibus, Responsorium:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine. **V**. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit iterum semel altare ad dexteram, illud incensando; quo facto, restituto thuribulo Sacerdoti, et Responsorio finito, Pontifex, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R**. Levate.

Adesto, Domine, dedicationi hujus mensae tuae, et in eam, quae a nobis indignis sancto linita est oleo, bene + dictionis et sancti + ficationis tuae virtutem, et consecrationem infunde. Qui vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R**. Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

Omnipotens sempiternae Deus, altare hoc, quod in honorem tuum, et in memoriam sancti tui **N**. nos indigni consecramus, virtute tuae benedictionis sanctifica; et omnibus te hic invocantibus, atque in te sperantibus, auxilii tui munus ostende; ut huic altari imposita munera semper accepta fieri digneris: et in eo

Sacramentorum virtus, et votorum semper obtineatur effectus. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Qua finita, Pontifex incipit, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Unxit te Deus, * Deus tuus, oleo laetitiae prae consortibus tuis.

Psalmus 44.

Eructavit cor meum verbum bonum: * dico ego opera mea Regi.

Et repetitur Antiphona post singulum Versum.

Lingua mea calamus scribae, * velociter scribentis.

Speciosus forma prae filiis hominum, diffusa est gratia in labiis tuis: * propterea benedixit te Deus in aeternum.

Accingere gladio tuo circa femur tuum, * potentissime,

Speciem tua et pulchritudine tua * intende, prospere procede, et regna.

Propter veritatem, et mansuetudinem, et justitiam: * et deducet te mirabiliter dextera tua.

Sagittae tuae acutae, populi sub te cadent, * in corda inimicorum Regis.

Sedes tua, Deus, in saeculum saeculi: * virga directionis virga regni tui.

Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem: * propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo laetitiae prae consortibus tuis.

Myrrha, et gutta, et casia a vestimentis tuis, a domibus eburneis: * ex quibus delectaverunt te filiae regum in honore tuo.

Astitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato: * circumdata varietate.

Audi, filia, et vide, et inclina aurem tuam: * et obliviscere populum tuum, et domum patris tui.

Et concupiscet Rex decorem tuum: * quoniam ipse est Dominus Deus tuus, et adorabunt eum.

Et filiae Tyri in muneribus * vultum tuum deprecabuntur: omnes divites plebis.

Omnis gloria ejus filiae Regis ab intus, * in fimbriis aureis circumamicta varietatibus.

Adducentur Regi virgines post eam: * proximae ejus afferentur tibi.

Afferentur in laetitia et exultatione: * adducentur in templum Regis.

Pro patribus tuis nati sunt tibi filii: * constitues eos principes super omnem terram.

Memores erunt nominis tui: * in omni generatione et generationem.

Propterea populi confitebuntur tibi in aeternum: * et in saeculum saeculi.

Et non dicitur Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, iterum facit quinque cruces de sancto Chrismate cum pollice dexteræ manus in medio tabulae altaris, et in quatuor ejus angulis, ordine supra posito, ad quamlibet crucem dicens:

Sancti + ficetur et conse + cretur lapis iste. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, in honorem Dei, et gloriosae Virginis Mariae, atque omnium Sanctorum, ad nomen, et memoriam sancti **N.** Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote incensante, imposito et benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra inchoat, schola seu ministris prosequentibus, Responsorium:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine. **V.** Elevatio manuum mearum sacrificium

vesperinum.

Quo incepto, Pontifex circuit semel altare ad sinistram, illud incensans, ut prius; quo incensato, restituto thuribulo Sacerdoti, et Antiphona finita, Pontifex, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Descendat, quaesumus, Domine Deus noster, Spiritus tuus Sanctus super hoc altare, qui et dona nostra, et populi tui in eo sanctificet, et sumentium corda dignanter emundet. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Qua dicta, Pontifex inchoat, et schola seu ministris prosequuntur Antiphonam:

Sanctificavit Dominus tabernaculum suum: quia haec est domus Dei, in quo invocabitur nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dominus.

Psalmus 45.

Deus noster refugium, et virtus: * adjutor in tribulationibus, quae invenerunt nos nimis.

Et repetitur Antiphona post singulum Versum.

Propterea non timebimus dum turbabitur terra: * et transferentur montes in cor maris.

Sonuerunt, et turbatae sunt aquae eorum: * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

Fluminis impetus laetificat civitatem Dei: * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

Deus in medio ejus, non commovebitur: * adjuvabit eam Deus mane diluculo.

Conturbatae sunt gentes, et inclinata sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.

Venite, et videte opera Domini, quae posuit prodigia super terram: * auferens bella usque ad finem terrae.

Arcum conteret, et confringet arma: * et scuta comburet igni.

Vacate, et videte quoniam ego sum Deus: * exaltabor in gentibus, et exaltabor in terra.

Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.

Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona repetitur. Interim dum Antiphona, et Psalmus praedicti dicuntur, Pontifex, accepta mitra, fundit, et spargit de oleo Catechumenorum, et Chrismate pariter super altare, illud manu dextera conficans, liniens et perungens. Quo facto, incipit, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni, cui benedicit Dominus: crescere te faciat Deus meus, sicut arenam maris: et donet tibi de rore coeli benedictionem.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis: * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te: * civitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylonis: * scientium me.

Ecce alienigenae, et Tyrus, et populus Aethiopum: * hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundavit eam Altissimus?

Dominus narrabit in scripturis populorum, et principum: * horum, qui fuerunt in ea.
Sicut laetantium omnium: * habitatio est in te.

Et non dicitur Gloria Patri.

Finito Psalmo, Pontifex stans cum mitra, dicit:

Lapidem hunc, fratres charissimi, in quo unguentum sacrae unctionis effunditur, ad suscipienda populi sui vota, et sacrificia, oremus ut Dominus noster bene + dicat, et conse + cret, et quod est unctum a nobis, sit unctum in nomine ejus; ut plebis vota suscipiat, et altari per sacram unctionem perfecto, dum propitiationem sacrorum imponimus, ipsi propitiatores Dei esse mereamur. Per Jesum Christum Dominum nostrum, qui cum eo et Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Quo dicto, inchoat, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Aedificavit Moyses altare Domino Deo, offerens super illud holocausta et immolans victimas, fecit sacrificium vespertinum in odorem suavitatis Domino Deo, in conspectu filiorum Israel.

Qua finita, stans adhuc cum mitra, dicit:

Dei Patris omnipotentis misericordiam supplices imploremus, fratres charissimi, ut altare hoc sacrificiis spiritualibus imbuendum, nostrae vocis exoratus officio praesenti bene + dictione sanctificet, atque in eo semper oblationes famulorum suorum studio sanctae devotionis impositas bene + dicere, et sancti + ficare dignentur; et spirituali placatus incenso precibus familiae suae promptus exauditor assistat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde benedicit incensum super altare cremandum, stans ibidem, deposita mitra, dicens:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine, Deus omnipotens, qui assistit exercitus Angelorum cum tremore, quorum servitium spirituale et igneum esse cognoscitur; dignare respicere, bene + dicere, et sancti + ficare hanc creaturam incensi, ut omnes languores omnesque infirmitates, atque insidiae inimici odorem ejus sentientes effugiant, et separentur a plasmate tuo, quod pretioso Filii tui sanguine redemisti, ut numquam laedatur a morsu iniqui serpentis. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta, et accepta mitra, format propria manu ex ipso incenso quinque cruces, quamlibet de quinque granis, super illa quinque loca altaris, in quibus cruces de aqua, et oleo, ac Chrismate factae prius fuerunt; et super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela, ad mensuram crucis de granis incensi factae, et cujuslibet crucis capita accenduntur, ut cum ipsis thus comburatur, et cremetur. Omnibus autem crucibus accensis, Pontifex, deposita mitra, flexis coram altare genibus, inchoat, schola seu ministris prosequentibus:

Alleluia.

V. Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium: et tui amoris in eis ignem accende.

Nisi consecratio fiat inter Dominicam Septuagesimae, et festum Paschae Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi: quia tunc, omisso Alleluia, dicitur Versus tantum. Quo dicto, surgit Pontifex stans ibidem versus ad altare sine mitra, et schola seu ministri cantant Antiphonas duas sequentes.

Antiphona.

Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini de manu Angeli.

Alia Antiphona.

Stetit Angelus juxta aram templi habens thuribulum aureum in manu sua, et data sunt ei incensa multa: Et ascendit fumus aromatum in conspectu Dei.

Quibus finitis, Pontifex adhuc stans ante altare sine mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, clemens, et propitius preces nostrae humilitatis exaudi, et respice ad hujus altaris tui holocaustum, quod non igne visibili probetur, sed infusum Sancti Spiritus tui gratia in odorem suavitatis ascendat, et legitime se sumentibus Eucharistia medicabilis fiat, ad vitamque proficiat sempiternam. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Post haec, combustis candelis, et thure, cineres illius combustionis per unum ex ministris cum spatulis ligneis abraduntur, et collecti in aliquo vase projiciuntur in sacrarium. Interim Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris, versus ad altare, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Deus omnipotens, in cujus honorem, ac beatissimae Virginis Mariae, et omnium Sanctorum, ac nomen et memoriam sancti tui **N.** nos indigni altare hoc consecramus, clemens et propitius preces nostrae humilitatis exaudi, et praesta, ut in hac mense sint libamina tibi accepta, sint grata, sint pingua, et Sancti Spiritus tui semper rore perfusa; ut omni tempore hoc in loco supplicantis tibi familiae tuae anxietates releves, aegritudines cures, preces exaudias, vota suscipias, desiderata confirmes, postulata concedas. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus.

Deinde eodem modo stans dicit mediocri voce, extensis manibus ante pectus, hanc Praefationem:

Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, et clemens: cujus nec initium, nec finis advertitur; qui quantus es, tantus esse voluisti, sanctus scilicet, ac mirabilis Deus, cujus majestatem elementa non capiunt. Te benedicimus, te supplices deprecamur, ut tibi sit altare hoc, sicut illud quod Abel salutaris mysterii in passione praecursor, jugulatus a fratre, novo sanguine imbuit, et sacravit. Sit tibi, Domine, altare hoc, sicut illud quod Abraham pater noster, qui videre te meruit, fabricavit, et invocato tuo nomine, consecravit. In quo sacerdos Melchisedech sacrificii formam triumphalis expressit. Sit tibi, Domine, altare hoc, sicut illud, super quod Abraham seminarium fidei nostrae Isaac filium suum, dum tibi toto corde credidit, toto corde imposuit. In quo salutaris mysterii sacramentum dominicae Passionis ostensum est, dum offertur Filius, Agnus occiditur. Sit tibi, Domine, altare hoc, sicut illud quod Isaac puteum profundae puritatis inveniens, abundantiae ei nomen imponens, tuae majestati dicavit. Sit tibi, Domine, altare hoc, sicut ille lapis quem Jacob supponens capiti suo, ascendentes et descendentes Angelos per scalae mysterium, somno revelante, cognovit. Sit tibi, Domine, altare hoc, sicut illud quod Moyses, susceptis mandatis, in praefiguratione Apostolica, duodecim lapidum constructione firmavit. Sit tibi, Domine, altare hoc, sicut illud quod Moyses septem dierum purificatione mundavit, et coelesti tuo colloquio, Sancta Sanctorum vocavit. Sicut locutus es ad Moysen, dicens: Si quis tetigerit altare hoc, sanctificatus habeatur. Sit in hoc ergo altari innocentiae cultus, immoletur superbia, iracundia juguletur, luxuria, omnisque libido feriat, offeratur pro turturibus sacrificium castitatis, et pro pullis columbarum innocentiae sacrificium.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiri possit.

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Praefatione finita, Pontifex, accepta mitra, inungit cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto, frontem altaris in modum crucis, inchoans, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis a templo sancto tuo quod est in Jerusalem, alleluia.

Psalmus 67.

Exsurgat Deus, et dissipentur inimici ejus, * et fugiant qui oderunt eum, a facie eius.
Sicut defecit fumes, deficiant: * sicut fluit cera a facie ignis, sic pereant peccatores a facie Dei.
Et justi epulentur, et exsultent in conspectu Dei: * et delectentur in laetitia.
Cantate Deo, psalmum dicite nomini ejus: * iter facite ei, qui ascendit super occasum: Dominus nomen illi.
Exsultate in conspectu eius: * turbabuntur a facie ejus, patris orphanorum, et iudicis viduarum.
Deus in loco sancto suo: * Deus qui habitare facit unius moris in domo.
Qui educit vinctos in fortitudine, * similiter eos, qui exasperant, qui habitant in sepulcris.
Deus cum egredereris in conspectu populo tui, * cum pertransires in deserto:
Terra mota est, etenim coeli distillaverunt a facie Dei Sinai, * a facie Dei Israel.
Pluviam voluntariam segregabis, Deus, hereditati tuae: * et infirmata est, tu vero perfecisti eam.
Animalia tua habitabunt in ea: * parasti in dulcedine tua pauperi, Deus.
Dominus dabit verbum evangelizantibus, * virtute multa.
Rex virtutum dilecti, dilecti: * et speciei domus dividere spolia.
Si dormiatis inter medios cleros, pennae columbae deargentatae, * et posteriora dorsi eius in pallore auri.
Dum discernit coelestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.
Mons coagulatus, mons pinguis: * ut quid suspicamini montes coagulatos?
Mons, in quo beneplacitum est Deo habitare in eo: * etenim Dominus habitabit in finem.
Currus Dei decem millibus multiplex, millia laetantium: * Dominus in eis in Sina in sancto.

Ascendisti in altum, cepisti captivitatem: * accepisti dona in hominibus:
Etenim non credentes, * inhabitare Dominum Deum.
Benedictus Dominus die quotidie: * prosperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.
Deus noster, Deus salvos faciendi: * et Domini, Domini exitus mortis.
Verumtamen Deus confringet capita inimicorum suorum: * verticem capilli perambulantium in delictis suis.
Dixit Dominus: ex Basan convertam, * convertam in profundum maris:
Ut intingatur pes tuus in sanguine: * lingua canum tuorum ex inimicis, ab ipso.
Viderunt ingressus tuos Deus, * ingressus Dei mei: Regis mei qui est in sancto.
Praevenerunt principes conjuncti psallentibus, * in medio juvenularum tympanistiarum.
In ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel.
Ibi Benjamin adolescentulus, * in mentis excessu.
Principes Juda, duces eorum: * principes Zabulon, principes Neptali.
Manda, Deus, virtuti tuae: * confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.
A templo tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.
Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: * ut excludant eos, qui probati sunt argento.
Dissipa gentes, quae bella volunt: venient legati ex Aegypto: * Aethiopia praeveniet manus ejus Deo.
Regna terrae, cantate Deo: * psallite Domino:
Psallite Deo, qui ascendit super coelum coeli, * ad Orientem.
Ecce dabit voci suae vocem virtutis, date gloriam Deo super Israel, * magnificentia ejus, et virtus ejus in nubibus.
Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem, et fortitudinem plebi suae, * benedictus Deus.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Quo dicto, Pontifex, deposita mitra, dicit:

Oremus.
Majestatem tuam, Domine, humiliter imploramus, ut altare hoc sacrae unctionis libamine ad suscipienda populi tui munera inunctum potenter bene + dicere, et sancti + ficare digneris; ut quod nunc a nobis indignis, sub tui nominis invocatione, in honorem beatissimae Virginis Mariae, et omnium Sanctorum, atque in memoriam sancti tui **N.** sacrosancti Chrismatis unctione delibutum est, placeat tibi, atque altare maneat perpetuum; ut quidquid deinceps super illud oblatum sacrumve fuerit, dignum tibi fiat holocaustum; atque omnium hic offerentium sacrificia a te pio Domino benigne suscipiantur et per ea vincula peccatorum nostrorum absolvantur; maculae deleantur; veniae impetrentur; gratiae acquirantur: quatenus una cum Sanctis, et Electis tuis vitam percipere mereamur aeternam. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chirmate intincto inungit in modum crucis conjunctiones mensae, seu tabulae altaris, et tituli, sive stipitis, quatuor angulis, quasi illa conjungens, ad singulas cruces, dicens:

In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Deinde deposita mitra, dicit:

Oremus.
Supplices te deprecamur, omnipotens aeternae Deus, per unigenitum Filium tuum Dominum nostrum Jesum Christum, ut altare hoc sanctis usibus praeparatum, coelesti bene + dictione sanctifices; et, sicut Melchisedech Sacerdotis praecipui oblationem dignatione mirabili suscepisti, ita imposita huic novo altari

munera, semper accepta ferre digneris; ut populus, qui in hanc Ecclesiae domum sanctam convenit, per haec libamina coelesti sanctificatione salvatus, animarum quoque suarum salutem perpetuam consequatur. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Post haec Subdiaconi abstergunt diligenter cum mantilibus telae grossae mensam altaris; et Pontifex accedit ad sedem suam juxta altare, in qua cum mitra sedens fricat bene manus cum medulla panis, ac lavat, et exstersit. Quo facto, Subdiaconis, seu Acolythis praesentantibus ipsi Pontifici tobaleas novas, et mundas, vasa, et ornamenta ad cultum Dei et Ecclesiae, ac altaris consecrati pertinentia, Pontifex, deposita mitra, surgit, et stans, illa benedicit, dicens:

BENEDICTIO TOBALEARUM, VASORUM, ET ORNAMENTORUM ECCLESIAE, ET ALTARIS CONSECRATI

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens, et misericors Deus, qui ab initio utilia et necessaria hominibus creasti, templaque manu hominum facta nomini tuo sancto dicari, tuaeque habitationis loca vocari voluisti, quique per famulum tuum Moysen vestimenta Pontificalia, et Sacerdotalia, seu Levitica, et alia quaeque diversi generis ornamenta ad cultum et decorem tabernaculi et altaris tui fieri decrevisti; exaudi propitius preces nostras, et omnia haec diversarum specierum ornamenta, in usum hujus Ecclesiae tuae et altaris ad honorem et gloriam tuam praeparata, purificare bene + dicere, sancti + ficare, et conse + crare per nostrae humilitatis servitium digneris, ut divinis cultibus et sacris mysteriis apta existant, hisque confectioni Corporis et Sanguinis Jesu Christi Filii tui Domini nostri Jesu Christi Filii tui Domini nostri dignis pareatur famulatibus. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde aspergit illa aqua benedicta; tum ministri ponunt super altare Chismale, sive pannum lineum ceratum, ad mensuram altaris factum; deinde vestiunt altare tobaleis, et ornamentis benedictis, ponentes desuper crucem, et alia ornamenta.

Interim Pontifex stans ibidem inchoat Antiphonam primam, schola seu ministris prosequentibus ipsam, et alias Antiphonas sequentes, et Responsoria cum suis Versibus, et Psalmis.

Antiphona.

Circumdate, Levitae, altare Domini Dei, vestite vestimentis albis, estote, et vos, canentes hymnum novum, dicentes, Alleluia.

V. Mirabilis Deus in Sanctis suis, et sanctus in omnibus operibus suis.

V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Alia Antiphona.

Circumdate Sion, et complectimini eam, narrate in turribus ejus. **V.** Magnus Dominus et laudabilis nimis, in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.

Deinde dicitur Responsorium.

Induit Dominus tunica jucunditatis, et imposuit tibi coronam. * Et ornavit te ornamentis sanctis.

V. Luce splendida fulgebis, et omnes fines terrae adorabunt coram te. * Et ornavit te ornamentis sanctis.

Nationes ex longinquo ad te venient, et munera deferentes adorabunt Dominum; et terram tuam in sanctificatione habebunt, et nomen magnum tuum invocabunt. * Et ornavit te ornamentis sanctis.

V. Benedicti erunt, qui te aedificaverunt, tu autem laetaberis in filiis tuis, quoniam omnes benedicentur, et congregabuntur ad Dominum. * Et ornavit te ornamentis sanctis.

Antiphona.

In velamento alarum tuarum protege nos, Domine, et in laude tua gloriemur.

Psalmus 62.

Deus, Deus meus, * ad te de luce vigilo.

Sitivit in te anima mea, * quam multipliciter tibi caro mea.

In terra deserta, et invia, et inaquosa: * sic in sancto apparui tibi, ut viderem virtutem tuam, et gloriam tuam.

Quoniam melior est misericordia tua super vitas: * labia mea laudabunt te.

Sic benedicam te in vita mea: * et in nomine tuo levabo manus meas.

Sicut adipe et pinguedine repleatur anima mea: * et labiis exultationis laudabit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te: * quia fuisti adjutor meus.

Et in velamento alarum tuarum exultabo, adhaesit anima mea post te: * me suscepit dextera tua.

Ipsi vero in vanum quaesierunt animam meam, introibunt in inferiora terrae: * tradentur in manus gladii, partes vulpium erunt.

Rex vero laetabitur in Deo, laudabuntur omnes qui jurant in eo: * quia obstructum est os loquentium iniqua.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Finito Psalmo, Pontifex, deposita mitra, ascendit ad altare, et facta cruci super altari positae reverentia, incipit, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Omnis terra adoret te Deus, et psallat tibi, psalmum dicat nomini tuo, Domine.

Interim dum Antiphona cantatur, Pontifex incensat super altare in modum crucis: et Antiphona finita, Pontifex eam reincipit, et schola prosequitur; et interim iterum ipse Pontifex super altare in modum crucis incensat, quod et tertio facit; quo facto, stans ante medium altaris, dicit:

Oremus.

Descendat, quaesumus, Domine Deus noster, Spiritus tuus Sanctus super hoc altare, qui et dona nostra, et populi tui in eo sanctificet, et sumentium corda dignanter emundet. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Omnipotens sempiternae Deus, altare hoc nomini tuo dedicatum coelestis virtutis benedictione sancti + fici; et omnibus in te sperantibus auxilii tui munus ostende; ut hic Sacramentorum virtus, et votorum obtineatur effectus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Benedicamus Domino.

R. Deo gratias.

Quo dicto, Pontifex accedit ad sacristiam, sive sacrarium, ubi, deposito pluviali, parat se ad celebrandam Missam, si voluerit, vel facit per aliquem Sacerdotem in dicto altari consecrato solemniter celebrari. Missa dicitur ut in Missali, in ipsa die Dedicationis Altaris.

Finita Missa, Pontifex dat benedictionem solemnem, et indulgentias; exiit se sacris vestibus, et vadit in pace.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ALTARIS PORTATILIS CONSECRATIONE

Altaris portatilis consecratio potest fieri quocumque die, et loco, jejuno tamen stomacho.

Parantur in loco ubi consecratio hujusmodi fieri debet, in primis aliquae Reliquiae cum tribus granis incensi in altari recludendae; sanctum Chrisma in vasculo, et ampulla; Oleum sanctum Catechumenorum etiam in vasculo, et ampulla; media libra thuris, cujus medietas sit in granis; thuribulum cum navicula, et cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas aquae mundaе; vas cum cineribus; vas cum sale; vas vini; aspersionum factum de herba hyssopi; mantilia ex tela grossa ad extergendum altare consecrandum, quoties expedierit; quinque cruces parvae factae de candelis cerae subtilibus; aliquae spatulae lignae parvae, ad abradendum de altari combustiones candelarum et thuris; vas, in quo ipsae rasurae deponantur; duo candelabra cum duobus cereis continuo ardentibus prope Reliquias; vas cum aqua ad abluendas manus Pontificis, et medulla panis, ac mantilia pro extergendis manibus.

Pontifex igitur, paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, et mitra simplici, si consecrationem hujusmodi publice facere velit, vel, si camera sua aut alio loco secreto stolam habeat super rochetum, vel supra superpelliceum, si sit regularis, ab humeris dependentem, et mitram simplicem, stans ante tabulam ipsam, sive altare consecrandum positum super aliquam mensam, vel altare, mitram in capite tenens, absolute dicit:

Deum omnipotentem, fratres charissimi, votis exsultantibus deprecemur, ut qui per omnem mundum fidem sparsit, et Ecclesiam congregavit, qui est lapis de monte sine manibus abscessus, qui angularem compagem solidavit, hanc petram serenus illustret, eamque aeterno lumine irrigatam ita multiplicibus et diversis charismatibus locupletet, ut super illam, administrandam sui Corporis hostiam bene + dicat, et suscipiat consecratam. Qui cum Deo Patre vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde, detecto capite, genuflexus ante altare consecrandum, dicit:

Deus, in adjutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice surgente, chorus respondet:

Domine, ad adjuvandum me festina.

Tunc Pontifex, stans sine mitra in eodem loco, dicit:

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Chorus respondet:

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: et in saecula saeculorum. Amen.

Et id eisdem modo et loco secundo, et tertio fit, voce semper altius elevata.

Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra benedicit aquam cum sale, cinere, et vino, incipiens absolute exorcismum salis:

Exorcizo te, creatura salis, in nomine Domini nostri Jesu Christi, qui Apostolis suis ait: Vos estis sal terrae, et per Apostolum dicit: Sermo vester semper in gratia sale sit conditus; ut sancti + ficeris ad consecrationem hujus altaris, ad expellendas omnes daemonum tentationes; et omnibus, qui ex te sumpserint, sis animae, et corporis tutamentum, sanitas, protectio, et confirmatio salutis. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde, deposita mitra, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, qui hanc gratiam coelitus sali tribuere dignatus es, ut ex illo possint universa condiri, quae hominibus ad escam procreasti, bene + dic hanc creaturam salis, ad effugandum inimicum; et ei salubrem medicinam immitte, ut proficiat sumentibus ad animae et corporis sanitatem. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum assumpta mitra, dicit absolute exorcismum aquae:

Exorcizo te, creatura aquae, in nomine Dei Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, ut repellas diabolum a termino justorum, ne sit in umbraculis hujus altaris. Et tu, Domine Jesu Christe, infunde Spiritum Sanctum in hoc altare; ut proficiat ad sanitatem corporum, animarumque adorantium te, et magnificetur nomen tuum in gentibus: et increduli corde convertantur ad te, et non habeant alium Deum, praeter te Dominum solum, qui venturus es judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde, deposita mitra, dicit:

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, statutor omnium elementorum, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum elementum hoc aquae in salutem humani generis esse voluisti, te supplices deprecamur, ut, exauditis orationibus nostris, eam tuae pietatis aspectu sancti + fices; atque ita omnium spirituum immundorum ab ea recedat incursio, ut ubicumque fuerit in nomine tuo aspersa, gratia tuae benedictionis adveniat, et mala omnia, te propitiante, procul recedant. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum stans sine mitra, dicit super cineres:

Benedictio cinerum.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiternae Deus, parce poenitentibus, propitiare supplicantibus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de coelis, qui bene + dicat, et sancti + ficet hos cineres, ut sint remedium salubre omnibus nomen sanctum tuum humiliter implorantibus, ac semetipsos pro conscientia delictorum suorum accusantibus, ante conspectum divinae clementiae tuae facinora sua deplorantibus, vel serenissimam pietatem tuam suppliciter obnixequae flagitantibus; et praesta, per invocationem sanctissimi nominis tui, ut quicumque eos super se asperserint, pro redemptione peccatorum suorum, corporis sanitatem et animae tutelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum Pontifex accipit sal, et miscet cineri in modum crucis, dicens:

Commixtio salis, et cineris pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Deinde accipiens pugillum de mistura salis, et cinerum in modum crucis, ter immittit in aquam, qualibet vice dicens:

Commixtio salis, cineris, et aquae pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Deinde stans sine mitra, dicit super vinum.

Benedictio vini.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui in Cana Galilaeae ex aqua vinum fecisti, quique es vitis vera, multiplica super nos misericordiam tuam; et bene + dicere, et sancti + ficare digneris hanc creaturam vini, ut ubicumque fustum fuerit, vel aspersum, divinae id benedictionis tuae opulentia repleatur, et sanctificetur. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis, et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde mittit, in modum crucis, vinum in aquam ipsam, dicens:

Commixtio vini, salis, cineris et aquae pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

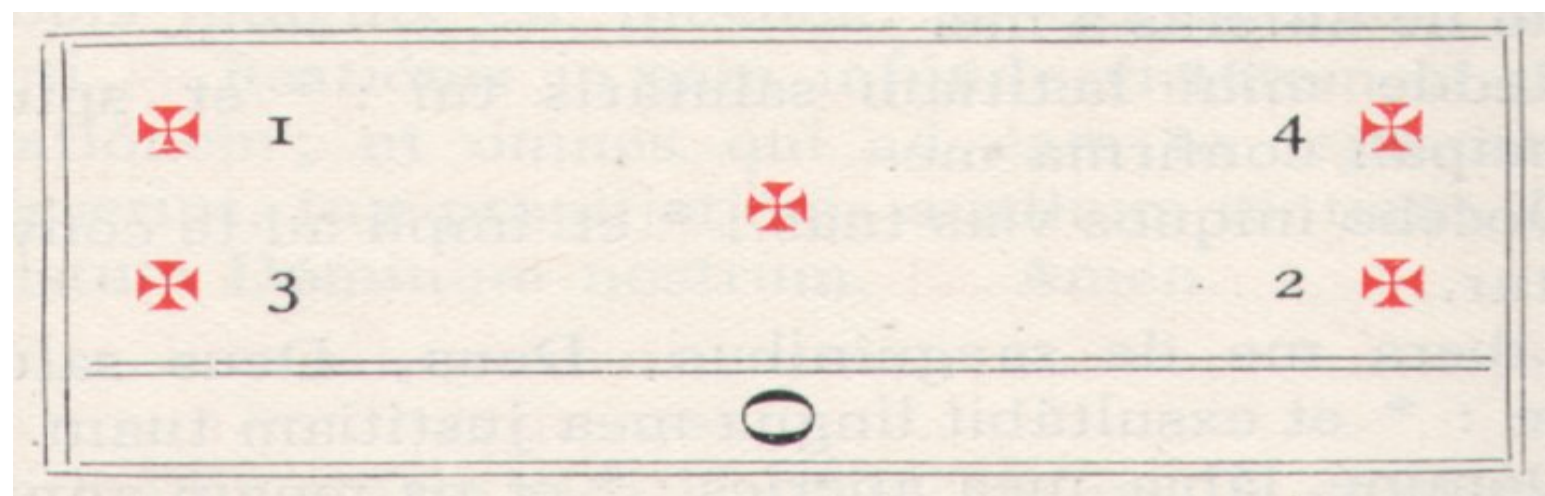
Omnipotens sempiterne Deus, creator et conservator humani generis, et dator gratiae spiritualis, ac largitor aeternae salutis, emitte Spiritum Sanctum tuum super hoc vinum cum aqua, sale, et cinere mixtum; ut armatum coelestis defensione virtutis, ad consecrationem hujus altaris tui proficiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Aqua igitur benedicta, Pontifex, retenta mitra, stans ante altare intingit pollicem dexteræ manus in aqua praedicta, per eum benedicta, et cum eo, et aqua hujusmodi facit crucem in medio tabulae altaris, dicens:

Sancti + ficetur, et conse + cretur haec tabula. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba praemissa Sancti + ficetur, et conse + cretur haec tabula etc.

Facit autem primam crucem in dextera parte posteriori lapidis, id est, Evangelii, secundam in sinistra parte anteriori transversa primae, tertiam in dextera anteriori, quartam in sinistra posteriori tertiae transversa in hunc modum:

Quo facto, inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Asperges me, Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum: *dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta, et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.
Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.
Auditui meo dabis gaudium, et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.
Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.
Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.
Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.
Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.
Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.
Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea justitiam tuam.
Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.
Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicias.
Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.
Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Et non dicitur Gloria Patri. Sed repetitur antiphona Asperges me, ut supra.

Interim dum dicunt Antiphona, et Psalmus praedicti, Pontifex cum mitra aspergit cum aspersione de herba hyssopi facto de ipsa aqua tabulam, per ejus circuitum tribus vicibus. Quo facto, tabula abstergitur cum mundo panno linto; deinde Pontifex, deposita mitra, dicit:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui es visibilium omnium rerum et invisibilium conditor, et cunctarum sanctificationum consecrator, ad dedicationem hujus Dominicae mensae adesse dignare; et quae sacro oleo, et Chrismate a nobis indignis est linienda, et benedicenda, tuae sancti + ficationis in eam infunde virtutem et consecrationem; ut omnes qui ad eam te deprecaturi accesserint, tuae propitiationis auxilium sentiant. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

Qua incepta, Pontifex, accepta mitra, thurificat tertio tabulam per circuitum ejus. Finita incensatione, Pontifex inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Erexit Jacob lapidem in titulum fundens oleum desuper: votum vovit Deo Jacob.

Psalmus 83.

Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! * concupiscit et deficit anima mea in atria Domini.
Cor meum, et caro mea * exultaverunt in Deum vivum.
Etenim passer invenit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.
Altaria tua, Domine virtutum: * Rex meus, et Deus meus.

Beati, qui habitant in domo tua, Domine: * in saecula saeculorum laudabunt te.

Beatus vir, cujus est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: * videbitur Deus deorum in Sion.

Domine, Deus virtutum, exaudi orationem meam: * auribus percipe Deus Jacob.

Protector noster aspice, Deus: * et respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis tuis: * super millia.

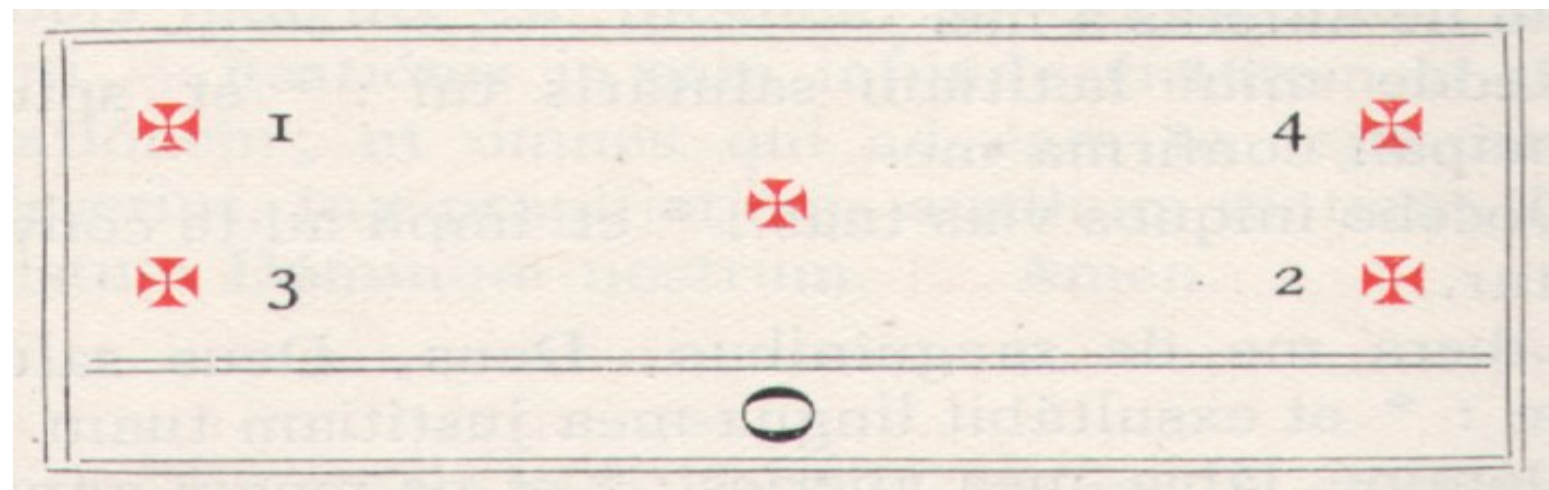
Elegi abjectus esse in domo Dei mei: * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam et veritatem diligit Deus: * gratiam et gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: * Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

Et non dicitur Gloria Patri.

Dum Antiphona et Psalmus dicuntur, Pontifex stans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Catechumenorum, et cum eo facit quinque cruces, videlicet in medio altaris, et quatuor ejus cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta, videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextero posteriori, id est, Evangelii, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori, hoc ordine:

Dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti + ficetur et conse + cretur haec tabula. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

Et dum Antiphona dicitur, Pontifex thurificat tabulam per circuitum; deinde, restituto thuribulo, et Antiphona finita, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Adsit, Domine, misericordiae tuae ineffabilis pietas, et super hunc lapidem opem tuae bene + dictionis, et virtutem tuae unctionis infunde; ut, te largiente, referat praemium quisquis intulerit votum. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Oratione finita, Pontifex inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Mane surgens Jacob erigebat lapidem in titulum, fundens oleum desuper, votum vovit Domino: vere locus iste sanctus est, et ego nesciebam.

Psalmus 91.

Bonum est confiteri Domino: * et psallere nomini tuo, Altissime.

Ad annuntiandum mane misericordiam tuam: * et veritatem tuam per noctem.

In decachordo, psalterio: * cum cantico, in cithara.

Quia delectasti me, Domine, in factura tua: * et in operibus manuum tuarum exultabo.

Quam magnificata sunt opera tua, Domine! * nimis profundae factae sunt cogitationes tuae.

Vir insipiens non cognoscat: * et stultus non intelliget haec.

Cum exorti fuerint peccatores sicut foenum: * et apparuerint omnes, qui operantur iniquitatem.

Ut intereant in saeculum saeculi: * tu autem Altissimus in aeternum, Domine.

Quoniam ecce inimici tui, Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt: * et dispergentur omnes, qui operantur iniquitatem.

Et exaltabitur sicut unicornis cornu meum: * et senectus mea in misericordia uberi.

Et despexit oculus meus inimicos meos: * et in insurgentibus in me malignantibus audiet auris mea.

Justus, ut palma florebit: * sicut cedrus Libani multiplicabitur.

Plantati in domo Domini, * in atriis domus Dei nostri florebut.

Adhuc multiplicabuntur in senecta uberi: * et bene patientes erunt, ut annuntient:

Quoniam rectus Dominus, Deus noster: * et non est iniquitas in eo.

Et non dicitur Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, facit iterum quinque cruces cum pollice de eodem oleo Catechumenorum, in eisdem locis altaris, et eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti + ficetur et conse + cretur haec tabula. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

Interim dum Antiphona dicitur, Pontifex, retenta mitra, thurificat iterum semel tabulam per circuitum. Quo facto, Pontifex, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Adesto, Domine, dedicationi hujus mensae tuae, et in eam, quae a nobis indignis sancto linita est oleo, bene + dictionis et sancti + ficationis tuae virtutem, et consecrationem infunde. Qui vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Qua finita, Pontifex incipit, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Unxit te Deus, * Deus tuus, oleo laetitiae prae consortibus tuis.

Psalmus 45.

Deus noster refugium, et virtus: * adjutor in tribulationibus, quae invenerunt nos nimis.
Propterea non timebimus dum turbabitur terra: * et transferentur montes in cor maris.
Sonuerunt, et turbatae sunt aquae eorum: * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.
Fluminis impetus laetificat civitatem Dei: * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.
Deus in medio ejus, non commovebitur: * adjuvabit eam Deus mane diluculo.
Conturbatae sunt gentes, et inclinata sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.
Venite, et videte opera Domini, quae posuit prodigia super terram: * auferens bella usque ad finem terrae.
Arcum conteret, et confringet arma: * et scuta comburet igni.
Vacate, et videte quoniam ego sum Deus: * exaltabor in gentibus, et exaltabor in terra.
Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.

Et non dicitur Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, iterum facit quinque cruces de sancto Chrismate cum pollice dexteræ manus in medio tabulae altaris, et in quatuor ejus angulis, ordine supra posito, ad quamlibet crucem dicens:

Sancti + ficetur et conse + cretur haec tabula. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote incensante, imposito et benedicto incenso, stans cum mitra inchoat, schola seu ministri prosequuntur, Antiphonam:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

Qua incepta, Pontifex, retenta mitra, iterum thurificat tabulam per circuitum; deinde, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Exaudi nos, Deus noster, et precum nostrarum libenter accipe vota, et altare hoc ad celebranda divina mysteria praeparatum coelestis unguenti odore asperge, et aromata divinae sanctificationis illi infunde; et sicut lapidem Jacob patriarchae erectum unguenti perfusione dicasti, et angelicis visionibus per scalam gradus Ecclesiae figurasti, sic quoque super hunc lapidem altari coaptandum coelestis gratiam sancti + ficationis immitte; ut dum tibi super eum sacri Corporis et Sanguinis unigeniti Filii tui mysteria consecrantur, petentibus peccata dimittantur, et merentibus influas gratiam sempiternam. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oratione dicta, Pontifex, accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, et cum eo signat confessionem, id est, sepulcrum, in quo Reliquiae sunt reponendae, in medio formando signum, dicens:

Conse + cretur, et sancti + ficetur hoc sepulcrum. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax huic domui.

Deinde, deposita mitra, recondit veneranter Reliquias cum tribus granis thuris in tabula, sive altari, et sepulcrum Reliquiarum hujusmodi claudit. Quo facto, adhuc stans sine mitra, dicit:

Oremus.

Deus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum aeternum majestati tuae condidisti habitaculum, da aedificationi tuae incrementa coelestia; et praesta, ut quorum hic Reliquias pio amore complectimur, eorum semper meritis adjuvemur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum inchoat Pontifex, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus: crescere te faciat Deus meus, sicut arenam maris: et donet tibi de rore caeli benedictionem.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis: * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te: * civitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylonis: * scientium me.

Ecce alienigenae, et Tyrus, et populus Aethiopum: * hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundavit eam Altissimus?

Dominus narrabit in scripturis populorum, et principum: * horum, qui fuerunt in ea.

Sicut laetantium omnium: * habitatio est in te.

Et non dicitur Gloria Patri.

Dum Antiphona, et Psalmus praedicti dicuntur, Pontifex, accepta mitra, fundit, et spargit oleum Catechumenorum, et sanctum Chrisma, manu dextera confricans, liniens, et perungens totum lapidem.

Finito Psalmo, Pontifex stans cum mitra, dicit:

Lapidem hunc, fratres charissimi, in quo unguentum sacrae unctionis effunditur, ad suscipienda populi sui vota, et sacrificia, oremus ut Dominus noster bene + dicat, et conse + cret, et quod est unctum a nobis, sit unctum in nomine ejus; ut plebis vota suscipiat, et altari per sacram unctionem perfecto, dum propitiationem sacrorum imponimus, ipsi propitiatores Dei esse mereamur. Per Jesum Christum Dominum nostrum, qui cum eo et Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Quo dicto, inchoat, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Aedificavit Moyses altare Domino Deo, offerens super illud holocausta et immolans victimas, fecit sacrificium vespertinum in odorem suavitatis Domino Deo, in conspectu filiorum Israel.

Qua finita, stans adhuc cum mitra, dicit:

Dei Patris omnipotentis misericordiam supplices imploremus, fratres charissimi, ut altare hoc sacrificiis spiritualibus imbuendum, nostrae vocis exoratus officio praesenti bene + dictione sanctificet, atque in eo semper oblationes famulorum suorum studio sanctae devotionis impositas bene + dicere, et sancti + ficare dignentur; et spirituali placatus incenso precibus familiae suae promptus exauditor assistat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde benedixit incensum super altare cremandum, stans ibidem, deposita mitra, dicens:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine, Deus omnipotens, qui assistit exercitus Angelorum cum tremore, quorum servitium spirituale et igneum esse cognoscitur; dignare respicere, bene + dicere, et sancti + ficare hanc creaturam incensi, ut omnes languores omnesque infirmitates, atque insidiae inimici odorem ejus sentientes effugiant, et separentur a plasmate tuo, quod pretioso Filii tui sanguine redemisti, ut numquam laedatur a morsu iniqui serpentis. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta, et accepta mitra, format propria manu ex ipso incenso quinque cruces, quamlibet de quinque granis, super illa quinque loca altaris, in quibus cruces de aqua, et oleo, ac Chrismate factae prius fuerunt; et super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela, ad mensuram crucis de granis incensi factae, et cujuslibet crucis capita accenduntur, ut cum ipsis thus comburatur, et cremetur. Omnibus autem crucibus accensis, Pontifex, deposita mitra, flexis coram altare genibus, inchoat, schola seu ministris prosequentibus:

Alleluia. **V.** Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium: et tui amoris in eis ignem accende.

Nisi consecratio fiat inter Dominicam Septuagesimae, et festum Paschae Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi: quia tunc, omissa Alleluia, dicitur Versus tantum. Quo dicto, surgit Pontifex stans ibidem versus ad altare sine mitra, et schola seu ministri cantant Antiphonas duas sequentes.

Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini de manu Angeli.

Alia Antiphona.

Stetit Angelus juxta aram templi habens thuribulum aureum in manu sua, et data sunt ei incensa multa: Et ascendit fumus aromatum in conspectu Dei. **Sine Alleluia.**

Quibus finitis, Pontifex adhuc stans ante altare sine mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Hujus altaris, Domine, holocaustum Sancti Spiritus tui gratia infusum in odorem tuae suavitudinis ascendat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Post haec, combustis candelis, et thure, cineres illius combustionis per unum ex ministris cum spatulis ligneis abraduntur, et collecti in aliquo vase projiciuntur in sacrarium. Interim Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris, versus ad altare, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Supplices tibi, Domine Deus, Pater omnipotens, preces effundimus, ut metalli hujus expolitam materiam supernis sacrificiis imbuendam ipse tuae ditare sancti + ficationis ubertate digneris, qui quondam legem in tabulis scripsisti lapideis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in

unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus.

Deinde eodem modo stans dicit mediocri voce, extensis manibus ante pectus, hanc Praefationem:

Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus: Qui post offendicula lapsus primi hominis instituisti tibi offerri propitiatorii delibamenta libaminis; ut culpa quae praecesserat per superbiam, futuris temporibus expiaretur per munera, quibus honorarentur altaria, honorificarentur et templa. Quod tibi primus Noë praeparavit officio, rursus Abraham immolaturus filium, dehinc Jacob erigens et ungens lapidem in titulum. Te redemptor mundi exoramus, ut lapidem istum, seu mensam, in honorem tuum, gloriosaeque Virginis Mariae, et omnium Sanctorum conse + crare, et sancti + ficare digneris benedictionis tuae illapsu, manibus nostris opem tuae benedictionis infundens, et sacri hujus mysterii sicut institutor, ita etiam et sanctificator appare, qui te angularem lapidem, et saxum sine manibus abscissum nominari voluisti. Inhaereas hic placido aeternae majestatis obtutu, ut quidquid sacro ritu super hoc immolabitur, sicut Melchisedech oblatum tibi placeat holocaustum. Adsit misericordiae tuae ineffabilis pietas: ut, te largiente, referat praemium, quisquis intulerit votum.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiri possit.

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Praefatione finita, Pontifex inchoant, et schola seu ministri prosequuntur, Antiphonam:

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis a templo sancto tuo quod est in Jerusalem.

V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. **R.** Sicut erat in principio, et nunc, et semper: et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona. Qua dicta, Pontifex sine mitra dicit:

Oremus.

Quaesumus, omnipotens Deus, universarum rerum rationabilis artifex, qui inter ceteras creaturarum formas lapideum metallum ad obsequium tui sacrificii condidisti, ut legitimae libationi praepararetur altare: annue dignanter, ut quidquid hic oblatum sacratumve fuerit, nomini tuo assurgat, Religioni proficiat, spei innitatur, et fidei sit honori. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Postea inchoat, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Omnis terra adoret * te, Deus, et psallat tibi: psalmum dicat nomini tuo, Domine.

Qua incepta, Pontifex, accepta mitra, thurificat super tabulam in modum crucis, deinde, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Descendat, quaesumus, Domine Deus noster, Spiritus tuus Sanctus super hoc altare, qui et dona nostra, et populi tui in eo sanctificet, et sumentium corda dignanter emundet. Per Christum Dominum nostrum. **R.**
Amen.

Postremo extergitur tabula per ministros cum panno lineo. Tum Pontifex parat se ad celebrandum si voluerit, vel facit per aliquem Sacerdotem super dictam tabulam consecratam Missam celebrari.

Missa dicitur ut in Missali, in ipsa die Dedicacionis altaris.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ALTARIUM PORTATILIUM CONSECRATIONE

Altarium portatiliu consecratio potest fieri quocumque die, et loco, jejuno tamen stomacho.

Parantur in loco ubi consecratio hujusmodi fieri debet, in primis aliquae Reliquiae cum tribus granis incensi in altari recludendae; sanctum Chrisma in vasculo, et ampulla; Oleum sanctum Catechumenorum etiam in vasculo, et ampulla; sufficiens quantitas thuris, cujus medietas sit in granis; thuribulum cum navicula, et cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas aquae mundaе; vas cum cineribus; vas cum sale; vas vini; aspersorium factum de herba hyssopi; mantilia ex tela grossa ad extergenda altaria consecranda, quoties expedierit; quinque cruces parvae factae de candelis cerae subtilibus; aliquae spatulae lignae parvae, ad abradendum de quolibet altari combustiones candelarum et thuris; vas, in quo ipsae rasurae deponantur; duo candelabra cum duobus cereis continuo ardentibus prope Reliquias; vas cum aqua ad abluendas manus Pontificis, et medulla panis, ac mantilia pro extergendis manibus.

Pontifex igitur, paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, et mitra simplici, si consecrationem hujusmodi publice facere velit, vel, si camera sua aut alio loco secreto, stolam habeat super rochetum, vel supra superpelliceum, si sit regularis, ab humeris dependentem, et mitram simplicem, stans ante tabulas ipsas, sive altaria consecranda posita super aliquam mensam, vel altare, mitram in capite tenens, absolute dicit:

Deum omnipotentem, fratres charissimi, votis exsultantibus deprecemur, ut qui per omnem mundum fidem sparsit, et Ecclesiam congregavit, qui est lapis de monte sine manibus abscessus, qui angularem compagem solidavit, has petras serenus illustret, eamque aeterno lumine irrigatam ita multiplicibus et diversis charismatibus locupletet, ut super illas, administrandam sui Corporis hostiam bene + dicat, et suscipiat consecratam. Qui cum Deo Patre vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde, detecto capite, genuflexus ante altare consecrandum, dicit:

Deus, in adjutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice surgente, chorus respondet:

Domine, ad adjuvandum me festina.

Tunc Pontifex, stans sine mitra in eodem loco, dicit:

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Chorus respondet:

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: et in saecula saeculorum. Amen. **Sine Alleluia.**

Et id eisdem modo et loco secundo, et tertio fit, voce semper altius elevata.

Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra benedicit aquam cum sale, cinere, et vino, incipiens absolute exorcismum salis:

Exorcizo te, creatura salis, in nomine Domini nostri Jesu Christi, qui Apostolis suis ait: Vos estis sal terrae, et per Apostolum dicit: Sermo vester semper in gratia sale sit conditus; ut sancti + ficeris ad consecrationem horum altarium, ad expellendas omnes daemonum tentationes; et omnibus, qui ex te sumpserint, sis animae, et corpus tutamentum, sanitas, protectio, et confirmatio salutis. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui venturus est iudicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R. Amen.**

Deinde, deposita mitra, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, qui hanc gratiam coelitus sali tribuere dignatus es, ut ex illo possint universa condiri, quae hominibus ad escam procreasti, bene + dic hanc creaturam salis, ad effugandum inimicum; et ei salubrem medicinam immitte, ut proficiat sumentibus ad animae et corporis sanitatem. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Tum assumpta mitra, dicit absolute exorcismum aquae:

Exorcizo te, creatura aquae, in nomine Dei Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, ut repellas diabolum a termino justorum, ne sit in umbraculis horum altarium. Et tu, Domine Jesu Christe, infunde Spiritum Sanctum in haec altaria; ut proficiat ad sanitatem corporum, animarumque adorantium te, et magnificetur nomen tuum in gentibus: et increduli corde convertantur ad te, et non habeant alium Deum, praeter te Dominum solum, qui venturus es iudicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R. Amen.**

Deinde, deposita mitra, dicit:

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, statutor omnium elementorum, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum elementum hoc aquae in salutem humani generis esse voluisti, te supplices deprecamur, ut, exauditis orationibus nostris, eam tuae pietatis aspectu sancti + fices; atque ita omnium spirituum immundorum ab ea recedat incursio, ut ubicumque fuerit in nomine tuo aspersa, gratia tuae benedictionis adveniat, et mala omnia, te propitiante, procul recedant. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Tum stans sine mitra, dicit super cineres:

Benedictio cinerum.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, parce poenitentibus, propitiare supplicantibus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de coelis, qui bene + dicat, et sancti + ficet hos cineres, ut sint remedium salubre omnibus nomen sanctum tuum humiliter implorantibus, ac semetipsos pro conscientia delictorum suorum accusantibus, ante conspectum divinae clementiae tuae facinora sua deplorantibus, vel serenissimam pietatem tuam suppliciter obnixequae flagitantibus; et praesta, per invocationem sanctissimi nominis tui, ut quicumque eos super se asperserint, pro redemptione peccatorum suorum, corporis sanitatem et animae tutelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum Pontifex accipit sal, et miscet cineri in modum crucis, dicens:

Commixtio salis, et cineris pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Deinde accipiens pugillum de mistura salis, et cinerum in modum crucis, ter immittit in aquam, qualibet vice dicens:

Commixtio salis, cineris, et aquae pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Deinde stans sine mitra, dicit super vinum.

Benedictio vini.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui in Cana Galilaeae ex aqua vinum fecisti, quique es vitis vera, multiplica super nos misericordiam tuam; et bene + dicere, et sancti + ficare digneris hanc creaturam vini, ut ubicumque fustum fuerit, vel aspersum, divinae id benedictionis tuae opulentia repleatur, et sanctificetur. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis, et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde mittit, in modum crucis, vinum in aquam ipsam, dicens:

Commixtio vini, salis, cineris et aquae pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

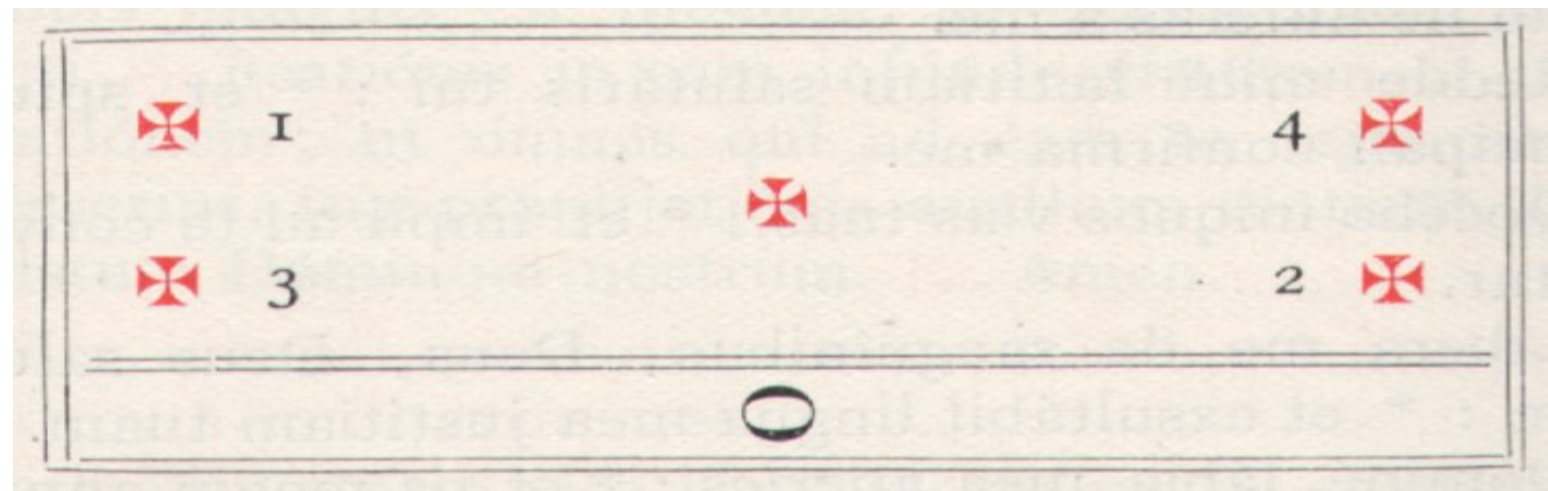
Omnipotens sempiternae Deus, creator et conservator humani generis, et dator gratiae spiritualis, ac largitor aeternae salutis, emitte Spiritum Sanctum tuum super hoc vinum cum aqua, sale, et cinere mixtum; ut armatum coelestis defensione virtutis, ad consecrationem horum altarium tuorum proficiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Aqua igitur benedicta, Pontifex, retenta mitra, stans ante altaria intingit pollicem dexteræ manus in aqua praedicta, per eum benedicta, et cum eo, et aqua hujusmodi facit crucem in medio primae tabulae, vel altaris, dicens:

Sancti + ficetur, et conse + cretur haec tabula. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba praemissa Sancti + ficetur, et conse + cretur haec tabula etc.

Facit autem primam crucem in dextera parte posteriori lapidis, id est, Evangelii, secundam in sinistra parte anteriori transversa primae, tertiam in dextera anteriori, quartam in sinistra posteriori tertiae transversa in hunc modum:

Eodem modo deinceps easdem aspersiones faciet super singulos reliquos lapides.

Quo facto, inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Asperges me, Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum: *dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.
Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta, et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.
Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.
Auditui meo dabis gaudium, et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.
Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.
Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.
Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.
Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.
Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.
Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea justitiam tuam.
Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.
Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicias.
Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.
Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Et non dicitur Gloria Patri. Sed repetitur antiphona Asperges me, ut supra.

Interim dum dicuntur Antiphona, et Psalmus praedicti, Pontifex cum mitra aspergit cum aspersorio de herba hyssopi facto de ipsa aqua primam tabulam, per ejus circuitum tribus vicibus. Deinde aspergit reliquas omnes tabulas, ut primam. Quo facto, tabulae abstergantur cum mundo panno linto; deinde Pontifex, deposita mitra, dicit:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui es visibilium omnium rerum et invisibilium conditor, et cunctarum sanctificationum consecrator, ad dedicationem harum Dominicarum mensarum adesse dignare; et quae sacro oleo, et Chrismate a nobis indignis sunt liniendae, et benedicendae tuae sancti + ficationis in eas infunde virtutem et consecrationem; ut omnes qui ad eas te deprecaturi accesserint, tuae propitiationis auxilium sentiant. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

Qua incepta, Pontifex, accepta mitra, thurificat tertio primam tabulam per circuitum ejus. Deinde prosequitur eodem modo thurificare secundam tabulam, tum tertiam, quartam et reliquias usque ad ultimam. Finita incensatione, Pontifex inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Erexit Jacob lapidem in titulum fundens oleum desuper: votum vovit Deo Jacob.

Psalmus 83.

Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! * concupiscit et deficit anima mea in atria Domini.

Cor meum, et caro mea * exsultaverunt in Deum vivum.

Etenim passer invenit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altaria tua, Domine virtutum: * Rex meus, et Deus meus.

Beati, qui habitant in domo tua, Domine: * in saecula saeculorum laudabunt te.

Beatus vir, cujus est auxilium abs te: * ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrimarum, in loco quem posuit.

Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem: * videbitur Deus deorum in Sion.

Domine, Deus virtutum, exaudi orationem meam: * auribus percipe Deus Jacob.

Protector noster aspice, Deus: * et respice in faciem Christi tui.

Quia melior est dies una in atriis tuis: * super millia.

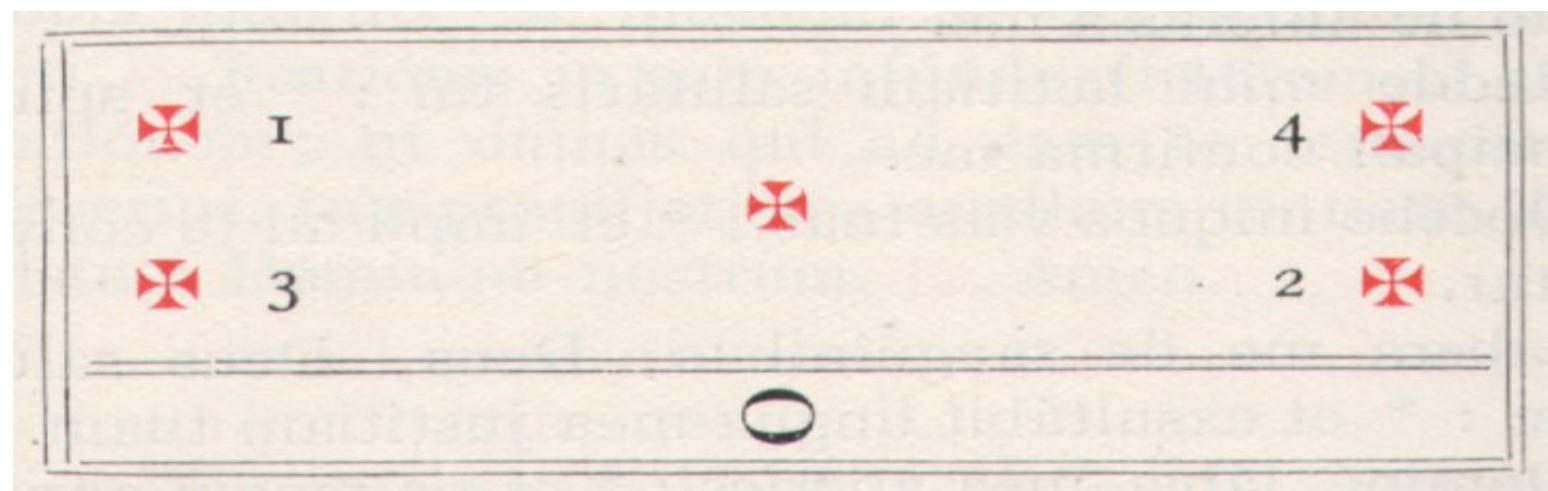
Elegi abjectus esse in domo Dei mei: * magis quam habitare in tabernaculis peccatorum.

Quia misericordiam et veritatem diligit Deus: * gratiam et gloriam dabit Dominus.

Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia: * Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

Et non dicitur Gloria Patri.

Dum Antiphona et Psalmus dicuntur, Pontifex stans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Catechumenorum, et cum eo facit quinque cruces super primam tabulam, videlicet in medio altaris, et quatuor ejus cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta, videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextero posteriori, id est, Evangelii, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori, hoc ordine:

Dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti + ficetur et conse + cretur haec tabula. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Expletis quinque unctionibus super tabulam primam, Pontifex prosequitur unctiones efficere super tabulam secundam, dein super tertiam, et super reliquias.

Deinde Pontifex inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Dirigatur * oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

Et dum Antiphona dicitur, Pontifex thurificat semel tabulam primam per circuitum; deinde secundam et reliquias, et restituto thuribulo, et Antiphona finita, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Adsit, Domine, misericordiae tuae ineffabilis pietas, et super has tabulas opem tuae bene + dictionis, et virtutem tuae unctionis infunde; ut, te largiente, referat praemium quisquis intulerit votum. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oratione finita, Pontifex inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Mane surgens Jacob * erigebat lapidem in titulum, fundens oleum desuper, votum vovit Domino: vere locus iste sanctus est, et ego nesciebam.

Psalmus 91.

Bonum est confiteri Domino: * et psallere nomini tuo, Altissime.

Ad annuntiandum mane misericordiam tuam: * et veritatem tuam per noctem.

In decachordo, psalterio: * cum cantico, in cithara.

Quia delectasti me, Domine, in factura tua: * et in operibus manuum tuarum exultabo.

Quam magnificata sunt opera tua, Domine! * nimis profundae factae sunt cogitationes tuae.

Vir insipiens non cognoscat: * et stultus non intelligat haec.

Cum exorti fuerint peccatores sicut foenum: * et apparuerint omnes, qui operantur iniquitatem.

Ut intereant in saeculum saeculi: * tu autem Altissimus in aeternum, Domine.

Quoniam ecce inimici tui, Domine, quoniam ecce inimici tui peribunt: * et dispergentur omnes, qui operantur iniquitatem.

Et exaltabitur sicut unicornis cornu meum: * et senectus mea in misericordia uberi.

Et despexit oculus meus inimicos meos: * et in insurgentibus in me malignantibus audiet auris mea.

Justus, ut palma florebit: * sicut cedrus Libani multiplicabitur.

Plantati in domo Domini, * in atriis domus Dei nostri florebut.

Adhuc multiplicabuntur in senecta uberi: * et bene patientes erunt, ut annuntient:

Quoniam rectus Dominus, Deus noster: * et non est iniquitas in eo.

Et non dicitur Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, facit iterum quinque cruces cum pollice de eodem oleo Catechumenorum, in eisdem locis primi altaris, et eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti + ficetur et conse + cretur haec tabula. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Et ita facit Pontifex in reliquis altaribus, ordine supradicto.

Deinde Pontifex inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Dirigatur * oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

Interim dum Antiphona dicitur, Pontifex, retenta mitra, thurificat iterum semel tabulas omnes unam post aliam, per circuitum. Quo facto, Pontifex, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Adesto, Domine, dedicationi hujus mensarum tuarum, et in eas, quae a nobis indignis sancto linitae sunt oleo, bene + dictionis et sancti + ficationis tuae virtutem, et consecrationem infunde. Qui vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Qua finita, Pontifex incipit, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Unxit te Deus, * Deus tuus, oleo laetitiae prae consortibus tuis.

Psalmus 45.

Deus noster refugium, et virtus: * adjutor in tribulationibus, quae invenerunt nos nimis.
Propterea non timebimus dum turbabitur terra: * et transferentur montes in cor maris.
Sonuerunt, et turbatae sunt aquae eorum: * conturbati sunt montes in fortitudine ejus.
Fluminis impetus laetificat civitatem Dei: * sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.
Deus in medio ejus, non commovebitur: * adjuvabit eam Deus mane diluculo.
Conturbatae sunt gentes, et inclinata sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.
Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.
Venite, et videte opera Domini, quae posuit prodigia super terram: * auferens bella usque ad finem terrae.
Arcum conteret, et confringet arma: * et scuta comburet igni.
Vacate, et videte quoniam ego sum Deus: * exaltabor in gentibus, et exaltabor in terra.
Dominus virtutum nobiscum: * susceptor noster Deus Jacob.

Et non dicitur Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, iterum facit quinque cruces de sancto Chrismate cum pollice dexteræ manus in medio tabulae uniuscujusque altaris successive, et in quatuor ejus angulis ordine supra posito, ad quamlibet crucem dicens:

Sancti + ficetur et conse + cretur haec tabula. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote incensante, imposito et benedicto incenso, stans cum mitra inchoat, schola seu ministri prosequuntur, Antiphonam:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

Qua incepta, Pontifex, retenta mitra, iterum semel thurificat tabulas unam post aliam, per circuitum; deinde, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Exaudi nos, Deus noster, et precum nostrarum libenter accipe vota, et altaria haec ad celebranda divina mysteria praeparatum coelestis unguenti odore asperge, et aromata divinae sanctificationis illi infunde; et sicut lapidem Jacob patriarchae erectum unguenti perfusione dicasti, et angelicis visionibus per scalam gradus Ecclesiae figurasti, sic quoque super hos lapides altaribus coaptandos coelestis gratiam sancti + ficationis immitte; ut dum tibi super eos sacri Corporis et Sanguinis unigeniti Filii tui mysteria consecrantur, petentibus peccata dimittantur, et merentibus influas gratiam sempiternam. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oratione dicta, Pontifex, accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, et cum eo signat confessionem, id est, sepulcrum primæ tabulæ in quo Reliquiæ sunt reponendæ, in medio formando signum crucis dicens:

Conse + cretur, et sancti + ficetur hoc sepulcrum. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax huic domui.

Et ita Pontifex efficit unctiones super tabulam secundam et reliquias.

Deinde, deposita mitra, recondit veneranter Reliquias cum tribus granis thuris in unaquaque tabula, sive altari et sepulcrum Reliquiarum hujusmodi claudit. Quo facto, adhuc stans sine mitra, dicit:

Oremus.
Deus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum æternum majestati tuæ condis habitaculum, da aedificationi tuæ incrementa coelestia; et præsta, ut quorum hic Reliquias pio amore complectimur, eorum semper meritis adjuvemur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum inchoat Pontifex, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni, cui benedicit Dominus: crescere te faciat Deus meus, sicut arenam maris: et donet tibi de rore coeli benedictionem.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis: * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.
Gloriosa dicta sunt de te: * civitas Dei.
Memor ero Rahab, et Babylonis: * scientium me.
Ecce alienigenæ, et Tyrus, et populus Aethiopum: * hi fuerunt illic.
Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundavit eam Altissimus?
Dominus narrabit in scripturis populorum, et principum: * horum, qui fuerunt in ea.
Sicut laetantium omnium: * habitatio est in te.

Et non dicitur Gloria Patri.

Dum Antiphona, et Psalmus prædicti dicuntur, Pontifex, accepta mitra, fundit, et spargit oleum Catechumenorum, et sanctum Chrisma, manu dextera confricans, liniens, et perungens totum primum lapidem; idemque facit successive in reliquis.

Finito Psalmo, Pontifex stans cum mitra, dicit:

Lapides hos, fratres charissimi, in quibus unguentum sacrae unctionis effunditur, ad suscipienda populi sui vota, et sacrificia, oremus ut Dominus noster bene + dicat, et conse + cret, et quod est unctum a nobis, sit unctum in nomine ejus; ut plebis vota suscipiat, et altaribus per sacram unctionem perfectis, dum propitiationem sacrorum imponimus, ipsi propitiatores Dei esse mereamur. Per Jesum Christum Dominum nostrum, qui cum eo et Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus in sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Quo dicto, inchoat, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Aedificavit Moyses * altare Domino Deo, offerens super illud holocausta et immolans victimas, fecit sacrificium vespertinum in odorem suavitatis Domino Deo, in conspectu filiorum Israel.

Qua finita, stans adhuc cum mitra, dicit:

Dei Patris omnipotentis misericordiam supplices imploremus, fratres charissimi, ut altaria haec sacrificiis spiritualibus imbuenda, nostrae vocis exoratus officio praesenti bene + dictione sanctificet, atque in eis semper oblationes famulorum suorum studio sanctae devotionis impositas bene + dicere, et sancti + ficare dignentur; et spirituali placatus incenso precibus familiae suae promptus exauditor assistat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde benedicit incensum super altaribus cremandum, stans ibidem, deposita mitra, dicens:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine, Deus omnipotens, qui assistit exercitus Angelorum cum tremore, quorum servitium spirituale et igneum esse cognoscitur; dignare respicere, bene + dicere, et sancti + ficare hanc creaturam incensi, ut omnes languores omnesque infirmitates, atque insidiae inimici odorem ejus sentientes effugiant, et separentur a plasmate tuo, quod pretioso Filii tui sanguine redemisti, ut numquam laedatur a morsu iniqui serpentis. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta, et accepta mitra, format propria manu ex ipso incenso quinque cruces, quamlibet de quinque granis, super illa quinque loca uniuscujusque altaris, in quibus cruces de aqua, et oleo, ac Chrismate factae prius fuerunt; et super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela, ad mensuram crucis de granis incensi factae, et cujuslibet crucis capita accenduntur, ut cum ipsis thus comburatur, et cremetur. Omnibus autem crucibus accensis, Pontifex, deposita mitra, flexis coram altare genibus, inchoat, schola seu ministris prosequentibus:

Alleluia. V. Veni, Sancte Spiritus, reple tuorum corda fidelium: et tui amoris in eis ignem accende.

Nisi consecratio fiat inter Dominicam Septuagesimae, et festum Paschae Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi: quia tunc, omissa Alleluia, dicitur Versus tantum.

Quo dicto, surgit Pontifex stans ibidem versus ad altaria sine mitra, et schola seu ministri cantant Antiphonas duas sequentes.

Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini de manu Angeli.

Alia Antiphona.

Stetit Angelus juxta aram templi habens thuribulum aureum in manu sua, et data sunt ei incensa multa: Et ascendit fumus aromatum in conspectu Dei. **Sine Alleluia.**

Quibus finitis, Pontifex adhuc stans ante altaria sine mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Horum altarium, Domine, holocaustum Sancti Spiritus tui gratia infusum in odorem tuae suavitatis ascendat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Post haec, combustis candelis, et thure, cineres illius combustionis per unum ex ministris cum spatulis ligneis abraduntur, et collecti in aliquo vase projiciuntur in sacrarium. Interim Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris, versus ad altaria, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Supplices tibi, Domine Deus, Pater omnipotens, preces effundimus, ut metalli hujus expolitam materiam supernis sacrificiis imbuendam ipse tuae ditare sancti + ficationis ubertate digneris, qui quondam legem in tabulis scripsisti lapideis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus.

Deinde eodem modo stans dicit mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Praefationem hanc:

Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus: Qui post offendicula lapsus primi hominis instituisti tibi offerri propitiatorii delibamenta libaminis; ut culpa quae praecesserat per superbiam, futuris temporibus expiaretur per munera, quibus honorarentur altaria, honorificarentur et templa. Quod tibi primus Noë praeparavit officio, rursus Abraham immolaturus filium, dehinc Jacob erigens et ungens lapidem in titulum. Te redemptor mundi exoramus, ut lapides istos, seu mensas, in honorem tuum, gloriosaeque Virginis Mariae, et omnium Sanctorum conse + rare, et sancti + ficare digneris benedictionis tuae illapsu, manibus nostris opem tuae benedictionis infundens, et sacri hujus mysterii sicut institutor, ita etiam et sanctificator appare, qui te angularem lapidem, et saxum sine manibus abscissum nominari voluisti. Inhaereas hic placido aeternae majestatis obtutu, ut quidquid sacro ritu super his immolabitur, sicut Melchisedech oblatum tibi placeat holocaustum. Adsit misericordiae tuae ineffabilis pietas: ut, te largiente, referat praemium, quisquis intulerit votum.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiri possit.

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Praefatione finita, Pontifex inchoat, et schola seu ministri prosequantur, Antiphonam:

Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis a templo sancto tuo quod est in Jerusalem.

V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. **R.** Sicut erat in principio, et nunc, et semper: et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona. Qua dicta, Pontifex sine mitra, dicit:

Oremus.

Quaesumus, omnipotens Deus, universarum rerum rationabilis artifex, qui inter ceteras creaturarum formas lapideum metallum ad obsequium tui sacrificii condidisti, ut legitimae libationi praepararetur altare: annue dignanter, ut quidquid hic oblatum sacratumve fuerit, nomini tuo assurgat, Religioni proficiat, spei innitatur, et fidei sit honori. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Postea inchoat, schola seu ministris prosequentibus, Antiphonam:

Omnis terra adoret * te, Deus, et psallat tibi: psalmum dicat nomini tuo, Domine.

Qua incepta, Pontifex, accepta mitra, thurificat super unamquamque tabulam successive in modum crucis, deinde, deposita mitra, dicit:

Oremus.

Descendat, quaesumus, Domine Deus noster, Spiritus tuus Sanctus super haec altaria, qui et dona nostra, et populi tui in eis sanctificet, et sumentium corda dignanter emundet. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Postremo exterguntur tabulae per ministros cum pannis lineis. Tum Pontifex parat se ad celebrandum si voluerit, vel facit per aliquem Sacerdotem super unam ex dictis tabulis consecratis Missam celebrari.

Missa dicitur ut in Missali, in ipsa die Dedicacionis altaris.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

RITUS ET FORMULA BREVIOR CONSECRATIONIS ALTARIUM PORTATILIUM EX APOSTOLICO INDULTO

Altarium portatiliu consecratio potest fieri quocumque die et loco.

Parantur in loco, ubi consecratio hujusmodi fieri debet, in primis aliquae Reliquiae sanctorum Martyrum, cum tribus granis incensi in altari consecrando includendae; sanctum Chrisma in vasculo; Oleum sanctum Catechumenorum etiam in vasculo; vas aquae mundaе, vas cum cineribus, vas cum sale, vas vini; aspersorium factum de herba hyssopi; mantilia ex tela ad extergendas aras quoties expedierit; caementum ad firmandum operculum sepulcri; spatulae lineae ad abrasendum caementum; bombyx pro extergendis unctionibus; vas cum aqua ad abluendas manus Pontificis; et medulla panis ac mantilia pro extergendis manibus.

Reliquiae sanctorum Martyrum super aliqua mensa inter duo candelabra cum candelis accensis collocentur.

quinque cruces parvae factae de candelis cerae subtilibus; aliquae spatulae lignae parvae, ad abrasendum de quolibet altari combustiones candelarum et thuris; vas, in quo ipsae rasurae deponantur; duo candelabra cum duobus cereis continuo ardentibus prope Reliquias; vas

Pontifex indutus rochettum et stola alba, accedit versus altaria, et, loco congruenti stans, benedicit aquam cum sale, cinere, et vino, incipiens absolute exorcismum salis.

Exorcizo te, creatura salis, in nomine Domini nostri Jesu Christi, qui Apostolis suis ait: Vos estis sal terrae, et per Apostolum dicit: Sermo vester semper in gratia sale sit conditus; ut sancti + ficeris ad consecrationem hujus altaris (horum altarium), ad expellendas omnes daemonum tentationes; et omnibus, qui ex te sumpserint, sis animae, et corporis tutamentum, sanitas, protectio, et confirmatio salutis. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, qui hanc gratiam coelitus sali tribuere dignatus es, ut ex illo possint universa condiri, quae hominibus ad escam procreasti, bene + dic hanc creaturam salis, ad effugandum inimicum; et ei salubrem medicinam immitte, ut proficiat sumentibus ad animae et corporis sanitatem. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum procedit absolute exorcismum aquae:

Exorcizo te, creatura aquae, in nomine Dei Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, ut repellas diabolum a termino justorum, ne sit in umbraculis hujus altaris (horum altarium). Et tu, Domine Jesu Christe, infunde Spiritum Sanctum in hoc altare (haec altaria); ut proficiat ad sanitatem corporum, animarumque adorantium te, et magnificetur nomen tuum in gentibus: et increduli corde convertantur ad te, et non habeant alium Deum, praeter te Dominum solum, qui venturus es judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde dicit:

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, statutor omnium elementorum, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum elementum hoc aquae in salutem humani generis esse voluisti, te supplices deprecamur, ut, exauditis orationibus nostris, eam tuae pietatis aspectu sancti + fices; atque ita omnium spirituum immundorum ab ea recedat incursio, ut ubicumque fuerit in nomine tuo aspersa, gratia tuae benedictionis adveniat, et mala omnia, te propitiante, procul recedant. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum dicit super cineres:

Benedictio cinerum.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiternae Deus, parce poenitentibus, propitiare supplicantibus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de coelis, qui bene + dicat, et sancti + ficet hos cineres, ut sint remedium salubre omnibus nomen sanctum tuum humiliter implorantibus, ac semetipsos pro conscientia delictorum suorum accusantibus, ante conspectum divinae clementiae tuae facinora sua deplorantibus, vel serenissimam pietatem tuam suppliciter obnixaque flagitantibus; et praesta, per invocationem sanctissimi nominis tui, ut quicumque eos super se asperserint, pro redemptione peccatorum suorum, corporis sanitatem et animae tutelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum accipit sal, et miscet cineri in modum crucis, dicens:

Commixtio salis, et cineris pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Deinde accipiens pugillum de mixtura salis et cinerum, mittit in aquam in modum crucis, dicens:

Commixtio salis, cineris, et aquae pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Deinde dicit super vinum.

Benedictio vini.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui in Cana Galilaeae ex aqua vinum fecisti, quique es vitis vera, multiplica super nos misericordiam tuam; et bene + dicere, et sancti + ficare digneris hanc creaturam vini, ut ubicumque fustum fuerit, vel aspersum, divinae id benedictionis tuae opulentia repleatur, et sanctificetur. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis, et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde mittit, in modum crucis, vinum in aquam ipsam, dicens:

Commixtio vini, salis, cineris et aquae pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

V. Domine exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, creator et conservator humani generis, et dator gratiae spiritualis, ac largitor aeternae salutis, emitte Spiritum Sanctum tuum super hoc vinum cum aqua, sale, et cinere mixtum; ut armatum coelestis defensione virtutis, ad consecrationem hujus altaris tui (horum altarium tuorum) proficiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde Consecrator aspergit cum aspersorio, de herba hyssopi facto, de ipsa aqua, singulas tabulas, interim dicens:

Asperges me, Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum: *dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta, et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

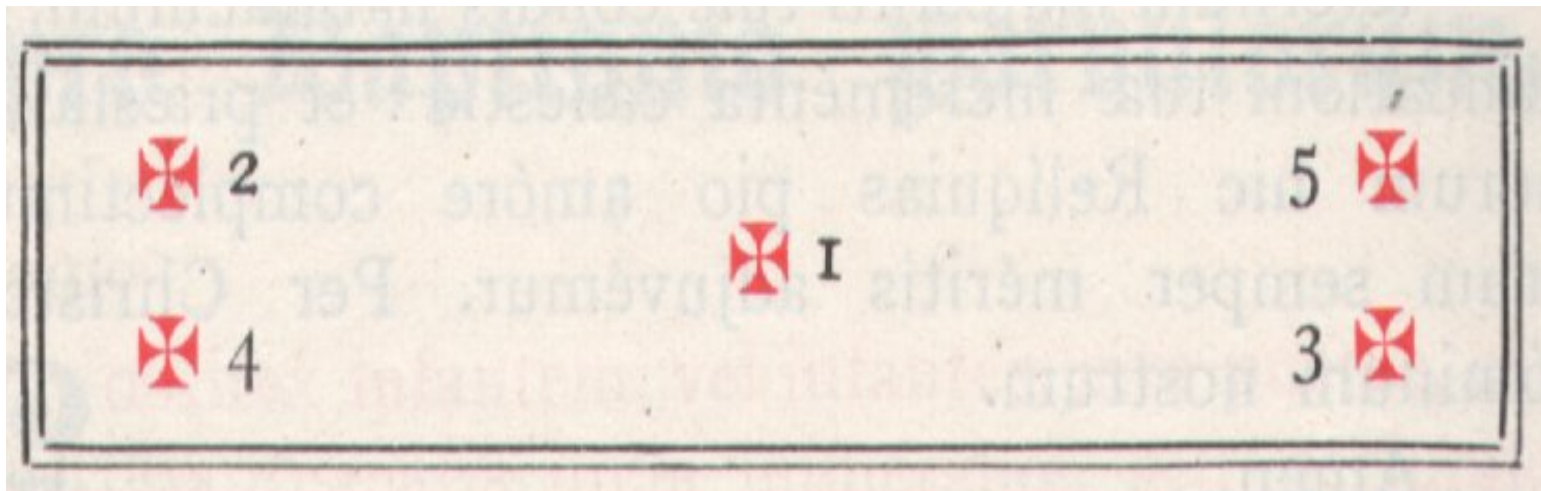

Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.
Auditui meo dabis gaudium, et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.
Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.
Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.
Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.
Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.
Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.
Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea justitiam tuam.
Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.
Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.
Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicias.
Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.
Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Et non dicitur Gloria Patri. Sed repetitur antiphona.

Ant. Asperges me, Domine, hyssopo et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Post haec, extensa ara linteo mundo, Pontifex cum oleo Catechumenorum facit quinque cruces super primam tabulam, videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextero cornu posteriore ejusdem altaris, id est Evangelii, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori, hoc ordine: tertiae transversa in hunc modum:

Dicens, dum singulas cruces facit,

Sancti + ficetur, et conse + cretur haec tabula. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba praemissa Sancti + ficetur, et conse + cretur haec tabula etc.

Expletis quinque unctionibus super tabulam primam, Pontifex prosequitur unctiones super reliquas tabulas.

Postea consecrator iterum facit quinque cruces de sancto Chrismate in medio tabulae uniuscujusque altaris successive et in quatuor ejus angulis, ordine supra posito, ad quamlibet crucem dicens:

Sancti + ficetur, et conse + cretur haec tabula. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Pontifex, cum sancto Chrismate, signat sepulcrum primae tabulae, in quo Reliquiae sunt reponendae, in medio, formando signum, dicens:

Conse + cretur, et sancti + ficetur haec tabula. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Pax tibi.

Et ita Pontifex efficit unctiones super reliquas tabulas.

Deinde recondit Reliquias cum tribus granis thuris in unaquaque tabula, et sepulcrum Reliquiarum claudit.

Tunc Pontifex dicit:

Oremus.

Deus, qui ex omnium cohabitatione Sanctorum aeternum majestati tuae condis habitaculum, da aedificationi tuae incrementa coelestia; et praesta, ut quorum hic Reliquias pio amore complectimur, eorum semper meritis adjuvemur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Descendat, quaesumus, Domine Deus noster, Spiritus tuus Sanctus super hoc altare (haec altaria), qui et dona nostra, et populi tui in eo (eis) sanctificet, et sumentium corda dignanter emundet. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Post haec diligenter bombyce et mantilibus telae ara abstergitur, et Pontifex lavat manus et extergit.

Missa, si commode id fieri potest, dicitur ut in Missali, in ipsa die Dedicationis Altaris.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

PONTIFICALE RITUS PRO BAPTISMO PARVULORUM

Pontifex infantem, vel infantes, sive pueros, sacri Baptismatis unda immergere, seu perfundere volens, solitis indumentis in Secretario, vel alibi, ad ejus libitum, pluvialique violacei coloris, et mitra simplici paratus, et baculo Pastoralis accepto, Capellanis, vel aliis Presbyteris, et Clericis, superpelliceis indutis, qui ei assistant ac ministrent, praecedentibus, ad Ecclesiae portam, extra quam exspectant, qui infantes baptizandos detulerunt, procedit: ibique, deposito baculo, sedet cum mitra in faldistorio, ad ejusdem portae limen, cum strato, et violacea veste praeparato. Sicque sedens cum mitra, interrogat infantem, positum super brachium dextrum illius, qui eum defert, illum nomine proprio, eidem imposito, appellando, et dicens: (Si plures fuerint baptizandi, dicat singulariter singulis).

N. Quid petis ab Ecclesia Dei?

Patrinus respondet: Fidem.

Pontifex: Fides quid tibi praestat?

Patrinus respondet: Vitam aeternam.

(Etiam singulariter singulis).

Pontifex: Si igitur vis ad vitam ingredi, serva mandata: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et proximum tuum sicut teipsum.

Deinde surgat cum mitra, et ter exsufflet leniter in faciem infantis, et dicat semel: (Singulariter singulis).

Exi ab eo (vel ab ea), immunde spiritus, et da locum Spiritui Sancto Paraclito.

Postea sedeat cum mitra, et pollice faciat signum crucis in fronte, et in pectore infantis dicens:

Accipe signum Crucis tam in fronte + quam in corde +: sume fidem coelestium praeceptorum, et talis esto moribus, ut templum Dei jam esse possis.

Surgat inde, deposita mitra, et, stans dicat orationem manibus junctis, quod etiam in reliquis orationibus observet. (In plurali pro omnibus).

Oremus.

Preces nostras, quaesumus, Domine, clementer exaudi, et hunc electum tuum **N.** Crucis Dominicae impressione signatum, perpetua virtute custodi: ut magnitudinis gloriae tuae rudimenta servans, per

custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

(Singulariter singulis). Deinde imponat manum super caput infantis, et adhuc sine mitra dicat: (In plurali pro omnibus).

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, respicere dignare super hunc famulum tuum **N.** quem ad rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem caecitatem cordis ab eo expelle; disrumpe omnes laqueos satanae, quibus fuerat colligatus; aperi ei, Domine, januam pietatis tuae, ut, signo sapientiae tuae imbutus, omnium cupiditatum foetoribus careat, et ad suavem odorem praeceptorum tuorum laetus tibi in Ecclesia tua deserviat, et proficiat de die in diem. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde benedicturus sal (quod semel benedictum alias ad eundem usum deservire potest) accepta mitra, stans dicat: (Sine mutatione pro omnibus).

BENEDICTIO SALIS.

Exorcizo te, creatura salis, in nomine Dei Patris omnipotentis **+**, et in caritate Domini nostri Jesu Christi **+**, et in virtute Spiritus Sancti **+**, exorcizo te per Deum vivum **+**, per Deum verum **+**, per Deum sanctum **+**, per Deum **+**, qui te ad tutelam humani generis procreavit, et populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari praecepit, ut in nomine sanctae Trinitatis efficiaris salute Sacramentum ad effugandum inimicum.

Hic deponat mitram, et adhuc stans prosequatur:

Proinde rogamus te, Domine Deus noster, ut hanc creaturam salis sanctificando sanctifices **+**, et benedicendo benedicas **+**, ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum, in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde sedeat cum mitra, et accipiens modicum salis benedicti, immittat in os infantis dicens: (Singulariter singulis).

N. Accipe sal sapientiae: propitiatio sit tibi in vitam aeternam. **R.** Amen.

Pontifex: Pax tecum.

R. Et cum spiritu tuo.

Surgat inde, deposita mitra, et dicat: (In plurali pro omnibus).

Oremus.

Deus patrum nostrorum, Deus universae conditor veritatis, te supplices exoramus, ut hunc famulum

tuum **N.** respicere digneris propitius, et hoc primum pabulum salis gustantem, non diutius esurire permittas, quo minus cibo expleatur coelesti; quatenus sit semper spiritu fervens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens. Perduc eum, Domine, quaesumus, ad novae regenerationis lavacrum, ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum aeterna praemia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Accepta mitra, adhuc stans, dicit Exorcismum.

Exorcizo te, immunde spiritus, in nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, ut exeas, et recedas ab hoc famulo Dei **N.** Ipse enim tibi imperat, maledicte damnate, qui pedibus super mare ambulavit, et Petro mergenti dexteram porrexit. Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo, et vero, da honorem Jesu Christo, Filio ejus, et Spiritui Sancto: et recede ab hoc famulo Dei **N.** quia istum sibi Deus, et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam et benedictionem, fontemque Baptismatis vocare dignatus est.

Retenta mitra, adhuc stans, et pollice in fronte signans infantem, dicit: (Singulariter singulis).

Et hoc signum sanctae Cru + cis, quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte diabole, numquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

(Singulis). Mox, deposita mitra, et adhuc stans, impositaque manu super caput infantis, dicit: (In plurali pro omnibus).

Oremus.

Aeternam, ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, auctor luminis, et veritatis, super hunc famulum tuum **N.** ut digneris illum illuminare lumine intelligentiae tuae: munda eum, et sanctifica: da ei scientiam veram, ut dignus gratia Baptismi tui effectus teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Accipit mitram, et imposita extrema parte stolae super infantem, introducit eum in Ecclesiam, praecedentibus omnibus, qui cum eo venerant, dicens (In plurali pro omnibus).

N. Ingredere in templum Dei ut habeas partem cum Christo in vitam aeternam. **R.** Amen.

Cum fuerint Ecclesiam ingressi, Pontifex deponit mitram, et procedens ad fontem, usque ad cancellos exclusive, cum susceptoribus, dicit clara voce simul cum illis:

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae. Et in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum. Qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine. Passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus: descendit ad inferos, tertia die resurrexit a mortuis, ascendit ad coelos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis: inde venturus est judicare vivos et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam aeternam. Amen.

Pater noster, qui es in coelis, sanctificetur nomen tuum: adveniat regnum tuum: fiat voluntas tua sicut in coelo, et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie; et dimitte nobis debita nostra, sicut

et nos dimittimus debitoribus nostris et ne nos inducas in tentationem; sed libera nos a malo. Amen.

Deinde accipit mitram, et priusquam accedat ad Baptisterium, terga vertens ad ipsum, extra cancellos, dicat versus infantem:

EXORCISMUS.

Exorcizo te, omnis spiritus immunde, in nomine Dei Patris omnipotentis +, et in nomine Jesu Christi, Filii ejus, Domini et judicis nostri +, et in virtute Spiritus Sancti +, ut discedas ab hoc plasmate Dei. **N.** quod Dominus noster ad templum sanctum suum vocare dignatus est, ut fiat templum Dei vivi, et Spiritus Sanctus habitet in eo. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Mox cum mitra, et adhuc stans, digito accipiat de saliva oris sui, et tangat aures, et flares infantis. Tangendo vero aurem dexteram, et sinistram, dicat (Singulariter singulis). Ephphetha, quod est, adaperire.

Deinde tangat nares, dicens: In odorem suavitatis. Tu autem effugare, diabole, appropinquabit enim judicium Dei.

Postea sedens ibidem cum mitra, interrogat baptizandum nominatim, dicens:

N. Abrenuntias satanae?

Patrinus respondet: Abrenuntio.

Pontifex: Et omnibus operibus ejus?

Respondet Patrinus: Abrenuntio.

Pontifex: Et omnibus pompis ejus?

Respondet Patrinus: Abrenuntio.

Deinde Pontifex adhuc sedens cum mitra, intingit pollicem in oleo Catechumenorum, et infantem ungit in pectore, et inter scapulas, in modum crucis, dicens semel: Ego te linio + oleo salutis in Christo Jesu Domino nostro, ut habeas vitam aeternam. **R.** Amen.

Deinde pollicem, et inuncta loca abstergit bombacio, vel re simili. Mox depositis mitra simplici, pluviali et stola violaceis, accipit stolam, et pluviale albi coloris, et mitram auriphrygiatam, et tunc ingreditur Capellam Baptisterii, ubi, sedens ante ostium Fontis, interrogat, expresso nomine, baptizandum, Patrino respondente: **N.** Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae?

Patrinus respondet: Credo.

Pontifex: Credis in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum, et passum?

Patrinus respondet: Credo.

Pontifex: Credis in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem vitam aeternam?

Patrinus respondet: Credo.

Subinde, expresso nomine baptizandi, Pontifex adhuc sedens cum mitra, dicit: **N.** Vis baptizari?

Patrinus respondet: Volo.

Si baptizet per immersionem, Pontifex mitram retinens, surgit, et accipit infantem: et advertens ne laedatur, caute caput ejus immergit in aquam, et trina mersione baptizans, semel tantum dicit:

N. Ego te baptizo in nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti.

Mox Patrinus, vel Matrina, vel uterque simul infantem de sacro Fonte levant suscipientes illum de manu Pontificis.

Si vero Pontifex per infusionem baptizet, Patrino, vel Matrina, vel utroque (si ambo admittantur) infantem tenente, Pontifex, adhuc sedens cum mitra vasculum, vel urceolum accipit cum aqua baptismali, et aiiquo Capellano lancem supponente ad recipiendam aquam, ter de ea fundit super caput infantis in modum Crucis, et simul verba proferens, semel tantum distincte et attente dicit:

N. Ego te baptizo in nomine Pa + tris, fundat primo, et Fi + lii, fundat secundo, et Spiritus + Sancti, fundat tertio.

Si vero dubitatur, an infans fuerit baptizatus, utatur hac forma:

N. Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti.

(Singulis). Deinde Pontifex sedens, et retinens mitram, intingit pollicem in sacro Chrimate, et ungit infantem in summitate capitis in modum crucis, dicens:

Deus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te regeneravit ex aqua, et Spiritu Sancto, quique dedit tibi remissionem omnium peccatorum, (hic inungit) ipse te liniat Chrimate salutis + in eodem Christo Jesu Domino nostro in vitam aeternam. R. Amen.

Pontifex: Pax tibi. R. Et cum spiritu tuo.

Tum bombacio, aut re simili, abstergit pollicem suum, et locum inunctum. Deinde etiam sedens cum mitra: imponit capiti infantis linteolum candidum, loco vestis albae, dicens:

Accipe vestem candidam, quam immaculatam perferas ante tribunal Domini nostri Jesu Christi, ut habeas vitam aeternam. R. Amen.

Postea, pariter sedendo cum mitra, dat infanti, vel Patrino, candelam accensam, dicens:

Accipe lampadem ardentem, et irreprehensibilis custodi Baptismum tuum; serva Dei mandata, ut cum Dominus venerit ad nuptias, possis occurrere ei, una cum omnibus Sanctis, in aula coelesti, habeasque vitam aeternam et vivas in saecula saeculorum. R. Amen.

Postremo dicit, etiam sedendo cum mitra:

N. Vade in pace, et Dominus sit tecum. R. Amen.

Ac demum, sedens adhuc cum mitra, moneat susceptores de spirituali cognatione, quam contraxerunt cum baptizato baptizatique patre, et matre; et de obligatione, quam habent, ubi opus fuerit, opportune docendi baptizatum tamquam filium spiritualem, fidei rudimenta; unde ad hujusmodi munus, qui ea ignorant, non admittantur.

Si vero fuerint plures baptizandi, masculi, seu feminae, in Catechismo masculi statuatur ad dexteram, feminae vero ad sinistram; omnia pariter dicantur, ut supra in proprio genere, et in numero

plurali. Quod si fuerint masculi et feminae simul baptizandi, omnia dicantur in numero plurali, sed in genere masculino, etiam si sint plures feminae, quam masculi.

Quaedam vero non in numero plurali pro omnibus, sed in numero singulari pro singulis dici oportet; in genere tamen masculino pro masculis, et in genere femineo pro feminis, ut notatur in Rituali Romano in rubrica post Baptismum parvulorum; sed nos pro majori commoditate adnotavimus in propriis locis in rubricis parenthesi notatis, ita ut, quando dicitur in tali rubrica: Singulariter singulis, intellige quod illa verba, vel actiones usque ad aliam rubricam dici vel fieri debent singulariter singulis, et primum masculis, deinde feminis, mutato solum genere, ut dictum est supra. Quando vero in simili rubrica dicitur: In plurali pro omnibus, intellige quod illa verba usque ad aliam rubricam dici debent semel, sed pro omnibus in plurali, mutato solum genere, si omnes sint feminae.

Pontifex demum, completo baptisate, sedens adhuc cum mitra, lavat manus more solito; et inde eodem comitatu, eodemque modo, quo baptizaturus accessit, eo, unde venerat, revertitur.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

PONTIFICALIS RITUS PRO BAPTISMO ADULTORUM

Pontifex, adultos sacri Baptismatis unda mergere seu perfundere volens, prius diligenter inquirat.

An adulti baptizandi in christiana fide, ac sancti moribus sint instructi, et an scientes, et volentes ad Baptismum accedant.

Ne quis, jam baptizatus, imperitia, vel errore, aut ad quaestum, vel ob aliam causam, fraude, dolove, iterum baptizari velit.

In Sabbato Sancto Paschatis, vel Pentecostes, hujusmodi Baptismum solemniter ministrari curet; nisi, Catechumeni, rite instructi, Baptismum suum in longum tempus differri aegre ferant.

Cum igitur hujusmodi Baptismus ministrandus erit, disponantur, suis locis sequentia:

In Secretario: Altare cum Cruce, et candelabris cum cereis: baculus Pastoralis a latere Epistolae.

Super altare autem: Mitra simplex, pectorale, pluviale, et stola coloris violacei, Crux pectoralis, cingulus albi coloris, alba, amictus, et si Pontifex erit Regularis, superpelliceum: omnia velo serico violaceo cooperta.

Item faldistorium cum veste, et pulvinis violaceis super tapete, ante idem altare.

Insuper sedes Pontificalis cum pulvino violaceo, et tapete, si Pontifex erit in propria Ecclesia.

In Abaco ejusdem Secretarii: Bacile, et buccale cum aqua. Mappae pro gremio, et manibus. Candelabra duo cum cereis. Clava, Cardinalitia, si Pontifex erit S.R. E. Cardinalis; liber hic, et bugia.

In Presbyterio, et Choro: Altare cum pallio violaceo, Cruce, et candelabris cum cereis. Faldistorium cum veste, et pulvinis violaceis super tapete. Sedes Pontificalis, tecta violaceis, si Pontifex, ut supra, erit in propria Ecclesia.

Ad valvas Ecclesiae, et ad ostium cancellorum Baptisterii: Faldistorium coopertum veste violacea, super strato.

In Baptisterio: Fons late patens pro immersione Catechumeni. Faldistorium cum veste alba et tria scabella circa illud super tapete, intra cancellos ante ostium Fontis.

In Abaco ejusdem Baptisterii: Pelvicula cum sale, Vascula duo, cum bombacio madido sanctis Oleis, alterum Chrismatis, alterum Catechumenorum. Bombacium siccum pro abstersione locorum inunctorum. Paramenta albi coloris, videlicet, mitra auriphrygiata, pluviale, et stola, cooperta velo serico albo. Chrismalia, seu candidi linteoli, et vestes candidae pro numero Neophytorum. Item et cerei eisdem tradendi. Vasa cum mica panis ad lavandas manus. Mappae ad eas tergendas, et pro gremio. Pontifex igitur, paratis omnibus de mane, in secretario lavat prius manus, deinde super rochetum, sive superpelliceum, si sit Regularis, accipit amictum, albam, cingulum, Crucem pectoralem, stolam, ac pluviale violacei coloris, pectorale, et mitram.

Postmodum, cum toto Clero suae Ecclesiae, ordine processionali accedit ante altare majus, vel ejusdem Secretarii, ubi genuflexus super faldistorio, deposita mitra, genuflectentibus pariter omnibus, pias mente ad Deum preces effundat, ut tantum Sacramentum digne valeat ministrare.

Deinde, ad implorandum divinum auxilium, surgens, se signat, et dicit:

Deus, in adjutorium meum intende.

R. Domine, ad adjuvandum me festina.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Postea stans ibidem, incipiat prosequentibus Clericis, Antiphonam:

Effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris, dicit Dominus.

Psalmus 8.

Domine, Dominus noster: * quam admirabile est nomen tuum in universa terra?

Incepto Psalmo, Pontifex, accepta mitra, sedebit vel in sede, si fuerit in propria Ecclesia, vel in faldistorio in plano Epistolae.

Quoniam elevata est magnificentia tua: * super coelos.

Ex ore infantium, et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut destruas inimicum, et ultorem.

Quoniam videbo coelos tuos, opera digitorum tuorum: * lunam, et stellas, quae tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hominis quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulo minus ab Angelis, gloria et honore coronasti eum: * et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedibus ejus: * oves, et boves universas, insuper et pecora campi.

Volucres coeli, et pisces maris: * qui perambulant semitas maris.

Domine, Dominus noster: * quam admirabile est nomen tuum in universa terra!
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 28.

Afferte Domino, filii Dei: * afferte Domino filios arietum
Afferte Domino gloriam et honorem, afferte Domino gloriam nomini ejus: * adorete Dominum in
atrio sancto ejus.
Vox Domini super aquas, Deus majestatis intonuit: * Dominus super aquas multas.
Vox Domini in virtute: * vox Domini in magnificentia.
Vox Domini confringentis cedros: * et confringet Dominus cedrus Libani.
Et commnuet eas tamquam vitulum Libani: * et dilectus quemadmodum filius unicornium.
Vox Domini intercidentis flammam ignis: * vox Domini concutientis desertum, et commovebit
Dominus desertum Cades.
Vox Domini praeparantis cervos, et revelabit condensa: * et in templo ejus omnes dicent gloriam.
Dominus diluvium inhabitare facit: * et sedebit Dominus Rex in aeternum.
Dominus virtutem populo suo dabit: * Dominus benedicet populo suo in pace.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 41.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum: * ita desiderat anima mea ad te, Deus.
Sitivit anima mea ad Deum fortem vivum: * quando veniam, et apparebo ante faciem Dei?
Fuerunt mihi lacrimae meae panes die ac nocte: * dum dicitur mihi quotidie: ubi est Deus tuus?
Haec recordatus sum, et effudi in me animam meam: * quoniam transibo in locum tabernaculi
admirabilis, usque ad domum Dei.
In voce exultationis, et confessionis: * sonus epulantis.
Quare tristis es, anima mea? * et quare conturbas me?
Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, et Deus meus.
Ad meipsum anima mea conturbata est: * propterea memor ero tui de terra Jordanis, et Hermoniim a
monte modico.
Abyssus abyssum invocat, * in voce cataractarum tuarum.
Omnia excelsa tua, et fluctus tui * super me transierunt.
in die mandavit Dominus misericordiam suam: * et nocte canticum ejus.
Apud me oratio Deo vitae meae: * dicam Deo: Susceptor meus es.
Quare oblitus es mei? * et quare contristatus incedo, dum affligit me inimicus?
Dum confringuntur ossa mea: * exprobraverunt mihi, qui tribulant me inimici mei.
Dum dicunt mihi per singulos dies: ubi est Deus tuus? * quare tristis es, anima mea? et quare
conturbas me?
Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, * salutare vultus mei, et Deus meus.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Et repetitur Antiphona:

Effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris, dicit Dominus.

Completa Antiphona, Pontifex, deposita mitra, surgit, et stans versus altare, dicit:

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Pater noster, **secreto usque ad**

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.*

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione verae fidei, aeternae Trinitatis gloriam agnoscere, et in potentia majestatis adorare Unitatem: quaesumus, ut ejusdem fidei firmitate, ab omnibus semper muniamur adversis.

Oratio.

Adesto supplicationibus nostris, omnipotens Deus, et quod humilitatis nostrae gerendum est ministerio, tuae virtutis impleatur effectum.

Oratio.

Da, quaesumus, Domine, electo nostro, (**In plurali pro pluribus, et in genere masculino, nisi omnes sint feminae**), ut sanctis edoctus mysteriis, et renovetur fonte Baptismatis, et inter Ecclesiae tuae membra numeretur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex, accepta mitra, et baculo Pastoralis, procedit cum toto suo Clero, ut supra, ad fores Ecclesiae: ibique in limine, deposito baculo, et retenta mitra, sedet in faldistorio. Catechizandus vero extra limen genuflectit, e regione Pontificis. Et si sint plures mares, et feminae, illi ad dexteram Pontificis, hae vero ad sinistram statuuntur.

Tum Pontifex, sedens cum mitra, interrogat Catechumenum: (Singulariter singulis, si plures, usque ad Orationem). Quo nomine vocaris?

Catechumenus respondet: N.

Pontifex: N. Quid petis ab Ecclesia Dei?

Respondet Catechumenus: Fidem.

Pontifex: Fides quid tibi praestat?

Respondet Catechumenus: Vitam aeternam.

Pontifex: Si vis habere vitam aeternam, serva mandata. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde

tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et proximum tuum, sicut teipsum: in his duobus mandatis tota Lex pendet et Prophetiae. Fides autem est, ut unum Deum in Trinitate, et Trinitatem in Unitate venereris, neque confundendo personas, neque substantiam separando. Alia est enim persona Patris, alia Filii, alia Spiritus Sancti, sed horum trium una est substantia, et non nisi una Divinitas.

Et rursus interrogat: N. Abrenuntias satanae?

Respondet Catechumenus: Abrenuntio.

Interrogat: Et omnibus operibus ejus?

Respondet: Abrenuntio.

Interrogat: Et omnibus pompis ejus?

Respondet: Abrenuntio.

Deinde Pontifex interrogat de Symbolo Fidei, dicens: Credis in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae.

Repondet: Credo.

Interrogat: Credis in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum et passum?

Respondet: Credo.

Interrogat: Credis et in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam aeternam?

Respondet: Credo.

Tunc Pontifex surgit cum mitra, et exsufflat ter in faciem ejus, semel dicens:

Exi ab eo, spiritus immunde, et da locum Spiritui Sancto Paraclito.

Hic in modum Crucis halet in faciem ipsius, et dicat:

N. Accipe spiritum bonum per istam insufflationem, et Dei benedictionem +. Pax tibi.

R. Et cum spiritu tuo.

Deinde Pontifex sedet cum mitra, et facit Crucem cum pollice in fronte, et in pectore Catechumeni, dicens:

N. Accipe signum Crucis tam in fronte +, quam in corde +; sume fidem coelestium praeceptorum. Talis esto moribus, ut templum Dei jam esse possis: ingressusque Ecclesiam Dei evasisse te laqueos mortis, laetus agnosce.

Et si Catechumenus venit de Gentilitatis errore, seu de Ethnicis, et idololatriis, dicat:

Horresce idola, respue simulacra.

Si ex Hebraeis, dicat:

Horresce judaicam perfidiam, respue hebraicam superstitionem.

Si ex Mahumetanis dicat:

Horresce mahumeticam perfidiam, respue pravam sectam infidelitatis.

Si ex Haereticis, et in ejus baptismo debita forma servata non sit, dicat:

Horresce haereticam pravitatem, respue nefarias sectas impiorum **N.**

Exprimens proprio nomine sectam, de qua venit.

Inde prosequatur:

Cole Deum Patrem omnipotentem, et Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem. **R. Amen.**

Si Catechumeni fuerint plures, Pontifex singulariter singulos interrogabit, repetendo: Quo nomine vocaris? et, ut supra, caetera perficiendo.

Deinde surgit, et, deposita mitra, dicit: (In plurali pro pluribus). Oremus.

Te deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, ut huic famulo tuo **N.** qui in hujus saeculi nocte vagatur incertus, ac dubius, viam veritatis, et agnitionis tuae jubeas demonstrari: quatenus, reseratis oculis cordis sui te unum Deum Patrem in Filio, et Filium in Patre cum Spiritu Sancto, recognoscat, atque hujus confessionis fructum, et hic, et in futuro saeculo percipere mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Mox sedens cum mitra signat signo Crucis cum pollice in fronte dicens: (Singulariter singulis).

Signo tibi frontem +, ut suscipias Crucem Domini.

In auribus: Signo tibi aures +, ut audias divina praecepta.

In oculis: Signo tibi oculos +, ut videas claritatem Dei.

In naribus: Signo tibi nares +, ut odorem suavitatis Christi sentias.

In ore: Signo tibi os +, ut loquaris verba vitae.

In pectore: Signo tibi pectus +, ut credas in Deum.

In scapulis: Signo tibi scapulas +, ut suscipias jugum servitutis ejus.

In toto corpore: illud non tangens, manu producit signum Crucis, et dicit:

Signo te totum in nomine Patris +, et Filii +, et Spiritus + Sancti, ut habeas vitam aeternam, et vivas in saecula saeculorum. **R. Amen.**

Deinde, deposita mitra, surgit et dicat: (In plurali pro pluribus). Oremus.

Oratio.

Preces nostras, quaesumus, Domine, clementer exaudi, et hunc electum tuum **N.** Crucis Dominicae, cujus impressione eum signamus, virtute custodi, ut magnitudinis gloriae tuae rudimenta servans per custodiam mandatorum tuorum, ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

Oremus.

Oratio.

Deus, qui humani generis ita es conditor, ut sis etiam reformator, propitiare populis adoptivis; et novo testamento sobolem novae prolis adscribe, ut filii promissionis, quod non potuerunt assequi per

naturam, gaudeant suscepisse per gratiam. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

(Singulis). Tum imponit manum super caput Electi, et stans sine mitra dicit: (In plurali pro pluribus). Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, respicere digneris super hunc famulum tuum **N.** quem ad rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem caecitatem cordis ab eo expelle: disrumpe omnes laqueos satanae, quibus fuerat colligatus: aperi ei, Domine, januam pietatis tuae, ut, signo sapientiae tuae imbutus, omnium cupiditatum foetoribus careat, et ad suavem odorem praeceptorum tuorum laetus tibi in Ecclesia tua deserviat, et proficiat de die in diem, ut idoneus efficiatur accedere ad gratiam Baptismi tui, percepta medicina. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde, stans cum mitra, benedicit sal: (sine mutatione).

BENEDICTIO SALIS DANDI CATECHUMENO.

Exorcizo te, creatura salis, in nomine Dei Patris omnipotentis **+**, et in caritate Domini nostri Jesu Christi **+**, et in virtute Spiritus Sancti **+**, exorcizo te per Deum vivum **+**, per Deum verum **+**, per Deum sanctum **+**, per Deum **+**, qui te ad tutelam humani generis procreavit, et populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari praecepit; ut in nomine sanctae Trinitatis efficiaris salutare Sacramentum ad effugandum inimicum.

Hic deposita mitra, et adhuc stans, prosequitur, dicens:

Proinde rogamus te, Domine Deus noster, ut hanc creaturam salis sanctificando sanctifices **+**, et benedicendo benedicas **+**, ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum, in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Quod si Catechumenus fuerit Gentilis, sive ex idololatriis venenit ad fidem, benedicto sale, antequam ejus medicinam gustet, Pontifex, adhuc stans sine mitra, addat sequentem orationem, quae tamen pro venientibus ex Hebraeis, vel aliis, ut supra, non dicitur. (In plurali pro pluribus).

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui es, qui eras, et qui permanes usque in finem, cujus origo nescitur, nec finis comprehendi potest: te supplices invocamus super hunc famulum tuum **N.** quem liberasti de errore Gentilium, et conversatione turpissima; dignare exaudire eum, qui tibi cervices suas humiliat ad lavacri fontem, ut renatus ex aqua, et Spiritu Sancto, exspoliatus veterem hominem, induat novum, qui secundum te creatus est; accipiat vestem incorruptam, et immaculatam, tibi quoque Deo nostro servire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tunc Pontifex sedet cum mitra, et pollice, ac indice accipit de ipso sale, et immittit in os Catechumeni, dicens: (Singulariter singulis).

N. Accipe sal sapientiae, propitiatio sit tibi in vitam aeternam. **R.** Amen.

Pax tibi. **R.** Et cum spiritu tuo.

Deinde sine mitra surgit, et stans dicit: (In plurali pro pluribus). Oremus.

Deus patrum nostrorum, Deus universae conditor veritatis, te supplices exoramus, ut hunc famulum tuum **N.** respicere digneris propitius, et hoc primum pabulum salis gustantem, non diutius esurire permittas, quo minus cibo expleatur coelesti; quatenus sit semper spiritu fervens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens. Perduc eum, Domine, quaesumus, ad novae regenerationis lavacrum, ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum aeterna praemia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Si inter Catechumenos adsint feminae, recedant ipsae in partem quousque tertio dicatur masculis Ora, Electe, etc, et hi signati fuerint in fronte.

Deinde Pontifex sedet cum mitra, et dicat Catechumeno stanti: (In plurali pro pluribus, masculis tantum).

Ora, Electe, flecte genua, et dic Pater noster.

Et Electus, genuflexo, orat, et dicit: Pater noster, etc. **Et cum dixerit usque ad Sed libera nos a malo, inclusive, Pontifex dicit:** Leva, comple orationem tuam, et dic: Amen.

Electus surgens, respondet: Amen.

Pontifex dicit Patrino: Signa eum. **Deinde Electo:** Accede.

Et Patrinus pollice signat eum in fronte, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Et Pontifex pariter faciet Crucem in fronte ejus, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

(Singulis). Postea Pontifex sine mitra surgit, et stans imponit manum super Electum, et dicit: (In plurali pro pluribus masculis). Oremus.

Oratio.

Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob, Deus, qui Moysi famulo tuo in monte Sinai apparuisti, et filios Israel de terra Aegypti eduxisti, deputans eis Angelum pietatis tuae, qui custodiret eos die ac nocte: te, quaesumus, Domine, ut mittere digneris sanctum Angelum tuum de coelis, qui similiter custodiat et hunc famulum tuum **N.**, et perducatur eum ad gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde accipit mitram, et adhuc stans dicit: (In plurali pro pluribus).

EXORCISMUS.

Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo, et vero; da honorem Jesu Christo, Filio ejus, et Spiritui Sancto:

et recede ab hoc famulo Dei **N.** quia istum sibi Deus, et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, fontemque Baptismatis vocare dignatus est; et hoc signum sanctae Crucis +, (Signat singulos.)

Quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte diabole, numquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Pontifex sedet, retenta mitra, et dicit secundo Electo: (In plurali pro pluribus masculis).

Ora, Electe, flecte genua, et dic: Pater noster.

Et Electus, genu flexo, orat et dicit: Pater noster.

Et cum dixerit usque ad Sed libera nos a malo, **inclusive.**

Pontifex dicit: Leva, comple orationem tuam, et dic: Amen.

Electus surgens, respondet: Amen.

Pontifex dicit Patrino: Signa eum.

Deinde Electo: Accede.

Et Patrinus pollice signat eum in fronte, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Et Pontifex pariter faciet Crucem in fronte ejus, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Postea Pontifex sine mitra surgit, et stans imponit manum super Electum, et dicit: (In plurali pro pluribus). Oremus.

Deus, immortale praesidium omnium postulantium liberatio supplicum, pax rogantium, vita credentium, resurrectio mortuorum, te invoco super hunc famulum tuum **N.** qui, Baptismi tui donum petens, aeternam consequi gratiam spirituali regeneratione desiderat: accipe eum, Domine, et quia dignatus es dicere: Petite, et accipietis, quaerite, et invenietis, pulsate, et aperietur vobis: petenti praemium porrige, et januam pande pulsanti, ut aeternam coelestis lavacri benedictionem consecutus, promissa tui muneris regna percipiat. Qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivis, et regnas Deus in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Inde accipit mitram, et adhuc stans, dicit: (In plurali pro pluribus).

EXORCISMUS.

Audi, maledicte satana, adjuratus per nomen aeterni Dei et Salvatoris nostri Jesu Christi, Filii ejus, cum tua victus invidia tremens, gemensque discede; nihil tibi sit commune cum servo Dei **N.** jam coelestia cogitante, renuntiatio tibi, et saeculo tuo et beatae immortalitati victuro. Da igitur honorem advenienti Spiritui Sancto, qui ex summa coeli arce descendens, proturbatis fraudibus tuis, divino fonte purgatum pectus, sanctificatum Deo templum, et habitaculum perficiat, ut ab omnibus

penitus noxiis praeteritorum criminum liberatus servus Dei, gratias perennes Deo referat semper, et benedicat nomen sanctum ejus in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Pontifex sedet, retenta mitra, et tertio dicit Electo: (In plurali pro pluribus masculis).

Ora, Electe, flecte genua, et dic Pater noster.

Et Electus, genu flexo, orat, et dicit: Pater noster.

Et cum dixerit usque ad Sed libera nos a malo, inclusive.

Pontifex dicit: Leva, comple orationem tuam et dic: Amen.

Electus, surgens, respondet: Amen.

Pontifex dicit Patrino: Signa eum.

Deinde Electo: Accede.

Et Patrinus pollice signat eum in fronte dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Et Pontifex pariter facit signum Crucis in fronte ejus, dicens: (In plurali pro pluribus).

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Deinde surgens, retenta mitra, imponit manum super Electum dicens: (In plurali pro pluribus).

EXORCISMUS.

Exorcizo te, immunde spiritus, in nomine Patris +, et Filii +, et Spiritus + Sancti, ut exeas, et recedas ab hoc famulo Dei **N.** ipse enim tibi imperat, maledicte damnate, qui pedibus super mare ambulavit, et Petro mergenti dexteram porrexit.

EXORCISMUS.

Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo, et vero; da honorem Jesu Christo, Filio ejus, et Spiritui Sancto:

et recede ab hoc famulo Dei **N.** quia istum sibi Deus, et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, fontemque Baptismatis vocare dignatus est: et hoc signum sanctae Crucis +, (Signat singulos).

Quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte diabole, nunquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum: qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Si, ut supra, adsint feminae, retrahunt se masculi in partem, et accedunt feminae ante Pontificem, et stant.

Pontifex igitur, sedens cum mitra, dicit Catechumenae: (In plurali pro pluribus).

Ora, Electa, flecte genua, et dic: Pater noster.

Et Electa, genuflexo, orat et dicit: Pater noster, etc.
Et cum dixerit usque ad Sed libera nos a malo, inclusive,

Pontifex dicit: Leva, comple orationem tuam, et dic: Amen.
Electa surgens, respondet: Amen.

Pontifex dicit Patrino: Signa eam.
Deinde dicit Electae: Accede.

Et Patrinus pollice signat Electam in fronte, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Et Pontifex pariter faciet signum Crucis in fronte ejus, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.
(Singulis si plures).

Deinde Pontifex, surgens, sine mitra, imponit manum super Electam, et dicit: (In plurali pro pluribus). Oremus.

Oratio.

Deus coeli, Deus terrae, Deus Angelorum, Deus Archangelorum, Deus Patriarcharum, Deus Prophetarum, Deus Apostolorum, Deus Martyrum, Deus Confessorum, Deus Virginum, Deus omnium bene viventium; Deus, cui omnis lingua confitetur, et omne genu flectitur, coelestium, terrestrium, et infernorum: te invoco, Domine, super hanc famulam tuam **N.** ut eam custodire, et perducere digneris ad gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde cum mitra, et adhuc stans dicit: (In plurali pro pluribus).

EXORCISMUS.

Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo, et vero; da honorem Jesu Christo, Filio ejus, et Spiritui Sancto:
et recede ab hac famula Dei **N.** quia istam sibi Deus, et Dominus foster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, fontemque Baptismatis vocare dignatus est: et hoc signum sanctae Crucis **+**, (Signat singulas, si plures).
Quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte diabole, numquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde, sedens Pontifex cum mitra, dicit iterum Electae: (In plurali si plures).
Ora, Electa, flecte genua, et dic: Pater noster.

Et Electa genu flexo, orat et dicit: Pater noster.
Et cum dixerit usque ad Sed libera nos a malo, inclusive,

Pontifex dicit: Leva, comple orationem tuam, et dic: Amen.

Electa surgens, respondet: Amen.

Pontifex dicit Patrino: Signa eam.

Deinde dicit Electae: Accede.

Et Patrinus pollice signat Electam in fronte, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Et Pontifex pariter faciet signum Crucis in fronte ejus, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

(Singulis si plures).

Postea Pontifex surgit, et stans sine mitra imponit manum super caput Electae, et dicit: (In plurali pro pluribus). Oremus.

Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob, Deus, qui Moysi famulo tuo in monte Sinai apparuisti, et filios Israel de terra Aegypti eduxisti, deputans eis Angelum pietatis tuae, qui custodiret eos die ac nocte: te, quaesumus, Domine, ut mittere digneris sanctum Angelum tuum de coelis, qui similiter custodiat et hanc famulam tuam **N.** et perducatur eam ad gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Postea sedet, accepta mitra, et dicit tertio Electae: (In plurali si plures).

Ora, Electa, flecte genua, et dic Pater noster.

Et Electa, genu flexo, orat et dicit: Pater noster.

Et cum dixerit usque ad Sed libera nos a malo, inclusive,

Pontifex dicit: Leva, comple orationem tuam, et dic: Amen.

Electa surgens, respondet: Amen.

Pontifex dicit Patrino: Signa eam.

Deinde dicit Electae: Accede.

Et Patrinus pollice signat Electam in fronte, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Et Pontifex pariter faciet signum Crucis in fronte ejus, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

(Singulis si plures).

Postea surgit, et stans cum mitra, imponit manum super caput Electae, et dicit: (In plurali, si plures).

EXORCISMUS.

Exorcizo te, immunde spiritus, per Patrem +, et Filium +, et Spiritum + Sanctum, ut exeas et recedas ab hac famula Dei **N.** ipse enim tibi imperat, maledicte damnate, qui caeco nato oculos aperuit, et quadriduanum Lazarum de monumento suscitavit.

EXORCISMUS.

Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo, et vero; da honorem Jesu Christo, Filio ejus, et Spiritui Sancto; et recede ab hac famula Dei **N.** quia istam sibi Deus, et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, fontemque Baptismatis vocare dignatus est; et hoc signum sanctae Crucis +,

(Signat singulas, si plures).

Quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte diabole, numquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Postmodum accedunt iterum masculi, qui se retraxerant: et ipsi ad dexteram, feminae vero ad sinistram Pontificis, ut in principio, disponuntur.

Pontifex igitur, deposita mitra, surgit, et imposita manu super Electum, vel, si sint plures, super singulos, tam masculos, quam feminas, stans, dicit: (In plurali pro pluribus tam masculis, quam feminis).

Oremus.

Aeternam, ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, auctor luminis, et veritatis, super hunc famulum tuum **N.** ut digneris eum, illuminare lumine intelligentiae tuae: munda eum, et sanctifica: da ei scientiam veram, ut dignus efficiatur accedere ad gratiam Baptismi tui, teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam, ut aptus sit ad percipiendam gratiam tuam. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Pontifex sedet, et mitram accipit. Interim Clerus, qui ante Pontificem stabat ingreditur Ecclesiam, et dirigit se ad Baptisterium, et extra cancellos ejusdem se disponit.

Deinde Pontifex surgens cum mitra, sinistra manu sua apprehendens dexteram Electi prope brachium, vel ei porrigens extremam partem stolae, ex humero sinistro pendentis, introducit eum in Ecclesiam.

Si autem Baptizandi erunt plures, Pontifex vel porrigit singulis extremam partem stolae, vel trahit illum, quem manu tenet, et ille secundum, et secundus tertium, etc. pariformiter ducat.

Dum autem Pontifex illum, vel illos introducit, dicat: (In plurali pro pluribus).

N. ingredere in sanctam Ecclesiam Dei, ut accipias benedictionem coelestem a Domino Jesu Christo et habeas partem cum illo, et Sanctis ejus. **R.** Amen.

Si plures, omnes simul. Ingressus Ecclesiam, Electus procumbit, seu prosternit se in pavimento, et adorat, deinde surgit.

(Singulis si plures). Tunc Pontifex, deposita mitra, adhuc stans, imponit manum super caput Electi, et simul cum eo recitat Symbolum Apostolorum, et orationem Dominicam. (Si plures, simul recitant).

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae. Et in Jesum Christum, Fhūm ejus unicum, Dominum nostrum. Qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus. Descendit ad inferos, tertia die resurrexit a mortuis. Ascendit ad coelos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde venturus est judicare vivos, et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum: sanctam Ecclesiam Catholicam: Sanctorum communionem: remissionem peccatorum: carnis resurrectionem vitam aeternam. Amen.

Pater noster, qui es in coelis, sanctificetur nomen tuum: adveniat regnum tuum: fiat voluntas tua sicut in coelo, et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie; et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris: et ne nos inducas in tentationem; sed libera nos a malo. Amen.

Interim Pontifex accedit ad faldistorium, extra Baptisterium, et versis renibus ostio cancellorum, accepta mitra, et adhuc stans, (Singulis, si plures) imponat rursus manum super caput Electi, et dicat. (In plurali pro pluribus).

EXORCISMUS.

Nec te latet, satana, imminere tibi poenas, imminere tibi tormenta, imminere tibi diem judicii, diem supplicii sempiterni, diem, qui venturus est velut clibanus ardens, in quo tibi, atque universis angelis tuis praeparatus sempiternus erit interitus. Proinde, damnate, atque damnande, da honorem Deo vivo et vero, da honorem Jesu Christo Filio ejus, da honorem Spiritui Sancto Paraclito, in cujus nomine, atque virtute, praecipio tibi, quicumque es, spiritus immunde, ut exeas, et recedas ab hoc famulo Dei **N.** quem hodie idem Deus, et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, et benedictionem, fontemque Baptismatis dono vocare dignatus est, ut fiat ejus templum per aquam regenerationis, in remissionem omnium peccatorum. In nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

(Singulorum, si plures). Pontifex, adhuc stans ibidem cum mitra, pollice accipit de saliva oris sui, et tangit aures, et nares Electi.

Tangendo vero aurem dexteram, et sinistram, dicat: Ephpheta, quod est, adaperire.

Deinde tangens flares, dicat: in odorem suavitatis. Et subdit: Tu autem effugare, diabole: appropinquabit enim judicium Dei.

Postea Pontifex, sedens cum mitra, interrogat Electum, (Singulos, si plures) dicens:

Pontifex: Quis vocaris? Electus respondet **N.**

Pontifex interrogat: **N.** Abrenuntias satanae?

Electus respondet: Abrenuntio.

Pontifex interrogat: Et omnibus operibus ejus

Electus respondet: Abrenuntio.

Pontifex interrogat: Et omnibus pompis ejus?

Electus respondet: Abrenuntio.

Tunc Pontifex, adhuc sedens cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleo sancto

Catechumenorum, et inungit Electum in modum Crucis, primum in pectore, deinde inter scapulas, dicens: (Singulos, si plures).

Ego te linio + Oleo salutis in Christo Jesu Domino nostro in vitam aeternam. R. Amen. Pax tibi. R. Et cum spiritu tuo.

Mox bombacio, vel re simili, Pontifex tergit pollicem, et abstersis similiter locis inunctis, subjungit, dicens:

Exi, immunde spiritus, et da honorem Deo vivo et vero. Fuge, immunde spiritus, et da locum Jesu Christo Filio ejus. Recede, immunde spiritus, et da locum Spiritui Sancto Paraclito.

Pontifex, depositis mitra, pectorali, ac pluviali, et stola colons violacei, accipit stolam et phuviale coloris albi, resumit pectorale, et accipit mitram auriphrygiatam: et tunc ingreditur cum suis ministris Baptisterium, secum ducens Electum, vel Electos.

Ibidem inde ante ostium Fontis sedens cum mitra, interrogat Electum, (Singulos, si plures).

Pontifex: Quis vocaris? Electus respondet: N.

Pontifex interrogat: Credis in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae?

Electus respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum et passum?

Electus respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis et in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam aeternam?

Electum respondet: Credo.

Pontifex iterum interrogat: Quid petis?

Electus respondet: Baptismum.

Pontifex interrogat: Vis baptizari?

Electus respondet: Volo.

Tunc, si Baptismus fieri debeat per immersionem (prout in sancta Metropolitana Ecclesia Beneventana, ac ferme in omnibus CXLII. Parochialibus ejusdem, ex Decreto I. Concilii Provincialis Beneventani de anno MDCXCIII. sub Archiepiscopo Cardinali Ursino; cum in earumdem Baptisteriis unicum vas cum aqua baptismali consurgat) Pontifex stans cum mitra, accipit Electum per brachia, prope humeros; et superiori parte corporis nudatum, reliqua honeste contectum, per illum, vel caput ejus mergendo, et toties elevando, baptizet sub trina immersione, sanctam Trinitatem semel tantum invocando, distincte, et attente dicens:

N. Ego te baptizo in nomine Patris +, mergat semel, et Filii +, mergat iterum, et Spiritus + Sancti, mergat tertio. Patrino vel Matrino, vel utroque eum tenente, vel tangente.

Et cum Electus surrexit de fonte, Patrino, vel Matrino cum linteo in manibus, suscipit eum de manu Pontificis, ac tergit.

Cum plures sunt Electi, singillatim, ut supra, singuli interrogantur, et baptizantur. Si sunt mares et feminae, primum mares, deinde feminae.

Si vero Baptismus fiat per infusionem, (ut in Ecclesiis in quibus, ultra vas cum aqua Baptismali, habetur aliud, in quod aqua ex Baptizati capite defluit) tunc Patrinus, vel Matrina, vel uterque, si admittantur, admota manu, tenent, seu tangunt Electum, vel Electam, ante Pontificem, laxatis a collo vestibus, apertum caput flexis genibus inclinantem.

Pontifex autem, sedens cum mitra, hausta, aliquo vasculo, vel urceolo, aqua Baptismali de fonte, cum ea, sub trina supra caput, in modum Crucis, infusione, baptizet Electum, seu Electam, in nomine sanctae Trinitatis dicens:

N. Ego te baptizo in nomine Patris +, fundat primo, et Filii +, fundat secundo, et Spiritus + Sancti, fundat tertio.

Si aqua, quae ex capite Baptizati defluit, minime in Sacrarium Baptisterii dilabatur: tunc ipsa recipiatur in subjecta aliqua pelvi per unum ex Cappellanis Pontificis sustentata, ac postmodum in Sacrarium praedictum projiciatur.

Verum, si probabiliter dubitetur, an Electus fuerit baptizatus, Pontifex dicat et baptizet, ut supra:

N. Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris +, et Filii +, et Spiritus + Sancti.

Pontifex deinde, sedens cum mitra, intingat pollicem dexterum in sacrum Chrisma, et perungat verticem Electi in modum Crucis, dicens: (Singularum, si plures).

Deus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te regeneravit ex aqua, et Spiritu Sancto, quique dedit tibi remissionem omnium peccatorum, (**Hic inungit**) ipse te lineat Chrismate salutis + in eodem Christo Jesu Domino nostro, in vitam aeternam. **R.** Amen. Pax tecum. **R.** Et cum spiritu tuo.

Tunc bombacio, vel re simili, Pontifex, pollicem tergit, et imponit capiti Electi Chrimale, seu candidum linteolum: et dat illi vestem candidam, dicens: (Singularis, si plures).

Accipe vestem candidam, et immaculatam quam perferas ante tribunal Domini nostri Jesu Christi, ut habeas vitam aeternam. **R.** Amen.

Electus praedicto linteolo abstergitur, et in loco remoto deponit priores vestes, et induitur novis albi coloris, vel saltem exteriore candida, quam a Pontifice accepit, et redit ante Pontificem.

Pontifex autem, sedens, ut supra, cum mitra, dat illi cereum, seu candelam accensam in manu dextera, dicens:

Accipe lampadem ardentem, et irreprehensibili custodi Baptismum tuum: serva Dei mandata, ut, cum Dominus venerit ad nuptias, possis occurrere ei in aula coelesti, in vitam aeternam. **R.** Amen.

Ipse vero Neophytus cereum accensum in manibus teneat usque in finem, praeterquam dum confirmatur.

Postremo Pontifex, adhuc sedens cum mitra, dicit: **N.** Vade in pace, et Dominus sit tecum. **R.** Amen.

Tandem Pontifex, sedens ut supra, hortatur Neophytum ad baptismalem gratiam custodiendam: atque admonet susceptores de spirituali cognatione, quam contraxerunt cum Baptizato, Baptizatique patre,

et matre: quae cognatio impedit matrimonium contrahendum, ac dirimit contractum.

Completo Baptismate, Pontifex adhuc sedens cum mitra, lavat manus more solito; et inde ordine processionali revertitur in Secretarium, vel accedit ad altare.

Ibidem a Pontifice Neophyti Confirmationis Sacramento initiantur, ut in Pontificali: et successive in Missa, vel per ipsum Pontificem, vel per alium celebrata, cui ipsi intersint, sanctissimam Communionem devote suscipiant.

Pontifex demum deponit sacras vestes, et gratiis Deo peractis, recedit in pace.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

PONTIFICALE RITUS PRO SUPPLENDIS OMISSIS SUPER INFANTEM BAPTIZATUM

Cum urgente mortis periculo, vel alia cogente necessitate parvulus, sacris precibus, ac caeremoniis praetermissis, fuerit baptizatus, ubi convaluerit, vel cessaverit periculum, et ad Ecclesiam delatus fuerit, omnia omnia suppleantur. Pontifex itaque solitis indumentis in Secretario, vel alibi ad ejus libitum, Pluvialique violacei coloris, et mitra simplici paratus, et baculo Pastoralis accepto, Capellanis, vel aliis Presbyteris, et Clericis, superpelliceis indutis, qui ei assistant, ac ministrent, praecedentibus, ad Ecclesiae portam, extra quam exspectant, qui infantem, vel infantes detulerunt, procedit, ibique, deposito baculo, sedet cum mitra in faldistorio, ad ejusdem portae limen, cum strato, et violacea veste praeparato. Sicque sedens cum mitra, interrogat infantem positum super brachium dextrum illius, qui eum defert, illum nomine proprio, eidem imposito, appellando, et dicens: (Si plures fuerint dicat singulariter singulis).

N. Quid petis ab Ecclesia Dei?

Patrinus Catechesis respondet: Fidem.

Pontifex: Fides quid tibi praestat?

Patrinus respondet: Vitam aeternam.

(Etiam singulariter singulis).

Pontifex: Si igitur vis ad vitam ingredi, serva mandata: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et proximum tuum sicut teipsum.

Deinde surgat cum mitra, et ter exsufflet leniter in faciem infantis, et dicat semel: (Singulariter singulis).

Exi ab eo immunde spiritus, et da locum Spiritui Sancto Paraclito.

Postea sedeat cum mitra, et cum pollice faciat signum Crucis in fronte, et in pectore infantis dicens: (Singulariter singulis).

Accipe signum Crucis tam in fronte + quam in corde +: sume fidem coelestium praeceptorum, et talis esto moribus, ut templum Dei jam esse possis.

Surgat inde, deposita mitra, et, stans dicat orationem manibus junctis, quod etiam in reliquis orationibus observet. (In plurali pro omnibus).

Oremus.

Preces nostras, quaesumus, Domine, clementer exaudi, et hunc electum tuum **N.** Crucis Dominicae impressione signatum, perpetua virtute custodi: ut magnitudinis gloriae tuae rudimenta servans, per custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

(Singulariter singulis). Deinde imponat manum super caput infantis, et adhuc sine mitra dicat: (In plurali pro omnibus).

Oremus.

Omnipotens sempiternae Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, respicere dignare super hunc famulum tuum **N.** quem ad rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem caecitatem cordis ab eo expelle; disrumpe omnes laqueos satanae, quibus fuerat colligatus; aperi ei, Domine, januam pietatis tuae, ut, signo sapientiae tuae imbutus, omnium cupiditatum foetoribus careat, et ad suavem odorem praeceptorum tuorum laetus tibi in Ecclesia tua deserviat, et proficiat de die in diem, ut idoneus sit frui gratia Baptismi, quem suscepit, salis percepta medicina. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde benedicturus sal (quod semel benedictum alias ad eundem usum deservire potest), accepta mitra, stans dicat: (Sine mutatione pro omnibus).

BENEDICTIO SALIS.

Exorcizo te, creatura salis, in nomine Dei Patris omnipotentis **+**, et in caritate Domini nostri Jesu Christi **+**, et in virtute Spiritus Sancti **+**, exorcizo te per Deum vivum **+**, per Deum verum **+**, per Deum sanctum **+**, per Deum **+**, qui te ad tutelam humani generis procreavit, et populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari praecepit, ut in nomine sanctae Trinitatis efficiaris salute Sacramentum ad effugandum inimicum.

Hic deponat mitram, et adhuc stans prosequatur:

Proinde rogamus te, Domine Deus noster, ut hanc creaturam salis sanctificando sanctifices **+**, et benedicendo benedicas **+**, ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum, in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde sedeat cum mitra, et accipiens modicum salis benedicti, immittat in os infantis dicens: (Singulariter singulis).

N. Accipe sal sapientiae: propitiatio sit tibi in vitam aeternam. **R.** Amen.

Pontifex: Pax tecum.

R. Et cum spiritu tuo.

Surgat inde, deposita mitra, et dicat: (In plurali pro omnibus).

Oremus.

Deus patrum nostrorum, Deus universae conditor veritatis, te supplices exoramus, ut hunc famulum tuum **N.** respicere digneris propitius, et hoc primum pabulum salis gustantem, non diutius esurire permittas, quo minus cibo expleatur coelesti; quatenus sit semper spiritu fervens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens. Perduc eum, Domine, quaesumus, ad novae regenerationis lavacrum, ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum aeterna praemia consequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Accepta mitra, adhuc stans, dicit Exorcismum.

Exorcizo te, immunde spiritus, in nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, ut exeas, et recedas ab hoc famulo Dei **N.** Ipse enim tibi imperat, maledicte damnate, qui pedibus super mare ambulavit, et Petro mergenti dexteram porrexit. Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo, et vero, da honorem Jesu Christo, Filio ejus, et Spiritui Sancto: et recede ab hoc famulo Dei **N.** quia istum sibi Deus, et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam et benedictionem, fontemque Baptismatis vocare dignatus est.

Retenta mitra, adhuc stans, et pollice in fronte signans infantem, dicit: (Singulariter singulis).

Et hoc signum sanctae Cru + cis, quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte diabole, numquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

(Singularis). Mox, deposita mitra, et adhuc stans, impositaque manu super caput infantis, dicit: (In plurali pro omnibus).

Oremus.

Aeternam, ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, auctor luminis, et veritatis, super hunc famulum tuum **N.** ut digneris illum illuminare lumine intelligentiae tuae: munda eum, et sanctifica: da ei scientiam veram, ut dignus gratia Baptismi tui effectus teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam, ut aptus sit ad retinendam gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Accipit mitram, et imposita extrema parte stolae super infantem, introducit eum in Ecclesiam, praecedentibus omnibus, qui cum eo venerant, dicens (In plurali pro omnibus).

N. Ingredere in templum Dei, ut habeas partem cum Christo in vitam aeternam. **R.** Amen.

Cum fuerint Ecclesiam ingressi, Pontifex deponit mitram, et procedens ad Fontem usque ad cancellos exclusive, cum susceptoribus, dicit clara voce cum illis:

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae. Et in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum. Qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine. Passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus: descendit ad inferos, tertia die resurrexit a mortuis, ascendit ad coelos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis: inde venturus est judicare vivos et

mortuos. Credo in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam aeternam. Amen.

Pater noster, qui es in coelis, sanctificetur nomen tuum: adveniat regnum tuum: fiat voluntas tua sicut in coelo, et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie; et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris et ne nos inducas in tentationem; sed libera nos a malo. Amen.

Deinde accipit mitram, et priusquam accedat ad Baptisterium terga vertens ad ipsum extra cancellos, dicat versus infantem:

EXORCISMUS.

Exorcizo te, omnis spiritus immunde, in nomine Dei Patris omnipotentis +, et in nomine Jesu Christi, Filii ejus, Domini et judicis nostri +, et in virtute Spiritus Sancti +, ut discedas ab hoc plasmate Dei. **N.** quod Dominus noster ad templum sanctum suum vocare dignatus est, ut fiat templum Dei vivi, et Spiritus Sanctus habitet in eo. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Mox cum mitra, et adhuc stans, digito accipiat de saliva oris sui, et tangat aures, et flares infantis. Tangendo vero aurem dexteram, et sinistram, dicat: (Singulariter singulis). Ephphetha, quod est, adaperire.

Deinde tangat nares, dicens: In odorem suavitatis. Tu autem effugare, diabole, appropinquabit enim judicium Dei.

Postea sedens ibidem cum mitra, interrogat baptizandum nominatim, dicens:

N. Abrenuntias satanae?

Patrinus respondet: Abrenuntio.

Pontifex: Et omnibus operibus ejus?

Respondet Patrinus: Abrenuntio.

Pontifex: Et omnibus pompis ejus?

Respondet Patrinus: Abrenuntio.

Deinde Pontifex sedens adhuc cum mitra, intingit pollicem in oleo Catechumenorum, et infantem ungit in pectore, et inter scapulas, in modum crucis, dicens semel: Ego te linio + oleo salutis in Christo Jesu Domino nostro, ut habeas vitam aeternam. R. Amen.

Deinde pollicem, et inuncta loca abstergit bombacio, vel re simili. Mox depositis mitra simplici, pluviali et stola violaceis, accipit stolam, et pluviale albi coloris, et mitram auriphrygiatam, et tunc ingreditur Capellam Baptisterii, ubi, sedens ante ostium Fontis, interrogat, expresso nomine, baptizandum, Patrino respondente: (Singulis)

N. Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae?

Patrinus respondet: Credo.

Pontifex: Credis in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum, et passum?

Patrinus respondet: Credo.

Pontifex: Credis in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem vitam aeternam?

Patrinus respondet: Credo.

Pontifex sedens, et retinens mitram, intingit pollicem in sacro Chrimate, et ungit infantem (quem Patrinus vel Matrina, vel uterque simul tenent) in summitate capitis in modum crucis, dicens:

Deus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te regeneravit ex aqua, et Spiritu Sancto, quique dedit tibi remissionem omnium peccatorum, (**Hic inungit**) ipse te liniat Chrimate salutis + in eodem Christo Jesu Domino nostro in vitam aeternam. **R.** Amen.

Tum bombacio, vel re simili, abstergit pollicem, et locum inunctum. Deinde etiam sedens cum mitra: imponit capiti infantis linteolum candidum, loco vestis albae, dicens:

Accipe vestem candidam, quam immaculatam perferas ante tribunal Domini nostri Jesu Christi, ut habeas vitam aeternam. **R.** Amen.

Postea pariter sedendo cum mitra, dat infanti, vel Patrino, candelam accensam, dicens:

Accipe lampadem ardentem, et irreprehensibilis custodi Baptismum tuum; serva Dei mandata, ut cum Dominus venerit ad nuptias, possis occurrere ei, una cum omnibus Sanctis, in aula coelesti, habeasque vitam aeternam et vivas in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Postremo dicit, etiam sedendo cum mitra:

N. Vade in pace, et Dominus sit tecum. **R.** Amen.

Si vero fuerint plures infantes, masculi seu feminae, in Catechismo masculi statuatur ad dexteram, feminae vero ad sinistram; et omnia pariter dicantur, ut supra, in proprio genere, et in numero plurali. Quod si simul fuerint masculi, et feminae, omnia dicuntur in numero plurali, sed in genere masculino, etiam si sint plures feminae, quam masculi.

Quaedam vero non in numero plurali pro omnibus, sed in numero singulari pro singulis dici oportet; in genere tamen masculino pro masculis, et in genere feminino pro feminis, ut notatur in Rituali Romano in rubrica post Baptismum parvulorum; sed nos, pro majori commoditate adnotavimus in propriis locis, in rubricis parenthesi notatis; ita ut quando dicitur in tali rubrica: Singulariter singulis, intellige quod illa verba, vel actiones, usque ad aliam rubricam dici, vel fieri debent singulariter singulis, et primum masculis, deinde feminis, mutato solum genere, ut dictum est supra.

Quando vero in simili rubrica dicitur: In plurali pro omnibus, intellige quod illa verba usque ad aliam rubricam dici debent semel, sed pro omnibus in plurali, mutato solum genere, si omnes sint feminae.

Pontifex demum, completo caeremoniis, adhuc sedens cum mitra, lavat manus more solito; et inde eodem comitatu, eodemque modo, quo accessit, eo, unde venerat, revertitur.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

PONTIFICALIS RITUS PRO SUPPLENDIS OMISSIS SUPER BAPTIZATUM ADULTUM

Pontifex sacras preces et caeremonias in adulti Baptismo omissas supplere volens, sequentia suis locis disponantur.

In Secretario: Altare cum Cruce, et candelabris cum cereis: baculus Pastoralis a latere Epistolae.

Super altare: Mitra simplex, pectorale, pluviale, et stola coloris violacei, Crux pectoralis, cingulus albi coloris, alba, amictus, et si Pontifex erit Regularis, superpelliceum: omnia velo serico violaceo cooperta.

Item faldistorium cum veste, et pulvinis violaceis super tapete, ante idem altare.

Insuper sedes Pontificalis cum pulvino violaceo et tapete, si Pontifex erit in propria Ecclesia.

In Abaco ejusdem Secretarii: Bacile, et buccale cum aqua. Mappae pro gremio, et manibus. Candelabra duo cum cereis. Clava, Cardinalitia, si Pontifex erit S.R. E. Cardinalis; liber hic, et bugia.

In Presbyterio, et Choro: Altare cum pallio violaceo, Cruce, et candelabris cum cereis. Faldistorium cum veste, et pulvinis violaceis super tapete. Sedes Pontificalis, tecta violaceis, si Pontifex, ut supra, erit in propria Ecclesia.

Ad valvas Ecclesiae, et ad ostium cancellorum Baptisterii: Faldistorium coopertum veste violacea, super strato.

In Baptisterio: Faldistorium cum veste alba, et tria scabella circa illud super tapete, intra cancellos ante ostium Fontis.

In Abaco ejusdem Baptisterii: Pelvicula cum sale, Vascula duo cum bombacio madido sanctis Oleis, alterum Chrismatis, alterum Catechumenorum. Bombacium siccum pro abstersione locorum inunctorum. Paramenta albi coloris, videlicet, mitra auriphrygiata, pluviale, et stola, cooperta velo serico albo. Chrismalia, seu candidi linteoli, et vestes candidae pro numero Neophytorum. Item et cerei eisdem tradendi. Vasa cum mica panis ad lavandas manus. Mappae ad eas tergendas, et pro

gremio.

Pontifex igitur, paratis omnibus de mane, in secretario lavat prius manus, deinde super rochetum, sive superpelliceum, si sit Regularis, accipit amictum, albam, cingulum, Crucem pectoralem, stolam, ac pluviale violacei coloris, pectorale, et mitram.

Postmodum, cum toto Clero suae Ecclesiae, ordine processionali accedit ante Altare majus, vel ejusdem Secretarii, ubi, genuflexus super faldistorio, deposita mitra, genuflectentibus pariter omnibus, pias mente ad Deum preces effundat, ut tantum Sacramentum digne valeat ministrare.

Deinde, ad implorandum divinum auxilium, surgens, se signat, et dicit:

V. Deus, in adjutorium meum intende.

R. Domine, ad adjuvandum me festina.

V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Postea, stans ibidem, incipiat, prosequentibus Clericis, Antiphonam:

Effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris, dicit Dominus.

Deinde Psalmi.

Psalmus 8.

Domine, Dominus noster: * quam admirabile est nomen tuum in universa terra?

Quoniam elevata est magnificentia tua: * super coelos.

Ex ore infantium, et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, * ut destruas inimicum, et ultorem.

Quoniam videbo coelos tuos, opera digitorum tuorum: * lunam, et stellas, quae tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es ejus? * aut filius hominis quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulo minus ab Angelis, gloria et honore coronasti eum: * et constituisti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subjecisti sub pedibus ejus: * oves, et boves universas, insuper et pecora campi.

Volucres coeli, et pisces maris: * qui perambulant semitas maris.

Domine, Dominus noster: * quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 28.

Afferte Domino, filii Dei: * afferte Domino filios arietum

Afferte Domino gloriam et honorem, afferte Domino gloriam nomini ejus: * adorete Dominum in atrio sancto ejus.

Vox Domini super aquas, Deus majestatis intonuit: * Dominus super aquas multas.
Vox Domini in virtute: * vox Domini in magnificentia.
Vox Domini confringentis cedros: * et confringet Dominus cedrus Libani.
Et commnuet eas tamquam vitulum Libani: * et dilectus quemadmodum filius unicornium.
Vox Domini intercidentis flammam ignis: * vox Domini concutientis desertum, et commovebit Dominus desertum Cades.
Vox Domini praeprantis cervos, et revelabit condensa: * et in templo ejus omnes dicent gloriam.
Dominus diluvium inhabitare facit: * et sedebit Dominus Rex in aeternum.
Dominus virtutem populo suo dabit: * Dominus benedicet populo suo in pace.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 41.

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum: * ita desiderat anima mea ad te, Deus.
Sitivit anima mea ad Deum fortem vivum: * quando veniam, et apparebo ante faciem Dei?
Fuerunt mihi lacrimae meae panes die ac nocte: * dum dicitur mihi quotidie: ubi est Deus tuus?
Haec recordatus sum, et effudi in me animam meam: * quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis, usque ad domum Dei.
In voce exultationis, et confessionis: * sonus epulantis.
Quare tristis es, anima mea? * et quare conturbas me?
Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, et Deus meus.
Ad meipsum anima mea conturbata est: * propterea memor ero tui de terra Jordanis, et Hermoniim a monte modico.
Abyssus abyssum invocat, * in voce cataractarum tuarum.
Omnia excelsa tua, et fluctus tui * super me transierunt.
in die mandavit Dominus misericordiam suam: * et nocte canticum ejus.
Apud me oratio Deo vitae meae: * dicam Deo: Susceptor meus es.
Quare oblitus es mei? * et quare contristatus incedo, dum affligit me inimicus?
Dum confringuntur ossa mea: * exprobraverunt mihi, qui tribulant me inimici mei.
Dum dicunt mihi per singulos dies: ubi est Deus tuus? * quare tristis es, anima mea? et quare conturbas me?
Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, * salutare vultus mei, et Deus meus.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Et repetitur Antiphona:

Effundam super vos aquam mundam, et mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris, dicit Dominus.

Completa Antiphona, Pontifex, deposita mitra, surgit, et stans versus altare, dicit:

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Pater noster, **secreto usque ad**

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.
V. Domine, exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione verae fidei, aeternae Trinitatis gloriam agnoscere, et in potentia majestatis adorare Unitatem: quaesumus, ut ejusdem fidei firmitate, ab omnibus semper muniamur adversis.

Oratio.

Adesto supplicationibus nostris, omnipotens Deus, et quod humilitatis nostrae gerendum est ministerio, tuae virtutis impleatur effectus.

Oratio.

Da, quaesumus, Domine, electo nostro, (**In plurali pro pluribus, et in genere masculino, nisi omnes sint feminae**), ut, sanctis edoctus mysteriis, et renovetur fonte Baptismatis, et inter Ecclesiae tuae membra numeretur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex, accepta mitra, et baculo Pastoralis, procedit cum toto suo Clero, ut supra, ad fores Ecclesiae: ibique in limine, deposito baculo, et retenta mitra, sedet in faldistorio. Catechizandus vero extra limen genuflectit, e regione Pontificis. Et si sint plures mares, et feminae, illi ad dexteram Pontificis, hae vero ad sinistram statuuntur.

Tum Pontifex, sedens cum mitra, interrogat Catechumenum: (Singulariter singulis, si plures, usque ad Orationem). Quo nomine vocaris?

Respondet Electus: N.

Pontifex: N. Quid petis ab Ecclesia Dei?

Respondet Electus: Fidem.

Pontifex: Fides quid tibi praestat?

Respondet Electus: Vitam aeternam.

Pontifex: Si vis habere vitam aeternam, serva mandata. Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et proximum tuum, sicut teipsum: in his duobus mandatis tota Lex pendet et Prophetiae. Fides autem est, ut unum Deum in Trinitate, et Trinitatem in Unitate venereris, neque confundendo personas, neque substantiam separando. Alia est enim persona Patris, alia Filii, alia Spiritus Sancti, sed horum trium una est substantia, et non nisi una Divinitas.

Et rursus interrogat: N. Abrenuntias satanae?

Respondet Electus: Abrenuntio.

Interrogat: Et omnibus operibus ejus?

Respondet: Abrenuntio.

Interrogat: Et omnibus pompis ejus?

Respondet: Abrenuntio.

Deinde Pontifex interrogat de Symbolo Fidei, dicens: Credis in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae.

Repondet: Credo.

Interrogat: Credis in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum et passum?

Respondet: Credo.

Interrogat: Credis et in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam aeternam?

Respondet: Credo.

Tunc Pontifex surgit cum mitra, et exsufflat ter in faciem ejus, semel dicens:

Exi ab eo, spiritus immunde, et da locum Spiritui Sancto Paraclito.

Hic in modum Crucis halet in faciem ipsius, et dicat:

N. Accipe spiritum bonum per istam insufflationem, et Dei benedictionem +. Pax tibi.

R. Et cum spiritu tuo.

Deinde Pontifex sedet cum mitra, et facit Crucem cum pollice in fronte, et in pectore Catechumeni, dicens:

N. Accipe signum Crucis tam in fronte +, quam in corde +; sume fidem coelestium praeceptorum. Talis esto moribus, ut templum Dei jam esse possis: ingressusque Ecclesiam Dei evasisse te laqueos mortis, laetus agnosce.

Et si Electus venit de Gentilitatis errore, seu de Ethnicis, et Idololatriis, dicat:

Horresce idola, respue simulacra.

Si ex Hebraeis, dicat:

Horresce judaicam perfidiam, respue hebraicam superstitionem.

Si ex Mahumetanis dicat:

Horresce mahumeticam perfidiam, respue pravam sectam infidelitatis.

Si ex Haereticis, et in ejus baptismo debita forma servata non sit, dicat:

Horresce haereticam pravitatem, respue nefarias sectas impiorum **N.**

Exprimens proprio nomine sectam, de qua venit.

Inde prosequatur:

Cole Deum Patrem omnipotentem, et Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Si Electi fuerint plures, Pontifex singulariter singulos interrogabit, repetendo: Quo nomine vocaris? et, ut supra, caetera perficiendo.

Deinde surgit, et, deposita mitra, dicit: (In plurali pro pluribus). Oremus.

Te deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, ut huic famulo tuo **N.** qui in hujus saeculi nocte vagatur incertus, ac dubius, viam veritatis, et agnitionis tuae jubeas demonstrari: quatenus, reseratis oculis cordis sui te unum Deum Patrem in Filio, et Filium in Patre cum Spiritu Sancto, recognoscat, atque hujus confessionis fructum, et hic, et in futuro saeculo percipere mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Mox sedens cum mitra signat signo Crucis cum pollice in fronte dicens: (Singulariter singulis).

Signo tibi frontem +, ut suscipias Crucem Domini.

In auribus: Signo tibi aures +, ut audias divina praecepta.

In oculis: Signo tibi oculos +, ut videas claritatem Dei.

In naribus: Signo tibi nares +, ut odorem suavitatis Christi sentias.

In ore: Signo tibi os +, ut loquaris verba vitae.

In pectore: Signo tibi pectus +, ut credas in Deum.

In scapulis: Signo tibi scapulas +, ut suscipias jugum servitutis ejus.

In toto corpore: illud non tangens, manu producit signum Crucis, et dicit:

Signo te totum in nomine Patris +, et Filii +, et Spiritus + Sancti, ut habeas vitam aeternam, et vivas in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde, deposita mitra, surgit et dicat: (In plurali pro pluribus). Oremus.

Oratio.

Preces nostras, quaesumus, Domine, clementer exaudi, et hunc electum tuum **N.** Crucis Dominicae, cujus impressione eum signamus, virtute custodi, ut magnitudinis gloriae tuae rudimenta servans per custodiam mandatorum tuorum, ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Oratio.

Deus, qui humani generis ita es conditor, ut sis etiam reformator, propitiare populis adoptivis; et novo testamento sobolem novae proles adscribe, ut filii promissionis, quod non potuerunt assequi per naturam, gaudeant suscepisse per gratiam. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

(Singularis). Tum imponit manum super caput Electi, et stans sine mitra dicit: (In plurali pro pluribus). Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, respicere digneris super hunc famulum tuum **N.** quem ad rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem caecitatem cordis ab eo expelle: disrumpe omnes laqueos satanae, quibus fuerat colligatus: aperi ei, Domine, januam pietatis tuae, ut, signo sapientiae tuae imbutus, omnium cupiditatum foetoribus careat, et ad suavem odorem

praeceptorum tuorum laetus tibi in Ecclesia tua deserviat, et proficiat de die in diem, ut idoneus efficiatur accedere ad gratiam Baptismi tui, percepta medicina. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde, stans cum mitra, benedicit sal. (Sine mutatione).

BENEDICTIO SALIS DANDI CATECHUMENO.

Exorcizo te, creatura salis, in nomine Dei Patris omnipotentis **+**, et in caritate Domini nostri Jesu Christi **+**, et in virtute Spiritus Sancti **+**, exorcizo te per Deum vivum **+**, per Deum verum **+**, per Deum sanctum **+**, per Deum **+**, qui te ad tutelam humani generis procreavit, et populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari praecepit; ut in nomine sanctae Trinitatis efficiaris salutare Sacramentum ad effugandum inimicum.

Hic deposita mitra, et adhuc stans, prosequitur, dicens:

Proinde rogamus te, Domine Deus noster, ut hanc creaturam salis sanctificando sanctifices **+**, et benedicens benedicas **+**, ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum, in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Quod si Electus fuerit Gentilis, sive ex Idololatriis venenit ad fidem, benedicto sale, antequam ejus medicinam gustet, Pontifex, adhuc stans sine mitra, addat sequentem orationem, quae tamen pro venientibus ex Hebraeis, vel aliis, ut supra, non dicitur. (In plurali pro pluribus).

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui es, qui eras, et qui permanes usque in finem, cujus origo nescitur, nec finis comprehendi potest: te supplices invocamus super hunc famulum tuum **N.** quem liberasti de errore Gentilium, et conversatione turpissima; dignare exaudire eum, qui tibi cervices suas humiliat ad lavacri fontem, ut renatus ex aqua, et Spiritu Sancto, exspoliatus veterem hominem, induat novum, qui secundum te creatus est; accipiat vestem incorruptam, et immaculatam, tibi quoque Deo nostro servire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tunc Pontifex sedet cum mitra, et pollice, ac indice accipit de ipso sale, et immittit in os Catechumeni, dicens: (Singulariter singulis).

N. Accipe sal sapientiae, propitiatio sit tibi in vitam aeternam. **R.** Amen.

Pax tibi. **R.** Et cum spiritu tuo.

Deinde sine mitra surgit, et stans dicit: (In plurali pro pluribus). Oremus.

Deus patrum nostrorum, Deus universae conditor veritatis, te supplices exoramus, ut hunc famulum tuum **N.** respicere digneris propitius, et hoc primum pabulum salis gustantem, non diutius esurire permittas, quo minus cibo expleatur coelesti; quatenus sit semper spiritu fervens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens. Perduc eum, Domine, quaesumus, ad novae regenerationis lavacrum, ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum aeterna praemia consequi mereatur. Per Christum Dominum

nostrum. **R.** Amen.

Si inter Electos adsint feminae, recedant ipsae in partem, quousque tertio dicatur masculis Ora, Electe, etc, et hi signati fuerint in fronte.

Deinde Pontifex sedet cum mitra, et dicat Electo stanti: (In plurali pro pluribus, masculis tantum).

Ora, Electe, flecte genua, et dic Pater noster.

Et Electus, genu flexo, orat, et dicit: Pater noster, etc. Et cum dixerit usque ad Sed libera nos a malo, inclusive, Pontifex dicit: Leva, comple orationem tuam, et dic: Amen.

Electus surgens, respondet: Amen.

Pontifex dicit Patrino: Signa eum. Deinde Electo: Accede.

Et Patrinus pollice signat eum in fronte, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Et Pontifex pariter faciet Crucem in fronte ejus, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spinitus Sancti.

(Singulis). Postea Pontifex sine mitra surgit, et stans imponit manum super Electum, et dicit: (In plurali pro pluribus masculis). Oremus.

Oratio.

Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob, Deus, qui Moysi famulo tuo in monte Sinai apparuisti, et filios Israel de terra Aegypti eduxisti, deputans eis Angelum pietatis tuae, qui custodiret eos die ac nocte: te, quaesumus, Domine, ut mittere digneris sanctum Angelum tuum de coelis, qui similiter custodiat et hunc famulum tuum **N.**, et perducatur eum ad gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde accipit mitram, et adhuc stans dicit: (In plurali pro pluribus).

EXORCISMUS.

Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo, et vero; da honorem Jesu Christo, Filio ejus, et Spiritui Sancto:

et recede ab hoc famulo Dei **N.** quia istum sibi Deus, et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, fontemque Baptismatis vocare dignatus est; et hoc signum sanctae Crucis +, **(Signat singulos.)**

Quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte dia bole, numquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Pontifex sedet, retenta mitra, et dicit secundo Electo: (In plurali pro pluribus masculis).

Ora, Electe, flecte genua, et dic: Pater noster.

Et Electus, genu flexo, orat et dicit: Pater noster.

Et cum dixerit usque ad Sed libera nos a malo, inclusive.

Pontifex dicit: Leva, comple orationem tuam, et dic: Amen.

Electus surgens, respondet: Amen.

Pontifex dicit Patrino: Signa eum.

Deinde Electo: Accede.

Et Patrinus pollice signat eum in fronte, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Et Pontifex pariter faciet Crucem in fronte ejus, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Postea Pontifex sine mitra surgit, et stans imponit manum super Electum, et dicit: (In plurali pro pluribus). Oremus.

Deus, immortale praesidium omnium postulantium liberatio supplicum, pax rogantium, vita credentium, resurrectio mortuorum, te invoco super hunc famulum tuum **N.** qui, Baptismi tui donum petens, aeternam consequi gratiam spirituali regeneratione desiderat: accipe eum, Domine, et quia dignatus es dicere: Petite, et accipietis, quaerite, et invenietis, pulsate, et aperietur vobis: petenti praemium porrigere, et januam pande pulsanti, ut aeternam coelestis lavacri benedictionem consecutus, promissa tui muneris regna percipiat. Qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivis, et regnas Deus in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Inde accipit mitram, et adhuc stans, dicit: (In plurali pro pluribus).

EXORCISMUS.

Audi, maledicte satana, adjuratus per nomen aeterni Dei et Salvatoris nostri Jesu Christi, Filii ejus, cum tua victus invidia tremens, gemensque discede; nihil tibi sit commune cum servo Dei **N.** jam coelestia cogitante, renuntiaturus tibi, et saeculo tuo et beatae immortalitati victuro. Da igitur honorem advenienti Spiritui Sancto, qui ex summa coeli arce descendens, proturbatis fraudibus tuis, divino fonte purgatum pectus, sanctificatum Deo templum, et habitaculum perficiat, ut ab omnibus penitus noxiis praeteritorum criminum liberatus servus Dei, gratias perennes Deo referat semper, et benedicat nomen sanctum ejus in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Pontifex sedet, retenta mitra, et tertio dicit Electo: (In plurali pro pluribus masculis).

Ora, Electe, flecte genua, et dic Pater noster.

Et Electus, flexo genu, orat, et dicit: Pater noster.

Et cum dixerit usque ad Sed libera nos a malo, inclusive.

Pontifex dicit: Leva, comple orationem tuam et dic: Amen.

Electus, surgens, respondet: Amen.

Pontifex dicit Patrino: Signa eum.

Deinde Electo: Accede.

Et Patrinus pollice signat eum in fronte dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Et Pontifex pariter facit signum Crucis in fronte ejus, dicens: (In plurali pro pluribus).

In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Deinde surgens, retenta mitra, imponit manum super Electum dicens: (In plurali pro pluribus).

EXORCISMUS.

Exorcizo te, immunde spiritus, in nomine Patris +, et Filii +, et Spiritus + Sancti, ut exeas, et recedas ab hoc famulo Dei **N.** ipse enim tibi imperat, maledicte damnate, qui pedibus super mare ambulavit, et Petro mergenti dexteram porrexit.

EXORCISMUS.

Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo, et vero; da honorem Jesu Christo, Filio ejus, et Spiritui Sancto:

et recede ab hoc famulo Dei **N.** quia istum sibi Deus, et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, fontemque Baptismatis vocare dignatus est: et hoc signum sanctae Crucis +, **(Signat singulos).**

Quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte diabole, nunquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum: qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Si, ut supra, adsint feminae, retrahunt se masculi in partem, et accedunt feminae ante Pontificem, et stant.

Pontifex igitur, sedens cum mitra, dicit Catechumenae: (In plurali pro pluribus).

Ora, Electa, flecte genua, et dic: Pater noster.

Et Electa, genu flexo, orat et dicit: Pater noster, etc.

Et cum dixerit usque ad Sed libera nos a malo, inclusive,

Pontifex dicit: Leva, comple orationem tuam, et dic: Amen.

Electa surgens, respondet: Amen.

Pontifex dicit Patrino: Signa eam.

Deinde dicit Electae: Accede.

Et Patrinus pollice signat Electam in fronte, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Et Pontifex pariter faciet signum Crucis in fronte ejus, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

(Singulis si plures).

Deinde Pontifex, surgens, sine mitra, imponit manum super Electam, et dicit: (In plurali pro pluribus). Oremus.

Oratio.

Deus coeli, Deus terrae, Deus Angelorum, Deus Archangelorum, Deus Patriarcharum, Deus Prophetarum, Deus Apostolorum, Deus Martyrum, Deus Confessorum, Deus Virginum, Deus omnium bene viventium; Deus, cui omnis lingua confitetur, et omne genu flectitur, coelestium, terrestrium, et infernorum: te invoco, Domine, super hanc famulam tuam **N.** ut eam custodire, et perducere digneris ad gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde cum mitra, et adhuc stans dicit: (In plurali pro pluribus).

EXORCISMUS.

Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo, et vero; da honorem Jesu Christo, Filio ejus, et Spiritui Sancto:

et recede ab hac famula Dei **N.** quia istam sibi Deus, et Dominus foster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, fontemque Baptismatis vocare dignatus est: et hoc signum sanctae Crucis **+**,
(Signat singulas, si plures).

Quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte diabole, numquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde, sedens Pontifex cum mitra, dicit iterum Electae: (In plurali si plures).

Ora, Electa, flecte genua, et dic: Pater noster.

Et Electa genu flexo, orat et dicit: Pater noster.

Et cum dixerit usque ad Sed libera nos a malo, inclusive,

Pontifex dicit: Leva, comple orationem tuam, et dic: Amen.

Electa surgens, respondet: Amen.

Pontifex dicit Patrino: Signa eam.

Deinde dicit Electae: Accede.

Et Patrinus pollice signat Electam in fronte, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Et Pontifex pariter faciet signum Crucis in fronte ejus, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

(Singulis si plures).

Postea Pontifex surgit, et stans sine mitra imponit manum super caput Electae, et dicit: (In plurali pro pluribus). Oremus.

Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob, Deus, qui Moysi famulo tuo in monte Sinai apparuisti, et filios Israel de terra Aegypti eduxisti, deputans eis Angelum pietatis tuae, qui custodiret eos die ac nocte: te, quaesumus, Domine, ut mittere digneris sanctum Angelum tuum de coelis, qui similiter custodiat et hanc famulam tuam **N.** et perducatur eam ad gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Postea sedet, accepta mitra, et dicit tertio Electae: (In plurali si plures).

Ora, Electa, flecte genua, et dic Pater noster.

Et Electa, genu flexo, orat et dicit: Pater noster.

Et cum dixerit usque ad Sed libera nos a malo, inclusive,

Pontifex dicit: Leva, comple orationem tuam, et dic: Amen.

Electa surgens, respondet: Amen.

Pontifex dicit Patrino: Signa eam.

Deinde dicit Electae: Accede.

Et Patrinus pollice signat Electam in fronte, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

Et Pontifex pariter faciet signum Crucis in fronte ejus, dicens: In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.

(Singularis si plures).

Postea surgit, et stans cum mitra, imponit manum super caput Electae, et dicit: (In plurali, si plures).

EXORCISMUS.

Exorcizo te, immunde spiritus, per Patrem +, et Filium +, et Spiritum + Sanctum, ut exeas et recedas ab hac famula Dei **N.** ipse enim tibi imperat, maledicte damnate, qui caeco nato oculos aperuit, et quatruiduanum Lazarum de monumento suscitavit.

EXORCISMUS.

Ergo, maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo, et vero; da honorem Jesu Christo, Filio ejus, et Spiritui Sancto; et recede ab hac famula Dei **N.** quia istam sibi Deus, et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, fontemque Baptismatis vocare dignatus est; et hoc signum sanctae Crucis +,

(Signat singulas, si plures).

Quod nos fronti ejus damus, tu, maledicte diabole, numquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Postmodum accedunt iterum masculi, qui se retraxerant: et ipsi ad dexteram, feminae vero ad sinistram Pontificis, ut in principio, disponuntur.

Pontifex igitur, deposita mitra, surgit, et imposita manu super Electum, vel, si sint plures, super singulos, tam masculos, quam feminas, stans, dicit: (In plurali pro pluribus tam masculis, quam feminis).

Oremus.

Aeternam, ac justissimam pietatem tuam deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, auctor luminis, et veritatis, super hunc famulum tuum **N.** ut digneris eum, illuminare lumine intelligentiae tuae: munda eum, et sanctifica: da ei scientiam veram, ut dignus efficiatur accedere ad gratiam Baptismi tui, teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam, ut aptus sit ad percipiendam gratiam tuam. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Pontifex sedet, et accipit mitram. Interim Clerus, qui ante Pontificem stabat ingreditur Ecclesiam, et dirigit se ad Baptisterium, et extra cancellos ejusdem se disponit.

Deinde Pontifex surgens cum mitra, sinistra manu sua apprehendens dexteram Electi prope brachium, vel ei porrigens extremam partem stolae, ex humero sinistro pendentis, introducit eum in Ecclesiam.

Si autem Baptizandi erunt plures, Pontifex vel porrigit singulis extremam partem stolae, vel trahit illum, quem manu tenet, et ille secundum, et secundus tertium, etc. pariformiter ducat.

Dum autem Pontifex illum, vel illos introducit, dicat: (In plurali pro pluribus).

N. Ingredere in sanctam Ecclesiam Dei, ut accipias benedictionem coelestem a Domino Jesu Christo et habeas partem cum illo, et Sanctis ejus. **R.** Amen.

(Si plures, omnes simul.) Ingressus Ecclesiam, Electus procumbit, seu prosternit se in pavimento, et adorat, deinde surgit.

(Singulis si plures). Tunc Pontifex, deposita mitra, adhuc stans, imponit manum super caput Electi, et simul cum eo recitat Symbolum Apostolorum, et orationem Dominicam. (Si plures, simul recitant).

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae. Et in Jesum Christum, Ficum ejus unicum, Dominum nostrum. Qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus. Descendit ad inferos, tertia die resurrexit a mortuis. Ascendit ad coelos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde venturus est judicare vivos, et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum: sanctam Ecclesiam Catholicam: Sanctorum communionem: remissionem peccatorum: carnis resurrectionem vitam aeternam. Amen.

Pater noster, qui es in coelis, sanctificetur nomen tuum: adveniat regnum tuum: fiat voluntas tua sicut in coelo, et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie; et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris: et ne nos inducas in tentationem; sed libera nos a malo. Amen.

(Singulis, si plures). Interim Pontifex accedit ad faldistorium, extra Baptisterium, et versis renibus ostio cancellorum, accepta mitra, et adhuc stans, imponat rursus manum super caput Electi, et dicat: (In plurali pro pluribus).

EXORCISMUS.

Nec te latet, satana, imminere tibi poenas, imminere tibi tormenta, imminere tibi diem iudicii, diem supplicii sempiterni, diem, qui venturus est velut clibanus ardens, in quo tibi, atque universis angelis tuis praeparatus sempiternus erit interitus. Proinde, damnate, atque damnande, da honorem Deo vivo et vero, da honorem Jesu Christo Filio ejus, da honorem Spiritui Sancto Paraclito, in cuius nomine, atque virtute, praecipio tibi, quicumque es, spiritus immunde, ut exeas, et recedas ab hoc famulo Dei **N.** quem hodie idem Deus, et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam, et benedictionem, fontemque Baptismatis dono vocare dignatus est, ut fiat ejus templum per aquam regenerationis, in remissionem omnium peccatorum. In nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

(Singulorum, si plures). Pontifex, adhuc stans ibidem cum mitra, pollice accipit de saliva oris sui, et tangit aures, et nares Electi.

Tangendo vero aurem dexteram, et sinistram, dicat: Ephpheta, quod est, adaperire.

Deinde tangens flares, dicat: in odorem suavitatis. Et subdit: Tu autem effugare, diabole: appropinquabit enim iudicium Dei.

Postea Pontifex, sedens cum mitra, interrogat Electum, (Singulos, si plures) dicens:

Pontifex: Quis vocaris? Electus respondet: **N.**

Pontifex interrogat: **N.** Abrenuntias satanae?

Electus respondet: Abrenuntio.

Pontifex interrogat: Et omnibus operibus ejus

Electus respondet: Abrenuntio.

Pontifex interrogat: Et omnibus pompis ejus?

Electus respondet: Abrenuntio.

Tunc Pontifex, adhuc sedens cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleo sancto Catechumenorum, et inungit Electum in modum Crucis, primum in pectore, deinde inter scapulas, dicens: (Singulos, si plures).

Ego te linio + Oleo salutis in Christo Jesu Domino nostro in vitam aeternam. **R.** Amen. **V.** Pax tibi. **R.** Et cum spiritu tuo.

Mox bombacio, vel re simili, Pontifex tergit pollicem, et abstersis similiter locis inunctis, subjungit, dicens:

Exi, immunde spiritus, et da honorem Deo vivo et vero. Fuge, immunde spiritus, et da locum Jesu Christo Filio ejus. Recede, immunde spiritus, et da locum Spiritui Sancto Paraclito.

Pontifex, depositis mitra, pectorali, ac pluviali, et stola colons violacei, accipit stolam et phuviale coloris albi, resumit pectorale, et accipit mitram auriphrygiatam: et tunc ingreditur cum suis ministris Baptisterium, secum ducens Electum, vel Electos.

Ibidem inde ante ostium Fontis sedens cum mitra, interrogat Electum, (Singulos, si plures).

Pontifex: Quis vocaris? Electus respondet: N.

Pontifex interrogat: Credis in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae?

Electus respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum et passum?

Electus respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis et in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam aeternam?

Electum respondet: Credo.

Pontifex, adhuc sedens cum mitra, intingat pollicem dexterum in sacrum Chrisma, et perungat verticem Electi in modum Crucis, dicens: (Singulorum, si plures).

Deus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te regeneravit ex aqua, et Spiritu Sancto, quique dedit tibi remissionem omnium peccatorum, (Hic inungit) ipse te lineat Chrismate salutis + in eodem Christo Jesu Domino nostro, in vitam aeternam. R. Amen. V. Pax tecum. R. Et cum spiritu tuo.

Tunc bombacio, vel re simili, Pontifex, pollicem tergit, et imponit capiti Electi Chrimale, seu candidum linteolum: et dat illi vestem candidam, dicens: (Singulis, si plures).

Accipe vestem candidam, et immaculatam quam perferas ante tribunal Domini nostri Jesu Christi, ut habeas vitam aeternam. R. Amen.

Electus praedicto linteolo abstergitur, et in loco remoto deponit priores vestes, et induitur novis albi coloris, vel saltem exteriore candida, quam a Pontifice accepit, et redit ante Pontificem.

Pontifex autem, sedens, ut supra, cum mitra, dat illi cereum, seu candelam accensam in manu dextera, dicens:

Accipe lampadem ardentem, et irreprehensibiis custodi Baptismum tuum: serva Dei mandata, ut, cum Dominus venerit ad nuptias, possis occurrere ei in aula coelesti, in vitam aeternam. R. Amen.

Ipse vero Neophytus Cereum accensum in manibus teneat usque in finem, praeterquam dum confirmatur.

Postremo Pontifex, adhuc sedens cum mitra, dicit: N. Vade in pace, et Dominus sit tecum. R. Amen.

Tandem Pontifex, sedens ut supra, hortatur Neophytum ad Baptismalem gratiam custodiendam.

Inde adhuc sedens, lavat manus, more solito; tum, ordine Processionali, revertitur in Secretarium, vel accedit ad altare.

Ibidem a Pontifice Neophyti (si sint confirmandi), praemissa, si opus fuerit, Sacramentali Confessione, Confirmationis Sacramento initiantur, ut in Pontificali: et successive in Missa, vel per ipsum Pontificem, vel per alium celebrata, cui ipsi intersint, sanctissimam communionem devote suscipiant.

Pontifex demum deponit sacras vestes, et gratiis Deo peractis, recedit in pace.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

RITUS PONTIFICALIS PRO CELEBRANDO SACRAMENTO MATRIMONII

Altare decentiori pallio coloris albi, tobaleisque mundis ornetur cum tapete super gradus extenso, et pulvinari ad genuflectendum. Paretur quoque faldistorium super ipsum altare, quatuor saltem candelabra cum cereis albis, et Crux in medio illorum.

Paretur etiam abacus sive credentia, super qua erunt vas aquae benedictae cum aspersorio; pelvicula pro deponendo annulo, dum benedicitur; bugia cum candela; Liber hic, sive Rituale Romanum, et si benedicuntur nuptiae, parentur quoque omnia ad Missam necessaria cum hostiis pro communione Sponsi et Sponsae; velum ante ipsos communionis; tempore extendendum; vas cum vino, et mappula pro illorum purificatione: instrumentum ad osculum pacis cum velo coloris ceteris paramentis missalibus uniformis, ad ipsius manubrium appenso.

Super altari in medio: Pluviale cum stola coloris albi, Crux pectoralis, cingulum, alba, amictus, et omnia oblongo ejusdem coloris velo cooperiuntur: mitra auriphrygiata, et velum pro ministro de ea inserviente: et baculus Pastoralis, si eo utatur.

Adsint ad minus quatuor Capellani superpelliceis induti, et duo testes; quorum nomina excipientur in scriptis.

Scribentur etiam in pagella nomina cum Sponsi, tum Sponsae, quam accedentem ad contrahendum Matrimonium cohonestari decet praesentia parentum vel propinquorum.

His omnibus ordinatis, Pontifex accedit ad altare, aliquantulum orat genuflexus; et si erit Missam celebraturus, accedit ad Sedem si fuerit in Ecclesia propria, vel ad faldistorium, in cornu Epistolae altaris paratum, ubi sedens recitat Psalmum **Quam dilecta**, cum suis Capellanis.

Post orationes lavat manus et induitur supra rochetum, vel supra superpelliceum, si fuerit Regularis, amictu, alba, cingulo, Cruce pectorali, stola, et pluviali coloris albi, deinde accipiet formale, si eo utatur, mitram et baculum Pastoralem; ascendit ad altare, quod in medio osculatur. Tum, deposito baculo, sedet super faldistorio, ante medium altaris allato, renibus ipsi altari conversis.

Vocantur Sponsus et Sponsa, qui debito venerationis actu accedentes coram Pontifice genuflectunt; muliere ad sinistram viri stante.

Pontifex adhuc cum mitra sedens, eos sigillatim interrogat coram tribus, vel, duobus testibus de consensu in matrimonium; proprio quemque nomine vocans, et, patrio sermone alloquens primo virum, mox mulierem, in hunc modum:

N. vis accipere **N.** hic praesentem in tuam legitimam uxorem juxta Ritus sanctae Matris Ecclesiae?

Respondeat Sponsus: Volo.

Recepto viri consensu per verbum: Volo, vel aliud sensibile signum, mulierem interrogat:

N. vis accipere **N.** hic praesentem in tuum legitimum maritum juxta Ritus sanctae Matris Ecclesiae?

Recepto mulieris consensu, quae similiter respondere debet: Volo.

Nec sufficit consensus unius, sed debet esse amborum, et expressus aliquo signo sensibili, sive fiat per se, sive per procuratorem.

Mutuo igitur contrahentium consensu intellecto, Pontifex jubet eos invicem jungere dexteras, dicens:

Ego conjugo vos in matrimonium. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Vel aliis verbis utatur juxta receptum uniuscujusque provinciae ritum: postea surgens cum mitra, eos aspersit aqua benedicta. Mox deposita mitra, et ad altare conversus, anulum super pelvicula sibi oblatum benedicat.

BENEDICTIO ANNULI.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Benedic + , Domine, anulum hunc, quem nos in tuo nomine bene + dicimus, ut quae cum gestaverit, fidelitatem integram suo sponso tenens, in pace et voluntate tua permaneat, atque in mutua caritate semper vivat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex aspergat anulum aqua benedicta in modum crucis: postea iterum sedeat accepta mitra: et tradat anulum benedictum Sponso, qui statim illum ponit in digito annulari sinistrae manus Sponsae, Pontifice dicente:

In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Amen.

Tum cantatur, vel legitur sequens Antiphona, Pontifice adhuc cum mitra sedente:

Antiphona.

Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis a templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Et repetitur vel legitur **Antiphona** Confirma hoc.

Qua repetita, Pontifex, deposita mitra, surgit, et stans versus ad Sponsum et Sponsam, dicit super eos manibus junctis:

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison. Pater noster, etc. secreto.

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Salvos fac servos tuos.

R. Deus meus, sperantes in te.

V. Mitte eis, Domine, auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eos.

V. Esto eis, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Domine, exaudi orationem meam.:

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Respice, quaesumus, Domine, super hos famulos tuos, et institutis tuis, quibus propagationem humani generis ordinasti, benignus assiste; ut, qui, te auctore, junguntur, te auxiliante, serventur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

His expletis, si benedicendae sint nuptiae, aliquantulum recedentibus in partem Conjugibus Pontifex parat se ad Missam, ut, infra dicetur sin minus, absoluta supradicta oratione, iterum sedet, accipit mitram, et gravi sermone alloquitur Sponsum et Sponsam adhuc coram se genuflexos, admonendo eos, ut sibi invicem fidem servent: orationis tempore, et praesertim jejuniarum ac solemnium, casti permaneant et vir uxorem, atque uxor virum diligat, et in timore Dei maneant.

Postea, accepto aspersione, surgit, et super eos iterum fundit aquam benedictam.

DE BENEDICTIO NUPTIARUM

Si, contracto jam Matrimonio, Pontifex, celebraturus sit Missam, ut nuptias benedicat, quae numquam benedicuntur, si mulier sit vidua; post orationem supradictam, si celebrationi Matrimonii ipse adstiterit, descendit ante altare, ubi, depositis mitra, et pluviali, induit paramenta missalia coloris tempori congruentis.

Si fuerit dies Dominica, vel festum de praecepto, aut occurrat officium primae vel secundae classis,

Missa erit de Dominica, vel festo cum commemoratione pro Sponso et Sponsa: in aliis vero diebus, etiamsi ritu duplicis majoris vel minoris, Missa erit pro Sponso et Sponsa ex votivis in fine Missalis.

Pontifex legit totam Missam usque ad Pater noster, inclusive; quo absoluto, antequam dicat: Libera nos, quaesumus, Domine, facta sanctissimo Sacramento genuflexione, convertit se versus Sponsum et Sponsam, ante altare genuflexos et stans in cornu Epistolae dicit super eos sequentes orationes, manibus junctis:

Oremus.

Propitiare, Domine, supplicationibus nostris, et institutis tuis, quibus propagationem humani generis ordinasti, benignus assiste: ut quod te auctore jungitur, te auxiliante servetur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Oremus.

Deus, qui potestate virtutis tuae de nihilo cuncta fecisti: qui, dispositis universitatis exordiis, homini, ad imaginem Dei facto, ideo inseparabile mulieris adiutorium condidisti, ut femineo corpori de virili dares carne principium, docens, quod ex uno placuisset institui, numquam licere disjungi. Deus, qui tam excellenti mysterio conjugalem copulam consecrasti, ut Christi et Ecclesiae Sacramentum praesignares in foedere nuptiarum: Deus, per quem mulier jungitur viro, et societas principaliter ordinata, ea benedictione donatur, quae sola nec per originalis peccati poenam, nec per diluvii est ablata sententiam: respice propitius super hanc famulam tuam, quae maritali jungenda consortio, tua se expetit protectione muniri: sit in ea jugum dilectionis et pacis fidelis et casta nubat in Christo, imitatrixque sanctarum permaneat feminarum; sit amabilis viro suo, ut Rachel: sapiens, ut Rebecca: longaeva et fidelis, ut Sara: nihil in ea ex actibus suis ille auctor praevaricationis usurpet: nexa fidei, mandatisque permaneat: uni thoro juncta, contactus illicitos fugiat: muneat infirmitatem suam robore disciplinae; sit verecundia gravis, pudore venerabilis, doctrinis coelistibus erudita, sit foecunda in sobole, sit probata et innocens: et ad Beatorum requiem, atque ad coelestia regna perveniat: et videant ambo filios filiorum suorum, usque in tertiam et quartam generationem: et ad optatam perveniant senectutem. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Tum Pontifex reversus ad medium altaris dicat: Libera nos, quaesumus, Domine, et reliqua more solito; et postquam sumpserit sanguinem, communicet Sponsos, et prosequatur Missam.

Dicto Benedicamus Domino, vel si Missae illius diei conveniat: Ite, Missa est, antequam populo benedicat, conversus ad Sponsum et Sponsam coram altari genuflexos; dicit sine mitra, et manibus junctis sequentem orationem:

Deus Abraham, Deus Isaac, et Deus Jacob sit vobiscum: et ipse adimpleat benedictionem suam in vobis: ut videatis filios filiorum vestrorum usque ad tertiam, et quartam generationem: et postea vitam aeternam habeatis sine fine, adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivit et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Pontifex sedet cum mitra, et eos moneat sermone gravi ut sibi invicem servent fidem: orationis tempore, et praesertim jejuniorum ac solemnitatum, casti maneant: et vir uxorem, atque uxor virum

diligat et in timore Dei permaneant. Postea surgens eos aspergat aqua benedicta, et, deposita mitra, et dicto Placeat tibi, sancta Trinitas, etc., ex more benedicit subdens: Sit nomen Domini benedictum, etc., et dat benedictionem, more solito: et legit, ut solitum est, Evangelium sancti Joannis: In principio erat Verbum, etc.

Ceterum si quae Provinciae aliis, ultra praedictas, laudabilibus consuetudinibus, et caeremoniis in celebrando Matrimonii Sacramento utuntur, eas sancta Tridentina Synodus optat retineri.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

RITUS ET FORMULA ABSOLUTIONIS ET BENEDICTIONIS PONTIFICALIS POST HOMILIAM SEU SERMONEM INFRA MISSAE SOLEMNIS CELEBRATIONEM

Finito sermone, Diaconus qui cantavit Evangelium, conversus ad Episcopum stantem cum mitra, cantabit confessionem in tono prout habetur in Rituali Romano, et dum dicet tibi Pater, et te Pater, si fuerit Canonicus profunde se inclinabit, si non fuerit Canonicus, genuflectet.

Finita Confessione per Diaconum, Episcopus sedet, et sermocinator, qui in pulpito dum cantatur Confessio genuflectet, surgens publicabit Indulgentiam in forma sequenti, videlicet:

Reverendissimus in Christo Pater et Dominus, Dominus **N.** Dei et Apostolicae Sedis gratia hujus sanctae **N.** Ecclesiae Episcopus, dat, et concedit omnibus hic praesentibus quadraginta dies de vera Indulgentia in forma Ecclesiae consueta. Rogate Deum pro felici statu Sanctissimi Domini nostri **N.** divina Providentia Papae **N.** Dominationis suae Reverendissimae, et sanctae Matris Ecclesiae.

Publicata Indulgentia, Episcopus, deposita mitra, surget et leget ex libro in tono Orationis versus populum, ut infra:

Precibus, et meritis beatae Mariae semper Virginis, beati Michaelis Archangeli, beati Joannis Baptistae, Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, et omnium Sanctorum, misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris, perducatur vos ad vitam aeter nam. **R.** Amen.

Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens, et misericors Dominus. **R.** Amen.

Deinde reassumpta mitra, benedicens populo more consueto, dicet:

Et benedictio Dei omnipotentis Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti descendat super vos, et maneat semper. **R.** Amen.

Si autem erit Archiepiscopus, statim publicata Indulgentia, Capellanus portabit ante illum Crucem, quam genuflexus tenebit, et Archiepiscopus surgens, deposita mitra, prius Cruci caput profunde inciabit, et deinde adhuc stans prosequetur Precibus, etc. et sic, detecto capite, solemniter benedicet.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

RITUS ET FORMULA BENEDICTIONIS APOSTOLICAE

Ritus, et forma, a Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis et Episcopis pro impertienda Benedictione, una cum plenaria Indulgentia post Missarum solemnias, triplici signo crucis emisso, et in Episcopali throno cum mitra, caeterisque sacris paramentis indutus, circumstantibus ministris, adhibendus, quod congrue de Praelatis inferioribus intelligatur, talis esse debet.

Expleta in utraque solemnitate Missae sollemnis celebratione, in primis alta voce per ministrum superpelliceo indutum legantur litterae Apostolicae, quibus Indulgentia plenaria conceditur, una cum potestate Benedictionem Apostolicam super populum effundendi, ut de delegatione adstantibus constet, et concessio ex latino sermone in vulgarem ad populi intelligentiam, translata recitetur. Postea Episcopus surgens, juxta Ritus in Caeremoniali Episcoporum expressum, dicet:

Precibus, et meritis beatae Mariae semper Virginis, beati Michaelis Archangeli, beati Joannis Baptistae, et sanctorum Apostolorum Petri et Pauli et omnium Sanctorum, Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissi omnibus peccatis vestris, perdiicat vos Jesu Christus ad vitam aeternam.
R. Amen.

Indulgentiam, absolutionem, et remissionem omnium peccatorum vestrorum, spatium verae, et fructuosae poenitentiae, cor semper poenitens, et emendationem vitae, perseverantiam in bonis operibus tribuat vobis omnipotens, et misericors Dominus. **R.** Amen.

Benedictio Dei omnipotentis Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti descendat super vos, et maneat semper. **R.** Amen.

Demum post impertitam benedictionem publicabitur latino, et vernaculo idiomate concessio plenaria Indulgentiae, sequenti formula:

Attentis facultatibus a Sanctissimo in Christ Patre et Domino nostro Domino **N.** divina providentia Papa **N.** in enuntiatis Apostolicis Litteris expressis, datis Reverendissimo Domino, Domino **N.** Dei, et Apostolicae Sedis gratiae hujus sanctae **N.** Ecclesiae Antistiti, eadem Dominatio sua Reverendissima, Summi Pontificis nomine, dat et concedi omnibus hic praesentibus vere poenitentibus, et confessis, ac sacra communione refectis Indulgentiam Plenariam in forma Ecclesiae consueta: rogate igitur Deum pro felici statu Sanctissimi Domini nostri Papae, Dominationis suae Reverendissimae, et sanctae Matris Ecclesiae.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

ORDO BENEDICTIONIS AQUAE PRO RECONCILIATIONE ECCLESIAE AB EPISCOPO FACIENDAE

Benedictio hujus aquae fieri potest omni die. Parantur pro Episcopo faldistorium super tapete, rochetto, stola, et mitra simplex. Insuper, supra mensam tobalea coopertam parantur unum vas cum sale, vas cum aqua benedicenda; vas cum cineribus; et vas vini.

Pontifex ornatus rochetto (vel, si Regularis sit, superpelliceo) assumet stolam et mitram, deinde prope faldistorium stans cum mitra, aquae benedictionem exorcismo salis incipiens, dicet absolute:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

Exorcizo te, creatura salis, in nomine Domini nostri Jesu Christi, qui Apostolis suis ait: Vos estis sal terrae, et per Apostolum dicit: Sermo vester semper in gratia sale sit conditus; ut sancti + ficeris ad reconciliationem Ecclesiae, ad expellendas omnes daemonum tentationes; et omnibus, qui ex te sumpserint, sis animae, et corporis tutamentum, sanitas, protectio, et confirmatio salutis. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde deposita mitra, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, qui hanc gratiam coelitus sali tribuere dignatus es, ut ex illo possint universa condiri, quae hominibus ad escam procreasti, bene + dic hanc creaturam salis, ad effugandum inimicum; et ei salubrem medicinam immitte, ut proficiat sumentibus ad animae et corporis sanitatem. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum assumpta mitra, dicit absolute exorcismum aquae.

Exorcizo te, creatura aquae, in nomine Dei Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, ut repellas diabolum a termino justorum, ne sit in umbraculis Ecclesiae. Et tu, Domine Jesu Christe, infunde Spiritum Sanctum in Ecclesiam tuam, ut proficiat ad sanitatem corporum, animarumque adorantium te, et magnificetur nomen tuum in gentibus: et increduli corde convertantur ad te, et non habeant

alium Deum, praeter te Dominum solum, qui venturus es judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde, deposita mitra, dicit:

V. Domine, exaudi orationem

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Deus, Pater omnipotens, statutor omnium elementorum, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum elementum hoc aquae in salutem humani generis esse voluisti, te supplices deprecamur, ut, exauditis orationibus nostris, eam tuae pietatis aspectu sancti + fices; atque ita omnium spirituum immundorum ab ea recedat incursio, ut ubicumque fuerit in nomine tuo aspersa, gratia tuae benedictionis adveniat, et mala omnia, te propitiante, procul recedant. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum stans sine mitra, dicit super cineres:

BENEDICTIO CINERUM.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, parce paenitentibus, propitiare supplicantibus, et mittere digneris sanctum Angelum tuum de coelis, qui bene + dicat, et sancti + ficet hos cineres, ut sint remedium salubre omnibus nomen sanctum tuum humiliter implorantibus, ac semetipsos pro conscientia delictorum suorum accusantibus, ante conspectum divinae clementiae tuae facinora sua deplorantibus, vel serenissimam pietatem tuam suppliciter obnixequae flagitantibus; et praesta, per invocationem sanctissimi nominis tui, ut quicumque eos super se asperserint, pro redemptione peccatorum suorum, corporis sanitatem et animae tutelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum Pontifex accipit sal, et miscet cineri in modum crucis, dicens:

Commixtio salis, et cineris pariter fiat: In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Deinde accipiens pugillum de mistura salis; et cinerum, in modum crucis ter immittit in aquam, qualibet vice dicens:

Commixtio salis, cineris, et aquae pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Deinde stans sine mitra, dicit super vinum:

BENEDICTIO VINI.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine Jesu Christe, qui in Cana Galilaeae ex aqua vinum fecistì, quique es vitis vera, multiplica super nos misericordiam tuam; et bene + dicere, et sancti + ficare digneris hanc creaturam vini, ut ubicumque fustum fuerit, vel aspersum, divinae id benedictionis tuae opulentia repleatur, et sanctificetur. Qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivis, et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Deinde mittit, in modum crucis, vinum in aquam ipsam, dicens:

Commixtio vini, salis, cineris et aquae pariter fiat: In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiternae Deus, creator et conservator humani generis, et dator gratiae spiritualis, ac largitor aeternae salutis, emitte Spiritum Sanctum tuum super hoc vinum cum aqua, sale, et cinere mixtum; ut armatum caelestis defensione virtutis, ad reconciliationem Ecclesiae tuae proficiat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Expleta oratione, Pontifex, deposita stola et rochetto, vadit in pace.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE COEMETERII BENEDICTIONE

Die praecedenti ponuntur in coemeterio benedicendo quinque lignee cruces, videlicet una altior in medio, et quatuor aliae, quaelibet ad staturam hominis, quarum una in extremitate coemeterii ante crucem mediam, alia in alia extremitate coemeterii retro crucem mediam, tertia in tertia extremitate a dextris, et quarta in quarta extremitate coemeterii a sinistris crucis mediae: et ante quamlibet ex dictis quinque crucibus ponitur seu figitur in terram aliquod lignum in ejus summitate aptum ad affigendum illi tres candelas, trium unciarum quamlibet, vel circa; scala super quam ascendens Pontifex possit attingere summitates ipsarum crucem; vas magnum aqua plenum benedicenda; et vas cum sale.

Mane vero Pontifex in sacristia paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, mitra simplici, et baculo Pastoralis, accedit cum ministris ad coemeterium benedicendum, ubi faldistorium ante crucem in medio positam sibi paratur, super quo residens facit populo brevem sermonem de sanctitate et libertate coemeterii.

Quo facto, affiguntur et accenduntur quindecim candelae, tres ante quamlibet crucem super ligna, ut supra ordinata; quibus ardentibus, Pontifex ante mediam crucem et candelas stans, deposita mitra, dicit :

Oremus.
Omnipotens Deus, qui es custos animarum, et tutela salutis, et fides credentium, respice propitius ad nostrae servitutis officium; ut ad introitum nostrum purgetur, bene + dicatur, sancti + ficetur, et conse + cretur hoc coemeterium, ut humana corpora hic post vitae cursum quiescentia, in magno iudicii die simul cum felicibus animabus mereantur adipisci vitae perennis gaudia. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et mox ante ipsam crucem super faldistorio Pontifex, accepta mitra, accumbit; et cantor incipit et prosequitur Litanias.

Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de coelis Deus, miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.
Sancta Maria, ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.
Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.
Sancte Michael, ora pro nobis.
Sancte Gabriel, ora pro nobis.
Sancte Raphael, ora pro nobis.
Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.
Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora pro nobis.
Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.
Sancte Petre, ora pro nobis.
Sancte Paule, ora pro nobis.
Sancte Andrea, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Joannes, ora pro nobis.
Sancte Thoma, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Philippe, ora pro nobis.
Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.
Sancte Matthaeae, ora pro nobis.
Sancte Simon, ora pro nobis.
Sancte Thadaee, ora pro nobis.
Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastianae, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.

Sancte Nicolae, ora pro nobis.

Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.

Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.

Sancte Antoni, ora pro nobis.

Sancte Benedicte, ora pro nobis.

Sancte Bernarde, ora pro nobis.

Sancte Dominice, ora pro nobis.

Sancte Francisce, ora pro nobis.

Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.

Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.

Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.

Sancta Agatha, ora pro nobis.

Sancta Lucia, ora pro nobis.

Sancta Agnes, ora pro nobis.

Sancta Caecilia, ora pro nobis.

Sancta Catharina, ora pro nobis.

Sancta Anastasia, ora pro nobis.

Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.

Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.

Propitius esto, parce nobis, Domine.

Propitius esto, exaudi nos, Domine.

Ab omni malo, libera nos, Domine.

Ab omni peccato, libera nos, Domine.

Ab ira tua, libera nos, Domine.

A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.

Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.

Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.

A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.

A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.

A flagello terraemotus, libera nos, Domine.

A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.

A morte perpetua, libera nos, Domine.

Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.

Per adventum tuum, libera nos, Domine.

Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.

Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.

Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.

Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.

Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.

Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.

Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.

In die iudicii, libera nos, Domine.

Peccatores, te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Dominum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.

Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.

Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Pontifex surgit ab accubitu, et baculum Pastoralem in sinistra tenens, producit signum crucis super coemeterium, dicens primo:

Ut haec coemeterium purgare, et bene + dicere digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit:

Ut haec coemeterium purgare, bene + dicere, et sancti + ficare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Tertio dicit:

Ut haec coemeterium purgare, bene + dicere, sancti + ficare, et conse + crare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Quo facto, redit ad accubitum, cantore Litanias perficiente.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Quibus finitis surgit cum mitra ab accubitu Pontifex, et stans juxta aquam ibidem in vase paratam,

benedicit eam, et sal simpliciter, hoc modo:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

Exorcizo te, creatura salis, per Deum + vivum, per Deum + verum, per Deum + sanctum, per Deum, qui te per Eliseum Prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquae; ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium; et sis omnibus sumentibus te sanitas animae et corporis; et effugiat, atque discedat a loco, in quo aspersum fueris, omnis phantasia et nequitia vel versutia diabolicae fraudis, omnisque spiritus immundus, adjuratus per eum qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen

Deinde depositis baculo Pastoralis et mitra, junctis manibus dicit:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Immensam clementiam tuam, omnipotens aeternae Deus, humiliter imploramus, ut hanc creaturam salis, quam in usum generis humani tribuisti, bene + dicere, et sancti + ficare tua pietate digneris; ut sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis; et quidquid ex eo tactum vel respersum fuerit, careat omni immunditia omnique impugnatione spiritualis nequitiae. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum acceptis mitra et baculo Pastoralis, super aquam absolute dicit:

Exorcizo te, creatura aquae, in nomine Dei Pa + tris omnipotentis, et in nomine Jesu Christi Fi + lii ejus Domini nostri, et in virtute Sancti + Spiritus, ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, et ipsum inimicum eradicare et explantare valeas, cum angelis suis apostaticis, per virtutem ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde, depositis baculo Pastoralis et mitra, junctis manibus dicit:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui ad salutem humani generis maxima quaeque Sacramenta in aquarum substantia condidisti, adesto propitius invocationibus nostris, et elemento huic multimodis purificationibus praeparato,

virtutem tuae bene + dictionis infunde; ut creatura tua mysteriis tuis serviens, ad abjiciendos daemones, morbosque pellendos, divinae gratiae sumat effectum; ut quidquid in domibus, vel in locis fidelium, haec unda resperserit, careat omni immunditia, liberetur a noxa: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens: discedant omnes insidiae latentis inimici, et si quid est quod aut incolumitati habitantium invidet, aut quieti, aspersione hujus aquae effugiat; ut salubritas per invocationem sancti tui nominis expedita, ab omnibus sit impugnationibus defensa. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Pontifex mittit sal in aquam, in modum crucis, dicendo semel:

Commixtio salis, et aquae pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R. Amen.**

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, invictae virtutis auctor, et insuperabilis imperii rex ac semper magnificus triumphator, qui adversae dominationis vires reprimis, qui inimici rugientis saevitiam superas, qui hostiles nequitas potenter expungas, te, Domine, trementes, et supplices deprecamur, ac petimus, ut hanc creaturam salis, et aquae dignanter aspicias, benignus illustres, pietatis tuae rore sanctifices: ut ubicumque fuerit aspersa, per invocationem sancti tui nominis, omnis infestatio immundi spiritus abigatur, terrorque venenosi serpentis procul pellatur, et praesentia Sancti Spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus, ubique adesse dignetur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Aqua igitur taliter benedicta, Pontifex accedens ad crucem ante mediam positam, mitra ibidem deposita, inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum: * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta, et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium, et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea justitiam tuam.

Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicias.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Et repetitur Antiphona Asperges me.

Dum Antiphona et Psalmus dicuntur, Pontifex, accepta mitra, circuit et perambulat totum locum coemeterii, incipiens circuire ad ejus dexteram, aspergens aquam benedictam undique. Expleto autem circuitu, rediens ante crucem, quae est ante medium, deposita mitra, respiciens ad ipsam crucem, dicit

Oremus.

Deus, qui es totius orbis conditor, et humani generis redemptor, cunctarumque creaturarum visibilium, et invisibilium perfectus dispositor, te supplici voce ac puro corde exposcimus, ut hoc coemeterium sive polyandrum; in quo farnulorum famularumque tuarum corpora quiescere debent post curricula hujus vitae labentia, pur + gare, bene + dicere, et sancti + ficare digneris; quique remissionem omnium peccatorum per tuam magnam misericordiam in te confidentibus praestitisti, corporibus quoque eorum in hoc coemeterio quiescentibus, et tubam primi Archangeli hic expectantibus consolationem perpetuam largiter impertire. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde thurificat ipsam crucem, et figit in summitate ipsius unam ex tribus candelis ardentibus, et alias duas similiter ardentes in duobus brachiis ejusdem crucis. Quo facto, accepta mitra, accedit ad crucem retro mediam positam, aspergendo semper aquam benedictam per coemeterium, interim dicens cum ministris sequentes Psalmos:

Psalmus 6.

Domine, ne in furore tuo arguas me: * neque in ira tua corripas me.

Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum: * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde: * et tu Domine usquequo?

Convertere, Domine, et eripe animam meam: * salvum me fac propter misericordiam tuam.

Quoniam non est in morte qui memor sit tui: * in inferno autem quis confitebitur tibi.

Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum: * in lacrimis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est a furore oculus meus: * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discedite a me, omnes qui operamini iniquitatem: * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam: * Dominus orationem meam suscepit.
Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei: * convertantur, et erubescant valde velociter.

Et non dicitur Gloria Patri.

Psalmus 31

Beati, quorum remissae sunt iniquitates: * et quorum tecta sunt peccata.
Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum: * nec est in spiritu ejus dolus.
Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea: * dum clamarem tota die.
Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua: * conversus sum in aerumna mea, dum configitur spina.
Delictum meum cognitum tibi feci: * et injustitiam meam non abscondi.
Dixi: confitebor adversum me injustitiam meam Domino: * et tu remisisti impietatem peccati mei.
Pro hac orabit ad te omnis sanctus: * in tempore opportuno.
Verumtamen in diluvio aquarum multarum: * ad eum non approximabunt.
Tu es refugium meum a tribulatione, quae circumdedit me: * exsultatio mea, erue me a circumdantibus me.
Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac, qua gradieris: * firmabo super te oculos meos.
Nolite fieri sicut equus, et mulus: * quibus non est intellectus.
In camo, et fraeno maxillas eorum constringe: * qui non approximant ad te.
Multa flagella peccatoris: * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.
Laetamini in Domino, et exsultate, justi: * et gloriamini omnes recti corde.

Et non dicitur Gloria Patri.

Quibus expletis, Pontifex stans ante ipsam crucem, deposita mitra, dicit:

Oremus.
Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, trina Majestas, et una Deitas, Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus, justitiae auctor, veniae largitor, bonorum dator, sanctitatis origo, charismatum distributor, omniumque ad te venientium pius receptor: praesta propitius, ut hoc coemeterium, in honorem nominis tui compositum, bene + dici, et sancti + ficari concedas; qui beato Abrahae Patriarchae famulo tuo terram, a filiis Hebron comparatam, in sepulturam benedixisti; et qui populo Israelitico promissionis tellurem in aevo durantem concessisti, famulorum famularumque tuarum corporibus in hoc coemeterium intransibus qui quietis sedem, et ab omni incursione malorum spirituum tutelam benignus largitor tribuas; ut post animarum, corporumque resurrectionem coadunatam, te donante atque concedente, beatitudinem sempiternam percipere mereantur, qui in Trinitate perfecta vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum thurificat ipsam crucem, et figit in summitate ejus unam ex tribus candelis ardentibus, et alias duas in duobus brachiis ejusdem crucis, et, accepta mitra, vadit ad crucem ad dexteram mediae positam, aspergendo aquam benedictam per coemeterium, et dicendo cum ministris sequentem Psalmum:

Psalmus 37

Domine, ne in furore tuo arguas me: * neque in ira tua corripas me.
Quoniam sagittae tuae infixae sunt mihi: * et confirmasti super me manum tuam.
Non est sanitas in carne mea a facie irae tuae: * non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum.
Quoniam iniquitates meae supergressae sunt caput meum: * sicut onus grave gravatae sunt super me.
Putruerunt, et corruptae sunt cicatrices meae: * a facie insipientiae meae.
Miser factus sum et curvatus sum usque ad finem: * tota die contristatus ingrediebar.
Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus: * et non est sanitas in carne mea.
Afflictus sum, et humiliatus sum nimis: * rugiebam a gemitu cordis mei.
Domine, ante te omne desiderium meum: * et gemitus meus a te non est absconditus.
Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea: * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.
Amici mei, et proximi mei: * adversum me appropinquaverunt, et steterunt.
Et qui juxta me erant, de longe steterunt: * et vim faciebant, qui quaerebant animam meam.
Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates: * et dolos tota die meditabantur.
Ego autem tamquam surdus non audiebam: * et sicut mutus non aperiens os suum.
Et factus sum sicut homo non audiens: * et non habens in ore suo redargutiones.
Quoniam in te, Domine, speravi: * tu exaudies me, Domine Deus meus.
Quia dixi: nequando supergaudeant mihi inimici mei: * et dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt
Quoniam ego in flagella paratus sum: * et dolor meus in conspectu meo semper.
Quoniam iniquitatem meam annuntiabo: * et cogitabo pro peccato meo.
Inimici autem mei vivunt, et confirmati sunt super me: * et multiplicati sunt qui oderunt me inique.
Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi: * quoniam sequebar bonitatem.
Ne derelinquas me, Domine Deus meus: * ne discesseris a me.
Intende in adjutorium meum: * Domine, Deus salutis meae.

Et non dicitur Gloria Patri.

Quo dicto, Pontifex stans ante ipsam crucem deposita mitra, dicit:

Oremus.
Domine Deus, pastor aeternae gloriae, lux et honor sapientiae, custos et vigor prudentiae, salus aegrotantium, valetudo potentium, moestorum solamen, vita justorum, gloria humilium; te supplices flagitamus, ut hoc servorum tuorum coemeterium ab omni spurcitiae inquinamento et immundorum spirituum insidiis custodire, mundare, et bene + dicere digneris, atque corporibus humanis in hunc locum advenientibus sinceritatem perpetuam tribuere non desinas, ut quicumque Baptismi Sacramentum perceperint, et in fide Catholica usque ad vitae terminum perseverantes fuerint, atque decursu hujus aevi termino, corpora sua in hoc coemeterio requiei commendaverint, angelicis tubis concrepantibus, animae simul cum corporibus praemia coelestium gaudiorum percipiant sempiterna. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Psalmus 101

Domine, exaudi orationem meam: * et clamor meus ad te veniat.
Non avertas faciem tuam a me: * in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.
In quacumque die invocavero te: * velociter exaudi me.
Quia defecerunt sicut fumus dies mei: * et ossa mea sicut cremium aruerunt.
Percussum est ut foenum, et aruit cor meum: * quia oblitus sum comedere panem meum.
A voce gemitus mei: * adhaesit os meum carni meae.
Similis factus sum pellicano solitudinis: * factus sum sicut nycticorax in domicilio.
Vigilavi: * et factus sum sicut passer solitarius in tecto.
Tota die exprobrabant mihi inimici mei: * et qui laudabant me, adversum me jurabant.
Quia cinerem tamquam panem manducabam: * et potum meum cum fletu miscebam.
A facie irae et indignationis tuae: * quia elevans allisisti me.
Dies mei sicut umbra declinaverunt: * et ego sicut foenum arui.
Tu autem, Domine, in aeternum permanes: * et memoriale tuum in generationem et generationem.
Tu exurgens misereberis Sion: * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.
Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus: * et terrae ejus miserebuntur.
Et timebunt Gentes nomen tuum, Domine: * et omnes reges terrae gloriam tuam.
Quia aedificavit Dominus Sion: * et videbitur in gloria sua.
Respexit in orationem humilium: * et non sprexit precem eorum.
Scribantur haec in generatione altera: * et populus, qui creabitur, laudabit Dominum.
Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dominus de caelo in terram aspexit.
Ut audiret gemitum compeditorum: * ut solveret filios interemptorum.
Ut annuntiet in Sion nomen Domini: * et laudem suam in Jerusalem.
In conveniendo populos in unum: * et reges ut serviant Domino.
Respondit ei in via virtutis suae: * paucitatem dierum meorum nuntia mihi.
Ne revoces me in dimidio dierum meorum: * in generationem et generationem anni tui.
Initio tu, Domine, terram fundasti: * et opera manuum tuarum sunt coeli.
Ipsi peribunt, tu autem permanes: * et omnes sicut vestimentum veterascent.
Et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.
Filii servorum tuorum habitabunt: * et semen eorum in saeculum dirigetur.

Et non dicitur Gloria Patri.

Quo dicto, stans ante ipsam crucem deposita mitra, dicit:

Oremus.
Domine Jesu Christe, qui corpus humanum de terra pro anglica reparatione formasti, et in te pro redemptione assumpsisti, in terram pro conditione carnis resolvisti, et de terra pro immortalitate resuscitabis: hanc terram, quaesumus, ad usum sepulturae de benedictione tui sepulti corporis consecrare dignare; et in Baptismate tibi consepultos, in natura carnis hic consepeliendos, sub spe tuae resurrectionis in tuae redemptionis misericordia requiescere concede. Qui venturus es judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Tum thurificat ipsam crucem, et figit in ejus summitate unam de tribus candelis ardentibus, et alias duas in duobus brachiis ejusdem crucis; et, accepta mitra, revertitur ad crucem mediam, aspergendo semper per coemeterium aquam benedictam, dicendo cum ministris sequentes Psalmos :

Psalmus 129

De profundis clamavi ad te, Domine: * Domine, exaudi vocem meam.
Fiant aures tuae intendentes: * in vocem deprecationis meae.
Si iniquitates observaveris, Domine: * Domine, quis sustinebit?
Quia apud te propitiatio est: * propter legem tuam sustinui te, Domine.
Sustinuit anima mea in verbum ejus: * speravit anima mea in Domino.
A custodia matutina usque ad noctem: * speret Israel in Domino.
Quia apud Dominum misericordia: * et copiosa apud eum redemptio.
Et ipse redimet Israel: * ex omnibus iniquitatibus ejus.

Et non dicitur Gloria Patri.

Psalmus 142

Domine, exaudi orationem meam, auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua: * exaudi me in tua justitia.
Et non intres in iudicium cum servo tuo: * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.
Quia persecutus est inimicus animam meam: * humiliavit in terra vitam meam.
Collocavit me in obscuris sicut mortuos saeculi: * et anxius est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.
Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: * in factis manuum tuarum meditabar.
Expandi manus meas ad te: * anima mea sicut terra sine aqua tibi.
Velociter exaudi me, Domine: * defecit spiritus meus.
Non avertas faciem tuam a me: * et similis ero descendentibus in lacum.
Auditam fac mihi mane misericordiam tuam: * quia in te speravi.
Notam fac mihi viam, in qua ambulem: * quia ad te levavi animam meam.
Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi: * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.
Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Domine, vivificabis me in aequitate tua.
Educes de tribulatione animam meam: * et in misericordia tua disperdes inimicos meos.
Et perdes omnes, qui tribulant animam meam: * quoniam ego servus tuus sum.

Et non dicitur Gloria Patri.

Quo dicto, Pontifex stans ante ipsam crucem mediam, deposita mitra, dicit:

Oremus.
Adesto, quaesumus, Domine Deus, obsequiis nostris, in nomine tuo hunc locum visitantibus, et nostrae fragilitatis ministerio; et sicut benedixisti per manus servorum tuorum Abrahae, Isaac et Jacob terram sepulturae suae peregrinantibus, ita, quaesumus, Domine, bene + dicere, sancti + ficare, et conse + crare digneris hoc coemiterium pretio unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi Sanguinis typice comparatum, ad nostrae peregrinationis corpora quiescenda, donec per eundem

Dominum nostrum Jesum Christum de pulvere ad gloriam dones resurgenda. Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

Deinde mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Praefationem:

Per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus: per Christum Dominum nostrum. Qui est dies aeternus, lux indeficiens, claritas sempiterna. Qui sic sequaces suos in lucem praecipit ambulare, ut noctis aeternae valeant caliginem evadere, et ad lucis patriam feliciter pervenire. Qui per humanitatem assumptam Lazarum flevit, per divinitatis potentiam vitae reddidit, atque humanum genus, quadrifida peccatorum mole obrutum, ad vitam reduxit. Per quem te, Domine, suppliciter deprecamur, ut qui in hoc sepelientur polyandro, in novissimo, cum tubae perstreperint Angelorum, a peccatorum nexibus absoluti, et aeternae felicitati redditi, et Sanctorum coetibus connumerati, te, qui es vita aeterna, benignum et misericordem inveniant, ut te auctorem vitae exsultantes cum omnibus Sanctis collaudent.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiatur.

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum thurificat crucem ipsam, et figit in summitate ejus unam de tribus candelis ardentibus, et alias duas in duobus brachiis ejusdem crucis. Quo facto, stans versus ad ipsam crucem, dicit:

Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Domine sancte Pater omnipotens, aeterne Deus, locorum omnium sanctificator, et in melius reformator, a quo et per quem omnis benedictio de coelis descendit in terras; bene + dicere dignare locum istum, ut sit polyandrum seu coemeterium, dulcis requies et pausatio mortuorum; quorum animae, quarum corpora hic sepulta, vel sepelienda sunt, jucunditatis tuae dulcedine potiantur; sintque interim in superna Jerusalem gaudentes et laetantes, donec in magno judicii die de sepulcris propria corpora recipiant, et sic venienti Domino ad judicandum obviam cum fructu bonae operationis occurrant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

His peractis, Pontifex solemniter benedicit populo, dicens: Sit nomen Domini benedictum, etc.

Deinde intrat Ecclesiam, et, si velit, parat se ad Missam: si vero celebrare noluerit, facit per aliquem Sacerdotem solemniter celebrari.

Missa dicitur de die, et cum Oratione diei dicitur sub uno Per Dominum nostrum, sequens Oratio:

Deus, cujus miseratione animae fidelium requiescunt, huic coemeterio, quaesumus, Domine, Angelum tuum sanctum deputa custodem; et quorum quarumque corpora hic sepeliuntur, animas eorum ab omnibus absolve vinculis delictorum, ut in te semper cum Sanctis tuis sine fine laentur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Cum Secreta diei dicitur sub uno Qui vivis, sequens Secreta:

Munera, Domine, oblata sanctifica, et qui te ipsum in sepulcro poni voluisti, et exemplum resurgendi fidelibus tuis largiri dignatus es, da, quaesumus, fidelium tuorum animabus hic in te quiescentibus, veniam peccatorum; ut haec salutaris hostia sit remedium et requies animarum eorum, et corporum. Qui vivis, et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Cum Postcommunio diei dicitur sub uno Per Dominum nostrum, sequens Postcommunio:

Muneribus sacris satiati, quaesumus, Domine Deus noster, ut plebs tua, quae in futuro a morte corporis resurrectura creditur, te miserante, a morte animae resurgere mereatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ECCLESIAE, ET COEMETERII RECONCILIATIONE.

Ecclesiae et coemeterii reconciliatio omni die fieri potest.

In primis in mane diei qua reconciliatio fieri debet, paratur faldistorium super tapete in medio coemeterii, et altare Ecclesiae omnino nudatur. Parantur etiam duo vasa cum aqua, unum in coemeterio, et aliud in Ecclesia in Presbyterio, et ibidem unum vas vini; vas cum sale; vas cum cineribus; et aspersorium de herba hyssopi factum. Providetur etiam quod Ecclesia possit libere circui. Si vero Ecclesia tantum sit reconcilianda, paratur faldistorium super tapete ante portam principalem Ecclesiae, et ibidem vas cum aqua, et aspersorium de herba hyssopi factum, ac alia in Ecclesia, quae supra sunt ordinata.

Quibus omnibus sic paratis, Pontifex in sacristia, vel alio condecienti loco ornatus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albo, mitra simplici, et baculo Pastoralis, procedit ad coemeterium, si est reconciliandum, alias ante portam principalem Ecclesiae; ubi stans juxta faldistorium sibi paratum, benedicit aquam ibidem in vasa positam simpliciter cum sale, prout habetur supra in Coemeterii benedictione. Aqua igitur benedicta. Pontifex sine mitra inchoat, schola prosequente, Antiphonam (cum cantu):

Asperges me, * Domine, hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalmus 50. Miserere. ut supra, in Coemeterii benedictione.

Quo finito, Antiphona repetitur. Interim dum Antiphona, et Psalmus dicuntur, Pontifex, accepta mitra aspergit cum ipsa aqua in circuitu de foris Ecclesiam, et coemeterium simul, aspergendo aquam alternatim nunc ad murum Ecclesiae, nunc ad terram coemeterii, et specialiter loca contaminata. Quo facta, rediens ad locum ubi aquam benedixit, stans deposita mitra, dicit: Oremus.

Omnipotens et misericors Deus, qui Sacerdotibus tuis tantam prae ceteris gratiam contulisti, ut quidquid in tuo nomine digne perfecteque ab eis agitur, a te fieri credatur, quaesumus immensam clementiam tuam, ut quod modo visitari sumus, visites, et quidquid benedicturi sumus, bene + dicas; sitque ad nostrae humilitatis introitum, Sanctorum tuorum meritis, fuga daemonum, Angeli pacis ingressus. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde iterum dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Aufer a nobis, quaesumus, Domine, cunctas iniquitates nostras; ut ad loca tuo sancto nomini purificanda puris mereamur mentibus introire. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Et si Ecclesia reconciliatur sine coemeterio, omittitur sequens Oratio. Si vero Ecclesia simul cum coemeterio reconciliatur, Pontifex, finita praecedente, mox dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Domine pie, qui agrum figuli pretio sanguinis tui in sepulturam peregrinorum comparari voluisti; quaesumus, dignanter reminiscere clementissimi hujus mysterii tui; tu es enim, Domine, figulus noster, tu quietis nostrae ager; tu agri hujus es pretium; tu dedisti etiam et suscepisti; tu de pretio, et in pretio tui vivifici sanguinis nos requiescere donasti. Tu ergo, Domine, qui es offensionis nostrae clementissimus indulitor, exspectantissimus judicator, iudicii tui superabundantissimus miserator, iudicium tuae justae severitatis abscondens post miserationem tuae piaae redemptionis, adesto exauditor et effector nostrae reconciliationis; hocque coemeterium, mausoleum peregrinorum tuorum, coelestis patriae incolatum exspectantium, benignus purifica, et reconcilia; et hic tumulorum et tumulandorum corpora de potentia et pietate tuae resurrectionis ad gloriam incorruptionis non damnans, sed glorificans resuscita. Qui venturus es iudicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Postea cantor incipit Litanias, ut supra, et Pontifex, accepta mitra, ingreditur Ecclesiam cum Clero, cantando eas: acceditque ante altare majus, coram quo paratur ei faldistorium, super quod Pontifex cum mitra procumbit. Cumque dictum fuerit: Ut omnibus fidelibus, etc. R. Te rogamus, audi nos.

Pontifex surgit de accubitu, et baculum Pastoralem in sinistra tenens, producit signum crucis super altare, Ecclesiam, et coemeterium, dicens:

Ut hanc Ecclesiam, et altare hoc, ac coemeterium purgare, et recon + ciliare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit:

Ut hanc Ecclesiam, et altare hoc, ac coemeterium purgare, recon + ciliare, et sancti + ficare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Tertio dicit:

Ut hanc Ecclesiam, et altare hoc, ac coemeterium purgare, recon + ciliare, sancti + ficare, et conse + crare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Si autem coemeterium non sit pollutum, et sic neque reconciliandum, non fit de coemeterio mentio. Quibus dictis, iterum super faldistorio accumbit, cantore Litanias resumente et perficiente. Quibus finitis, Pontifex surgit et, deposita mitra, stans versus ad dictum altare, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Deus, qui peccati viteris hereditariam mortem, in qua posteritatis genus omne successerat, Christi Filii tui Domini nostri passione solvisti: da propitius, ut conformes eidem effecti, sicut imaginem terreni parentis naturae necessitate portavimus, ita imaginem coelestis gratiae sanctificatione portamus, per virtutem ejusdem Christi Filii tui Domini nostri, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex genuflectit ante faldistorium praedictum, et sine mitra cantando dicit, prout etiam habetur supra in Consecratione Altaris:

Deus, in adjutorium meum intende.

Tunc surgit Pontifex, et Chorus respondet:

Domine, ad adjuvandum me festina.

Tunc Pontifex stans sine mitra, dicit:

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Chorus respondet:

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: et in saecula saeculorum. Amen. **absque** Alleluia.

Idem fit eisdem modo et loco secundo, et tertio, voce semper altius elevata. Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco, accepta mitra, benedicit aliam aquam ibidem in Presbyterio in aliquo vase paratam cum sale, cinere, et vino, incipiens absolute: Exorcizo te, creatora salis. Prout habetur supra in Consecratione Altaris portatilis, usque ad Orationem Omnipotens sempiternae Deus, creator et conservator humani generis, etc. inclusive.

Qua dicta, Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Exsurgat, Deus, et dissipentur inimici ejus, et fugi ant, qui oderunt eum, a facie ejus.

Incepta Antiphona. Pontifex facit ut in fine Psalmi habetur.

Psalmus 67.

In Ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel.

Repetitur Antiphona post singulum Versum.

Ibi Benjamin adulescentulus, * in mentis excessu.

Principes Juda, duces eorum: * principes Zabulon, principes Nephthali.

Manda, Deus, virtuti tuae: * confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

A templo tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.

Increpa feras arundinis: congregatio taurorum in vaccis populorum: * ut excludant eos, qui probati sunt argento.

Dissipa gentes, quae bella volunt: venient legati ex Aegypto: * Aethiopia praeveniet manus ejus Deo.

Regna terrae, cantate Deo: * psallite Domino.

Psallite Deo, qui ascendit super coelum coeli, * ad Orientem.

Ecce dabit voci suae vocem virtutis, date gloriam Deo super Israel, * magnificentia ejus, et virtus ejus in nubibus.

Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem, et fortitudinem plebi suae, * benedictus Deus.

Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona repetitur.

Interim dum Antiphona et Psalmus praedicti dicuntur, Pontifex, accepta mitra, circuit ter Ecclesiam intrinsecus, aspergendo in primo circuitu parietes in superiori parte; in secundo autem in inferiori parte eorum; in tertio vero pavementum Ecclesiae; aspergit etiam specialiter loca contaminata, quando Ecclesia principaliter est polluta, vel violata.

Quo facto, Pontifex stans in Presbyterio cum mitra versus ad altare, dicit:

Deum indultorem criminum, Deum sorditum mundatorem, Deum, qui corruptum peccatis originalibus mundum adventus sui nitore purificavit, fratres charissimi, supplices deprecemur, ut contra diaboli furentis insidias fortis nobis propugnator assistat; ut si quid ejus virosa calliditate quotidianis insectationibus maculatum in isto loco corruptumque fuerat, efficiatur coelesti miseratione purgatum, quia sicut illius est solidum perfectumque quassare, ita auctoris est nostri lapsa restituere, nutantia stabilire, et corrupta purgare. Qui cum Deo Patre, et Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus.

Deinde, deposita mitra, mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Praefationem:

Per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus: Cujus immensa bonitas, ut non habuit principium ita nec terminum habebit. Qui divina naturalique pietatis plenus, eligis in nobis magis restituere perdita quam percutere peritura. Et si quid aut negligentia polluit aut ira committit, aut stimulat ebrietas aut libido subvertit hoc, Domine, clementi patientia sustines; ut ante per gratiam purifices, quam percutias per furorem. Et operis tui providus plasmator eligis potius erigere jacentia, quam puniri damnanda. Te, Domine, supplices deprecamur, ut hujus tabernaculi receptaculum placatus aspicias, et altare tuum, quod insectantis est inimici fraude pollutum, per infusionem gratiae coelestis purifices, purificatum possideas, possessumque, ne deinceps aliqua labe sordescat, custodias. Absint in posterum omnes nequitiae spirituales, et eliminantur: exstinguantur antiqui serpentis invidia, et cum omnibus fraudibus suis diaboli turba propellatur. Efferat secum maculam quam ingessit, et perennibus quandoque suppliciis deputandus operum suorum semina secum colligat peritura. Nihil hic in posterum noceat praeteriti culpa contagii, nihil sit quod remaneat inimici fraude pollutum quandoquidem spiritus tui est infusione purgatum. Resurgat ecclesiae tuae pura simplicitas, et candor

innocentiae hactenus maculatus, dum receperit gratiam, resurgat ad gloriam: ut populorum fidelium hic turba conveniens, dum petitionis ingerit vota, votorum sentiat se obtinuisse suffragia.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen quod a circumstantibus audiri possit.

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Post haec Pontifex, accepta mitra, ascendit ad altare, et ibi inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Introibo ad altare Dei: * ad Deum qui laetificat juventutem meam.

Psalmus 42.

Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta, * ab homine iniquo, et doloso erue me.

Quia tu es, Deus, fortitudo mea: * quare me repulisti? et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam et veritatem tuam: * ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum, qui laetificat juventutem meam.

Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus: * quare tristis es, anima mea? et quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, et Deus meus.

Et non dicitur Gloria Patri, sed Antiphona repetitur. Qua repetita, Pontifex, deposita mitra, dicit:
Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Deus, qui in omni loco dominationis tuae clemens ac benignus purificator assistis, exaudi nos, quaesumus, et concede, ut in posterum inviolabilis hujus loci permaneat consecratio: et tui muneris beneficia universitas fidelium, quae supplicat, percipere mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde stans ibidem inchoat, schola prosequente, Antiphonam (cum cantu, sine alleluia):

Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis, a templo sancto tuo. quod est in Jerusalem.

Incepta Antiphona, Pontifex accipit mitram, stans cum ea in dicto loco, usque ad finem Psalmi.

Psalmus 67.

Exsurgat Deus, et dissipentur inimici ejus, * et fugiant qui oderunt eum, a facie eius.

Sicut defecit fumus, deficiant: * sicut fluit cera a facie ignis, sic pereant peccatores a facie Dei.

Et iusti epulentur, et exsultent in conspectu Dei: * et delectentur in laetitia.
Cantate Deo, psalmum dicite nomini ejus: * iter facite ei, qui ascendit super occasum: Dominus nomen illi.
Exsultate in conspectu eius: * turbabuntur a facie ejus, patris orphanorum, et iudicis viduarum.
Deus in loco sancto suo: * Deus qui habitare facit unius moris in domo.
Qui educit vinctos in fortitudine, * similiter eos, qui exasperant, qui habitant in sepulcris.
Deus cum egredereris in conspectu populo tui, * cum pertransires in deserto:
Terra mota est, etenim coeli distillaverunt a facie Dei Sinai, * a facie Dei Israel.
Pluviam voluntariam segregabis, Deus, hereditati tuae: * et infirmata est, tu vero perfecisti eam.
Animalia tua habitabunt in ea: * parasti in dulcedine tua pauperi, Deus.
Dominus dabit verbum evangelizantibus, * virtute multa.
Rex virtutum dilecti, dilecti: * et speciei domus dividere spolia.
Si dormiatis inter medios cleros, pennae columbae deargentatae, * et posteriora dorsi eius in pallore auri.
Dum discernit coelestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.
Mons coagulatus, mons pinguis: * ut quid suspicamini montes coagulatos?
Mons, in quo beneplacitum est Deo habitare in eo: * etenim Dominus habitabit in finem.
Currus Dei decem millibus multiplex, millia laetantium: * Dominus in eis in Sina in sancto.
Ascendisti in altum, cepisti captivitatem: * accepisti dona in hominibus:
Etenim non credentes, * inhabitare Dominum Deum.
Benedictus Dominus die quotidie: * prosperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.
Deus noster, Deus salvos faciendi: * et Domini, Domini exitus mortis.
Verumtamen Deus confringet capita inimicorum suorum: * verticem capilli perambulantium in delictis suis.
Dixit Dominus: ex Basan convertam, * convertam in profundum maris:
Ut intingatur pes tuus in sanguine: * lingua canum tuorum ex inimicis, ab ipso.
Viderunt ingressus tuos Deus, * ingressus Dei mei: Regis mei qui est in sancto.
Praevenerunt principes conjuncti psallentibus, * in medio juvenularum tympanistriarum.
In ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel.
Ibi Benjamin adulescentulus, * in mentis excessu.
Principes Juda, duces eorum: * principes Zabulon, principes Nephthali.
Manda, Deus, virtuti tuae: * confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.
A templo tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.
Increpa feras arundinis: congregatio taurorum in vaccis populorum: * ut excludant eos, qui probati sunt argento.
Dissipa gentes, quae bella volunt: venient legati ex Aegypto: * Aethiopia praeveniet manus ejus Deo.
Regna terrae, cantate Deo: * psallite Domino.
Psallite Deo, qui ascendit super coelum coeli, * ad Orientem.
Ecce dabit voci suae vocem virtutis, date gloriam Deo super Israel, * magnificentia ejus, et virtus ejus in nubibus.
Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem, et fortitudinem plebi suae, * benedictus Deus.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Quo dicto, Pontifex, deposita mitra, stans adhuc ibidem dicit: Oremus.

Deus, qui Ecclesiam tuam sanctam, de omnibus mundi finibus congregatam, per tui lateris admirabile sacramentum cunctarum gentium matrem esse dixisti, quam etiam populorum varietate depictam, sanctorum Martyrum tuorum meritis decorasti; bene + dic, Domine, quaesumus, Sanctorum tuorum opitulante suffragio, tam altare, quod eorum exornatur, te juvante, Reliquiis, quam Ecclesiam, ac fidelium tuorum tibi pie offerentium vota in illa sanctifica. Qui cum Deo Patre, et Spiritu Sancto vivis, et regnas Deus in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex benedicit populo solemniter, dicens:
Sit nomen Domini benedictum, **etc.**

Deinde, si velit, parat se ad celebrandum Missam. Sed si celebrare noluerit, facit per aliquem Sacerdotem solemniter Missam celebrari.

Missa dicitur de die, et cum Oratione diei dicitur sequens Collecta sub uno Per Dominum.

Oratio.

Deus, qui dixisti: Domus mea domus orationis vocabitur, domum istam infidelium spurcitiis contaminatam mundare, et sanctificare digneris, et omnium preces et vota hoc in loco ad te clamantium clementer exaudias, et benignus suscipias. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Secreta.

Haec hostia, quaesumus, Domine, et locum istum ab omnibus immunditiis expurget, et supplicationes nostras semper et ubique reddat tibi acceptas. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Postcommunio.

Percipientes, Domine, munera salutis aeternae supplices exoramus, ut templum hoc et coemeterium ab infidelium inquinamentis emundatum, benedictione tua maneat sanctificatum, et pectora nostra ab omni sorde vitiorum alienata, tibi devota semper existant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE RECONCILIATIONE COEMETERII, SINE ECCLESIAE RECONCILIATIONE.

Quando coemeterium benedictum violatum seu pollutum, separatum est ab Ecclesia, et propterea ipsa non habetur pro violata vel polluta, reconciliatio coemeterii fieri poterit quocumque die, hoc ordine:

In mane diei, qua reconciliatio fieri debet, parantur in medio coemeterii faldistorium pro Pontifice, et vas aquae mundaе benedicendae, et vas salis; deinde hora convenienti Pontifex indutus in sacristia, aut alio convenienti loco, amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, et mitra simplici, baculum Pastoralem in manu tenens, accedit ad medium coemeterii, ubi supra faldistorium ornatum procumbit; et cantores ibidem incipiunt, et prosequuntur Litanias, ut supra; in quibus cum dictum fuerit: Ut omnibus fidelibus, etc. **R.** Te rogamus, audi nos.

Pontifex surgit cum mitra, et baculum Pastoralem in manu sinistra tenens, producit signum crucis super coemeterium, dicens:

Ut hoc coemeterium recon + ciliare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit:

Ut hoc coemeterium recon + ciliare, et sancti + ficare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Tertio dicit:

Ut hoc coemeterium recon + ciliare, sancti + ficare, et conse + crare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Quibus dictis, Pontifex iterum super faldistorium procumbit, cantoribus Litanias perficientibus. Quibus finitis, surgit Pontifex ab accubitu, et benedicit ibi sal et aquam simpliciter, prout habetur supra in Coemeterii Benedictione. Quo facto, Pontifex in eodem loco stans sine mitra inchoat, schola prosequente, Antiphonam (cum cantu):

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor lavabis me, et super nivem dealbabor.

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus: * secundum magnam misericordiam tuam, **ut supra.**

Et dicitur totus sine Gloria Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex mitram accipit, et dum Antiphona, et Psalmus praedicti dicuntur, circuit totum coemeterium incipiens ad ejus dexteram, aspergens semper, et ubique aquam benedictam cum aspersorio, et potissime in loco, ubi pollutio, vel violatio commissa est. Quo peract, redit ad locum, ubi Litanae dictae fuerunt. Finito Psalmo praedicto, et coemeterio undique asperso, Pontifex stans ante faldistorium suum, deposita mitra, dicit: Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Domine pie, qui agrum figuli pretio sanguinis tui in sepulturam peregrinorum comparari voluisti; quaesumus, dignanter reminiscere clementissimi hujus mysterii tui; tu es enim, Domine, figulus noster, tu quietis nostrae ager; tu agri hujus es pretium; tu dedisti etiam et suscepisti; tu de pretio, et in pretio tui vivifici sanguinis nos requiescere donasti. Tu ergo, Domine, qui es offensionis nostrae clementissimus indultor, expectantissimus judicator, iudicii tui superabundantissimus miserator, iudicium tuae justae severitatis abscondens post miserationem tuae piaae redemptionis, adesto exauditor et effector nostrae reconciliationis; hocque coemeterium, mausoleum peregrinorum tuorum, coelestis patriae incolatum expectantium, benignus purifica, et reconcilia; et hic tumulorum et tumulandorum corpora de potentia et pietate tuae resurrectionis ad gloriam incorruptionis non damnans, sed glorificans resuscita. Qui venturus es iudicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

His dictis, Pontifex stans in loco praedicto, dat benedictionem solemnem populo, dicens:
Sit nomen Domini benedictum, etc.

Tum redit ad sacristiam, aut alium locum, in quo paramenta accepit, ubi depositis sacris vestibus, vadit in pace.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE PATENAE ET CALICIS CONSECRATIONE

Pontifex ad consecrationem Calicis, vel cujuslibet indumenti, seu ornamenti ecclesiastici procedere volens, debet semper stolam circa collum habere, et mitram tenere poterit ubi convenit.

Quandocumque enim Episcopalia agit, episcopalibus, non sacerdotalibus, debet esse paramentis ornatus. Omnium quoque mobilium Benedictiones hujusmodi possunt fieri, ubi Pontifici placuerit, et omni die.

In Patenae igitur consecratione, pro qua parandum est sanctum Chrisma, et vas aquae benedictae cum aspersorio, Pontifex stans cum mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

Oremus, fratres charissimi, ut divinae gratiae benedictio consecret, et sanctificet hanc Patenam, ad confringendum in ea corpus Domini nostri Jesu Christi, qui crucis passionem sustinuit pro nostrum omnium salute.

Tum, deposita mitra, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiternae Deus, qui legalium institutor es hostiarum, quique inter eas conspersam similaginem deferri in Patenis aureis et argenteis ad altare tuum jussisti, bene + dicere, sancti + ficare, et conse + crare digneris hanc Patenam, in administrationem Eucharistiae Jesu Christi Filii tui, qui pro nostra omniumque salute seipsum tibi Deo Patri in patibulo crucis elegit immolari, ac tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, facit cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto crucem super Patenam, ab ora in oram, et mox linit, et perungit totam ejus superficiem cum ipso pollice, dicens:

Conse + crare, et sancti + ficare digneris, Domine Deus, Patenam hanc per istam unctionem, et nostram bene + dictionem in Christo Jesu Domino nostro, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde stans adhuc cum mitra procedit ad benedictionem Calicis, dicens:

Oremus, fratres charissimi, ut Deus, et Dominus noster Calicem istum in usum ministerii sui consecrandum coelestis gratiae inspiratione sanctificet, et ad humanam consecrationem plenitudinem divini favoris accommodet. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum, deposita mitra, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus

Dignare, Domine Deus noster, Calicem hunc bene + dicere, in usum ministerii tui pia famulatus devotione formatum, et ea sancti + ficatione perfundere, qua Melchisedech famuli tui sacratum Calicem perfudisti, et quod arte vel metalli natura effici non potest altaribus tuis dignum, fiat tua bene + dictione sanctificatum. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde, accepta mitra, facit crucem cum pollice dexteræ manus de Chrismate intra ipsum Calicem a labio ejus in labium, et mox linit, et perungit interius ipsum totum, dicens:

Conse + crare, et sancti + ficare digneris, Domine Deus, Calicem hunc per istam unctionem, et nostram bene + dictionem in Christo Jesu Domino nostro, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum, deposita mitra, dicit super Calicem, et Patenam:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus

Omnipotens sempiterne Deus, manibus nostris, quaesumus, opem tuae benedictionis infunde, ut per nostram bene + dictionem hos vasculum et Patena sanctificentur, et Corporis et Sanguinis Domini nostri Jesu Christi novum sepulcrum Sancti Spiritus gratia efficiantur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Demum aspergit Calicem et Patenam cum aqua benedicta, quod fieri debet in omnibus quarumlibet benedictionibus rerum. Quo facto, abstergi facit per aliquem Sacerdotem Patenam, et Calicem cum mica panis, et bene mundari; deinde extersiones projiciuntur in ignem, vel sacrarium.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE SACERDOTALIUM INDUMENTORUM IN GENERE

Pontifex sacerdotalia indumenta benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui per Moysen famulum tuum, pontificalia et sacerdotalia, seu levitica vestimenta ad explendum in conspectu tuo ministerium eorum, ad honorem et decorem nominis tui fieri decrevisti; adesto propitius invocationibus nostris, ut haec indumenta sacerdotalia, desuper irrigante gratia tua, ingenti benedictione per nostrae humilitatis servitium puri + ficare, bene + dicere, et conse + crare digneris, ut divinis cultibus et sacris mysteriis apta et benedicta existant; his quoque sacris vestibus Pontifices et Sacerdotes seu Levitae tui induti, ab omnibus impulsionibus seu tentationibus malignorum spirituum muniti et defensi esse mereantur, tuisque mysteriis apte et condigne servire, et inhaerere, atque in his tibi placide et devote perseverare tribue. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Alia oratio.

Oremus

Deus invictae virtutis triumphator, et omnium rerum creator ac sanctificator, intende preces nostras, et haec indumenta leviticae, sacerdotalis, et pontificalis gloriae ministris tuis fruenda tuo ore proprio bene + dicere, sancti + ficare, et conse + crare digneris, omnesque eis utentes tuis mysteriis aptos, et tibi in eis devote ac laudabiliter servientes, gratos efficere digneris. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ipsa indumenta aqua benedicta.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

BENEDICTIO SPECIALIS CUJUSLIBET INDUMENTI

- V.** Adjutorium nostrum in nomine Domini.
R. Qui fecit coelum et terram.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus

Deus omnipotens, bonarum virtutum dator, et omnium benedictionum largus infusor, supplices te rogamus, ut manibus nostris opem tuae benedictionis infundas, et has caligas, et sandalia, **vel** amictum, **vel** albam, **vel** cingulum, **vel** stolam, **vel** manipulum, **vel** tunicellam, **vel** dalmaticam, **vel** planetam, divino cultui praeparatam, virtute Sancti Spiritus bene + dicere, sancti + ficare, et conse + crare digneris, et omnibus ea, **vel** eo, **vel** eis utentibus gratiam sanctificationis sacri mysterii tui benignus concede; ut in conspectu tuo sancti et immaculati atque irreprehensibiles appareant, et auxilium misericordiae tuae acquirant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE MAPPARUM SEU LINTEAMINUM SACRI ALTARIS

Pontifex mappas seu linteamina sacri altaris benedicturus, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, Domine, preces nostras, et haec linteamina sacri altaris usui praeparata bene + dicere, et sancti + ficare digneris. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus

Domine, Deus omnipotens, qui Moysen famulum tuum ornamenta et linteamina facere per quadraginta dies docuisti, quae etiam Maria textuit, et fecit in usum ministerii tabernaculi foederis, bene + dicere, sancti + ficare, et conse + crare digneris haec linteamina ad tegendum involvendumque altare gloriosissimi Filii tui Domini nostri Jesu Christi, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE CORPORALIUM

Pontifex corporalia benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Clementissime Domine, cujus inenarrabilis est virtus, cujus mysteria arcanis mirabilibus celebrantur, tribue, quaesumus, ut hoc linteamen tuae propitiationis bene + dictione sanctificetur, ad consecrandum super illud Corpus et Sanguinem Dei et Domini nostri Jesu Christi Filii tui, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Alia Oratio

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, bene + dicere, sancti + ficare, et conse + crare digneris linteamen istud ad tegendum involvendumque Corpus et Sanguinem Domini nostri Jesu Christi Filii tui, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Alia Oratio

Oremus.

Omnipotens Deus, manibus nostris opem tuae benedictionis infunde, ut per nostram bene + dictionem hoc linteamen sanctificetur, et Corporis ac Sanguinis Redemptoris nostri, novum sudarium, Spiritus Sancti gratia efficiatur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE NOVAE CRUCIS

Nova Crux, seu tabula in qua Crucifixus est depictus, hoc modo benedicitur. Paratis thure, thuribuloque cum igne, et aqua benedicta, Pontifex paratus super rochetum, amictu, stola, pluviali rubri coloris, et mitra simplici, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus

Bene + dic, Domine Jesu Christe, hanc Crucem, per quam eripuisti mundum a potestate daemonum, et superasti Passione tua suggestorem peccati, qui gaudebat in praevaricatione primi hominis per ligni vetiti sumptionem. Qui cum Deo Patre, et Spiritu Sancto vivis et regnas in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Alia Oratio

Oremus

Rogamus te, Domine sancte, Pater omnipotens, sempiternus Deus: ut digneris bene + dicere hoc lignum Crucis ut sit remedium salutare generi humano; sit soliditas fidei, profectus bonorum operum, redemptio animarum; sit solamen et protectio ac tutela contra saeva jacula inimicorum. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

Deinde dicit voce mediocri, extensis manibus ante pectus, Praefationem:

Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, cujus sanctum ac terribile nomen inter ceteras visibiles creaturas, ligna quoque fructifera laudare ac benedicere non cessant: Qui in figuram unigenitae sapientiae tuae, ligno vitae a principio paradisi voluptatis ornasti, ut ejusdem fructus sacro mysterio protoparentes nostri generis mortem cavere, et vitam admoneres obtinere perpetuam: quique nos vetitae arboris attractu justae morti addictos, ejusdem coaeternae tibi sapientiae Dei et Domini nostri Jesu Christi innoxia morte ad vitam misericorditer revocare dignatus es: te supplices exoramus, ut hoc singulare signum, quod ad exemplum primi illius sacratissimi vexilli, quo pretioso Filii tui Sanguine triumphasti, fidelium tuorum devotione compactum erectumque est, coelesti tuae bene + dictione sanctificare digneris; ut omnibus hic genua flectentibus, ac tuae majestati supplicantibus, largior et cordis compunctio, et admissorum indulgentia concedatur; atque intercedente ipsa victoriosissima unigeniti Filii tui Passione, et tibi placita postulare, et citius valeant postulata percipere. Da, quaesumus, clementissime Pater, in quo vivimus, movemur, et sumus, ut quoties es triumphum divinae humilitatis, quae superbiam nostri hostis dejecit, oculis intuemur, quotiesque mente recolimus, et contra hostem ipsum fiduciam fortitudinis, et majorem tibi devotae humilitatis gratiam consequamur. Quatenus in illo tremendo tuae majestatis examine, cum paventibus elementis, coelorumque commotis virtutibus, signum istud glorificum Redemptionis nostrae apparuerit in coelo, ipsi de morte ad vitam transire, ac perpetua beatae resurrectionis videre gaudia mereamur.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen quod a circumstantibus audiri possit.

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Oremus.

Deus, qui beatae Crucis patibulum, quod prius erat scelestis ad poenam, convertisti redemptis ad vitam; concede plebi tuae ejus vallari praesidio, cujus est armata vexillo. Sit ei Crux fidei fundamentum, spei suffragium, in adversis defensio, in prosperis adjuvamen; sit ei in hostes victoria, in civitate custodia, in campis protectio, in domo futura; ut per eam pastor in futuro gregem conservet incolumen, quae nobis, Agno + vincente, conserva est in salutem. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Alia Oratio

Sancti + fica, Domine Jesu Christe, signaculum istud Passionis tuae, ut sit inimicis tuis obstaculum, et credentibus in te perpetuum efficiatur victoriae vexillum. Qui cum Deo Patre visis, et regnas in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum offertur Pontifici thus in navicula, aut alio vase, quod Pontifex stans sine mitra benedicit, dicens:

Oremus.

Domine, Deus omnipotens, cui assistit exercitus Angelorum cum tremore, quorum servitium spirituale et igneum esse cognoscitur, dignare respicere, bene + dicere, et sancti + ficare hanc creaturam

incensi; ut omnes languores, omnesque infirmitates atque insidiae inimici odorem ejus sentientes effugiant, et separentur a plasmate tuo; ut numquam laedatur a morsu antiqui serpentis, quod pretioso Filii tui Sanguine redemisti. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Quo facto, Pontifex imponit thus in thuribulum. Deinde aspergit crucem aqua benedicta, et mox eam incensat. Tum dicit adhuc stans sine mitra:

Sanctificetur lignum istud, in nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti: et benedictio illius ligni, in quo membra sancta Salvatoris suspensa sunt, sit in isto ligno; ut orantes, inclinantesque se propter Deum ante istam crucem, inveniant corporis et animae sanitatem. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex, flexis ante crucem genibus, ipsam devote adorat, et osculatur. Idem faciunt quicumque alii voluerint.

Si vero crux est metallo, vel lapide, loco praecedentis Orationis, videlicet, Sanctificetur, etc. Pontifex stans sine mitra, dicit sequentem Orationem:

Deus gloriae, Deus excelsae Sabaoth, fortissime Emmanuel, Deus Pater veritatis, pater sapientiae, pater beatitudinis, pater illuminationis ac vigilationis nostrae, qui mundum regis, qui cuncta regna disponis, qui es bonorum collator munerum, et bonorum omnium attributor; cui omnes gentes, populi, tribus, et linguae serviunt; cui assistit omnis Angelorum legio; qui largiris famulis tuis fidem et laudem tui nominis, ut debita tibi oblata persolvant, cui prius fides offerentium complacet, deinde sacrificatur oblatio, quaesumus, exorabilem misericordiae tuae pietatem, ut sancti + fices tibi hoc signum crucis et conse + cres, quod tota mentis devotione famulorum tuorum religiosa fides construxit, trophaeum scilicet victoriae tuae ac redemptionis nostrae, quod in amorem Christi triumphalis gloria consecravit. Aspice hoc signum crucis insuperabile, per quod diaboli est exinanita potestas, mortalium restituta libertas: quae licet fuerit aliquando in poenam, sed nunc versa est in honorem per gratiam; et quae reos quondam puniebat supplicio, nunc et noxios absolvit a debito. Et tibi quid per hoc placere potuit, nisi id per quod tibi placuit nos redimere? Et nullum tibi debitum amplius munus est, quam quod tibi tunc corporis dedicavit affixio; nec tibi est magis familiaris oblatio, quam quae familiari manuum tuarum extensione sacrata est. Illis ergo manibus hanc crucem accipe, quibus illam amplexus es; et de sanctitate illius hanc sancti + fica; et sucuti per illam mundus expiatus est a reatu, ita offerentium famulorum tuorum animae devotissimae hujus crucis merito, omni careant perpetrato peccato; et tuae verae crucis oblectu, enitescant successibus assiduis triumphatores. Radiet hic unigeniti Filii tui Domini nostri splendor divinitatis in auro; emicet gloria passionis ejus in ligno; in cruce rutillet nostrae mortis redemptio; in crystalli splendore vitae nostrae purificatio. Sit suorum protectio, spei certa fiducia; eos simul cum gente et plebe, fide confirmet; spe et pace consociet; augeat triumphis; amplificet in secundis; proficiat eis ad perpetuitatem temporis, ad vitam aeternitatis; ut eos temporali florentes gloria muniat, et ad perpetuam redemptos coronam, ad regna coelestia potenti virtute perducatur. Praesta, per propitiationem Sanguinis ejus, per ipsum datorem, qui seipsum dedit redemptorem pro multis, qui se hostiam pro delictis offerre dignatus est, qui exaltatus in ligno crucis suae, principatus et potestates humiliavit, qui tecum sidereo considet throno, indissolubili connexionione Spiritus Sancti, per infinita saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex, flexis ante crucem genibus, ipsam devote adoratur, et osculatur; idem faciunt quicumque alii voluerint.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE CRUCIS PECTORALIS

Ad benedicendam Crucem pectoralem, Pontifex potest uti forma assignata pro Benedictione Crucis profiscentium in subsidium Terrae sanctae, [ut infra](#).

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE IMAGINIS BEATAE MARIAE VIRGINIS

Pontifex benedicturus Imaginem beatae Mariae Virginis, paratus supra rochettum, amictu, stola, pluviali albi coloris, et mitra simplici, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui de beatae Mariae Virginis utero Verbum tuum, angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti: praesta supplicibus tuis; ut qui vere eam Genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Quo facto, aspergit figuram aqua benedicta. Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam Sub tuum praesidium.

Qua incepta, et dum cantatur, thurificat Imaginem ipsam ter ducens thuribulum. Deinde sedet, reassumpta mitra, donec compleantur Antiphonae et Psalmi sequentes:

Antiphona

Sub tuum praesidium, * confugimus sancta Dei Genitrix: nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus; sed a periculis cunctis libera nos semper, Virgo gloriosa et benedicta.

Tempore Paschali, Antiphona

Alleluia, alleluia.

Psalmus 86.

Fundamenta ejus in montibus sanctis: * diligit Dominus portas Sion super omnia tabernacula Jacob.

Gloriosa dicta sunt de te: * civitas Dei.

Memor ero Rahab, et Babylonis: * scientium me.

Ecce alienigenae, et Tyrus, et populus Aethiopum: * hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundavit eam Altissimus?

Dominus narrabit in scripturis populorum, et principum: * horum, qui fuerunt in ea.

Sicut laetantium omnium: * habitatio est in te.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde dicitur Antiphona.

Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum: benedicta tu in mulieribus. Alleluia.

Psalmus 122

Ad te levavi oculos meos: * qui habitas in coelis.

Ecce sicut oculi servorum: * in manibus dominorum suorum.

Sicut oculi ancillae in manibus dominae suae: * ita oculi nostri ad Dominum, Deum nostrum, donec misereatur nostri.

Miserere nostri, Domine, miserere nostri: * quia multum repleti sumus despectione.

Quia multum repleta est anima nostra: * opprobrium abundantibus, et despectio superbis.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Finitis Antiphonis, et Psalmis praedictis, Pontifex surgit, deposita mitra, et dicit:

Oremus.

Deus, qui virginalem aulam beatae Mariae virginis, in qua habitares, eligere dignatus es: da, quaesumus, ut sua nos defensione munitos, jucundos facias suae interesse commemorationi. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex incipit Antiphonam, schola prosequente. Qua incepta, sedet cum mitra, donec perficiatur Antiphona.

O gloriosa Dei Genitrix * Virgo semper Maria, quae Dominum omnium meruisti portare, et Regem Angelorum sola virgo lactare, nostri, quaesumus, pia memorare, et pro nobis Jesum Christum deprecare; ut tuis fulti patrociniis, ad coelestia regna mereamur pervenire.

Canticum B. Mariae Virginis

Magnificat: * anima mea Dominum.

Et exsultavit spiritus meus: * in Deo, salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillae suae: * ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.

Quia fecit mihi magna, qui potens est: * et sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus, a progenie in progenies: * timentibus eum.
Fecit potentiam in brachio suo: * dispersit superbos mente cordis sui.
Deposuit potentes de sede: * et exaltavit humiles.
Esurientes implevit bonis: * et divites dimisit inanes.
Suscepit Israel puerum suum: * recordatus misericordiae suae.
Sicut locutus est ad patres nostros: * Abraham, et semini ejus in saecula.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Finita Antiphona, surgit Pontifex, sine mitra stans usque ad finem Cantici. Quo finito, dicit:

Oremus.
Deus, qui de beatæ Mariæ Virginis utero, Verbum tuum angelo nuntiante carnem suscipere voluisti: praesta supplicibus tuis, ut qui vere eam Genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.
Omnipotens sempiterne Deus, clementissima cujus dispensatione cuncta creantur ex nihilo; hanc imaginem in honorem piissimæ Genitricis Filii tui Domini nostri Jesu Christi venerabiliter adaptatam bene + dicere et sancti + ficare digneris; et praesta, misericordissimæ Pater, per invocationem nominis tui, atque ejusque unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi, quem pro salute generis humani, integritate Virginis Mariæ servata, incarnari voluisti, quatenus precibus ejusdem sacratissimæ Virginis, quicumque eamdem misericordiae Reginam et gratiosissimam Dominam nostram coram hac effigie suppliciter honorare studuerint, et de instantibus periculis eruantur, et in conspectu divinæ majestatis tuæ de commissis et omissis veniam impetrent; ac mereantur in praesenti gratiam quam desiderant adipisci: et in futuro perpetua salvatione cum electis tuis valeant gratulari. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Ultimo aspergit Imaginem aqua benedicta.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE IMAGINUM ALIORUM SANCTORUM

Pontifex stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui Sanctorum tuorum imagines seu effigies sculpi aut pingi non reprobas, ut quoties illas oculis corporis intuemur, toties eorum actus et sanctitatem ad imitandum memoriae oculis meditemur, hanc, quaesumus, imaginem, seu sculpturam in honorem, et memoriam beati **N.** Apostoli tui, **vel** Martyris, **vel** Confessoris, **aut** Pontificis, **vel** Virginis adaptatam bene + dicere et sancti + ficare digneris; et praesta, ut quicumque coram illa ipsum gloriosissimum Apostolum tuum, **vel** Martyrem, **vel** Confessorem, **aut** Pontificem, **vel** Virginem suppliciter colere et honorare studuerit, illius precibus ac obtentu, a te gratiam in praesenti, et aeternam gloriam obtineat in futurum. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Ultimo aspergit eas aqua benedicta.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE SACRORUM VASORUM ET ALIORUM ORNAMENTORUM IN GENERE

Pontifex sacra vasa, vel alia ornamenta benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, Domine, Pater clementissime, preces nostras, et haec purificanda vasa et ornamenta, sacri altaris atque Ecclesiae tuae sacri ministerii usui praeparata, bene + dicere et sancti + ficare digneris. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, a quo omnia immunda purgantur, et in quo omnia purgata clarescant, supplices omnipotentiam tuam invocamus ut ab his vasis et ornamentis, qui tibi offerunt famuli tui, omnis spiritus immundus confusus longe discedat, et per tuam bene + dictionem ad usum et ministerium sancti altaris, et Ecclesiae tuae sanctificata permaneant. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE TABERNACULI

SIVE VASCULI PRO SACROSANCTA EUCHARISTIA CONSERVANDA

Pontifex tabernaculum sive vasculum pro conservanda sacrosancta Eucharistia benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, majestatem tuam supplices deprecamur, ut vasculum hoc pro corpore Filii tui Domini nostri Jesu Christi in eo condendo fabricatum, bene + dictionis tuae gratia dicare digneris. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum aspergit illud aqua benedicta.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE CAPSARUM PRO RELIQUIIS, ET ALIIS SANCTUARIIS INCLUDENDIS

Pontifex capsas pro Reliquiis, et aliis sanctuariis includendis, benedicere volens, stans cum mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

Oremus, dilectissimi nobis, Deum Patrem omnipotentem, ut qui omnia per unigenitum Filium suum in virtute Spiritus Sancti valde bona creavit, ipse nobis indignus ad consecrationem harum capsarum Reliquiis Sanctorum suorum condendis paratarum, rorem gratiae suae clementer infundere dignetur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

Deinde, deposita mitra, extensis manibus ante pectus, dicit Praefationem.

Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus inaestimabilis, Deus ineffabilis, Deus misericordiarum, et totius consolationis. Qui Moysi famulo tuo praecepisti, ut juxta exemplar quod ei in monte demonstrasti, arcam de lignis imputribilibus construeret, et eam auro mundissimo circumdaret, in qua urna aurea manna coelesti plena, cum tabulis testamenti digito majestatis tuae conscriptis, in testimonium futuris generationibus servari deberet. Quique nostris saeculis eadem sacratius intelligenda manifestasti, dum corpus unici Filii tui, opere Spiritus Sancti de incorrupta Virgine

conceptum, et anima rationali vivificatum, omni plenitudine divinitatis replesti: te suppliciter imploramus, omnipotens Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, ex quo omnis peternitas in coelo et in terra nominatur, ut haec vascula Sanctorum tuorum pignoribus praeparata, eisdem Sanctis tuis intercedentibus, coelesti bene + dictione perfundere digneris; quatenus qui horum patrocina requirunt, ipsis intercedentibus, cuncta sibi adversantia, te adjuvante, superare, et omnia commode profutura, abundantia largitatis tuae mereantur invenire. Et sicut illi, te, Domine, inspirante, spiritualium nequitiarum versutias cavere, et humanitus exquisita tormenta non solum contemnere, sed etiam penitus evincere, Christo Domino confortante, potuerunt; ita ipsorum merita venerantibus, et Reliquias humiliter amplectentibus, contra diabolum, et angelos ejus, contra fulmina et tempestates, contra grandines, et varias pestes, contra corruptum aerem, et mortes hominum, vel animalium, contra fures et latrones, sive gentium incursiones, contra malas bestias, et serpentium, ac reptantium diversissimas formas, contra malorum hominum adinventiones pessimas, eorundem Sanctorum tuorum precibus complactus, dexteram invictae potentiae tuae ad depulsionem nocivorum et largitatem proficuum semper et ubique propitius extende.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen quod a circumstantibus possit audiri.

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum adhuc stans sine mitra, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.
Domine, Deus omnipotens, qui ut murmur insani populi compesceres, et sacerdotium Aaron tibi placitum comprobares, virgam ejus aridam germinare, et flores fructiferos producere fecisti, eandemque in arca testamenti pro signo virtutis tuae poni jussisti; sed et nobis eodem praesagio Christum in ara crucis arefactum, tertia die resurrectione reflorescere, et in Ecclesia novissimo tempore resuscitanda, per mortem suam die ac nocte fructificare demonstrasti; te, quaesumu, indulgentissime generis humani provisor, ut haec vascula Sanctorum tuorum receptaculo praeparata, ita gratuita gratia sanctifices, ut ubicumque in tuo nomine perlata fuerint, intercedentibus habitatorum ipsorum meritis, cuncta adversa repellas, et nullifices, et omnia utilia multiplices atque custodias; quatenus fideles tui magnitudine sive universitate beneficiorum tuorum, in parte modica Reliquiarum, integra Sanctorum corpora se percepisse gratulentur; et per temporalia loca ipsorum precibus impensa, ad aeterna cum eis gaudia possidenda fiducialius animentur. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum aspergit eas aqua benedicta.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE SIGNI VEL CAMPANAE

Signum vel Campana debet benedici, antequam ponatur in campanili, hoc ordine. In primis debet Campana ipsa ita suspendi, et situari, ut commode possit intus et extra tangi, tractari, et circumiri; deinde prope ipsam Campanam benedicendam paratur Pontifici faldistorium; vas aquae benedicendae; aspersorium; vas cum sale; lintea munda ad extergendum Campanam, quando opus fuerit; vas Olei sancti infirmorum; sanctum Chrisma; thymiama; thus; myrrha, et thuribulum cum igne. Diaconus etiam accipit amictum, albam, cingulum, manipulum, stolam, et dalmaticam albi coloris. Quibus ordinatis, Pontifex in sacristia, aut alio convenienti loco paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, et mitra simplici, baculum Pastoralem manu gestans, venit prope Campanam, ubi sedens super faldistorium ibidem sibi paratum, dicit cum ministris Psalmos sequentes, videlicet:

Psalmus 50

Miserere mei, Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum: * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta, et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium, et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea justitiam tuam.

Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicias.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum

vitulos.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 53

Deus, in nomine tuo salvum me fac: * et in virtute tua judica me

Deus, exaudi orationem meam: * auribus percipe verba oris mei.

Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, et fortes quaesierunt animam meam: * et non proposuerunt Deum ante conspectum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me: * et Dominus susceptor est animae meae.

Averte mala inimicis meis: * et in veritate tua disperde illos.

Voluntarie sacrificabo tibi: et confitebor nomini tuo, Domine, quoniam bonum est.

Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me: * et super inimicos meos despexit oculus meus.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 56

Miserere mei, Deus, miserere mei: * quoniam in te confidit anima mea.

Et in umbra alarum tuarum sperabo, * donec transeat iniquitas.

Clamabo ad Deum altissimum, * Deum qui benefecit mihi.

Misit de coelo et liberavit me: * dedit in opprobrium conculcantes me.

Misit Deus misericordiam suam, et veritatem suam: * et eripuit animam meam de medio catulorum leonum: dormivi conturbatus.

Filii hominum dentes eorum arma et sagittae: et lingua eorum gladius acutus.

Exaltare super coelos, Deus, * et in omnem terram gloria tua.

Laqueum paraverunt pedibus meis: * et incurvaverunt animam meam.

Foderunt ante faciem meam foveam: * et inciderunt in eam.

Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum: * cantabo et psalmum dicam.

Exsurge, gloria mea, exsurge, psalterium et cithara: * exurgam diluculo.

Confitebor tibi in populis, Domine: * et psalmum dicam tibi in gentibus.

Quoniam magnificata est usque ad coelos misericordia tua, * et usque ad nubes veritas tua.

Exaltare super coelos Deus: * et super omnem terram gloria tua.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 66

Deus misereatur nostri, et benedicat nobis: * illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri.

Ut cognoscamus in terra viam tuam: * in omnibus gentibus salutare tuum.

Confiteantur tibi populi, Deus: * confiteantur tibi populi omnes.

Laetentur et exultent Gentes: * quoniam iudicas populos in aequitate, et Gentes in terra diriges.

Confiteantur tibi populi, Deus, confiteantur tibi populi omnes: * terra dedit fructum suum.

benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus: * et metuant eum omnes fines terrae.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 69

Deus in adiutorium meum intende: * Domine ad adiuvandam me festina.

Confundantur, et revereantur * qui quaerunt animam meam.

Avertantur retrorsum et erubescant: * qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescences, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exsultent et laetentur in te omnes, qui quaerunt te, * et dicant semper: Magnificetur Deus, qui diligunt salutare tuum.

Ego vero egenus, et pauper sum: Deus, adjuva me.

Adiutor meus, et liberator meus es tu: * Domine ne moreris.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 85

Inclina, Domine, aurem tuam, et exaudi me: * quoniam inops, et pauper sum ego.

Custodi animam meam, quoniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus, sperantem in te.

Miserere mei, Domine, quoniam ad te clamabo tota die: * laetifica animam servi tui, quoniam ad te, Domine, animam meam levavi.

Quoniam tu, Domine, suavis, et mitis: * et multae misericordiae omnibus invocantibus te.

Auribus percipe, Domine, orationem meam: * et intende voci deprecationis meae.

In die tribulationis meae clamavi ad te: * quia exaudisti me.

Non est similis tui in diis, Domine: * et non est secundum opera tua.

Omnes gentes quascumque fecisti, venient, et adorabunt coram te, Domine: * et glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, et faciens mirabilia: * tu es Deus solus.

Deduc me, Domine, in via tua, et ingrediar in veritate tua: * laetetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi, Domine, Deus meus, in toto corde meo: * et glorificabo nomen tuum in aeternum.

Quia misericordia tua magna est super me: * et eruisti animam meam ex inferno inferiori.

Deus, iniqui insurrexerunt super me, et synagoga potentium quaesierunt animam meam: * et non proposuerunt te in conspectu suo.

Et tu, Domine, Deus miserator, et misericors: * patiens et multae misericordiae, et verax.

Respice in me, et miserere mei: * da imperium tuum puero tuo: et salvum fac filium ancillae tuae.

Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt me, et confundantur: * quoniam tu, Domine, adiuvasti me, et consolatus es me.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 129

De profundis clamavi ad te, Domine: * Domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuae intendentes: * in vocem deprecationis meae.
Si iniquitates observaveris, Domine: * Domine, quis sustinebit?
Quia apud te propitiatio est: * propter legem tuam sustinui te, Domine.
Sustinuit anima mea in verbum ejus: * speravit anima mea in Domino.
A custodia matutina usque ad noctem: * speret Israel in Domino.
Quia apud Dominum misericordia: * et copiosa apud eum redemptio.
Et ipse redimet Israel: * ex omnibus iniquitatibus ejus.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Expletis Psalmis, surgit Pontifex, et stans cum mitra benedicit sal, et aquam dicens:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

Exorcizo te, creatura salis, per Deum + vivum, per Deum + verum, per Deum + sanctum, per Deum, qui te per Eliseum Prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquae; ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium; et sis omnibus sumentibus te sanitas animae et corporis; et effugiat, atque discedat a loco, in quo aspersum fueris, omnis phantasia et nequitia vel versutia diabolicae fraudis, omnisque spiritus immundus, adjuratus per eum qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen

Deinde depositis baculo Pastoralis et mitra, junctis manibus dicit:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.
Immensam clementiam tuam, omnipotens aeterne Deus, humiliter imploramus, ut hanc creaturam salis, quam in usum generis humani tribuisti, bene + dicere, et sancti + ficare tua pietate digneris; ut sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis; et quidquid ex eo tactum vel respersum fuerit, careat omni immunditia omnique impugnatione spiritualis nequitiae. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum acceptis mitra et baculo Pastoralis, super aquam absolute dicit:

Exorcizo te, creatura aquae, in nomine Dei Pa + tris omnipotentis, et in nomine Jesu Christi Fi + lii ejus Domini nostri, et in virtute Sancti + Spiritus, ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, et ipsum inimicum eradicare et explantare valeas, cum angelis suis apostaticis, per virtutem ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

Deinde, depositis baculo Pastoralis et mitra, junctis manibus dicit:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui ad salutem humani generis maxima quaeque Sacramenta in aquarum substantia condidisti, adesto propitius invocationibus nostris, et elemento huic multimodis purificationibus praeparato, virtutem tuae bene + dictionis infunde; ut creatura tua mysteriis tuis serviens, ad abjiciendos daemones, morbosque pellendos, divinae gratiae sumat effectum; ut quidquid in domibus, vel in locis fidelium, haec unda resperserit, careat omni immunditia, liberetur a noxa: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens: discedant omnes insidiae latentis inimici, et si quid est quod aut incolumitati habitantium invidet, aut quieti, aspersione hujus aquae effugiat; ut salubritas per invocationem sancti tui nominis expedita, ab omnibus sit impugnationibus defensa. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Qua dicta, Pontifex adhuc sine mitra stans, dicit absolute sequentem Orationem:

Bene + dic, Domine, hanc aquam benedictione coelesti, et assistat super eam virtus Spiritus Sancti; ut cum hoc vasculum, ad invitandos filios sanctae Ecclesiae praeparatum, in ea fuerit tinctum, ubicumque sonuerit hoc tintinnabulum, procul recedat virtus insidiantium, umbra phantasmatum, incursio turbinum, percussio fulminum, laesio tonitruorum, calamitas tempestatum, omnisque spiritus procellarum; et cum clangorem illius audierint filii Christianorum, crescat in eis devotionis augmentum, ut festinantes ad piae matris Ecclesiae gremium, cantent tibi in Ecclesia Sanctorum canticum novum, deferentes in sono praeconium tubae, modulationem psalterii, suavitatem organi, exultationem tympani, jucunditatem cymbali; quatenus in templo sancto gloriae tuae suis obsequiis et precibus invitare valeant multitudinem exercitus Angelorum. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Post haec Pontifex mittit sal in aquam, in modum crucis, dicendo semel:

Commixtio salis, et aquae pariter fiat. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus invictae virtutis auctor, et insuperabilis imperii rex, ac semper magnificus triumphator; qui adversae dominationis vires reprimis; qui inimici rugientis saevitiam superas; qui hostiles nequitas potenter expugnas; te, Domine, trementes et supplices deprecamur, ac petimus, ut hanc creaturam salis et aquae dignanter aspicias, benignus illustres, pietatis tuae rore sanctifices; ut ubicumque fuerit

aspersa, per invocationem sancti tui nominis, omnis infestatio immundi spiritus abigatur, terrorque venenosi serpentis procul pellatur; et praesentia Sancti Spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus ubique adesse dignetur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

His peractis, Pontifex, accepta mitra, incipit lavare Campanam cum dicta aqua; et ministri prosequuntur lotionem; lavantes eam totaliter intus, et extra, deinde cum linteo mundo abstergunt; Pontifice interim cum mitra sedente, et cum aliis ministris dicente Psalmum, cum aliis sequentibus.

Psalmus 145

Lauda, anima mea, Dominum, laudabo Dominum in vita mea: * psallam Deo meo quamdiu fuero.
Nolite confidere in principibus: * in filiis hominum, in quibus non est salus.
Exibit spiritus ejus, et revertetur in terram suam: * in illa die peribunt omnes cogitationes eorum.
Beatus, cujus Deus Jacob adjutor ejus, spes ejus in Domino Deo ipsius: * qui fecit coelum et terram, mare et omnia, quae in eis sunt.
Qui custodit veritatem in saeculum, facit judicium injuriam patientibus: * dat escam esurientibus.
Dominus solvit compeditos: * Dominus illuminat caecos.
Dominus erigit elisos: * Dominus diligit justos.
Dominus custodit advenas, pupillum et viduam suscipiet: * et vias peccatorum disperdet.
Regnabit Dominus in saecula, Deus tuus, Sion: * in generationem et generationem.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 146

Laudate Dominum quoniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit jucunda, decoraque laudatio.
Aedificans Jerusalem Dominus: * dispersiones Israel congregabit.
Qui sanat contritos corde: * et alligat contritiones illorum.
Qui numerat multitudinem stellarum: * et omnibus eis nomina vocat.
Magnus Dominus noster, et magna virtus ejus: * et sapientiae ejus non est numerus.
Suscipiens mansuetos Dominus: * humilians autem peccatores usque ad terram.
Praecinite Domino in confessione: * psallite Deo nostro in cithara.
Qui operit caelum nubibus: * et parat terrae pluviam.
Qui producit in montibus foenum: * et herbam servituti hominum.
Qui dat jumentis escam ipsorum: * et pullis corvorum invocantibus eum.
Non in fortitudine equi voluntatem habebit: * nec in tibiis viri beneplacitum erit ei.
Beneplacitum est Domino super timentes eum: * et in eis, qui sperant super misericordia ejus.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 147

Lauda, Jerusalem, Dominum: * lauda Deum tuum, Sion.
Quoniam confortavit seras portarum tuarum: * benedixit filiis tuis in te.

Qui posuit fines tuos pacem: * et adipe frumenti satiat te.
Qui emittit eloquium suum terrae: * velociter currit sermo ejus.
Qui dat nivem sicut lanam: * nebulam sicut cinerem spargit.
Mittit crystallum suum sicut buccellas: * ante faciem frigoris ejus quis sustinebit?
Emittet verbum suum, et liquefaciet ea: * flabit spiritus ejus, et fluent aquae.
Qui annuntiat verbum suum Jacob: * justitias, et judicia sua Israel.
Non fecit taliter omni nationi: * et judicia sua non manifestavit eis.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 148

Laudate Dominum de coelis: * laudate eum in excelsis.
Laudate eum, omnes Angeli ejus: * laudate eum, omnes virtutes ejus.
Laudate eum, sol et luna: * laudate eum, omnes stellae et lumen.
Laudate eum, coeli coelorum: * et aquae omnes, quae super coelos sunt, laudent nomen Domini.
Quia ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandavit, et creata sunt.
Statuit ea in aeternum, et in saeculum saeculi: * praeceptum posuit, et non praeteribit.
Laudate Dominum de terra, * dracones, et omnes abyssi.
Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum: * quae faciunt verbum ejus:
Montes, et omnes colles: * ligna fructifera, et omnes cedri.
Bestiae, et universa pecora: * serpentes, et volucres pennatae:
Reges terrae, et omnes populi: * principes, et omnes iudices terrae.
Juvenes, et virgines : senes cum junioribus laudent nomen Domini: * quia exaltatum est nomen ejus solius.
Confessio ejus super caelum et terram: * et exaltavit cornu populi sui.
Hymnus omnibus sanctis ejus: * filiis Israel, populo appropinquanti sibi.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 149.

Cantate Domino canticum novum: * laus ejus in ecclesia sanctorum.
Laetetur Israel in eo, qui fecit eum: * et filii Sion exsultent in rege suo.
Laudent nomen ejus in choro: * in tympano, et psalterio psallant ei.
Quia beneplacitum est Domino in populo suo: * et exaltabit mansuetos in salutem.
Exsultabunt sancti in gloria: * laetabuntur in cubilibus suis.
Exaltationes Dei in gutture eorum: * et gladii ancipites in manibus eorum.
Ad faciendam vindictam in nationibus: * increpationes in populis.
Ad alligandos reges eorum in compedibus: * et nobiles eorum in manicis ferreis.
Ut faciant in eis iudicium conscriptum: * gloria haec est omnibus sanctis ejus.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 150.

Laudate Dominum in sanctis ejus: * laudate eum in firmamento virtutis ejus.
Laudate eum in virtutibus ejus: * laudate eum secundum multitudinem magnitudinis ejus.
Laudate eum in sono tubae: * laudate eum in psalterio, et cithara.
Laudate eum in tympano, et choro: * laudate eum in cordis, et organo.
Laudate eum in cymbalis benesonantibus: laudate eum in cymbalis jubilationis: * omnis spiritus laudet Dominum.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Quibus finitis, surgit Pontifex cum mitra, et cum pollice dexteræ manus facit ab extra supra Campanam de Oleo sancto infirmorum signum crucis: quo facto, deposita mitra, dicit

Oremus.
Deus, qui per beatum Moysen legiferum famulum tuum tubas argenteas fieri praecepisti, quibus dum Sacerdotes tempore sacrificii clangerent, sonitu dulcedinis populus monitus ad te adorandum fieret praeparatus, et ad celebranda sacrificia conveniret; quarum clangore hortatus ad bellum, molimina prosterneret adversantium; praesta, quaesumus; ut hoc vasculum sanctae tuae Ecclesiae praeparatum sancti + ficetur a Spiritu Sancto, ut per illius tactum fideles invitentur ad praemium. Et cum melodia illius auribus insonuerit populorum, crescat in eis devotio fidei; procul pellantur omnes insidiae inimici, fragor grandinum, procella turbinum, impetus tempestatum; temperentur infesta tonitrua; ventorum flabra fiant salubriter, ac moderate suspensa; prosternat aereas potestates dextera tuae virtutis; ut hoc audientes tintinnabulum contremiscant, et fugiant ante sanctae crucis Filii tui in eo depictum vexillum, cui flectitur omne genu, coelestium, terrestrium, et infernorum, et omnis lingua confitetur, quod ipse Dominus noster Jesus Christus, absorpta morte per patibulum crucis, regnat in gloria Dei Patris, cum eodem Patre, et Spiritu Sancto, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Pontifex, accepta mitra, extergit cum linteo mundo crucem a se factam. Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam.

Vox Domini * super aquas multas, Deus majestatis intonuit: Dominus super aquas multas.

Psalmus 28

Afferte Domino, filii Dei: * afferte Domino filios arietum.
Afferte Domino gloriam et honorem, afferte Domino gloriam nomini ejus: * adorete Dominum in atrio sancto ejus.
Vox Domini super aquas, Deus majestatis intonuit: * Dominus super aquas multas.
Vox Domini in virtute: * vox Domini in magnificentia.
Vox Domini confringentis cedros: * et confringet Dominus cedros Libani.
Et comminuet eas tamquam vitulum Libani: * et dilectus quemadmodum filius unicornium.
Vox Domini intercidentis flammam ignis: * vox Domini concutientis desertum: et commovebit Dominus desertum Cades.
Vox Domini praeparantis cervos, et revelabit condensa: * et in templo ejus omnes dicent gloriam.
Dominus diluvium inhabitare facit: * et sedebit Dominus Rex in aeternum.
Dominus virtutem populo suo dabit: * Dominus benedicet populo suo in pace.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona. Interim Pontifex cum mitra stans facit cum pollice dexteræ manus de Oleo sancto infirmorum septem cruces exterius super Campanam, et deintus cum Chrismate quatuor pari distantia, dicens, dum quamlibet crucem facit:

Sancti + ficetur, et conse + cretur, Domine, signum istud. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. In honorem sancti N. Pax tibi.

Deinde finitis Antiphona, et Psalmo, ac factis crucibus praedictis, Pontifex stans, deposita mitra, dicit:

Oremus.
Omnipotens sempiterne Deus, qui ante arcam foederis per clangorem tubarum, muros lapideos, quibus adversantium cingebatur exercitus, cadere fecisti: tu hoc tintinnabulum coelesti bene + dictione perfunde; ut ante sonitum ejus longius effugentur ignita jacula inimici, percussio fulminum, impetus lapidum, laesio tempestatum; ut ad interrogationem prophetica, quid est tibi mare, quod fugisti? suis motibus cum Jordanico retroactis fluente respondeant: A facie Domini mota est terra, a facie Dei Jacob, qui convertit petram in stagna aquarum, et rupem in fontes aquarum. Non ergo nobis, Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam, super misericordia tua; ut cum praesens vasculum, sicut reliqua altaris vasa, sacro Chrismate tangitur, Oleo sancto ungitur, quicumque ad sonitum ejus convenerint, ab omnibus inimici tentationibus liberi, semper fidei Catholicae documenta sectentur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Tum sedet Pontifex, et accepta mitra, imponit in thuribulo thymiama, thus, et myrrham, si haberi possunt, alioquin, quae ex ipsis habentur: quibus impositis, thuribulum ipsum supponitur Campanae, seu signo, ut totum fumum recipiat, schola interim cantante Antiphonam:

Deus, in sancto via tua: quis Deus magnus sicut Deus noster?

Psalmus 76

Viderunt te aquae, Deus, viderunt te aquae: * et timuerunt, et turbatae sunt abyssi.

Multitudo sonitus aquarum: * vocem dederunt nubes.

Etenim sagittae tuae transeunt: * vox tonitruum tui in rota.

Illuxerunt coruscationes tuae orbi terrae: * commota est et contremuit terra.

In mari via tua, et semitae tuae in aquis multis: * et vestigia tua non cognoscentur.

Deduxisti sicut oves populum tuum, * in manu Moysi et Aaron.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Quibus dictis, deposita mitra, surgit Pontifex, et dicit:

Oremus.

Omnipotens dominator Christe, quo secundum carnis assumptionem dormiente in navi, dum oborta tempestas mare conturbasset, te protinus excitato et imperante, dissiluit, tu necessitatibus populi tui benignus succurre; tu hoc tintinnabulum Sancti Spiritus rore perfunde; ut ante sonitum illius semper fugiat bonorum inimicus: invitetur ad fidem populus Christianus; hostilis terreatur exercitus; confortetur in Domino per illud populus tuus convocatus: ac sicut Davidica cithara delectatus desuper descendat Spiritus Sanctus; atque ut Samuele agnum lactentem mactante in holocaustum regis aeterni imperii, fragor aurarum turbam regulit adversantium: ita dum hujus vasculi sonitus transit per nubila, Ecclesiae tuae conventum manus conservet angelica; fruges credentium, mentes et corpora salvet protectio sempiterna. Per te, Christe Jesu, qui cum Deo Patre vivis et regnas in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Demum Diaconus, sacris vestibus albi coloris paratus, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

+ Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam.

Cap. 10.

In illo tempore: Intravit Jesus in quoddam castellum: et mulier quaedam Martha nomine, excepit illum in domum suam, et huic erat soror nomine Maria, quae etiam sedens secus pedes Domini, audiebat verbum illius. Martha autem satagebat circa frequens ministerium: quae stetit, et ait: Domine, non est tibi curae quod soror mea reliquit me solam ministrare? Dic ergo illi, ut me adjuvet. Et respondens dixit illi Dominus: Martha, Martha, sollicita es, et turbaris erga plurima. Porro unum est necessarium. Maria optimam partem elegit, quae non auferetur ab ea.

Finito Evangelio, Pontifex osculatur librum Evangeliorum per unum ex ministris sibi porrectum. Tum producit super Campanam benedictam signum crucis, et reassumpta mitra, discedens revertitur ad locum, ubi paramenta accepit, in quo dimissis sacris vestibus, vadit in pace.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE ET IMPOSITIONE CRUCIS

PROFICISCENTIBUS IN SUBSIDIUM, ET DEFENSIONEM FIDEI CHRISTIANAE, SEU RECUPERATIONEM TERRAE SANCTAE

Profecturus in subsidium, et defensionem fidei Christianae, seu recuperationem Terrae sanctae, genuflectit ante Pontificem, coram quo unus ministrorum tenet crucem benedicendam illi imponendam. Tum Pontifex stans sine mitra, dicit supra Crucem:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens Deus, qui crucis signum pretioso Filii tui Sanguine dedicasti, quique per eandem crucem Filii tui Domini nostri Jesu Christi mundum redimere voluisti, et per virtutem ejusdem venerabilis crucis humanum genus ab antiqui hostis chirographo liberasti; te suppliciter exoramus, ut digneris hanc crucem paterna pietate bene + dicere, et coelestem ei virtutem, et gratiam impertire, ut quicumque eam in passionis et crucis Unigeniti tui signum ad tutelam corporis, et animae super se gestaverit, coelestis gratiae plenitudinem in ea, et munimen valeat tuae benedictionis accipere. Quemadmodum virgam Aaron ad rebellium perfidiam repellendam benedixisti, ita et hoc signum tua dextera bene + dic; et contra omnes diabolicas fraudes virtutem ei tuae defensionis impendas: ut portantibus illud animae pariter, et corporis prosperitatem conferat salutarem, et spiritualia in eis dona multiplicet. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex aspergit Crucem ipsam aqua benedicta, et super recepturum ipsam dicit:

Oremus.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui es verus et omnipotens Deus, splendor, et imago Patris, et vita aeterna; qui tuis discipulis asseruisti, ut quicumque vult post te venire, semetipsum abneget, et suam crucem tollens te sequatur, quaesumus immensam clementiam tuam, ut hunc famulum tuum, qui juxta verbum tuum seipsum abnegare, suamque crucem tollere, et te sequi, ac contra inimicos nostros

pro salute populi tui electi properare, et pugnare desiderat, semper, et ubique protegas, ac a periculis omnibus eruas, et a vinculo peccatorum absolvas, acceptumque votum ad effectum deducas optatum. Tu, Domine, qui es via, veritas, et vita, et in te sperantium fortitudo, ejus iter bene disponas, et prospera cuncta concedas; ut inter praesentis saeculi angustias, tuo semper auxilio gubernetur. Mitte ei, Domine, Angelum tuum Raphaellem, qui Tobiae comes fuit in itinere suo, ejusque patrem a corporis caecitate liberavit, in eundo et redeundo sit ei defensor contra omnes visibiles et invisibiles hostis insidias, et omnem mentis et corporis ab eo caecitatem repellat. Qui cum Deo Patre, et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex sedens, accepta mitra, imponet illi Crucem dicens:

Accipe signum crucis. In nomine Pa + tris, et Fi + lii et Spiritus + Sancti, in figuram crucis, passionis, et mortis Christi, ad tui corporis, et animae defensionem: ut divinae bonitatis gratia post iter expletum, salvus et emendatus ad tuos valeas remeare. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Demum Pontifex aspergit cruce signatum aqua benedicta, qui genuflexus osculatur manum Pontificis, et discedit.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE ARMORUM

Pontifex benedicturus arma, quae aliquis ministrorum coram eo tenet, aut supra altare vel aliquam mensam ponuntur, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Benedictio Dei omnipotentis Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, descendat super haec arma, et super induentem ea, quibus ad tuendam justitiam induatur. Rogamus te, Domine Deus, ut illum protegas, et defendas, qui vivis et regnas Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Alia Oratio.

Oremus.

Deus omnipotens, in cujus manu victoria plena constitit, quique etiam David ad expugnandum rebellem Goliath vires mirabiles tribuisti, clementiam tuam humili prece deposcimus, ut haec arma almifica pietate bene + dicere digneris; et concede famulo tuo **N.** eadem gestare cupienti, ut ad munimen, ac defensionem sanctae matris Ecclesiae, pupillorum, et viduarum, contra visibilium et invisibilium hostium impugnationem, ipsis libere et victorioso utatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE ENSIS

Pontifex ensem benedicere volens, illo cui tradendus est coram eo genuflectente, quem unus ex ministris coram eo tenet, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Bene + dicere digneris, quaesumus, Domine, ensem istum; et hunc famulum tuum, qui eum, te inspirante, suscipere desiderat, pietatis tuae custodia munias, et illaesum custodias. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde aspergat ensem aqua benedicta. Tum sedens, accepta mitra, tradit eum illi, cui tradendus est, genuflexo coram eo permanente, dicens:

Accipe ensem istum, in nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, et utaris eo ad defensionem tuam, ac sanctae Dei Ecclesiae, et ad confusionem inimicorum crucis Christi, ac fidei christianae; et quantum humana fragilitas permiserit, cum eo neminem injuste laedas; quod ipse tibi praestare dignetur, qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivit et regnat Deus in saecula saeculorum. **R.** Amen.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE ET TRADITIONE VEXILLI BELLICI

Pontifex Vexillum bellicum, quod unus ex ministris coram eo tenet, benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui es cunctorum benedictio, et triumphantium fortitudo; respice propitius ad preces humilitatis nostrae, et hoc Vexillum, quod bellico usui praeparatum est, coelesti bene + dictione sanctifica; ut contra adversarias, et rebelles nationes sit validum, tuoque munimine circumseptum, sitque inimicis christiani populi terribile, atque in te confidentibus solidamentum, et certa fiducia victoriae. Tu enim es Deus, qui conteris bella, et coelestis praesidii sperantibus in te praestas auxilium. Per unicum Filium tuum, Christum Dominum nostrum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde aspergit Vexillum aqua benedicta. Tum sedens, accepta mitra, genuflexo coram eo, illo, cui Vexillum tradendum est, consignat ei ipsum Vexillum, dicens:

Accipe Vexillum coelesti benedictione sanctificatum, sitque inimicis populi Christiani terribile, et det tibi Dominus gratiam, ut ad ipsius nomen et honorem, cum illo hostium cuneos potenter penetres incolumis et securis.

Deinde det ei osculum pacis, dicens: Pax tibi. Qui, accepto Vexillo, osculatur manus Pontificis, surgit et discedit.

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

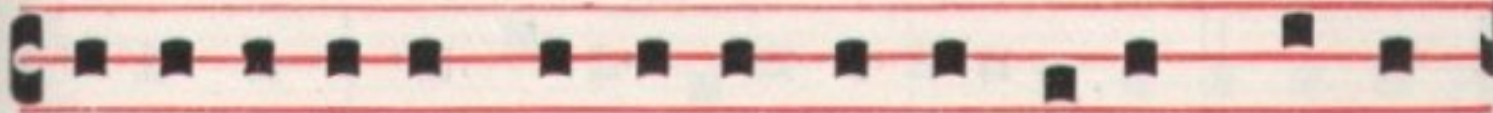
DE PUBLICATIONE FESTORUM MOBILIIUM IN EPIPHANIA DOMINI

In Epiphania Domini, cantato Evangelio, Archidiaconus, sive aliquis Canonicus, vel Beneficiatus, aut alius, juxta consuetudinem loci, pluviali paratus, ascendet ambonem, vel pulpitem, et ibidem, vel in alio loco ubi cantari solet Evangelium, e vetusto Ecclesiae sanctae instituto publicabit Festa mobilia anni currentis juxta infrascriptam formulam, et diem Synodi dioeclesanae suo loco promulgabit, licet in formula infrascripta Dominica secunda post Pascha notata sit.

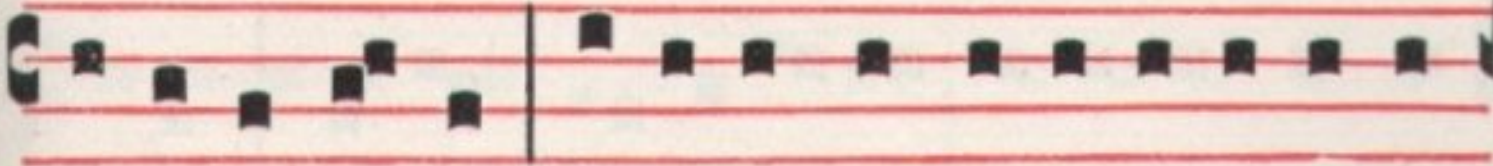
Noveritis, fratres carissimi, quod annuente Dei misericordia, sicut de Nativitate Domini nostri Jesu Christi gavisus sumus, ita et de Resurrectione ejusdem Salvatoris nostri gaudium vobis annuntiamus. Die prima (vel alia, prout occurrit) (Januarii vel Februarii) erit Dominica in Septuagesima. Vigesima (vel alia quae occurrit, uti et in sequentibus) (Februarii, Martii, ejusdem) dies Cinerum, et initium jejunii sacratissimae Quadragesimae. ... (Martii, Aprilis) sanctum Pascha Domini nostri Jesu Christi cum gaudio celebrabitis. Dominica secunda post Pascha dioeclesana Synodus habebitur ... (Aprilis, Maii, Junii) erit Ascensio Domini nostri Jesu Christi. ... (Maii, Junii, ejusdem) Festum Pentecostes. ... (ejusdem, Junii) Festum sacratissimi Corporis Christi. ... (Novembris, Decembris) Dominica prima Adventus Domini nostri Jesu Christi, cui est honor et gloria, in saecula saeculorum. Amen.

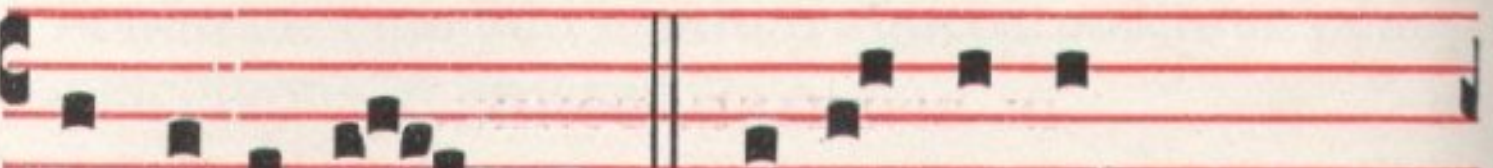
Na-ti-vi-tá-te Dó-mi-ni nostri Je-su Chri-sti

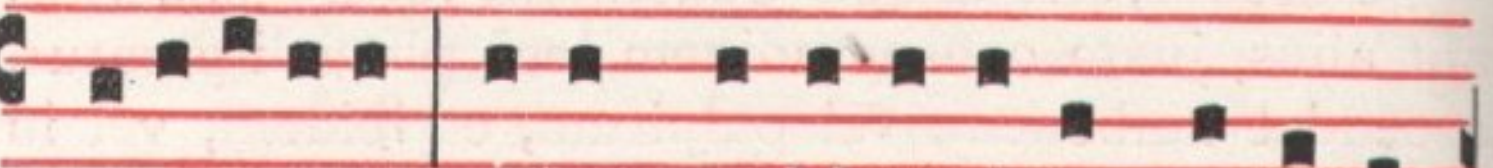
ga-ví-si su-mus, i-ta et de Re-surre-cti-ó-ne

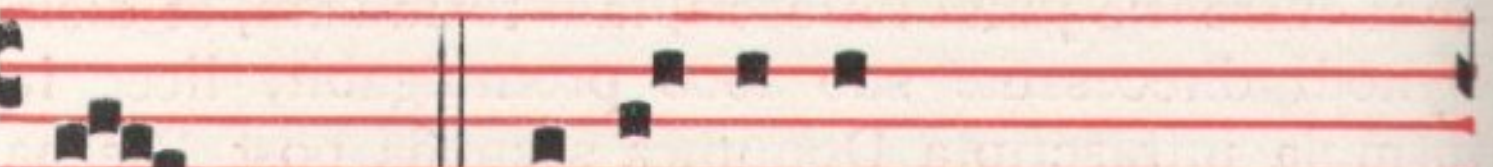
e-júsdem Salva-tó-ris nostri gáudi-um vo-bis

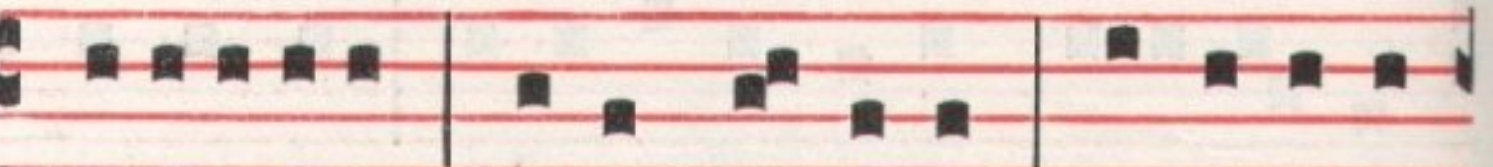
annunti-á-mus. Di-e pri-ma (*vel alia, prout occurrit.*)

(Ja-nu-á-ri-i.
vel
Fe-bru-á-ri-i.) e-rit Do-mí-ni-ca in Septu-a-

gé-si-ma. Vi-gé-si-ma (*vel alia quae occurrit, uti et in sequentibus.*)

(Fe-bru-á-ri-i.) di-es Cí-ne-rum, et in-í-ti-

um je-jú-ni-i sacra-tís-si-mæ Quadra-gé-

si-mæ. (Már-ti-i.) sanctum
A-pri-lis.)

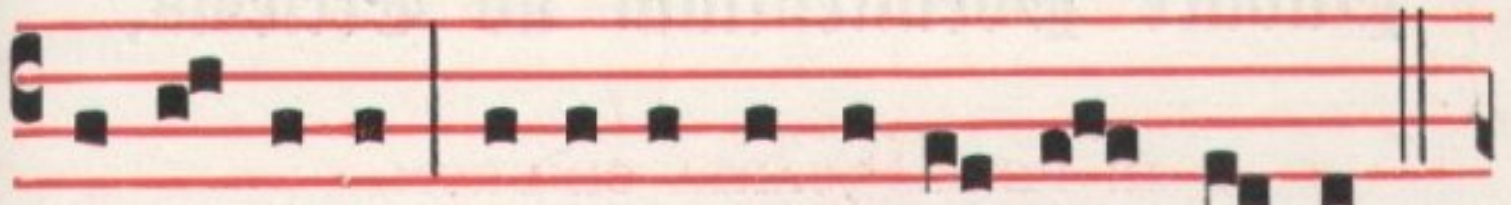
Pascha Dó-mi-ni nostri Je-su Chri-sti cum

gáudi-o ce-le-brá-bi-tis. Do-mí-ni-ca se-

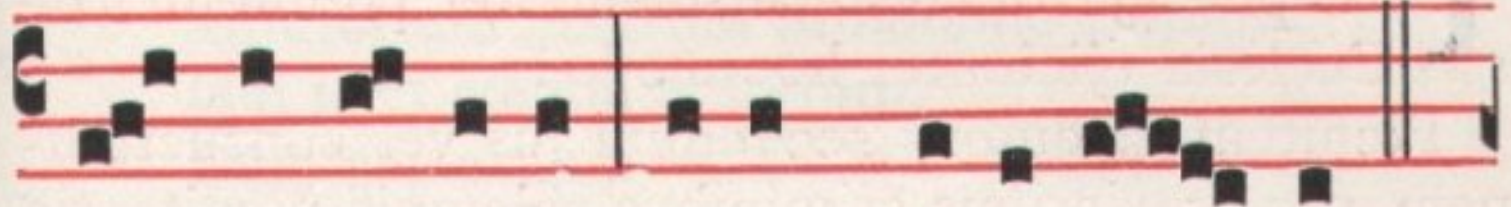
cúnda post Pascha di-œ-ce-sá-na Sy-no-dus

ha-bé-bi-tur. (Aprílis.) e-rit
Maii.
Júnii.)

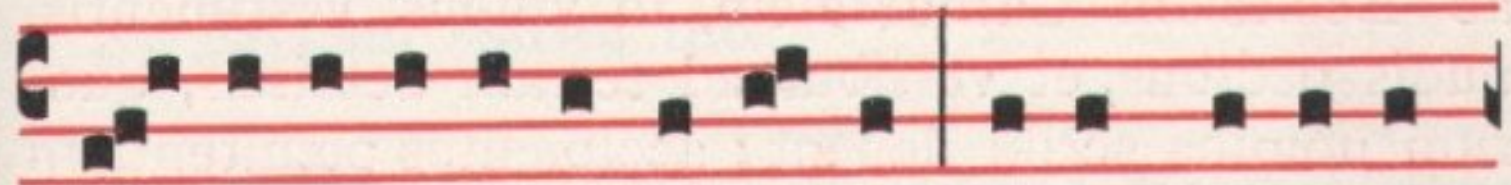

Ascén-si- o Dómi-ni nostri Je- su Chri- sti.

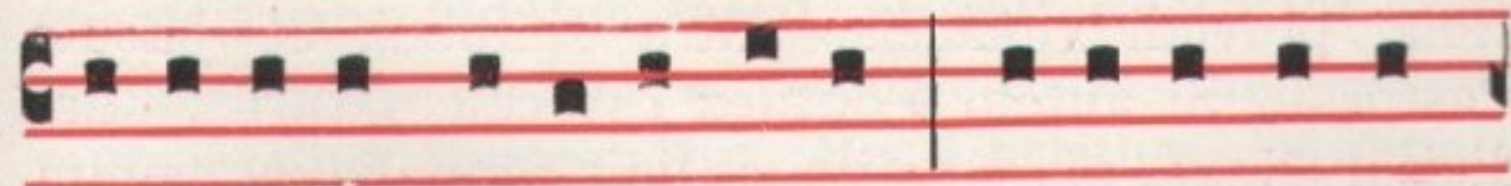
. . . (Maii.
Júnii.
ejúsdem.) Festum Pente-có- stes.

. . . . . (ejúsdem.
Júnii.) Festum sacra-tís-

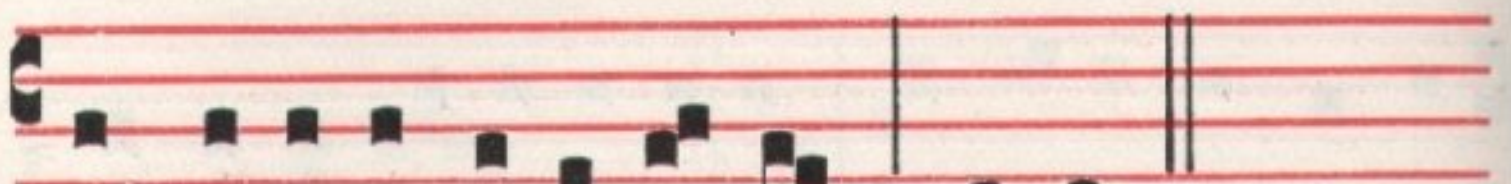
si-mi Córpo-ris Chri- sti. . . . (Novémbris.
Decémbris.)

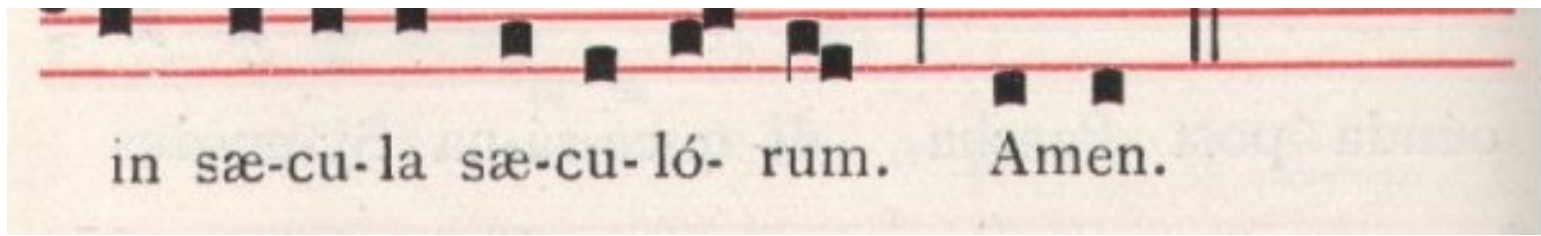

Domí-ni-ca prima Advéntus Dómi-ni nostri

Je- su Chri- sti, cu- i est honor et gló- ri- a,

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Lingua Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE EXPULSIONE POENITENTIUM AB ECCLESIA IN FERIA QUARTA CINERUM

In capite Quadragesimae solemniter poenitentes de Ecclesia ejiciuntur hoc modo:

Poenitentes, quibus secundum jus vel consuetudinem, pro gravioribus criminibus solemniter poenitentia est imponenda, hac die hora quasi tertia conveniunt ab Ecclesia Cathedrali, in vilibus vestimentis, nudis pedibus, et vultibus ad terram demissis, quorum nomina scribi debent; accipientes poenitentiam juxta modum culpae ab Episcopi Poenitentiario, vel ab aliis, quibus hoc officium commissum est; et postea omnes emittuntur, et manent ante foras Ecclesiae. Pontifex interim, dicta Sexta, si non sit celebraturus, paratur supra rochetum (vel, si sit regularis, supra superpelliceum) amictu, alba, cingulo, stola, pluviali violaceis, mitra simplici, et baculo Pastoralis. Si autem Pontifex est celebraturus, dum dicitur Nona, more solito accipit sandalia, et caetera paramenta Pontificalia, usque ad dalmaticam inclusive et desuper pluviale coloris violacei, et mitram simplicem; et benedicit cineres, atque imponit. Quibus peractis, Pontifex cum ministris, schola, et toto Clero, cruce, aqua benedicta, et duobus cereis praecedentibus, egreditur chorum circa medium Ecclesiae, ubi parata sit sedes. Tunc Clerus dividitur per duos choros, hinc, inde, versus valvas Ecclesiae. Poenitentes vero omnes ingressi prosternunt se cum lacrimis in Ecclesiae pavimento coram Pontifice inter utrumque chorum. Tunc Pontifex sedens cum mitra, vel Archipresbyter stans, imponit cineres super capita singulorum dicens:

Memento homo, quia pulvis es, et in pulverem reverteris: age poenitentiam, ut habeas vitam aeternam.

Et unus ex Canonicis aspergit eos aqua benedicta. Postea Pontifex stans, deposita mitra, benedicit cilicia, in hunc modum:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens, et misericors Deus, qui peccatoribus pietatis tuae misericordiam quaerentibus hoc indumento vestitis, misericordiam tuam et veniam tribuisti, obsecramus clementiam tuam, ut hoc indumentum, quod vocatur cilicium, bene + dicere, et sancti + ficare digneris; ut quicumque eo pro peccatis suis indutus fuerit, et misericordiam tuam imploraverit, veniam et indulgentiam tuae sanctae misericordiae consequatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Aspergantur aqua benedicta. Benedictis ciliciis, Pontifex capita eorum cooperit cum eis, dicens:

Apud Dominum misericordia est, et apud Deum redemptio; ita enim lapsis hominibus subvenit, non solum per Baptismi, et Confirmationis gratiam, set etiam per Poenitentiae medicinam, ut spiritus humanus vita reparetur aeterna. **R.** Deo gratias.

Quo facto, Pontifex incipit Antiphonam:

Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum; neque vindictam sumas de peccatis nostris, Domine Deus noster.

Et super faldistorium accumbit, et ministri, et totus populus, et poenitentes prosternunt se in terram, et pro ipsorum poenitentium absolute dicunt septem Psalmos Poenitentiales alternatim:

SEPTEM PSALMI POENITENTIALES

Psalmus 6

Domine, ne in furore tuo arguas me: * neque in ira tua corripas me.

Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum: * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde: * et tu Domine usquequo?

Convertere, Domine, et eripe animam meam: * salvum me fac propter misericordiam tuam.

Quoniam non est in morte qui memor sit tui: * in inferno autem quis confitebitur tibi.

Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum: * in lacrimis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est a furore oculus meus: * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discedite a me, omnes qui operamini iniquitatem: * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam: * Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei: * convertantur, et erubescant valde velociter.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 31

Beati, quorum remissae sunt iniquitates: * et quorum tecta sunt peccata.

Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum: * nec est in spiritu ejus dolus.
Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea: * dum clamarem tota die.
Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua: * conversus sum in aerumna mea, dum
configitur spina.
Delictum meum cognitum tibi feci: * et injustitiam meam non abscondi.
Dixi: confitebor adversum me injustitiam meam Domino: * et tu remisisti impietatem peccati mei.
Pro hac orabit ad te omnis sanctus: * in tempore opportuno.
Verumtamen in diluvio aquarum multarum: * ad eum non approximabunt.
Tu es refugium meum a tribulatione, quae circumdedit me: * exultatio mea, erue me a
circumdantibus me.
Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac, qua gradieris: * firmabo super te oculos meos.
Nolite fieri sicut equus, et mulus: * quibus non est intellectus.
In camo, et fraeno maxillas eorum constringe: * qui non approximant ad te.
Multa flagella peccatoris: * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.
Laetamini in Domino, et exultate, justi: * et gloriamini omnes recti corde.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 37

Domine, ne in furore tuo arguas me: * neque in ira tua corripas me.
Quoniam sagittae tuae infixae sunt mihi: * et confirmasti super me manum tuam.
Non est sanitas in carne mea a facie irae tuae: * non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum.
Quoniam iniquitates meae supergressae sunt caput meum: * sicut onus grave gravatae sunt super me.
Putruerunt, et corruptae sunt cicatrices meae: * a facie insipientiae meae.
Miser factus sum et curvatus sum usque ad finem: * tota die contristatus ingrediebar.
Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus: * et non est sanitas in carne mea.
Afflictus sum, et humiliatus sum nimis: * rugiebam a gemitu cordis mei.
Domine, ante te omne desiderium meum: * et gemitus meus a te non est absconditus.
Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea: * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est
mecum.
Amici mei, et proximi mei: * adversum me appropinquaverunt, et steterunt.
Et qui juxta me erant, de longe steterunt: * et vim faciebant, qui quaerebant animam meam.
Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates: * et dolos tota die meditabantur.
Ego autem tamquam surdus non audiebam: * et sicut mutus non aperiens os suum.
Et factus sum sicut homo non audiens: * et non habens in ore suo redargutiones.
Quoniam in te, Domine, speravi: * tu exaudies me, Domine Deus meus.
Quia dixi: nequando supergaudeant mihi inimici mei: * et dum commoventur pedes mei, super me
magna locuti sunt
Quoniam ego in flagella paratus sum: * et dolor meus in conspectu meo semper.
Quoniam iniquitatem meam annuntiabo: * et cogitabo pro peccato meo.
Inimici autem mei vivunt, et confirmati sunt super me: * et multiplicati sunt qui oderunt me inique.
Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi: * quoniam sequebar bonitatem.
Ne derelinquas me, Domine Deus meus: * ne discesseris a me.
Intende in adjutorium meum: * Domine, Deus salutis meae.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 50

Miserere mei, Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum: * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta, et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium, et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea justitiam tuam.

Domine, labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum, et humiliatum, Deus, non despicias.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 101

Domine, exaudi orationem meam: * et clamor meus ad te veniat.

Non avertas faciem tuam a me: * in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacumque die invocavero te: * velociter exaudi me.

Quia defecerunt sicut fumus dies mei: * et ossa mea sicut cremium aruerunt.

Percussum est ut foenum, et aruit cor meum: * quia oblitus sum comedere panem meum.

A voce gemitus mei: * adhaesit os meum carni meae.

Similis factus sum pellicano solitudinis: * factus sum sicut nycticorax in domicilio.

Vigilavi: * et factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Tota die exprobrabant mihi inimici mei: * et qui laudabant me, adversum me jurabant.

Quia cinerem tamquam panem manducabam: * et potum meum cum fletu miscebam.

A facie irae et indignationis tuae: * quia elevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinaverunt: * et ego sicut foenum arui.

Tu autem, Domine, in aeternum permanes: * et memoriale tuum in generationem et generationem.

Tu exurgens misereberis Sion: * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus: * et terrae ejus miserebuntur.

Et timebunt Gentes nomen tuum, Domine: * et omnes reges terrae gloriam tuam.

Quia aedificavit Dominus Sion: * et videbitur in gloria sua.
Respexit in orationem humilium: * et non spreuit precem eorum.
Scribantur haec in generatione altera: * et populus, qui creabitur, laudabit Dominum.
Quia prospexit de excelso sancto suo: * Dominus de caelo in terram aspexit.
Ut audiret gemitum compeditorum: * ut solveret filios interemptorum.
Ut annuntiet in Sion nomen Domini: * et laudem suam in Jerusalem.
In conveniendo populos in unum: * et reges ut serviant Domino.
Respondit ei in via virtutis suae: * paucitatem dierum meorum nuntia mihi.
Ne revoces me in dimidio dierum meorum: * in generationem et generationem anni tui.
Initio tu, Domine, terram fundasti: * et opera manuum tuarum sunt coeli.
Ipsi peribunt, tu autem permanes: * et omnes sicut vestimentum veterascent.
Et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.
Filiis servorum tuorum habitabunt: * et semen eorum in saeculum dirigetur.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 129

De profundis clamavi ad te, Domine: * Domine, exaudi vocem meam.
Fiant aures tuae intendentes: * in vocem deprecationis meae.
Si iniquitates observaveris, Domine: * Domine, quis sustinebit?
Quia apud te propitiatio est: * propter legem tuam sustinui te, Domine.
Sustinuit anima mea in verbum ejus: * speravit anima mea in Domino.
A custodia matutina usque ad noctem: * speret Israel in Domino.
Quia apud Dominum misericordia: * et copiosa apud eum redemptio.
Et ipse redimet Israel: * ex omnibus iniquitatibus ejus.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 142

Domine, exaudi orationem meam, auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua: * exaudi me in tua justitia.
Et non intres in iudicium cum servo tuo: * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.
Quia persecutus est inimicus animam meam: * humiliavit in terra vitam meam.
Collocavit me in obscuris sicut mortuos saeculi: * et anxius est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.
Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: * in factis manuum tuarum meditabar.
Expandi manus meas ad te: * anima mea sicut terra sine aqua tibi.
Velociter exaudi me, Domine: * defecit spiritus meus.
Non avertas faciem tuam a me: * et similis ero descendentibus in lacum.
Auditam fac mihi mane misericordiam tuam: * quia in te speravi.
Notam fac mihi viam, in qua ambulem: * quia ad te levavi animam meam.
Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi: * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus

meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Domine, vivificabis me in aequitate tua.

Educes de tribulatione animam meam: * et in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes, qui tribulant animam meam: * quoniam ego servus tuus sum.

Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona.

Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum; neque vindictam sumas de peccatis nostris, Domine Deus noster.

Postea dicuntur Litaniae.

LITANIAE

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphael, ora pro nobis.

Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.

Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.

Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.

Sancte Joseph, ora pro nobis.

Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora pro nobis.

Sancte Andrea, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Joannes, ora pro nobis.

Sancte Thoma, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Philippe, ora pro nobis.
Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.
Sancte Matthaeae, ora pro nobis.
Sancte Simon, ora pro nobis.
Sancte Thadaee, ora pro nobis.
Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastiane, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.
Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.
Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia, ora pro nobis.
Sancta Agnes, ora pro nobis.
Sancta Caecilia, ora pro nobis.
Sancta Catharina, ora pro nobis.
Sancta Anastasia, ora pro nobis.
Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.

Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine.
Ab ira tua, libera nos, Domine.
A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.
Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.
Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.
A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.
A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.
A flagello terraemotus, libera nos, Domine.
A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.
A morte perpetua, libera nos, Domine.
Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.
Per adventum tuum, libera nos, Domine.
Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.
Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.
Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.
Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.
Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.
Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.
Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.
In die iudicii, libera nos, Domine.
Peccatores, te rogamus, audi nos.
Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.
Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.
Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Dominum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.
Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.
Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.
Fili Dei, te rogamus, audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Quibus finitis, Pontifex dicit super ipsos poenitentes:

Pater noster. **Et reliqua secreto.**

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo. Domine.

V. Salvos fac servos tuos, et ancillas tuas.

R. Deus meus, sperantes in te.

V. Mitte eos, Domine, auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eos.

V. Nihil proficiat inimicus in eis.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere eis.

V. Esto eis, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Domine Deus virtutum, convert nos.

R. Et ostende faciem tuam, et salvi erimus.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, Domine, preces nostras, et confitentium tibi parce peccatis, ut quos conscientiae reatus accusat, indulgentia tuae miserationis absolvat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Praeveniat hoc famulos tuos, (**vel** has famulas tuas), quaesumus, Domine, misericordia tua, ut omnes iniquitates eorum celeri indulgentia deleantur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Adesto, Domine, supplicationibus nostris, nec sit ab his famulis (**vel** famulabus) tuis, clementiae tuae longinqua miseratio; sana vulnera eorumque dimitte peccata; ut ab omnibus iniquitatibus expiati, tibi, Domine, semper valeant adhaerere. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Domine, Deus noster, qui offensione nostra non viceris, sed satisfactione placaris; respice, quaesumus, ad hos famulos tuos, (**vel** has famulas tuas,) qui, (**vel** quae) se tibi peccasse graviter confitentur; tuum est enim absolutionem criminum dare, et veniam praestare peccantibus, qui dixisti, te poenitentiam malle peccatorum, quam mortem; concede ergo, Domine, ut tibi poenitentiae

excubias celebrent, et correctis actibus suis, conferri sibi a te sempiterna gaudia gratulentur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

His peractis, surgunt poenitentes, et facit eis Pontifex sermonem; ostendens qualiter Adam propter peccatum ejectus est de paradiso, et multa maledicta in eum congesta sunt; et qualiter, ejus exemplo, ipsi de Ecclesia ad tempus ejiciendi sunt. Quo facto, accipiat unum ex eis per dexteram manum; et omnes alii similiter se manibus tenentes, candelas accensas in manibus habentes, subsequantur eum; et ita eos ejiciat de Ecclesia, cum lacrimis dicens:

Ecce ejicimini vos hodie a liminibus sanctae matris Ecclesiae propter peccata, et scelera vestra, sicut Adam primus homo ejectus est de paradiso propter transgressionem suam.

Et interim schola cantat **Responsorium.**

In sudore vultus tui vesceris pane tuo, dicit Dominus ad Adam, cum operatus fueris terram, non dabit fructus suos: * Sed spinas et tribulos germinabit tibi. **V.** Pro eo quod audisti vocem uxoris tuae plus, quam me: maledicta terra in opere tuo, non dabit fructus suos. * Sed spinas et tribulos germinabit tibi.

Aliud Responsorium.

Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum, et malum: * Videte, ne forte sumat de ligno vitae, et vivat in aeternum. **V.** Fecitque Dominus Adae tunicam pelliceam, et induit eum, et ait. * Videte, ne forte sumat de ligno vitae, et vivat in aeternum. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. * Videte, ne forte sumat de ligno vitae, et vivat in aeternum.

Et sic eis extra ejectis, et ante valvas Ecclesiae genibus flexis gemendo manentibus. Pontifex in limine ostii stans moneat eos, quod de Domini misericordia non desperent, sed jejuniis, orationibus, peregrinationibus, eleemosynis, et aliis bonis operibus invigilent, ut Dominus ad dignum fructum verae poenitentiae eos perducatur; quodque feria quinta in Coena Domini redeant, quoniam tunc in sanctam Ecclesiam reducentur, quam usque tunc ingredi non praesumant. Et mox Pontifice cum processione ad chorum redeunte, valvae Ecclesiae ante oculos eorum clauduntur, et incipitur Missa, et proceditur ordine suo.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

ORDO AD SYNODUM

Sacerdotes et Clerici universi qui ad Synodum de jure vel consuetudine venire tenentur, conveniunt in civitate, vel alio loco, prout Pontifex ordinaverit.

Prima autem die Synodi Pontifex summo mane cappam indutus, ab universo Clero cum superpelliceis comitatus, ad Ecclesiam pergit; paratur in sede; celebrat Missam de Spiritu Sancto, et praebet Clero sacram Communionem. Qua finita, paratur faldistorium ante medium altaris, juxta inferiorem gradum, per quem ad altare ascenditur; et alia sedes in plano altaris (poterit tamen faldistorium suo tempore, loco secundae sedis, cum tempus erit, poni). Pontifex vero supra rochetum, vel si sit Regularis, supra superpelliceum amictu, stola, pluviali rubeo, et mitra pretiosa induitur, quibus paratus, baculum Pastoralem manu ferens, accedit coram altari; Diacono et Subdiacono paratis rubeis ornamentis, ac si in Missa servire deberent, ipsum hinc et inde associantibus, et ibi ante faldistorium sibi paratum genuflexus, deposita mitra, incipit, schola prosequente, Antiphonam:

Exaudi nos, Domine, * quoniam benigna est misericordia tua: et secundum multitudinem miserationum tuarum respice nos, Domine.

Psalmus 68.

Salvum me fac, Deus: * quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam.

Incepto Psalmo, sedet Pontifex, accepta mitra, et sic manet quousque finiatur Psalmus, et Antiphona repetatur.

Infixus suum in limo profundi: * et non est substantia.

Veni in altitudinem maris: * et tempestas demersit me.

Laboravi clamans, raucae factae sunt fauces meae: * defecerunt oculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicati sunt super capillos capitis mei, * qui oderunt me gratis.

Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici mei injuste: * quae non rapui, tunc exsolvebam.

Deus, tu scis insipientiam meam: * et delicta mea a te non sunt abscondita.

Non erubescant in me qui exspectant te, Domine, * Domine virtutum.

Non confundantur super me * qui quaerunt te, Deus Israel.

Quoniam propter te sustinui opprobrium: * operuit confusio faciem meam.

Extraneus factus sum fratribus meis, * et peregrinus filiis matris meae.

Quoniam zelus domus tua comedit me: * et opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me.
Et operui in jejunio animam meam: * et factum est in opprobrium mihi.
Et posui vestimentum meum cilicium: * et factus sum illis in parabolam.
Adversum me loquebantur qui sedebant in porta: * et in me psallebant qui bibebant vinum.
Ego vero orationem meam ad te, Domine: * tempus beneplaciti Deus.
In multitudine misericordiae tuae exaudi me, * in veritate salutis tuae.
Eripe me de luto, ut non infigar, * libera me ab iis qui oderunt me, et de profundis aquarum.
Non me demergat tempestas aquae, neque absorbeat me profundum: * neque urgeat super me puteus os suum.
Exaudi me, Domine, quoniam benigna est misericordia tua: * secundum multitudinem miserationum tuarum respice in me.
Et ne avertas faciem tuam a puero tuo: * quoniam tribulor, velociter exaudi me.
Intende animae meae, et libera eam: * propter inimicos meos eripe me.
Tu scis improperium meum, et confusionem meam, * et reverentiam meam.
In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me: * improperium exspectavit cor meum, et miseriam.
Et sustinui qui simul contristaretur, et non fuit: * et qui consolaretur, et non inveni.
Et dederunt in escam meam fel: * et in siti mea potaverunt me aceto.
Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum, * et in retributiones, et in scandalum.
Obscurentur oculi eorum ne videant: * et dorsum eorum semper incurva.
Effunde super eos iram tuam: * et furor irae tuae comprehendat eos.
Fiat habitatio eorum deserta: * et in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.
Quoniam quem tu percussisti, persecuti sunt: * et super dolorem vulnerum meorum addiderunt.
Appone iniquitatem super iniquitatem eorum: * et non intrent in justitiam tuam.
Deleantur de libro viventium: * et cum justis non scribantur.
Ego sum pauper et dolens: * salus tua, Deus, suscipit me.
Laudabo nomen Dei cum cantico: * et magnificabo eum in laude.
Et placebit Deo super vitulum novellum, * cornua producentem et ungulas.
Videant pauperes et laetentur: * quaerite Deum, et vivet anima vestra.
Quoniam exaudivit pauperes Dominus: * et vinctos suos non despexit.
Laudent illum coeli et terra, * mare, et omnia reptilia in eis.
Quoniam Deus salvam faciet Sion: * et aedificabuntur civitates Juda.
Et inhabitabunt ibi: * et hereditate acquirant eam.
Et semen servorum ejus possidebit eam, * et qui diligunt nomen ejus, habitabunt in ea.
Gloria Patri. Sicut erat, **etc.**

Finito Psalmo, et repetita Antiphona, Pontifex surgit, deposita mitra, et versus ad altare, dicit:

Oremus.

Adsumus, Domine Sancte Spiritus, adsumus, peccati quidem immanitate detenti, sed in nomine tuo specialiter aggregati: veni ad nos, adesto nobis; dignare illabi cordibus nostris: doce nos, quid agamus; quo gradiamur, ostende; quid efficiamus, operare. Esto solus et suggestor, et effector judiciorum nostrorum, qui solus cum Deo Patre, et ejus Filio nomen possides gloriosum: non nos patiaris perturbatores esse justitiae, qui summe diligis aequitatem; ut sinistrum nos non ignorantiae trahat; non favor inflectat; non acceptio muneris, vel personae corrumpat: sed junge nos tibi efficaciter solius tuae gratiae dono, ut simus in te unum, et in nullo deviamus a vero; quatenus in nomine tuo collecti, sic in cunctis teneamus cum moderamine pietatis justitiam, ut hic a te in nullo

dissentiat sententia nostra, et in futuro pro bene gestis consequamur praemia sempiterna.

Respondetur ab omnibus: Amen.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui misericordia tua nos incolumes in hoc loco specialiter aggregasti; merites nostras, quaesumus, Paraclitus, qui a te procedit, illuminet, et inducat in omnem, sicut tuus promisit Filius, veritatem; cunctosque in tua fide, et caritate corroboret; ut excitati a temporali synodo, proficiamus ad terrae felicitatis augmentum. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Finita Oratione, Pontifex, accepta mitra, procumbit supra faldistorium praedictum, aliis omnibus genuflectentibus; et Cantores dicunt Litanias, prout habentur supra. Et postquam dictum fuerit: Ut omnibus fidelibus defunctis, etc. R. Te rogamus, audi nos.

Pontifex surgit, et baculum Pastoralem in sinistra tenens, stans versus ad Synodum, dicit: Ut hanc praesentem Synodum visitare, disponere, et bene + dicere digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Producens signum crucis pariter super omnes; quo facto, iterum accumbit, Cantoribus Litanias perficientibus. Quibus dictis, surgunt omnes, et Pontifex, deposita mitra, dicit stans versus ad altare, Oremus.

Et ministri: Flectamus genua. **R.** Levate.

Da, quaesumus, Ecclesiae tuae, misericors Deus, ut Spiritu Sancto congregata, segura tibi devotione servire mereatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex, accepta mitra, ascendit ad sedem sibi paratam in plano altaris, ita ut in ea sedens dorsum suum vertat ad altare. Et imponit incensum in thuribulum, et benedicit more solito. Diaconus dalmatica indutus, praecedentibus thuriferario, et duobus ceroferariis, et Subdiacono tunicella induto, paramentis rubeis, benedictione accepta a Pontifice, cantat in loco convenienti:

+ Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam.

Cap. 9.

In illo tempore: Convocatis Jesus duodecim Apostolis, dedit illis virtutem, et potestatem super omnia daemona, et ut languores curarent. Et misit illos praedicare regnum Dei, et sanare infirmos. Et ait ad illos: Nihil tuleritis in via, neque virgam, neque peram, neque panem, neque pecuniam, neque duas tunicas habetis. Et in quamcumque domum intraveritis, ibi manete, et inde ne exeatis. Et quicumque non receperint vos, exeuntes de civitate illa, etiam pulverem pedum vestrorum excitite in testimonium super illos. Egressi autem circuibant per castilla evangelizantes, et curantes ubique.

Quo finito, liber Evangeliorum apertus per Subdiaconum portatur Pontifici per eum osculandus, qui

et deinde incensatur. Quo facto, Pontifex ipse ante sedem suam praedictam, deposita mitra, versus ad altare, atque alii omnes in locis suis genuflectunt.

Tum Pontifex hic genuflexus incipit cantando, schola prosequente, Hymnum:

Modus VIII.

Veni Creator Spiritus,
Mentes tuorum visita,
Imple superna gratis,
Quae tu creasti, pectora.

Qui diceris Paraclitus,
Altissimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, charitas,
Et spiritalis unctio.

Tu septiformis munere,
Digitus paternae dexteræ,
Tu rite promissum Patris,
Sermone ditans guttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus.
Ductore sic te praevio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In saeculorum saecula.
Amen.

Expleto Hymno, omnes sedent in silentio, et Pontifex, accepta mitra, sedens in sede praedicta supra, in plano altaris posita, eos, si placet, in hanc sententiam alloquitur.

Venerabiles consacerdotes, et fratres nostri carissimi, praemissis Deo precibus, oportet ut ea, quae de divinis officiis, vel sacris Ordinibus, aut etiam de nostris moribus, et necessitatibus ecclesiasticis a nobis conferenda sunt, cum caritate et benignitate unusquisque vestrum suscipiat, summaque reverentia, quantum valet, Domino adjuvante, percipiat, vel quae emendatione digna sunt, omni devotione unusquisque fideliter studeat emendare: et si cui forte quod dicetur, aut agetur, displiceat, sine aliquo scrupulo contentionis, palam coram omnibus conferat: quatenus, Domino mediante, et hoc ad optimum statum perveniat; ita ut nec discordans contentio ad subversionem justitiae locum inveniatur, neque iterum in perquirenda veritate vigor nostri ordinis, vel sollicitudo tepescat.

Post allocutionem hujusmodi, vel prius, prout magis placuerit Pontifici, fit per aliquem virum doctum idoneum sermo, in quo tractatur de disciplina ecclesiastica, de divinis mysteriis et de correctione morum in Clero secundum ea, quae Pontifici videbuntur. Et post sermonem, querelae, si quae sint, audiuntur.

Deinde Archidiaconus ex suggesto alta voce legit decreta sacri Concilii Tridentini de residentia, et de professione Fidei, quam tunc emittent omnes, qui ad eam tenentur, in manibus Pontificis, juxta formam infra positam; item de eligendis Examinatoribus qui statim nominantur, et approbantur, et jurant in manibus Pontificis, demum de eligendis Judicibus causarum, qui similiter proponuntur, ut supra.

Postremo caritative monentur omnes, quod durante Synodo honeste se habeant in omnibus, et extra; ita quod eorum conversatio ceteris sit merito in exemplum. Quo facto, surgit Pontifex, et solemniter omnibus benedicit, dicens: Sit nomen Domini benedictum, etc., more consueto; qua data, discedunt omnes.

FORMA JURAMENTI.

Ego **N.** firma fide credo, et profiteor omnia, et singula quae continentur in symbolo fidei, quo sancta Romana Ecclesia utitur; videlicet, Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem coeli et terrae, visibilium omnium, et invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum, ante omnia saecula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, et propter nostram salutem descendit de coelis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine: et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis, sub Pontio Pilato passus, et sepultus est. Et resurrexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in coelum; sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos, et mortuos; cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum Dominum, et vivificantem; qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre et Filio simul adoratur, et conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam Catholicam et Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et exspecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi saeculi. Amen. Apostolicas, et Ecclesiasticas traditiones, reliquisque ejusdem Ecclesiae observationes, et constitutiones firmissime admitto et amplector.

Iterum sacram Scripturam juxta eum sensum, quem tenuit ut tenet sancta mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu et interpretatione sacrarum Scripturarum, admitto; nec etiam umquam nisi

juxta unanimem consensum Patrum accipiam et interpretabor.

Profiteor quoque septem esse vere et proprie Sacramenta novae legis, a Jesu Christo Domino nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licet non omnia singulis necessaria, scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Poenitentiam, Extremam Unctionem, Ordinem, et Matrimonium; illaque gratiam conferre, et ex his Baptismum, Confirmationem, et Ordinem, sine sacrilegio reiterum non posse. Receptos quoque et approbatos Ecclesiae Catholicae ritus, in supradictorum omnium Sacramentorum solemnibus administratione recipio et admitto: omnia et singula quae de peccato originali, et de justificatione, in Sacrosancta Tridentina Synodo definita et declarata fuerunt, amplector et recipio.

Profiteor pariter in Missa offerri Deo verum, proprium, et propitiatorium sacrificium, pro vivis, et defunctis; atque in sanctissimo Eucharistiae Sacramento esse vere, realiter et substantialiter Corpus, et Sanguinem, una cum anima, et divinitate Domini nostri Jesu Christi, fierique conversionem totius substantiae panis in Corpus, et totius substantiae vini in Sanguinem, quam conversionem Catholica Ecclesia Transsubstantiationem appellat.

Fateor etiam sub altera tantum specie, totum atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi. Constanter teneo Purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis juvari. Similiter et Sanctos una cum Christo regnantes, venerandos atque invocandos esse; eosque orationes Deo pro nobis offerre; atque eorum reliquias esse venerandas. Firmissime assero imagines Christi, ac Deiparae semper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas et retinendas esse, atque eis debitum honorem ac venerationem impertiendam. Indulgentiarum etiam potestatem a Christo in Ecclesia relictam fuisse illarumque usum Christiano populo maxime salutarem esse affirmo. Sanctam Catholicam, et Apostolicam Romanam Ecclesiam, omnium Ecclesiarum matrem, et magistram agnosco; Romanoque Pontifici, beati Petri Apostolorum principis successori, ac Jesu Christi Vicario veram obedientiam spondeo, ac juro. Cetera item omnia a sacris Canonibus, et oecumenicis Conciliis, ac praecipue a sacrosancta Tridentina Synodo et ab oecumenico Concilio Vaticano tradita, definita, et declarata, praesertim de Romani Pontificis primatu et infallibili magisterio indubitanter recipio atque profiteor; simulque contraria omnia, atque haereses quascumque ab Ecclesia damnatas, et rejectas, et anathematizatas, ego pariter damno, rejicio, et anathematizo. Hanc veram Catholicam fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in praesenti sponte profiteor, et veraciter teneo, eandem integram, et inviolatam, usque ad extremum vitae spiritum, constantissime (Deo adjuvante) retinere, et confiteri, atque a meis subditis, vel illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, doceri, et praedicari, quantum in me erit, curaturum. Ego idem **N.** spondeo, voveo, ac juro. Sic me Deus adjuvet, et haec sancti Dei Evangelia.

Secunda die convenientibus iterum omnibus in Ecclesia, finita Missa, Pontifex, paratus ut supra, procedit coram altari, Diacono et Subdiacono, paratis ut supra, ipsum associantibus, et ibi in faldistorio ante medium altaris juxta inferiorem gradum sibi parato genuflexus, deposita mitra, inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Propitius esto peccatis nostris, Domine, nequando dicant Gentes: Ubi est Deus eorum?

Finita Antiphona, et incepto Psalmo, sedet Pontifex, reassumpta mitra, usque ad finem Psalmi.

Psalmus 78.

Deus, venerunt gentes in hereditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuum: * posuerunt Jerusalem in pomorum custodiam.

Posuerunt morticina servorum tuorum, escas volatilibus coeli: * carnes sanctorum tuorum bestiis terrae.

Effuderunt sanguinem eorum tamquam aquam in circuitu Jerusalem: * et non erat qui sepeliret.

Facti sumus opprobrium vicinis nostris: * subsannatio et illusio his, qui in circuitu nostro sunt.

Usquequo, Domine, irasceris in finem: * accendetur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in Gentes, quae te non noverunt: * et in regna, quae nomen tuum non invocaverunt.

Quia comederunt Jacob: * et locum ejus desolaverunt.

Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum, cito anticipent nos misericordiae tuae: * quia pauperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutaris noster: et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos: * et propitius esto peccatis nostris, propter nomen tuum.

Ne forte dicant in Gentibus: Ubi est Deus eorum? * et innotescat in nationibus coram oculis nostris.

Ultio sanguinis servorum tuorum, qui effusus est: * introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum.

Secundum magnitudinem brachii tui, * posside filios mortificatorum.

Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum: * improperium ipsorum, quod exprobraverunt tibi, Domine.

Nos autem populiis tuus, et oves pascuae tuae, * confitebimur tibi in saeculum.

In generationem et generationem * annuntiabimus laudem tuam.

Gloria Patri. Sicut erat, **etc.**

Deinde, finito Psalmo, et repetita Antiphona, Pontifex, deposita mitra, surgit, et stans versus ad altare, dicit:

Oremus.

Nostrorum tibi, Domine, curvantes genua cordium, quaesumus, ut bonum quod in nobis a te requiritur exsequamur; scilicet, ut prompta tecum sollicitudine gradientes, discretionis arduae subtile iudicium faciamus; ac misericordiam diligentes, clareamus studiis tibi placitae actionis. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Mentibus nostris, quesumus, Domine, Spiritum Sanctum benignus infunde, quatenus in nomine tuo collecti, sic in cunctis teneamus cum moderamine pietatis iustitiam, ut hic a te in nullo dissentiat voluntas nostra, sed semper rationabilia meditantes, quae tibi sunt placita, et dictis exsequamur, et factis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Oremus.

Et ministri dicunt: Flectamus genua. **R.** Levate.

Deus, qui nos justitiam loqui, et quae recta sunt, praecipis judicare; tribue nobis, ut neque iniquitas in ore, nec pravitas inveniatur in mente; ut puro cordi purior sermo consentiat, ostendatur in opere justitia, neque appareat dolus in lingua, sed ex corde veritas proferatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R. Amen.**

Post haec Pontifex, accepta mitra, ascendit ad planum altaris, et sedet in sede, seu faldistorio ibidem sibi parato.

Tum accedit Diaconus cum thuriferario, et Pontifex imponit incensum; deinde Diacono benedicit, qui procedens ad locum consuetum signat, incensat et cantat Evangelium, ut heri, Pontifice ante sedem praedictam sine mitra verso ad Diaconum stante.

+ Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam.

Cap. 10

In illo tempore: Designavit Dominus et alios septuaginta duos: et misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem, et locum, quo erat ipse venturus. Et dicebat illis: Messis quidem multa, operarii autem pauci. Rogate ergo Dominum messis ut mittat operarios in messem suam. Ite ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Nolite portare sacculum, neque peram, neque calceamenta, et neminem per viam salutaveritis. In quamcumque domum intraveritis, primum dicite: Pax huic domui: et si ibi fuerit filius pacis, requiescet super illum pax vestra: sin autem, ad vos revertatur. In eadem autem domo manete edentes, et bibentes, quae apud illos sunt: dignus est enim operarius mercede sua. Nolite transire de domo in domum. Et in quamcumque civitatem intraveritis, et susceperint vos, manducate quae apponantur vobis: et curate infirmos, qui in illa sunt, et dicite illis: Appropinquavit in vos regnum Dei.

Quo finito, et per Pontificem libro osculato, et ipso incensato, Pontifex sine mitra ante sedem praedictam versus ad altare, ac aliis omnibus in suis locis genuflexis, incipit, schola prosequente, Hymnum:

Veni, creator Spiritus.

Et dicitur totus, ut supra. Quem schola prosequitur, ut in primo die. Finito primo versu, Pontifex surgit, stans versus ad altare, detecto capite usque ad finem Hymni. Simili modo faciunt omnes alii. Expleto Hymno, omnes sedeant in silentio.

Tunc Pontifex sedens in sede praedicta cum mitra, Synodum his verbis alloquitur, si velit:

Venerabiles, et dilectissimi fratres nostri, oportet ut sicut hesternam die admonuimus benignam mansuetudinem vestram de divinis officiis, et sacris altaris gradibus, aut etiam de moribus, et necessitatibus ecclesiasticis, quaecumque emendanda, vel renovanda sunt, charitas omnium vestrum, ubicumque noverit aliqua emendatione condigna, in medium proferre non ambigat; ut per vestrae charitatis studium, Domino largiente, ad optimum perveniant statum, ad laudem, et gloriam nominis

Jesu Christi Domini nostri.

Post allocutionem hujusmodi, vel prius, si magis placet Pontifici, fit sermo per aliquem doctum idoneum, in quo iterum tractetur de disciplina ecclesiastica, et aliis, de quibus Pontifici videbitur. Deinde Archidiaconus alta voce legit Apostolicas Constitutiones ibi non promulgatas, vel alias, pro Pontificis arbitrio. Quo finito, leguntur Constitutiones per Synodum approbandae; quibus lectis, habito scrutinio, quae placent, per Patres confirmantur. His peractis, Pontifex surgens benedicit omnibus solemniter, ut heri. Deinde omnes discedunt.

Die tertia, conventionem factam in Ecclesia, finita Missa, Pontifex paratus, ut heri, assistentibus sibi Diacono et Subdiacono paratis, genuflexus in faldistorio juxta inferiorem gradum ante medium altaris sibi parato, deposita mitra, incipit, schola prosequente, Antiphonam (cum cantu):

Exaudi nos, Domine, quoniam benigna est misericordia tua: et secundum multitudinem miserationum tuorum respice nos, Domine.

Psalmus 68.

Salvum me fac, Deus; * quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam.

Et dicitur totus, prout habetur supra in primo die.

Deinde repetitur Antiphona. Incepto Psalmo, Pontifex sedet, et accipit mitram, sic manens quousque Psalmus finiatur, et Antiphona repetatur; qua repetita, deposita mitra, surgit, et stans versus ad altare, dicit:

Oremus.
Ad te, Domine, interni clamoris vocibus proclamantes, unanimiter postulamus, ut respectu tuae gratiae solidati, praecones veritatis efficiamur intrepidi, tuumque valeamus verbum cum omni fiducia loqui. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Oremus.
Omnipotens sempiternus Deus, qui sacro verbi tui oraculo promisisti, ubi duo, vel tres in nomine tuo congregati essent, te medium fore; adesto coetui nostro propitius, et cor nostrum illumina misericors, ut a bono misericordiae tuae nullatenus aberramus, sed rectum justitiae tuae tramitem in omnibus teneamus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Oremus.

Et ministri dicunt: Flectamus genua. **R.** Levate.

Deus, qui populis tuis et indulgentia consulis, et amore dominaris; da spiritum sapientiae tuae, quibus dedisti regimen disciplinae: ut de profectu sanctarum ovium fiant gaudia aeterna pastorum. Per

Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Post haec Pontifex, accepta mitra, ascendit ad planum altaris, sedens in sede, seu faldistorio ibidem sibi parato. Tum accedit Diaconus cum thuriferario, et Pontifex imponit incensum; deinde benedicit Diacono, qui procedens ad locum consuetum signat, incensat, et cantat Evangelium, ut heri, Pontifice ante sedem praedictam sine mitra verso ad Diaconum stante.

+ Sequentia sancti Evangelii secundum Matthaenum.

Cap. 18.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Si peccaverit in te frater tuus, vade, et corripe eum inter te, et ipsum solum. Si te audierit, lucratus eris fratrem tuum. Si autem te non audierit, adhibe tecum adhuc unum, vel duos, ut in ore duorum vel trium testium stet omne verbum. Quod si non audierit eos: dic Ecclesiae. Si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus, et publicanus. Amen dico vobis, quaecumque alligaveritis super terram, erunt ligata et in coelo: et quaecumque solveritis super terram, erunt soluta et in coelo. Iterum dico vobis: quia si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re quamcumque petierint, fiet illis a Patre meo, qui in coelis est. Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum. Tunc accedens Petrus ad eum, dixit: Domine, quoties peccabit in me frater meus, et dimittam ei? usque septies? Dicit illi Jesus: Non dico tibi usque septies; sed usque septuagies septies.

Quo finito, et per Pontificem libro osculato, et ipso incensato, Pontifex sine mitra ante sedem praedictam versus ad altare, atque aliis omnibus in locis suis genuflexis, incipit, schola prosequente, Hymnum:

Veni, creator Spiritus.

Et dicitur totus, ut supra.

Finito primo Versu, Pontifex surgens, stat versus ad altare, detecto capite usque ad finem Hymni. Simili modo faciunt omnes alii. Expleto Hymno, omnes sedent in silentio. Tunc Pontifex sedens in sede praedicta cum mitra, Concilium seu Synodum his verbis alloquitur, si velit. Poterit tamen hujusmodi allocutionem omittere, et quod ejus loco, si placebit, per aliquem doctum idoneum, de his quae in allocutione continentur, et aliis opportunis, sermo fiat, committere.

Venerabiles, et dilectissimi fratres, convenit, ut ea quae de ecclesiasticis officiis et Sacerdotalibus gradibus, vel etiam Canonicis sanctionibus, propter diversas occupationes, aut (quod negare non possumus) propter nostram, aliorumque desidiam, non tam plene, ut oportet, exsecuta sunt; omnium nostrum unanimi consensu et voluntate requirantur, et humiliter coram caritate vestra recitentur; ut quae digna sunt emendatione ad meliorem statum, auxiliante Domino, perducantur. Et cui fortasse aliquid, quod digestum est, displicet, caritati vestrae cum benignitate et modestia intimare non differat; quatenus totum quod synodali conventionem nostra statutum fuerit vel renovatum, absque omni contrarietate, concordia sanctae pacis ab omnibus teque custodiatur, ac teneatur, ad augmentum

aeternae beatitudinis omnium nostrum.

Post haec leguntur Constitutiones, si quae sint per Synodum approbandae; quibus lectis, et per Patres, si placet, confirmatis, atque omnibus terminatis, Pontifex sedens cum mitra omnium orationibus se commendat. Deinde leguntur nomina omnium qui Synodo interesse debent, et praesentes ad sua nomina surgunt, et respondent singuli: Adsum.

Absentes vero notantur, et per Pontificem debita poena mulctantur. Demum Pontifex adhuc in sede praedicta cum mitra sedens, si placet, congregatos admonet, et exhortatur sub hujusmodi verbis:

Fratres dilectissimi, et Sacerdotes Domini, Cooperatores Ordinis nostri estis. Nos, quamvis indigni, locum Aaron tenemus, vos autem locum Eleazari, et Ithamari. Nos vice duodecim Apostolorum fungimur, vos ad formam septuaginta duorum discipulorum estis. Nos pastores vestri sumus, vos autem pastores animarum vobis commissarum. Nos de vobis rationem reddituri sumus summo Pastori nostro Domino Jesu Christo, vos de plebibus vobis commendatis. Et ideo, fratres dilectissimi, videte periculum vestrum. Admonemus itaque, et obsecramus fraternitatem vestram, ut quae vobis suggerimus, memorite commendatis, et opere exercere studeatis. In primis admonemus, ut vita et conversatio vestra sit irreprehensibilis. In domibus vestris mulieres non cohabitent. Omni nocte ad nocturnas horas surgite. Officium vestrum horis certis decantate. Nullus, nisi jejunos, Missam celebret, et non in vestibus communibus, sed sacris, et nitidis, amictu, alba, cingulo, manipulo, stola, et casula, quae ad alios usus non serviant. Missas religiose celebrate: Corpus, et Sanguinem Domini nostri Jesu Christi cum omni reverentia, et tremore sumite. Corporalia mundissima sint. Vasa sacra propriis manibus abluite, et extergite diligenter. Nulla femina ad altare Domini accedat, nec calicem Domini tangat. Altare sit coopertum mundis linteis, saltem tribus diversis. Et desuper nihil ponatur, nisi reliquiae, ac res sacrae, et pro sacrificio opportuna. Missale, Breviarium, et Martyrologium unusquisque habeat. Ecclesiae vestrae bene sint coopertae, et munda. In sacristiis sive secretariis, aut juxta altare majus, sit locus praeparatus ad infundendum aquam ablutionis corporalium, et vasorum sacrorum, ac manuum postquam sanctum Chrisma, aut oleum Catechumenorum, vel Infirmorum tractaveritis. Ibique pendeat vas cum aqua munda, pro lavandis manibus Sacerdotum, et aliorum qui rem sanctam et officium divinum sunt peracturi, et prope, linteum mundum ad illas abstergendum. Atria Ecclesiae sint bene munita. Nullus sine scitu, et consensu nostro, per potestatem saecularem, Ecclesiam obtineat. Nullus Ecclesiam, ad quam intitulatus est dimittat, et ad aliam quaestus gratia se transferat. Nullus plures Ecclesias sine titulo, et contra sacrorum Canonum dispositiones nancisci praesumat. Nullatenus etiam una Ecclesia inter plures dividatur. Nullus extra Ecclesiam in locis non consecratis celebret. Nullus alterius parochianum, nisi itinerantem, et tunc de Rectoris sui licentia ad communionem recipiat. Nullus in alterius parochia absque proprii Sacerdotis licentia ei missam celebret. In celebratione, quisque Calicem, et oblata, non circulo, aut digitorum vacillatione, ut quidam faciunt, sed junctis et extensis digitis cruce signet, sicque benedicat. Calix, et patena sint aurei, vel argentei, non aerei, aut aurichalcei, vitrei, vel lignei. Quisque Presbyter clericum habeat, vel scholarem, qui cum eo Psalmos cantet, Epistolam, et Lectionem legat, et in Missa respondeat. Ipse quoque Presbyter infirmos visitet, et reconciliet, et juxta Apostolum propria manu communicet, oleo sancto inungat. Nullus praesumat tradere communionem laico aut feminae, ad deferendum infirmo. Nullus pro baptizandis infantibus, sive adultis, aut infirmis reconciliandis, aut mortuis sepeliendis, praemium vel munus exigit. Per negligentiam vestram nullus infans sine Baptismo, et adultus sine Communionem pereat. Nullus vestrum sit ebriosus, aut litigiosus. Nullus arma ferat. Nullus canum, aut avium jocis inserviat; nullus in tabernis bibat. Quisque vestrum, quantum sapit, de Evangelio

Dominico et ceteris festivis diebus suae plebi annuntiet. Verbum Domini praedicate. Curam pauperum, peregrinorum, viduarum, et orphanorum habete, ipsosque peregrinos ad prandium vestrum vocate. Estote hospitales, aliis exinde bonum exemplum praebentes. Singulis diebus Dominicis ante Missam, aquam, qua populus aspergatur, benedicite, ad quod vas proprium habete. Vasa sacra et vestimenta sacerdotalia, nolite negotiatori aut tabernario in pignus dare. Minus digne poenitentem cujuscumque rei gratia ad reconciliationem non adducite, neque ei reconciliationis testimonium perhibete. Usuras non exigite. Nec facultates vestras post ordinationem vestram acquisitas alienate, quoniam Ecclesiae sunt. Nullus etiam res, possessiones, aut mancipium Ecclesiae vendere, commutare, aut quocumque ingenio praesumat alienare. Nullus decimam alterius recipiat. Nullus poenitentem, carnem manducare, aut vinum bibere invitet, nisi pro eo tunc eleemosynam fecerit. Quisque fontes baptismales lapideos habeat bene mundos; quos si habere non poterit, vas aliud ad hoc opus solum deputatum teneat. Omnibus parochianis vestris Symbolum, et Orationem Dominicam insinuate. Jejunia Quadragesimae Quatuor Temporum, et alia Ecclesiae mandata significate observanda. Ante Quadragesimam quarta feria populum ad confessionem invitate, et confessis juxta qualitatem criminum poenitentiam injungite. Tribus temporibus in anno, id est, Nativitate Domini, Pascha, et Pentecoste, omnes fideles accedere ad communionem corporis Domini nostri Jesu Christi admonete, et ne omittat, quin saltem in Pascha communicet. Certis temporibus conjugatos abstinere ab uxoribus exhortamini. Nullus vestrum rubeis, aut viridibus, vel laicalibus vestibus utatur. Dies Dominicam, et caeteras festivitates, absque opere servili, a vespera in vesperam celebrari docete. Cantus, et choreas mulierum in atrio Ecclesiae prohibete. Incantationes super mortuos nocturnis horis a vulgo fieri consuetas sub contestatione Dei omnipotentis vetate. Cum excommunicatis nolite communicare: Nec quis vestrum in eorum praesentia celebrare praesumat, quod etiam plebi nuntiate. Et nullus ex plebe uxorem domum ducat, nisi prius nuptiae temporibus ab Ecclesia permissis publice fuerint celebratae. Quod nullus ad raptam, vel consanguineam accedat, aut alterius sponsam ducat, omnimodis prohibete. Porcarios, et alios pastores, saltem Dominica die faciatis venire ad Missam. Paternos, ut filiolos Symbolum et Orationem Dominicam doceant, aut doceri faciant, exhortamini. Sacramentum Eucharistiae, sanctum Chrisma, et Oleum Catechumenorum, ac sanctum, seu Infirmorum, in Ecclesia in loco mundo, condecienti, et securo, sub sera, et fida custodia diligenter servate. Quisque vestrum expositionem Symboli et Orationis Dominicae juxta orthodoxorum Patrum traditiones penes se habeat, easque atque Orationes Missarum, et Epistolas, Evangelia, et Canonem bene intelligat, ex quibus praedicando, populum sibi commissum sedulo instruat, et maxime non bene credentem. Introitum Missae, Orationes, Epistolam, Graduale, Evangelium, Symbolum, et cetera non secreta, alta et intelligibili voce proferat. Secreta vero, et Canonem, morose et distincte submissa voce legat. Psalmorum verba, et distinctiones, regulariter cum Canticis consuetis intelligibiliter pronuntiet. Symbolum sancti Athanasii de Trinitate et fide Catholica memoriter teneat. Exorcismos, et Orationes ad Catechumenos faciendos, ac reliquas preces super masculum, et feminam, pluraliter, vel singulariter, respective, distincte proferat. Ordinem baptizandi, et ad succurrendum infirmis, reconciliationis, et commendationis animae, et in agendis exsequiis defunctorum, juxta modum canonicum observet. Exorcismos, et benedictiones salis et aquae pertinenter legat. Canticum diurnum, et nocturnum sciat. Computum etiam minorem ad inveniendum litteram Dominicalem, tempus intervalli diei Paschae, et majorum mobilium Festorum non ignoret. Volumus autem, fratres dilectissimi, quatenus quae nostra percepistis traditione, bonis studeatis operibus adimplere, praestante Domino nostro Jesu Christo, cui cum Patre, et Spiritu Sancto, est honor et gloria in saecula saeculorum.

Tum Pontifex, dimissa mitra, surgit, et stans versus ad altare, dicit absolute:

Oremus.

Nulla est, Domine, humanae conscientiae virtus, quae inoffense possit tute voluntatis iudicia experiri, et ideo, quia imperfectum nostrum vident oculi tui, perfectioni deputa, misericors Deus, quod perfecto aequitatis fine concludere peroptamus; te in nostris principiis occursores poposcimus, te in hoc fine iudiciorum nostrorum indultorem nostris excessibus speramus, scilicet, ut ignorantiae parcas, errori indulgeas, ut perfectis votis perfectam operis efficaciam largiaris: et quia conscientia remordente tabescimus, ne aut ignorantia nos traxerit in errorem, aut praeceps forsitan voluntas impulerit iustitiam declinare; hoc te poscimus, te rogamus, ut si quid offensionis in hac Synodi celebritate contraximus, te miserante, indulgentiam sentiamus: ut in eo, quod soluturi sumus aggregatam Synodum, a cunctis primum absolvemur nostrorum nexibus delictorum: qualiter, et transgressores venia, et confitentes tibi subsequitur remuneratio sempiterna. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde benedicit solemniter omnibus, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, etc.

Et dat indulgentiam. Quibus peractis, Archidiaconus stans juxta Pontificem, dicit alta voce:

Recedamus cum pace.

Et respondent omnes: In nomine Christi.

Tunc omnes pariter surgentes, Pontificem cappa indutum cum superpelliceis ad domum reducunt. Si vero in primo die vel in secundo omnia negotia Synodi expediuntur: approbatis omnibus, et conclusione Synodi facta, Pontifex sedens cum mitra, ut supra, commendat se omnium orationibus, et leguntur nomina interesse debentium, admonentur per Pontificem congregati, et alia fiunt, prout supra sunt ordinata.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

ORDO SUSPENSIONIS, RECONCILIATIONIS, DEPOSITIONIS, DISPENSATIONIS, DEGRADATIONIS, ET RESTITUTIONIS SACRORUM ORDINUM.

Praenotandum est, quod Clericus quandoque suspenditur, quandoque deponitur, quandoque degradatur. Suspenditur quis quandoque ab homine, quandoque a jure, et quandoque ad tempus, quandoque in perpetuum.

Ab homine, quando Praelatus sic in scriptis pronuntiat:

Quia constat te **tale quid** commisisse, ideo ab officio, et executione Ordinum tuorum te suspendimus.

Vel quando fit in genere, dicit:

Quicumque **tale quid** fecerit, aut non fecerit ipsum in his scriptis suspendimus, vel in his scriptis noverit se suspensum.

Hujusmodi autem suspensionis sententia taliter revocatur:

Quia de **tali negotio**, propter quod suspensionis sententiam incurreras, emendationem plenam, et poenitentiam condignam egisti, ideo sententiam suspensionis hujusmodi misericorditer relaxamus.

Illud autem sciendum est, quod simpliciter et sine temporis praefinitione ab homine vel a jure suspensus perpetuo intelligitur esse suspensus; ad tempus vero suspensus, utpote donec poenituerit, vel a crimine abstinuerit, eo ipso, quod abstinet, vel poenitet, executionem sui officii recuperat; nec alia est reconciliatio, seu sententiae suspensionis relaxatio necessaria. Ad haec Clerici publice delinquentes, et enormiter, executionem sui Ordinis secundum Canones perdunt; et etiam post peractam poenitentiam ab executione suorum Ordinum suspensi remanent; adeo, quod absque dispensatione et reconciliatione non possunt in illis licite ministrare, neque ad majores Ordines promoveri, praecipue si de hoc convicti fuerint in judicio, et puniti. Episcopi tamen possunt in adulteriis, et aliis criminibus, quae sunt minora, et generaliter ubicumque a jure expresse non prohibentur, post peractam poenitentiam, vel partem ipsius, cum talibus dispensare, et eos reconciliare; quae reconciliatio, et dispensatio fit hoc modo:

Quamvis **tale enorme crimen** publice commiseris, quod confessus es (**vel** de quo convictus es) et in judicio condemnatus, propter quod secundum juris rigorem merueras ab officio, et beneficio amoveri, et propterea non vales ulterius secundum Canones in tuis Ordinibus licite ministrare: quia tamen

defectus nostri temporis antiquam non patitur Canonum manere censuram, eligentes potius de misericordia, quam de severitate reddere rationem; idcirco vitam tuam planius agnoscentes, et meliora. ut saluti viciniora de te de cetero verisimiliter exspectantes, de misericordia quae superexaltat iudicium, hanc poenam auctoritate nobis in hac parte a jure concessa tibi duximus relaxandam, et relaxamus. Indulgentes tibi, ut, hoc non obstante, licite possis ad superiores Ordines conscendere, et in susceptis etiam Ordinibus licite ministrare. Infamiam insuper canonicam propter hoc per te contractam penitus abolentes, et restituentes te in integrum pristino statui, ac famae.

Circa depositionem vero notandum est, quod si agitur ut deponatur quis a beneficio, solus Episcopus hoc potest. Sicut potest deponere ab Ordine cum Capitulo suo, sive ab ipso Capitulo deputatis, et etiam solus ex consuetudine. Et similiter Episcopus cum Capitulo suo deponit ab Ordine Clericos primae tonsurae, et in minoribus Ordinibus constitutos, si post hujusmodi verbalem depositionem secutura sit actualis degradatio. Et si isto modo agitur, in depositione Subdiaconi, vel Diaconi ab Ordine requiritur numerus trium Episcoporum, ultra proprium Episcopum, in examine, et in definitione; et sex in causa Presbyteri, excepta causa haeresis. In depositione vero Episcopi ab ordinatione exigitur numerus duodecim Episcoporum praeter Metropolitanum, qui debet esse tertiusdecimus, qui omnes possint procedere contra Episcopum usque ad conclusionem tantum, et definitio tam circa condemnationem, quam absolutionem, reservatur Papae. Sed in ipsa actuali degradatione non requiritur numerus Episcoporum. Et praemissa de numero Episcoporum adhibendo procedunt, si agitur ex potestate ordinaria. Dictabitur autem sententia depositionis ab Ordine, si intenditur, ut post eam sequatur actualis degradatio nomine Episcopi ordinarii, cum praesentia Capituli, sive cum consilio, et assensu Episcoporum respective, prout eam requirit, in hunc modum, videlicet:

Quia nobis evidenter, et legitime constat, te **tale crimen, seu flagitium**, commisisse, quod non solum grave, verum etiam damnabile est, et damnosum, idcirco de **talium** consilio, et assensu ab omni ordine, et privilegio clericali te sententialiter perpetuo duximus deponendum, et deponimus.

Per talem itaque sententiam taliter depositus, omni Ordinum, tam majorum, quam minorum executione perpetuo est exutus.

Verum si Episcopus deponens, evidenter agnoverit in posterum emendationem vitae et morum depositi, vel forte sententiam suam injustam fuisse; poterit ei de jure misericorditer restituere Graduum et Ordinum executionem, qua privatus exstiterat; quae restitutio debet fieri in Ecclesia, in qua Episcopus elegerit hoc facere, sive sit Cathedralis, sive alia et coram altari, quia et ibi Ordinum gradus distribuuntur; et potest fieri per Episcopum solum cum Capitulo suo, non solum in Quatuor temporibus, verum etiam quolibet tempore, et sine Missae celebratione; et tam restituens, quam restituendus debent esse jejuni.

Depositus ergo, qui restitutionem privilegii clericalis, et executionis quatuor minorum Ordinum petierit, vestibis suis consuetis indutus debet genua flectere coram Pontifice parato amictu, stola, pluviali, tempori convenientibus, et mitra simplici, baculum Pastoralem in manu tenente, et in faldistorio ante medium altaris sedente, qui, deposita mitra, surgit, et stans versus ad illum coram se genuflexum, dicit:

V. Deus, in adiutorium meum intende.

R. Domine, ad adjuvandum me festina.

V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

R. Sicut erat in principio, et nunc, et semper. et in saecula saeculorum. Amen.

Et haec secundo, et tertio dicuntur. Deinde subjungit Pontifex:

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Pater noster, **reliqua secreto. Deinde:**

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Salvum fac servum tuum, Domine.

R. Deus meus sperantem in te.

V. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere cum.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui in sanctis habitas, et pia corda non deseris, suscipe propitius orationem nostram, et hunc famulum tuum, quem delictorum catena constringit, miseratio tuae pietatis absolvat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum sedet Pontifex, accepta mitra, et super caput illius coram eo genuflexi imponit manum dexteram, dicens:

In nomine Domini. Ego, licet peccator, tamen Episcopus, auctoritate a Deo mihi concessa, per hanc manus impositionem restituo tibi charissimo filio privilegium clericale, et executionem Ordinis et gradus Ostiariatus, Lectoratus, Exorcistatus, atque Acolythatus, quibus fueras juste privatus et ab eis depositus; ut amodo possis digne custodire ostia domus Domini cum omnibus, quae intra retinentur; et distincte legere de codice, audiente populo Dei; et abhinc in antea habeas potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive Catechumenos, et ut deinceps possis digne accendere luminaria Ecclesiae, et ante Evangelium portare. Praestante Domino nostro Jesu Christo, qui vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex adhuc cum mitra sedens benedicit illi, dicens:

Benedictio Dei omnipotentis Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, descendat super te, et maneat semper. **R.** Amen.

Quo facto, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

Exsecutionis Subdiaconatus, et minorum Ordinum, ac privilegii clericalis restitutio fit similiter per omnia, prout supra, usque ad manus impositionem, ad quam Pontifex cum mitra sedens, dicit:

In nomine Domini. Ego, licet peccator, tamen Episcopus, per hanc manus impositionem restituo tibi dilectissimo filio privilegium clericale, et exsecutionem Ordinum et gratuum Ostiariatus, Lectoratus, Exorcistatus, Acolythatus, et Subdiaconatus, quibus fueras juste privatus, et eis depositus, ut amodo digne possis custodire ostia domus Domini cum omnibus, quae intra retinentur: et distincte legere de codice, audiente populo Dei; et abhinc in antea habeas potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive Catechumenos; et possis digne accendere luminaria Ecclesiae, et ante Evangelium portare; ac legere Prophetias, Epistolas ad Missas, et ministrare Diacono, ac Presbytero, vel Episcopo. Praestante eodem Domino nostro Jesu Christo, qui vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum benedicit ei, ut supra; quo facto, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

Exsecutionis vero Diaconatus, Subdiaconatus, et minorum Ordinum, ac privilegii clericalis restitutio fit similiter per omnia, prout supra, usque ad manus impositionem, ad quam Pontifex sedens cum mitra dicit:

In nomine Domini. Ego, licet peccator, tamen Episcopus, per hanc manus impositionem restituo tibi dilectissimo filio privilegium clericale, et exsecutionem Ordinum et graduum Ostiariatus, Lectoratus, Exorcistatus, Acolythatus, Subdiaconatus, et Diaconatus, quibus fueras juste privatus, et ab eis depositus, ut modo possis digne custodire ostia domus Domini, cum omnibus, quae intra retinentur; et distincte legere de Codice, audiente populo Dei; et habeas potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive Catechumenos; et possis digne accendere luminaria Ecclesiae, et ante Evangelium portare; ac legere Prophetias, et Epistolas, ac Lectionem Evangelicam ad Missas, et in eis ministrare Presbytero, vel Episcopo, et fudere aquam in Eucharistiam Sanguinis Christi. Praestante eodem Domino nostro Jesu Christo, qui vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum benedicit ei, ut supra; quo facto, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

Exsecutionis autem Presbyteratus, Diaconatus, Subdiaconatus, et minorum Ordinum, et privilegii clericalis restitutio fit similiter, prout supra, usque ad manus impositionem, in qua Pontifex cum mitra sedens dicit

In nomine Domini. Ego, quamvis peccator, tamen Episcopus, per hanc manus impositionem restituo tibi dilectissimo filio privilegium clericale, et exsecutionem Ordinum et graduum Ostiariatus, Lectoratus, Exorcistatus, Acolythatus, Subdiaconatus, Diaconatus, et Presbyteratus, quibus fueras juste depositus et privatus; ut amodo possis digne custodire ostia domus Domini cum omnibus, quae intra retinentur; et distincte legere de Codice, audiente populo Dei; et abhinc in antea habeas potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive Catechumenos; et possis digne accendere luminaria Ecclesiae, et ante Evangelium portare: et legere prophetias, et Epistolas, ac Lectionem Evangelicam ad Missas, et in eis ministrare Diacono, Presbytero, et Episcopo, et fudere aquam in Eucharistiam Sanguinis Christi; ac Missas celebrare pro vivis, ac defunctis, acceptabiles quoque Hostias offerre Deo, et ministerium Presbyterale devote perficere. Praestante eodem Domino nostro Jesu Christo, qui vivit et regnat Deus, in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum benedicit ei, ut supra; quo facto, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

[Degredationis Forma](#)

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DEGRADATIONIS FORMA.

Nunc degradationem subjicimus.

Si Clericus secundum primam formam sententialiter depositus, incorrigibilis appareat, debet excommunicari. Et si postmodum in profundum malorum veniens contempserit, tunc, ut cum Ecclesia non habeat ultra quid faciat, Pontifex debet illum degradare, et curiae saeculari relinquere, quae degradatio fit hoc modo:

Degradandus, indumentis sacerdotalibus, si Sacerdos sit, indutus, vel diaconalibus, si sit Diaconus; et sic de reliquis Ordinibus et indumentis, offertur Pontifici. Pontifex vero quasi exsequendo sententiam depositionis in illum dudum prolatam, praesente iudice saeculari, cui degradandus debet relinqui, publice abradit cum vitro vel cultello vel alio hujus modi, leviter sine sanguinis effusione, loca manuum illius quae in collatione Ordinum inuncta fuerunt, et etiam tonsuram, si velit. Et consequenter seriatim, et sigillatim detrahit illi omnia insignia, sive sacra ornamenta, quae in Ordinum susceptione recepit, et demum exuit illum habitu clericali, et induit laicali, dicens publice iudici saeculari praesenti, ut illum propter scelera sua sic depositum, degradatum, exspoliatum, et exauctoratum in suum, si velit, forum recipiat.

Et est notandum, quod in hac executione sententiae non est necessaria Coepiscoporum praesentia, nec etiam refert, sive in Ecclesia fiat, sive extra in platea, sive Pontifex degradans indutus sit Pontificalibus ornamentis, sive non; et talis degradatio, sollemnis depositio vocatur, proprie tamen loquendo, quis a dignitatibus, et honoribus deponitur, sed ab Ordinibus degradatur; et post talem degradationem, juste et rite factam, solus Romanus Pontifex cum tali dispensat. Episcopus tamen ante ipsam insignium detractionem, et etiam post sententiae depositionis prolationem dispensare, et restituere solo verbo potest, sicut et verbaliter depositus fuit, ut praemissum est.

Sed si, priusquam saecularis iudex in illum animadverterit, talis depositio, et degradatio injusta, vel nulla inveniatur, tunc non solum verbo, sed etiam facto secundum ea, quae praemissa sunt, dispensatio et restitutio fiat, et insignia sibi detracta seriatim, sigillatim, et solemniter ei coram altari restituantur. Et, si sit Episcopus, recuperabit orarium, baculum, anulum, sandalia, mitram, et alia insignia Pontificalia; si Presbyter, orarium et planetam; si Diaconus, orarium, et dalmaticam; si Subdiaconus, tunicellam, et manipulum. Et reliqui gradus in restitutione sua recuperant ea, quae, cum ordinarentur, receperunt. Poterit tamen (quod convenientius videtur) ad aliorum terrorem actualis degradatio sic fieri.

In primis in publico extra Ecclesiam paratur aliquis eminens congruentis spatii locus, pro degradatione facienda; supra quem ordinatur una credentia simplici tobalea cooperta, supra quam ponuntur ampulla vini, ampulla aquae, calix cum patena, et hostia; unum vas vini, unum vas aquae: liber Evangeliorum, liber Epistolarum: bacile cum buccali, et mantili; unum candelabrum cum candela exstincta; liber Exorcismorum; liber Lectionum; claves; Antiphonarium; forcipes, cultellus, aut vitrum: paramenta pro degradando, videlicet, si degradandus sit Archiepiscopus, ordinentur super dictam credentiam superpelliceum; sandalia, cum caligis; amictus; alba: cingulum; manipulus; tunicella: stola; dalmatica; chirothecae; alia stola; planeta; mitra; annulus pontificalis: pallium; baculus Pastoralis; et aliqua vestis habitus saecularis. Si vero degradandus non sit Archiepiscopus, sed Episcopus tantum, omissis pallio, ponuntur super credentiam omnia alia praedicta. Si vero Presbyter tantum, omissis pallio et aliis pontificalibus paramentis praedictis, ponuntur ibidem omnia alia praedicta. Idem in aliis Ordinibus, etiam in ordinatione credentiae observatur. Item paratur in dicto loco faldistorium pro Pontifice degradatore, sedilia pro Officialibus. Vocantur, et ibidem adsint ministri Pontificis; iudex saecularis, cui degradatus committatur; notarius, qui processum degradationis legit (si opus erit, vel Pontifici placet) et barbitonsor.

Hora congruenti ducitur degradandus, sive sit Archiepiscopus, sive quicumque alius, quotidiano suo habitu indutus, super dictum locum ad hoc praeparatum; ubi cum fuerit, solvitur, et liber ibidem manet. Tum a Clericis induitur omnibus paramentis sui Ordinis, ut praemittitur supra credentiam Ordine suo positus; incipiendo a superpelliceo, et continuando usque ad ultimum paramentum sui Ordinis. Quo sic induto, Pontifex degradator indutus amictu, alba, cingulo, stola, et pluviali rubeis, ac mitra simplici, baculum Pastorem in sinistra tenens, ascendit ad locum praedictum, et ibidem sedet in faldistorio, in convenienti loco sibi parato, versus ad populum, astante sibi iudice saeculari.

Tum degradandus, sive Archiepiscopus fuerit, sive alius, omnibus sui Ordinis vestibus sacris indutus, et singulis ornamentis ornatus, habens in manibus ornamentum ad Ordinem suum spectans, ac si deberet in suo officio ministrare, adducitur ante Pontificem, coram quo genuflectit.

Tum Pontifex, ut supra sedens, populo in vulgari notificat degradationis huiusmodi causam; deinde contra degradandum sententiam fert in haec verba, si sit Sacerdos, aut Diaconus, aut Subdiaconus, vel Clericus, et prius huiusmodi sententia lata non sit.

In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti. Amen. Ouia nos **N.**, Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopus **N.** per viam accusationis, **vel**, denuntiationis, **aut** inquisitionis cognoscentes de crimine **N.** contra **N.** Presbyterum, **vel** Diaconum, **vel** Subdiaconum, **seu** Clericum propter ipsius confessionem, **vel** legitimas probationes, evidenter invenimus eum ipsum crimen commisisse, quod cum non solum grande sed etiam damnabile, et damnatum sit, et adeo enorme, quod exinde non tantum divina majestas offensa, sed et universa civitas commota est, et ob hoc indignus officio, et beneficio ecclesiastico sit redditus, idcirco nos auctoritate Dei omnipotentis, Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, et nostra, ipsum omni huiusmodi officio, et beneficio ecclesiastico sententialiter perpetuo privamus in his scriptis, ipsumque ab illis verbe deponimus, et pronuntiamus realiter et actualiter secundum traditionem Canonum deponendum, et degredandum.

Qua sententia sic, ut praefertur, lata, Pontifex degredator aufert ab illo singula ornamenta sibi juxta Ordinem suum tradita, inchoando ab ultimo ornamento, et descendendo gradatim, continuans usque

ad primum, quod in prima Tonsura sibi datum fuit, hoc ordine:

[Degradatio ab Ordine Pontificali](#)

[Degradatio ab Ordine Presbyteratus](#)

[Degradatio ab Ordine Diaconatus](#)

[Degradatio ab Ordine Subdiaconatus](#)

[Degradatio ab Ordine Acolythus](#)

[Degradatio ab Ordine Exorcistatus](#)

[Degradatio ab Ordine Lectoratus](#)

[Degradatio ab Ordine Ostiarius](#)

[Degradatio a Prima Tonsura](#)

DEGRADATIO AB ORDINE PONTIFICALI

Si degradandus sit Archiepiscopus, Pontifex degradator aufert ab eo pallium, sic dicendo:

Praerogativa pontificalis dignitatis, quae in pallio designatur, te exuimus, quia male usus es ea.

Deinde, vel si degradatus sit Episcopus tantum, Pontifex degradator amovet ei mitram, dicendo:

Mitra, pontificalis dignitatis videlicet ornatu, quia eam male praesidendo foedasti, tuum caput denudamus.

Deinde unus ex ministris tradit degradando librum Evangeliorum, quem Pontifex degradator aufert de manibus degradandi, dicens:

Redde Evangelium; quia praedicandi officio, quo spreta Dei gratia te indignum fecisti, te juste privamus.

Deinde Pontifex degradator amovet anulum de digito degradandi, sic dicens:

Annulum, fidei scilicet signaculum, tibi digne subtrahimus, quia ipsam sponsam Dei Ecclesiam temere violasti.

Tum unus ex ministris tradit degradando in manus baculum Pastoralem, quem mox Pontifex degradator tollit de manibus degradandi, dicens:

Auferimus a te baculum Pastoralem, ut inde correctionis officium, quod turbasti, non valeas exercere.

Deinde extractis sibi per ministros chirothecis, Pontifex degradator abradit degradando pollices et manus leviter cum cultello, aut vitro dicens:

Sic spiritualis benedictionis, et delibutionis mysticae gratia, quantum in nobis est, te privamus, ut sacrificandi et benedicendi perdas officium, et effectum.

Post haec Pontifex cum eodem cultello aut vitro abradit leviter caput degradandi, dicens:

Consecrationem, et benedictionem, atque unctionem tibi traditam radendo delemus, et te ab ordine pontificali, quo inhabilis es redditus, abdicamus.

Tum degradando per ministros extrahuntur sandalia.

DEGRADATIO AB ORDINE PRESBYTERATUS

Ministri tradunt in manus degradandi Calicem cum vino, et aqua, ac Patena, et Hostia, quem Pontifex degradator aufert de manibus degradandi, dicens:

Amovemus a te, quin potius amotam esse ostendimus, potestatem offerendi Deo sacrificium, Missamque celebrandi pro vivis, quam pro defunctis.

Deinde Pontifex degradator abradit leviter cum cultello vel vitro, pollices et indices utriusque manus degradandi, dicens:

Potestatem sacrificandi, consecrandi, et benedicendi, quam in unctione manuum et pollicum recepisti, tibi tollimus hac rasura.

Quo dicto, Pontifex degradator accipit casulam sive planetam per posteriorem partem caputii, et degradandum exuit, dicens:

Veste sacerdotali charitatem signante te merito exspoliamus, quia ipsam, et omnem innocentiam exuisti.

Tum Pontifex degradator aufert a degradando stolam, dicens:

Signum Domini per hanc stolam turpiter abjecisti, ideoque ipsam a te amovemus, quem inhabilem reddimus ad omne sacerdotale officium excercendum.

DEGRADATIO AB ORDINE DIACONATUS

Ministri tradunt degradando in manus librum Evangeliorum, quem Pontifex degradator tollit de manibus ejus, dicens:

Amovemus a te potestatem legendi Evangelium in Ecclesia Dei, quia id non competit, nisi dignis.

Tum Pontifex degradator exuit degradandum dalmatica, dicens:

Levitico ordine te privamus, quia tuum in eo ministerium non implevisti.

Deinde Pontifex degradator amovet degradando stolam de humeris, projiciens eam post tergum, dicens:

Stolam candidam, quam acceperas immaculatam in conspectu Domini perferendam, quia non sic cognito mysterio, exemplum conversationis tuae fidelibus praebuisti, ut plebs dicata Christi nomine posset exinde imitationem acquirere, juste a te amovemus, omne Diaconatus officium tibi prohibentes.

DEGRADATIO AB ORDINE SUBDIACONATUS

Ministri tradunt in manus degradandi librum Epistolarum, quem Pontifex degradator de manibus illius accipit, dicens:

Auferimus tibi potestatem legendi Epistolam in Ecclesia Dei, quia hoc ministerio indignus es redditus.

Tum Pontifex degradator exuit degradandum tunicella, dicens:

Tunica subdiaconali te exuimus, cujus cor et corpus, timor Domini castus et sanctus in aeternum permanens, non constringit.

Deinde Pontifex degradator accipit a degradando manipulum, dicens:

Depone manipulum; quia per fructus bonorum operum, quos designat, non expugnasti spirituales insidias inimici.

Tum Pontifex tangens amictum degradandi, dicit:

Quia vocem tuam non castigasti, ideo amictum a te auferimus.

Post haec unus ex ministris tradit in manus degradandi urceolos cum vino, et aqua, ac bacile cum manutergio, ac Calicem vacuum cum patena. Tum Archidiaconus tollit de manu degradandi urceolos cum vino, et aqua, ac bacile cum buccali, et manutergio. Pontifex vero Calicem vacuum, et patenam tollit, dicens:

Potestatem introeundi sacrarium, tangendi pallas, vasa, et alia indumenta sacra, omneque Subdiaconatus ministerium exercendi, a te amovemus.

Deinde ministri exuunt degradandum cingulum, albam, et amictum.

DEGRADATIO AB ORDINE ACOLYTHATUS

Unus ex ministris tradit in manus degradandi urceolum vacuum, quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

Immunde, vinum et aquam ad Eucharistiam de cetero non ministres.

Tum unus ministrorum tradit in manus degradandi candelabrum cum cereo exstincto, quod Pontifex degradator accipit de manibus illius, dicens:

Dimitte perferendi visibile lumen officium, quia praebere spirituale moribus neglexisti, atque universum Acolythatus officium hic depone.

DEGRADATIO AB ORDINE EXORCISTATUS

Unus ex ministris tradit degradando in manus librum Exorcismorum, quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

Privamus te potestate imponendi manus super energumenos, et daemones de obsessis corporibus expellendi, omni tibi Exorcistatus officio interdicto.

DEGRADATIO AB ORDINE LECTORATUS

Unus ministrorum tradit degradando in manus librum Lectionum, quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

In Ecclesia Dei non legas ulterius, aut cantes; nec panes aut fructus novos ullatenus benedicas, quia tuum officium non implevisti fideliter et devote.

DEGRADATIO AB ORDINE OSTIARIATUS

Unus ex ministris tradit degradando in manus claves Ecclesiae, quas Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

Quia in clavibus errasti, claves dimitte; et quia ostia cordis tui male daemonibus obserasti, amovemus a te officium Ostiarii; ut non percutias cymbalum; non aperias Ecclesiam, non sacrarium, non librum amplius praedicanti.

DEGRADATIO A PRIMA TONSURA

Pontifex degradator extrahit degradando superpelliceum, dicens:

Auctoritate Dei omnipotentis, Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, ac nostra, tibi auferimus habitum clericalem, et nudamus te religionis ornatu, ac deponimus, degradamus, spoliamus, et exuimus te omni Ordine, beneficio, et privilegio clericali; et velut clericalis professionis indignum, redigimus te in servitatem, et ignominiam habitus saecularis, ac status.

Tum Pontifex degradator cum forficibus tondere incipit, et per barbitonsorem ibidem praesentem totaliter tonderi facit caput degradandi, dicens:

Te velut ingratum filium a sorte Domini, ad quam vocatus fueras, abjicimus, et coronam tui capitis regale quidem signum Sacerdotii, de tuo capite amovemus, propter tui regiminis pravitatem.

Tum ministri Pontificis exuunt degradatum veste, et habitu clericali, et ipsum induunt habitum saecularem. Quo facto, si fuerit talis casus, quo degradatus tradi debeat Curiae saeculari, Pontifex degradator degradatum amplius non tangit, sed in hunc modum contra ipsum pronuntiat, dicens:

Pronuntiamus, ut hunc exutum omni Ordine ac privilegio clericali, Curia saecularis in suum forum recipiat degradatum.

Tum Pontifex degradator efficaciter, et ex corde, et omni instantia, pro miserrimo illo derelicto intercedit apud iudicem saecularem, ut citra mortis periculum, vel mutilationis, contra degradatum sententiam moderetur, dicens:

Domine iudex, rogamus vos cum omni affectu, quo possumus, ut amore Dei, pietatis et misericordiae intuitu, et nostrorum interventu precaminum, miserrimo huic nullum mortis vel mutilationis periculum inferatis.

Quo facto, ministri Curiae saecularis degradatum sub sua custodia recipiunt, et discedunt.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

ORDO EXCOMMUNICANDI ET ABSOLVENDI

Notandum quod triplex est excommunicatio, videlicet, minor, major, et anathema. Minor excommunicatio contrahitur per solam participationem cum excommunicato, et a tali potest simplex Sacerdos absolvere absque juratoria cautione; taliter autem excommunicatus confiteatur proprio Sacerdoti, dicens:

Confiteor Deo, et tibi **N.** quod sum excommunicatus, quia participavi **tali** excommunicato in oratione, **vel** locutione, **vel** bibendo, **vel** comedendo cum eo.

Sacerdos vero absolvens eum, dicit hujusmodi verba:

Auctoritate Dei omnipotentis, et mihi concessa, absolvo te a vinculo hujus excommunicationis, quam confessus es, et a qualibet alia simili (si qua teneris), in quantum possum et debeo; ac restituo te ecclesiasticis Sacramentis. In nomine Pat + ris, et Fi + lio, et Spiritus + Sancti. **R.** Amen.

Major Excommunicatio

Major vero excommunicatio, quam Pontifex per sententiam scriptam legendo promulgat, hoc modo profertur:

Cum ego **N. talem** primo, secundo, tertio, et quarto, ad malitiam convincendam, legitime monuerim, ut **tale quid** faciat, **vel** non faciat, ipse vero mandatum hujusmodi contempserit adimplere; quia nihil videretur obedientia prodesse humilibus, si contemptus contumacibus non obsesset: idcirco auctoritate Dei omnipotentis Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, et beatorum Apostolorum Petri et Pauli, et omnium Sanctorum, exigente ipsius contumacia, ipsum excommunico in his scriptis, et tamdiu ipsum vitandum denuntio, donec adimpleverit, quod mandatur; ut spiritus ejus in die iudicii salvus fiat.

Circa absolutionem vero ab hac majori excommunicatione, sive a Canone, sive ab homine prolata, tria sunt specialiter attendenda. Primum est, ut excommunicatus juret ante omnia parere mandatis Ecclesiae, et ipsius absolventis, super eo propter quod excommunicationis vinculo est ligatus; et si

propter manifestam offensam excommunicatus sit, quod ante omnia satisfaciat competenter.

Secundum est, ut reconcilietur, quod fieri debet hoc modo. Excommunicatus namque (ubi sic fieri solitum est) exitus usque ad camisiam ante fores Ecclesiae, coram Pontifice ipsum absolvere volente, qui indutus amictum, stolam, pluviale violaceum, et mitram simplicem, sedet super faldistorium ante principalem portam Ecclesiae sibi paratum, genuflexus detecto capite humiliter absolutionem petit. Pontifex vero primum accipit ab eo iuramentum de parendo mandatis Ecclesiae: deinde accepta in dextera manu virga, dicit Psalmum:

Psalmus 50.

Miserere mei Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum: * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: * et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: * ut justificeris in sermonibus tuis et vincas cum iudicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium et laetitiam: * exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis: * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua: * et Spiritum Sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae: * exultabit lingua mea iustitiam tuam.

Domine labia mea aperies: * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: * cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiae, oblationes et holocausta: * tunc inponent super altare tuum vitulos.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Psalmus 66

Deus misereatur nostri, et benedicat nobis: * illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri.

Ut cognoscamus in terra viam tuam: * in omnibus gentibus salutare tuum.

Confiteantur tibi populi, Deus: * confiteantur tibi populi omnes.

Laetentur et exultent Gentes: * quoniam iudicas populos in aequitate, et Gentes in terra diriges.

Confiteantur tibi populi, Deus, confiteantur tibi populi omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus: * et metuant eum omnes fines terrae.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Et in quolibet Versu Pontifex cum virga leviter inter scapulas verberat absolvendum. Finitis Psalmis, deposita mitra, surgit Pontifex, et dicit:

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Pater noster, **reliqua secreto.**

Deinde dicit: Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a male.

V. Salvum fac servum tuum, (**vel** ancillam tuam), Domine.

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Nihil proficiat inimicus in eo (**vel** in ea).

R. Et filius iniquitatis non nocebit ei.

V. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Domine, exaudi orationem meam

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritus tuo.

Oremus.

Deus, cui proprium est misereri semper, et parcere, suscipe deprecationem nostram, et hunc famulum tuum (**vel** famulam tuam), quem (**vel** quam) excommunicationis catena constringit, miseratio tuae pietatis clementer absolvat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Praesta, quaesumus, Domine, huic famulo tuo, (**vel** famulae tuae) dignum poenitentiae fructum, ut Ecclesiae tuae sanctae, a cujus integritate deviaverat peccando, admissorum veniam consequendo, reddatur innoxius (**vel** innoxia). Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde sedet Pontifex, et, accepta mitra, dicit:

Auctoritate Dei omnipotentis, et beatorum Apostolorum Petri et Pauli, atque Ecclesiae suae sanctae, et ea qua fungor, absolvo te a vinculo talis excommunicationis, qua ex tali causa ligatus (**vel** ligata) eras. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sanctus. **R.** Amen.

Deinde surgit Pontifex cum mitra, et apprehendens absolutum per dexteram manum, introducit eum in Ecclesiam, dicens:

Reduco te in gremium sanctae Matris Ecclesiae, et ad consortium et communionem totius Christianitatis, a quibus fueras per excommunicationis sententiam eliminatus (**vel** eliminata); et restituo te participationi ecclesiasticorum Sacramentorum. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sanctus. **R.** Amen.

Tertium est, quod absoluto fieri debent justa et rationabilia praecepta. Circa quod considerandum est, utrum ipse fuerit ligatus a Canone, vel ab homine. Si a Canone, satisfacto ei, quem laesit injungendum est sibi, ne ulterius contra illum Canonem faciat. Quandoque tamen cogendus est de

jure sufficienter super hoc cavere. Si vero excommunicatus Auctoritate Apostolica habeat temporale impedimentum, quominus ad Sedem Apostolicam accedere possit, et propterea ab Ordinario absolvatur; tunc injungendum est absoluto, ut statim, impedimento cessante, debeat se Summo Pontifici praesentare, vel ejus Legato, mandatum illius super hoc impleturus; quod tamen in pueris, et mulieribus, et similibus non servatur, qui sicut perpetuum habent impedimentum, perpetuo excusantur. Si vere aliquis ligatus est ab homine, et tunc aut offensa ejus est manifesta, tunc satisfacere debet, priusquam absolvatur; aut est dubia, et tunc, si post absolutionem apparuerit, ipsum injuste fuisse ligatum, nihil omnino praecipendum est ei. Si vero apparuerit, ipsum juste fuisse ligatum, praecipendum est ei, quod satisfaciat competenter.

Anathema

Quando vero anathema id est, sollemnis excommunicatio pro gravioribus culpis fieri debet, Pontifex paratus amictu, stola, pluviali violaceo, et mitra simplici, assistentibus sibi duodecim Presbyteris superpelliceis indutis, et tam ipso, quam Presbyteris candelas ardentes in manibus tenentibus, sedet super faldistorium ante altare majus, aut alio loco publico, ubi magis sibi placebit, et ibi pronuntiat, et profert anathema, hoc modo:

Quia **N.** diabolo suadente, christianum promissionem, quam in Baptismo professus est, per apostasiam postponens, Ecclesiam Dei devastare, ecclesiastica bona diripere ac pauperes Christi violenter opprimere non veretur; idcirco solliciti, ne per negligentiam pastorem pereat, pro quo in tremendo judicio, ante Principem Pastorum Dominum nostrum Jesum Christum rationem reddere compellamur, juxta quod Dominus ipse terribiliter comminatus dicens: Si non annuntiaveris iniquo iniquitatem suam, sanguinem ejus de manu tua requiram, monuimus eum canonicè, primo, secundo, tertio, et etiam quarto, ad ejus malitiam convincendam, ipsum ad emendationem, satisfactionem, et poenitentiam invitantes, et paterno affectu corripientes. Ipse vero, proh dolor! monita salutaria spernens, Ecclesiae Dei quam laesit, superbiae spiritu inflatus, satisfacere dedignatur. Sane praeceptis Dominicis atque Apostolicis informamur, quid de hujusmodi praevaricatoribus agere nos oporteat. Ait enim Dominus: Si manus tua vel pes tuus scandalizat te, abscinde eum, et projice abs te. Et Apostolus inquit: Auferte malum ex vobis. Et iterum: Si is qui frater nominatur, est fornicator, aut avarus, aut idolis serviens, aut maledicus, aut ebriosus, aut rapax, cum ejusmodi nec cibum sumere. Et Joannes prae ceteris dilectus Christi discipulus, talem nefarium hominem salutare prohibet, dicens: Nolite recipere eum in domum nec AVE ei dixeritis. Qui enim dicit illi AVE, communicat operibus ejus malignis. Dominica itaque atque Apostolica praecepta adimplentes, membrum putridum et insanabile, quod medicinam non recipit, ferro excommunicationis ab Ecclesiae corpore abscindamus, ne tam pestifero morbo reliqua corporis membra, veluti veneno inficiantur. Igitur quia monita nostra, crebrasque exhortationes contempsit, quia tertio secundum Dominicum praeceptum vocatus, ad emendationem, et poenitentiam venire despexit, quia culpam suam nec cogitavit, nec confessus est, nec missa legatione excusationem aliquam praetendit, nec veniam postulavit, sed diabolo cor ejus indurante, in incoepta malitia perseverat, juxta quod Apostolus dicit: Secundum duritiam suam, et cor impenitens thesaurizat sibi iram in die irae: idcirco eum cum universis complicibus, fautoribusque suis, judicio Dei omnipotentis Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, et beati Petri principis Apostolorum, et omnium Sanctorum, necnon et mediocritatis nostrae auctoritate, et potestate ligandi et solvendi in coelo et in terra nobis divinitus collata, a pretiosi Corporis et Sanguinis Domini perceptione, et a

societate omnium Christianorum separamus, et a liminibus sanctae matris Ecclesiae in coelo et in terra excludimus, et excommunicatum et anathematizatum esse decernimus; et damnatum cum diabolo, et angelis ejus, et omnibus reprobis in ignem aeternum judicamus; donec a diaboli laqueis resipiscat, et ad emendationem, et poenitentiam redeat, et Ecclesiae Dei, quam laesit, satisfaciat, tradentes eum satanae in interitum carnis, ut spiritus ejus salvus fiat in die judicii.

Et omnes respondent:

Fiat. Fiat. Fiat.

Quo facto, tam pontifex, quam Sacerdotes debent projicere in terram candelas ardentis, quas in manibus tenebant. Deinde Epistola Presbyteris per Parochias, et etiam vicinis Episcopis mittatur, continens nomen excommunicati, et excommunicationis causam, ne quis per ignorantiam ulterius illi communicet, et ut excommunicationis occasio omnibus auferatur.

Si vero anathematizatus, poenitentia ductus, veniam postulare voluerit, et emendationem promitter, Pontifex qui eum excommunicaverit, paratus ut supra, ante januas Ecclesiae venit, sedens idibem in faldistorio sibi parato, et duodecim Presbyteri superpelliceis induti eum hinc inde circumstare debent. Adsint etiam illi, quibus injuria vel damnum est illatum, et ibidem secundum leges divinas omne damnum commissum emendetur. Tum anathematizatus genuflectit coram Pontifice, quem interrogat Pontifex, si poenitentiam, prout Canones praecipunt pro perpetratis sceleribus, suscipere velit? Ille tunc genuflexus veniam postulat, culpam confitetur, poenitentiam implorat, et de futuris cautelam spondet. Tunc Pontifex sedens cum mitra, dicit cum ministris septem Psalmos Poenitentiales. Pontifice quandoque illum leviter inter scapulas verberante: finitis Psalmis, Pontifex, deposita mitra, surgit, et dicit:

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison.

Pater noster, **reliqua secreto.**

Deinde dicit: Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a male.

V. Salvum fac servum tuum, (**vel** ancillam tuam), Domine.

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Nihil proficiat inimicus in eo (**vel** in ea).

R. Et filius iniquitatis non nocebit ei.

V. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Domine, exaudi orationem meam

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritus tuo.

Oremus.

Deus, cui proprium est misereri semper, et parcere, suscipe deprecationem nostram, et hunc famulum

tuum (**vel** famulam tuam), quem (**vel** quam) excommunicationis catena constringit, miseratio tuae pietatis clementer absolvat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Praesta, quaesumus, Domine, huic famulo tuo, (**vel** famulae tuae) dignum poenitentiae fructum, ut Ecclesiae tuae sanctae, a cujus integritate deviaverat peccando, admissorum veniam consequendo, reddatur innoxius (**vel** innoxia). Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde sedet Pontifex, et, accepta mitra, dicit:

Auctoritate Dei omnipotentis, et beatorum Apostolorum Petri et Pauli, atque Ecclesiae suae sanctae, et ea qua fungor, absolvo te a vinculo talis excommunicationis, qua ex tali causa ligatus (**vel** ligata) eras. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sanctus. **R.** Amen.

Tum surgit cum mitra Pontifex, et apprehendens absolutum per dexteram manum, introducit eum in Ecclesiam usque ante gradus majoris altaris, interim dicens:

Reduco te in gremium sanctae Matris Ecclesiae, et ad consortium et communionem totius Christianitatis, a quibus fueras per excommunicationis sententiam eliminatus (**vel** eliminata); et restituo te participationi ecclesiasticorum Sacramentorum. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sanctus. **R.** Amen.

Quo dicto, et cum ante gradus majoris altaris pervenerint, ille ibidem in inferiori gradu altaris genuflectit. Pontifex vero ascendit ad altare, ubi stans versus ad introductum, deposita mitra, absolute dicit:

Oremus.

Majestatem tuam, quaesumus, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui non mortem peccatorum, sed poenitentiam semper inquiris, respice flentem famulum tuum, attende prostratum, ejusque planctum in gaudium tua miseratione converte; scinde delictorum saccum, et indue eum laetitia salutari; ut post longam peregrinationis famem, de sanctis Altaribus satietur, ingressusque cubiculum Regis in ipsius aula benedicat nomen gloriae tuae semper. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Deus misericors, Deus clemens, qui secundum multitudinem miserationum tuarum peccata poenitentium deles, et praeteritorum criminum culpas venia tuae miserationis evacuas, respice propitius super hunc famulum tuum, et remissionem sibi omnium peccatorum suorum tota cordis devotione poscentem, deprecatus exaudi; renova in eo, piissime Pater, quidquid terrena fragilitate corruptum, seu diabolica fraude violatum est, et unitati corporis Ecclesiae membrum perfecta remissione restitue. Miserere, Domine, gemituum, miserere lacrimarum ejus, et non habentem fiduciam, nisi in misericordia tua, ad tuae Sacramentum reconciliationis admitte. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Pontifex producit signum crucis super introductum, qui surgit, et discedit.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

ORDO AD RECONCILIANDUM APOSTATAM, SCHISMATICUM VEL HAERETICUM

Pontifex apostatam, schismaticum, vel haereticum reconciliare volens, paratus amictu, stola, pluviali albo, et mitra simplici, sedet super faldistorium ante foras Ecclesiae sibi paratum, coram quo genuflectit reconciliandus, quem interrogat Pontifex de fide, dicens:

Credis duodecim Articulos Fidei?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis et in Jesum Christum Filium ejus unicum Dominum nostrum?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis quod conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis quod passus est sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis quod descendit ad inferos?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis quod tertia die resurrexit a mortuis?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis, quod ascendit ad coelos, et sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis?

Ille respondet: Credo

Pontifex interrogat: Credis quod venturus est judicare vivos, et mortuos?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis in Spiritum Sanctus?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis remissionem omnium peccatorum?

Ille respondet: Credo.

Pontifex interrogat: Credis carnis resurrectionem et vitam aeternam?

Ille respondet: Credo.

Deinde Pontifex surgit cum mitra, et super illum genuflexum dicit absolute, incipiens:

Exorcizo te, immunde spiritus, per Deum Patrem omnipotentem, et per Jesum Christum Filium ejus, et per Spiritum Sanctum, ut recedas ab hoc famulo Dei, quem Deus et Dominus noster ab erroribus et perceptionis tuis liberare, et ad sanctam matrem Ecclesiam Catholicam atque Apostolicam revocare dignatur. Ipse tibi imperet, maledicte ac damnate, qui pro salute hominum passus, mortuus, et sepultus est, te atque omnes vires tuas superavit, ac resurgens coelos ascendit, inde venturus judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem.

Tunc signat illum cum pollice dexteræ manus in fronte signo crucis, dicens:

Accipe signum crucis Christi, atque Christianitatis, quod prius acceptum non custodivisti, sed male deceptus abnegasti.

Deinde surgit ille, et Pontifex retenta mitra, sinistra sua illum apprehendit per manum dexteram, dicens:

Ingredere in Ecclesiam Dei, a qua incaute aberrasti; ac evasisse te laqueos mortis agnosce; horresce idola; respue omne pravitatem, sive superstitionem haereticam, **vel** gentilem, **aut** judaicam. Cole Deum Patrem omnipotentem, et Jesum Christum Filium ejus, et Spiritum Sanctum, unum, vivum, et verum Deum, sanctam, et individuum Trinitatem.

Tum introducit illum in Ecclesiam per manum, ut eum apprehendit, usque ad altare majus, coram quo in infimo gradu ille genuflectit. Pontifex vero ascendit ad medium altaris, ubi deposita mitra, stans versus ad illum, dicti absolute:

Omnipotens sempiterne Deus, hanc ovem tuam de faucibus lupi tua virtute subtractam, paterna recipe pietate, et gregi tuo reforma pia benignitate; ne de familiae tuae damno inimicus exsultet, se de conversione et liberatione ejus, Ecclesia tua ut pia mater de filio reperto gratuletur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Deus, qui hominem ad imaginem tuam conditum misericorditer reparas, quem mirabiliter creasti; respice propitius super hunc famulum tuum, ut, quod hujus ignorantiae caecitate, hostili et diabolica fraude surreptum est, indulgentiae tuae pietatis ignoscat, et absolvat; et altaribus sacris, recepta veritatis tuae communionem, reddatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde sedet ibidem Pontifex super faldistoriuo, et, accepta mitra, interrogat illum iterum de Fide Catholica, dicens:

Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem coeli, et terrae?

Respondet ille: Credo

Interrogatio: Credis et in Jesum Christum ejus Filium unicum, Dominum nostrum, natum, et passum?

Respondet: Credo

Interrogatio: Credis et in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, et vitam aeternam post mortem?

Respondet: Credo

Postea interrogat Pontifex: Homo, abrenuntias satanae, et angelis ejus?

Respondet: Abrenuntio.

Interrogatio: Abrenuntio etiam omni sectae gentilitatis, vel haereticae pravitatis, sive judaicae superstitionis?

Respondet: Abrenuntio.

Interrogatio: Vis esse, et vivere in unitate sanctae Fidei Catholicae?

Respondet: Volo.

Tunc, deposita mitra, surgit Pontifex, et reconciliatus accedit ad pedes ejus, coram eo genuflectens, Pontifex vero imponit manum dexteram super caput illius, dicens:

Oremus.
Domine Deus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui dignatus es hunc famulum tuum ab errore gentilitatis, **vel** mendacio haereticae pravitatis, **sive** judaicae superstitionis clementer eruere, et ad Ecclesiam tuam sanctam revocare; tu, Domine, emitte in eum Spiritum Sanctum Paraclitum de coelis. **R.** Amen.

Spiritum sapientiae et intellectus. **R.** Amen.

Spiritum consilii et fortitudinis. **R.** Amen.

Spiritum scientiae et pietatis. **R.** Amen.

Adimple eum lumine splendoris tui, et in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi signetur signo cru + cis in vitam aeternam. **R.** Amen.

Post haec, si reconciliatus sit is qui praecipuus et notabilis fautor schismatis existit, genuflexus, ut supra, facit publice professionem, et adjurationem, Pontifice cum mitra in faldistorio ante altare sedente, dicens:

Ego **N.** comperto divisionis laqueo quo tenebar, diutina mecum deliberatione pertractans, prona et spontanea voluntate ad unitatem Sedis Apostolicae, divina gratia duce, reversus sum: ne vero non pura mente, seu simulata reversus estimer, spondeo sub ordinis mei casu, et anathematis obligatione, atque promitto tibi, **tali** Episcopo, et per te sancto Petro Apostolorum principi, atque sanctissimo in Christo Patri, et Domino nostro, Domino **N.** Papae **N.** et successoribus suis, me umquam quorumlibet suasionibus, vel quocumque alio modo, ad schisma, de quo Redemptoris nostri gratia liberatione ereptus sum, reversurum, sed semper in unitate Ecclesiae Catholicae, et in communione Romani Pontificis per omnia permansurum: unde jurans dico per Deum omnipotentem, et sancta Dei Evangelia, me in unitate et communione praemissis inconcusse mansurum. Et si (quod absit) ab hac me unitate aliqua occasione, vel argumento divisero, perjurii reatum incurrens aeternae obligatus poenae inveniatur, et cum auctore schismatis habeam in futuro saeculo portionem.

Deinde super librum Evangeliorum, quem Pontifex ante se tenet apertum, ponit ambas manus extensas, junctis digitis, dicens:

Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Tum producto per Pontificem signo crucis super reconciliatum, surgit reconciliatus et discedit.

Si vero reconciliatus fuerat haeresiarcha, seu praecipuus auctor alicujus haeresis, ommissa promissione praecedente, facit sequentem, genuflexus coram Pontifice cum mitra in faldistorio ante altare sedente, dicens:

Ego **N.** cognoscens veram Catholicam, et Apostolicam Fidem, anathematizo hic publice omnem haeresim, praecipue illam de qua hactenus existi infamatus, quae astruere conatur **hoc, vel illud.** Consentio autem sanctae Romanae Ecclesiae; et Apostolicae Sedi ore et corde profiteor me credere **sic, vel sic,** et eamdem Fidem tenere, quam sancta Romana Ecclesia auctoritate Evangelica et Apostolica tenendam tradit. Jurans hoc per sanctam homousion, id est, ejusdem substantiae Trinitatem; per sancrosancta Evangelia Christi; eos autem, qui contra Fidem hanc venerint, cum dogmatibus et sectatoribus suis aeterno anathemate dignos esse pronuntio. Et si ego ipse (quod absit) aliquando contra haec aliquid assentiri, aut praedicare praesumpsero, canonum severitati subjaceam.

Et mox ambas manus extensas, digitas non disjunctis, ponit super librum Evangeliorum, quem Pontifex ante se apertum tenet, dicens:

Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Tum producto per Pontificem signo crucis super reconciliatum, surgit ipse reconciliatus et discedit.

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE ITINATIONE PRAELATORUM

Praelatus incipiens iter agere, antequam equum asendat, inchoat hanc Antiphonam:

In viam pacis.

Canticum Zachariae. Lucae 1.g.

Benedictus Dominus Deus Israel: * quia visitavit et fecit redemptionem plebis suae.
Et erexit cornu salutis nobis: * in domo David pueri sui.
Sicut locutus est per os Sanctorum, * qui a saeculo sunt, prophetarum ejus.
Salutem ex inimicis nostris, * et de manu omnium, qui oderunt nos.
Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris: * et memorari testamenti sui sancti.
Jusjurandum, quod juravit ad Abraham patrem nostrum, * daturum se nobis.
Ut sine timore, de manu inimicorum nostrorum liberati, * serviamus illi.
In sanctitate et justitia coram ipso, * omnibus diebus nostris.
Et tu puer, Propheta Altissimi vocaberis: * praeibis enim ante faciem Domini parare vias ejus.
Ad dandam scientiam salutis plebi ejus, * in remissionem peccatorum eorum.
Per viscera misericordiae Dei nostri: * in quibus visitavit nos oriens ax alto.
Illuminare his, qui in tenebris, et in umbra mortis sedent: * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde dicit totam Antiphonam, et alia sequentia:

In viam pacis et prosperitatis dirigat nos omnipotens et misericors Dominus, et Angelus Raphael comitetur nobiscum in via, ut cum pace, salute, et gaudio revertamur ad propria.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Pater noster, *reliqua secreto.*

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. Salvos fac servos tuos.

R. Deus meus, sperantes in te.
V. Mitte nobis, Domine, auxilium de sancto.
R. Et de Sion tuere nos.
V. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis.
R. A facie inimici.
V. Nihil proficiat inimicus in nobis.
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.
V. Benedictus Dominus die quotidie.
R. Prosperum iter faciat nobis Deus salutarium nostrorum.
V. Vias tuas, Domine, demonstra nobis.
R. Et semitas tuas edoce nos.
V. Utinam dirigantur viae nostrae.
R. Ad custodiendas justificationes tuas.
V. Erunt prava in directa.
R. Et aspera in vias planas.
V. Angelis suis Deus mandavit de te.
R. Ut custodiant te in omnibus viis tuis.
V. Domine, exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui filios Israel per maris medium sicco vestigio ire fecisti, quique tribus Magis iter ad te, stella duce, pandisti; tribue nobis, quaesumus, iter prosperum, tempusque tranquillum: ut, Angelo tuo sancto comite, ad eum quo pergimus locum, ac demum ad aeternae salutis portum pervenire feliciter valeamus.

Deus, qui Abraham puerum tuum de Ur Chaldaeorum eductum, per omnes suae peregrinationis vias illaesum custodisti, quaesumus, ut nos famulos tuos custodire digneris; esto nobis, Domine, in procinctu suffragium, in via solatium, in aestu umbraculum, in pluvia, et frigore tegumentum, in lassitudine vehiculum, in adversitate praesidium, in lubrico baculus, in naufragio portus; ut te duce quo tendimus, prospere perveniamus, et demum incolumes ad propria redeamus.

Adesto, quaesumus, Domine, supplicationibus nostris, et viam famulorum tuorum in salutis tuae prosperitate dispone; ut inter omnes viae et vitae hujus varietates tuo semper protegatur auxilio.

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus, ut familia tua per viam salutis incedat, et beati Joannis praecursoris hortamenta sectando, ad eum, quem praedixit, secura perveniat, Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum dicit Pontifex:

V. Procedamus in pace.

R. In nomine Domini.

Et discedunt.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

ORDO AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER PRAELATUM, VEL LEGATUM

Cum Praelatus, vel Legatus, civitatem aliquam vel oppidum insigne est ingressurus, processio Cleri ex more loci ordinata cum Cruce procedit illi obviam extra portam urbis, et cum Legatus, sive Praelatus, advenerit, Praelatus ejus loci indutus amictu, stola, pluviali, et mitra pretiosis, sive primam dignitatem habens, indutus superpelliceo, et pluviali pretioso, offert venienti crucem osculandam, quam Legatus seu Praelatus ex equo, vel, si maluerit, descendens in terram super tapetem stratum genuflexus devote osculatur. Tum, si intrans est Episcopus, vel major, aut Presbyter vel Episcopus Cardinalis, Cantores incipiunt, et prosequuntur Antiphonam:

Sacerdos, et Pontifex, et virtutum opifex pastor bone in populo, sic placuisti Domino.

Vel dicatur Responsorium.

Ecce Sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo. * Ideo jure jurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam. **V.** Benedictionem omnium gentium dedit illi, et testamentum suum confirmavit super caput ejus. * Ideo jure jurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam. **V.** Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. * Ideo jure jurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam.

Si vero Legatus recipiendus sit Diaconus Cardinalis, cantatur Responsorium:

Fidelis namque, et prudens dispensator in magni patris familias domo constitutus erat; * Ut conservis suis mensuram tritici erogaret. **V.** Pro salute, et augmento gregis sibi commissi cura pervigili sollicitus erat. * Ut conservis suis mensuram tritici erogaret.

Si autem duo, vel plures reciperentur Legati, etiam si non essent Episcopi, vel Presbyteri Cardinales, cantatur Antiphona:

Vos estis cives Sanctorum, et domestici Dei, superaedificati supra fundamentum Apostolorum, et Prophetarum.

In porta autem urbis consueverunt Magistratus illius obviare Legato, vel Praelato primo intranti, ac

illum benigne suscipere, et associare, ac baldachinum super eum deferre. Incepta Antiphona, processio, quae locum habere debet immediate ante crucem Praelati, nisi intersint Canonici Cathedralis Ecclesiae, ordine suo progreditur, et cantantur post dictas Antiphonas, seu Responsoria, alia Cantica, vel Hymni, prout magis placebit, usque ad Ecclesiam majorem seu principalem loci. Si vero processioni intersint Canonici Ecclesiae Cathedralis, illi soli possunt ire post crucem Legati immediate ante eum. Equitantes vero omnes equitare debent ante processionem; togati vero debent Legatum, seu Praelatum sequi.

Cum Praelatus, seu Legatus, descenderit, et intrat portam majoris, seu principalis Ecclesiae, Praelatus Ecclesiae, seu majorem dignitatem habens, indutus, ut supra, detecto capite, offert illi aspersionem, cum aqua benedicta, quod Praelatus, seu Legatus accipiens aspergit primo seipsum, deinde alios. Tum idem Praelatus Ecclesiae, seu primam dignitatem habens, offert ei naviculam, aliquo alio Sacerdote superpelliceo induto thuribulum porrigente, et Legatus, seu Praelatus imponit incensum, et statim Praelatus Ecclesiae, seu dignitatem habens, incensat ipsum Praelatum, seu Legatum stantem cooperto capite, more consueto. Deinde procedunt ad altare majus Ecclesiae, et ibi super faldistorio ante infimum gradum altaris parato procumbit, et orat Praelatus, seu Legatus. Interim vero Praelatus Ecclesiae, seu dignitatem majorem habens, stans in cornu Epistolae altaris versus ad orantem detecto capite, dicit:

V. Protector noster aspice, Deus.

R. Et respice in faciem Christi tui.

Cum omnibus sequentibus, si receptus sit Praelatus, aut Legatus, Episcopus vel Presbyter Cardinalis. Si vero sit Diaconus Cardinalis, omisso Versu praecedente, dicit sequentes tantum:

V. Salvum fac servum tuum.

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum.

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, qui facis mirabilia magna solus, praetende super hunc famulum tuum, et cunctas congregationes illi commissas, Spiritum gratiae salutaris, et ut in veritate tibi complaceat, perpetuum ei rorem tuae benedictionis infunde. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

His dictis, Cantores cantant aliquam Antiphonam eis magis placentem de Sancto Patrono Ecclesiae cum Versiculo de eodem Sancto. Et cum dicitur Versiculus, surgens Praelatus vel Legatus ascendit ad altare osculaturque illud in medio, deinde procedit ad cornu Epistolae, ubi stans, ad ipsum altare versus, cantat Orationem de dicto Sancto ; deinde ad medium altaris revertitur, ubi stans dat

benedictionem solemnem populo, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, *etc.*

Qua data, facit promulgari per unum ex suis, sive ex beneficiatis Ecclesiae indulgentias, quas ipse interessentibus concedit; deinde Praelatus Ecclesiae, et alii, dimissis paramentis, associant illum diversorium suum. Cum vero novus Praelatus ad Ecclesiam suam veniens recipitur, loco Orationis praedictae Omnipotens sempiternae Deus, *etc.* dicitur sequens Oratio:

Oremus.

Deus, omnium fidelium Pastor et rector, famulum tuum **N.**, quem Ecclesiae tuae praeesse voluisti, propitius respice; da ei, quaesumus, verbo et exemplo, quibus praees, proficere, ut ad vitam una cum grege sibi credito perveniat sempiternam. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

RITUS SERVANDUS IN CORONATIONE IMAGINIS BEATAE MARIAE VIRGINIS

Pontifex indutus pluviali albi coloris et mitra, pergat ad altare, praecedente Clero, ibique sistens in plano Cruci profunde inclinat: deinde ascendit super predellam et, deposita mitra, coronas super mensam altaris positas benedicit, dicens:

Sub tuum praesidium confugimus, Sancta Dei Genetrix, nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus nostris; sed a periculis cunctis libera nos semper, Virgo gloriosa et benedicta.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, cujus clementissima dispensatione cuncta creata sunt ex nihilo, Majestatem tuam supplices deprecamur: ut has Coronas pro ornatu Sacrae Imaginis Unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi, et ejusdem Genetricis Beatissimae Virginis Mariae fabricatas bene + dicere, et sanct + ficare digneris. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Si una tantum corona benedicenda sit, loco praedictae orationis dicatur sequens:

Omnipotens sempiterne Deus, cujus clementissima dispensatione cuncta creata sunt ex nihilo, Majestatem tuam supplices deprecamur; ut hanc Coronam pro ornatu Sacrae Imaginis Beatissimae Virginis Mariae fabricatam bene + dicere, et sanct + ficare digneris. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Pontifex deinde sedens imponit incensum in thuribulo, illud more solito benedicens: tum surgens aspergit coronas aqua benedicta, et illas thurificat.

Inde, accepta mitra, descendit, et ante Altare genuflexus intonabit Antiphonam:

Regina coeli, laetare, alleluia:

quia quem meruisti portare, alleluia,
resurrexit sicut dixit, alleluia.
Ora pro nobis Deum, alleluia.

Quam cantores modulatis vocibus prosequuntur.

Interim Pontifex surgens, et mitra ornatus paratos gradus ascendet. Ante Sacram Imaginem mitram deponit, et accepta una ex Coronis accedat propius, et Caput Imaginis D. N. Jesu Christ eadem Corona ornabit dicens:

Sicuti per manus nostras coronaris in terris; ita et a Te gloria, atque honore coronari mereamur in coelis.

Quando alia Corona benedicenda non sit, absoluta Antiphona Regina coeli, Pontifex, omissa praedicta formula, Sicuti per manus, etc., pro coronatione Imaginis pueruli Jesu, accipit Coronam benedictam, et sequentem tantum recitat formulam:

Sicuti per manus nostras coronaris in terris, ita et per Te a Jesu Christo filio Tuo gloria, atque honore coronari mereamur in coelis.

His expletis, Pontifex descendet cum mitra, et ante Altare, deposita mitra, imponet thus in thuribulo, eoque benedicto, Sacram Imaginem stans triplici ductu thurificabit.

Deinde subdet:

V. Corona aurea super caput ejus.

R. Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, et opus fortitudinis.

V. Coronasti Eam, Domine.

R. Et constituisti Eam super opera manuum tuarum.

Oremus.

Praesta, misericors Pater, per invocationem Genetricis Unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi, quem pro salute generis humani, integritate Virginis Mariae servata, carnem sumere voluisti, quatenus precibus ejusdem Sacratissimae Virginis, quicumque eandem misericordiae Reginam, et gratiosissimam Dominam nostram coram hac Imagine suppliciter honorare studuerint; et de instantibus periculis eruantur, et in conspectu divinae Majestatis tuae de commissis, et omissis veniam impetrent, ac mereantur in praesenti gratiam quam desiderant adipisci, et in futuro perpetua salvatione cum electis tuis valeant gratulari. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Tum intonabit Hymnum:

Te Deum laudamus.

Te Dominum confitemur.

Te aeternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, * tibi coeli et universae potestates.

Tibi Cherubim et Seraphim * incessabili voce proclamant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus * Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt coeli et terra * majestatis gloriae tuae.

Te gloriosus * Apostolorum chorus,

Te Prophetarum * laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.

Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia.

Patrem * immensae majestatis.

Venerandum tuum verum * et unicum Filium.

Sanctum quoque * paraclitum Spiritum.

Tu Rex gloriae * Christe.

Tu Patris * sempiternus es Filius.

Tu ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna coelorum.

Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.

Judex crederis * esse venturus.

Te ergo, quaesumus, tuis famulis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti.

Aeterna fac cum Sanctis tuis * in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, * et benedic haereditati tuae.

Et rege eos, * et extolle illos usque in aeternum.

Per singulos dies * benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in saeculum, * et in saeculum saeculi.

Dignare, Domine, die isto * sine peccato nos custodire.

Miserere nostri, Domine, * miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos; * quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi; * non confundar in aeternum.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cujus misericordiae non est numerus, et bonitatis infinitus est thesaurus: piissimae Majestati tuae pro collatis donis gratias agimus, tuam semper clementiam exorantes; ut, qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens, ad praemia futura disponas. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Si Pontifex Missam celebrare voluerit, post Orationem Placeat, intonat in gratiarum actionem hymnum Te Deum, etc., et postea fidelibus adstantibus solemniter benedicit; deinde, publicata Indulgentia, si a Summo Pontifice concessa fuerit, juxta verba in Litteris Apostolicis expressa, Pontifex recitat more solito, Evangelium S. Joannis.

Si per triduum aut per octiduum solemnitas protrahatur, hymnus Te Deum, ultima tantum functionum die cantabitur.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE ET CORONATIONE REGIS

Cum Rex est coronandus Episcopi regni ad civitatem, ubi coronatio fieri debet, convocantur. Rex triduanum jejunium devote peragit per hebdomadam praecedentem, videlicet quarta, et sexta Feria, et Sabbato. Dominica vero proxima sequenti coronatur, qua ipse Rex se ad communionem parat. Ecclesia vero ipsa Metropolitana, sive Cathedralis, ubi solemnitas celebrabitur, paretur, et ornatur, quo melius fieri poterit. Ad altare majus parantur ea, quae consueta sunt parari, Pontifice celebrante; et credentia juxta altare cum rebus opportunis. Super altare ponitur gladius, corona, et sceptrum Regi danda, et oleum Catechumenorum, bombyx ad ligandum, et extergendum brachium Regis, et inter scapulas post unctionem, fascia ad ligandum bombycem in brachio. Paratur in Ecclesia in loco competenti thalamus, sive suggestum pro Rege, in quo sit regalis sedes ornata, et thalamus ipse sit ornatus pannis sericeis, et aulaeis. Sed advertendum est, quod altitudo thalami non sit major quam gradus supremus altaris. Paratur etiam in loco convenienti tentorium, sive papilio, sub quo Rex vestes regales, pro regni consuetudine, quae ibidem pro eo parantur, suo tempore recipit. Et si Regina etiam simul est coronanda, paratur pro ea alius thalamus, non longe a regio, sed illo aliquantulum humilior; et ita sunt situandi thalami, ut inde possint videri altare, et Pontifex celebrans. Parantur etiam ante altare, hinc et inde, sedes, pro numero Episcoporum coronationi interessentium.

Die autem Dominica, qua Rex benedicendus, et coronandus est, omnes Episcopi conveniunt mane in Ecclesia, in qua hoc fieri debet; et Metropolitanus sive Pontifex, ad quem spectat, parat se solemniter cum ministris, Missam celebraturus, paramentis temporis convenientibus. Episcopi vero induuntur supra rochetum (vel supra superpelliceum, si sint Religiosi) amictu, stola, pluviali albo, et mitra simplici. Quibus omnibus paratis, Metropolitanus in faldistorio ante medium altaris posito sedet cum mitra, et Episcopi parati hinc et inde, super sedibus pro eis paratis, quasi in modum coronae sedentes, sibi assistunt.

Interim Rex, vestibus militaribus indutus, cum suis Praelatis domesticis non paratis, ac Baronibus, Nobilibus, et aliis venit ad Ecclesiam; et cum fuerit prope presbyterium, duo priores Episcopi ex paratis veniunt ei obviam, et cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes, ipsum inter se medium, bireto deposito, usque ante Metropolitanum deducunt, cui Rex caput inclinans, humilem reverentiam exhibet, qua facta, prior Episcoporum deducentium stans, detecto capite, versus ad Metropolitanum, dicit intelligibili voce:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia catholica, ut praesentem egregium militem ad

dignitatem regiam sublevetis.

Interrogat Metropolitanus:

Scitis illum esse dignum, et utilem ad hanc dignitatem?

Ille respondet:

Et novimus, et credimus eum esse dignum, et utilem Ecclesiae Dei; et ad regimen hujus regni.

Metropolitanus dicit: Deo gratias.

Tunc sedet Rex medius inter duos Episcopos deducentes, congruenti spatio a Metropolitanis, ita ut illi faciem vertat; ipsi etiam deducentes Episcopi, senior ad dexteram, alius ad sinistram Regis se collocant, ita ut et ipsi ad alterutrum facies vertant. Quibus sic sedentibus, postquam aliquantulum quieverint, Metropolitanus, coronandum Regem admonet, dicens:

Cum hodie per manus nostras, optime Princeps, qui Christi Salvatoris nostri vice in hac re fungimur (quamvis indigni) sacram unctionem, et Regni insignia sis suscepturus; bene est, ut te prius de onere, ad quod destinaris, moneamus. Regiam hodie suscipis dignitatem, et regendi fideles populos commissos curam sumis. Praeclarum sane inter mortales locum, sed discriminis, laboris, atque anxietatis plenum. Verum, si consideraveris, quod omnis potestas a Domino Deo est, per quem Reges regnant, et legum conditores justa decernunt; tu quoque de grege tibi commisso ipsi Deo rationem es redditurus. Primum, pietatem servabis, Dominum Deum tuum tota mente ac puro corde coles; Christianam religionem ac fidem Catholicam, quam ab incunabulis professus es, ad finem usque inviolatam retinebis, eamque contra omnes adversantes pro viribus defendes. Ecclesiarum Praelatis, ac reliquis Sacerdotibus condignam reverentiam exhibebis. Ecclesiasticam libertatem non conculcabis. Justitiam, sine qua nulla societas diu consistere potest, erga omnes inconcusse administrabis, bonis praemia, noxiis debitas poenas retribuendo. Viduas, pupillos, pauperes, ac debiles ab omni oppressionem defendes. Omnibus te adeuntibus benignum, mansuetum, atque affabilem, pro regia tua dignitate te praebebis. Et ita te geres, ut non ad tuam, sed totius populi utilitatem regnare praemiumque benefactorum tuorum, non in terris, sed in caelo exspectare videaris. Quod ipse praestare dignetur, qui vivit et regnat Deus, in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Rex electus accedit ad Metropolitanum, et coram eo, detecto capite, genuflexus, facit hanc professionem, dicens:

Ego **N.** Deo annuente, futurus Rex **N.** profiteor, et promitto coram Deo et Angelis ejus deinceps legem, justitiam et pacem Ecclesiae Dei, populoque mihi subjecto pro posse et nosse, facere ac servare, salvo condigno misericordiae Dei respectu, sicut in consilio fidelium meorum melius potero invenire. Pontificibus quoque Ecclesiarum Dei, condignum et canonicum honorem exhibere; atque ea, quae ab Imperatoribus, et Regibus Ecclesiis collata, et reddita sunt, inviolabiliter observare. Abbatibus, Comitibus et Vasaliis meis congruum honorem, secundum consilium fidelium meorum praestare.

Deinde ambabus manibus tangit librum Evangeliorum, quem Metropolitanus ante se apertum tenet, dicens:

Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Postea Rex electus Metropolitanus manum reverenter osculatur.

His expeditis, illo genuflexo manente, Metropolitanus, deposita mitra, surgit et stans versus ad ipsum coronandum, dicit competenti voce sequentem Orationem, quam etiam dicunt omnes Pontifices parati, similiter sine mitris stantes; dicunt etiam omnia alia benedictionem et coronationem ipsam concernentia, voce submissa, Metropolitanum tamen in omnibus observantes, et imitantes.

Oremus.

Omnipotens sempiternus Deus, Creator omnium, Imperator Angelorum, Rex regum, et Dominus dominantium, qui Abraham fidelem servum tuum de hostibus triumphare fecisti, Moysi, et Josue populo tuo praelatis multiplicem victoriam tribuisti, humilemque David puerum tuum regni fastigio sublimasti, et Salomonem sapientiae pacisque ineffabili munere ditasti, respice, quaesumus, Domine, ad preces humilitatis nostrae, et super hunc famulum tuum **N.** quem supplici devotione in Regem elegimus, bene + dictionum tuarum dona multiplica, eumque dexteræ tuæ potentia semper, et ubique circumda; quatenus prædicti Abrahae fidelitate firmatus, Moysi mansuetudine fretus, Josue fortitudine munitus, David humilitate exaltatus, Salomonis sapientia decoratus, tibi in omnibus complaceat, et per tramitem justitiæ inoffenso gressu semper incedat; tuæ quoque protectionis galea munitus, et scuto insuperabili jugiter protectus, armisque coelestibus circumdatus, optabilis de hostibus sanctæ crucis Christi victoriae triumphum feliciter capiat, terroremque suæ potentiae illis inferat, et pacem tibi militantibus lætanter reportet. Per Christum Dominum nostrum, qui virtute sanctæ crucis tartara destruxit, regnoque diaboli superato, ad coelos victor ascendit, in quo potestas omnis, regni quoque consistit victoria, qui est gloria humilium, et vita salusque populorum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Post hæc Metropolitanus cum mitra procumbit supra faldistorium, Rex vero ad ejus sinistram in terram se prosternit, aliis Praelatis paratis ante sedes suas similiter procumbentibus. Tunc cantores incipiunt, et prosequuntur Litanias, choro respondente.

LITANIAS

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancte Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.
Sancte Raphael, ora pro nobis.
Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.
Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora pro nobis.
Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.
Sancte Petre, ora pro nobis.
Sancte Paule, ora pro nobis.
Sancte Andrea, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Joannes, ora pro nobis.
Sancte Thoma, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Philippe, ora pro nobis.
Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.
Sancte Matthaeae, ora pro nobis.
Sancte Simon, ora pro nobis.
Sancte Thadaee, ora pro nobis.
Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastiane, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.

Sancte Dominice, ora pro nobis.

Sancte Francisce, ora pro nobis.

Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.

Omnes sancti Monachi, et Eremitae, orate pro nobis.

Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.

Sancta Agatha, ora pro nobis.

Sancta Lucia, ora pro nobis.

Sancta Agnes, ora pro nobis.

Sancta Caecilia, ora pro nobis.

Sancta Catharina, ora pro nobis.

Sancta Anastasia, ora pro nobis.

Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.

Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.

Propitius esto, parce nobis, Domine.

Propitius esto, exaudi nos, Domine.

Ab omni malo, libera nos, Domine.

Ab omni peccato, libera nos, Domine.

Ab ira tua, libera nos, Domine.

A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.

Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.

Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.

A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.

A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.

A flagello terraemotus, libera nos, Domine.

A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.

A morte perpetua, libera nos, Domine.

Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.

Per adventum tuum, libera nos, Domine.

Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.

Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.

Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.

Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.

Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.

Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.

Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.

In die iudicii, libera nos, Domine.

Peccatores, te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Domnum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et veram concordiam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.
Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.
Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Metropolitanus surgit, et accepto baculo Pastoralis in sinistram manum, super electum Regem prostratum dicit:

Ut hunc electum in Regem coronandum bene + dicere digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit:

Ut hunc electum in Regem coronandum bene + dicere, et conse + crare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Producendo semper super eum signum crucis. Idem dicunt, et faciunt Episcopi parati, genuflexi tamen permanentes. Quo dicto, Metropolitanus redit ad accubitum, cantoribus resumentibus et perficientibus Litanias.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.
Fili Dei, te rogamus, audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.

Quibus finitis, Metropolitanus, deposita mitra surgit, illo prostrato, atque Episcopis, deposita mitra, genuflexis manentibus, versus ad coronandum, dicit:

Pater noster.

V. Et ne nos inducas in tentationem.
R. Sed libera nos a malo.
V. Salvum fac servum tuum, Domine.
R. Deus meus sperantem in te.
V. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.
R. A fade inimici.
V. Nihil proficiat inimicus in eo.
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Praetende, Domine, hunc famulo tuo dexteram coelestis auxilii; ut te toto corde perquirat, et quae digne postulat, consequi mereatur.

Actiones nostras, quaesumus, Domine, aspirando praeveni, et adjuvando proseguere; ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te coepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Post haec Metropolitanus sedet, accipit mitram, et electus Rex coram eo genuflectit; et circumstantibus Praelatis, paratis cum suis mitris, in modum coronae, Metropolitanus intingit pollicem dexteræ manus in oleum Catechumenorum, et inungit in modum crucis illius brachium dexterum, inter juncturam manus, et juncturam cubiti, atque inter scapulas, dicens hanc orationem:

Deus, Dei Filius, Jesus Christus Dominus noster, qui a Patre oleo exultationis unctus est prae participibus suis, ipse per praesentem sanctae unctionis infusionem, Spiritus Paracliti super caput tuum bene + dictionem infundat, eademque usque ad interiora cordis tui penetrare faciat; quatenus hoc visibili et tractabili oleo, dona invisibilia percipere, et temporali regno justis moderationibus peracto, aeternaliter cum eo regnare merearis, qui solus sine peccato Rex regum vivit, et gloriatur cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Oremus.

Omnipotens sempiternus Deus, qui Hazael super Syriam, et Jehu super Israel per Eliam, David quoque et Saulem per Samuelem prophetam in Reges inungi fecisti, tribue, quaesumus, manibus nostris opem tuae benedictionis, et huic famulo tuo **N.** quem hodie licet indigni, in Regem sacra unctione delinimus, dignam delibutionis hujus efficaciam et virtutem concede: constitue, Domine, principatum super humerum ejus, ut sit fortis, justus, fidelis, providus, et indefessus regni hujus, et populi tui gubernator, infidelium expugnator, justitiae cultor, meritorum et demeritorum remunerator, Ecclesiae tuae sanctae, et fidei christianae defensor, ad decus, et laudem tui nominis gloriosi. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Quo facto, Metropolitanus mica panis abstergit pollicem, et lavat manus, surgit cum mitra, descendit ante altare, ubi deposita mitra stans cum suis ministris, facit Confessionem, Rex vero electus ad partem se retrahit, et genuflexus cum suis Praelatis domesticis idem facit. Similiter et Episcopi, parati sine mitris stantes, bini et bini, Confessionem dicunt. Finita Confessione, Metropolitanus ascendit ad altare, et procedit in Missa more solito usque ad Alleluia sive ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae exclusive, Praelatis paratis juxta suas sedes stantibus, vel sedentibus, prout tempus requirit. Interim schola inchoat Introitum, et proseguitur in Missa; et Rex a suis ducitur in sacristiam, vel sub papilione ad hoc parato, ubi inter scapulas, et brachium inunctum bombyce bene abstergitur, et induitur regalibus indumentis, ex more regni. Paratus itaque Rex, et ornatus, procedit cum suis

Praelatis, Baronibus, et aliis ad eminentem et ornatum thalamum, in Ecclesia sibi praeparatum, et ibi super aliquo faldistorio ornato, genuflexus incumbens, audit Missam, quam Praelati sui non parati circumstantes etiam genuflexi legunt usque ad Alleluia sive ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae exclusive. Missa dicitur de die, et cum Oratione diei dicitur pro ipso electo Rege, sub uno Per Dominum, haec Oratio:

Quaesumus, omnipotens Deus, ut famulus tuus **N.** Rex noster, qui tua miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa, quibus decenter ornatus, et vitiorum monstra devitare, et ad te, qui via, veritas et vita es, gratiosus valeat pervenire. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Graduali cantato, Metropolitanus sedet ante altare cum mitra in faldistorio, et Rex a suis associatus medius inter priores Praelatos paratos ad Metropolitanum reducit; cui facta reverentia, ut prius, genuflectit coram eo. Tunc Metropolitanus accipit gladium, quem unus ministrorum sibi porrigit de altari, et illum evaginatum tradit in manus Regis, dicens:

Accipe gladium de altari sumptum per nostras manus, licet indignas, vice tamen, et auctoritate sanctorum Apostolorum consecratus, tibi regaliter concessum, nostraeque bene + dictionis officio in defensionem sanctae Dei Ecclesiae divinitus ordinatum: et memor esto ejus, de quo Psalmista prophetavit, dicens: Accingere gladio tuo super femur tuum, potentissime: ut in hoc per eundem vim aequitatis exerceas, molem iniquitatis potenter destruas, et sanctam Dei Ecclesiam, ejusque fideles propugnes, ac protegas; nec minus sub fide falsos, quam christiani nominis hostes exsecreris, ac dispergas: viduas, et pupillos clementer adjuves ac defendas; desolata restaures, restaurata conserves: ulciscaris injusta, confirmes bene disposita; quatenus haec agendo, virtutum triumpho gloriosus, justitiaeque cultor egregius, cum mundi Salvatore sine fine regnare merearis. Qui cum Deo Patre, et Spiritu Sancto vivit et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

His expeditis, ensis a ministris in vaginam reponitur et Metropolitanus accingit ense Regem, dicens: Accingere gladio tuo super femur tuum, potentissime; et attende, quod Sancti non in gladio, sed per fidem vicerunt regna.

Et mox Rex accinctus surgit, et eximit ensem de vagina, illumque viriliter vibrat; deinde super brachium sinistrum tergit, et in vaginam reponit; ac iterum coram Metropolitanum genuflectit. Tunc ei corona imponitur, quam omnes Praelati parati, qui adsunt, de altari per Metropolitanum sumptam manibus tenent, ipso Metropolitanum illam regente, capiti illius imponente, ac dicente:

Accipe coronam regni, quae, licet ab indignis, Episcoporum tamen manibus capiti tuo imponitur. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, quam sanctitatis gloriam, et honorem, et opus fortitudinis, significare intelligas, et per hanc te participem ministerii nostri non ignores. Ita ut sicut nos in interioribus pastores, rectoresque animarum intelligimur, ita et tu in exterioribus versus Dei cultor, strenuusque contra omnes adversitates Ecclesiae Christi defensor assistas, regni tibi a Deo dati, et per officium nostrae benedictionis in vice Apostolorum, omniumque Sanctorum, regimini tuo commissi utilis exsecutor, proficiusque regnator semper appareas; ut inter gloriosos athletas, virtutum gemmis ornatus, et praemio sempiternae felicitatis coronatus cum Redemptore, ac Salvatore

nostro Jesu Christo, cujus nomen, vicemque gestare crederis, sine fine glorieris. Qui vivit, et imperat Deus cum Patre, et Spiritu Sancto in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Postea Metropolitanus dat ei adhuc genuflexo sceptrum, dicens:

Accipe virgam virtutis, ac veritatis, qua intelligas te obnoxium mulcere pios, terrere reprobos, errantes viam docere, lapsis manum porrigere, disperdere superbos, et revelare humiles; et aperiat tibi ostium Jesus Christus Dominus noster, qui de semetipso ait: Ego sum ostium: per me si quis introierit, salvabitur; qui est clavis David, et sceptrum domus Israel, qui aperit, et nemo claudit; claudit, et nemo aperit. Sitque tibi ductor, qui educit vinctum de domo carceris, sedentem in tenebris, et umbra mortis: et in omnibus sequi merearis eum, de quo David propheta cecinit: Sedes tua, Deus, in saeculum saeculi: virga directionis, virga regni tui, et imitando ipsum, diligas justitiam, et odio habeas iniquitatem, quia propterea unxit te Deus, Deus tuus, et exemplum illius, quem ante saecula unxerat oleo exsultationis, prae participibus suis, Jesum Christum Dominum nostrum, qui cum eo vivit et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tunc Regi surgenti discingitur ensis, et in vagina datur alicui, qui eum ante Regem immediate portat. Et Metropolitanus cum aliis Praelatis paratis deducit Regem, sceptrum in manu, et coronam in capite ferentem, medium inter se a dextris, et digniorem Praelatum paratum a sinistris Regis incumbentem, ad solium supra thalamum, et adjuvante eum digniore Praelato praedicto, inthronizat Regem in solio, dicens:

Sta, et retine amodo locum tibi a Deo delegatum, per auctoritatem omnipotentis Dei, et per praesentem traditionem nostram, omnium scilicet Episcoporum, ceterorumque Dei servorum; et quanto clerum sacris altaribus propinquiorem perspicias, tanto ei potiore in locis congruis honorem impendere memineris; quatenus mediator Dei et hominum, te mediatorem cleri et plebis permanere faciat.

Deinde Metropolitanus, deposita mitra, stans versus ad altare inchoat, schola prosequente, Hymnum:

Te Deum laudamus.

Te Dominum confitemur.

Te aeternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, * tibi coeli et universae potestates.

Tibi Cherubim et Seraphim * incessabili voce proclamant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus * Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt coeli et terra * majestatis gloriae tuae.

Te gloriosus * Apostolorum chorus,

Te Prophetarum * laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.

Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia.

Patrem * immensae majestatis.

Venerandum tuum verum * et unicum Filium.

Sanctum quoque * paraclitum Spiritum.

Tu Rex gloriae * Christe.

Tu Patris * sempiternus es Filius.

Tu ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna coelorum.

Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.

Judex crederis * esse venturus.

Te ergo, quaesumus, tuis famulis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti.

Aeterna fac cum Sanctis tuis * in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, * et benedic haereditati tuae.

Et rege eos, * et extolle illos usque in aeternum.

Per singulos dies * benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in saeculum, * et in saeculum saeculi.

Dignare, Domine, die isto * sine peccato nos custodire.

Miserere nostri, Domine, * miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos; * quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi; * non confundar in aeternum.

Qui totus dicitur. Quo incepto, Metropolitanus accedit ad dexteram Regis, ibi continuo manens usque ad finem Hymni; et eo finito, Metropolitanus stans ut prius ad dexteram Regis, sine mitra, dicit super illum:

V. Firmetur manus tua, et exaltetur dextera tua.

R. Justitia, et iudicium praeparatio sedis tuae.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui victrices Moysi manus in oratione firmasti, qui quamvis aetate languesceret, infatigabili sanctitate pugnabat: ut dum Amalech iniquus vincitur, dum profanus nationum populus subjugatur, exterminatis alienigenis, hereditati tuae possessio copiosa serviret, opus manuum tuarum pia nostrae orationis exauditione confirma; habemus et nos apud te, sancte Pater, Dominum salvatorem, qui pro nobis manus suas extendit in cruce, per quem etiam precamur, Altissime, ut tua potentia suffragante, universorum hostium frangatur impietas, populusque tuus, cessante formidine, te solum timere condiscat. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Deus, inenarrabilis auctor mundi, conditor generis humani, confirmator regni, qui ex utero fidelis amici tui Patriarchae nostri Abrahae praelegisti Regem saeculis profuturum, tu praesentem insignem Regem hunc cum exercitu suo, per intercessionem beatae Mariae semper Virginis, et omnium Sanctorum, uberi bene + dictione locupleta; et in solium regni firma stabilitate connecte: visita eum, sicut visitasti Moysen in rubo, Josue in praelio, Gedeonem in agro, Samuelem in templo, et illa eum siderea bene + dictione, ac sapientiae tuae rore perfunde, quam beatus David in psalterio et Salomon filius ejus, te remunerante, percepit de coelo. Sis ei contra acies inimicorum lorica, in adversis galea, in prosperis sapientia, in protectione clypeus sempiternus. Et praesta, ut gentes illi teneant fidem,

proceres sui habeant pacem, diligant charitatem, abstineant se a cupiditate, loquantur justitiam, custodiant veritatem, et ita populus iste sub ejus imperio pullulet, coalitus benedictione aeternitatis, ut semper tripudiantes maneant in pace, ac victores. Quod ipse praestare dignetur, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Quibus finitis, Metropolitanus cum Praelatis paratis redit ad sedem suam vel faldistorium, prope altare, et (nisi sit coronanda Regina) dicitur Alleluia, sive ultimus Versus Tractus, vel Sequentiae, Evangelium, et alia usque ad Offertorium inclusive. Quo dicto, Metropolitanus residet in faldistorio suo ante medium altaris cum mitra, et Rex a suis Praelatis et Baronibus associatus venit ante Metropolitanum, coram quo genuflexus, detecto capite, offert ei aurum, quantum sibi placet, et manum Metropolitanum recipientis osculatur.

Deinde ad solium suum revertitur. Metropolitanus lavat manus, surgensque accedit ad altare, et proseguitur Missam usque ad Communionem.

Cum Secreta diei, dicitur Secreta pro Rege, sub una conclusione Per eundem Dominum nostrum.

Secreta.

Munera, Domine, quaesumus, oblata sanctifica, ut et nobis Unigeniti tui Corpus et Sanguis fiant; et Regi nostro ad obtinendam animae corporisque salutem, et ad peragendum injunctum officium, te largiente, usquequaque proficiant. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Pax datur Regi per primum ex Praelatis paratis, cum instrumento ad hoc ordinato. Postquam Metropolitanus se de Corpore et Sanguine, quem totum sumere debet, communicaverit, Rex, detecto capite de thalamo suo accedit ad altare, coram quo, in supremo gradu, genuflectit, et Metropolitanus conversus ad Regem, ipsum communicat. Rex, priusquam communionem sumat, osculatur manum dexteram Metropolitanum, et sumpta communionem, ex calice de manu Metropolitanum se purificat, et purificatus ad thalamum suum revertitur. Metropolitanus vero ablutionem sumit, et accepta mitra, lavat manus, et perficit Missam.

Cum Postcommunio diei, dicitur Postcommunio pro Rege, sub una conclusione Per Dominum.

Postcommunio.

Haec, Domine, oblatio salutaris, famulum tuum **N.** Regem nostrum ab omnibus tueatur adversis; quatenus et ecclesiasticae pacis obtineat tranquillitatem, et post hujus temporis decursum ad aeternam perveniat haereditatem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

In fine Metropolitanus dat benedictionem solemnem, ut supra; qua data, singuli ad sua revertuntur.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE ET CORONATIONE REGINAE

Si vero tunc Regina benedicenda sit, coronanda, quam primum, ipso Rege inthronizato, et orationibus expletis, Metropolitanus cum praelatis paratis ad altare reversus in falistorio sedet. Rex de solio suo surgens, cum conitiva sua, coronam in capite, et sceptrum in manu gestans, ante altare ad Metropolitanum proficiscitur, et facta ei reverentia, stans, detecto capite, petit Reginam benedici, et coronari, sub his verbis:

Reverendissime Pater, postulamus, ut Consortem nostram nobis a Deo conjunctam benedicere, et corona Reginali decorare dignemini, ad laudem, et gloriam Salvatoris nostri Jesu Christi.

Deinde ad solium suum revertitur.

Tunc Regina, quae in aliquo loco ad partem in Ecclesia a principio steterat, a duobus Episcopis paratis, non his, qui Regem deduxerunt, sed primis post eos, crine soluto, et capite velato, in vestibus suis communibus ad Metropolitanum ante altare deducitur; et facta Metropolitanano reverentia, coram illo genuflectit, et ejus manum osculatur.

Tunc surgit Metropolitanus cum mitra, et in faldistorio procumbit. Regina vero ad ejus sinistram in terram se prosternit; et inchoantur, ac perficiuntur Litaniae.

LITANIAS

Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de coelis Deus, miserere nobis.
Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.
Spiritus Sancti Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.
Sancta Maria, ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.
Sancte Michael, ora pro nobis.
Sancte Gabriel, ora pro nobis.
Sancte Raphael, ora pro nobis.
Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.
Omnes sancti beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora pro nobis.
Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.
Sancte Petre, ora pro nobis.
Sancte Paule, ora pro nobis.
Sancte Andrea, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Joannes, ora pro nobis.
Sancte Thoma, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Philippe, ora pro nobis.
Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.
Sancte Matthaeae, ora pro nobis.
Sancte Simon, ora pro nobis.
Sancte Thadaee, ora pro nobis.
Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastine, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronymus, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.

Sancte Benedicte, ora pro nobis.

Sancte Bernarde, ora pro nobis.

Sancte Dominice, ora pro nobis.

Sancte Francisce, ora pro nobis.

Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.

Omnes sancti Monachi, et Levitae, orate pro nobis.

Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.

Sancta Agatha, ora pro nobis.

Sancta Lucia, ora pro nobis.

Sancta Agnes, ora pro nobis.

Sancta Caecilia, ora pro nobis.

Sancta Catharina, ora pro nobis.

Sancta Anastasia, ora pro nobis.

Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.

Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.

Propitius esto, parce nobis, Domine.

Propitius esto, exaudi nos, Domine.

Ab omni malo, libera nos, Domine.

Ab omni peccato, libera nos, Domine.

Ab ira tua, libera nos, Domine.

A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.

Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.

Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.

A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.

A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.

A flagello terraemotus, libera nos, Domine.

A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.

A morte perpetua, libera nos, Domine.

Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.

Per adventum tuum, libera nos, Domine.

Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.

Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.

Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.

Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.

Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.

Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.

Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.

In die iudicii, libera nos, Domine.

Peccatores, te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Dominum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.
Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.
Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen perducere digneris, te rogamus, audi nos.
Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.
Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.
Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.
Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.
Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.
Fili Dei, te rogamus, audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.

Quibus finitis, Metropolitanus, deposita mitra, surgit, et stans versus ad illam ante se genuflexam, dicit sequentem Orationem intelligibili voce; quam etiam, et alia sequentia adstantes Praelati parati submissa voce dicunt:

Oremus.
Omnipotens sempiterne Deus, hanc famulam tuam **N.** coelesti bene + dictione sanctifica, quam in gubernationem regni Reginae eligimus; tua ubique sapientia eam doceat et confortet, atque Ecclesia tua fidelem famulam semper agnoscat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

Deinde, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per omnia saecula saeculorum

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, honorum cunctorum auctor, ac distributor, benedictionumque omnium largus infusor, tribue super hanc famulam tuam Reginae bene + dictionis tuae copiam; et quam humana electio sibi praeesse gaudet, tua supernae electionis et benedictionis infusio accumulet. Concede ei, Domine, auctoritatem regiminis, consilii magnitudinem, sapientiae, prudentiae, et

intellectus abundantiam, religionis ac pietatis custodiam; quatenus mereatur benedici et augmentari in nomine, ut Sara; visitari et foecundari, ut Rebecca; contra omnium muniri vitiorum monstra, ut Judith; in regimine regni eligi, ut Esther, ut, quam humana nititur fragilitas benedicere, coelestis potius inimiti roris repleas infusio. Et quae a nobis eligitur, et bene + dicitur in Reginam, a te mereatur obtinere praemium aeternitatis perpetuae. Et sicut ab hominibus sublimatur in nomine, ita a te sublimetur fide et operatione. Illo etiam sapientiae tuae eam rore perfunde, quem beatus David in repromissione, et filius ejus Salomon percepit in locupletatione. Sis ei, Domine, contra cunctorum ictus inimicorum lorica, in adversis galea; in prosperis sapientia; in protectione clypeus sempiternus. Sequatur pacem, diligat charitatem, abstineat se ab omni impietate; loquatur justitiam, custodiat veritatem, sit cultrix justitiae et pietatis, amatrix religionis. Vigeatque praesenti bene + dictione in hoc aevo annis plurimis, et sempiterno sine fine aeternis.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiatur.

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Qua praefatione expleta, sedet Metropolitanus, et accepta mitra, inungit in modum crucis cum oleo Catechumenorum illius brachium dexterum, inter juncturam manus, et juncturam cubiti, atque inter scapulas, dicens:

Deus Pater aeternae gloriae sit tibi adjutor; et Omnipotens benedicat tibi: preces tuas exaudiat; vitam tuam longitudine dierum adimpleat: benedictionem tuam jugiter confirmet: te cum omni populo in aeternum conservet: inimicos tuos confusione induat: et super te Christi sanctificatio, atque hujus olei infusio floreat; ut, qui tibi in terris tribuit benedictionem, ipse in caelis conferat meritum Angelorum; ac benedicat te, et custodiat in vitam aeternam Jesus Christus Dominus noster, qui vivit et regnat Deus, in saecula saeculorum.

R. Amen.

Quo facto, surgit Regina, et a suis ducit ad sacristiam, seu papilionem, ubi Rex regales vestes indutus est, ibi et ipsa induitur vestibus reginalibus, quibus induta reducit ad Metropolitanum adhuc cum mitra in faldistorio sedentem, qui imponit illi ante se genuflexae coronam, dicens:

Accipe coronam gloriae, ut scias te esse consortem Regni, populoque Dei semper prospere consulas; et quanto plus exaltaris, tanto amplius humilitatem diligis, et custodias, in Christo Jesu Domino nostro.

Et mox dat ei sceptrum, dicens:

Accipe virgam virtutis, ac veritatis, et esto pauperibus misericors, et affabilis; viduis, pupillis, et orphanis, diligentissimam curam exhibeas; ut omnipotens Deus augeat tibi gratiam suam, qui vivit et regnat in saecula saeculorum.

R. Amen.

Quo facto surgit Regina, et Episcopi parati qui ipsam ad altare deduxerunt, eam associant usque ad suum thalamum, ubi sedet in solio suo, matronis ejus ipsam comitantibus; deinde dicit Alleluia, sive ultimus Versus Tractus, vel Sequentiae, Evangelium, et Offertorium. Quo dicto, Regina cum Rege a

suis tantum associati, vadunt ad offerendum Metropolitanano, in faldistorio ante medium altaris sedenti, de auro quantum volunt, et manum altaris sedenti, de auro quantum volunt, et manum Metropolitanani recipientis osculantur; deinde revertuntur ambo ad thalamum suum, et proceditur in Missa usque ad communionem.

Data pace Regi et Reginae, per primum ex Praelatis paratis, cum instrumento ad hoc ordinato, Rex et Regina a suis tantum associati descendunt de thalamis, et veniunt ad altare, ubi in supremo gradu genuflectunt; et percepta communionem, Metropolitanus ponit ambas hostias consecratas super patenam, et conversus ad Regem et Reginam, eos communicat.

Rex, priusquam communionem sumat, osculatur manum dexteram Metropolitanani, tum simili modo communicat Reginam, quae similiter ejus manum osculatur, et successive ambos ex calice suo purificat, qui purificata ad thalamos suos revertuntur, eo ordine, quo venerunt. Metropolitanus vero ablutionem sumit; et accepta mitra, lavat manus, perficitque Missam, et in fine dat benedictionem solemnem. Qua data, Rex et Regina vadunt ad palatium suum, et Metropolitanus, atque alii Praelati omnes deponunt, vestes sacras, et ad propria quisque revertitur.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE ET CORONATIONE REGINAE SOLIUS

Si autem, Rege jam pridem coronato, Regina sols, ut conjux illius, coronanda sit, parantur duo thalami, et alius locus, in quo Regina a principio officii usque ad tempus coronationis exspectat. Vocantur omnes Praelati regni, atque omnia alia fiunt, quae supra pro coronatione Regis ordinata sunt.

Die autem statuto, Metropolitano, et Praelatis in Ecclesia constitutis, et se vestientibus, Rex vestibus regalibus indutus cum corona in capite, et sceptro in manu, ense praecedente, a suis associatus venit ad Ecclesiam, et ascendit thalamum suum; et Metropolitanus, ac Praelatis omnibus paratis, incipitur Missa, more solito, et continuatur usque ad Alleluia, sive ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae exclusive. Tum Rex coronam, et sceptrum ferens descendit de thalamo suo, et Metropolitanus in faldistorio ante altare cum mitra sedente, stans, detecto capite, petit ab eo Reginam benedicere, et coronari, sub his verbis:

Reverendissime Pater, postulamus, ut Consortem nostram nobis a Deo conjunctam benedicere, et corona Reginali decorare dignemini, ad laudem, et gloriam Salvatoris nostri Jesu Christi.

Deinde ad thalamum suum revertitur; et Regina, quae usque tunc in aliquo loco ad partem in Ecclesia steterat, a duobus prioribus Praelatis paratis, crine soluto, et capite velato, ducitur ad Metropolitanum ante altare sedentem, et facta ei reverentia, coram eo genuflectit, et ejus manum osculatur. Tunc surgit Metropolitanus, et cum mitra procumbit supra faldistorium. Regina vero ad ejus sinistram se in terram prosternit, et inchoantur Litaniae prout supra et perficiuntur, atque omnia alia fiunt, quae supra in coronatione Reginae dicta sunt, usque ad Offertorium, ad quod poterit Rex cum Regina procedere, vel Regina sola, prout Regi placebit.

Facta communione per Metropolitanum, communicatur Regina.

Deinde perficitur Missa, et in fine Metropolitanus dat benedictionem solemnem, etc.

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE ET CORONATIONE REGINAE UT REGNI DEI

Si vero Regina coronanda est, ut regni Domina, et absque Rege, tunc paratur thalamus unus in Ecclesia; vocanti Praelati regni et omnia omnia similiter fiunt, quae supra pro coronatione Regis ordinata sunt. Die statuto, conveniunt in Ecclesia, in qua coronatio fieri debet; ubi Metropolitanus, aut alius, ad quem spectat, cum Episcopis aliis parat se, et sedent ante altare, ut supra dictum est. Interim Regina consuetis vestibus induta, cum suis Praelatis, Baronibus, et Matronis, et aliis domesticis venit ad Ecclesiam; et cum fuerit prope presbyterium, duo priores Episcopi parati veniunt ei obviam, et cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes, ipsum inter se mediam usque ad Metropolitanum deducunt, cui Regina caput inclinans, humilem reverentiam exhibet; qua facta, prior ipsorum deducentium, detecto capite versus ad Metropolitanum, dicit:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia catholica, ut praesentem circumspectam mulierem ad dignitatem reginalem sublevetis.

Interrogat Metropolitanus:

Scitis illam esse dignam, et utilem ad hanc dignitatem?

Ille respondet:

Et novimus, et credimus eam esse dignam, et utilem Ecclesiae Dei; et ad regimen hujus regni.

Metropolitanus dicit: Deo gratias.

Tunc sedet Regina media inter ipsos Episcopos deducentes, congruenti spatio a Metropolitano, ita ut illi faciem vertat; ipsi etiam deducentes Episcopi, senior ad dexteram, alius ad sinistram Reginae se collocant, ita ut et ipsi ad alterutrum facies vertant. Ipsi sic sedentibus, postquam aliquantulum quieverint, Metropolitanus coronandam Reginam admonet, dicens:

Cum hodie per manus nostras, circumspecta mulier, qui Christi Salvatoris nostri vice in hac re fungimur (quamvis indigni) sacram unctionem, et Regni insignia sis susceptura; bene est, ut te prius de onere, ad quod destinaris, moneamus. Regiam hodie suscipis dignitatem, et regendi fideles populos tibi commissos curam sumis. Praeclarum sane inter mortales locum, sed discriminis, laboris, atque anxietatis plenum. Verum, si consideraveris, quod omnis potestas a Domino Deo est, per quem Reges regnant, et legum conditores justa decernunt; tu quoque de grege tibi commisso ipsi Deo rationem es redditura. Primum, pietatem servabis, Dominum Deum tuum tota mente ac puro corde

coles; Christianum religionem ac fidem Catholicam, quam ab incunabulis professa es, ad finem usque inviolatam retinebis, eamque contra omnes adversantes pro viribus defendes. Ecclesiarum Praelatis, ac reliquis Sacerdotibus condignam reverentiam exhibebis. Ecclesiasticam libertatem non conculcabis. Justitiam, sine qua nulla societas diu consistere potest, erga omnes inconcusse administrabis, bonis praemia, noxiis debitas poenas retribuendo. Viduas, pupillos, pauperes, ac debiles ab omni oppressione defendes. Omnibus te adeuntibus benignam, mansuetam, atque affabilem, pro regia tua dignitate te praebebis. Et ita te geres, ut non ad tuam, sed totius populi utilitatem regnare praemiumque benefactorum tuorum, non in terris, sed in caelo exspectare videaris. Quod ipse praestare dignetur, qui vivit et regnat Deus, in saecula saeculorum.

R. Amen.

Regina electa accedit ad Metropolitanum, et genuflexa facit hanc professionem, dicens:

Ego **N.** Deo annuente, futura Regina **N.** profiteor, et promitto coram Deo et Angelis ejus, deinceps legem, justitiam et pacem Ecclesiae Dei, populoque mihi subjecto pro posse et nosse, facere ac servare; salvo condigno misericordiae Dei respectu, sicut in consilio fidelium meorum melius potero invenire. Pontificibus quoque Ecclesiarum Dei, condignum et canonicum honorem exhibere; atque ea, quae ab Imperatoribus, et Regibus Ecclesiis collata, et reddita sunt, inviolabiliter observare. Abbatibus, Comitibus et Vasaliis meis congruum honorem, secundum consilium fidelium meorum praestare.

Deinde ambabus manibus tangit librum Evangeliorum, quem Metropolitanus coram ea super genibus apertum tenet, inferiori parte libri Reginae versa, dicens:

Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Et postea Regina electa Metropolitanum manum reverenter osculatur. Quo facto, Metropolitanus surgit, et cum mitra procumbit in faldistorio. Regina vero ad ejus sinistram in terram se prosternit.

Et cantores incipiunt, schola prosequente, Litanias.

LITANIAS

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de coelis Deus, miserere nobis.

Fili Redemptor mundi Deus, miserere nobis.

Spiritus Sancti Deus, miserere nobis.

Sancta Trinitas unus Deus, miserere nobis.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.

Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.

Sancte Michael, ora pro nobis.

Sancte Gabriel, ora pro nobis.

Sancte Raphael, ora pro nobis.
Omnes sancti Angeli, et Archangeli, orate pro nobis.
Omnes sancti beatorum Sprituuum ordines, orate pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Sancte Joseph, ora pro nobis.
Omnes sancti Patriarchae, et Prophetae, orate pro nobis.
Sancte Petre, ora pro nobis.
Sancte Paule, ora pro nobis.
Sancte Andrea, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Joannes, ora pro nobis.
Sancte Thoma, ora pro nobis.
Sancte Jacobe, ora pro nobis.
Sancte Philippe, ora pro nobis.
Sancte Bartholomaeae, ora pro nobis.
Sancte Matthaeae, ora pro nobis.
Sancte Simon, ora pro nobis.
Sancte Thadaee, ora pro nobis.
Sancte Mathia, ora pro nobis.
Sancte Barnaba, ora pro nobis.
Sancte Luca, ora pro nobis.
Sancte Marce, ora pro nobis.
Omnes sancti Apostoli, et Evangelistae, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.
Sancte Laurenti, ora pro nobis.
Sancte Vincenti, ora pro nobis.
Sancte Fabiane et Sebastine, ora pro nobis.
Sancte Joannes et Paule, ora pro nobis.
Sancte Cosma et Damiane, ora pro nobis.
Sancte Gervasi et Protasi, ora pro nobis.
Omnes sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Silvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
Sancte Martine, ora pro nobis.
Sancte Nicolae, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices, et Confessores, orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.

Sancte Francisce, ora pro nobis.

Omnes sancti Sacerdotes, et Levitae, orate pro nobis.

Omnes sancti Monachi, et Levitae, orate pro nobis.

Sancta Maria Magdalena, ora pro nobis.

Sancta Agatha, ora pro nobis.

Sancta Lucia, ora pro nobis.

Sancta Agnes, ora pro nobis.

Sancta Caecilia, ora pro nobis.

Sancta Catharina, ora pro nobis.

Sancta Anastasia, ora pro nobis.

Omnes sanctae Virgines et Viduae, orate pro nobis.

Omnes Sancti et Sanctae Dei, intercedite pro nobis.

Propitius esto, parce nobis, Domine.

Propitius esto, exaudi nos, Domine.

Ab omni malo, libera nos, Domine.

Ab omni peccato, libera nos, Domine.

Ab ira tua, libera nos, Domine.

A subitanea et improvisa morte, libera nos, Domine.

Ab insidiis diaboli, libera nos, Domine.

Ab ira, et odio, et omni mala voluntate, libera nos, Domine.

A spiritu fornicationis, libera nos, Domine.

A fulgure et tempestate, libera nos, Domine.

A flagello terraemotus, libera nos, Domine.

A peste, fame, et bello, libera nos, Domine.

A morte perpetua, libera nos, Domine.

Per mysterium sanctae incarnationis tuae, libera nos, Domine.

Per adventum tuum, libera nos, Domine.

Per nativitatem tuam, libera nos, Domine.

Per baptismum, et sanctum jejunium tuum, libera nos, Domine.

Per crucem, et passionem tuam, libera nos, Domine.

Per mortem, et sepulturam tuam, libera nos, Domine.

Per sanctam resurrectionem tuam, libera nos, Domine.

Per admirabilem ascensionem tuam, libera nos, Domine.

Per adventum Spiritus Sancti paracliti, libera nos, Domine.

In die iudicii, libera nos, Domine.

Peccatores, te rogamus, audi nos.

Ut nobis parcas, te rogamus, audi nos.

Ut nobis indulgeas, te rogamus, audi nos.

Ut ad veram poenitentiam nos perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Ecclesiam tuam sanctam regere, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Dominum apostolicum, et omnes ecclesiasticos ordines in sancta religione conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut inimicos sanctae Ecclesiae humiliare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut Regibus, et Principibus christianis pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo christiano pacem et unitatem largiri digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnes errantes ad unitatem Ecclesiae revocare, et infideles universos ad Evangelii lumen

perducere digneris, te rogamus, audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad coelestia desideria erigas, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogamus, audi nos.

Ut animas nostras, fratrum, propinquorum et benefactorum nostrorum ab aeterna damnatione eripias, te rogamus, audi nos.

Ut fructus terrae dare, et conservare digneris, te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem aeternam donare digneris, te rogamus, audi nos.

Metropolitanus surgit, et accepto baculo Pastoralis in sinistra, super illam dicit:

Ut hanc electam in Reginam coronandam bene + dicere digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit:

Ut hanc electam in Reginam coronandam bene + dicere, et conse + crare digneris. **R.** Te rogamus, audi nos.

Producendo semper super eum signum crucis. Idem dicunt, et faciunt Episcopi parati, genuflexi tamen permanentes. Quo dicto, Metropolitanus redit ad accubitum, cantoribus resumentibus et perficientibus Litanias.

Producendo semper super Reginam signum crucis. Idem dicunt, et faciunt Episcopi parati, genuflexi tamen permanentes. Quo dicto, Metropolitanus redit ad accubitum, cantoribus Litanias resumentibus, et perficientibus.

Ut nos exaudire digneris, te rogamus, audi nos.

Fili Dei, te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Quibus finitis, Metropolitanus, deposita mitra surgit, Regina prostrata manente, et dicit super eam intelligibili voce Orationem sequentem, quam adstantes Episcopi, etiam sine mitris in locis suis stantes, submissa voce pronuntiant.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, hanc famulam tuam coelesti bene + dictione sanctifica, quam in gubernationem regni Reginae eligimus; tua ubique sapientia eam doceat et confortet, atque Ecclesia tua fidelem famulam semper agnoscat. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus.

Tum surgit Regina, et coram Pontifice genuflectit. Deinde Pontifex mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Praefationem:

Per omnia saecula saeculorum

R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habemus ad Dominum.

V. Gratias agamus Domino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper, et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, honorum cunctorum auctor, ac distributor, benedictionumque omnium largus infusor, tribue super hanc famulam tuam Reginam bene + dictionis tuae copiam; et quam humana electio sibi praeesse gaudet, tua supernae electionis et benedictionis infusio accumulet. Concede ei, Domine, auctoritatem regiminis, consilii magnitudinem, sapientiae, prudentiae, et intellectus abundantiam, religionis ac pietatis custodiam; quatenus mereatur benedici et augmentari in nomine, ut Sara; visitari et foecundari, ut Rebecca; contra omnium muniri vitiorum monstra, ut Judith; in regimine regni eligi, ut Esther, ut, quam humana nititur fragilitas benedicere, coelestis potius inimiti roris repleas infusio. Et quae a nobis eligitur, et bene + dicitur in Reginam, a te mereatur obtinere praemium aeternitatis perpetuae. Et sicut ab hominibus sublimatur in nomine, ita a te sublimetur fide et operatione. Illo etiam sapientiae tuae eam rore perfunde, quem beatus David in repromissione, et filius ejus Salomon percepit in locupletatione. Sis ei, Domine, contra cunctorum ictus inimicorum lorica, in adversis galea; in prosperis sapientia; in protectione clypeus sempiternus. Sequatur pacem, diligat charitatem, absterneat se ab omni impietate; loquatur justitiam, custodiat veritatem, sit cultrix justitiae et pietatis, amatrix religionis. Vigeatque praesenti bene + dictione in hoc aevo annis plurimis, et sempiterno sine fine aeternis.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiatur.

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Quae Praefatione cum sua conclusione expleta, sedet Metropolitanus, et accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Catechumenorum; et inungit in modum crucis illius brachium dexterum Reginae, inter juncturam manus, et juncturam cubiti, atque inter scapulas, dicens:

Deus Pater aeternae gloriae sit tibi adjutor; et Omnipotens benedicat tibi: preces tuas exaudiat; vitam tuam longitudine dierum adimpleat: benedictionem tuam jugiter confirmet: te cum omni populo in aeternum conservet: inimicos tuos confusione induat: et super te Christi sanctificatio, atque hujus olei infusio floreat; ut, qui tibi in terris tribuit benedictionem, ipse in caelis conferat meritum Angelorum; ac benedicat te, et custodiat in vitam aeternam Jesus Christus Dominus noster, qui vivit et regnat Deus, in saecula saeculorum.

R. Amen.

Quo facto, surgit Regina, et ad partem suam retrahit, ubi Praelati sui domestici ei assistunt. Metropolitanus vero mica panis abstergit pollicem, et lavat manus, deinde accedit ante altare, et deposita mitra, cum suis ministris, facit Confessionem. Idem faciunt Episcopi parati juxta sedes suas sine mitris stantes. Facta Confessione, Metropolitanus ascendit ad altare, osculatur, incensat, et procedit in Missa usque ad Alleluia exclusive, sive ultimum Versum Tractus, vel Sequentiae, si dicitur, more consueto. Regina vero ducitur a suis ad sacristiam, vel papilionem, ubi accepit vestes regiales. Deinde redit cum illis ad thalamum, ubi manet usque ad dictam Graduale: non tamen sedet in solio, sed super aliquod scabellum sibi paratum genuflexa procumbit audiens Missam. Missa dicitur de die, et cum Oratione diei, dicitur pro ipsa electa Rege, sub uno Per Dominum, haec Oratio:

Quaesumus, omnipotens Deus, ut famula tua **N.** Regina nostra, quae tua miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa, quibus decenter ornata, et vitiorum monstra devitare, et ad te, qui via, veritas et vita es, gratiosa valeat pervenire. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per Omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Graduali cantato, Metropolitanus sedet ante altare in faldistorio cum mitra, et Regina a suis associata, media inter priores duos Praelatos paratos ad Metropolitanum reducit; cui facta reverentia, ut prius, genuflectit coram eo. Tunc imponitur ei corona, quam omnes Episcopi parati, qui adsunt, de altari per Metropolitanum sumptam manibus tenent, ipso Metropolitanano illam regente, et capiti illius imponente, ac dicente:

Accipe coronam regni, quae, licet ab indignis, Episcoporum tamen manibus capiti tuo imponitur. In nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, quam sanctitatis gloriam, et honorem, et opus fortitudinis, significare intelligas, et per hanc te participem ministerii nostri non ignores. Ita ut sicut nos in interioribus pastores, rectoresque animarum intelligimur, ita et tu in exterioribus vera Dei cultrix, strenuaque contra omnes adversitates Ecclesiae Christi defensatrix assistas, regnique tibi a Deo dati, et per officium nostrae benedictionis in vice Apostolorum, omniumque Sanctorum, regimini tuo commissi utilis exsecutrix, proficuaque regnatix semper appareas; ut inter gloriosos athletas, virtutum gemmis ornata, et praemio sempiternae felicitatis coronata, cum Redemptore, ac Salvatore nostro Jesu Christo, cujus nomen, vicemque gestare crederis, sine fine glorieris. Qui vivit, et imperat Deus cum Patre, et Spiritu Sancto in saecula saeculorum.

R. Amen.

Et mox dat ei sceptrum in manum, dicens:

Accipe virgam virtutis, ac veritatis, et esto pauperibus misericors, et affabilis; viduis, pupillis, et orphanis, diligentissimam curam exhibeas; ut omnipotens Deus augeat tibi gratiam suam, qui vivit et regnat in saecula saeculorum.

R. Amen.

Tunc surgunt omnes, et Metropolitanus cum omnibus Episcopis paratis deducit Reginam, coronam in capite et sceptrum in manu ferentem, mediam inter se et digniorem Episcopum paratum, supra solium, ubi stans cum mitra, una cum eodem digniore Episcopo inthronizat eam in solio, dicens: Sta, et retine amodo locum tibi a Deo delegatum, per auctoritatem omnipotentis Dei, et per praesentem traditionem nostram, omnium scilicet Episcoporum, ceterorumque Dei servorum; et quanto clerum sacris altaribus propinquiorem perspicias, tanto ei potiore in locis congruis honorem

impendere memineris; quatenus mediator Dei et hominum, te mediatricem cleri et plebis permanere faciat.

Deinde Metropolitanus, deposita mitra, stans versus ad altare inchoat, schola prosequente, Hymnum

Te Deum laudamus.

Te Dominum confitemur.

Te aeternum Patrem * omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, * tibi coeli et universae potestates.

Tibi Cherubim et Seraphim * incessabili voce proclamant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus * Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt coeli et terra * majestatis gloriae tuae.

Te gloriosus * Apostolorum chorus,

Te Prophetarum * laudabilis numerus,

Te Martyrum candidatus * laudat exercitus.

Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclesia.

Patrem * immensae majestatis.

Venerandum tuum verum * et unicum Filium.

Sanctum quoque * paraclitum Spiritum.

Tu Rex gloriae * Christe.

Tu Patris * sempiternus es Filius.

Tu ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis uterum.

Tu, devicto mortis aculeo, * aperuisti credentibus regna coelorum.

Tu ad dexteram Dei sedes * in gloria Patris.

Judex crederis * esse venturus.

Te ergo, quaesumus, tuis famulis subveni, * quos pretioso sanguine redemisti.

Aeterna fac cum Sanctis tuis * in gloria numerari.

Salvum fac populum tuum, Domine, * et benedic haereditati tuae.

Et rege eos, * et extolle illos usque in aeternum.

Per singulos dies * benedicimus te.

Et laudamus nomen tuum in saeculum, * et in saeculum saeculi.

Dignare, Domine, die isto * sine peccato nos custodire.

Miserere nostri, Domine, * miserere nostri.

Fiat misericordia tua, Domine, super nos; * quemadmodum speravimus in te.

In te, Domine, speravi; * non confundar in aeternum.

Qui totus dicitur. Quo incepto, Metropolitanus accedit ad dexteram Reginae, ibi continue manens usque ad finem Hymni. Finito hymno, Metropolitanus stans, ut prius, juxta Reginam sine mitra, dicit super illam:

V. Firmetur manus tua, et exaltetur dextera tua.

R. Justitia, et judicium praeparatio sedis tuae.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, qui victrices Moysi manus in oratione firmasti, qui quamvis aetate languesceret, infatigabili sanctitate pugnabat: ut dum Amalech iniquus vincitur, dum profanus nationum populus subjugatur, exterminatis alienigenis, hereditati tuae possessio copiosa serviret, opus manuum tuarum pia nostrae orationis exauditione confirma; habemus et nos apud te, sancte Pater, Dominum salvatorem, qui pro nobis manus suas extendit in cruce, per quem etiam precamur, Altissime, ut tua potentia suffragante, universorum hostium frangatur impietas, populusque tuus, cessante formidine, te solum timere condiscat. Per eundem Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Quibus finitis, Metropolitanus cum Episcopis paratis revertitur ad sedem suam, vel ad faldistorium prope altare, et dicitur Alleluia, sive ultimus Versus Tractus, vel Sequentiae, Evangelium, et alia usque ad Offertorium inclusive. Quo dicto, Metropolitanus sedet in faldistorio ante medium altaris cum mitra, et Regina a suis Praelatis, Magnatibus, et aliis associata venit ante Metropolitanum, coram quo genuflexa, offert ei aurum, quantum sibi placet, et manum Metropolitanum recipientis osculatur. Deinde ad solium suum revertitur. Metropolitanus lavat manus, surgit et accedit ad altare, et prosequitur Missam usque ad Communionem.

Cum Secreta diei, dicitur Secreta pro Regina, sub una conclusione Per eundem Dominum nostrum.

Secreta.

Munera, Domine, quaesumus, oblata sanctifica, ut et nobis Unigeniti tui Corpus et Sanguis fiant; et Reginae nostrae ad obtinendam animae corporisque salutem, et ad peragendum injunctum officium, te largiente, usquequaque proficiant. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Pax datur Reginae per primum ex Praelatis paratis, cum instrumento ad hoc ordinato. Postquam Metropolitanus se communicaverit de Corpore et Sanguine, Regina sine corona, et sine sceptris, de thalamo suo accedit ad altare; genuflectit in supremo gradu altaris, et Metropolitanus conversus ad Reginam, eam communicat. Regina, antequam sumat Sacramentum, osculatur manum dexteram Metropolitanum, et sumpta communione, ex calice de manu Metropolitanum se purificat, et purificata ad thalamum suum revertitur cum suis, ut venit. Metropolitanus vero ablutionem sumit, et accepta mitra, lavat manus, et perficit Missam.

Cum Postcommunio diei, dicitur Postcommunio pro Regina, sub uno Per Dominum.

Postcommunio.

Haec, Domine, oblatio salutaris, famulam tuam **N.** Reginam nostram ab omnibus tueatur adversis; quatenus et ecclesiasticae pacis obtineat tranquillitatem; et post hujus temporis decursum ad aeternam perveniat haereditatem. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

In fine Metropolitanus dat benedictionem solemnem; qua data, omnes vadunt in pace.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE ET CORONATIONE REGIS IN CONSORTEM ELECTI

Cum autem Regina jam pridem, ut regni domina, benedicta et coronata, deinde consortem sibi elegerit, quem postea statuerit coronari, ad diem ordinatam vocantur omnes Praelati regni; parantur duo thalami, atque omnia alia ordinantur, prout supra in coronatione Regis posita sunt. Die autem statuto, Metropolitano, et Praelatis in Ecclesia constitutis, et se vestientibus, Regina reginalibus vestibus induta cum corona in capite, et sceptro in manu, a suis associata, venit ad Ecclesiam, et ascendit thalamum suum. Illis autem paratis, et suo ordine sedentibus, ut supra in coronatione Regis ordinatum est, Regina de thalamo suo descendens cum corona in capite, et sceptro in manu venit coram Metropolitano, a quo, facta ei reverentia, petit Regem consortem suum benedicere, et coronari, sub his verbis:

Reverendissime Pater, postulamus ut Consortem nostrum a Deo nobis conjunctum benedicere, et corona regali decorare dignemini, ad laudem, et gloriam Salvatoris nostri Jesu Christi.

Deinde ad thalamum suum revertitur. Interim Rex vestibus militaribus indutus venit ad Ecclesiam, a suis Praelatis domesticis non paratis, et Comitibus, Magnatibus regni, et aliis associatus. Qui cum venerit prope presbyterium, duo priores Episcopi ex paratis ei obviam veniunt, et cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes, ipsum, bireto deposito, usque ante Metropolitanum deducunt; coram quo Rex caput inclinans humilem ei reverentiam exhibet. Qua facta, prior Episcoporum deducentium stans, detecto capite, versus ad Metropolitanum, voce intelligibili dicit:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia catholica, ut praesentem egregium militem ad dignitatem regiam sublevetis.

Et omnia alia suo ordine fiunt, prout habetur supra sub prima rubrica de benedictione, et coronatione Regis, usque ad rubricam, de coronatione Reginae, quae hic omittitur, cum sit prius coronata.

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BENEDICTIONE NOVI MILITIS

Miles creari, et benedici potest quacumque die, loco et hora; sed si inter Missarum solemnias creandus est, Pontifex in eo habitu, in quo Missam celebravit, aut illi interfuit, in faldistorio ante medium altaris stans, vel sedens, prout convenit, finita Missa, id peragit. Si autem extra divina, in stola supra rochetum, vel si sit regularis, supra superpelliceum id faciat. Et primo ensem, quem aliquis coram eo genuflexus evaginatum tenet, stans, detecto capite, benedicit, si non sit benedictus, dicens:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Exaudi, quaesumus, Domine, preces nostras, et hunc ensem, quo hic famulus tuus circumcingi desiderat, majestatis tuae dextera dignare bene + dicere, quatenus esse possit defensor Ecclesiarum, viduarum, orphanorum, omniumque Deo servientium, contra saevitiam paganorum, atque haereticorum; aliisque sibi insidiantibus sit terror, et formido. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Oremus.

Bene + dic, Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, per invocationem sancti nominis tui, et per adventum Jesu Christi Filii tui Domini nostri, et per donum Sancti Spiritus Paracliti, hunc ensem, ut hic famulus tuus, qui hodierna die eo tua pietate praecingitur, visibiles inimicos conculcet, victoriaque per omnia potitus, semper maneat illaesus. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde dicit, stans ut prius:

Benedictus Dominus Deus meus, qui docet manus meas ad praelium: * et digitos meos ad bellum.

Misericordia mea, et refugium meum: * susceptor meus, et liberator meus.

Protector meus, et in ipso speravi: * qui subdit populum meum sub me.

Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

V. Salvum fac servum tuum, Domine.

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui cuncta solus ordinas et recte disponis, qui ad coërcendam malitiam reprobatorum, et tuendam justitiam, usum gladii in terris hominibus tua salubri dispositione permisisti, et militarem ordinem ad populi protectionem institui voluisti, quique per beatum Joannem militibus ad se in deserto venientibus, ut neminem concuterent, sed propriis contenti essent stipendiis, dici fecisti; clementiam tuam, suppliciter exoramus, ut sicut David puero tuo Goliam superandi largitus es facultatem, et Judam Machabaeum de feritate gentium nomen tuum non invocantium triumphare fecisti; ita et huic famulo tuo, qui noviter jugo militiae colla supponit, pietate coelesti vires et audaciam ad fidei et justitiae defensionem tribuas, et praestes ei fidei, spei, et charitatis augmentum: et da tui timorem pariter et amorem, humilitatem, perseverantiam, obedientiam, et patientiam bonam, et cuncta in eo recte disponas, ut neminem cum gladio isto, vel alio, injuste laedat: et omnia cum eo justa et recta defendat: et sicut ipse de minori gradu ad novum militiae promovetur honorem, ita veterem hominem deponens cum actibus suis, novum induat hominem: ut te timeat et recte colat, perfidorum consortia vitet, et suam in proximum charitatem extendat, praeposito suo in omnibus recte obediat, et suum in cunctis juste officium exsequatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Tum ense aqua benedicta aspergit.

Si autem ensis sit prius benedictus, omnia praedicta ornittuntur. Post haec Pontifex sedens, accepta mitra, ense nudum novo Militi ante se genuflexo, in manum dexteram dicens:

Accipe gladium istum in nomine Pa + tris, et Fi + lii, et Spiritus + Sancti, et utaris eo ad defensionem tuam, ac sanctae Dei Ecclesiae, et ad confusionem inimicorum crucis Christi, ac fidei christianae; et quantum humana fragilitas permiserit, cum eo neminem injuste laedas: quod ipse praestare dignetur, qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Deinde ensis in vaginam reponitur, et Pontifex cingit Militem novum ense, dicens:

Accingere gladio tuo super femur tuum, potentissime; et attende, quod Sancti non in gladio, sed per fidem vicerunt regna.

Ense igitur accinctus Miles novus surgit, et ensem de vagina educit, et evaginatum ter viriliter vibrat, et super brachium sinistrum tergit, et in vaginam reponit.

Tunc Pontifex dat novo Militi osculum pacis, dicens: Pax tecum.

Et iterum ensem evaginatum in dexteram accipiens, Militem novum ante se genuflexum cum ipso ense evaginato ter super scapulas leviter percutit, interim semel tantum dicens:

Esto miles pacificus, strenuus, fidelis, et Deo devotus.

Deinde reposito ense in vaginam, Pontifex manu dextera dat novo Militi leviter alapam, dicens:

Exciteris a somno malitiae, et vigila in fide Christi, et fama laudabili.

Et Milites adstantes imponunt novo Militi calcaria; et Pontifex sedens cum mitra, dicit Antiphonam:

Speciosus forma prae filiis hominum, accingere gladio tuo super femur tuum, potentissime.

Surgit Pontifex, et versus ad novum Militem stans, et detecto capite, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, super famulum tuum, qui hoc eminenti mucrone circumcingi desiderat, gratiam tuae bene + dictionis infunde, et eum dexterae tuae virtute fretum, fac contra cuncta adversantia coelestibus amari praesidiis, quo nullis in hoc saeculo tempestatibus bellorum turbetur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

His dictis, novus Miles osculatur manum Pontificis; et depositis ense, et calcaribus, vadit in pace.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE CREATIONE MILITIS REGULARIS

Cum Summus Pontifex committit aliquem creari in Militem ordinis Militaris, Pontifex, cui creatio hujusmodi commissa est, in primis imponit ei habitum illum, quo Milites illius ordinis, quem intendit profiteri, uti consueverunt. Deinde recipit ab eo adhuc genuflexo professionem, per tales emitti solitam, votorum, secundo illius ordinis instituta.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

ORDO AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER IMPERATOREM

Quando Imperator venit ad aliquam urbem, vel oppidum insigne, Clerus urbis obviam venit ei processionaliter, ut dictum est superius de receptione Praelati, vel Legati; tamen extra portam aliquantulum magis remote, quam Praelato, et Legato fieri solet. Imperator ex equo, vel (quod magis convenit) descendens in terra super tapete stratum genuflexus osculatur ibidem crucem, et sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam. Processio praecedit immediate Imperatorem, et is qui gladium Imperatoris praefert, equitat immediate post Praelatum processionis. Si vero Legatus Apostolicus Imperatorem reciperet, aut cum eo urbem intraret, vel alias secum iret, vel equitaret; ille qui gladium Imperatori praefert, et alius crucem Legati portans, simul ire debent. Crux Legati, quia debetur ei latria, erit a dextris, gladius Imperatoris a sinistris. Interim dum procedunt ad Ecclesiam, cantatur Antiphona.

Ecce mit to Angelum meum, qui praeparabit viam tuam ante faciem meam.

Et post Antiphonam praedictam cantantur Hymni, vel alia Cantica devota, prout magis placebit. Cum imperator descendit, et intrat Ecclesiam, Praelatus Ecclesiae, accepto aspersionario, aspergit eum, deinde alios in genere, et procedunt usque ad altare majus, coram quo Imperator genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato. Praelatus vero Ecclesiae ascendit ad cornu Epistolae altaris ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

- V. Deus, iudicium tuum Regi da.
R. Et justitiam tuam filio Regis.
V. Salvum fac N. Imperatorem nostrum.
R. Deus meus, sperantem in te.
V. Mitte ei, Domino, auxilium de sancto.
R. Et de Sion tuere eum.
V. Nihil proficiat inimicus in eo.
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
V. Fiat pax in virtute tua.
R. Et abundantia in turribus tuis.
V. Domine, exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, in cujus manu sunt corda Regum, inclina ad preces humilitatis nostrae aures misericordiae tuae, et Imperatori nostro famulo tuo **N.** regimen tuae sapientiae appone, ut, haustis de tuo fonte consiliis, et tibi placeat, et super omnia regna praecellat.

Praetende, Domine, quaesumus, famulo tuo **N.** Imperatori nostro dexteram coelestis auxilii, ut te toto corde perquirat, et quae digne postulat, assequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.**
Amen.

Deinde si Praelatus sit Episcopus, vel major, stans ante altare benedicit solemniter populo dicens: Sit nomen Domini benedictum, etc.

Intellige, si non sit praesens Legatus, quia benedict Legatus, si sit praesens ibi. Qua benedictione data, depositis sacris vestibus, associat Imperatorem usque ad ejus hospitium. Si autem Praelatus ipse non sit Episcopus, vel major, finitis Orationibus praedictis, depositis vestibus sacris, associat, ut supra.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

ORDO AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER REGEM

Quando Rex ad aliquam urbem aut oppidum insigne venit, Clerus processionaliter obviam vadit ei extra portam, ubi Rex ex equo, vel (quod magis convenit) descendens in terra super tapete stratum genuflexus osculatur crucem, quae per Praelatum sibi porrigitur. Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam ordine supradicto. Interim cantatur Responsorium:

Elegit eum Dominus, * Et excelsum fecit illum prae Regibus terrae. V. Glorificavit eum in conspectu Regum, et non confundetur. * Et excelsum fecit illum prae Regibus terrae. V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. * Et excelsum fecit illum prae Regibus terrae.

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placentia. Cum Rex Ecclesiam intrat, Praelatus, accepto aspersorio, aspergit eum, deinde alios in genere, et procedunt usque ad altare majus, coram quo Rex genuflectit super faldistorio parato, et orat. Praelatus vero ascendit ad cornu Epistolae altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

V. Deus, iudicium tuum Regi da.
R. Et justitiam tuam filio Regis.
V. Salvum fac Regem nostrum, Domine.
R. Deus meus, sperantem in te.
V. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.
R. Et de Sion tuere eum.
V. Nihil proficiat inimicus in eo.
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
V. Fiat pax in virtute tua.
R. Et abundantia in turribus tuis.
R. Domine, exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui omnis potestas et dignitas famulatur, da huic famulo tuo Regi nostro N. prosperum suae

dignitatis effectum, in qua te semper timeat, tibi que jugiter placere contendat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Praelatus, si sit Episcopus, vel major, accedit ad medium altaris, et ibi populo solemniter benedicit. Tum sacris dimissis vestibus, Regem usque ad hospitium comitatur.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

ORDO AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER PRINCIPEM MAGNAE POTENTIAE

Quando Princeps magnae potentiae ad aliquam urbem aut insigne oppidum venit, Clerus processionaliter ei obviam venit extra portam. Ubi Princeps ex equo, vel (quod magis convenit) descendens in terra super tapete stratum genuflexus osculatur crucem, quae per Praelatum sibi porrigitur. Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam ordine consueto. Interim cantatur Responsorium:

Posui adjutorium super potentem, et exaltavi electum de plebe mea. * Manus enim mea, auxiliabitur ei. **V.** Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum. * Manus enim mea, auxiliabitur ei. **V.** Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. * Manus enim mea, auxiliabitur ei..

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magisi placentia. Cum Princeps Ecclesiam intrat, Praelatus, accepto aspersorio, aspergit eum, deinde alios in genere, et procedunt usque ad altare majus, coram quo Princeps genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato, et orat. Praelatus vero ascendit ad cornu Epistolae altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

V. Salvum fac Principem nostrum, Domine.
R. Deus meus, sperantem in te.
V. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.
R. Et de Sion tuere eum.
V. Nihil proficiat inimicus in eo.
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
V. Fiat pax in virtute tua.
R. Et abundantia in turribus tuis.
V. Domine, exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui omnis potestas et dignitas famulatur, da huic famulo tuo Principi nostro N. prosperum suae dignitatis effectum, in qua te semper timeat, tibi que jugiter placere contendat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Praelatus, si sit Episcopus, vel major, accedit ad medium altaris, et ibi popul solemniter benedicit. Tum, sacris dimissis vestibus, Principem usque ad hospitium comitatur.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

ORDO AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER IMPERATRICEM, VEL REGINAM

Quando Imperatrix, vel Regina, ad aliquam urbem aut insigne oppidum venit, Clerus processionaliter ei obviam venit extra portam. Imperatrix, vel Regina, ex equo, vel (quod magis convenit) descendens in terra super tapete stratum genuflexa osculatur crucem, quae per Praelatum sibi porrigitur. Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam ordine consueto. Interim cantatur Responsorium:

Ista est speciosa inter filias Jerusalem. * Sicut vidistis eam plenam charitate, et dilectione in cubilibus, et in hortis aromatum. V. Ista est speciosa, quae ascendit de deserto, deliciis affluens. * Sicut vidistis eam plenam charitate, et dilectione in cubilibus, et in hortis aromatum. V. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. * Sicut vidistis eam plenam charitate, et dilectione in cubilibus, et in hortis aromatum.

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placentia. Cum Imperatrix, vel Regina Ecclesiam intrat, Praelatus accepto aspersorio aspergit eam, deinde alios in genere, et procedunt usque ad altare majus, coram quo Imperatrix, vel Regina genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato, et orat. Praelatus vero ascendit ad cornu Epistolae altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

V. Salvum fac ancillam tuam, Domine.
R. Deus meus, sperantem in te.
V. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.
R. Et de Sion tuere eam.
V. Nihil proficiat inimicus in ea.
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
V. Fiat pax in virtute tua.
R. Et abundantia in turribus tuis.
V. Domine, exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cujus providentia in sui dispositione non fallitur, ineffabilem clementiam tuam supplices exoramus, ut sicut Esther Reginam Israeliticae plebis causa salutis ad Regis Assueri thalamum, regnique sui consortium transire fecisti, ita hanc famulam tuam Christianae plebis salutis gratia ad gratiam tuam transire facias, ut tibi super omnia jugiter placere desideret, et, te inspirante, quae tibi placita sunt toto corde perficiat, et dexteræ tuæ potentia illam semper hic et ubique circumdet. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Praelatus, si sit Episcopus, vel major, accedit ad medium altaris, et ibi solemniter populo benedicit. Tum, sacris dimissis vestibus, Imperatricem, vel Reginam, usque ad hospitium comitatur.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

ORDO AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER PRINCIPISSAM MAGNAE POTENTIAE

Principissa magnae potentiae recipitur processionaliter eo modo, et ordine, prout supra de Imperatrice, vel Regina, dictum est, hoc solo excepto, quod loco Orationis, Deus cujus providentia, etc., dicitur haec sequens Oratio:

Oremus.

Quaesumus, omnipotens Deus, ut hanc famulam tuam ubique sapientia tua doceat et confortet; atque eam Ecclesia tua fidelem semper agnoscat. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE OFFICIO QUOD POST MISSAM SOLEMNEM PRO DEFUNCTIS AGITUR

In exsequiis alicujus Summi Pontificis, S.R. E. Cardinalis, seu Metropolitanus, aut Episcopi proprii, seu Imperatoris, Regis, vel Ducis magni, aut Domini loci, finita Missa, ordinantur in loco, ubi absolutiones fieri debebunt, in capite loci, in medio, unum faldistorium pro illo, qui celebravit, et in quatuor angulis quatuor scabella, videlicet, in quolibet angulo unum scabellum.

Subdiaconus accipit crucem processionalem; unus Acolythus accipit thuribulum cum igne, et naviculam cum thure, et cochleari; alius Acolythus vas aquae benedictae cum aspersorio, et duo alii Acolythi duo candelabra cum luminaribus ardentibus capiunt. Interim Praelatus, qui celebravit, apud faldistorium prope altare deponit planetam, et, si placet, poterit deponere dalmaticam, et tunicellam, et accipit pluviale nigrum, et mitram simplicem, et quatuor alii Praelati (si adsint) accedent ad sacristiam, vel alium locum convenientem, et propinquum, ubi quilibet eorum accipit super rochetum, vel, si sit Regularis, supra superpelliceum, amictum, stolam, pluviale nigrum, et mitram simplicem, si ea uti possunt; sin minus biretum, et omnes sic parati accedunt apud Praelatum celebrantem paratum, cum quo vadunt ad castrum doloris, seu feretrum, aut sepulturam, vel alium locum, in quo absolutiones fieri consueverunt, hoc ordine:

Praecedant duo Acolythi, unus cum thuribulo, et navicula incensi; alius cum vase aquae benedictae, et aspersorio; tum duo alii Acolythi cum duobus aliis candelabris, et candelis accensis, in quorum medio erit Subdiaconus, qui in Missa cantavit Epistolam, paratus deferens crucem; post eum duo juniores Praelati, deinde duo seniores, et quilibet eorum penes se habebit unum Capellanum superpelliceo indutum, qui mitra sibi serviat, et unum scutiferum, qui cereum accensum portet. Ultimo loco incedet Praelatus qui Missam celebravit, ad sinistram habens Diaconum paratum, qui eum comitetur; et post eum Capellani superpelliceis induti. Si vero non adsint quatuor Praelati, loco deficientium parantur digniores Canonici Ecclesiae, vel alii in dignitate constituti supra superpellicea pluvialibus nigris; et ordine supradicto procedunt ad locum absolutionis, ubi cum fuerint, locantur hoc ordine: Thuriferarius cum Acolytho deferente aquam benedictam subsistunt in capite loci a parte dextera. Acolythi vero ceroferarii, ac Subdiaconus cum cruce vadunt ad pedes loci, et Subdiaconus cum cruce collocabit se in medio eorum. Junior Praelatus sedebit in scabello in angulo castrum doloris ad pedem dexterum; alius post eum in angulo ad humerum sinistrum; tertius in angulo ad pedem sinistrum; quartus qui erit senior, in angulo ad humerum dexterum loci. Celebrans vero sedebit in faldistorio in capite loci in medio, ita ut crucem directe respiciat.

Omnibus sic ordinatis, surget celebrans, detecto capite, omnibus similiter surgentibus, et incipiet in tono Lectionis, absolute Orationem:

Non intres in iudicium cum servo tuo, Domine, quoniam nullus apud te justificabitur homo, nisi per te omnium peccatorum ei tribuatur remissio; non ergo eum tua, quaesumus, judicialis sententia premat, quem tibi vera supplicatio fidei Christianae commendat, sed gratia tua illi succurre, mereatur evadere iudicium ultionis, qui dum viveret insignitus est signaculo sanctae Trinitatis. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Qua finita, omnes sedent coopertis capibus, et Cantores incipiunt Responsorium:

Subvenite, Sancti Dei, occorrite, Angeli Domini: Suscipientes animam ejus: * Offerentes eam in conspectu Altissimi. **V.** Suscipiat te Christus, qui vocavit te: et in sinum Abrahae Angeli deducant te. * Suscipientes. **V.** Requiem aeternam dona ei, Domine. **R.** Et lux perpetua luceat ei. * Offerentes.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo, et navicula, et aqua benedicta, et aspersione accedent ad angulum dexterum capitis, ubi est dignior Praelatus; et se ad ejus dexteram collocabunt. Incepto Versiculo: Requiem aeternam, etc. Acolythus dabit naviculam Diacono, et ipse accedet cum thuribulo ante dictum digniorem Praelatum, qui ministrante Diacono naviculam, imponit thus in thuribulum; finito Responsorio, Chorus cantat:

Kyrie, eleison.

Christe, eleison.

Kyrie, eleison.

Et dum dicitur primum Kyrie, eleison, surgunt omnes, detectis capibus, et ultimo Kyrie, eleison, dicto, praedictus dignior Praelatus dicit voce intelligibili:

Pater noster.

Quod secrete complet, et interim, accepto aspersione cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu lectum mortuorum, circumcirca ambulans, incipiens a sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono a dextris comitante, et fimbrias pluvialis sublevante, et dum transibit ante alios Praelatos, illos salutabit, et similiter cruci reverentiam faciet transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersione circumierit lectum, et ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, et lectum similiter circumcirca thurificabit, tertio in qualibet parte laterali thuribulum ducens, et cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans intelligibili voce dicet Versiculos:

V. Et ne nos indocas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. A porta inferi.

R. Erue, Domine, animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Deus, cui omnia vivunt, et cui non pereunt moriendo corpora nostra, sed mutantur in melius: te supplices deprecamur, ut suscipi jubeas animam famuli tui **N.** per manus sanctorum Angelorum tuorum deducendam in sinum amici tui Abrahae patriarchae, resuscitandamque in novissimo iudicii magni die, et quidquid vitiorum, diabolo fallente, contraxit, tu pius et misericors abluas indulgendo. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Qua finita, omnes sedent cum mitra, et Chorus cantat Responsorium.

Qui Lazarum resuscitasti a monumento foetidum: * Tu eis, Domine, dona Requiem, et locum indulgentiae. **V.** Qui venturus es iudicare vivos, et mortuos, et saeculum per ignem. * Tu eis. **V.** Requiem aeternam dona eis, Domine. **R.** Et lux perpetua luceat eis. * Tu eis.

Tunc duo Acolythy cum thuribulo, et navicula, et aqua benedicta, et aspersione accedunt ad secundum digniorem Praelatum sedentem in angulo ad sinistrum pedem, et se ad ejus dexteram collocabunt.

Incepto Versiculo: Requiem aeternam, etc. Acolythus dabit naviculam Diacono, et ipse accedet cum thuribulo ante dictum secundum digniorem Praelatum, qui, ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum; finito Responsorio, Chorus cantat:

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison, ut supra.

Et dum dicitur primum Kyrie, eleison, surgunt omnes, detectis capitibus, et ultimo Kyrie, eleison, dicto, praedictus secundus dignior Praelatus dicit voce intelligibili:

Pater noster, quod secrete complet.

Et interim accepto aspersione cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu lectum, circumcirca ambulans, incipiens a sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono a dextris comitante, et fimbrias pluvialis sublevante, et dum transibit ante alios Praelatos, illos salutabit, et similiter cruci reverentiam faciet, transiens ante illam ad pedes lecti.

Postquam cum aspersione circumierit lectum, et ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, et lectum similiter circumcirca thurificabit, tertio in qualibet parte laterali thuribulum ducens, et cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans intelligibili voce dicet Versiculos:

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. A porta inferi.

R. Erue, Domine, animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Fac, quaesumus, Domine, hanc cum servo tuo **N.** defuncto misericordiam, ut factorum suorum in poenis non recipiat vicem, qui tuam in votis tenuit voluntatem: ut sicut hic eum vera fides junxit fidelitum turmis, ita illic eum tua miseratio societ choris angelicis. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Qua finita, omnes similiter sedent cum mitra, et Chorus cantat Responsorium:

Domine, quando veneris judicare terram, ubi me abscondam a vultu irae tuae? * Quia peccavi nimis in vita me a. **V.** Commissa mea pavesco, et ante te erubesco: dum veneris judica re, noli me condemna re. * Quia peccavi. **V.** Requiem aeternam dona eis, Domine: et lux perpetua luceat eis. * Quia peccavi.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo, et navicula, et aqua benedicta, et aspensorio accedent ad tertium digniorem Praelatum sedentem in angulo ad sinistrum pedem, et se ad ejus dexteram collocabunt. Incepto Versiculo: Requiem aeternam, etc. Acolythus dabit naviculam Diacono, et ipse accedet cum thuribulo ante dictum tertium digniorem Praelatum qui, ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum; finito Responsorio, Chorus cantat:

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison, ut supra.

Et cum dicitur primum Kyrie, eleison, surgunt omnes, detectis capitibus, et ultimo Kyrie, eleison, dicto, praedictus tertius dignior Praelatus dicit voce intelligibili: Pater noster.

Quod secrete complet, et interim, accepto aspensorio cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu lectum circumcirca ambulans, incipiens a sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono a dextris comitante et fimbrias pluvialis subievante, et dum transibit ante alios Praelatos, illos salutabit, et similiter cruci reverentiam faciet, transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspensorio circumierit lectum, et ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, et lectum similiter circumcirca thurificabit, tertio in qualibet parte laterali thuribulum ducens, et cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans intelligibili voce dicet Versiculos:

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. A porta inferi.

R. Erue, Domine, anirnam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Inclina, Domine, aurem tuam ad preces nostras, quibus misericordiam tuam supplices deprecamur, ut animam famuli tui **N.** quam de hoc saeculo migrare iussisti, in pacis ac lucis regione constituas, et Sanctorum tuorum jubeas esse consortem. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Qua finita, omnes similiter sedent cum mitra, et Chorus cantat Responsorium.

Ne recorderis peccata mea, Domine, * Dum veneris judicare saeculum per ignem. **V.** Dirige, Domine Deus meus, in conspectu tuo viam meam. * Dum veneris. **V.** Requiem aeternam dona eis, Domine: et lux perpetua luceat eis. * Dum veneris.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo, et navicula, et aqua benedicta, et aspersione accedent ad quartum, et juniorem Praelatum sedentem in angulo ad dexterum pedem, et se ad ejus dexteram collocabunt. Incepto Versiculo, Requiem aeternam, etc. Acolythus dabit naviculam Diacono, et ipse accedet cum thuribulo ante dictum quartum digniorem Praelatum, qui, ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum; finito Responsorio, Chorus cantat:

Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison, ut supra.

Et cum dicitur primum Kyrie, eleison, surgunt omnes detectis capitibus, et ultimo Kyrie, eleison, dicto, praedictus quartus Praelatus dicit voce intelligibili: Pater noster.

Quod secrete compiet, et interim accepto aspersione cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu lectum, circumcirca ambulans, incipiens a sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono a dextris comitante, et fimbrias pluvialis sublevante, et dum transibit ante alios Praelatos, illos salutabit, et similiter cruci reverentiam faciet transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam enim aspersione circumierit lectum, et ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, et lectum similiter circumcirca thurificabit tertio in qualibet parte laterali thuribulum ducens, et cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans intelligibili voce dicit Versiculos:

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. A porta inferi.

R. Erue, Domine, animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Absolve, quaesumus, Domine, animam famuli tui **N.** ab omni vinculo delictorum, ut in resurrectionis gloria inter Sanctos et Electos tuos resuscitatus respiret. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Qua finita, omnes similiter sedent cum mitra, et Chorus cantat Responsorium:

Libera me, Domine, de morte aeterna, in die illa tremenda: * Quando coeli movendi sunt, et terra. * Dum veneris judicare saeculum per ignem. **V.** Tremens factus sum ego, et timeo, dum discussio venerit, atque ventura ira. * Quando coeli movendi sunt et terra. **V.** Dies illa, dies irae, calamitatis et miseriae, dies magna, et amara valde. * Dum veneris judicare saeculum per ignem. **V.** Requiem aeternam dona eis, Domine: et lux perpetua luceat eis. * Libera me, Domine.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo, et navicula, et aqua benedicta, et aspersione, accedent ad dexteram Praelati, qui Missam celebravit. Incepto Versiculo: Requiem aeternam, etc. Acolythus dabit naviculam Diacono, et ipse accedet cum thuribulo ante dictum Praelatum, qui, ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum; finito Responsorio, Chorus cantat:
Kyrie, eleison. Christe, eleison. Kyrie, eleison, **ut supra.**

Et cum dicitur primum Kyrie, eleison, surgunt omnes, detectis capitibus, et ultimo Kyrie, eleison dicto, praedictus Praelatus dicit voce intelligibili
Pater noster.

Quod secrete complet, et interim accepto aspersione cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu lectum, circumcirca ambulans, incipiens a sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono a dextris comitante, et fimbrias pluvialis sublevante, et dum transibit ante alios Praelatos, illos salutabit, et similiter cruci reverentiam faciet transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersione circumierit lectum, et ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, et lectum similiter circumcirca thurificabit, tertio in qualibet parte laterali thuribulum ducens, et cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante faldistorium stans intelligibili voce dicit Versiculos:

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. A porta inferi.

R. Erue, Domine, animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Absolve, quaesumus, Domine, animam famuli tui **N.** ut defunctus saeculo tibi vivat, et quae per fragilitatem carnis humana conversatione commisit, tu venia misericordissimae pietatis absterge. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde dicit idem Pontifex benedicens lectum:

V. Requiem aeternam dona ei, Domine.

R. Et lux perpetua luceat ei.

Tum duo ex cantoribus dicunt alta voce:

Requiescat in pace. **R.** Amen.

Quo dicto, Praelati ipsi qui mitris utuntur, illas recipiunt, et omnes eo ordine, quo venerunt, revertuntur ad sacristiam, vel alium locum idoneum, ubi deponunt sacras vestes, et ad propria quisque revertitur.

Absolutiones istas quatuor vel quinque non semper in omnibus exsequiis fieri convenit, sed tantum in primis exsequiis, quae fieri solent post obitum.

In exsequiis vero anniversariis non debent fieri hujusmodi quatuor absolutiones, sed una tantum per Praelatum celebrantem, post Missam, vel si adesset castrum doloris, vel alius locus, quo eundum esset ad absolvendum. Celebrans solus paratus, ut supra, praecedente cruce cum omnibus ministris superius narratis, et sequentibus cum suis Capellanis accedat ad castrum doloris, et ibidem dispositis ministris, ut supra dictum est, stans ante suum faldistorium in capite lecti, dicit Orationem: **Non intres in iudicium cum servo tuo, etc.**, in tono praedicto; qua finita, sedet, et Chorus cantat Responsorium: **Libera me, Domine, etc.**, et Kyrie, eleison, ut supra.

Praelatus vero imponit incensum, ac aspergit, et incensat lectum ordine, quo supra dictum est, et demum dicit unam ex quinque praefatis Orationibus, quam maluerit, et in fine dicto Responsorio, **Requiem aeternam, etc.**, ordine, quo venit, revertitur ad sacristiam, vel alium locum deputatum, et ibidem depositis paramentis, recedit ad propria. Quod similiter servari poterit etiam in primis exsequiis, ubi commode quatuor Praelati, qui post Missam, ut supra dictum est, absolvant, haberi non poterunt.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE SCRUTINIO SEROTINO QUO ANTIQUI UTEBANTUR ANTEQUAM ELECTUS IN EPISCOPUM CONSECRARETUR

Scrutini serotini ordo hic erat: Sabbato ante Dominicam ad consecrandum Electum statutam, hora vespertina Metropolitanus residebat super faldistorium in atrio Ecclesiae, vel in alio solito, vel quo maluerat loco paratum. Et Suffraganei Episcopi duo ad minus ad hoc specialiter convocati, a dextris et sinistris ejus super faldistoria similiter residebant, parati supra rochettum, vel (si essent Regulares) supra superpelliceum, amictu, alba, cingulo, stola, pluviali coloris tempori convenientis, mitra, baculum pastorem in sinistra, et libros Pontificales ante se tenentes.

Tunc Archipresbyter, vel Archidiaconus Ecclesiae, ad quam in crastino consecrandus erat Electus, vel alius juxta morem Ecclesiae, paratus amictu, alba, cingulo, et pluviali, vel casula, si moris erat, deductus medius inter duos Canonicos ejusdem Ecclesiae, veniebat coram Metropolitano, et flexis a remoto genibus, a Metropolitano benedictionem petebat, dicens in tono Lectionis: Jube, domne, benedicere.

Respondebat Metropolitanus sedens eodem tono voce minori: Nos regat et salvet coelestis conditor aulae.

Deinde idem Archipresbyter, vel Archidiaconus, stirgens appropinquabat se paululum, et iterum genuflectens benedictionem simili modo petebat, dicens: Jube, domne, benedicere.

Et Metropolitanus respondebat: Nos Dominus semper custodiat atque gubernet.

Tertio propinquius Metropolitano genuflexus coram illo tertiam benedictionem petebat, dicens: Jube, domne, benedicere.

Respondebat Metropolitanus: Gaudia coelorum det nobis rector eorum.

Benedictione itaque completa, interrogabat eum Metropolitanus coram se genuflexum: Fili mi, quid postulas?

Respondebat Archidiaconus: Ut Deus, et Dominus noster concedat nobis pastorem.

Interrogatio: Est de vestra Ecclesia, vel de alia ?

Respondebat: De nostra.

Interrogatio: Quid vobis complacuit in illo?

Respondebat: Modestia, humilitas, patientia, et ceterae virtutes.

Interrogatio: Habetis decretum?

Respondebat: Habemus.

Metropolitanus dicebat: Legatur.

Tunc proferebatur, et legebatur decretum, hoc modo:

Reverendissimo in Christo Patri Domino **N.** Metropolitanae sedis dignitate conspicuo, Capitulum **N.** Ecclesiae totius devotionis famulatum. Credimus non latere vestram celsitudinem, quod nostra Ecclesia suo sit viduata pastore. Qua siquidem solatio proprii destituta rectoris, ne grex dominicus perfidorum luporum morsibus pateret, et ne improbi fieret praeda raptoris, communi voto atque consensu elegimus nobis in Pontificem **N.** Presbyterum nostrae Ecclesiae, (**vel N. Ecclesiae, si non sit de ipsa**) virum utique prudentem, hospitem, moribus ornatum, castum, sobrium, et mansuetum, Deo, et hominibus per omnia placentem, quem ad celsitudinis vestrae dignitatem deducere curavimus, unanimiter postulantes, et obsecrantes a vestra reverendissima paternitate nobis illum Pontificem ordinari; quatenus, auctore Domino, nobis velut idoneus pastor praesse valeat, et prodesse: nosque sub ejus sacro regimine Domino semper militare condigne possimus. Ut autem omnium nostrum vota in hanc electionem convenire noscatis, huic Canonico decreto propriis munibus roborando nos subscripsimus.

Et quilibet scribens dicebat: Ego **N.** scripsi, et subscripsi, **et sic de aliis.**

Lecto decreto, prosequatur Metropolitanus, et dicebat: Videte, ne aliquam promissionem vobis fecerit, quia simoniacum, et contra Canones est.

Respondebat: Absit.

Et Metropolitanus dicebat: Ducatur.

Tunc Archidiaconus, vel Archipresbyter, exhibito dicto Decreto ipsi Metropolitano, revertebatur cum Canonicis sicut venerant ad vestiarium, et ibi deponebant vestes. Accensis autem cereis, Electus adhuc jejunos, pluviali albi coloris supra superpelliceum paratus, ducebatur processionaliter coram Metropolitano, praecedentibus eum Canonicis Ecclesiae, ad quam erat Electus, Archidiacono, et Archipresbytero Ecclesiae Metropolitanae hinc et inde ipsum deducentibus, qui stans convenienter remotus a Metropolitano, flexis genibus, petebat intelligibili voce benedictionem dicens: Jube, domne, benedicere.

Metropolitanus sedens, in eodem tono, voce timori dicebat: Lux de luce Patris sacro vos lumine lustret.

Deinde surgens, et procedens paululum, iterum genua flectebat, dicens: Jube, domne, benedicere.

Metropolitanus respondebat: Protegat et salvet nos Christus conditor orbis.

Rursum surgens adhuc paululum appropinquans et genuflectens, dicebat tertio: Jube, domne, benedicere.

Metropolitanus respondebat: Sedibus a superis veniat benedictio nobis. **R.** Amen.

Tunc interrogabat eum coram se genuflexum Metropolitanus: Fili mi, quid postulas?

Respondebat Electus: Reverendissime Pater, confratres mei elegerunt me (licet indignum) sibi esse pastorem.

Interrogatio: Quo honore fungeris?

Respondebat: Presbyteratus, **vel talis.**

Interrogatio: Quot annos habes in Presbyteratu?

Respondebat: Decem, **vel tot.**

Si vero forsitan ipsa die, vel infra breve tempus fuerat ab eo in Presbyterum ordinatus, respondebat: Tu scis, Domine.

Interrogatio: Habuisti conjugium?

Respondebat: Minime. **Si forte habuerat, et per ipsum Consecratorem ejus electio examinata, et confirmata fuerat, tunc respondebat:** Tu scis, Domine.

Interrogatio: Disposuisti domui tuae?

Respondebat: Disposui.

Interrogatio: Qui libri leguntur in Ecclesia tua?

Respondebat: Pentateuchus, Prophetas, Evangelium, Epistolae Pauli, Apocalypsis, et reliqui.

Interrogatio: Nosti Canones?

Respondebat: Doce me, Domine.

Vide, cum Ordinationes feceris, certis temporibus facias, jejunio primi, quarti, septimi, et decimi mensis. Bigamos, sive spurios, aut curiales, aut de servili conditione ad sacros Ordines non promoveas. A simoniaca vero haeresi te omnino custodias. Debitur tamen tibi edictum de scrinio nostro, qualiter debeas conversari. Vide autem, ne aliquam promissionem propterea feceris, quia simoniacum, et contra Canones est. **R.** Absit.

Metropolitanus dicebat: Tu videris. Quia ergo omnium in te vota conveniunt, hodie abstinebis, et cras, Deo annuente, consecraberis. **R.** Praecepisti, Domine.

Sed si expediebat, Metropolitanus dispensabat cum illo, ut comederet, et deputabat ei aliquem discretum de sua Ecclesia confessorem, cui consecrandus peccata sua confitebatur, et mox consecrando ad terram prostrato, Metropolitanus sedens cum mitra incipiebat, schola prosequente, Antiphonam (cum cantu):

Confirma hoc, Deus, * quod operatus es in nobis, a templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

Psalmus 67:

Exsurgat Deus, et dissipentur inimici ejus, * et fugiant qui oderunt eum, a facie eius.

Sicut defecit fumus, deficiant: * sicut fluit cera a facie ignis, sic pereant peccatores a facie Dei.

Et justi epulentur, et exsultent in conspectu Dei: * et delectentur in laetitia.

Cantate Deo, psalmum dicite nomini ejus: * iter facite ei, qui ascendit super occasum: Dominus nomen illi.

Exsultate in conspectu eius: * turbabuntur a facie ejus, patris orphanorum, et iudicis viduarum.

Deus in loco sancto suo: * Deus qui habitare facit unius moris in domo.

Qui educit vinctos in fortitudine, * similiter eos, qui exasperant, qui habitant in sepulcris.
Deus cum egredereris in conspectu populo tui, * cum pertransires in deserto:
Terra mota est, etenim coeli distillaverunt a facie Dei Sinai, * a facie Dei Israel.
Pluviam voluntariam segregabis, Deus, hereditati tuae: * et infirmata est, tu vero perfecisti eam.
Animalia tua habitabunt in ea: * parasti in dulcedine tua pauperi, Deus.
Dominus dabit verbum evangelizantibus, * virtute multa.
Rex virtutum dilecti, dilecti: * et speciei domus dividere spolia.
Si dormiatis inter medios cleros, pennae columbae deargentatae, * et posteriora dorsi eius in pallore auri.
Dum discernit coelestis reges super eam, nive dealbabuntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.
Mons coagulatus, mons pinguis: * ut quid suspicamini montes coagulatos?
Mons, in quo beneplacitum est Deo habitare in eo: * etenim Dominus habitabit in finem.
Currus Dei decem millibus multiplex, millia laetantium: * Dominus in eis in Sina in sancto.
Ascendisti in altum, cepisti captivitatem: * accepisti dona in hominibus:
Etenim non credentes, * inhabitare Dominum Deum.
Benedictus Dominus die quotidie: * prosperum iter faciet nobis Deus salutarium nostrorum.
Deus noster, Deus salvos faciendi: * et Domini, Domini exitus mortis.
Verumtamen Deus confringet capita inimicorum suorum: * verticem capilli perambulantium in delictis suis.
Dixit Dominus: ex Basan convertam, * convertam in profundum maris:
Ut intingatur pes tuus in sanguine: * lingua canum tuorum ex inimicis, ab ipso.
Viderunt ingressus tuos Deus, * ingressus Dei mei: Regis mei qui est in sancto.
Praevenerunt principes conjuncti psallentibus, * in medio juvenularum tympanistriarum.
In ecclesiis benedicite Deo Domino, * de fontibus Israel.
Ibi Benjamin adulescentulus, * in mentis excessu.
Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.
Principes Juda, duces eorum: * principes Zabulon, principes Neptali.
Manda, Deus, virtuti tuae: * confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.
A templo tuo in Jerusalem, * tibi offerent reges munera.
Increpa feras arundinis, congregatio taurorum in vaccis populorum: * ut excludant eos, qui probati sunt argento.
Dissipa gentes, quae bella volunt: venient legati ex Aegypto: * Aethiopia praeveniet manus ejus Deo.
Regna terrae, cantate Deo: * psallite Domino:
Psallite Deo, qui ascendit super coelum coeli, * ad Orientem.
Ecce dabit voci suae vocem virtutis, date gloriam Deo super Israel, * magnificentia ejus, et virtus ejus in nubibus.
Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel ipse dabit virtutem, et fortitudinem plebi suae, * benedictus Deus.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Deinde repetebatur Antiphona. Qua dicta, Metropolitanus, deposita mitra, surgebat, et stans versus ad consecrandum prostratum dicebat:

V. Salvum fac servum tuum, Domine.

R. Deus meus sperantem in te.
V. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.
R. A facie inimici.
V. Nihil proficiat inimicus in eo.
R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
V. Domine, exaudi orationem meam.
R. Et clamor meus ad te veniat.
V. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Oremus.
Omnipotens sempiterne Deus, miserere huic famulo tuo **N.** et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis aeternae, ut, te donante, tibi placita cupiat, et tota virtute perficiat.

Actiones nostras, quaesumus, Domine, aspirando praeveni, et adjuvando proseguere, ut cuncta nostra Oratio et operatio a te semper incipiat, et per te coepta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Metropolitanus, detecto capite, crucem ante se habens, benedicebat populo, dicens: Sit nomen Domini, etc. Qua data, singuli ad propria revertebantur.

Die Dominica, qua consecratio fieri debebat, parabantur Ecclesia, et Capellae, credentia, paramenta, et omnia alia supra in principio consecrationis Electi posita. Deinde veniebant Metropolitanus, Electus, et Episcopi assistentes ad Ecclesiam, et in Capellis suis se induebant, ut supra.

Quibus paratis, et Metropolitanus in faldistorio ante altare sedente, adducebatur Electus medius inter assistentes Episcopos, et, facta reverentia Metropolitanus, senior assistentium Episcoporum stans, deposita mitra, dicebat:

Reverendissime Pater, postulat sancta mater Ecclesia Catholica, ut hunc praesentem Presbyterum ad onus Episcopatus sublevetis.

Metropolitanus dicebat: Scitis illum esse dignum?

Respondebat Episcopus: Quantum humana fragilitas nosse sinit, et scimus, et credimus illum dignum esse.

Metropolitanus respondebat: Deo gratias.

Tunc omnibus sedentibus, ut supra dictum est, Metropolitanus intelligibili voce, et assistentes Episcopi submissa voce faciebant examinationem suprascriptam, videlicet Antiqua Sanctorum, etc. et omnia alia suo ordine, [prout supra](#), sunt ordinata, usque ad finem examinis. Quo completo, et manu Metropolitanus per Electum osculata, idem Electus ante Metropolitanum genuflexus ante se habens schedulam scriptam jurabat, et praestabat fidelitatis debitae solitum juramentum Metropolitanus in hunc modum:

Ego **N. Ecclesiae **N.** vocatus Episcopus, promitto in conspectu omnipotentis Dei, atque totius Ecclesiae, quod ab hac hora in antea fidelis et obediens ero perpetuo more praedecessorum meorum**

beato **N.** sanctae Ecclesiae **N. nominando Ecclesiam Metropolitanam**, et vobis Domino meo **N.** Dei gratia ejusdem Ecclesiae Archiepiscopo, vestrisque successoribus canonice intransibus, prout est a sanctis Patribus institutum, et Ecclesiastica, ac Romanorum Pontificum commendat auctoritas. Non ero in consilio, aut consensu, vel in facto, ut vitam perdatis, aut membrum, aut capiamini mala captione. Consilium, quod mihi per vos, aut per litteras, vel per nuntium credituri estis, ad damnum vestrum, me sciente, nulli pandam. Vocatus ad Synodum veniam, nisi praepeditus fuero canonica praepedite. Vos quoque, et nuntios vestros, ac Ecclesiae **N. nominando Ecclesiam Metropolitanam**, quos certos esse cogovero, in eundo, stando, et redeundo, honorifice tractabo, et in suis necessitatibus adjuvabo; possessiones vero ad mensam mei Episcopatus pertinentes non vendam, neque donabo, neque de novo infeudabo, vel aliquo modo contra jus, vel consuetudinem Ecclesiae meae alienabo; vobis vel vestris successoribus inconsultis.

Deinde librum Evangeliorum, quem Metropolitanus coram eo apertum super genibus tenebat. Electus ambabus manibus supra scripturam tangebatur, dicens: Sic me Deus adjuvet, et haec sancta Dei Evangelia.

Quo facto, sigillum suum litterae juramenti hujusmodi pro majori illius robore appendebatur, seu appendi faciebat, et eam Metropolitanato tradebat.

Tunc, deposita mitra, surgebat Metropolitano, et faciebat Confessionem, et procedebatur in omnibus et per omnia, prout supra ordinatum est, usque Ad multos annos, inclusive.

Quo per Consecratum dicto, Metropolitanus tradebat Consecrato edictum scriptum hujusmodi tenoris. Dilecto nobis fratri, et Coepiscopo **N.** salutem in Domino sempiternam. Quoniam, ut credimus, divino te nutu vocante, Capitulum **N.** Ecclesiae unanimiter elegerunt rectorem, et ad nos usque perducentes petierunt Episcopum consecrari. Et ideo, auxiliante Domino, testimonium illis reddentibus de conscientia tua, ob utilitatem ipsius Ecclesiae, per manus nostrae impositionem te Episcopum consecravimus. A modo, frater carissime, scias te maximum pondus suscepisse laboris, quod est sarcina regiminis animarum, et commodis servire multorum, omniumque fieri minimum, atque ministrum, et pro credito tibi talento in die examinis, et iudicii rationem redditurum. Nam si Salvator noster dicit: Non veni ministrari, sed ministrare: et animam suam posuit pro ovibus suis: quanto magis nos inutiles servi summi patrisfamilias debemus maximo cum sudore incumbere, oves Dominicas a summo nobis Pastore consignatas ad ovile Dominicum, suffragante divina gratia, absque morbo, vel macula perducere? Exhortamur ergo dilectionem tuam, ut fidem, quam in exordio tuae consecrationis breviter, lucideque digessimus, illibatam, et inviolabiliter custodias; quia fides omnium virtutum fundamentum est. Scimus quod ab infantia sacris es litteris eruditus, et canonicis institutis edoctus; attamen breviter ad te nobis dirigendus est sermo. Ordinationes ergo cum feceris, secundum Canones, atque Apostolicam Ecclesiam, aptis temporibus fac, id est, mensis primi, quarti, septimi, et decimi. Vide, ut manus cito nemini imponas, neque communices peccatis alienis; bigamos, vel curiales, aut servum cujuslibet ad sacrum Ordinem nequaquam promoveas, nec neophytum, ne secundum Apostoli sententiam in superbiam elatus, in iudicium incidat diaboli: sed eos in sacrosancta Ecclesia ordinare stude, qui aetatem habeant maturitatis, et apud Deum, et homines fideliter vixerint, et deinceps vivere studeant. Et hoc cavendum est tibi, et quasi venenum pestiferum rejiciendum, ne avaritia surripiat cor tuum; ut per quodlibet munus impositionem alicui tribuas, et in simoniacam haeresim, quam Salvator noster omnimode detestatur, in praeceptis

ruas. Memento quia gratis accepisti, gratis et da; secundum enim Vatis eloquium: Qui projicit avaritiam, et excutit manus suas ab omni munere, iste in excelsis habitabit, munimenta saxorum sublimitas estis, panis ei datus est, aquae ejus fideles sunt, Regem in decore videbunt oculi ejus. Temetipsum mitem, castumque custodias. In habitaculum tuum aut raro aut numquam mulieri sit ingressus. Omnes puellas, et virgines Christi aut aequanimiter ignora, aut aequanimiter dilige, nec de praeterita castitate confidas, quia neque Samsone fortior, nec Davide sanctior, nec Salomone poteris esse sapientior. Quando autem ob animarum lucrum visitationis causa in Collegium, vel infra septa ingressus fueris ancillarum Dei, non solus introeas, sed tales tecum adhibe socios, de quorum contubernio non diffameris: quia oportet Episcopum irreprehensibilem esse, et testimonium habere bonum ad omnes; ut ne quis ex eo scandalum sumat; scandalizanti enim unum de pusillis scimus quanta animadversio a Domino comparetur. Praedicationi insta; verbum Dei plebi tibi commissae affluenter, et melliflue, ac distincte, in quantum rore coelesti perfusus fueris, praedicare non desinas. Scripturas divinas saepius lege: immo (si potest fieri) lectio sancta in manibus tuis maximique in pectore tuo semper inhaereat, ipsam vero lectionem oratio interrumpat; ad instar namque speculi anima tua in ipsam sedulo respiciat; ut vel quae incorrecta sunt corrigat, vel qui pulchra sunt, amplius exornet. Disce quod sapienter doceas, amplectens eum qui secundum doctrinam est, fidelem sermonem, ut possis exhortari in doctrina sana, et eos qui contradicunt, arguere. Permane in his, quae didicisti et credita sunt tibi eloquia divinae dispensationis. Paratus semper esto ad satisfactionem. Nec confundant opera tua sermonem tuum, ne, cum in Ecclesia tua loqueris, tacitus quilibet respondeat: Cur ergo ipse non facis, quod jubes? Recognosce, magister, qui turgidum ventrem ferre videris, quomodo mihi de jejuniis praedicas? Furta, atque perjuria possunt citiam detestari latrones, et avaritiam cupidi. Vita igitur tua irreprehensibilis fiat: in ipsa filii tui regulam sumant ex ipsa quidquid in eis minus correctum fuerit corrigant; ex ipsa videant, quod diligant; cernant, quod imitari festinent; ut ad exemplum tuum omnes fideli studio vivere compellantur. Sit erga subjectos tuos sollicitudo laudabilis. Exhibeatur cum mansuetudine disciplina, cum discretione correctio. Iram benignitas mitiget, benignitatem zelus exacuat: ita et alterum ex altero condiatur, ut nec immoderata ultio ultra quam oportet, affligat, neque iterum frangat rectorem remissio disciplinae. Itaque boni te dulcem, pravi asperum sentiant correptorem in qua videlicet correptione hunc esse ordinem noveris observandum, ut personas diligas, et vitia persequaris, ne, si aliter agere fortasse volueris, transeat in crudelitatem correctio, et perdas per irremissam iram, quos emendare per discretionem debueras. Sic enim vulnera convenit te abscindere, ut non facias ulcerari, quod sanum esse videtur; neque si plus, quam res exegerit, ferrum incisionis impresseris, noceas, cui prodesse festinas. Nec dicimus, ut in te delinquentibus non te ostendas ultorem, et vitia nutriris pemiittas sed hortamur, ut in iudicio semper misericordia misceatur, ut possis cum Propheta fiducialiter dicere: Misericordiam et iudicium cantabo tibi, Domine. Sit in te pastoris pietas, amabilisque dulcedo, et secundum canonicas regulas severa districtio, videlicet, ut innocenter viventes leniter foveas, et inquietos, perfidosque feriendo a pravitate compescas. Nullius faciem in iudicio aspicias, ut nec divitem potentia sua apud te extollere possit, nec pauperem propter paupertatem humilitatemque ipsius, exasperatio tua de re quam suggerat, humiliorem reddat. Substantiam Ecclesiae, quam ad dispensandum suscipis, fideliter, ac discrete erogare ne dissimules. Scias te alienum esse dispensatorem, ut in te dominicum impleatur eloquium dicens: Fidelis servus et prudens, quem constituit Dominus super familiam suam, ut det illis escam in tempore. Hospitalitatem sectare. Misericordem, prout vires suppetunt, pauperibus te exhibe; quia qui obturat aurem ad clamorem eorum, ut non exaudiat, ipse clamabit, et non exaudietur. Viduae, orphani, pupillique te benignissimum pastorem, ac tutorem se habere gaudeant. Oppressis defensio tua subveniat. Illis autem, qui opprimunt, vigor tuus efficaciter contradicat. Et ita cuncta, Deo adjuvante, praemunias, ut lupo saeviens, sequacesve illius adhuc in carne vitam agentes, huc

illucque debacchantes, et animas innocentium laniare capientes, in ovile dominicum ingrediendi, ad perdandas animas locum non habeant. Nullus te favor extollat, nulla adversitas atterat, id est, ut nec in prosperis cor tuum elevatur, neque in adversis in aliquo dejiciatur; sed omnia, et in omnibus caute et cum discretionem agere te volumus, ut absque reprehensione ab omnibus vivere comprobaris. Sancta Trinitas fraternitatem tuam sua protectione incolumen custodiat, ut dum tali moderamine in Deo nostro onus, quod suscepisti, peregeris, iti die aeternae retributionis, eo dicente, audire mereris: Euge, serve bone et fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam, intra in gaudium Domini tui. Quod ipse tibi praestare dignetur, qui cum Patre, et Spiritu Sancto vivit et regnat Deus in saecula saeculorum. Amen.

Quo tradito, ibunt omnes, quilibet ad locum suum ad se exuendum.

[Title Page](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

[Liturgia Latina Index](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE BARBA TONENDA

Quando primo Clericis barbae tondentur, dici debet, Pontifice sedente cum mitra, Antiphona:
Sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion, sic descendit super te Dei benedictio.

Psalmus 132.

Ecce quam bonum, et quam jucundum: * habitare fratres in unum!
Sicut unguentum in capite: * quod descendit in barbam, barbam Aaron.
Quod descendit in oram vestimenti ejus: * sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion.
Quoniam illi mandavit Dominus benedictionem: * et vitam usque in saeculum.
Gloria Patri, et Filio: * et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in saecula saeculorum. Amen.

Quo expleto, repetitur tota Antiphona Sicut ros.

Qua finita, Pontifex, deposita mitra surgit, et stans versus ad illum, dicit:

Oremus.
Deus, cujus providentia omnis creatura incrementis adulta congaudet, preces nostras super hunc famulum tuum, juvenilis aetatis decore laetantem, et primis auspiciis attendendum exaudi, ut in omnibus protectionis tuae munitus auxilio, aevoque largiore provectus, coelestem bene + dictionem accipiat, et praesentis vitae praesidiis gaudeat et futurae. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.
R. Amen.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)

PONTIFICALE ROMANUM

JUSSU EDITUM A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII RECOGNITUM ET CASTIGATUM

DE OFFICIO PSALMISTATUS

Psalmista, id est Cantor, potest sola jussione Presbyteri Officium suscipere cantandi, dicente sibi Presbytero:

Vide, ut quod ore cantas, corde credas, et quod corde credis, operibus comprobas.

Et si Episcopus Clericos ordinans haec faciat, bene facit.

Si Officium Psalmistatus collatum olim fuerit degredando, post degredationem a prima Tonsura, si velit, Pontifex dicit:

Quia quod ore cantasti, corde non credidisti, nec opere implevisti; ideo cantandi officium in Ecclesia Dei a te amovemus.

[Introductio](#)

[Index Generalis](#)

[Index Alphabeticus](#)